

PLATONIST PHILOSOPHY

80 BC to AD 250

The Greek and Latin Texts

GEORGE BOYS-STONES

Durham University

PREFACE

This file contains the original Greek and Latin of texts translated into English in *Platonist Philosophy 80 BC to AD 250: An Introduction and Collection of Sources in Translation* (Cambridge University Press, 2018).

Formatting and pagination

To make it easier to use these texts side-by-side with their translations, I have replicated the original formatting as far as possible, including pagination. Where standard references are to the page- and line-numbers of a particular edition of a text, I have retained its line-breaks so that precise references can be made from this text: I have done this with Alcinous too (although the principal method of referring to him in the sourcebook is by chapter and section). For the precise placing of 'Stephanus' references in Plutarch, I went back to source: the 1599 Frankfurt edition of the *Moralia*. Where there is room, I have filled ellipses, and sometimes I have added a line or two of context which is thematically or grammatically relevant: in these cases, the text additional to that translated in the sourcebook is in grey.

Printing the file for use

In the published volume, odd-numbered pages are recto (appearing on the right) even-numbered pages are verso (left): if you print off all or part of this file double-sided, you can preserve this pattern if you ensure that the first page in the run is odd-numbered.

Text

The aim has been to give texts here exactly as translated. I list the editions I have based them on at the end: all variations from those editions, except for variations in punctuation, are noted.

Bibliography

Full bibliographical details for the fragment-collections referenced here, and for the few author-date references to secondary literature, can be found in the published volume.

George Boys-Stones
Durham, Nov. 2017

CHAPTER 1

Plato's Authority and the History of Philosophy

A. ATTICUS fr. 1, quoted from the work he wrote 'against those who undertake to reconstruct Plato's doctrines through Aristotle' at Eusebius, *Preparation for the Gospel*

11.1-4

θήσω δὲ τὰ ἀρέσκοντα Πλάτωνι ἀπὸ τῶν τὰ αὐτοῦ πρεσβευόντων, ὧν Ἀττικὸς διαφανῆς ἀνὴρ τῶν Πλατωνικῶν φιλοσόφων ὠδὲ πη τὰ δοκούντα [11.1.2] τῷ ἀνδρὶ διέξεισιν, ἐν οἷς ἴσταται Πρὸς τοὺς διὰ τῶν Ἀριστοτέλους τὰ Πλάτωνος ὑπισχνουμένους. [11.2.1] “τριχῆ τοίνυν διαιρουμένης τῆς ἐντελοῦς φιλοσοφίας, εἰς τε τὸν ἠθικὸν καλούμενον τόπον καὶ τὸν φυσικὸν καὶ ἔτι τὸν λογικόν, καὶ τοῦ μὲν πρώτου κατασκευάζοντος ἡμῶν ἕκαστον καλὸν καὶ ἀγαθὸν καὶ τοὺς οἴκους ὄλους εἰς τὸ ἄριστον ἐπανορθοῦντος, ἤδη δὲ καὶ δῆμον σύμπαντα πολιτεία τῇ διαφεροῦσῃ καὶ νόμοις τοῖς ἀκριβεστάτοις κοσμοῦντος, τοῦ δευτέρου δὲ πρὸς τὴν περὶ τῶν θείων γνώσιν διήκοντος αὐτῶν τε τῶν πρώτων καὶ τῶν αἰτίων καὶ τῶν ἄλλων, ὅσα ἐκ τούτων γίνεται, ἃ δὴ περὶ φύσεως ἱστορίαν ὁ Πλάτων ὠνόμακεν, εἰς δὲ τὴν περὶ τούτων ἀμφοτέρων διάκρισίν τε καὶ εὔρεσιν τοῦ τρίτου παραλαμβανομένου” [11.2.2] ὅτι μὲν Πλάτων πρῶτος καὶ μάλιστα συναγείρας εἰς ἕν πάντα τὰ τῆς φιλοσοφίας μέρη, τέως ἐσκεδασμένα καὶ διερριμμένα ὥσπερ τὰ τοῦ Πενθέως μέλη, καθάπερ εἶπέ τις, σώμα τι καὶ ζῶον ὀλόκληρον ἀπέφηνε τὴν φιλοσοφίαν, δῆλα παντὶ λεγόμενα. [11.2.3] οὔτε γὰρ οἱ περὶ Θαλῆν καὶ Ἀναξιμένην καὶ Ἀναξαγόραν καὶ ὅσοι κατὰ ταῦτο γεγόνασι τούτοις, ἀγνοοῦνται περὶ μόνην τὴν ὑπὲρ τῆς φύσεως τῶν ὄντων σκέψιν διατρίψαντες· οὐ μὴν οὐδὲ Πιττακὸς καὶ Περίανδρος καὶ Σόλων καὶ Λυκούργος καὶ οἱ παραπλήσιοι τούτοις λανθάνουσι τινὰς τὴν αὐτῶν φιλοσοφίαν εἰς πολιτείαν καταθέντες· Ζήνων δὲ καὶ πᾶν τὸ Ἑλεατικόν τοῦτο διδασκαλεῖον καὶ αὐτὸ γνῶριμον ἐπὶ τῇ τέχνῃ τῶν λόγων μάλιστα σπουδάσαν. [11.2.4] τούτοις δὲ ἐπιγενόμενος Πλάτων, ἀνὴρ ἐκ φύσεως ἀρτιτελής καὶ πολὺ διενεγκῶν, οἷα κατάπεμπτος ὡς ἀληθῶς ἐκ θεῶν, ἴν’ ὀλόκληρος ὀφθῆ ἢ δι’ αὐτοῦ φιλοσοφία, παρήκε τε οὐδὲν καὶ ἕκαστα ἠκρίβωσε, μήτε ἐλλείπων πρὸς τὸ ἀναγκαῖον μήτε πρὸς τὸ ἄχρηστον ἐξενεχθεῖς.

B. PLUTARCH, *Life of Solon* 3.6-8

φιλοσοφίας δὲ τοῦ ἠθικοῦ μάλιστα τὸ πολιτικόν, ὥσπερ οἱ πλείστοι τῶν τότε σοφῶν, ἠγάπησεν. ἐν δὲ τοῖς φυσικοῖς ἀπλοῦς ἐστι λίαν καὶ ἀρχαῖος, ὡς δῆλον ἐκ τούτων·

[7] ἐκ νεφέλης πέλεται χιόνος μένος ἢ δὲ χαλάζης,
βροντὴ δ' ἐκ λαμπράς γίνεται ἀστεροπητής.
ἐξ ἀνέμων δὲ θάλασσα ταρασσεται· ἦν δέ τις αὐτὴν
μὴ κινή, πάντων ἐστὶ δικαιοτάτη.

[8] καὶ ὅλως ἔοικεν ἢ Θάλεω μόνου σοφία τότε περαιτέρω τῆς χρείας ἐξικέσθαι τῇ
θεωρίᾳ· τοῖς δ' ἄλλοις ἀπὸ τῆς πολιτικῆς ἀρετῆς τὸ νόμα τῆς σοφίας ὑπήρξε.

C. PLUTARCH, *Life of Nicias* 23.4-5

οὐ γὰρ ἠνείχοντο τοὺς φυσικοὺς καὶ μετεωρολέσχας τότε καλουμένους, ὡς εἰς αἰτίας
ἀλόγους καὶ δυνάμεις ἀπρονοήτους καὶ κατηναγκασμένα πάθη διατρίβοντας τὸ
θεῖον, ἀλλὰ καὶ Πρωταγόρας ἔφυγε, καὶ Ἀναξαγόραν εἰρχθέντα μόλις
περιποιήσατο Περικλῆς, καὶ Σωκράτης, οὐδὲν αὐτῶ τῶν γε τοιούτων προσήκον,
ὅμως ἀπώλετο διὰ φιλοσοφίαν. [5] ὄψε δ' ἢ Πλάτωνος ἐκλάμψασα δόξα διὰ τὸν βίον
τοῦ ἀνδρός, καὶ ὅτι ταῖς θεαῖς καὶ κυριωτέροις ἀρχαῖς ὑπέταξε τὰς φυσικὰς
ἀνάγκας, ἀφείλε τὴν τῶν λόγων τούτων διαβολὴν καὶ τοῖς μαθήμασιν εἰς ἅπαντας
ὁδὸν ἐνέδωκεν.

D. ATTICUS fr. 5.41–63, quoted from his work ‘against those who undertake to reconstruct Plato’s doctrines through Aristotle’ at Eusebius, *Preparation for the Gospel* 15.7.4–6 (Aristotle added a fifth element to the four recognised by Plato, i.e. earth, air, fire and water)

ὁ δὲ ἐπὶ μὲν τῶν ἄλλων οὐσίαν¹ ἀπαθῆ τε καὶ ἀφθαρτον καὶ ἀτρεπτον πάντως ἀξιοῖ,
ἵνα δὴ μὴ εὐκαταφρονήτου τινὸς πράγματος γεννητῆς εἶναι δοκῆ, περιττὸν μὲν καὶ
ἴδιον παντάπασιν λέγων οὐδέν, τὰ δὲ ὑπὸ Πλάτωνος ἐπ' ἄλλων ἐωραμένα καλῶς
μεταφέρων ἐπὶ τὰ μὴ προσήκοντα, καθάπερ τινὲς τῶν ὕστερον γενομένων
ἀνδριαντοποιῶν. [5] ἐκεῖνοί τε γὰρ ἀπομιμησάμενοι τοῦδε τοῦ ἀνδριάντος κεφαλὴν,
ἄλλου δὲ τὸ στέρνον, ἐτέρου δὲ τὴν ζώνην, εἰς ταῦτον συνθέντες ἐνίοτε μὴ
προσήκοντα πράγματα ἀλλήλοισι ἔπεισαν αὐτοὺς ὡς τι πεποιηκότες ἴδιον καὶ ὄντως
τὸ μὲν ὅλον, ὃ δὴ τις ἂν ἀσυμμέτρως ἔχειν αἰτιάσαιτο, ἐστὶν αὐτῶν, τὰ δ' ἐν αὐτῶ
συνηραμισμένα καὶ τι καλὸν ἔχοντα οὐκ αὐτῶν. [6] ὡσαύτως δὲ καὶ Ἀριστοτέλης
ἀκούων Πλάτωνος ὅτι ἔστι τις οὐσία νοητὴ καθ' αὐτὴν ἀσώματός τε καὶ ἀχρώματος

¹ ἄλλων † οὐσίαν Mras

καὶ ἀναφῆς, οὔτε γινομένη οὔτε φθειρομένη οὔτε τρεπομένη οὔτε μεταβαλλομένη, αἰεὶ δὲ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχουσα, πάλιν δ' αὖ περὶ τῶν κατ' οὐρανὸν ἀκούων, ὡς ὄντα θεῖα καὶ ἀφθαρτα καὶ ἀπαθῆ¹ ἐστὶ σώματα, συνέθηκε καὶ συνεχόλλησεν ἐξ ἀμφοῖν πράγματα μὴ συνάδοντα· παρ' ὧν μὲν γὰρ τὸ εἶναι σῶμα, παρ' ὧν δὲ τὸ ἀπαθὲς εἶναι λαβῶν σῶμα ἀπαθὲς ἐτεκτῆνατο.

E. AMMONIUS SACCAS fr. 12, from Hierocles, *On Providence and Fate and the Relationship of Free Will to Divine Governance* as reported by Photius, *Library cod. 214, 171b38-172a9.*

ὅσοι δὲ τοὺς
ἀνδρας εἰς διαφωνίαν ἔστησαν, τούτους ἐς τὰ μάλιστα
[171b40] πεπλανήσθαι τε τῆς τῶν ἀνδρῶν προθέσεως καὶ τοῦ
ἀληθοῦς ἐκπεσεῖν ἀποτείνεται, τοὺς μὲν ἐκόντας ἔριδι καὶ
[172a1] ἀπονοίᾳ σφᾶς αὐτοὺς προσαναθέντας, τοὺς δὲ καὶ
προλήψει καὶ ἀμαθίᾳ δεδουλωμένους, καὶ πολὺν τοὺς ἔμ-
προσθεν στήσαι χορόν, μέχρις ὅτου ἡ Ἀμμωνίου σοφία
διέλαμψεν, ὃν καὶ θεοδίδακτον ἐπικαλεῖσθαι ὕμνει. Τοῦτον
γὰρ τὰς τῶν παλαιῶν ἀνδρῶν διακαθάραντα δόξας, καὶ τοὺς
ἐκατέρωθεν ἀναφυομένους ἀποσκευασάμενον λήρους,
σύμφωνον ἐν τοῖς ἐπικαίροις τε καὶ ἀναγκαιοτάτοις τῶν
δογμάτων Πλάτωνός τε καὶ Ἀριστοτέλους τὴν γνώμην
ἀποφῆναι.

F. Numenius fr. 24-5, quoted from his book *On the Dissension of the Academics from Plato* by Eusebius, *Preparation for the Gospel 14.4.16-6.14*

τοιαύτη μὲν τις ἢ αὐτοῦ Πλάτωνος ὑπήρξε διαδοχή. ὅποιοι δὲ γεγονάσιν οἶδε τὸν τρόπον, λαβῶν ἀνάγνωθι τὰς ὧδε ἐχούσας Νουμηνίου τοῦ Πυθαγορείου φωνάς, ἃς τέθειται ἐν τῷ πρώτῳ ὧν ἐπέγραψε Περὶ τῆς τῶν Ἀκαδημαϊκῶν πρὸς Πλάτωνα διαστάσεως· (fr. 24) [5.1] “ἐπὶ μὲν τοίνυν Σπεύσιππον τὸν Πλάτωνος μὲν ἀδελφιδοῦν, Ξενοκράτη δὲ τὸν διάδοχον τὸν Σπευσίππου, Πολέμωνα δὲ τὸν ἐκδεξάμενον τὴν σχολὴν παρὰ Ξενοκράτους αἰεὶ τὸ ἦθος διετείνετο τῶν δογμάτων σχεδὸν δὴ ταυτόν, ἔνεκά γε τῆς μήπω ἐποχῆς ταυτησὶ τῆς πολυθρυλήτου τε καὶ εἰ δὴ τινων τοιούτων ἄλλων. ἐπεὶ εἰς γε τὰ ἄλλα πολλαχῆ παραλύοντες, τὰ δὲ

¹ with some mss.; ἀφθαρτα [ἀπαθῆ] Mras

στρεβλούντες, οὐκ ἐνέμειναν τῇ πρώτῃ διαδοχῇ· ἀρξάμενοι δὲ ἀπ' ἐκείνου καὶ θάττον καὶ βράδιον διίσταντο προαιρέσει ἢ ἀγνοίᾳ, τὰ δὲ δὴ τινι αἰτία ἄλλῃ οὐκ ἀφιλοτίμῳ ἴσως. [5.2] καὶ οὐ μὲν βούλομαι τι φλαύρον εἰπεῖν διὰ Ξενοκράτη, μᾶλλον μὴν ὑπὲρ Πλάτωνος ἐθέλω. καὶ γὰρ με δάκνει ὅτι μὴ πᾶν ἔπαθόν τε καὶ ἔδρων σφύζοντες τῷ Πλάτῳ κατὰ πάντα πάντῃ πάσαν ὁμοδοξίαν. καίτοι ἄξιός ἦν αὐτοῖς ὁ Πλάτων, οὐκ ἀμείνων μὲν Πυθαγόρου τοῦ μεγάλου, οὐ μέντοι ἴσως οὐδὲ φλαυρότερος ἐκείνου, ᾧ συνακολουθοῦντες σεφθέντες τε οἱ γνώριμοι ἐγένοντο πολυτιμητίζεσθαι αἰτιώτατοι τὸν Πυθαγόραν. [5.3] τοῦτο δὲ οἱ Ἐπικούρειοι οὐκ ὠφελον μὲν, μαθόντες δ' οὖν ἐν οὐδενὶ ὠφθησαν Ἐπικούρῳ ἐναντία θέμενοι οὐδαμῶς, ὁμολογήσαντες δὲ εἶναι σοφῶ συνδεδογμένοι καὶ αὐτοὶ διὰ τοῦτο ἀπέλαυσαν τῆς προσήσεως εἰκότως· ὑπῆρξέ τε ἐκ τοῦ ἐπὶ πλείστον τοῖς μετέπειτα Ἐπικουρείοις μὴδ' αὐτοῖς εἰπεῖν πῶ ἐναντίον οὔτε ἀλλήλοις οὔτε Ἐπικούρῳ μὴδὲν εἰς μὴδὲν, ὅτου καὶ μνησθῆναι ἄξιον· ἀλλ' ἔστιν αὐτοῖς παρανόμημα, μᾶλλον δὲ ἀσέβημα, καὶ κατέγνωσται τὸ καινοτομηθέν. διὸ τοῦτο οὐδεὶς οὐδὲ τολμᾷ, κατὰ πολλὴν δὲ εἰρήνην αὐτοῖς ἡρεμεῖ τὰ δόγματα ὑπὸ τῆς ἐν ἀλλήλοις αἰεὶ ποτε συμφωνίας. ἔοικέ τε ἢ Ἐπικούρου διατριβὴ πολιτεία τινὶ ἀληθεῖ, ἀστασιαστοτάτῃ, κοινὸν ἓνα νοῦν, μίαν γνώμην ἐχούσῃ· ἀφ' ἧς ἦσαν καὶ εἰσὶ καί, ὡς ἔοικεν, ἔσονται φιλακόλουθοι.

[5.4] “τὰ δὲ τῶν Στωϊκῶν ἐστασίασται, ἀρξάμενα ἀπὸ τῶν ἀρχόντων καὶ μὴδέπω τελευτῶντα καὶ νῦν. ἐλέγχουσι δὲ ἀγαπώντως ὑπὸ δυσμενοῦς ἐλέγχου, οἱ μὲν τινες αὐτῶν ἐμμενηκότες ἔτι, οἱ δ' ἤδη μεταθέμενοι. εἴξασιν οὖν οἱ πρῶτοι ὀλιγαρχικώτεροι, οἱ δὲ διαστάντες ὑπῆρξαν εἰς τοὺς μετέπειτα πολλῆς μὲν τοῖς προτέροις, πολλῆς δὲ τῆς ἀλλήλοις ἐπιτιμήσεως αἴτιοι, εἰσὶ τε ἐτέρων ἕτεροι Στωϊκώτεροι· καὶ μᾶλλον ὅσοι πλείον περὶ τὸ τεχνικὸν ὠφθησαν μικρολόγοι· αὐτοὶ γὰρ οὗτοι τοὺς ἐτέρους ὑπερβαλλόμενοι τῇ τε πολυπραγμοσύνῃ τοῖς τε σκαρ<i>φηθμοῖς ἐπετίμων θάττον.

[5.5] “πολὺ μέντοι τούτων πρότερον ταυτὰ ἔπαθον οἱ ἀπὸ Σωκράτους ἀφελκύσαντες διαφοροῦς τοὺς λόγους, ἰδίᾳ μὲν Ἀρίστιππος, ἰδίᾳ δὲ Ἀντισθένης καὶ ἀλλαχοῦ ἰδίᾳ οἱ Μεγαρικοὶ τε καὶ Ἐρετρικοὶ ἢ εἴ τινες ἄλλοι μετὰ τούτων. [5.6] αἴτιον δέ, ὅτι τρεῖς θεοὺς τιθεμένου Σωκράτους καὶ φιλοσοφούντος αὐτοῖς ἐν τοῖς προσήκουσιν ἐκάστω ῥυθμοῖς οἱ διακούοντες τοῦτο μὲν ἠγνόουν, ᾤοντο δὲ λέγειν πάντα αὐτὸν εἰκὴ καὶ ἀπὸ τῆς νικώσης αἰεὶ προστυχῶς ἄλλοτε ἄλλῃς τύχῃς, ὅπως πνέοι. [5.7] ὁ δὲ Πλάτων πυθαγορίσας (ἦδει δὲ τὸν Σωκράτην μὴδαμόθεν ἢ ἐκεῖθεν δὴ τὰ αὐτὰ ταῦτα εἰπεῖν καὶ¹ γνόντα εἰρηκέναι) ὥδε οὖν καὶ αὐτὸς συνεδήσατο τὰ πράγματα, οὔτε εἰωθότως οὔτε δὴ εἰς τὸ φανερόν· διαγαγὼν δὲ ἕκαστα ὅπη ἐνόμιζεν, ἐπικρυψάμενος ἐν μέσῳ τοῦ δήλα εἶναι καὶ μὴ δήλα, ἀσφαλῶς μὲν ἐγράψατο, αὐτὸς δὲ αἰτίαν παρέσχε τῆς μετ' αὐτὸν στάσεώς τε ἅμα καὶ διογκῆς τῆς

¹ [εἰπεῖν καὶ] Mras

τῶν δογμάτων, οὐ φθόνῳ μὲν οὐδέ γε δυσνοίᾳ· ἀλλ' οὐ βούλομαι ἐπὶ ἀνδράσι πρεσβυτέροις εἰπεῖν ῥήματα οὐκ ἐναίσιμα. [5.8] τοῦτο δὲ <δεῖ> μαθόντας ἡμᾶς ἐπανενεγκεῖν ἐκεῖσε μᾶλλον τὴν γνώμην, καὶ ὥσπερ ἐξ ἀρχῆς προϋθέμεθα χωρίζειν αὐτὸν Ἀριστοτέλους καὶ Ζήνωνος, οὕτως καὶ νῦν τῆς Ἀκαδημίας, ἐὰν ὁ θεὸς ἀντιλάβηται, χωρίζοντες ἐάσομεν αὐτὸν ἐφ' ἑαυτοῦ νῦν εἶναι Πυθαγόρειον· ὡς νῦν μανικώτερον, ἢ Πενθεὶ τινι προσήκε, διελκόμενος πάσχει μὲν κατὰ μέλη, ὅλος δ' ἐξ ὅλου ἑαυτοῦ μετατίθεται τε καὶ ἀντιμετατίθεται οὐδαμῶς. [5.9] ὅπως οὖν ἀνὴρ μεσεύων Πυθαγόρου καὶ Σωκράτους, τοῦ μὲν τὸ σεμνὸν ὑπαγαγὼν μέχρι τοῦ φιλανθρώπου, τοῦ δὲ τὸ κομψὸν τοῦτο καὶ παιγινημον ἀναγαγὼν ἀπὸ τῆς εἰρωνείας εἰς ἀξίωμα καὶ ὄγκον καὶ αὐτὸ τοῦτο κεράσας Σωκράτει Πυθαγόραν, τοῦ μὲν δημοτικώτερος, τοῦ δὲ σεμνότερος ὤφθη.

(fr. 25) [5.10] “ἀλλ' οὐ γάρ τοι ταῦτα διαιτήσων ἦλθον, μὴ περὶ τούτων οὕσης νῦν μοι τῆς ζητήσεως, ἃ δὲ προϋδέδοκτο· καὶ εἶμι ἐκεῖσε ἢ δὴ φροῦδος ἀναδραμεῖν δοκῶ μοι, μὴ καὶ που ἀποκρουσθῶμεν τῆς ὁδοῦ τῆς φερούσης.

[5.11] “Πολέμωνος δὲ ἐγένοντο γνώριμοι Ἀρκεσίλαος καὶ Ζήνων· πάλιν γὰρ αὐτῶν μνησθήσομαι ἐπὶ τέλει. Ζήωνα μὲν οὖν μέμνημαι εἰπῶν Ξενοκράτει, εἶτα δὲ Πολέμωνι φοιτήσαι, αὐθις δὲ παρὰ Κράτητι κυνίσαι· νυνὶ δὲ αὐτῷ λελογίσθω ὅτι καὶ Στίλπωνός τε μετέσχε καὶ τῶν λόγων τῶν Ἡρακλειτείων. [5.12] ἐπεὶ γὰρ συμφοιτῶντες παρὰ Πολέμωνι ἐφιλοτιμήθησαν ἀλλήλοις, συμπαρέλαβον εἰς τὴν πρὸς ἀλλήλους μάχην ὁ μὲν Ἡράκλειτος καὶ Στίλπωνα ἅμα καὶ Κράτητα, ὧν ὑπὸ μὲν Στίλπωνος ἐγένετο μαχητής, ὑπὸ δὲ Ἡρακλείτου αὐστηρός, κυνικός δὲ ὑπὸ Κράτητος· ὁ δ' Ἀρκεσίλαος Θεόφραστον ἴσχει καὶ Κράντορα τὸν Πλατωνικὸν καὶ Διόδωρον, εἶτα Πύρρωνα, ὧν ὑπὸ μὲν Κράντορος πιθανουργικός, ὑπὸ Διοδώρου δὲ σοφιστής, ὑπὸ δὲ Πύρρωνος ἐγένετο παντοδαπὸς καὶ ἴτης καὶ οὐδέν. [5.13] ὁ <θεν> καὶ ἐλέγετο περὶ αὐτοῦ ἀδόμενόν τι ἔπος παραγωγὸν καὶ ὑβριστικόν· πρόσθε Πλάτων, ὅπιθεν [δὲ] Πύρρων, μέσσος Διόδωρος. Τίμων δὲ καὶ ὑπὸ Μενεδήμου τὸ ἐριστικὸν φησι λαβόντα ἐξαρτυθῆναι, εἶπερ γε δὴ φησι περὶ αὐτοῦ· τῇ μὲν ἔχων Μενεδήμου ὑπὸ στέρνοισι μόλιβδον θεύσεται ἢ Πύρρωνα τὸ πᾶν κρέας¹ ἢ Διόδωρον. [5.14] ταῖς οὖν Διοδώρου, διαλεκτικοῦ ὄντος, λεπτολογίαις τοὺς λογισμοὺς τοὺς Πύρρωνος καὶ τὸ σκεπτικὸν καταπλέξας διεκόσμησε λόγου δεινότητι τῇ Πλάτωνος φλήναφόν τινα κατεστρωμυλμένον καὶ ἔλεγε καὶ ἀντέλεγε καὶ μετεκυλινδεῖτο κάκειθεν κἀντεῦθεν, ἐκατέρωθεν, ὀπόθεν τύχοι, παλινάγρετος καὶ δύσκριτος καὶ παλίμβολός τε ἅμα καὶ παρακεκινδυνευμένος, οὐδέν τι εἰδώς, ὡς αὐτὸς ἔφη,

¹ mss.; ἢ <ς> Πύρρωνα τὸ πᾶν κρέας Mras

γενναίος ὢν· εἶτά πως ἐξέβαινεν ὁμοίος τοῖς εἰδόσιν, ὑπὸ σκιαγραφίας τῶν λόγων παντοδαπὸς πεφαντασμένος. [6.1] τοῦ τε Ὀμηρικοῦ Τυδεΐδου ὀποτέροις μετεῖη ἀγνοουμένου, οὔτε εἰ Τρωσὶν ὀμιλέοι οὔτε εἰ καὶ Ἀχαιοῖς, οὐδὲν ἤττον Ἀρκεσίλαος ἠγνοεῖτο. τὸ γὰρ ἓνα τε λόγον καὶ ταυτόν ποτ' εἶπειν οὐκ ἐνήν ἐν αὐτῷ οὐδέ γε ἠξίου ἀνδρὸς εἶναι πῶ τὸ τοιοῦτο δεξιῶν οὐδαμῶς. ὠνομάζετο οὖν δεινὸς σοφιστής, τῶν ἀγυμνάστων σφαγεύς. [6.2] ὥσπερ γὰρ αἱ Ἔμπουσαι ἐν τοῖς φάσμασι τοῖς τῶν λόγων ὑπὸ παρασκευῆς τε καὶ ὑπὸ μελέτης ἐφάρματτεν, ἐγοήτευεν, οὐδὲν εἶχεν εἰδέναι οὔτε αὐτὸς οὔτε τοὺς ἄλλους ἐὰν ἐδειμάτου δὲ καὶ κατεθορύβει καὶ σοφισμάτων γε καὶ λόγων κλοπῆς φερόμενος τὰ πρῶτα κατέχαιρε τῷ ὄνειδει καὶ ἠβρύνετο θαυμαστώδως, ὅτι μῆτε τί αἰσχρὸν ἢ καλὸν μῆτε ἀγαθὸν μῆτε αὖ κακὸν ἐστὶ τί ἦδει, ἀλλ' ὀπότερον εἰς τὰς ψυχὰς πέσοι τοῦτο εἰπὼν αὐθις μεταβαλὼν ἀνέτρεπεν ἂν πλεοναχῶς ἢ δι' ὅσων κατεσκευάκει. [6.3] ἦν οὖν ὕδραν τέμνων ἑαυτὸν καὶ τεμνόμενος ὑφ' ἑαυτοῦ, ἀμφοτέρω ἀλλήλων δυσκρίτως καὶ τοῦ δέοντος ἀσκέπτως, πλὴν τοῖς ἀκούουσιν ἤρκεσεν, ὁμοῦ τῇ ἀκροάσει εὐπρόσωπον ὄντα θεωμένοις· ἦν οὖν ἀκουόμενος καὶ βλεπόμενος ἠδιστος, ἐπεὶ γε προσειθίσθησαν ἀποδέχεσθαι αὐτοῦ τοὺς λόγους ἰόντας ἀπὸ καλοῦ προσώπου τε καὶ στόματος οὐκ ἄνευ τῆς ἐν τοῖς ὄμμασι φιλοφροσύνης. [6.4] δεῖ δὲ ταῦτα ἀκούσαι μὴ ἀπλῶς, ἀλλ' ἔσχεν ὧδε ἐξ ἀρχῆς· συμβαλὼν γὰρ ἐν παισὶ Θεοφράστῳ, ἀνδρὶ πρᾶψ καὶ οὐκ ἀφυεῖ τὰ ἐρωτικά, διὰ τὸ καλὸς εἶναι ἔτι ὢν ὠραῖος τυχῶν ἐραστοῦ Κράντορος τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ, προσεχώρησε μὲν τούτῳ, οἷα δὲ τὴν φύσιν οὐκ ἀφυῆς τρεχούσῃ χρησάμενος αὐτῇ ῥαδίᾳ γε θερμουργῶς ὑπὸ φιλονεικίας, μετασχὼν μὲν Διοδώρου εἰς τὰ πεπανουργημένα πιθανὰ ταῦτα τὰ κομψά, ὠμιληκῶς δὲ Πύρρωνι (ὁ δὲ Πύρρων ἐκ Δημοκρίτου ὄρμητο ἀμόθεν γέ ποθεν) οὕτως μὲν δὴ ἔνθεν καταρτυθεῖς, πλὴν τῆς προσρήσεως, ἐνέμεινε Πυρρωνεῖως τῇ πάντων ἀναιρέσει. [6.5] Μνασέας γοῦν καὶ Φιλόμηλος καὶ Τίμων οἱ σκεπτικοὶ σκεπτικὸν αὐτὸν προσονομάζουσι, ὥσπερ καὶ αὐτοὶ ἦσαν, ἀναιροῦντα καὶ αὐτὸν τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος καὶ τὸ πιθανόν.

[6.6] “λεχθεῖς οὖν ἂν αἰτία τῶν Πυρρωνείων Πυρρώνειος, αἰδοῖ τοῦ ἐραστοῦ ὑπέμεινε λέγεσθαι Ἀκαδημαϊκὸς ἔτι. ἦν μὲν τοίνυν Πυρρώνειος, πλὴν τοῦ ὀνόματος· Ἀκαδημαϊκὸς δ' οὐκ ἦν, πλὴν τοῦ λέγεσθαι. οὐ γὰρ πείθομαι τοῦ Κνιδίου Διοκλέους φάσκοντος ἐν ταῖς ἐπιγραφομέναις Διατριβαῖς Ἀρκεσίλαον φόβῳ τῶν Θεοδωρείων τε καὶ Βίωνος τοῦ σοφιστοῦ ἐπεισιόντων τοῖς φιλοσοφοῦσι καὶ οὐδὲν ὀκνοῦντων ἀπὸ παντὸς ἐλέγχειν, αὐτὸν ἐξευλαβηθέντα, ἵνα μὴ πράγματα ἔχη,

μηδὲν μὲν δόγμα ὑπειπεῖν φαινόμενον, ὥσπερ δὲ τὸ μέλαν τὰς σηπίας προβάλλεσθαι πρὸ ἑαυτοῦ τὴν ἐποχὴν. τοῦτ' οὖν ἐγὼ οὐ πειθομαι.

[6.7] “οἱ δ' οὖν ἔνθεν ἀφορμηθέντες, ὃ τε Ἄρκεσίλαος καὶ Ζήνων, ὑπὸ τοιοῦτων ἀρωγῶν, ἀμφοτέροις συμπολεμούντων λόγων, τῆς μὲν ἀρχῆς ὅθεν ἐκ Πολέμωνος ὠρμήθησαν ἐπιλανθάνονται, διαστάντες δὲ γε καὶ σφέας αὐτοὺς ἀρτύναντες σὺν δ' ἔβαλον ῥινοῦς, σὺν δ' ἔγχεα καὶ μένε' ἀνδρῶν χαλκεοθωρήκων· ἀτὰρ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι ἔπληντ' ἀλλήλησι, πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει. ἀσπίς ἄρ' ἀσπίδ' ἔρειδε, κόρυς κόρυν, ἀνέρα δ' ἀνήρ' ἐδνοπάλιζεν. ἔνθα δ' ἄμ' οἰμωγῆ τε καὶ εὐχωλῆ πέλεν ἀνδρῶν ὀλλύντων τε καὶ ὀλλυμένων τῶν Στωϊκῶν [6.8] οἱ Ἄκαδημαῖκοι γὰρ οὐκ ἐβάλλοντο ὑπ' αὐτῶν, ἀγνοοῦμενοι ἢ ἦσαν ἀλῶναι δυνατώτεροι. ἠλίσκοντο δὲ τῆς βάσεως αὐτοῖς σεισθείσης, εἰ μήτε ἀρχὴν ἔχοιεν μήτε μάχεσθαι ἀφορμὴν. ἢ μὲν δὴ ἀρχὴ ἦν τὸ μὴ Πλατωνικὰ λέγοντας αὐτοὺς ἐλέγξει· τὸ δὲ μηδὲ ἔχειν τινὰ ἀφορμὴν ἦν, εἴπερ μόνον ἔν τι μετέστρεψαν ἀπὸ τοῦ ὄρου τοῦ περὶ τῆς καταληπτικῆς φαντασίας ἀφελόντες. [6.9] ὅπερ νῦν μὲν οὐκ ἔστι μνηνεῖν μοι ἐν καιρῷ, μνησθήσομαι δ' αὐτοῦ αὐθις ἐπὶ ἀνὰ τούτο μάλιστα γενέσθαι μέλλω.

“διαστάντες δ' οὖν εἰς τὸ φανερόν ἔβαλλον ἀλλήλους οὐχ οἱ δύο, ἀλλ' ὁ Ἄρκεσίλαος τὸν Ζήνωνα. ὁ γὰρ Ζήνων εἶχε δὴ τι τῆ μάχῃ σεμνὸν καὶ βαρὺ καὶ Κηφισοδώρου τοῦ ῥήτορος οὐκ ἄμεινον· ὃς δὴ ὁ Κηφισόδωρος, ἐπειδὴ ὑπ' Ἀριστοτέλους βαλλόμενον ἑαυτῷ τὸν διδάσκαλον Ἰσοκράτην ἑώρα, αὐτοῦ μὲν Ἀριστοτέλους ἦν ἀμαθὴς καὶ ἄπειρος, ὑπὸ δὲ τοῦ καθορᾶν ἔνδοξα τὰ Πλάτωνος ὑπάρχοντα οἰηθεὶς κατὰ Πλάτωνα τὸν Ἀριστοτέλην φιλοσοφεῖν, ἐπολέμει μὲν Ἀριστοτέλει, ἔβαλλε δὲ Πλάτωνα καὶ κατηγορεῖ ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν ἰδεῶν, τελευτῶν εἰς τὰ ἄλλα, ἃ οὐδ' αὐτὰ ἤδει, ἀλλὰ τὰ νομιζόμενα ἀμφ' αὐτῶν ἢ λέγεται ὑπονοῶν. [6.10] πλὴν οὕτως μὲν ὁ Κηφισόδωρος, ᾧ ἐπολέμει μὴ μαχόμενος, ἐμάχετο ᾧ μὴ πολεμεῖν ἐβούλετο. ὁ μὲντοι Ζήνων καὶ αὐτός, ἐπειδὴ τοῦ Ἀρκεσιλάου μετίετο, εἰ μὲν μηδὲ Πλάτωνι ἐπολέμει, ἐφιλοσόφει δὴπου ἐμοὶ κριτῆ πλείστου ἀξίως, ἔνεκά γε τῆς εἰρήνης ταύτης. εἰ δ' οὐκ ἀγνοῶν μὲν ἴσως τὰ Ἀρκεσιλάου, τὰ μὲντοι Πλάτωνος ἀγνοῶν, ὡς ἐξ ὧν αὐτῷ ἀντέγραψεν ἐλέγχεται, [ὅτι] ἐποίησεν ἐναντία καὶ αὐτός, μήτε ὄν ἤδει πλήττων ὄν τε οὐκ ἐχρῆν ἀτιμότητα καὶ αἰσχίστα περιουβρικός, καὶ ταῦτα πολὺ κάκιον ἢ προσήκει κυνί. [6.11] πλὴν διέδειξέ γε μὴν μεγαλοφροσύνη ἀποσχόμενος τοῦ Ἀρκεσιλάου. ἤτοι γὰρ ἀγνοίᾳ τῶν ἐκείνου ἢ δέει τῶν Στωϊκῶν πολέμοιο μέγα στόμα πευκεδανοῖο ἀπετρέψατο ἄλλῃ, εἰς Πλάτωνα. ἀλλὰ καὶ περὶ

μὲν τῶν Ζήνωνι εἰς Πλάτωνα κακῶς τε καὶ αἰδημόνως οὐδαμῶς νεωτερισθέντων εἰρήσεται μοι αὐθις ποτε, ἐὰν φιλοσοφίας σχολὴν ἀγάγω· μὴ ποτε μέντοι ἀγάγοιμι σχολὴν τοσαύτην, τούτου οὖν ἔνεκεν, εἰ μὴ ὑπὸ παιδείας.

[6.12] “τὸν δ’ οὖν Ζήνωνα ὁ Ἀρκεσίλαος ἀντίτεχνον καὶ ἀξιόνικον ὑπάρχοντα θεωρῶν τοὺς παρ’ ἐκείνου ἀποφερομένους λόγους καθήρει καὶ οὐδὲν ὤκνει. καὶ περὶ μὲν τῶν ἄλλων ἃ ἐμεμάχητο ἐκείνω οὐτ’ ἴσως εἰπεῖν ἔχω εἴ τε καὶ εἶχον οὐδὲν ἔδει νῦν αὐτῶν μνησθῆναι· τὸ δὲ δόγμα τοῦτο αὐτοῦ πρώτου εὐρομένου καὶ τὸ ὄνομα βλέπων εὐδοκιμοῦν ἐν ταῖς Ἀθήναις, τὴν καταληπτικὴν φαντασίαν, πάσῃ μηχανῇ ἐχρήτο ἐπ’ αὐτήν. [6.13] ὁ δ’ ἐν τῷ ἀσθενεστέρω ὦν καὶ ἡσυχίαν ἄγων οὐ δυνάμενος ἀδικεῖσθαι, Ἀρκεσίλαου μὲν ἀφίετο, πολλὰ ἂν εἰπεῖν ἔχων, ἀλλ’ οὐκ ἤθελε, τάχα δὲ μᾶλλον ἄλλως, πρὸς δὲ τὸν οὐκέτι ἐν ζῶσιν ὄντα Πλάτωνα ἐσκοιμάχει καὶ τὴν ἀπὸ ἀμάξης πομπεῖαν πᾶσαν κατεθορύβει, λέγων ὡς οὐτ’ ἂν τοῦ Πλάτωνος ἀμυναμένου ὑπερδικεῖν τε αὐτοῦ ἄλλω οὐδενὶ μέλον, εἴ τε μελήσειεν Ἀρκεσίλαῳ, αὐτὸς γε κερδανεῖν ὤετο ἀποτρεψάμενος ἀφ’ ἑαυτοῦ τὸν Ἀρκεσίλαον. τοῦτο δὲ ἤδη καὶ Ἀγαθοκλέα τὸν Συρακόσιον ποιήσαντα τὸ σόφισμα ἐπὶ τοὺς Καρχηδονίους. [6.14] οἱ Στωϊκοὶ δὲ ὑπήκουον ἐκπεπληγμένοι· “ἃ μοῦσα γὰρ αὐτοῖς οὐδὲ τότε ἦν φιλόλογος οὐδ’ ἐργάτις” χαρίτων, ὑφ’ ὧν ὁ Ἀρκεσίλαος τὰ μὲν περικρούων, τὰ δὲ ὑποτέμνων, ἄλλα δ’ ὑποσκελίζων κατεγλωττίζετο αὐτούς καὶ πιθανὸς ἦν. τοιγαροῦν πρὸς οὓς μὲν ἀντέλεγεν ἡττωμένων, ἐν οἷς δὲ λέγων ἦν καταπεπληγμένων, δεδειγμένον πως τοῖς τότε ἀνθρώποις ὑπήρχε μὴδὲν εἶναι μῆτ’ οὖν ἔπος μῆτε πάθος μῆτε ἔργον ἐν βραχὺ μὴδὲ ἄχρηστον τούναντίον ὀφθῆναι ποτ’ ἂν, εἴ τι μὴ Ἀρκεσίλαῳ δοκεῖ τῷ Πιταναίῳ· τῷ δ’ ἄρα οὐδὲν ἐδόκει οὐδ’ ἀπεφαίνετο οὐδὲν μᾶλλον ἢ ῥηματίσκια ταῦτ’ εἶναι καὶ φόβους.”

G. Numenius fr. 28, quoted from later in the same work at Eusebius, *Preparation for the Gospel* 14.9.1-3 (picking up the story at the end of the Hellenistic Academy with Philo of Larissa)

“ὁ δὲ Φίλων ἄρα οὗτος ἄρτι μὲν ἐκδεξάμενος τὴν διατριβὴν ὑπὸ χαρμονῆς ἐξεπέπληκτο καὶ χάριν ἀποδιδούς ἐθεράπευε καὶ τὰ δεδογμένα τῷ Κλειτομάχῳ ἠῶξε καὶ τοῖς Στωϊκοῖς ἐκορύσσετο νώροπι χαλκῷ. [2] ὡς δὲ προϊόντος μὲν τοῦ

χρόνου, ἐξιτήλου δ' ὑπὸ συνηθείας οὔσης αὐτῶν τῆς ἐποχῆς, οὐδὲν μὲν κατὰ τὰ αὐτὰ ἑαυτῷ ἐνόει, ἢ δὲ τῶν παθημάτων αὐτὸν ἀνέστρεφεν ἐνάργειά τε καὶ ὁμολογία. πολλὴν δὴ τ' ἔχων ἤδη τὴν διαίσθησιν ὑπερεπεθύμει εὐ ἴσθ' ὅτι τῶν ἐλεγξόντων τυχεῖν, ἵνα μὴ ἐδόκει “μετὰ νῶτα βαλῶν” αὐτὸς ἐκῶν φεύγειν. [3] Φίλωνος δὲ γίνεται ἀκουστής Ἀντίοχος, ἐτέρας ἄρξας Ἀκαδημίας. Μνησάρχῳ γοῦν τῷ Στωϊκῷ σχολάσας ἐναντία Φίλωνι τῷ καθηγητῇ ἐφρόνησε μυρία τε ξένα προσήψε τῇ Ἀκαδημίᾳ.”

H. PLUTARCH, *Against Colotes* 1121F-1122A

τοῦ δ' Ἀρκεσίλαου τὸν Ἐπικούρειον οὐ μετρίως ἔοικεν ἡ δόξα παραλυπεῖν ἐν τοῖς τότε χρόνοις μάλιστα τῶν φιλοσόφων ἀγαπηθέντος. μηδὲν γὰρ αὐτὸν ἴδιον [1121F] λέγοντά φησιν ὑπόληψιν ἐμποιεῖν¹ καὶ δόξαν ἀνθρώποις ἀγραμμάτοις, ἅτε δὴ πολυγράμματος αὐτὸς ὢν καὶ μεμυσημένος. ὁ δ' Ἀρκεσίλαος τοσοῦτον ἀπέδει τοῦ καινοτομίας τινὰ δόξαν ἀγαπᾶν καὶ ὑποποιεῖσθαι <τι> τῶν παλαιῶν, ὥστ' ἐγκαλεῖν τοὺς τότε σοφιστάς, ὅτι προστρίβεται Σωκράτει [1122A] καὶ Πλάτωνι καὶ Παρμενίδῃ καὶ Ἡρακλείτῳ τὰ περὶ τῆς ἐποχῆς δόγματα καὶ τῆς ἀκαταληψίας οὐδὲν δεομένοις, ἀλλ' οἶον ἀναγωγὴν καὶ βεβαίωσιν αὐτῶν εἰς ἀνδρας ἐνδόξους ποιούμενος. ὑπὲρ μὲν οὖν τούτου Κωλώτῃ χάρις καὶ παντὶ τῷ τὸν Ἀκαδημαϊκὸν λόγον ἀνωθεν ἤκειν εἰς Ἀρκεσίλαον ἀποφαίνοντι.

I. ANONYMOUS (1), *On the Theaetetus* coll. 54.14-55.13

“καὶ ὅπερ ἤδη πολλοί μοι ὠνειδίσαν, ὡς τοὺς μὲν ἄλλους ἐ- ρωτῶ, αὐτὸς δὲ οὐ- δὲν ἀποφαίνομαι περὶ οὐδενὸς διὰ [54.20] τὸ μηδὲν ἔχειν σο- φ[ό]ν, ἀληθὲς ὄνει- δίζουσιν.” ὅταν ἐρωτῶ τινας, οὐδὲν ἀποφαίνο-	μαι, ἀλλ' αὐτῶν ἐ- κείνων ἀκούω· γί- νεται δὲ τοῦτο, διό- τι οὐδὲν ἔχω σο- φὸν ὡς πρὸς τοιαύ- [54.30] τὴν διδασκαλίαν. ἢ εἰ ἀπλῶς ἀκου- στέον τὸ μηδὲν ἔ- χειν σοφόν, οὐκ ἔ- σται ταύτην τὴν σοφίαν σοφὸς ἦν	ἀνατίθησιν θεῶ, ἢ ἦν οἱ ἄλλοι τοῖς σοφισταῖς. ἐκ τοιού- των λέξεων τι- [54.40] νες οἴονται Ἀκαδη- μαϊκὸν τὸν Πλά- τωνα ὡς οὐδὲν δο- γματίζοντα. δείξει μὲν οὖν ὁ λόγος καὶ τοὺς ἄλλους Ἀκαδη- μαϊκοὺς ὑπεξηρη-

¹ ὑπόληψιν ἐμποιεῖν <καινοτομίας> Westman

μένων πάνυ ὀλί-	χε[ι]ν τῷ Πλάτων[ι.]
[55.1] γω[ν γ]ε δογματίζον-	ἤδη μ[έ]ντροι τὸν
τας, καὶ μίαν οὖσαν	Πλάτωνα ἔχειν
Ἀκαδημειαν κατὰ	[55.10] δόγματα καὶ ἀπ[ο]-
τὸ κᾶ[κ]είνους τὰ κυ-	φαίνεσθαι πεπρω-
ριώτατα τῶν δο-	θότως πάρ[εστιν]
γματῶν ταῦτά ἔ-	ἐξ α[ὐ]τοῦ λα[μβάν]ει[ν.]

J. Justin, *Dialogue with Trypho* 2-3 (Justin gives an account, probably fictionalised, or idealised, of his search for the truth, which culminates in his encounter with a Christian teacher)

ἐγὼ σοι, ἔφην, ἐρῶ ὃ γέ μοι καταφαίνεται. ἔστι γὰρ τῷ ὄντι φιλοσοφία μέγιστον κτήμα καὶ τιμιώτατον θεῶ, ᾧ τε προσάγει καὶ συνίστησιν ἡμᾶς μόνη, καὶ ὅσοι ὡς ἀληθῶς οὗτοί εἰσιν οἱ φιλοσοφία τὸν νοῦν προσεσχηκότες. τί ποτε δέ ἐστι φιλοσοφία καὶ οὐ χάριν κατεπέμφθη εἰς τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς πολλοὺς λέληθεν; οὐ γὰρ ἂν Πλατωνικοὶ ἦσαν οὐδὲ Στωϊκοὶ οὐδὲ Περιπατητικοὶ οὐδὲ Θεωρητικοὶ οὐδὲ Πυθαγορικοὶ, μίᾳς οὐσης ταύτης ἐπιστήμης. [2.2] οὐ δὲ χάριν πολύκρανος ἐγενήθη, θέλω εἰπεῖν. συνέβη τοῖς πρώτοις ἀψαμένοις αὐτῆς καὶ διὰ τοῦτο ἐνδόξοις γενομένοις ἀκολουθῆσαι τοὺς ἔπειτα μηδὲν ἐξετάσαντας ἀληθείας πέρι, καταπλαγέντας δὲ μόνον τὴν καρτερίαν αὐτῶν καὶ τὴν ἐγκράτειαν καὶ τὸ ξένον τῶν λόγων ταῦτα ἀληθῆ νομίσει ἂ παρὰ τοῦ διδασκάλου ἕκαστος ἔμαθεν, εἶτα καὶ αὐτούς, τοῖς ἔπειτα παραδόντας τοιαῦτα ἄττα καὶ ἄλλα τούτοις προσεικότα, τοῦτο κληθῆναι τοῦνομα, ὅπερ ἐκαλεῖτο ὁ πατήρ τοῦ λόγου. [2.3] ἐγὼ τε κατ' ἀρχὰς οὕτω ποθῶν καὶ αὐτὸς συμβαλεῖν τούτων ἐνί, ἐπέδωκα ἑμαυτὸν Στωϊκῶ τινι· καὶ διατρίψας ἱκανὸν μετ' αὐτοῦ χρόνον, ἐπεὶ οὐδὲν πλέον ἐγένετό μοι περὶ θεοῦ (οὐδὲ γὰρ αὐτὸς ἠπίστατο, οὐδὲ ἀναγκαίαν ἔλεγε ταύτην εἶναι τὴν μάθησιν), τούτου μὲν ἀπηλλάγη, ἐπ' ἄλλον δὲ ἦκα, Περιπατητικὸν καλούμενον, δριμύν, ὡς ᾤετο. καὶ μου ἀνασχόμενος οὗτος τὰς πρώτας ἡμέρας ἤξιού με ἔπειτα μισθὸν ὀρίσαι, ὡς μὴ ἀνωφελὴς ἢ συνουσία γίνοιτο ἡμῖν. καὶ αὐτὸν ἐγὼ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν κατέλιπον, μηδὲ φιλόσοφον οἰηθεὶς ὄλω. [2.4] τῆς δὲ ψυχῆς ἔτι μου σπαργώσης ἀκούσαι τὸ ἴδιον καὶ τὸ ἐξαίρετον τῆς φιλοσοφίας, προσήλθον εὐδοκιμοῦντι μάλιστα Πυθαγορείῳ, ἀνδρὶ πολὺ ἐπὶ τῇ σοφίᾳ φρονούντι. κάπειτα ὡς διελέχθη αὐτῷ, βουλόμενος ἀκροατῆς αὐτοῦ καὶ συνουσιαστής γενέσθαι· τί δαί; ὠμίλησας, ἔφη, μουσικῆ καὶ ἀστρονομίας καὶ γεωμετρίας; ἢ δοκεῖς κατόψεσθαι τι τῶν εἰς εὐδαιμονίαν συντελούντων, εἰ μὴ ταῦτα πρώτων διδαχθεῖς, ἂ τὴν ψυχὴν ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν περισπάσει καὶ τοῖς νοητοῖς αὐτὴν παρασκευάσει χρησίμην, ὥστε αὐτὸ κατιδεῖν τὸ καλὸν καὶ αὐτὸ ὃ ἐστὶν ἀγαθόν; [2.5] πολλὰ τε ἐπαινέσας ταῦτα τὰ μαθήματα καὶ

ἀναγκαῖα εἰπὼν ἀπέπεμπέ με, ἐπεὶ αὐτῷ ὠμολόγησα μὴ εἰδέναι. ἐδυσφόρου οὖν, ὡς τὸ εἰκὸς, ἀποτυχῶν τῆς ἐλπίδος, καὶ μᾶλλον ἢ ἐπίστασθαι τι αὐτὸν ὠμόμην· πάλιν τε τὸν χρόνον σκοπῶν, ὃν ἔμελλον ἐκτρίβειν περὶ ἐκεῖνα τὰ μαθήματα, οὐκ ἠνειχόμεν εἰς μακρὰν ἀποτιθέμενος. [2.6] ἐν ἀμηχανίᾳ δέ μου ὄντος ἔδοξέ μοι καὶ τοῖς Πλατωνικοῖς ἐντυχεῖν· πολὺ γὰρ καὶ τούτων ἦν κλέος. καὶ δὴ νεωστὶ ἐπιδημήσαντι τῇ ἡμετέρᾳ πόλει συνετῷ ἀνδρὶ καὶ προὔχοντι ἐν τοῖς Πλατωνικοῖς συνδιέτριβον ὡς τὰ μάλιστα, καὶ προέκοπτον καὶ πλείστον ὅσον ἐκάστης ἡμέρας ἐπεδίδουν. καὶ με ἤρει σφόδρα ἡ τῶν ἀσωμάτων νόησις, καὶ ἡ θεωρία τῶν ἰδεῶν ἀνεπτέρου μοι τὴν φρόνησιν, ὀλίγου τε ἐντὸς χρόνου ὤμην σοφὸς γεγονέναι, καὶ ὑπὸ βλακειᾶς ἤλπιζον αὐτίκα κατόψεσθαι τὸν θεόν· τοῦτο γὰρ τέλος τῆς Πλάτωνος φιλοσοφίας. [3.1] Καὶ μοι οὕτως διακειμένου ἐπεὶ ἔδοξέ ποτε πολλῆς ἡρεμίας ἐμφορηθῆναι καὶ τὸν τῶν ἀνθρώπων ἀλεεῖναι πάτον, ἐπορευόμεν εἰς τι χωρίον οὐ μακρὰν θαλάσσης. πλησίον δέ μου γενομένου ἐκείνου τοῦ τόπου, ἔθνα ἔμελλον ἀφικόμενος πρὸς ἑμαυτῷ ἔσεσθαι, παλαιὸς τις πρεσβύτης, ἰδέσθαι οὐκ εὐκαταφρόνητος, πρᾶον καὶ σεμνὸν ἦθος ἐμφαίνων, ὀλίγον ἀποδέων μου παρείπετο. ὡς δὲ ἐπεστράφην εἰς αὐτόν, ὑποστάς ἐνητένισα δριμύτερον αὐτῷ. [3.2] καὶ ὅς· γνωρίζεις με; ἔφη. ἡρνησάμην ἐγώ. τί οὖν, μοι ἔφη, οὕτως με κατανοεῖς;

K. PLUTARCH fr. 157, quoted from his lost work *On the Festival of Images at Plataea* by Eusebius, *Preparation for the Gospel* 3.1.1

“ὅτι μὲν οὖν ἡ παλαιὰ φυσιολογία καὶ παρ’ Ἑλλησι καὶ βαρβάρους λόγος ἦν φυσικὸς ἐγκεκαλυμμένος μύθοις, τὰ πολλὰ δι’ αἰνιγμάτων καὶ ὑπονοιῶν ἐπίκρυφος, καὶ μυστηριώδης θεολογία τὰ τε λαλούμενα τῶν σιγῶμενων σαφέστερα¹ τοῖς πολλοῖς ἔχοντα καὶ τὰ σιγώμενα τῶν λαλουμένων ὑποπτότερα, κατάδηλόν ἐστι τοῖς Ὀρφικοῖς ἔπεσι καὶ τοῖς Αἰγυπτιακοῖς καὶ Φρυγίοις λόγοις· μάλιστα δὲ οἱ περὶ τὰς τελετὰς ὀργιασμοὶ καὶ τὰ δρώμενα συμβολικῶς ἐν ταῖς ἱεροουργίαις τὴν τῶν παλαιῶν ἐμφαίνει διάνοιαν.”

L. CELSUS, reported from his *True Account* by Origen, *Against Celsus* 1.14 and 16

[14.1] συγγένειαν παρὰ πολλοῖς τῶν ἐθνῶν νομίζων εἶναι ὁ Κέλσος τοῦ αὐτοῦ λόγου πάντα μὲν ὀνομάζει τὰ ἔθνη ὡς ἀρξάμενα τοῦ τοιοῦδε δόγματος· οὐκ οἶδα δ’ ὅπως μόνους Ἰουδαίους συκοφαντεῖ, οὐ συγκαταλέγων αὐτῶν τὸ ἔθνος τοῖς λοιποῖς.

...

¹ <α>σαφέστερα Mras

[14.11] εἰ δὲ κεχαρισμένως Μωϋσῆς καὶ οἱ προφῆται τῷ ἑαυτῶν λόγῳ πολλὰ ἀνέγραψαν περὶ τῶν παρὰ σφίσιν αὐτοῖς, διὰ τί τὸ παραπλήσιον οὐκ ἐροῦμεν καὶ περὶ τῶν ἐν τοῖς λοιποῖς ἔθνεσι συγγραφέων;

...

[14.26] ἄκουε γὰρ λέγοντος τοῦ Κέλσου ὅτι ἔστιν ἀρχαῖος ἄνωθεν λόγος, περὶ ὃν δὴ αἰεὶ καὶ τὰ ἔθνη τὰ σοφώτατα καὶ πόλεις καὶ ἄνδρες σοφοὶ κατεγέροντο. καὶ οὐκ ἐβουλήθη ἔθνος σοφώτατον εἰπεῖν [14.30] κἂν παραπλησίως Αἰγυπτίοις καὶ Ἀσσυρίοις καὶ Ἰνδοῖς καὶ Πέρσαις καὶ Ὀδρύσαις καὶ Σαμόθραξι καὶ Ἐλευσινίοις τοὺς Ἰουδαίους.

...

[16.16] ἀλλὰ καὶ τοὺς μὲν Ὀμήρου Γαλακτοφάγους καὶ τοὺς Γαλατῶν Δρυΐδας καὶ τοὺς Γέτας σοφώτατα λέγει ἔθνη εἶναι καὶ ἀρχαῖα, περὶ τῶν συγγενῶν τοῖς Ἰουδαϊκοῖς λόγοις διαλαμβάνοντας, ὧν [16.20] οὐκ οἶδα εἰ φέρεται συγγράμματα.

...

[16.30] Λίνον δὲ καὶ Μουσαῖον καὶ Ὀρφέα καὶ τὸν Φερεκύδην καὶ τὸν Πέρσην Ζωροάστρην καὶ Πυθαγόραν φήσας περὶ τῶνδε διειληφέναι, καὶ ἐς βίβλους κατατεθεῖσθαι τὰ ἑαυτῶν δόγματα καὶ πεφυλάχθαι αὐτὰ μέχρι δεῦρο.

CHAPTER 2

Making Sense of the Dialogues

A. THRASYLLUS T22 = Diogenes Laertius, *Lives of the Philosophers* 3.48

ἔστι δὲ διάλογος λόγος ἐξ ἐρωτήσεως καὶ ἀποκρίσεως συγκείμενος περὶ τινος τῶν φιλοσοφουμένων καὶ πολιτικῶν μετὰ τῆς πρεπούσης ἠθοποιίας τῶν παραλαμβανομένων προσώπων καὶ τῆς κατὰ τὴν λέξιν κατασκευῆς.

B. Diogenes Laertius, *Lives of the Philosophers* 3.49-51

[49] τοῦ δὴ <δια>λόγου τοῦ Πλατωνικοῦ δύο εἰσὶν <οἱ> ἀνωτάτω χαρακτήρες, ὃ τε ὑψηγητικός καὶ ὁ ζητητικός. διαιρεῖται δὲ ὁ ὑψηγητικός εἰς ἄλλους δύο χαρακτήρας, θεωρηματικόν τε καὶ πρακτικόν. καὶ τῶν ὁ μὲν θεωρηματικός εἰς τὸν φυσικόν καὶ λογικόν, ὁ δὲ πρακτικός εἰς τὸν ἠθικόν καὶ πολιτικόν. τοῦ δὲ ζητητικοῦ καὶ αὐτοῦ δύο εἰσὶν οἱ πρῶτοι χαρακτήρες, ὃ τε γυμναστικός καὶ ἀγωνιστικός. καὶ τοῦ μὲν γυμναστικοῦ μαιευτικός τε καὶ πειραστικός, τοῦ δὲ ἀγωνιστικοῦ ἐνδεικτικός καὶ ἀνατρεπτικός. οὐ λανθάνει δ' ἡμᾶς ὅτι τινὲς ἄλλως διαφέρειν τοὺς διαλόγους φασί [50] (λέγουσι γὰρ αὐτῶν τοὺς μὲν δραματικούς, τοὺς δὲ διηγηματικούς, τοὺς δὲ μικτούς), ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν τραγικῶς μᾶλλον ἢ φιλοσόφως τὴν διαφορὰν τῶν διαλόγων προσωνόμασαν. εἰσὶ δὲ τοῦ μὲν φυσικοῦ οἷον ὁ Τίμαιος· τοῦ δὲ λογικοῦ ὃ τε Πολιτικός καὶ ὁ Κρατύλος καὶ Παρμενίδης καὶ Σοφιστής· τοῦ δ' ἠθικοῦ ἢ τε Ἀπολογία καὶ ὁ Κρίτων καὶ Φαίδων καὶ Φαίδρος καὶ τὸ Συμπόσιον Μενέξενος τε καὶ Κλειτοφῶν καὶ Ἐπιστολαὶ καὶ Φίληβος Ἴππαρχος Ἀντερασταί· τοῦ δὲ πολιτικοῦ ἢ τε Πολιτεία καὶ οἱ Νόμοι καὶ ὁ Μίνως καὶ Ἐπινομίς καὶ ὁ Ἀτλαντικός· [51] τοῦ δὲ μαιευτικοῦ Ἀλκιβιάδαι Θεάγης Λύσις Λάχης· τοῦ δὲ πειραστικοῦ Εὐθύφρων Μένων Ἴων Χαρμίδης Θεαίτητος· τοῦ δὲ ἐνδεικτικοῦ ὡς ὁ Πρωταγόρας· καὶ τοῦ ἀνατρεπτικοῦ Εὐθύδημος Γοργίας Ἴππίαι δύο. καὶ περὶ μὲν διαλόγου τί ποτέ ἐστι καὶ τίνες αὐτοῦ διαφοραί, <τοσαῦται> ἀπόχρη λέγειν.

**C. ALBINUS, *Introduction to Plato's Dialogues*, including
fragments of DERCYLLIDES, and THRASYLLUS T20**

ὅτι τῷ μέλλοντι ἐντεύξεσθαι τοῖς Πλάτωνος διαλόγοις προσήκει πρότερον ἐπίστασθαι αὐτὸ τοῦτο, τί ποτέ ἐστιν ὁ διάλογος. οὔτε γὰρ ἄνευ τέχνης τινὸς καὶ δυνάμεως γεγραμμένοι εἰσὶν, οὔτε τεχνικῶς γνωρίσαι ῥάδιον τῷ γε θεωρίας ἀπείρως ἔχοντι. ἀρέσκει δὲ τῷ φιλοσόφῳ περὶ παντός οὐτινοσοῦν τὴν σκέψιν ποιούμενον τὴν οὐσίαν τοῦ πράγματος ἐξετάζειν, ἔπειτα τί τοῦτο δύναται καὶ τί μή, πρὸς ὃ τί τε χρήσιμον πέφυκε καὶ πρὸς ὃ μή. λέγει δὲ ὧδε· περὶ παντός, ὦ παῖ, μία ἀρχὴ τοῖς μέλλουσι καλῶς βουλευέσθαι· εἰδέναι δεῖ περὶ οὗ ἂν ἡ βουλή ᾗ, ἢ παρὰ τοῦτο ἀμαρτάνειν ἀνάγκη· τοὺς δὲ πολλοὺς λέληθεν, ὅτι οὐκ ἴσασι τὴν οὐσίαν ἐκάστου· ὡς οὖν οὐκ εἰδότες¹ οὐ διομολογοῦνται ἐν ἀρχῇ τῆς σκέψεως, προελθόντες δὲ τὸ εἶκος ἀποδιδόασιν· οὔτε γὰρ ἑαυτοῖς οὔτ' ἄλλοις ὁμολογοῦσιν. ἵνα οὖν μὴ τοῦτο πάθωμεν ἐντυγχάνοντες τοῖς Πλάτωνος διαλόγοις, αὐτὸ τοῦτο, ὅπερ ἔφη, σκεψώμεθα, τί ποτ' ἔστιν ὁ διάλογος. ἔστι τοίνυν οὐκ ἄλλο τι ἢ λόγος ἐξ ἐρωτήσεως καὶ ἀποκρίσεως συγκείμενος περὶ τίνος τῶν πολιτικῶν καὶ φιλοσόφων πραγμάτων, μετὰ τῆς πρεπούσης ἠθοποιίας τῶν παραλαμβανομένων προσώπων καὶ τῆς κατὰ τὴν λέξιν κατασκευῆς.

¹ ὡς οὖν [οὐκ] εἰδότες Hermann (after our mss. of the *Phaedrus*)

[2] λόγος μὲν οὖν λέγεται ὁ διάλογος καθάπερ ὁ ἄνθρωπος ζῶν· ἐπεὶ δὲ ὁ λόγος ἐστὶν ὁ μὲν ἐνδιάθετος ὁ δὲ προφορικός, ἀκουσόμεθα τοῦ προφορικοῦ· καὶ ἐπεὶ τούτου ὁ μὲν ἐστὶ κατὰ διέξοδον λεγόμενος, ὁ δὲ κατ' ἐρώτησιν καὶ ἀπόκρισιν, ἴδιον τοῦ διαλόγου ἐρωτήσεις καὶ ἀποκρίσεις· ὅθεν ὁ λόγος ἐξ ἐρωτήσεως εἶναι λέγεται. τὸ δὲ περὶ τίνος τῶν φιλοσόφων καὶ πολιτικῶν πραγμάτων πρόσκειται, διότι οἰκείαν εἶναι δεῖ τὴν ὑποκειμένην ὕλην τῷ διαλόγῳ· αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ πολιτικὴ καὶ φιλόσοφος. ὡς γὰρ τῇ τραγωδίᾳ καὶ ὅλως τῇ ποιήσει οἰκεία ὕλη ὑποβέβληται τῶν μύθων, οὕτως τῷ διαλόγῳ ἡ φιλόσοφος. τουτέστι τὰ πρὸς φιλοσοφίαν. τὸ δὲ μετὰ τῆς πρεπούσης ἠθοποιίας τῶν παραλαμβανομένων προσώπων, <διότι> διαφόρων ἐν τοῖς λόγοις ὄντων τὸν βίον, τῶν μὲν φιλοσόφων, τῶν δὲ σοφιστικῶν, τὰ οἰκεία ἦθη δεῖ ἐκάστῳ ἀνατιθέναι, τῷ μὲν φιλοσόφῳ τὸ γενναῖον καὶ τὸ ἀπλοῦν καὶ τὸ φιλάληθες, τῷ δὲ σοφιστικῷ τὸ ποικίλον καὶ τὸ παλίμβολον καὶ τὸ φιλόδοξον, τῷ δὲ ιδιωτικῷ τὸ οἰκείον. ἐπὶ τούτοις φησὶ καὶ τῆς κατὰ τὴν λέξιν κατασκευῆς· καὶ μάλα εἰκότως· ὡς γὰρ τῇ τραγωδίᾳ καὶ τῇ κωμῳδίᾳ τὸ οἰκείον μέτρον δεῖ παρῆναι καὶ τῇ λεγομένῃ ἱστορίᾳ τὸ πλάσμα, οὕτως καὶ τῷ διαλόγῳ τὴν οἰκείαν λέξιν καὶ σύνθεσιν, ἔχουσαν τὸ Ἄττικόν, τὸ εὐχάρι, τὸ ἀπέριττον, τὸ ἀνευδές. εἰ δὲ τις λεγόμενος λόγος μὴ καθάπερ εἶπον εἰδοποιούμενος, ἀλλ' ἐνδεὴς ὢν τούτων λέγοιτο εἶναι διάλογος, οὐκ ὀρθῶς ἂν λέγοιτο. οὕτω τὸ παρὰ Θουκυδίδη λεγόμενον [τῶν δυνάμεων] εἰδοποιεῖν τὴν ιδιότητα τῶν διαλόγων οὐ φήσομεν εἶναι διάλογον, ἀλλὰ μάλλον δύο δημηγορίας κατ' ἐνθύμησιν ἀλλήλαις ἀντιγεγραμμένας.

[3] ἐπεὶ οὖν ὃ τί ποτέ ἐστὶν ὁ διάλογος τεθεωρήκαμεν, περὶ τῆς διαφορᾶς αὐτοῦ τοῦ κατὰ Πλάτωνα διαλόγου ἴδωμεν, τουτέστι περὶ τῶν χαρακτήρων, πόσοι τέ εἰσιν οἱ ἀνωτάτω καὶ πόσοι ἐκείνων ὑποδιαιρεθέντες εἰς τοὺς ἀτόμους ἐστήσαντο. περὶ μὲν οὖν χαρακτήρων ἐν τοῖς ἐξῆς τελεώτατα μετὰ ὑπογραφῆς εἰρήσεται, ἐνθάδε δὲ γνωστότερον τοσοῦτον περὶ τῶν ἀνωτάτω χαρακτήρων, ὅτι δύο ὄντων, ὑφηγητικοῦ καὶ ζητητικοῦ, ὁ μὲν ὑφηγητικὸς ἤρμοσται πρὸς διδασκαλίαν καὶ πράξιν καὶ ἀπόδειξιν τοῦ ἀληθοῦς, ὁ δὲ ζητητικὸς πρὸς γυμνασίαν καὶ ἀγῶνα καὶ ἔλεγχον τοῦ ψεύδους· καὶ ὅτι ὁ μὲν ὑφηγητικὸς τῶν πραγμάτων στοχάζεται, ὁ δὲ ζητητικὸς τῶν προσώπων. τῶν μὲν οὖν Πλάτωνος διαλόγων ὑπάγονται τῷ μὲν φυσικῷ ὁ Τίμαιος, τῷ δὲ ἠθικῷ ἡ Ἀπολογία, τῷ δὲ λογικῷ Θεάγης, Κρατύλος, Λύσις, Σοφιστής, Λάχης, Πολιτικός, τῷ δὲ ἐλεγκτικῷ Παρμενίδης, Πρωταγόρας· τῷ δὲ πολιτικῷ Κρίτων, Πολιτεία, Φαίδων, Μένως, Συμπόσιον, Νόμοι, Ἐπιστολαί, Ἐπινομίς, Μενέξενος, Κλειτοφών, Φίλιβος· τῷ δὲ πειραστικῷ Εὐθύφρων, Μένων, Ἴων, Χαρμίδης· τῷ δὲ μαιευτικῷ Ἀλκιβιάδης, τῷ δὲ ἀνατρεπτικῷ Ἴππίας, Εὐθύδημος, Γοργίας.

[4] ἐπεὶ οὖν τεθεωρήκαμεν τὴν διαφορὰν αὐτῶν ὡς πέφυκε γίγνεσθαι καὶ τοὺς χαρακτήρας, ἐπὶ τούτοις λέγωμεν, ἀπὸ ποίων διαλόγων δεῖ ἀρχομένους ἐντυγχάνειν τῷ Πλάτωνος λόγῳ. διάφοροι γὰρ δόξαι γεγονάσιν· οἱ μὲν ἀπὸ τῶν

Ἐπιστολῶν ἄρχονται, οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ Θεάγου· εἰσὶ δὲ οἱ κατὰ τετραλογία ἐπιλόγοντες αὐτοὺς καὶ τάττουσι πρώτην τετραλογίαν περιέχουσαν τὸν Εὐθύφρονα καὶ τὴν Ἀπολογίαν καὶ τὸν Κρίτωνα καὶ τὸν Φαίδωνα· τὸν μὲν οὖν Εὐθύφρονα, ἐπεὶ καὶ ἐπαγγέλλεται τῷ Σωκράτει ἐν αὐτῷ ἡ δίκη, τὴν δὲ Ἀπολογίαν, ἐπειδὴ ἀναγκαῖον αὐτῷ ἀπολογῆσασθαι, ἐπὶ τούτοις τὸν Κρίτωνα διὰ τὴν ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ διατριβὴν, ἔπειτα τὸν Φαίδωνα, ἐπεὶ ἐν αὐτῷ τέλος τοῦ βίου λαμβάνει ὁ Σωκράτης. ταύτης τῆς δόξης εἰσὶ Δερκυλλίδης καὶ Θράσυλλος, δοκοῦσι δὲ μοι προσώποις καὶ βίων περιστάσεσιν ἠθεληκέναι τάξιν ἐπιθεῖναι· ὃ ἐστὶ μὲν ἴσως χρήσιμον πρὸς ἄλλο τι, οὐ μὴν πρὸς ὃ ἡμεῖς νῦν βουλόμεθα, βουλόμεθα δὲ ἀρχὴν καὶ διάταξιν διδασκαλίας τῆς κατὰ σοφίαν εὐρεῖν. φαμέν οὖν Πλάτωνος λόγου μὴ εἶναι μίαν καὶ ὠρισμένην ἀρχὴν· εἰκόθεν γὰρ αὐτὸν τέλειον ὄντα τελείῳ σχήματι κύκλου· ὥσπερ οὖν κύκλου μία καὶ ὠρισμένη οὐκ ἔστιν ἀρχή, οὕτως οὐδὲ τοῦ λόγου.

[5] οὐ μὴν διὰ τοῦτο ὅπως οὖν ὡς ἔτυχεν ἐντευξόμεθα αὐτῷ· οὐδὲ γὰρ εἰ δέοι κύκλον γράφειν, ἀφ' οὐτινοσοῦν σημείου ἀρχόμενός τις γράφει τὸν κύκλον· ἀλλ' ἀφ' ἧς ἂν ἕκαστος ἡμῶν σχέσεως ἔχη πρὸς τὸν λόγον ἀρχόμενος ἐντεύξεται τοῖς διαλόγοις. σχέσεις δὲ πλείους καὶ διάφοροί εἰσιν ἡμῶν πρὸς τὸν λόγον. ἡ μὲν γὰρ ἐστὶ κατὰ φύσιν, οἷον εὐφυῆς ἀφυῆς· ἡ δὲ κατὰ τὴν ἡλικίαν, οἷον ὦραν ἔχων τοῦ φιλοσοφεῖν ἢ παρηβηκῶς· ἡ δὲ κατὰ προαίρεσιν, οἷον φιλοσοφίας ἢ ἱστορίας ἕνεκα· ἡ δὲ κατὰ ἔξιν, οἷον προτετελεσμένος ἢ ἀμαθής· ἡ δὲ κατὰ τὴν ὕλην, οἷον ἐνασχολῶν φιλοσοφία ἢ περιελκόμενος ὑπὸ τῶν περιστάσεων. ὁ μὲν οὖν κατὰ φύσιν εὐπεφυκῶς, καὶ κατὰ τὴν ἡλικίαν ὦραν ἔχων τοῦ φιλοσοφεῖν, καὶ κατὰ τὴν προαίρεσιν ἕνεκα τοῦ ἀρετὴν ἀσκήσαι προσιῶν τῷ λόγῳ, καὶ κατὰ τὴν ἔξιν προτετελεσμένος τοῖς μαθήμασι, καὶ ἀφειμένος ἀπὸ τῶν πολιτικῶν περιστάσεων, ἄρξεται ἀπὸ τοῦ Ἀλκιβιάδου πρὸς τὸ τραπήναι καὶ ἐπιστραφήναι καὶ γνῶναι οὐ δεῖ τὴν ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι. <εἶθ'> ὥσπερ πρὸς παράδειγμα καλὸν ἰδεῖν, τίς ἐστὶν ὁ φιλόσοφος καὶ τίς αὐτοῦ ἡ ἐπιτήδευσις καὶ ἐπὶ ποίᾳ ὑποθέσει ὁ παρ' αὐτῷ λόγος προσάγεται, δεήσει τῷ Φαίδωνι ἐξῆς ἐντυγχάνειν· λέγει γὰρ ἐν τούτῳ, τίς ἐστὶ φιλόσοφος, καὶ τίς ἐστὶν ἢ γε ἐπιτήδευσις, καὶ ἐπὶ ὑποθέσει τοῦ ἀθάνατον εἶναι τὴν ψυχὴν δίδει τὸν περὶ αὐτοῦ λόγον. μετὰ τοῦτο τῇ Πολιτείᾳ δέοι σ' ἐντυγχάνειν· ἀρξάμενος γὰρ ἀπὸ τῆς πρώτης γενέσεως ὑπογράφει πᾶσαν τὴν παιδείαν, ἢ χρώμενος ἀφίκοιτο ἂν τις ἐπὶ τὴν τῆς ἀρετῆς κτήσιν. ἐπεὶ δὲ δεῖ καὶ ἐν γνώσει τῶν θείων γενέσθαι, ὡς δύνασθαι

κτησάμενον τὴν ἀρετὴν ὁμοιωθῆναι αὐτοῖς, ἐντευξόμεθα τῷ Τιμαίῳ· αὐτῇ γὰρ τῇ περὶ τὴν φύσιν ἱστορίᾳ ἐντυγχάνοντες καὶ τῇ λεγομένῃ θεολογίᾳ καὶ τῇ τῶν ὄλων διατάξει ἀντιψόμεθα τὰ θεῖα ἐναργῶς.

[6] ἔτι δέ τις καὶ ἐν κεφαλαίῳ δύναιτ' ἂν κατιδεῖν τὴν προσήκουσαν τάξιν τῶν διαλόγων τῇ κατὰ Πλάτωνα διδασκαλίᾳ τῷ τὰ Πλάτωνος αἰρουμένῳ. ἀναγκαίου γὰρ ὄντος θεατὰς γενέσθαι καὶ τῆς ἑαυτοῦ ψυχῆς καὶ τῶν θεῶν καὶ τῶν θεῶν αὐτῶν καὶ τοῦ καλλίστου νοῦ τυχεῖν, δεῖ πρῶτον μὲν ἐκκαθᾶραι τὰς ψευδεῖς δόξας τῶν ὑπολήψεων· οὐδὲ γὰρ οἱ ἰατροὶ νενομίκασι, πρότερον τῆς προσφερομένης τροφῆς ἀπολαύσαι τὸ σῶμα δύνασθαι, εἰ μὴ τὰ ἐμποδίζοντα ἐν τούτῳ τις ἐκβάλλει. μετὰ δὲ τὸ ἐκκαθᾶραι ἐπεγείρειν καὶ προκαλεῖσθαι δεῖ τὰς φυσικὰς ἐννοίας, καὶ ταύτας ἐκκαθαίρειν καὶ εὐκρινεῖς ἀποφαίνειν ὡς ἀρχάς. ἐπὶ τούτοις ὡς προκατεσκευασμένης τῆς ψυχῆς δεῖ αὐτῇ τὰ οἰκεία ἐμποιεῖν δόγματα, καθ' ἃ τελειοῦται, ταῦτα δὲ ἐστὶ φυσικὰ καὶ θεολογικὰ καὶ τὰ ἠθικὰ καὶ πολιτικὰ· ἵνα <δὲ> τὰ δόγματα μὲν ἐν τῇ ψυχῇ ἀναπόδραστα, δεῖσει αὐτὰ δεθῆναι τῷ τῆς αἰτίας λογισμῷ, ἵνα τις βεβαίως ἔχηται τοῦ προκειμένου σκοποῦ. ἐπὶ τούτοις δεῖ πεπορίσθαι τὸ ἀπαραλόγιστον, ἵνα μὴ ὑπό τινος σοφιστοῦ παρενεχθέντες τρέψωμεν ἐπὶ τὰ χεῖρω τὴν ἑαυτῶν ἕξιν.

ἵνα οὖν ἐκβάλλωμεν τὰς ψευδεῖς δόξας, δεῖσει ἐντυγχάνειν Πλάτωνος τοῖς τοῦ πειραστικοῦ χαρακτήρος διαλόγοις, ἔχουσι τὸ ἐλεγκτικὸν καὶ τὸ λεγόμενον καθαρτικόν· ἵνα δέ τις τὰς φυσικὰς ἐννοίας εἰς φῶς προκαλέσασαίτο, τοῖς τοῦ μαιευτικοῦ χαρακτήρος διαλόγοις δεῖσει ἐντυγχάνειν· τοῦτο γὰρ ἐστὶν αὐτοῖς ἴδιον. ἵνα δέ τις τὰ οἰκεία δόγματα παραλάβῃ, τοῖς τοῦ ὑφηγητικοῦ χαρακτήρος διαλόγοις δεῖσει ἐντυγχάνειν· τοῦτο γὰρ ἐστὶν αὐτῶν ἴδιον, εἴ γε ἐν τούτοις ἐστὶ μὲν τὰ φυσικὰ δόγματα, ἐστὶ δὲ καὶ τὰ ἠθικὰ καὶ τὰ πολιτικὰ καὶ οἰκονομικά, ὧν τὰ μὲν ἐπὶ θεωρίαν καὶ τὸν θεωρητικὸν βίον ἔχει τὴν ἀναφορὰν, τὰ δ' ἐπὶ πράξιν καὶ τὸν πρακτικὸν βίον, ἄμφω δὲ ταῦτα ἐπὶ τὸ ὁμοιωθῆναι θεῷ. ἵνα δὲ τὰ δεθέντα ἄφουκα ἡμῖν ὑπάρχη, τοῖς τοῦ λογικοῦ χαρακτήρος διαλόγοις, ὄντος καὶ αὐτοῦ ζητητικοῦ, δεῖσει ἐντυγχάνειν· ἔχουσι γὰρ τὰς τε διαιρετικὰς καὶ ὀριστικὰς μεθόδους καὶ πρὸς γε ἀναλυτικὰς καὶ συλλογιστικὰς, δι' ὧν τὰ μὲν ἀληθῆ ἀποδείκνυται, τὰ δὲ ψευδῆ ἐλέγχεται. πρὸς δὲ τούτοις ἐπεὶ καὶ δεῖ ἀπαραλόγιστους ἀπὸ σοφιστῶν εἶναι, τοῖς τοῦ ἐπιδεικτικοῦ καὶ ἀνατρεπτικοῦ χαρακτήρος διαλόγοις ἐντευξόμεθα· ἐν οἷς ἐστὶν ἐκμαθεῖν, ὅπως τε δεῖ ἐπαῖειν τῶν σοφιστῶν καὶ ὅπως αὐτοῖς καὶ ὄντινα τρόπον προσφέρεσθαι κακουργοῦσι περὶ τοὺς λόγους.

D. PLUTARCH, *Table Talk* 7.8, 71B-C (Plutarch's friend Diogenianus speaking)

“ἴστε γάρ” εἶπεν “ὅτι τῶν Πλάτωνος διαλόγων διηγηματικοὶ τινὲς εἰσὶν οἱ δὲ δραματικοὶ· τούτων οὖν τῶν [C] δραματικῶν τοὺς ἐλαφροτάτους ἐκδιδάσκονται παῖδες ὥστ’ ἀπὸ στόματος λέγειν· πρόσεστι δ’ ὑπόκρισις πρέπουσα τῷ ἤθει τῶν ὑποκειμένων προσώπων καὶ φωνῆς πλάσμα καὶ σχῆμα καὶ διαθέσεις ἐπόμεναι τοῖς λεγομένοις.”

E. TAURUS 6T = Aulus Gellius, *Attic Nights* 1.9.8-11

“nunc autem” inquit “isti, qui repente pedibus inlotis ad philosophos devertunt, non est hoc satis, quod sunt omnino ἀθεώρητοι, ἄμουσοι, ἀγεωμέτρητοι, sed legem etiam dant, qua philosophari discant. [9] alius ait “hoc me primum doce”, item alius “hoc volo” inquit “discere, istud nolo”; hic a Symposio Platonis incipere gestit propter Alcibiadae comisationem, ille a Phaedro propter Lysiae orationem. [10] est etiam,” inquit “pro Iuppiter! qui Platonem legere postulet non vitae ornandae, sed linguae orationisque comendae gratia, nec ut modestior fiat, sed ut lepidior.” [11] haec Taurus dicere solitus novicios philosophorum sectatores cum veteribus Pythagoricis pensitans.

F. ALBINUS 14T / GAIUS 9T = Proclus, *On the Timaeus* i.

**340.23-341.9 (with reference to *Ti.* 29b: ὦδε οὖν
περὶ τε εἰκόνοσ καὶ περὶ τοῦ παραδείγματοσ αὐτῆσ διοριστέον, ὡσ ἄρα
τοὺσ λόγουσ, ὧν πέρ εἰσιν ἐξηγηταί, τούτων αὐτῶν καὶ συγγενείσ ὄντασ)**

καὶ εἰκόασιν ἐντεῦθεν ἀφορμάσ λαβόν-
τεσ οἱ περὶ Ἀλβίνου καὶ Γάιου Πλατωνικοὶ διορίζουσ,
ποσαχῶσ δογματίζουσ Πλάτων, καὶ ὅτι διχῶσ, ἢ ἐπιστημονι-
κῶσ ἢ εἰκοτολογικῶσ, καὶ οὐ καθ’ ἓνα τρόπον οὐδ’ ὡσ μίαν
ἀκρίβειαν τῶν παντοίων ἐχόντων λόγων, εἴτε περὶ τῶν ὄν-
των εἶεν εἴτε περὶ τῶν διὰ γενέσεωσ ὑφισταμένων, ἀλλ’ ἥπερ ἔχει τὰ
πράγματα, ταύτη καὶ τῶν λόγων συνδιηρη-
[340.30] μένων τοῖσ πράγμασι καὶ οὕτωσ ἐχόντων τοῦ τε ἀκριβοῦσ
[341.1] πέρι καὶ τοῦ σαφοῦσ ὡσ τὰ ὑποκείμενα αὐτοῖσ πράγματα, ὡσ
τοὺσ μὲν τῶν λόγων λέγουσ [† τῶν δογμάτων λεγόντων], ὅτι
τὰ πράγματα ὡδι ἔχει καὶ οὐκ ἂν ἄλλωσ ἔχοι, τοὺσ δὲ ὅτι
τὸ εἰκόσ τοῖόνδε ἐστί τῶν πραγμάτων· δεῖ γάρ ὁμοιον εἶναι

τὸν λόγον τοῖς πράγμασιν· οὐδὲ γὰρ ἄλλως ἂν αὐτῶν τὴν φύσιν ἐξηγήσαιτο ἢ συγγενῶς ἔχων πρὸς αὐτά· δεῖ γὰρ ὁ τὸ πρᾶγμα συνηρημένως ἐστί, τοῦτο εἶναι αὐτὸν ἀνειλιγμένως, ἵνα καὶ ἐκφαίνῃ τὸ πρᾶγμα καὶ ὑφειμένως ἢ τῆς φύσεως αὐτοῦ.

G. PAPHYRUS (anonymous): *P.Oxy.* 3219

[fr. 1.3-10]
 ἐ]ν τούτῳ κ[αὶ Σ]ώφρον[α] μειμησάμε-
 νος τὸν μιμογράφον κα<τὰ> τὸ δραμα-
 τικὸν τῶν διαλόγων· οὐ γὰρ περισ-
 τέον Ἀριστοτέλει ὑπὸ τῆς πρὸς Πλά-
 τωνα βασκανίας ε[ἰ]πόντι ἐν τῷ
 πρώτῳ περὶ Ποιητικῆς καὶ πρὸ
 Πλάτωνος γεγράφθαι δραματικούς
 διαλόγ[ους] ὑπ' [Ἀ]λεζαμενοῦ Τηνίου

[fr. 2 (col. i)] τὰ δὲ
 αὐτῷ δοκούντα ἀποφαίνεται διὰ
 δ' π]ροσώπων, Σωκράτους, Τιμαί-
 ου, τ]οῦ Ἀθηναίου ξ[ένου], τοῦ Ἐλεά-
 του ξένου· εἰσὶν δ' [ὁ Ἐλε]άτης ξένος
 χῶ Ἀ]θηναίος ξένος [Πλά]των καὶ
 Παρ]μενίδης· ἀλλὰ

H. Diogenes Laertius, *Lives of the Philosophers* 3.52

καὶ περὶ μὲν τῶν αὐτῷ δοκούντων ἀποφαίνεται διὰ τεττάρων προσώπων, Σωκράτους, Τιμαίου, τοῦ Ἀθηναίου ξένου, τοῦ Ἐλεάτου ξένου· εἰσὶ δ' οἱ ξένοι οὐχ, ὡς τινες υπέλαβον, Πλάτων καὶ Παρμενίδης, ἀλλὰ πλάσματά ἐστιν ἀνώνυμα· ἐπεὶ καὶ τὰ Σωκράτους καὶ τὰ Τιμαίου λέγων Πλάτων δογματίζει. περὶ δὲ τῶν ψευδῶν ἐλεγχόμενους εἰσάγει οἷον Θρασύμαχον καὶ Καλλικλέα καὶ Πῶλον Γοργίαν τε καὶ Πρωταγόραν, ἔτι δ' Ἰππῖαν καὶ Εὐθύδημον καὶ δὴ καὶ τοὺς ὁμοίους.

**I. Numenius fr. 23 = Eusebius, *Preparation for the Gospel*
 13.4.4-5.2 (Eusebius has just quoted Plato, *Euthyphro* 5e-6c)**

ταῦτα ὁ Πλάτων ἐν τῷ Εὐθύφρονι. διασαφεί δὲ τὴν διάνοιαν ὁ Νουμήνιος ἐν τῷ Περὶ τῶν παρὰ Πλάτωνι ἀπορρήτων ᾧδὲ πη λέγων. [5.1] “Εἰ μὲν γράφειν ὑποτεινόμενος ὁ Πλάτων περὶ τῆς θεολογίας τῆς τῶν Ἀθηναίων εἶτα ἐδυσχέρανεν αὐτῇ καὶ

κατηγορεί έχουση στάσεις μὲν πρὸς ἀλλήλους, τέκνων δὲ τῶν μὲν μίξεις, τῶν δὲ ἐδωδάς, τῶν δὲ ἀντὶ τούτων πατράσι τιμωρίας ἀδελφῶν τε ἀδελφοῖς ὑμνούση καὶ ἄλλα τοιαῦτα· εἴπερ ὁ Πλάτων ταυτὶ λαβὼν εἰς τὸ φανερόν κατηγορεῖ, παρασχεῖν ἂν δοκεῖ μοι τοῖς Ἀθηναίοις αἰτίαν πάλιν κακοῖς γενέσθαι ἀποκτείνασαι καὶ αὐτὸν ὡσπερ τὸν Σωκράτην. [5.2] ἐπεὶ δὲ ζῆν μὲν οὐκ ἂν προείλετο μᾶλλον ἢ ἀληθεύειν, ἑώρα δὲ ζῆν τε καὶ ἀληθεύειν ἀσφαλῶς δυνησόμενος, ἔθηκεν ἐν μὲν τῷ σχήματι τῶν Ἀθηναίων τὸν Εὐθύφρονα, ὄντα ἄνδρα ἀλαζόνα καὶ κοάλεμον καὶ <ὄστις>, εἴ τις ἄλλος, θεολογεῖ κακῶς, αὐτὸν δὲ τὸν Σωκράτην ἐπ' αὐτοῦ τε καὶ ἐν τῷ ἰδίῳ σχηματισμῷ ἐν ᾧ περ εἰωθότως ἤλεγχεν ἐκάστῳ προσομιλῶν.”

J. PLUTARCH, *On the Procreation of the Soul* 1014A (a prelude to his – confessedly heterodox – views about the world soul)

πρῶτον οὖν ἦν ἔχω περὶ τούτων διάνοιαν ἐκθήσομαι, πιστούμενος τῷ εἰκότι καὶ παραμυθούμενος, ὡς ἔνεστι, τὸ ἄηθες τοῦ λόγου καὶ παράδοξον· ἔπειτ' αὐταῖς λέξεσιν ἐπάξω συνοικειῶν ἅμα τὴν ἐξήγησιν καὶ τὴν ἀπόδειξιν.

K. Numenius fr 1a, quoted from book 1 of his work *On the Good* by Eusebius, *Preparation for the Gospel* 9.7.1

“εἰς δὲ τοῦτο δεήσει εἰπόντα καὶ σημηνάμενον ταῖς μαρτυρίαις ταῖς Πλάτωνος ἀναχωρήσασθαι καὶ ξυνδήσασθαι τοῖς λόγοις τοῦ Πυθαγόρου, ἐπικαλέσασθαι δὲ τὰ ἔθνη τὰ εὐδοκιμοῦντα, προσφερόμενον αὐτῶν τὰς τελετὰς καὶ τὰ δόγματα τὰς τε ἰδρύσεις συντελουμένας Πλάτωνι ὁμολογουμένως, ὅσας Βραχμᾶνες καὶ Ἰουδαῖοι καὶ Μάγοι καὶ Αἰγύπτιοι διέθεντο.”

L. ANONYMOUS (3) quoted in Stobaeus, *Anthology* 1.1.28 (p. 32.2–5) (the writer subsequently appeals to Phdr. 236e for god as creator, and Ti. 34a for god as cosmos)

φημί κατ' ἀμφοτέρων λέγεσθαι τοῦ θεοῦ τὸ ὄνομα τοῦ τε δημιουργοῦ καὶ τοῦ κόσμου. καί μοι δοκῶ πρῶτα κατὰ νόμους τοὺς ἑμαυτοῦ Πλάτωνι χρῆσεσθαι μάρτυρι τῆς τοιαύτης δόξης.

M. Diogenes Laertius, *Lives of the Philosophers* 3.63

ὀνόμασι δὲ κέχρηται ποικίλοις πρὸς τὸ μὴ εὐσύνοπτον εἶναι τοῖς ἀμαθέσι τὴν πραγματείαν· ἰδιαίτατα μὲν σοφίαν ἡγεῖται εἶναι τὴν τῶν νοητῶν καὶ ὄντως ὄντων ἐπιστήμην, ἣν φησι περὶ θεὸν καὶ ψυχὴν σώματος κεχωρισμένην. ἰδίᾳ δὲ σοφίαν καὶ τὴν φιλοσοφίαν καλεῖ, ὄρεξιν οὖσαν τῆς θείας σοφίας. κοινῶς δὲ λέγεται παρ' αὐτῷ σοφία καὶ ἡ πάσα ἐμπειρία, οἷον ὅταν σοφὸν λέγῃ τὸν δημιουργόν.

N. Diogenes Laertius, *Lives of the Philosophers* 3.64-5

πολλάκις δὲ καὶ διαφέρουσιν ὀνόμασιν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ σημεινομένου χρήται. τὴν γοῦν ἰδέαν καὶ εἶδος ὀνομάζει καὶ γένος καὶ παράδειγμα καὶ ἀρχὴν καὶ αἴτιον. χρήται δὲ καὶ ταῖς ἐναντίας φωναῖς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ. τὸ γοῦν αἰσθητὸν καὶ ὄν καλεῖ καὶ μὴ ὄν· ὄν μὲν διὰ τὸ γένεσιν αὐτοῦ εἶναι, μὴ ὄν δὲ διὰ τὴν συνεχὴ μεταβολήν. καὶ τὴν ἰδέαν οὔτε κινούμενον οὔτε μένον· καὶ ταῦτό καὶ ἓν καὶ πολλά. τὸ δ' αὐτὸ καὶ ἐπὶ πλειόνων εἴθισται ποιεῖν. ἔστι δὲ ἡ ἐξήγησις αὐτοῦ τῶν λόγων τριπλῆ· [65] πρῶτον μὲν γὰρ ἐκδιδάξει χρῆ ὅ τι ἐστὶν ἕκαστον τῶν λεγομένων· ἔπειτα, τίνος εἵνεκα λέλεκται, πότερα κατὰ προηγούμενον ἢ ἐν εἰκόνοσ μέρει, καὶ <εἰ> εἰς δογμάτων κατασκευὴν ἢ εἰς ἔλεγχον τοῦ προσδιαλεγόμενου· τὸ δὲ τρίτον, εἰ ὁρθῶς λέλεκται.

O. ANONYMUS (1), *On the Theaetetus* 3.28-4.17

φέρ[ε-] [τ]αί δὲ καὶ ἄλλο προφί- [3.30] μιον ὑπόψ[υ]χρον σχεδὸν τῶν ἴσων στίχων, οὐ ἀρχή· “ἄρᾳ γε, ὦ παῖ, φέρεις τὸν πε[ρι] Θεαιτήτου λόγον;” τὸ δὲ γνήσιόν ἐστιν οὐ ἀρχή· “ἄρτι, ὦ Τερψί- ων.” ἔοικε δὲ πεποι- ηκέναι μὲν δραμα- τικὸν τὸν διάλογον [3.40] τοῦ Σωκράτους προσ- διαλεγόμενου Θεο- δώρω τε καὶ Θεαιτή-	τῶ· εἶτα, ἐπεὶ εἶχεν πολλὰ ἄγκυλα προσ- έθηκεν τὸ προοίμι- ον, ὡς Εὐκλείδου ἀπο- μνημονεύοντος πρὸς Τερψίωνα, ὦν ἡκηκόει Σωκράτους. [3.50] ὁ [δ'] Εὐκλείδης τῶν ἐλ- λ[ο]γίμων ἦν Σωκρα- τικῶν καὶ ἠρξέν γε τῆς ὀνομασθείσης [4.1] Μεγαρικῆς αἰ[ρ]έσεως, ἦ- τις ὕστερον ἐγένετο σοφιστικωτέρα· ἐμβρι- θεὶ τοίνυν ἀνδρὶ ἐπε-	φήμισεν τὸν διάλογον ὄντα καρτερόν· οὐ γὰρ δὴ δι' ἣν φησιν αἰτί- αν, ἵνα μὴ παραποδί- ζοι ἐνκείμενα “καὶ ἐ- [4.10] γῶ ἔφην”, “καὶ ἐγὼ εἶ- πον”, καὶ περὶ τοῦ ἀπο- κρινομένου ὅτι “συν- έφη” καὶ “οὐχ [ὡ]μολόγει”. κέχρηται γ[οῦ]ν ἐπὶ πολ- λῶν τοιούτῳ χαρα- κτῆρι καὶ οὐκ ἐνοχλε[ῖ] οὐδὲν ἐν ἐκείνοις.

P. PLUTARCH, *Platonic Questions* 8, 1006D-E (“πῶς λέγει τὰς ψυχὰς ὁ Τίμαιος εἶς τε γῆν καὶ σελήνην καὶ τᾶλλα ὅσα ὄργανα χρόνου σπαρήναι [Ti. 42d];”)

ἢ τούτοις μὲν ἀντίκειται πολλὰ τῶν ὁμολογουμένως ἀρεσκόντων τῷ ἀνδρὶ, μεταγραπτέον δὲ τὸ “χρόνου” “χρόνω” λαμβάνοντας ἀντὶ τῆς γενικῆς τὴν δοτικὴν, καὶ δεκτέον ὄργανα μὴ τοὺς ἀστέρας ἀλλὰ τὰ σώματα τῶν ζώων λέγεσθαι; καθάπερ Ἀριστοτέλης ὠρίσατο τὴν ψυχὴν “ἐντελέχειαν σώματος φυσικοῦ ὀργανικοῦ δυνάμει ζῶν ἔχοντος”. ὥστε τοιοῦτον εἶναι τὸν λόγον· αἱ ψυχαι εἰς τὰ προσήκοντα ὀργανικὰ σώματα ἐν χρόνω κατεσπάρησαν. ἀλλὰ καὶ τοῦτο παρὰ τὴν δόξαν ἐστίν· οὐ γὰρ ἅπαξ ἀλλὰ πολλάκις ὄργανα χρόνου τοὺς ἀστέρας εἴρηκεν, ὅπου καὶ τὸν ἥλιον αὐτὸν “εἰς διορισμὸν καὶ φυλακὴν ἀριθμῶν χρόνου γεγο-[E]νέναι” φησὶ μετὰ τῶν ἄλλων πλανήτων.

Q. TAURUS 29T = Philoponus, *On the Eternity of the World* 123.19-23

ὅτι κακῶς ὁ Ταῦρος ἐν τῷ “ἡμᾶς τοὺς περὶ [20] τοῦ παντὸς λόγους ποιείσθαι πῆ μέλλοντας, εἰ γέγονεν ἢ καὶ ἀγενές ἐστίν” τὸν ἢ διαζευκτικὸν ἢ διαπορητικὸν σύνδεσμον εἰς τὸν εἶ μετέθηκεν “εἰ καὶ ἀγενές ἐστίν” . . .

**R. LONGINUS fr. 28 = Proclus, *On the Timaeus* i. 59.10-16
(on *Timaeus* 19b, where Socrates compares his
contemplation of the ideal state to the experience of looking
at a painting of an animal)**

Λογίτινος μὲν ἐν τούτοις ὠραΐζεσθαι τὸν Πλάτωνα φησι, διὰ τῶν παραβολῶν καὶ τῆς τῶν ὀνομάτων χάριτος καλλωπίσαντα τὸν λόγον, ἐνδεικνύμενος εἰς τινὰς Πλατωνικοὺς αὐτοφυῆ τὴν ἐρμηνείαν ταύτην, ἀλλ’ οὐκ ἐκ τέχνης πεπορισμένην τῷ φιλοσόφῳ λέγοντας· εἶναι μὲν γὰρ τὴν ἐκλογὴν τῶν ὀνομάτων πεφροντισμένην τῷ Πλάτωνι, καὶ οὐ κατὰ τὸ ἐπιτυχὸν ἕκαστα λαμβάνειν αὐτόν.

**S. ORIGEN fr. 9 = Proclus, *On the Timaeus* i. 60.1-4 (on the
same passage)**

Ὡριγένης δὲ συνεχῶρει μὲν ἐπιμελεῖσθαι τὸν Πλάτωνα τῆς γραφικῆς χάριτος, οὐχ ὡς τοῦ ἡδέος μέντοι στοχαζόμενον, ἀλλὰ παραστάσεως ἕνεκα τοῦ οἰκείου πάθους χρῆσθαι τῇ εἰκόνι ταύτῃ.

**T. LONGINUS fr. 32 / ORIGEN fr. 13 / Numenius =
Proclus, *On the Timaeus* i. 83.19-28 (on the Atlantis myth in
the proem to the *Timaeus*)**

Λογγίνος μὲν ἠπόρει, τί ποτε βούλεται τῷ Πλάτῳ
[20] τούτου τοῦ διηγήματος ἢ παράθεσις· οὔτε γὰρ ὡς διανα-
παύων τοὺς ἀκροατάς, οὔτε ὡς δεόμενος αὐτοῦ πεποιήται
τὴν μνήμην· καὶ ἔλυσεν ὡς ᾤετο λέγων, ὅτι πρὸ τῆς φυ-
σιολογίας παρέλαβεν αὐτὸ ψυχαγωγῶν τὸν ἀκροατὴν καὶ τὸ
τῆς ἐρμηνείας ἐκείνης ἀύχμηρόν προθεραπεύων διὰ τῆς τού-
του παραθέσεως. Ὡριγένης δὲ πεπλάσθαι μὲν ἔλεγε τὸ
διήγημα καὶ τοσοῦτόν γε συνεχῶρει τοῖς ἀμφὶ τὸν Νουμή-
νιον, οὐ δι' ἡδονὴν δὲ πεπλάσθαι μεμηχανημένην κατὰ τὸν
Λογγίνον· αἰτίαν δὲ οὐ προσετίθει τοῦ πλάσματος.

U. PLUTARCH fr. 186 = Isidore of Pelusium, *Letters* 2.42

Πλουτάρχῳ δὲ δοκεῖ τὸ σαφὲς καὶ λιτὸν γνήσιον εἶναι Ἀττικισμὸν· οὕτω γὰρ, φησὶν,
ἐλάλησαν οἱ ῥήτορες. Γοργίας δ' ὁ Λεοντίνος πρῶτος τὴν νόσον ταύτην εἰς τοὺς
πολιτικούς λόγους εἰσήγαγε, τὸ ὑψηλὸν καὶ τροπικὸν ἀσπασάμενος καὶ τῇ
σαφηνείᾳ λυμηνάμενος. ἦψατό τε, φησὶν, ἡ νόσος αὕτη καὶ τοῦ θαυμαστοῦ
Πλάτωνος.

**V. TAURUS 10T = Aulus Gellius, *Attic Nights* 17.20.4-6 (on
Pausanias' argument in *Symposium* 180e-181a that actions
are neither good nor bad in themselves, but become so by the
way in which they done)**

haec verba ubi lecta sunt, atque ibi Taurus mihi "heus" inquit "tu, rhetorice,"
– sic enim me in principio recens in diatribam acceptum appellitabat
existimans eloquentiae unius extundendae gratia Athenas venisse – "videsne"
inquit "ἐνθύμημα crebrum et coruscum et convexum brevibusque et rotundis
numeris cum quadam aequabili circumactione devinctum? [5] habesne nobis
dicere in libris rhetorum vestrorum tam apte tamque modulate compositam
orationem? sed hos" inquit "tamen numeros censeo videas ὁδοῦ πάρεργον. [6]
Ad ipsa enim Platonis penetralia ipsarumque rerum pondera et dignitates
pergendum est, non ad vocularum eius amoenitatem nec ad verborum
venustates deversitandum."

**W. PLUTARCH, *Table-Talk* 8.2, 718B-C (Diogenianus
speaking to Plutarch)**

“βούλεσθ” εἶπεν, “ἐπεὶ λόγοι περὶ θεῶν γεγό-[C]νασιν, ἐν τοῖς Πλάτωνος γενεθλίοις αὐτὸν Πλάτωνα κοινωνὸν παραλάβωμεν, ἐπισκεψάμενοι τίνα λαβὼν γνώμην ἀπεφήνατ’ <ἀεὶ> γεωμετρεῖν τὸν θεόν; εἴ γε δὴ θετέον εἶναι τὴν ἀπόφασιν ταύτην Πλάτωνος.” <ἐμοῦ> δὲ ταῦτ’ εἰπόντος ὡς γέγραπται μὲν ἐν οὐδενὶ σαφῶς τῶν ἐκείνου βιβλίων, ἔχει δὲ πίστιν ἰκανὴν καὶ τοῦ Πλατωνικοῦ χαρακτήρος ἐστίν . .

CHAPTER 3

Causal Principles for a Non-materialist Cosmology

**A. Aetius, *Opinions of the Philosophers* 1.2.1-2 (τίτι
διαφέρει ἀρχή και στοιχεῖα)**

οἱ μὲν οὖν περὶ Ἀριστοτέλην και Πλάτωνα διαφέρειν ἡγούονται ἀρχήν και στοιχεῖα, [2] Θαλής δ' ὁ Μιλήσιος ταυτὸν νομίζει ἀρχήν και στοιχεῖα. πλείστον δ' ὅσον διαφέρει ἀλλήλων· τὰ μὲν γὰρ στοιχεῖα ἐστι σύνθετα, τὰς δ' ἀρχάς φαμεν εἶναι οὔτε συνθέτους οὔτ' ἀποτελέσματα· οἷον στοιχεῖα μὲν καλούμεν γῆν ὕδωρ ἀέρα πῦρ· ἀρχάς δὲ λέγομεν διὰ τοῦτο, ὅτι οὐκ ἔχει τι πρότερον ἐξ οὗ γεννάται, ἐπεὶ οὐκ ἔσται ἀρχή τοῦτο, ἀλλ' ἐκεῖνο ἐξ οὗ γηγένηται. τῆς δὲ γῆς και τοῦ ὕδατος ἔστι τινὰ πρότερα ἐξ ὧν γέγονεν, ἡ ὕλη ἀμορφος οὖσα και ἀειδής, και τὸ εἶδος ὃ καλούμεν ἐντελέχειαν, και ἡ στέρησις. ἀμαρτάνει οὖν ὁ Θαλής στοιχεῖον και ἀρχήν λέγων τὸ ὕδωρ.

B. Aetius, *Opinions of the Philosophers* 1.11.1 (Περὶ αἰτίων)

αἰτίον ἐστι <δι' ὃ> τὸ ἀποτέλεσμα ἢ δι' ὃ συμβαίνει τι. Πλάτων τριχῶς τὸ αἴτιον φησὶ γὰρ ὑφ' οὗ ἐξ οὗ πρὸς ὃ· κυριώτερον δ' ἡγείται τὸ ὑφ' οὗ· τοῦτο δ' ἦν τὸ ποιῶν, ὃ ἐστι νοῦς.

C. Seneca, *Letter* 65.8-10 (follows 5C)

quinque ergo causae sunt, ut plato dicit: id ex quo, id a quo, id in quo, id ad quod, id propter quod; novissime id quod ex his est. tamquam in statua (quia de hac loqui coepimus) id ex quo aes est, id a quo artifex est, id in quo forma est quae aptatur illi, id ad quod exemplar est quod imitatur is qui facit, id propter quod facientis propositum est, id quod ex istis est ipsa statua <est>. [9] haec omnia mundus quoque, ut ait Plato, habet: facientem, hic deus est; ex quo fit, haec materia est; formam, haec est habitus et ordo mundi quem

videmus; exemplar, scilicet ad quod deus hanc magnitudinem operis pulcherrimi fecit; [10] propositum, propter quod fecit.

D. Philo, *On the Cherubim* 125-6

ὅτι ὁ θεὸς αἴτιον, οὐκ ὄργανον, τὸ δὲ γινόμενον δι' ὄργάνου μὲν ὑπὸ δὲ αἰτίου πάντως γίνεται. πρὸς γὰρ τὴν τινος γένεσιν πολλὰ δεῖ συνελθεῖν, τὸ ὑφ' οὗ, τὸ ἐξ οὗ, τὸ δι' οὗ, τὸ δι' ὅ· καὶ ἔστι τὸ μὲν ὑφ' οὗ τὸ αἴτιον, ἐξ οὗ δὲ ἡ ὕλη, δι' οὗ δὲ τὸ ἐργαλείον, δι' ὃ δὲ ἡ αἰτία. [126] φέρε γάρ, εἴ τις ἀνέροιτο, οἰκία καὶ πόλις πᾶσα ἵνα κατασκευασθῆ, τίνα συνελθεῖν δεῖ; ἄρ' οὐ δημιουργὸν καὶ λίθους καὶ ξύλα καὶ ὄργανα; τί οὖν ἔστι δημιουργὸς πλὴν τὸ αἴτιον ὑφ' οὗ; τί δὲ λίθοι καὶ ξύλα πλὴν ἡ ὕλη, ἐξ ἧς ἡ κατασκευή; τί δὲ τὰ ὄργανα πλὴν τὰ δι' ὧν; τίνος δὲ ἕνεκα πλὴν σκέπης καὶ ἀσφαλείας, τὸ δι' ὃ τοῦτό ἐστι;

E. APULEIUS, *On Plato and his Doctrine* 1.5-6 [190-3]

[5] [190] initia rerum esse tria arbitratur Plato: deum et materiam rerumque formas, quas ἰδέας idem vocat, inabsolutas, informes, nulla specie nec qualitatis significatione distinctas.¹ sed haec de deo sentit, quod sit incorporeus. is unus, αἰτ, ἀπερίμετρος, genitor rerumque omnium exstructor, beatus et beatificus, optimus, nihil indigens, ipse conferens cuncta. quem quidem caelestem pronuntiat, indictum, innominabilem, et ut ait ipse, ἀόρατον, ἀδάμαστον; [191] cuius naturam invenire difficile est, si inventa sit, in multos eam enuntiari non posse. Platonis haec verba sunt: θεὸν εὐρεῖν τε ἔργον, εὐρόντα τε εἰς πολλοὺς ἐκφέρειν ἀδύνατον. materiam vero inprocreabilem incorruptamque commemorat, non ignem neque aquam nec aliud de principiis et absolutis elementis esse, sed ex omnibus primam, figurarum capacem fictionique subiectam, adhuc rudem et figurationis qualitate viduatam, deus artifex conformat universa<m>. [192] infinitam vero idcirco, quod ei sit interminata magnitudo. nam quod infinitum est indistinctam magnitudinis habet finem atque ideo, cum viduata sit fine, infinibilis recte videri potest. sed neque corpoream nec sane incorpoream concedit esse. ideo

¹ mss.; *deum et materiam inabsolutam, informem, nulla specie nec qualitatis significatione distinctam, rerumque formas, quas ἰδέας idem vocat* Moerschlini

autem non putat corpus, quod omne corpus specie qualicumque non careat; sine corpore vero esse non potest dicere, quod nihil incorporale corpus exhibeat, sed vi et ratione sibi eam videri corpoream, atque ideo nec <t>actu solo neque tamen sola opinione cogitationis intellegi. namque corpora, propter insignem evidentiam sui simili indicio cognosci, sed quae substantiam non habent corporum, ea cogitationibus videri. unde adulterata opinione ambiguum materiae huius intellegi qualitatem. [6] ἰδέας vero, id est formas omnium, simplices et aeternas esse nec corporales tamen; esse autem ex his, quae deus sumpserit, exempla rerum quae sunt eruntve; [193] nec posse amplius quam singularum specierum singulas imagines in exemplaribus inveniri gignentiumque omnium, ad instar cerae formas et figuraciones ex illa exemplorum inpressione signari.

F. PLUTARCH, *On Socrates' Deity* 591B (Simmias relates what a deity taught his acquaintance Timarchus about the heavens)

τέσσαρες δ' εἰσὶν ἀρχαὶ πάντων, ζωῆς μὲν ἢ πρώτη κινήσεως δ' ἢ δευτέρα γενέσεως δ' ἢ τρίτη φθορᾶς δ' ἢ τελευταία· συνδέει δὲ τῇ μὲν δευτέρᾳ τὴν πρώτην Μονὰς κατὰ τὸ ἀόρατον, τὴν δὲ δευτέραν τῇ τρίτῃ Νοῦς καθ' ἥλιον, τὴν δὲ τρίτην πρὸς τετάρτην Φύσις κατὰ σελήνην. τῶν δὲ συνδέσμων ἐκάστου Μοῖρα κλειδοῦχος Ἀνάγκης θυγάτηρ κάθηται, τοῦ μὲν πρώτου Ἄτροπος τοῦ δὲ δευτέρου Κλωθώ, τοῦ δὲ πρὸς σελήνην Λάχεσις, περὶ ἣν ἢ καμπὴ τῆς γενέσεως.

G. PLUTARCH, *Table-Talk* 8.2, 720A-B
(Πῶς Πλάτων ἔλεγε τὸν θεὸν αἰεὶ γεωμετρεῖν; Plutarch explains
this by reference to the problem given in
Euclid, *Elements* 6.25: to construct a figure which is equal to
one given rectilinear figure and similar to another)

“εἴσεσθε ῥαδίως” εἶπον “ἀναμνήσαντες αὐτοὺς τῆς ἐν Τιμαίῳ διαιρέσεως, ἣ διείλε τριχῆ τὰ πρῶθ', ὑφ' ὧν τὴν γένεσιν ὁ κόσμος ἔσχεν, ὧν τὸ μὲν θεὸν τῷ δικαιοτάτῳ τῶν ὀνομάτων [B] τὸ δ' ὕλην τὸ δ' ἰδέαν καλοῦμεν, ἣ μὲν οὖν ὕλη τῶν ὑποκειμένων ἀτακτότατόν ἐστιν, ἣ δ' ἰδέα τῶν παραδειγμάτων κάλλιστον, ὁ δὲ θεὸς τῶν αἰτίων ἄριστον. ἐβούλετ' οὖν μῆθέν, ὡς ἀνυστὸν ἦν, ὑπολιπεῖν ἄπειρον¹ καὶ ἄριστον, ἀλλὰ κοσμησαὶ λόγῳ καὶ μέτρῳ καὶ ἀριθμῷ τὴν φύσιν, ἔν τι ποιῶν ἐκ πάντων ὁμοῦ τῶν ὑποκειμένων, οἷον <ἣ> ἰδέα καὶ ὅσον ἢ ὕλη γενόμενον. διὸ τοῦτο πρόβλημα δοὺς αὐτῷ, δευεῖν ὄντων τρίτον ἐποίησε καὶ ποιεῖ καὶ φυλάττει διὰ παντὸς τὸ ἴσον τῇ ὕλῃ καὶ ὅμοιον τῇ ἰδέᾳ τὸν κόσμον.”

H. PLUTARCH, *Abandoned Oracles* 435E-436A and
436D-E (Plutarch's brother Lamprias, the principal narrator
of the dialogue, speaking)

“ἐκεῖνος γὰρ ὁ ἀνὴρ Ἀναξαγόραν μὲν ἐμέμψατο τὸν παλαιόν, ὅτι ταῖς φυσικαῖς [435F] ἄγαν ἐνδεδεμένος αἰτίαις καὶ τὸ κατ' ἀνάγκην τοῖς τῶν σωματῶν ἀποτελούμενον πάθεσι μετιῶν αἰεὶ καὶ διώκων, τὸ οὐ ἔνεκα καὶ ὑφ' οὐ, βελτίονας αἰτίας οὐσας καὶ ἀρχάς, ἀφήκεν· αὐτὸς δὲ πρῶτος ἢ μάλιστα τῶν φιλοσόφων ἀμφοτέρας ἐπεξήλθε, τῷ μὲν θεῷ τὴν ἀρχὴν ἀποδιδούς τῶν κατὰ λόγον ἐχόντων, [436A] οὐκ ἀποστερῶν δὲ τὴν ὕλην τῶν ἀναγκαίων πρὸς τὸ γιγνόμενον αἰτιῶν, ἀλλὰ συνωρῶν, ὅτι τῆδέ πη καὶ τὸ πᾶν αἰσθητὸν διακεκοσμημένον οὐ καθαρὸν οὐδ' ἀμιγές ἐστιν, ἀλλὰ τῆς ὕλης συμπλεκόμενης τῷ λόγῳ λαμβάνει τὴν γένεσιν”

...

[436D] “καθόλου γὰρ, ὡς φημι, δύο πάσης γενέσεως αἰτίας ἐχούσης οἱ μὲν σφόδρα παλαιοὶ θεολόγοι καὶ ποιηταὶ τῇ κρείττονι μόνῃ τὸν νοῦν προσεῖχον τοῦτο δὴ τὸ

¹ ἄπειρον coniecti; † ὄριστὸν Hubert

κοινόν ἐπιφθεγγόμενοι πᾶσι πράγμασι “Ζεὺς ἀρχὴ Ζεὺς μέσσα, Διὸς δ’ ἐκ πάντα πέλονται”· ταῖς δ’ ἀναγκαίαις καὶ φυσικαῖς οὐκέτι προσήεσαν αἰτίαις. οἱ δὲ νεώτεροι τούτων καὶ φυσικοὶ προσαγορευόμενοι τὸνναντί-[436E]ον ἐκείνοις τῆς καλῆς καὶ θείας ἀποπλανηθέντες ἀρχῆς ἐν σώμασι καὶ πάθεισι σωμάτων πληγαῖς τε καὶ μεταβολαῖς καὶ κράσεσι τίθενται τὸ σύμπαν. ὅθεν ἀμφοτέροις ὁ λόγος ἐνδεὴς τοῦ προσήκοντός ἐστι, τοῖς μὲν τὸ δι’ οὐδὲ καὶ ὑφ’ οὐ τοῖς δὲ τὸ ἐξ ὧν καὶ δι’ ὧν ἀγνοοῦσιν ἢ παραλείπουσιν.”

**I. Ps.-Justin, *Encouragement to the Pagans* 8A–B
(a polemical Christian perspective on Platonism)**

ἀλλ’ ἐν τούτοις μὲν ὑπεναντία φρονούντες ἀλλήλοις ἐλέγχονται. εἰ δὲ τις ἀκριβῶς τὰ κατ’ αὐτοὺς σκοπεῖν ἐθέλοι, οὐδὲ ταῖς ἑαυτῶν δόξαις ἐμμένειν προήρηται. ὁ γοῦν Πλάτων ποτὲ μὲν τρεῖς ἀρχὰς τοῦ παντός εἶναι λέγει, θεὸν καὶ ὕλην καὶ εἶδος, ποτὲ δὲ τέσσαρας· προστίθησι γὰρ καὶ τὴν καθόλου ψυχὴν. καὶ αὐτὸς τὴν ὕλην ἀγένητον πρότερον [B] εἰρηκῶς ὕστερον γενητὴν αὐτὴν εἶναι λέγει· καὶ τῷ εἶδει δὲ ἀρχὴν ἰδίαν πρότερον δεδωκώς, καὶ καθ’ ἑαυτὸ οὐσιώσθαι ἀποφήσας, ὕστερον ἐν τοῖς νοήμασιν αὐτὸ τοῦτ’ εἶναι λέγει. ἔτι μέντοι γε καὶ πᾶν τὸ γενόμενον φθαρτὸν πρότερον ἀποφηνάμενος εἶναι ὕστερον ἕνια τῶν γινομένων ἄλυτα καὶ ἄφθαρτα δύνασθαι εἶναι φησι.

**J. TAURUS 23F quoted from his *Notes on the Timaeus* at
Philoponus, *On the Eternity of the World* 147.19–21
(follows 7A)**

ἔστιν γάρ
[20] ἀρχὴ καὶ ὁ δημιουργὸς καὶ τὸ παράδειγμα καὶ ἡ ὕλη·
ἀλλ’ αὕτη οὐκέτ’ ἂν κυρίως λέγοιτ’ ἂν ἀρχή.

K. Diogenes Laertius, *Lives of the Philosophers* 3.69 and 76

[69] δύο δὲ τῶν πάντων ἀπέφηεν ἀρχάς, θεὸν καὶ ὕλην, ὃν καὶ νοῦν προσαγορεύει καὶ αἴτιον.

...

[76] ἀρχὰς μὲν οὖν εἶναι καὶ αἴτια τὰ λεχθέντα δύο, ὧν¹ παράδειγμα τὸν θεόν, καὶ τὴν ὕλην ὅπερ ἀνάγκη ἄμορφον εἶναι ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων δεκτικῶν.

¹ conieci (cf. δύο ὧν μὲν Hicks); δύο † μὲν ὧν Dorandi (see Dorandi 2008: 147)

L. DERCYLLIDES, reported by Simplicius, *On Aristotle's Physics* 256.28-34 (see also 4D)

ὁ μέντοι Πλάτων ἐν Τιμαίῳ
 μὲν τὰ τε κυρίως αἴτια καὶ τὰ συναίτια τῆς τοῦ κόσμου ὑποστάσεως παρα-
 [30] διδοὺς τὴν ὕλην τοῖς συναίτιοις συντάττει καὶ ἄφθαρτον αὐτὴν ὥσπερ καὶ
 τὸν ὅλον κόσμον φησίν. ὅτι δὲ ὡς πρώτην αὐτὴν ἀρχὴν οὐκ ἀξιοὶ λέγειν,
 ἐδήλωσεν Ἑρμόδωρος ὁ τοῦ Πλάτωνος ἐταῖρος ἐν τῷ περὶ Πλάτωνος βιβλίῳ
 τὰ δοκοῦντα τῷ Πλάτῳ ἐν τε τοῖς ἄλλοις καὶ περὶ τῆς ὕλης γράφων, ὡς
 ὁ Δερκυλλίδης ἰστόρησε.

M. Nicomachus, if he is the source here for ps.-Iamblichus, *Arithmetical Theology* 4.17-5.10 (cf. Photius, *Library cod.* 187, 143a)

ὡς
 δὲ σπέρμα συλλήβδην ἀπάντων ἄρσενά τε καὶ θήλειαν τὴν
 αὐτὴν τίθενται, οὐ μόνον ἐπεὶ τὸ μὲν περισσὸν ἄρσεν δυσδιαί-
 [5.1] ρετον ὄν, τὸ δὲ ἄρτιον θήλυ εὐλυτον ὄν ὦντο, ἀρτίαν δὲ
 καὶ περισσὴν μόνην αὐτὴν, ἀλλὰ καὶ ὅτι πατὴρ καὶ μήτηρ,
 ὕλης καὶ εἶδους λόγον ἔχουσα, ἐπενοεῖτο, τεχνίτου καὶ τεχνη-
 τοῦ· καὶ δυάδος γὰρ παρεκτικὴ διαφορηθεῖσα· ῥῆον γὰρ τεχνίτη
 ὕλην ἑαυτῷ προσάγεσθαι ἢ τὸ ἔμπαλιν ὕλην τεχνίτην. τὸ δὲ
 σπέρμα καὶ θήλειαν καὶ ἀρσένων ὅσον ἐπ' αὐτῷ παρεκτικὸν
 ἀποσπαρὲν ἀδιάκριτόν τε τὴν ἀμφοῖν φύσιν παρέχει κὰν τῇ
 μέχρι τινὸς κινήσει, βρεφοῦσθαι δὲ ἀρχόμενον ἢ φυτοῦσθαι
 διάλλαξιν λοιπὸν ἐπὶ θάτερον καὶ ἐνάλλαξιν ἐπιδέχεται, μετιὸν
 [5.10] ἀπὸ δυνάμεως εἰς ἐνέργειαν.

N. Nicomachus, quoted from his *Arithmetical Theology* at ps.-Iamblichus, *Arithmetical Theology* 17.15-18.1

ὅτι ἀρχὴ κατ' ἐνέργειαν ἀριθμοῦ ἢ τριάς μονάδων συστήματι
 ὀριζομένου· μονὰς μὲν γὰρ τρόπον τινὰ ἢ δυὰς διὰ τὸ ἀρχο-
 ειδές, σύστημα δὲ μονάδος καὶ δυάδος ἢ τριάς πρώτη· ἀλλὰ
 καὶ τέλους καὶ μέσου καὶ ἀρχῆς πρωτίστη ἐπιδεκτικὴ, δι' ὧν
 τελειότης περαίνεται πάσα. εἶδος τῆς τῶν ὅλων τελεσιουργίας
 [18.1] καὶ ὡς ἀληθῶς ἀριθμὸς ἢ τριάς.

O. Eudorus fr. 3-5 Mazzarelli = Simplicius, *On Aristotle's Physics*
181.7-30

(fr. 3) και οί Πυθαγόρειοι δὲ οὐ τῶν φυσικῶν μόνων ἀλλὰ καὶ πάντων ἀπλῶς μετὰ τὸ ἓν, ὃ πάντων ἀρχὴν ἔλεγον, ἀρχὰς δευτέρας καὶ στοιχειώδεις τὰ ἐναντία ἐτίθεσαν, αἷς καὶ τὰς δύο συστοιχίας ὑπέταττον οὐκέτι κυρίως ἀρ-
[10] χαίς οὐσαις. γράφει δὲ περὶ τούτων ὁ Εὐδωρος τάδε· “κατὰ τὸν ἀνωτάτω λόγον φατέον τοὺς Πυθαγορικοὺς τὸ ἓν ἀρχὴν τῶν πάντων λέγειν, κατὰ δὲ τὸν δευτερον λόγον δύο ἀρχὰς τῶν ἀποτελουμένων εἶναι, τὸ τε ἓν καὶ τὴν ἐναντίαν τούτῳ φύσιν. ὑποτάσσεσθαι δὲ πάντων τῶν κατὰ ἐναντίωσιν ἐπινοουμένων τὸ μὲν ἀστεῖον τῷ ἐνί, τὸ δὲ φαῦλον τῇ πρὸς τοῦτο ἐναντιουμένη φύσει. διὸ μηδὲ εἶναι τὸ σύνολον ταύτας ἀρχὰς κατὰ τοὺς ἀνδρας. εἰ γὰρ ἢ μὲν τῶνδε ἢ δὲ τῶνδὲ ἐστὶν ἀρχή, οὐκ εἰσὶ κοιναὶ πάντων ἀρχαὶ ὡσπερ τὸ ἓν”. (fr. 4) καὶ πάλιν “διό, φησί, καὶ κατ’ ἄλλον τρόπον ἀρχὴν ἔφασαν εἶναι τῶν πάντων τὸ ἓν, ὡς ἂν καὶ τῆς ὕλης καὶ τῶν ὄντων πάντων ἐξ αὐτοῦ γεγενημένων. τοῦτο δὲ εἶναι καὶ τὸν ὑπεράνω θεόν”. (fr. 5) καὶ λοιπὸν [20] ἀκριβολογούμενος ὁ Εὐδωρος ἀρχὴν μὲν τὸ ἓν αὐτοὺς τίθεσθαι λέγει, στοιχεῖα δὲ ἀπὸ τοῦ ἐνὸς γενέσθαι φησὶν, ἃ πολλοῖς αὐτοὺς ὀνόμασι προσαγορεύειν. λέγει γάρ· “φημί τοίνυν τοὺς περὶ τὸν Πυθαγόραν τὸ μὲν ἓν πάντων ἀρχὴν ἀπολιπεῖν, κατ’ ἄλλον δὲ τρόπον δύο τὰ ἀνωτάτω στοιχεῖα παρεισάγειν. καλεῖν δὲ τὰ δύο ταῦτα στοιχεῖα πολλαῖς προσηγορίαις· τὸ μὲν γὰρ αὐτῶν ὀνομάζεσθαι τεταγμένον ὠρισμένον γνωστὸν ἄρρεν περιττὸν δεξιὸν φῶς, τὸ δὲ ἐναντίον τούτῳ ἄτακτον ἀόριστον ἀγνωστον θῆλυ ἄρτιον ἀριστερόν¹ σκοτός, ὥστε ὡς μὲν ἀρχὴ τὸ ἓν, ὡς δὲ στοιχεῖα τὸ ἓν καὶ ἡ ἀόριστος δυάς, ἀρχαὶ ἄμφω ἓν ὄντα πάλιν. καὶ δῆλον ὅτι ἄλλο μὲν ἐστὶν ἓν ἢ ἀρχὴ τῶν πάντων, ἄλλο δὲ ἓν τὸ τῇ δυάδι ἀντικείμενον, ὃ καὶ μο-
[30] νάδα καλοῦσιν”.

P. Numenius fr. 3, quoted in dialogue with an interlocutor
in book 1 of his lost work *On the Good* at Eusebius,
Preparation for the Gospel 15.17.1-2

“ἀλλὰ τί δὴ ἐστὶ τὸ ὄν; ἄρα ταυτὶ τὰ στοιχεῖα τὰ τέτταρα, ἡ γῆ καὶ τὸ πῦρ καὶ αἱ ἄλλαι δύο μεταξὺ φύσεις; ἄρα οὖν δὴ τὰ ὄντα ταυτά ἐστὶν, ἤτοι ξυλλήβδην ἢ καθ’ ἓν γέ τι αὐτῶν; καὶ πῶς, ἃ γέ ἐστὶ καὶ γενητὰ καὶ παλινάγρετα, εἴ γε ἐστὶν ὄραν αὐτὰ

¹ ἀριστερόν ἄρτιον Diels (with mss.)

ἐξ ἀλλήλων γινόμενα καὶ ἐπαλλασσόμενα καὶ μήτε στοιχεῖα ὑπάρχοντα μήτε συλλαβάς; [2] σῶμα μὲν ταυτί οὕτως οὐκ ἂν εἴη τὸ ὄν. ἀλλ' ἄρα ταυτί μὲν οὐ, ἢ δ' ὕλη δύναται εἶναι ὄν; ἀλλὰ καὶ αὐτῆ<ν> παντὸς μᾶλλον ἀδύνατον, ἀρρωστίᾳ τοῦ μένειν· ποταμὸς γάρ ἢ ὕλη ρώδης καὶ ὀξύρροπος, βάθος καὶ πλάτος καὶ μήκος ἀόριστος καὶ ἀνήνυτος.”

Q. Numenius fr. 6, quoted from book 2 of *On the Good at Eusebius, Preparation for the Gospel* 11.10.6-7

“τοσαῦτα μὲν οὖν μοι πρὸ ὁδοῦ. αὐτὸς δ' οὐκέτι σχηματισθήσομαι οὐδ' ἀγνοεῖν φήσω τὸ ὄνομα τοῦ ἀσωμάτου· καὶ γὰρ κινδυνεύει νῦν ἤδη ἡδίων εἶναι εἰπεῖν μᾶλλον ἢ μὴ εἰπεῖν. καὶ δῆτα λέγω τὸ ὄνομα αὐτῷ εἶναι τοῦτο τὸ πάλαι ζητούμενον. [7] ἀλλὰ μὴ γελασάτω τις, ἐὰν φῶ τοῦ ἀσωμάτου εἶναι ὄνομα οὐσίαν καὶ ὄν.

R. Philo, *On the Special Laws* 1.327-9

οἱ μὲν γὰρ τὰς ἀσωμάτους ιδέας ὄνομα κενὸν ἀμέτοχον ἀληθοῦς πράγματος εἶναι φασί, τὴν ἀναγκαιοτάτην οὐσίαν ἐκ τῶν ὄντων ἀναιροῦντες, ἣτις ἐστὶν ἀρχέτυπον παράδειγμα πάντων ὅσα ποιότητες οὐσίας, καθ' ἣν ἕκαστον εἰδοποιεῖτο καὶ διεμετρεῖτο. [328] τούτους αἱ ἱεραὶ τοῦ νόμου στήλαι μνηύουσι “θλαδίας”· ὡς γὰρ τὸ τεθλασμένον ἀφήρηται τὴν ποιότητα καὶ τὸ εἶδος καὶ οὐδὲν ἕτερόν ἐστιν ἢ κυρίως εἰπεῖν ἄμορφος ὕλη, οὕτως καὶ ἡ ἀναιρούσα δόξα ιδέας πάντα συγγεῖ καὶ πρὸς τὴν ἀνωτέρω τῶν στοιχείων οὐσίαν τὴν ἄμορφον καὶ ἄποιον ἐκείνην ἄγει. οὐ τί γένοιτ' ἂν ἀτοπώτερον; [329] ἐξ ἐκείνης γὰρ πάντ' ἐγέννησεν ὁ θεός, οὐκ ἐφαπτόμενος αὐτός – οὐ γὰρ ἦν θέμις ἀπείρου καὶ πεφυρμένης ὕλης ψαύειν τὸν εὐδαίμονα καὶ μακάριον –, ἀλλὰ ταῖς ἀσωμάτοις δυνάμεσιν, ὧν ἔτυμον ὄνομα αἱ ιδέαι, κατεχρήσατο πρὸς τὸ γένος ἕκαστον τὴν ἀρμόττουσαν λαβεῖν μορφήν. ἢ δὲ πολλὴν ἀταξίαν εἰσηγεῖται καὶ σύγχυσιν· ἀναιρούσα γὰρ ταῦτα, δι' ὧν αἱ ποιότητες, συναναιρεῖ ποιότητας.

S. ALCINOUS, *Didaskalikos* 11.1-2 (166.15-35)

[1] καὶ μὴν καὶ αἱ ποιότητες τοῦτον τὸν τρόπον δεικνύουσιν· ἂν ἀσώματα. πᾶν σῶμα ὑποκείμενον ἔστιν, ἢ δὲ ποιότης οὐχ ὑποκείμενον, ἀλλὰ συμβεβηκός· οὐκ ἄρα σῶμα ἢ ποιότης. πᾶσα ποιότης ἐν ὑποκειμένῳ, οὐδὲν δὲ σῶμα ἐν ὑποκειμένῳ, οὐκ ἄρα σῶμα ἢ ποιότης. ἔτι (20) ποιότης ποιότητι ἐναντίον, οὐ μὴν καὶ σῶμα σῶματι, σῶμά τε σώματος καθόσον σῶμα οὐδενὶ διαφέρει, ποιότητι δὲ διαφέρει καὶ οὐ μὰ Δία σῶματι· οὐκ ἄρα σώματα αἱ ποιότητες. εὐλογώτατόν τε, ὡς ἡ ὕλη ἄποιος, τὴν ποιότητα ἄϋλον εἶναι· εἰ δὲ ἡ ποιότης ἄϋλος, ἀσώματος ἂν εἴη ἢ ποιότης. εἴ γε μὴν σώματα καὶ αἱ ποιότητες, δύο καὶ τρία σώματα ἔσται ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ, ἀτοπωτάτου τούτου ὑπάρχοντος· εἰ δὲ αἱ ποιότητες ἀσώματα, καὶ τὸ δημιουργικὸν τούτων ἀσώματον.

[2] ἔτι τὰ ποιοῦντα οὐκ ἂν

ἄλλα εἴη ἢ τὰ ἀσώματα· παθητὰ γὰρ τὰ σώματα καὶ (30) ῥευστὰ καὶ οὐκ αἰετὰ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχοντα, οὐδὲ μόνιμα καὶ ἔμπεδα, ἃ γε καὶ ἐν οἷς δοκεῖ τι ποιεῖν πολὺ πρόσθεν εὐρίσκειται πάσχοντα· ὡς περ οὖν ἔστι τι παθητικὸν εἰλικρινῶς, οὕτως ἀναγκαῖόν τι εἶναι καὶ ἀτρεκῶς ποιητικόν· οὐκ ἄλλο δὲ εὐροιμεν ἂν τοῦτο ἢ ἀσώματον.

T. PS-GALEN, *On the Incorporeality of Qualities* 8-9

εἴ τε καὶ τὰ συμβεβηκότα φήσομεν τῷ σώματι σώματα, τί τούτων ἐροῦμεν τίνι συμβεβηκέναι; πότερα ταῦτα τῷ[ν] συνήθως ὑφ' ἀπάντων καλούμεν[ν] σώματι ἢ τούτοις ἅπασιν κοινῶ[ν] ἢ καὶ κατ' ἰδίαν ἐκάστῳ τὸ σῶμα; ἐκάτερον γὰρ ἄτοπον· εἴτε γὰρ ταῦτα σωματικὴν οὐσίαν ἔχειν [ἢ] λεγόμενα συμβέβηκε τῷ σώματι, εἰ μὲν οὖν ἢ σώματά ἐστι συμβεβηκότα, καλῶμεν πάντα <τὰ> γε ὄντα σώματα καὶ οὐχὶ τὰ μὲν συμβεβηκότα, τὰ δὲ σώματα· εἰ δ' οὐχ ἢ σώμα<τα>, ἀλλὰ ἄλλο τι, οὐκ ἄρα σῶμά ἐστι τὸ συμβεβηκός. εἴτε τούτοις ἅπασιν σώμασιν οἷσι σῶμα <τὸ> οὕτω[ς] συνήθως ὑφ' ἀπάντων καλούμενον συμβέβηκε, τότε παραπλήσιον ἔστι λέγειν κακείνῳ πυνθάνεσθαι, εἰ μένον ἐν ἀδιαίρετον πάσιν αὐτοῖς συμβεβηκέναι λέγοιτο [μ]ἢ μεριζόμενον ἰσαριθμῶς αὐτοῖς· τοῦτο γὰρ οὐδέ τι <σμικρότατον> τοῦ χρόνου μέν<ειν> ἀναμφισβήτητον, <ὄ> [οὐκέτι σμικρότατον] ἂν ἅπασιν[ν] φώσι τινες τοῖς

οὔσι συμβεβηκέναι πράγμασιν. εἰ δέ τις τουτί φεύγων ὡς ἄτοπον ἰσαριθμῶς <μεριζομένην> ἔρει τοῖς <συνήθως> καλουμένοις συμβεβηκόσιν, ἃ καὶ αὐτὰ καλεῖ σώματα, συμβεβηκέναι τὴν οὐσίαν, πολλὰ γε οὖν ἀγνοεῖ· ἐπεὶ μεταπλάττει τῶν πραγμάτων τὴν φύσιν καὶ τὴν νόησιν, οὐ τῷ σώματι τὰ συμβεβηκότα λέγων συμβεβηκέναι, τὸ δὲ σῶμα τοῖς συμβεβηκόσι, καὶ <ἐπ>εὶ σῶμα σώματι ποιεῖ συμβεβηκός, ὥστε καὶ ἀπορεῖν εἰκότως τί τίνι, φημί, χρῆ[ναι] λέγειν συμβεβηκέναι. εἴ τε ἰσαριθμῶς τοῖς συμβεβηκόσι μερισθὲν τὸ συνήθως λεγόμενον σῶμα ἐκάστω τούτων <ὡς> ἴδιόν τι συμβέβηκεν, ἄλλο μέρος τοῦ σώματος ἄλλω μέρει τοῦ συμβεβηκότος συμβήσεται.

[9] εἴ τε καὶ <τὰ> συμβεβηκότα σώματά ἐστι, πᾶν δὲ σῶμα ἐπ' ἀπειρον τέμνεται <εἴ γ'> ἕκαστον τῶν ἀπείρων τούτων σωμάτων πᾶσι τοῖς ἄλλοις συμβεβηκόσι σωματικοῖς οὔσι καὶ αὐτοῖς συμβέβηκε, σκόπει τὸ πλῆθος τῶν ἀτόπων· τό τε σῶμα σώματι συμβεβηκέναι καὶ τὸ ἔν εἶναι νομιζόμενον τοῖς ἀπείροις καὶ τὸ ἅμα τε ὅλον καὶ μὴ ὅλον· ὅλον μὲν, ἢ πᾶν φέρε[ς] τὸ σχῆμα καὶ τὸ ποσὸν τῆς τοῦ μήλου στρογγυλότητος πᾶσι τοῖς ἄλλοις συμβεβηκόσι τῷ μῆλῳ συμβέβηκεν, οὐχ ὅλον δέ, ἢ ἕκαστον τῶν ἀπείρων τμημάτων οὐκ ἔστι ταύτων <τού>τω ἀφ' οὗ τέμνεται.

U. PS.-GALEN, *On the Incorporeality of Qualities* 18

ἦν τε λέγουσιν οἱ Στωϊκοὶ πρώτην ὕλην καὶ πρώτην οὐσίαν, ἐξ ἧς φασὶ τὸν τε κόσμον καὶ τῶν ἐν αὐτῷ πραγμάτων ἕκαστον πεποιηκέ<ναι> τὸν Δία, εἰ καθάπερ αἱ ποιότητες σώμα ἦν, πῶς οὐκ ἦν καὶ αὐτὴ ποιότης ἢ εἶχε γε ποιότητα<ς>; εἴ τε τὰς ἄλλας ποιότητας οὐκ εἶχε, δῆλον ὡς αὐτὴ πάντως ὑπῆρχε <μῆκος καὶ πλάτος καὶ> βάθος, ἅπερ φασὶν εἶναι σώματα· πῶς <οὖν> ἀπλῆν ἔτι φασὶ τὴν πρώτην οὐσίαν, ἀλλ' οὐχὶ σύγκριμα; εἰ δὲ πεπερασμένην εἶναι φασὶ καὶ πέρασι κεχημένην, καὶ σχῆμα δῆλον ὡς ἐκέκτητο· ἄτοπον γὰρ ἐστὶν ἰδίῳ περικλειόμενον σῶμα πέρασι μὴ μετὰ σχήματος πάντως ὑπάρχειν, εἰ καὶ μὴ συννοοῖτο τοῦτ' αὐτῷ καθ' ὑπόθεσιν. ὥστε, εἴπερ εἶχε μὲν ταύθ' ἅπερ ἔφην ἅπαντα, ταῦτα δ' ἐστί, καθάπερ αὐτοὶ φασὶ, σώματα, οὔτε ἄποιος ἦν δηλαδὴ οὔθ' ἀπλή, πολλῶν δὲ καὶ διαφορῶν σύνοδος ἦν σωμάτων καὶ σύγκριμα· ταύτη δὲ οὐδὲν ἀμιγῆς ἦν κατ' αὐτούς. εἰ δὲ μηδὲν εἶχε τούτων, πρῶτον μὲν <ἦν> ἀδιανόητον καὶ πλῆν ὀνόματος οὐδέν. οὔτε γὰρ μὴ [δεῖ]

ποιόν είναι ότιούν ένεστιν, ούτε ποιόν, ούτε δέ και τας τρεις διαστάσεις έχον και σχήμα τι πάντως αὐτῷ συμβεβηκός ἴδιον. ἀδιανόητόν τε και τὸ μήτε βαρὺ τοῦθ' ὑπάρχειν μήτε κοῦφον, οὐχ ἦττον <δ'> ἄτοπον, εἰ λέγοι τις ἅμα τοῦτ' ἔχειν ἀμφοτέρως και κατὰ τὰ αὐτὰ και μὴ πρὸς ἄλλο και ἄλλο κρινόμενον. τούτων <τε> μηδ'έν> ἐκείνης ἐχούσης οὐσίας <πῶς> τῶν ἐξ αὐτῆς ὡς φασι γεγονότων πρώτων τεττάρων ἕκαστον ἔχειν ποιότητα; εὐλογώτερον γάρ ἐστιν, εἴπερ ἦν ἄπιοις, και τὰ δι' αὐτῆς [ἔχειν] γιγνόμενα και πλαττόμενα <μὴ ἔχειν>. εἰ δὲ μηδ' αὐτὸς <ὁ Ζεὺς> εἶχε τούτων μηδὲν καθ' ὑπόθεσιν, τὸ αἰθέριον δ' ἦν ἐκεῖνο πῦρ, ὑφ' οὗ φασι τὰ τε στοιχεῖα και τὸν κόσμον γεγονέναι, πῶς ταῦτ' ἔχει τὰ γεννήματα και ποιήματα και πλάσματα; οὐ μᾶλλον <ἦ> χρυσοῦ περιθήσειέ ποθ' ὁ κεραμεὺς ποιότητα τοῖς ἐκ πηλοῦ πλαττομένοις ὑπ' αὐτοῦ.

V. PLUTARCH, *On Common Concepts* 1085E–1086B (from a work attacking the claims of Stoicism to be intuitively plausible)

ἔτι τὴν μὲν οὐσίαν και τὴν ὕλην ὑφεστάναι ταῖς ποιότησι λέγουσιν, ὡς σχεδὸν οὕτως τὸν ὄρον ἀποδιδόναι· τὰς δὲ ποιότητας αὐτὴν πάλιν οὐσίας και σώματα ποιοῦσι. ταῦτα δὲ πολλὴν ἔχει ταραχήν. εἰ μὲν γὰρ ἴδιαν οὐσίαν αἱ ποιότητες ἔχουσι καθ' ἣν σώματα λέγονται και εἰσιν, οὐχ ἑτέρας οὐσίας δέονται· τὴν [1085F] γὰρ αὐτῶν ἔχουσι. εἰ δὲ τοῦτο μόνον αὐταῖς ὑφέστηκε τὸ κοινόν, ὅπερ οὐσίαν οὔτοι και ὕλην καλοῦσι, δῆλον ὅτι σώματος μετέχουσι, σώματα δ' οὐκ εἰσι· τὸ γὰρ ὑφεστῶς και δεχόμενον διαφέρειν ἀνάγκη τῶν ἃ δέχεται και οἷς ὑφέστηκεν. οἱ δὲ τὸ ἥμισυ βλέπουσι· τὴν γὰρ ὕλην ἄπιοις ὀνομάζουσι, [1086A] τὰς δὲ ποιότητας οὐκέτι βούλονται καλεῖν ἀύλους. καίτοι πῶς οἷόν τε σῶμα ποιότητος ἄνευ νοῆσαι, ποιότητα σώματος ἄνευ μὴ νοοῦντας; ὁ γὰρ συμπλέκων σῶμα πάση ποιότητι λόγος οὐδενὸς ἐὰ μὴ σὺν τινι ποιότητι σώματος ἄψασθαι τὴν διάνοιαν. ἢ τοῖνον πρὸς τὸ ἀσώματον τῆς ποιότητος μαχόμενος μάχεσθαι και πρὸς τὸ ἄπιοις τῆς ὕλης ἔοικεν, ἢ θατέρου θάτερον ἀποκρίνων και ἀμφοτέρα χωρίζειν ἀλλήλων. ὃν δὲ τινες αὐτῶν προβάλλονται λόγον, ὡς ἄπιοις τὴν οὐσίαν ὀνομάζοντες οὐχ ὅτι πάσης ἐστέρηται ποιότητος ἀλλ' ὅτι πάσας ἔχει τὰς ποιότητας, μάλιστα παρὰ τὴν ἔννοιαν ἐστιν· [1086B] οὐδεὶς γὰρ ἄπιοις νοεῖ τὸ μηδεμιᾶς ποιότητος ἄμοιρον οὐδ' ἀπαθὲς τὸ πάντα πάσχειν αἰεὶ πεφυκὸς οὐδ' ἀκίνητον τὸ πάντῃ κινητόν. ἐκεῖνο δ' οὐ λέλυται, κἂν αἰεὶ μετὰ ποιότητος ἢ ὕλη νοῆται, τὸ ἑτέραν αὐτὴν νοεῖσθαι και διαφέρουσαν τῆς ποιότητος.

CHAPTER 4

The Debate over Matter and the Problem of Evil

**A. ATTICUS fr. 24 and PLUTARCH reported by Proclus,
On the Timaeus i. 384.2-5**

περί

δὲ τῆς ὕλης αὐτῆς ζητήσκειν ἄν τις, εἴτε ἀγέννητός ἐστιν
ἀπ' αἰτίας, ὡς φασιν οἱ περὶ Πλούταρχον καὶ Ἀττικόν,
εἴτε γενητή, καὶ ἐκ ποίας αἰτίας.

**B. Moderatus reported by Porphyry via Simplicius, On
Aristotle's Physics 230.34-231.24**

ταύτην δὲ περὶ τῆς ὕλης τὴν ὑπόνοιαν εἰκόασιν ἐσχηκέναι πρῶτοι
μὲν τῶν Ἑλλήνων οἱ Πυθαγόρειοι, μετὰ δ' ἐκείνους ὁ Πλάτων, ὡς καὶ
Μοδέρματος ἱστορεῖ. οὗτος γὰρ κατὰ τοὺς Πυθαγορείους τὸ μὲν πρῶτον ἐν
ὑπὲρ τὸ εἶναι καὶ πᾶσαν οὐσίαν ἀποφαίνεται, τὸ δὲ δευτέρον ἐν, ὅπερ ἐστὶ
[231.1] τὸ ὄντως ὄν καὶ νοητὸν, τὰ εἶδη φησὶν εἶναι, τὸ δὲ τρίτον, ὅπερ ἐστὶ τὸ
ψυχικόν, μετέχειν τοῦ ἐνὸς καὶ τῶν εἰδῶν, τὴν δὲ ἀπὸ τούτου τελευταίαν
φύσιν τὴν τῶν αἰσθητῶν οὐσαν μὴδὲ μετέχειν, ἀλλὰ κατ' ἔμφασιν ἐκεί-
νων κεκοσμηθῆσαι, τῆς ἐν αὐτοῖς ὕλης τοῦ μὴ ὄντος πρῶτως ἐν τῷ ποσῷ
ὄντος οὐσης σκίασμα καὶ ἔτι μᾶλλον ὑποβεβηκυίας καὶ ἀπὸ τούτου. καὶ
ταῦτα δὲ ὁ Πορφύριος ἐν τῷ δευτέρῳ Περὶ ὕλης τὰ τοῦ Μοδεράτου παρα-
τιθέμενος γέγραφεν ὅτι “βουληθεὶς ὁ ἐνιαῖος λόγος, ὡς πού φησιν ὁ Πλάτων,
τὴν γένεσιν ἀφ' ἑαυτοῦ τῶν ὄντων συστήσασθαι, κατὰ στέρησιν αὐτοῦ
ἐχώρησε τὴν ποσότητα πάντων αὐτὴν στερήσας τῶν αὐτοῦ λόγων καὶ εἰ-
[231.10] δῶν. τοῦτο δὲ ποσότητα ἐκάλεσεν ἄμορφον καὶ ἀδιαίρετον καὶ ἀσχημά-
τιστον, ἐπιδεχομένην μέντοι μορφήν σχῆμα διαίρεσιν ποιότητα πᾶν τὸ
τοιούτου. ἐπὶ ταύτης ἔοικε, φησί, τῆς ποσότητος ὁ Πλάτων τὰ πλείω ὀνό-
ματα κατηγορήσαι “πανδεχῆ” καὶ ἀνείδεν λέγων καὶ “ἀόρατον” καὶ “ἀπο-
ρώτατα τοῦ νοητοῦ μετεिल्φέναι” αὐτὴν καὶ “λογισμῷ νόθῳ μόλις ληπτὴν”
καὶ πᾶν τὸ τούτοις ἐμφορές. αὕτη δὲ ἡ ποσότης, φησί, καὶ τοῦτο τὸ
εἶδος τὸ κατὰ στέρησιν τοῦ ἐνιαίου λόγου νοούμενον τοῦ πάντας τοὺς λό-
γους τῶν ὄντων ἐν ἑαυτῷ περιεληφότος παραδείγματά ἐστι τῆς τῶν σω-
μάτων ὕλης, ἣν καὶ αὐτὴν ποσὸν καὶ τοὺς Πυθαγορείους καὶ τὸν Πλάτωνα
καλεῖν ἔλεγεν, οὐ τὸ ὡς εἶδος ποσόν, ἀλλὰ τὸ κατὰ στέρησιν καὶ παρά-
[231.20] λυσιν καὶ ἔκτασιν καὶ διασπασμὸν καὶ διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ ὄντος παράλλαξιν,

δι' ἃ καὶ κακὸν δοκεῖ ἢ ὕλη ὡς τὸ ἀγαθὸν ἀποφεύγουσα. καὶ καταλαμβάνεται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐξελεθῆν τῶν ὄρων οὐ συγχωρεῖται, τῆς μὲν ἐκτάσεως τὸν τοῦ εἰδητικοῦ μεγέθους λόγον ἐπιδεχομένης καὶ τούτῳ ὀριζομένης, τοῦ δὲ διασπασμοῦ τῆ ἀριθμητικῆ διακρίσει εἰδοποιουμένου”.

**C. Philo, *On Providence* fr. 1, quoted in Eusebius,
Preparation for the Gospel 7.21.1-2**

“περὶ δὲ τοῦ ποσοῦ τῆς οὐσίας, εἰ δὴ γέγονεν ὄντως, ἐκεῖνο λεκτέον· ἐστοχάσατο πρὸς τὴν τοῦ κόσμου γένεσιν ὁ θεὸς αὐταρκεστάτης ὕλης, ὡς μήτ' ἐνδέοι μήδ' ὑπερβάλλοι. καὶ γὰρ ἄτοπον ἦν τοὺς μὲν κατὰ μέρος τεχνίτας, ὅποτε τι δημιουργοῖεν καὶ μάλιστα τῶν πολυτελῶν, τὸ ἐν ὕλαις αὐταρκες σταθμῆσασθαι, τὸν δ' ἀριθμούς καὶ μέτρα καὶ τὰς ἐν τούτοις ἰσότητος ἀνευρηκότα μὴ φροντίσαι τοῦ ἱκανοῦ. [2] λέξω δὴ μετὰ παρρησίας ὅτι οὗτ' ἐλάττονος οὕτε πλείονος οὐσίας ἔδει τῷ κόσμῳ πρὸς κατασκευὴν, ἐπεὶ οὐκ ἂν ἐγεγένητο τέλειος οὐδ' ἐν πᾶσι τοῖς μέρεσιν ὀλόκληρος, εὖ δὲ δεδημιουργημένος ἐκ τελείας οὐσίας ἀπετελέσθη. πανσόφου γὰρ τὴν τέχνην ἴδιον, πρὶν ἄρξασθαι τινος κατασκευῆς, τὴν ἱκανὴν ἰδεῖν ὕλην.

**D. DERCYLLIDES, reported by Simplicius, *On Aristotle's*
Physics 247.30-248.18**

ἐπειδὴ πολλαχοῦ μέμνηται τοῦ Πλάτωνος ὁ Ἀριστοτέλης ὡς τὴν ὕλην μέγα καὶ μικρὸν λέγοντος, ἰστέον ὅτι ὁ Πορφύριος ἱστορεῖ τὸν Δερκυλλίδην ἐν τῷ ια' τῆς Πλάτωνος φιλοσοφίας, ἔνθα περὶ ὕλης ποιεῖται τὸν λόγον, Ἐρμοδώρου τοῦ Πλάτωνος ἐταίρου λέξιν παραγράφειν ἐκ τῆς περὶ Πλάτωνος αὐτοῦ συγγραφῆς, ἐξ ἧς δηλοῦται ὅτι τὴν ὕλην ὁ Πλάτων κατὰ τὸ ἄπειρον καὶ ἀόριστον ὑποτιθέμενος ἀπ' ἐκείνων αὐτὴν ἐδήλου τῶν τὸ [248.1] μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον ἐπιδεχομένων, ὧν καὶ τὸ μέγα καὶ τὸ μικρὸν ἐστίν. εἰπὼν γὰρ ὅτι “τῶν ὄντων τὰ μὲν καθ' αὐτὰ εἶναι λέγει ὡς ἄνθρωπον καὶ ἵππον, τὰ δὲ πρὸς ἕτερα, καὶ τούτων τὰ μὲν ὡς πρὸς ἐναντία ὡς ἀγαθὸν κακῶ, τὰ δὲ ὡς πρὸς τι, καὶ τούτων τὰ μὲν ὡς ὠρισμένα, τὰ δὲ ὡς ἀόριστα” ἐπάγει “καὶ τὰ μὲν ὡς μέγα πρὸς μικρὸν λεγόμενα πάντα ἔχειν τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον. (ἔστι μᾶλλον εἶναι μείζον καὶ ἔλαττον εἰς ἄπειρον φερόμενα· ὡσαύτως δὲ καὶ πλατύτερον καὶ στενότερον καὶ βαρύτερον

καὶ κουφότερον καὶ πάντα τὰ οὕτως λεγόμενα εἰς ἄπειρον οἰσθήσεται.) τὰ δὲ ὡς τὸ ἴσον καὶ τὸ μένον καὶ τὸ ἡρμοσμένον λεγόμενα οὐκ ἔχειν τὸ [248.10] μάλλον καὶ τὸ ἥττον, τὰ δὲ ἐναντία τούτων ἔχειν. ἔστι γὰρ μάλλον ἄνισον ἀνίσου καὶ κινούμενον κινουμένου καὶ ἀνάρμοστον ἀναρμόστου. ὥστε αὐτῶν ἀμφοτέρων τῶν συζυγιῶν πάντα πλὴν τοῦ ἐνὸς στοιχείου τὸ μάλλον καὶ τὸ ἥττον δεδεγμένον. ὥστε ἄστατον καὶ ἄμορφον καὶ ἄπειρον καὶ οὐκ ὄν τὸ τοιοῦτον λέγεσθαι κατὰ ἀπόφασιν τοῦ ὄντος. τῷ τοιοῦτῳ δὲ οὐ προσήκειν οὔτε ἀρχῆς οὔτε οὐσίας, ἀλλ' ἐν ἀκρισίᾳ τινὶ φέρεσθαι. δηλοῖ γὰρ ὡς ὄν τρόπον τὸ αἴτιον κυρίως καὶ διαφέροντι τρόπῳ τὸ ποιοῦν ἔστιν, οὕτως καὶ ἀρχή, ἢ δὲ ὕλη οὐκ ἀρχή. διὸ καὶ τοῖς περὶ Πλάτωνα ἐλέγετο μία, ὅτι ἢ ἀρχή”.

E. ALCINOUS, *Didaskalikos* 8.3 (p. 163.4-10)

προσῆκει δὴ καὶ τῇ πανδεχεῖ ὕλη, εἰ μέλλει κατὰ πᾶν δέχεσθαι τὰ εἶδη, τῷ μηδεμίαν αὐτῶν φύσιν ἔχειν [ὑποκείσθαι], ἀλλ' ἄποιόν τε εἶναι καὶ ἀνείδεον πρὸς ὑποδοχὴν τῶν εἰδῶν· τοιαύτη δ' οὐσα οὔτε σῶμα ἂν εἴη οὔτε ἀσώματον, δυνάμει δὲ σῶμα, ὡς καὶ τὸν χαλκὸν ὑπακούομεν δυνάμει ἀνδριάντα, διότι τὸ εἶδος δεξά- (10) μενος ἀνδριάς ἔσται.

F. MAXIMUS, *Oration* 41.4d-g

ὕλην ὀρθῶς ὑποβεβλημένην δημιουργῶ ἀγαθῶ· ἦς τὸ μὲν κοσμηθὲν ἦκει παρὰ τῆς τέχνης· εἰ δὲ τι ἀκρατῶς ἑαυτῶν τὰ ἐν γῆ ἔχοντα πάσχει πλημμυλές, ἀναίτιόν μοι τὴν τέχνην τίθει· βούλησις γὰρ οὐδεμία τεχνίτου ἄτεχνος, οὐδὲ γὰρ νομοθέτου ἄδικος· ὁ δὲ θεῖος νοῦς ἀνθρωπίνης τέχνης εὐστοχώτερος. [e] καθάπερ οὖν ἐν ταῖς τῶν τεχνῶν χειρουργίαις τὰ μὲν ἢ τέχνη προηγουμένως δρᾷ, στοχαζομένη τοῦ τέλους, τὰ δὲ ἔπεται τῇ χειρουργίᾳ, οὐ τέχνης ἔργα, ἀλλ' ὕλης πάθη, σπινθηρές τε

ἐξ ἄκμονος, καὶ ἐκ βαύνου αἰθαλώσεις, καὶ ἄλλο ἐξ ἄλλης πάθος, ἀναγκαῖον μὲν τῇ ἐργασίᾳ, οὐ προηγούμενον δὲ τῷ τεχνίτῃ· [f] οὕτως ἀμέλει καὶ ὅσα περὶ γῆν πάθη γίνεται, ἃς καλοῦμεν κακῶν ἀνθρωπίνων ἐμβολάς, ἐνταῦθα ἡγητέον ἀναίτιον καὶ τὴν τέχνην· [g] εἶναι δὲ ταῦτα τῆς τοῦ ὄλου δημιουργίας ὡσπὲρ τινὰς ἀναγκαίας καὶ ἐπομένας φύσεις· ἃ δὲ ἡμεῖς καλοῦμεν κακὰ καὶ φθοράς, καὶ ἐφ' οἷς ὀδυρόμεθα, ταῦτα ὁ τεχνίτης καλεῖ σωτηρίαν τοῦ ὄλου· μέλει γὰρ αὐτῷ τοῦ ὄλου, τὸ δὲ μέρος ἀνάγκη κακοῦσθαι ὑπὲρ τοῦ ὄλου.

**G. Hippolytus, *Refutation of Heresies* 1.19.23
(reporting the views of Plato)**

κακοῦ δὲ φύσιν οὔτε ὑπὸ θεοῦ γενέσθαι οὔτε καθ' αὐτὴν ὑπόστασιν ἔχειν, ἀλλὰ κατ' ἐναντίωσιν καὶ παρακολούθησιν τοῦ ἀγαθοῦ γενέσθαι.

**H. Aetius, *Opinions of the Philosophers* 1.9.4-5
(Περὶ ὕλης)**

[4] Ἀριστοτέλης [5] καὶ Πλάτων τὴν ὕλην σωματοειδῆ ἄμορφον ἀνείδουν ἀσχημάτιστον ἄποιον μὲν ὅσον ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ φύσει, δεξαμενὴν δὲ τῶν εἰδῶν οἶον τιθήνην καὶ ἐκμαγεῖον καὶ μητέρα γενέσθαι.

I. Aetius, *Opinions of the Philosophers* 1.19.1 (Περὶ τόπου)

Πλάτων τὸ μεταληπτικὸν τῶν εἰδῶν, ὅπερ εἶρηκε μεταφορικῶς τὴν ὕλην, καθάπερ τινὰ τιθήνην καὶ δεξαμενὴν.

J. PLUTARCH, *On Isis and Osiris* 374E

ὅταν οὖν ὕλην λέγωμεν, οὐ δεῖ πρὸς ἐνίων φιλοσόφων δόξας ἀποφερομένους ἄψυχόν τι σῶμα καὶ ἄποιον ἀργόν τε καὶ ἄπρακτον ἐξ ἑαυτοῦ διανοεῖσθαι· καὶ γὰρ ἔλαιον ὕλην μύρου καλοῦμεν καὶ χρυσὸν ἀγάλματος, οὐκ ὄντα πάσης ἔρημα ποιότητος.

K. ATTICUS fr. 23 / PLUTARCH cited at Proclus, *On the Timaeus* i. 381.26-382.12 (on *Ti.* 30a: κινούμενον πλημμελῶς καὶ ἀτάκτως)

οἱ μὲν οὖν περὶ Πλούταρχον τὸν Χαιρωνέα καὶ Ἄττικὸν λιπαρῶς ἀντέχονται τούτων τῶν ῥημάτων ὡς τὴν ἀπὸ χρόνου τῷ κόσμῳ γένεσιν αὐτοῖς μαρτυρούντων καὶ δὴ [382.1] καὶ φασι προεῖναι μὲν τὴν ἀκόσμητον ὕλην πρὸ τῆς γενέσεως, προεῖναι δὲ καὶ τὴν κακεργέτιν ψυχὴν τὴν τοῦτο κινούσαν τὸ πλημμελές· πόθεν γὰρ ἢ κίνησις ἦν ἢ ἀπὸ ψυχῆς; εἰ δὲ ἄτακτος ἢ κίνησις, ἀπὸ ἀτάκτου ψυχῆς· εἴρηται γοῦν ἐν Νόμοις τὴν μὲν ἀγαθοειδῆ ψυχὴν ὀρθὰ καὶ ἔμφρονα παιδαγωγεῖν, τὴν δὲ κακεργέτιν ἀτάκτως τε κινεῖσθαι καὶ τὸ ὑπ' αὐτῆς διοικούμενον πλημμελῶς ἄγειν· ἐπιγενομένης δὲ τῆς ἀπὸ τοῦ δημιουργοῦ κοσμοποιίας τὴν μὲν ὕλην μεθίστασθαι πρὸς τὴν τοῦ κόσμου σύστασιν, τὴν δὲ [382.10] κακεργέτιν ψυχὴν νοῦ μετασχοῦσαν ἔμφρονα ἀποτελεῖσθαι καὶ τεταγμένην ποιεῖσθαι κίνησιν· ἄγει γὰρ εἰς τάξιν τὴν μὲν ἢ τοῦ εἶδους μετουσία, τὴν δὲ ἢ τοῦ νοῦ παρουσία.

L. ATTICUS fr. 26 = Proclus, *On the Timaeus* i. 391.6-12

πρῶτον μὲν οὖν ἀποτείνεται πρὸς τοὺς περὶ Ἄττικὸν πολλὰς ὑποτιθεμένους ἀρχὰς συναπτούσας ἀλλήλοις τὸν δημιουργὸν καὶ τὰς ιδέας, οἱ καὶ τὴν ὕλην ὑπὸ ἀγενήτου φασι κινουμένην ψυχῆς, ἀλόγου δὲ καὶ [10] κακεργέτιδος, πλημμελῶς καὶ ἀτάκτως φέρεσθαι, <καὶ> προϋφιστάσι κατὰ χρόνον τὴν μὲν ὕλην τοῦ αἰσθητοῦ, τὴν δὲ ἀλογίαν τοῦ λόγου, τὴν δὲ ἀταξίαν τῆς τάξεως.

M. ATTICUS criticised by Porphyry, ap. Proclus, *On the Timaeus* i. 392.8-17

εἰ τὸ μὲν ἐπιτήθειον πρὸς τὸ κοσμεῖσθαι, τὸ δὲ πρὸς τὸ κοσμεῖν, πόθεν αὐτοῖς ἢ ἐπιτηδειότης; δεῖ γὰρ εἶ- [10] ναί τι τὸ συνάπτον ἄμφω καὶ ποιοῦν σύμμετρα ἀλλήλοις· οὐ γὰρ που ταῦτα ἀπεσπασμένα ἀλλήλων καὶ ἐναντίως ἔχοντα ἑαυτὰ ἐπιτήθεια πρὸς τὴν σύνοδον ἀπεργάζεται. εἰ μὴ ἄρα καὶ τοῦτο ἀπὸ ταῦτομάτου γίγνεσθαι φαίεν, οὐδὲ τοῦ Ἄθηναιίου Ξένου λέγοντος ἀκούοντες πηγῆν ἀνοήτου δόξης εἶναι ταύτην, εἴ τίς φησι πρὸ λογισμοῦ τὸ ἄλογον εἶναι καὶ πρὸ τῆς νοεράς τέχνης τὸ τυχαῖον ἐπικρατεῖν.

N. PLUTARCH, *On Love* 770A-B

καὶ γῆν δ' ἀνθρώπων μητέρα καὶ ζώων καὶ φυτῶν ἀπάντων γένεσιν οὐκ ἀναγκαῖον ἀπολέσθαι ποτὲ καὶ σβεσθῆναι παντάπασιν, ὅταν ὁ δεινὸς ἔρως καὶ ἴμερος [B] τοῦ θεοῦ τὴν ὕλην ἀπολίπη καὶ παύσῃται ποθοῦσα καὶ διώκουσα τὴν ἐκείθεν ἀρχὴν καὶ κίνησιν;

O. PLUTARCH, *On the Procreation of the Soul* 1015B-C

αἱ γὰρ Στωϊκαὶ καταλαμβάνουσιν ἡμᾶς ἀπορίαι, τὸ κακὸν ἐκ τοῦ μὴ ὄντος ἀναίτιως καὶ ἀγενήτως ἐπεισάγοντας· ἐπεὶ τῶν γ' ὄντων οὔτε τὸ ἀγαθὸν οὔτε τὸ ἄποιον εἰκὸς ἐστὶν οὐσίαν κακοῦ καὶ γένεσιν παρασχεῖν. ἀλλὰ ταῦτ' Ἰπλάτων οὐκ ἔπαθε τοῖς ὕστερον, οὐδὲ παριδῶν ὡς ἐκείνοι τὴν μεταξὺ τῆς ὕλης καὶ τοῦ θεοῦ τρίτην ἀρχὴν καὶ δύναμιν ὑπέμεινε τῶν λόγων τὸν ἀτοπώτατον, ἐπεισόδιον οὐκ οἶδ' ὅπως ποιοῦντα τὴν τῶν κακῶν φύσιν ἀπ' αὐτομάτου κατὰ συμβεβηκός. Ἐπικούρω μὲν γὰρ οὐδ' ἀκαρὲς ἐγκλίνας τὴν [C] ἄτομον συγχωροῦσιν, ὡς ἀνάιτιον ἐπεισάγοντι κίνησιν ἐκ τοῦ μὴ ὄντος· αὐτοὶ δὲ κακίαν καὶ κακοδαιμονίαν τοσαύτην ἐτέρας τε περὶ σῶμα μυρίας ἀτοπίας καὶ δυσχερείας, αἰτίαν ἐν ταῖς ἀρχαῖς οὐκ ἐχούσας, κατ' ἐπακολούθησιν γεγονέναι λέγουσιν.

P. PLUTARCH, *On Isis and Osiris* 372E-373C

ἢ γὰρ Ἰσίς ἐστὶ μὲν τῆς φύσεως θῆλυ καὶ δεκτικὸν ἀπάσης γενέσεως, καθὸ τιθήνη καὶ πανδεχῆς ὑπὸ τοῦ Ἰπλάτωνος, ὑπὸ δὲ τῶν πολλῶν μυριώνυμος κέκληται διὰ τὸ πάσας ὑπὸ τοῦ λόγου τρεπομένη μορφὰς δέχεσθαι καὶ ιδέας. ἔχει δὲ σύμφυτον ἔρωτα τοῦ πρώτου καὶ κυριωτάτου πάντων, ὃ τὰγαθῶ ταυτὸν ἐστὶ, κάκεινο ποθεῖ καὶ διώκει· τὴν δ' ἐκ τοῦ κακοῦ φεύγει καὶ διωθεῖται μοῖραν, ἀμφοῖν μὲν οὐσα χῶ-[372F]ρα καὶ ὕλη, ῥέπουσα δ' αἰεὶ πρὸς τὸ βέλτιον καὶ παρέχουσα γεννᾶν ἐξ ἑαυτῆς ἐκείνῳ καὶ κατασπείρειν εἰς ἑαυτὴν ἀπορροὰς καὶ ὁμοιότητος, αἷς χαίρει καὶ γέγηθε κυισκομένη καὶ ὑποπιμπλαμένη τῶν γενέσεων. εἰκὼν γὰρ ἐστὶν οὐσίας <ἡ> ἐν ὕλῃ γένεσις καὶ μίμημα τοῦ ὄντος τὸ γινόμενον. [373A] ὅθεν οὐκ ἀπὸ τρόπου μυθολογοῦσι τὴν Ὀσίριδος ψυχὴν αἰδίον εἶναι καὶ ἀφθαρτον, τὸ δὲ σῶμα πολλαῖς διασπᾶν καὶ ἀφανίζειν τὸν Τυφῶνα, τὴν δ' Ἰσιν πλανωμένην καὶ ζητεῖν καὶ

συναρμόττειν πάλιν. τὸ γὰρ ὄν καὶ νοητὸν καὶ ἀγαθὸν φθορᾶς καὶ μεταβολῆς κρείττον ἐστίν· ἅς δ' ἀπ' αὐτοῦ τὸ αἰσθητὸν καὶ σωματικὸν εἰκόνας ἐκμάττεται καὶ λόγους καὶ εἶδη καὶ ὁμοιότητος ἀναλαμβάνει, καθάπερ ἐν κηρῷ σφραγίδες οὐκ αἰεὶ διαμένουσιν ἀλλὰ καταλαμβάνει τὸ ἄτακτον αὐτὰς καὶ ταραχώδεις ἐνταῦθα τῆς ἄνω χώρας ἀπεληλαμένον καὶ μαχόμενον πρὸς τὸν Ὀρον, ὃν ἡ Ἴσις εἰκόνα τοῦ [373B] νοητοῦ κόσμον αἰσθητὸν ὄντα γεννᾷ· διὸ καὶ δίκην φεύγειν λέγεται νοθείας ὑπὸ Τυφῶνος, ὡς οὐκ ὦν καθαρὸς οὐδ' εἰλικρινῆς οἶος ὁ πατήρ, λόγος αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν ἀμιγῆς καὶ ἀπαθής, ἀλλὰ νενοθευμένος τῇ ὕλῃ διὰ τὸ σωματικόν. περιγίνεται δὲ καὶ νικᾷ τοῦ Ἑρμοῦ, τουτέστι τοῦ λόγου, μαρτυροῦντος καὶ δεικνύοντος, ὅτι πρὸς τὸ νοητὸν ἡ φύσις μετασχηματιζομένη τὸν κόσμον ἀποδίδωσιν. ἡ μὲν γὰρ ἔτι τῶν θεῶν ἐν γαστρὶ τῆς Ἑρέας ὄντων ἐξ Ἴσιδος καὶ Ὀσίριδος λεγομένη γένεσις Ἀπόλλωνος αἰνίττεται τὸ πρὶν ἐκφανῆ γενέσθαι τόνδε τὸν κόσμον καὶ συντελεσθῆναι τῷ λόγῳ τὴν ὕλην φύσει ἐ-[373C]λεγχομένην ἐπ' αὐτὴν ἀτελῆ τὴν πρώτην γένεσιν ἐξενεγκεῖν· διὸ καὶ φασι τὸν θεὸν ἐκεῖνον ἀνάπηρον ὑπὸ σκότῳ γενέσθαι καὶ πρεσβύτερον Ὀρον καλοῦσιν· οὐ γὰρ ἦν κόσμος, ἀλλ' εἶδωλόν τι καὶ κόσμου φάντασμα μέλλοντος· ὁ δ' Ὀρος οὗτος αὐτὸς ἐστίν ὠρισμένος καὶ τέλειος, οὐκ ἀνηρηκῶς τὸν Τυφῶνα παντάπασιν, ἀλλὰ τὸ δραστήριον καὶ ἰσχυρὸν αὐτοῦ παρηρημένος.

Q. Numenius fr. 52.2-24 = Calcidius, *On the Timaeus* 295

Numenius ex Pythagorae magisterio Stoicorum hoc de initiis dogma refellens Pythagorae dogmate, cui concinere dicit dogma Platonicum, ait Pythagoram deum quidem singularitatis nomine nominasse, silvam vero duitatis; quam duitatem indeterminatam quidem minime genitam, limitatam vero generatam esse dicere, hoc est, antequam exornaretur quidem formamque et ordinem nancisceretur, sine ortu et generatione, exornatam vero atque illustratam a digestore deo esse generatam, atque ita, quia generationis sit fortuna posterior, inornatum illud minime generatum aequaevum deo, a quo est ordinatum, intellegi debeat. sed non nullos Pythagoreos vim sententiae non recte assecutos putasse dici etiam illam indeterminatam et immensam duitatem ab unica singularitate institutam recedente a natura sua singularitate et in duitatis habitum migrante – non recte, ut quae erat singularitas esse desineret, quae non erat duitas subsisteret, atque ex deo silva

et ex singularitate immensa et indeterminata duitas converteretur; quae opinio ne mediocriter quidem institutis hominibus competit.

**R. Numenius fr. 52.44-64 = Calcidius, *On the Timaeus* 297
(followed by 8X)**

silvam igitur informem et carentem qualitate tam Stoici quam Pythagoras consentiunt, sed Pythagoras malignam quoque, Stoici nec bonam nec malam. dehinc, tamquam in progressu viae malis aliquot obviis, perrogati: "unde igitur mala?" perversitatem seminarium malorum [fore] causati sunt. nec expediunt adhuc, unde ipsa perversitas, cum iuxta illos duo sint initia rerum, deus et silva, deus summum et praecellens bonum, silva, ut censent, nec bonum nec malum. sed Pythagoras assistere veritati miris licet et contra opinionem hominum operantibus asseverationibus non veretur; qui ait existente providentia mala quoque necessario substitisse, propterea quod silva sit et eadem sit malitia praedita. quod si mundus ex silva, certe factus est de existente olim natura maligna, proptereaque Numenius laudat Heraclitum reprehendentem Homerum, qui optaverit interitum ac vastitatem malis vitae, quod non intellegeret mundum sibi deleri placere, siquidem silva, quae malorum fons est, exterminaretur.

**S. CELSUS, quotations from his *True Account* in Origen,
Against Celsus 4.62, 65, 70**

[62] "κακά δ' ἐν τοῖς οὖσιν οὔτε πρόσθεν οὔτε νῦν οὔτε αὖθις ἦν τω καὶ πλείω γένοιτ' ἂν· μία γὰρ ἡ τῶν ὄλων φύσις καὶ ἡ αὐτή, καὶ κακῶν γένεσις αἰεὶ ἡ αὐτή."

...

[65] "τίς ἡ τῶν κακῶν γένεσις, οὐ ῥάδιον μὲν γινῶναι τῷ μὴ φιλοσοφήσαντι, ἐξαρκεῖ δ' εἰς πλήθος εἰρησθαι ὡς ἐκ θεοῦ μὲν οὐκ ἔστι κακά, ὕλη δὲ πρόσκειται καὶ τοῖς θνητοῖς ἐμπολιτεύεται· ὁμοία δ' ἀπ' ἀρχῆς εἰς τέλος ἡ τῶν θνητῶν περίοδος, καὶ κατὰ τὰς τεταγμένας ἀνακυκλήσεις ἀνάγκη τὰ αὐτὰ αἰεὶ καὶ γεγόνεαι καὶ εἶναι καὶ ἔσεσθαι."

...

[70] "κἂν σοὶ τι δοκῇ κακόν, οὕτω δῆλον εἰ κακόν ἐστίν· οὐ γὰρ οἶσθα ὅ τι ἢ σοὶ ἢ ἄλλῳ ἢ τῷ ὄλῳ συμφέρει."

CHAPTER 5

Paradigm Forms

A. ATTICUS fr. 9, quoted from his book ‘against those who interpret Plato through Aristotle’ at Eusebius, *Preparation for the Gospel* 15.13.1-5

“τὸ δὲ κεφάλαιον καὶ τὸ κύριον τῆς Πλάτωνος αἰρέσεως, ἢ περὶ τῶν νοητῶν διάταξις, ἠτίμασται καὶ προπεπηλάκισται καὶ παντοίως, τὸ γε ἐξὸν ἐπ’ Ἀριστοτέλει, περιύβρισται. οὐ γὰρ δυνάμενος ἐννοῆσαι διότι τὰ μέγαρα καὶ θεῖα καὶ περιττὰ τῶν πραγμάτων παραπλησίον τινὸς δυνάμεως εἰς ἐπίγνωσιν δεῖται, τῆ δ’ αὐτοῦ λεπτή καὶ ταπεινή δριμύτητι πιστεύων, ἥτις διαδύναμι μὲν τῶν ἐπὶ γῆς πραγμάτων καὶ τὴν ἐν τούτοις ἀλήθειαν ἰδεῖν ἐδύνατο, τῆς δ’ ὄντως ἀληθείας ἐποπτεύσαι τὸ πεδῖον οὐχ οἷα τε ἦν, αὐτῷ κανόνι καὶ κριτῆ τῶν ὑπὲρ αὐτὸν χρησάμενος ἀπέγνω τινὰς εἶναι ἰδίας φύσεις, οἷας Πλάτων ἔγνω, λήρους δὲ καὶ τερετίσματα καὶ φλυαρίας ἐτόλμησεν εἰπεῖν τὰ τῶν ὄντων ἀνώτατα. [2] τὸ μὲν οὖν ἄκρον τε καὶ ἔσχατον τῶν Πλάτωνος φιλοσοφημάτων ἐστὶ τὸ περὶ τὴν νοητὴν ταύτην καὶ ἀίθριον οὐσίαν τῆν τῶν ἰδεῶν, “ἔνθα δὴ πόνος τε καὶ ἀγὼν ἔσχατος ψυχῆ πρόκειται.” ὁ μὲν γὰρ μετασχὼν καὶ ἐφικόμενος αὐτῆς πάντως εὐδαίμων, ὁ δὲ ἀπολειφθεὶς καὶ ἀδυνατήσας θεωρὸς γενέσθαι πάντως ἄμοιρος εὐδαιμονίας καταλείπεται. [3] καὶ διὰ τοῦτο Πλάτων τε πανταχῆ διαγωνίζεται, δεικνὺς τὴν ἰσχὺν τούτων τῶν φύσεων· οὔτε γὰρ αἰτίαν ὠντινωοῦν ἀποδοῦναι φησιν οἷον τε εἶναι καλῶς, ἂν μὴ τούτων μεθέξει, οὔτε γνώσιν τινος ἀληθοῦς, ἂν μὴ τῆ πρὸς ταῦτα ἀναφορᾷ, ἀλλ’ οὐδὲ λόγου μετέσεσθαι τισιν, εἰ μὴ τὴν τούτων οὐσίαν ὁμολογήσειαν. [4] οἱ τ’ αὖ τὰ τοῦ Πλάτωνος συνιστάναι ἐγνωκότες τὸν πλείστον ἀγῶνα τῶν λόγων ἐν τούτῳ τίθενται πᾶν ἀναγκαίως. οὐδὲν γὰρ ἔτι τὸ Πλατωνικὸν ἀπολείπεται, εἰ μὴ τὰς πρώτας καὶ ἀρχικωτάτας φύσεις ταύτας συγχωρήσεται τις αὐτοῖς ὑπὲρ Πλάτωνος. [5] ταῦτα γὰρ ἐστὶν οἷς μάλιστα τῶν ἄλλων ὑπερέχει. νοήσας γὰρ θεὸν πρὸς αὐτὰ τῶν ἀπάντων πατέρα καὶ δημιουργὸν καὶ δεσπότην καὶ κηδεμόνα καὶ γνωρίζων ἐκ τῶν ἔργων τὸν τεχνίτην πρότερον νοῆσαι τοῦτο ὃ μέλλει δημιουργῆσειν, εἴθ’ οὕτω τῷ νοηθέντι κατόπιν ἐπὶ τῶν πραγμάτων προσάγειν τὴν ὁμοιότητα, ταῦτόν δὴ, τὰ τοῦ θεοῦ νοήματα πρεσβύτερα τῶν πραγμάτων, τὰ τῶν γενομένων παραδείγματα ἀσώματα καὶ νοητά, κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχοντα αἰεὶ, μάλιστα μὲν καὶ πρώτως αὐτὰ ὄντα, παραίτια δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις τοῦ εἶναι τοιαῦτα ἕκαστα, οἷα περ ἐστὶ, κατὰ τὴν πρὸς αὐτὰ ὁμοιότητα συνιδῶν ὁ Πλάτων ὄντα οὐ ῥᾶστα ὀφθῆναι, οὐ μὴν οὐδὲ λόγῳ σαφῶς δηλωθῆναι δυνάμενα, αὐτὸς ὡς οἷον τε ἦν ὑπὲρ αὐτῶν εἰπεῖν

καὶ φρονῆσαι καὶ παρασκευάσαι τοὺς μέλλοντας ἐπακολουθήσειν πραγματευσά-
μενος ταῦτα καὶ τὴν σύμπασαν αὐτοῦ φιλοσοφίαν εἰς τοῦτο συνταξάμενος, περὶ
ταῦτά φησι καὶ τὴν τούτων νόησιν καὶ τὴν σοφίαν εἶναι καὶ τὴν ἐπιστήμην, δι' ἧς τὸ
ἀνθρώπινον τέλος καὶ ἡ μακαριστὴ βιοτὴ παραγίνεται.”

B. Seneca, Letter 58.16-22 (picking up 58.8: *sex modis*

*hoc a Platone dici amicus noster, homo
eruditissimus, hodierno die dicebat. . .)*

nunc ad id quod tibi promisi revertor, quomodo quaecumque sunt in sex
modos Plato partiatur. Primum illud “quod est” nec visu nec tactu nec ullo
sensu comprehenditur: cogitabile est. quod generaliter est, tamquam homo
generalis, sub oculos non venit; sed specialis venit, ut Cicero et Cato. Animal
non videtur: cogitatur. videtur autem species eius, equus et canis. [17]
secundum ex his quae sunt ponit Plato quod eminent et exsuperat omnia; hoc
ait per excellentiam esse. poeta communiter dicitur (omnibus enim versus
facientibus hoc nomen est) sed iam apud Graecos in unius notam cessit:
Homerum intellegas, cum audieris poetam. quid ergo hoc est? deus scilicet,
maior ac potentior cunctis. [18] tertium genus est eorum quae proprie sunt;
innumerabilia haec sunt, sed extra nostrum posita conspectum. quae sint
interrogas? propria Platonis supellex est: “ideas” vocat, ex quibus omnia
quaecumque videmus fiunt et ad quas cuncta formantur. hae immortales,
inmutabiles, inviolabiles sunt. [19] quid sit idea, id est quid Platoni esse
videatur, audi: “idea est eorum quae natura fiunt exemplar aeternum”.
adiciam definitioni interpretationem, quo tibi res apertior fiat. volo imaginem
tuam facere. exemplar picturae te habeo, ex quo capit aliquem habitum mens
nostra quem operi suo inponat; ita illa quae me docet et instruit facies, a qua
petitur imitatio, idea est. talia ergo exemplaria infinita habet rerum natura,
hominum, piscium, arborum, ad quae quodcumque fieri ab illa debet
exprimitur. [20] quartum locum habebit idos. quid sit hoc idos adendas
oportet, et Platoni inputes, non mihi, hanc rerum difficultatem; nulla est

autem sine difficultate subtilitas. paulo ante pictoris imagine utebar. ille cum reddere Vergilium coloribus vellet, ipsum intuebatur. idea erat Vergilii facies, futuri operis exemplar; ex hac quod artifex trahit et operi suo inposuit idos est. [21] quid intersit quaeris? alterum exemplar est, alterum forma ab exemplari sumpta et operi inposita; alteram artifex imitatur, alteram facit. habet aliquam faciem statua: haec est idos. habet aliquam faciem exemplar ipsum quod intuens opifex statuam figuravit: haec idea est. etiam nunc si aliam desideras distinctionem, idos in opere est, idea extra opus, nec tantum extra opus est, sed ante opus. [22] quintum genus est eorum quae communiter sunt; haec incipiunt ad nos pertinere; hic sunt omnia, homines, pecora, res. sextum genus <est> eorum quae quasi sunt, tamquam inane, tamquam tempus.

C. Seneca, *Letter 65.7* (followed by 3C)

his quintam Plato adicit exemplar, quam ipse “idean” vocat; hoc est enim ad quod respiciens artifex id quod destinabat effecit. nihil autem ad rem pertinet utrum foris habeat exemplar ad quod referat oculos an intus, quod ibi ipse concepit et posuit. haec exemplaria rerum omnium deus intra se habet numerosque universorum quae agenda sunt et modos mente complexus est; plenus his figuris est quas Plato “ideas” appellat, immortales, immutabiles, infatigabiles. itaque homines quidem pereunt, ipsa autem humanitas, ad quam homo effingitur, permanet, et hominibus laborantibus, intereuntibus, illa nihil patitur.

D. Aetius, *Opinions of the Philosophers 1.3.21* (Περὶ ἀρχῶν τί εἰσιν)

Σωκράτης Σωφρονίσκου Ἀθηναῖος καὶ¹ Πλάτων Ἀρίστωνος Ἀθηναῖος (αἱ γὰρ αὐταὶ περὶ παντὸς ἑκατέρου δόξαι) τρεῖς ἀρχάς, τὸν θεὸν τὴν ὕλην τὴν ἰδέαν. ἔστι δὲ ὁ θεὸς ὁ νοῦς,² ὕλη δὲ τὸ ὑποκείμενον πρῶτον γενέσει καὶ φθορᾷ, ἰδέα δ' οὐσία ἀσώματος ἐν τοῖς νοήμασι καὶ ταῖς φαντασίαις τοῦ θεοῦ.

¹ [Σωκράτης Σωφρονίσκου Ἀθηναῖος καὶ] Diels

² ὁ νοῦς <τοῦ κόσμου> Diels

E. ALCINOUS, *Didaskalikos* 9.1-4 (pp. 163.14-164.6) (followed by 6A)

ἔστι δὲ ἡ ἰδέα ὡς μὲν πρὸς θεὸν νόησις
αὐτοῦ, ὡς δὲ πρὸς ἡμᾶς νοητὸν πρῶτον, ὡς δὲ πρὸς τὴν
ὑλὴν μέτρον, ὡς δὲ πρὸς τὸν αἰσθητὸν κόσμον παρά-
δειγμα, ὡς δὲ πρὸς αὐτὴν ἐξεταζομένη οὐσία. καθόλου
γὰρ πᾶν τὸ γινόμενον κατ' ἐπίνοιαν πρὸς τι ὀφείλει
γίνεσθαι, οὐ [ὡσπερ γὰρ εἰ ἀπὸ τινός τι γένοιτο, ὡς
(163.20) ἀπ' ἐμοῦ ἢ ἐμῆ εἰκῶν,]¹ δεῖ τὸ παράδειγμα προϋποκεῖσθαι·
εἴτε καὶ μὴ εἴη ἕξω τὸ παράδειγμα, πάντη πάντως
ἕκαστος ἐν αὐτῷ τὸ παράδειγμα ἴσχων τῶν τεχνιτῶν τὴν
τούτου μορφήν τῇ ὑλῇ περιτίθησιν. [2] ὀρίζονται δὲ τὴν
ιδέαν παράδειγμα τῶν κατὰ φύσιν αἰώνιον. οὔτε
γὰρ τοῖς πλείστοις τῶν ἀπὸ Πλάτωνος ἀρέσκει τῶν
τεχνικῶν εἶναι ιδέας, οἷον ἀσπίδος ἢ λύρας, οὔτε μὴν
τῶν παρὰ φύσιν, οἷον πυρετοῦ καὶ χολέρας, οὔτε τῶν
κατὰ μέρος, οἷον Σωκράτους καὶ Πλάτωνος, ἀλλ' οὐδὲ
τῶν εὐτελῶν τινος, οἷον ῥύπου καὶ κάρφους, οὔτε τῶν
(163.30) πρὸς τι, οἷον μείζονος καὶ ὑπερέχοντος· εἶναι γὰρ τὰς
ιδέας νόησις θεοῦ αἰώνιος τε καὶ αὐτοτελής. [3] ὅτι δὲ
εἰσὶν αἱ ιδέαι, καὶ οὕτω παραμυθοῦνται. εἴτε γὰρ νοῦς ὁ
θεὸς ὑπάρχει εἴτε νοερόν, ἔστιν αὐτῷ νοήματα, καὶ ταῦτα
αἰώνια τε καὶ ἄτρεπτα· εἰ δὲ τοῦτο, εἰσὶν αἱ ιδέαι· καὶ γὰρ
εἰ ἄμετρος ὑπάρχει ἡ ὑλὴ κατὰ τὸν ἑαυτῆς λόγον,
παρ' ἑτέρου τινός κρείττονος, καὶ αὐλοῦ, τῶν μέτρων
ὀφείλει τυγχάνειν· τὸ δὲ ἡγούμενον, τὸ ἄρα λήγον· εἰ δὲ
τοῦτο, εἰσὶν αἱ ιδέαι μέτρα τινὰ ἄϋλα ὑπάρχουσαι. ἔτι
γε μὴν εἰ ὁ κόσμος μὴ ἐκ ταυτομάτου τοιοῦτός ἐστιν,
(163.40) οὐ μόνον ἐκ τινός ἐστι γεγονώς, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τινος, καὶ
οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ πρὸς τι· τὸ δὲ πρὸς ὃ γέγονε τί
ἂν ἄλλο εἴη ἢ ἰδέα; (164.1) ὥστε εἶεν ἂν αἱ ιδέαι. [4] ἀλλὰ μὴν καὶ
εἰ νοῦς διαφέρει δόξης ἀληθοῦς, καὶ τὸ νοητὸν ἦν
τοῦ δοξαστοῦ διαφέρον· εἰ δὲ τοῦτο, ἔστι νοητὰ ἕτερα
τῶν δοξαστῶν ὥστε εἴη ἂν καὶ πρῶτα νοητά, ὡς καὶ
πρῶτα αἰσθητά· εἰ δὲ τοῦτο, εἰσὶν αἱ ιδέαι· ἀλλὰ μὴν
διαφέρει νοῦς δόξης ἀληθοῦς· ὥστε εἶεν ἂν αἱ ιδέαι.

¹ οὐ ὡσπερ [γὰρ] εἰ ἀπὸ τινός τι γένοιτο, ὡς ἀπ' ἐμοῦ ἢ ἐμῆ εἰκῶν, Whittaker

F. ALCINOUS, *Didaskalikos* 12.1 (pp. 166.39-167.15)

ἐπεὶ γὰρ τῶν κατὰ φύσιν αἰσθητῶν καὶ
 (166.40) κατὰ μέρος ὠρισμένα τινὰ δεῖ παραδείγματα εἶναι
 τὰς ἰδέας, ὧν καὶ τὰς ἐπιστήμας γίνεσθαι καὶ
 τοὺς ὄρους (παρὰ πάντας γὰρ ἀνθρώ- (167.1) πους ἄν-
 θρωπὸν τινὰ νοεῖσθαι καὶ παρὰ πάντας ἵππους
 ἵππον, καὶ κοινῶς παρὰ τὰ ζῶα ζῶον ἀγένητον
 καὶ ἄφθαρτον, ὃν τρόπον σφραγίδος μιᾶς ἐκμα-
 γεῖα γίνεται πολλὰ καὶ ἑνὸς ἀνδρὸς εἰκόνες
 μυρία ἐπὶ μυρία, τῆς ἰδέας οὕσης αἰτίας <καὶ>
 ἀρχῆς τοῦ εἶναι ἕκαστον τοιοῦτον, οἷον αὐτὴ
 ὑπάρχει) ἀναγκαῖον καὶ τὸ κάλλιστον κατασκευάσμα
 τὸν κόσμον ὑπὸ τοῦ θεοῦ δεδημιουργῆσθαι πρὸς τινὰ
 (167.10) ἰδέαν κόσμου ἀποβλέποντος, παράδειγμα ὑπάρχουσαν
 τοῦδε τοῦ κόσμου ὡς ἂν ἀπεικονισμένου ἀπ' ἐκείνης,
 πρὸς ἣν ἀφομοιωθέντα ὑπὸ τοῦ δημιουργοῦ
 αὐτὸν ἀπειργάσθαι κατὰ θαυμασιωτάτην πρόνοιαν
 καὶ δίκαιαν ἐλθόντος ἐπὶ τὸ δημιουργεῖν τὸν κόσμον,
 διότι ἀγαθὸς ἦν.

G. Arius Didymus fr. 1, quoted from his work *On Plato's
 Doctrines* at Eusebius, *Preparation for the Gospel* 11.23.2-6

ταῦτα μὲν ὁ Πλάτων ἐν Τιμαίῳ. τὴν δὲ τῶν εἰρημένων διάνοιαν ἐκ τῶν Διδύμῳ Περὶ
 τῶν ἀρεσκόντων Πλάτωνι συντεταγμένων ἐκθήσομαι. γράφει δὲ οὕτως· [3] “τῶν
 κατὰ φύσιν αἰσθητῶν κατὰ γένος ὠρισμένα τινὰ παραδείγματα φάμενος εἶναι τὰς
 ἰδέας, ὧν τὰς ἐπιστήμας γίνεσθαι καὶ τοὺς ὄρους· παρὰ πάντας γὰρ ἀνθρώπους
 ἀνθρωπὸν τινὰ νοεῖσθαι καὶ παρὰ πάντας ἵππους ἵππον καὶ κοινῶς παρὰ τὰ ζῶα
 ζῶον ἀγένητον καὶ ἄφθαρτον. [4] ὃν τρόπον δὲ σφραγίδος μιᾶς ἐκμαγεῖα γίνεσθαι
 πολλὰ καὶ συχνὰς εἰκόνας ἑνὸς ἀνδρὸς, οὕτως ἐκ μιᾶς ἐκάστης ἰδέας αἰσθητῶν
 σωμάτων φύσεις παμπληθεῖς, τῆς μὲν ἀνθρώπων ἀνθρώπους ἅπαντας – καὶ κατὰ
 τὸν αὐτὸν λόγον ἐπὶ τῶν ἄλλων τῶν κατὰ φύσιν. [5] εἶναι δὲ τὴν ἰδέαν αἰδίου οὐσίας,
 αἰτίαν καὶ ἀρχὴν τοῦ ἕκαστον εἶναι τοιοῦτον οἷα ἐστὶν αὐτὴ. [6] καθάπερ οὖν τὰς
 κατὰ μέρος ὡςπερ ἀρχέτυπα τῶν αἰσθητῶν προηγείσθαι σωμάτων, οὕτως τὴν
 πάσας ἐν αὐτῇ περιέχουσαν, καλλίστην καὶ τελειοτάτην οὐσαν, ὑπάρχειν τοῦδε
 παράδειγμα τοῦ κόσμου· πρὸς γὰρ ταύτην ἀφομοιωθέντα ὑπὸ τοῦ δημιουργήσαντος
 αὐτὸν ἀπειργάσθαι θεοῦ κατὰ πρόνοιαν ἐκ τῆς πάσης οὐσίας.”

H. ATTICUS fr. 33 = Proclus, *On the Timaeus* i. 425.11-16

(referring to *Ti.* 30c: οὐ δ' ἔστιν ἄλλα ζῶα καθ' ἓν και
κατὰ γένη μόρια, τούτῳ πάντων ὁμοιώτατον αὐτὸν εἶναι τιθώμεν)

τὸ καθ' ἓν τοῦτο και τὸ κατὰ γένη τινὲς μὲν εἰρή-
κασιν ἀντιδιαρεῖν τὰ ἄτομα εἶδη πρὸς τὰ κοινότερα, ὡσπερ
Ἄττικὸς· καλοῦσι δὲ ἄτομα εἶδη τὰ προσεχῆ τῶν ἀτόμων
αἴτια, τὸν αὐτοάνθρωπον, εἰ τύχοι, τὸν αὐτοῖππον, ἕκαστον
τῶν τοιούτων εἰδῶν, γένη δὲ τὰ ὀλικώτερα τούτων και περι-
ληπτικώτερα παραδείγματα.

**I. CRONIUS D1 / Numenius fr. 46b = Syrianus, *On the
Metaphysics* 109.12-14**

Νουμηνίῳ μὲν οὖν και Κρονίῳ και Ἀμελίῳ και τὰ νοητὰ και
τὰ αἰσθητὰ πάντα μετέχειν ἀρέσκει τῶν ἰδεῶν, Πορφυρίῳ δὲ μόνα τὰ
αἰσθητὰ.

**J. PLUTARCH, *On the E at Delphi* 391B-C (Plutarch
speaking)**

“και μὴν οἶσθα δήπουθεν, ὅτι πέντε μὲν ἐν Σοφιστῇ τὰς κυριωτάτας ἀποδείκνυσιν
ἀρχάς, τὸ δὲ τὸ ταῦτὸν τὸ ἕτερον, τέταρτον δὲ και πέμπτον ἐπὶ τούτοις κίνησιν και
στάσιν. ἄλλῳ δ' αὖ τρόπῳ διαιρέσεως ἐν Φιλίβῳ χρώμενος ἐν μὲν εἰναί φησι τὸ
ἄπειρον ἕτερον δὲ τὸ πέρασ, τούτων δὲ μιγνυμένων πᾶσαν συνίστασθαι γένεσιν·
αἰτίαν δ', ὑφ' ἧς μίγνυται, τέταρτον γένος τίθεται· και πέμπτον ἡμῖν ὑπονοεῖν
ἀπολέλοιπεν, ᾧ τὰ μιχθέντα πάλιν ἴσχει διάκρισιν και διάστασιν. [C] τεκμαίρομαι
δὲ ταῦτ' ἐκείνων ὡσπερ εἰκόνας λέγεσθαι, τοῦ μὲν ὄντος τὸ γιγνόμενον, κινήσεως δὲ
τὸ ἄπειρον, τὸ δὲ πέρασ τῆς στάσεως, ταῦτο δὲ τὴν μιγνύουσαν ἀρχήν, θατέρου δὲ
τὴν διακρίνουσαν. εἰ δ' ἕτερα ταῦτ' ἐστί, κάκεινως ἂν εἶη και οὕτως ἐν πέντε γένεσι
και διαφοραῖς τιθέμενος.”

**K. PLUTARCH, *Against Colotes* 115C-116A (a complaint
from the Epicurean Colotes and Plutarch's response)**

“ἀλλὰ δὴ Πλάτων φησι τοὺς ἵππους ὑφ' ἡμῶν ματαίως ἵππους εἶναι νομίζεσθαι και
τοὺς ἀνθρώπους ἀνθρώπους.” και ποῦ τοῦτο τῶν Πλάτωνος συγγραμμάτων
ἀποκεκρυμμένον [115D] εὗρεν ὁ Κωλώτης; ἡμεῖς γὰρ ἐν πᾶσιν ἀναγινώσκομεν και
τὸν ἄνθρωπον ἄνθρωπον και τὸν ἵππον ἵππον και πῦρ τὸ πῦρ ὑπ' αὐτοῦ δοξαζόμενον·

ἢ καὶ δοξαστὸν ὀνομάζει τούτων ἕκαστον. ὁ δ' οἶα δὴ σοφίας οὐδ' ἀκαρῆς ἀπέχων ὡς ἔν καὶ ταυτόν ἔλαβε τὸ μὴ εἶναι τὸν ἄνθρωπον καὶ τὸ εἶναι μὴ ὄν τὸν ἄνθρωπον. τῷ Πλάτωνι δὲ θαυμαστῶς ἐδόκει διαφέρειν τὸ μὴ εἶναι τοῦ μὴ ὄν εἶναι· τῷ μὲν γὰρ ἀναίρεσιν οὐσίας πάσης τῷ δ' ἑτερότητα δηλοῦσθαι τοῦ μεθεκτοῦ καὶ τοῦ μετέχοντος. ἦν οἱ μὲν ὕστερον εἰς γένους καὶ εἶδους καὶ κοινῶς τινων καὶ ἰδίως λεγομένων ποιῶν διαφορὰν ἔθεντο μόνον, ἀνωτέρω δ' οὐ προήλθον, εἰς λογικωτέρας ἀπο-[115E]ρίας ἐμπесόντες. ἔστι δὲ τοῦ μεθεκτοῦ πρὸς τὸ μετέχον λόγος, ὄν αἰτία τε πρὸς ὕλην ἔχει καὶ παράδειγμα πρὸς εἰκόνα καὶ δύναμις πρὸς πάθος. ᾧ γε δὴ μάλιστα τὸ καθ' αὐτὸ καὶ ταυτόν ἀεὶ διαφέρει τοῦ δι' ἕτερον καὶ μηδέποτε ὡσαύτως ἔχοντος· ὅτι τὸ μὲν οὐτ' ἔσται ποτὲ μὴ ὄν οὔτε γέγονε καὶ διὰ τοῦτο πάντως καὶ ὄντως ὄν ἐστὶ, τῷ δ' οὐδ' ὅσον ἀπ' ἄλλου συμβέβηκε μετέχειν τοῦ εἶναι βέβαιόν ἐστιν, ἀλλ' ἐξίσταται δι' ἀσθένειαν, ἅτε τῆς ὕλης περὶ τὸ εἶδος ὀλισθανούσης καὶ πάθη πολλὰ καὶ μεταβολὰς ἐπὶ τὴν εἰκόνα τῆς οὐσίας, ὥστε κινεῖσθαι καὶ σαλευέσθαι, δεχο-[115F]μένης. ὥσπερ οὖν ὁ λέγων Πλάτωνα μὴ εἶναι τὴν εἰκόνα τὴν Πλάτωνος οὐκ ἀναιρεῖ τὴν ὡς εἰκόνας αἰσθησιν αὐτῆς καὶ ὑπαρξιν, ἀλλ' ἐνδείκνυται καθ' αὐτὸ τινος ὄντος καὶ πρὸς ἐκεῖνον ἑτέρου γεγονότος διαφορὰν, οὕτως οὔτε φύσιν οὔτε χρῆσιν οὐτ' αἰσθησιν ἀνθρώπων ἀναιροῦσιν οἱ κοινῆς τινος οὐσίας μετοχῆ καὶ ἰδέας γινόμενον ἡμῶν ἕκαστον [116A] εἰκόνα τοῦ παρασχόντος τὴν ὁμοιότητα τῇ γενέσει προσαγορεύοντες.

L. PLUTARCH, *Abandoned Oracles* 428E-429A (Plutarch's brother and presumed spokesman Lamprias speaks) (follows very shortly after 7Aa)

ἐκεῖνο δ' ἤδη σκοπεῖτε κοινῇ προσέχοντες, ὅτι τῶν ἀνωτάτων ἀρχῶν, λέγω δὲ τοῦ ἐνός καὶ τῆς ἀορίστου δυάδος, [428F] ἢ μὲν ἀμορφίας πάσης στοιχεῖον οὐσα καὶ ἀταξίας ἀπειρία κέκληται· ἢ δὲ τοῦ ἐνός φύσις ὀρίζουσα καὶ καταλαμβάνουσα τῆς ἀπειρίας τὸ κενὸν καὶ ἄλογον καὶ ἀόριστον ἔμμορφον παρέχεται καὶ τὴν ἐπομένην <τῇ> περὶ τὰ αἰσθητὰ δόξη καταγόρευσιν ἀμωσγέπως ὑπομένον καὶ δεχόμενον. [429A] αὐταὶ δὲ πρῶτον αἱ ἀρχαὶ περὶ τὸν ἀριθμὸν ἐπιφαίνονται, μᾶλλον δ' ὅλως ἀριθμὸς οὐκ ἔστι τὸ πλῆθος, ἂν μὴ καθάπερ εἶδος ὕλης τὸ ἐν γινόμενον ἐκ τῆς ἀπειρίας τοῦ ἀορίστου πῆ μὲν πλείον πῆ δ' ἔλαττον ἀποτέμνηται. τότε γὰρ ἀριθμὸς γίγνεται τῶν πληθῶν ἕκαστον ὑπὸ τοῦ ἐνός ὀριζόμενον· ἐὰν δ' ἀναιρεθῇ τὸ ἐν, πάλιν

ἢ ἀόριστος δὺς συγγέασα πᾶν ἄρρυθμον καὶ ἄπειρον καὶ ἄμετρον ἐποίησεν. ἐπεὶ δὲ τὸ εἶδος οὐκ ἀναίρεσίς ἐστι τῆς ὕλης ἀλλὰ μορφή καὶ τάξις ὑποκειμένης, ἀνάγκη καὶ τῷ ἀριθμῷ τὰς ἀρχὰς ἐνυπάρχειν ἀμφοτέρας, ὅθεν ἡ πρώτη καὶ μεγίστη διαφορὰ καὶ ἀνομοιότης γέγονεν. ἔστι γὰρ ἡ μὲν ἀόριστος ἀρχὴ τοῦ ἀρτίου δημιουργοῦ ἢ δὲ βελτίων τοῦ περιττοῦ.

M. Nicomachus, *Introduction to Arithmetic* 1.4.1-2

τίνα οὖν ἀναγκαῖον πρωτίστην τῶν τεσσάρων τούτων μεθόδων ἐκμανθάνειν; ἢ δηλονότι τὴν φύσει πασῶν προυπάρχουσαν καὶ κυριωτέραν ἀρχῆς τε καὶ ρίζης καὶ οἰοεὶ πρὸς τὰς ἄλλας μητρὸς λόγον ἐπέχουσαν. [2] ἔστι δὲ αὕτη ἡ ἀριθμητικὴ οὐ μόνον, ὅτι ἔφαμεν αὐτὴν ἐν τῇ τοῦ τεχνίτου θεοῦ διανοίᾳ προυποστήναι τῶν ἄλλων ὡσανεὶ λόγον τινὰ κοσμικὸν καὶ παραδειγματικόν, πρὸς ὃν ἀπεριεῖδος ὁ τῶν ὄλων δημιουργὸς ὡς πρὸς προκέντημά τι καὶ ἀρχέτυπον παράδειγμα τὰ ἐκ τῆς ὕλης ἀποτελέσματα κοσμεῖ καὶ τοῦ οἰκείου τέλους τυγχάνειν ποιεῖ, ἀλλὰ καὶ ὅτι φύσει προγενεσττέρα ὑπάρχει, ὅσῳ συναναιρεῖ μὲν ἑαυτὴ τὰ λοιπὰ, οὐ συναναιρεῖται δὲ ἐκείνοις· οἷον τὸ ζῶον πρότερον τοῦ ἀνθρώπου φύσει ἐστίν· ἀναιρεθέντος γὰρ τοῦ ζώου ἀναιρεῖται καὶ ὁ ἄνθρωπος, οὐκέτι δὲ ἀναιρεθέντος τοῦ ἀνθρώπου συναναιρεῖται καὶ τὸ ζῶον· καὶ πάλιν ἄνθρωπος προγενέστερος γραμματικοῦ· μὴ γὰρ ὄντος ἀνθρώπου οὐδὲ γραμματικὸς ἐστὶ, μὴ ὄντος δὲ γραμματικοῦ δυνατὸν ἄνθρωπον εἶναι· ὥστε ἐπεὶ συναναιρεῖ, διὰ τοῦτο καὶ πρεσβύτερον.

N. Nicomachus, *Introduction to Arithmetic* 1.6.1

πάντα τὰ κατὰ τεχνικὴν διέξοδον ὑπὸ φύσεως ἐν τῷ κόσμῳ διατεταγμένα κατὰ μέρος τε καὶ ὅλα φαίνεται κατὰ ἀριθμὸν ὑπὸ τῆς προνοίας καὶ τοῦ τὰ ὅλα δημιουργήσαντος νοῦ διακεκρίσθαι τε καὶ κεκοσμηθῆσαι βεβαιουμένου τοῦ παραδείγματος οἷον λόγον προχαράγματος ἐκ τοῦ ἐπέχειν τὸν ἀριθμὸν προυποστάντα ἐν τῇ τοῦ κοσμοποιοῦ θεοῦ διανοίᾳ, νοητὸν αὐτὸν μόνον καὶ

παντάπασιν ἄυλον, οὐσίαν μέντοι τὴν ὄντως τὴν αἰδίον, ἵνα πρὸς αὐτὸν ὡς λόγον τεχνικὸν ἀποτελεσθῆ τὰ σύμπαντα ταῦτα, χρόνος, κίνησις, οὐρανός, ἄστρα, ἐξελιγμοὶ παντοῖοι.

**O. Hippolytus, *Refutation of all Heresies* 1.19.2 (reporting
the views of Plato)**

τὸ δὲ παράδειγμα τὴν διάνοιαν τοῦ θεοῦ εἶναι· ὁ καὶ ἰδέαν καλεῖ, οἷον εἰκόμισμά τι, <ῶ> προσέχων ἐν τῇ ψυχῇ ὁ θεὸς τὰ πάντα ἐδημιούργει.

CHAPTER 6

The Creator God

A. ALCINOUS, *Didaskalikos* 10 (pp. 164.7-166.14) (follows 5E)

ἐξῆς δὲ περὶ τῆς τρίτης ἀρχῆς ποιητέον τὸν λόγον, ἣν μικροῦ δεῖν καὶ ἄρρητον ἡγεῖται ὁ Πλάτων. ἐπαχθειήμεν δ' ἂν περὶ αὐτῆς τοῦτον τὸν τρόπον. Εἰ ἔστι (164.10) νοητά, ταῦτα δὲ οὔτε αἰσθητά ἐστὶν οὔτε μέτοχα τῶν αἰσθητῶν, ἀλλὰ πρώτων τινῶν [τῶν] νοητῶν, ἔστι πρώτα νοητά ἀπλά, ὡς καὶ πρώτα αἰσθητά· τὸ δ' ἡγούμενον, τὸ ἄρα λήγον. ἄνθρωποι μὲν δὴ ἅτε τοῦ τῆς αἰσθήσεως πάθους ἐμπιπλάμενοι, ὥστε καὶ ὁπότε νοεῖν προαιροῖντο τὸ νοητόν, ἐμφανταζόμενον ἔχουν τὸ αἰσθητόν, ὡς καὶ μέγεθος συνεπινοεῖν καὶ σχῆμα καὶ χρῶμα πολλάκις, οὐ καθαρῶς τὰ νοητά νοοῦσι, θεοὶ δὲ ἀπηλλαγμένως τῶν αἰσθητῶν εἰλικρινῶς τε καὶ ἀμιγῶς. [2] ἐπεὶ δὲ ψυχῆς νοῦς ἀμείνων, νοῦ δὲ τοῦ ἐν δυνάμει ὁ κατ' ἐνέργειαν πάντα (164.20) νοῶν καὶ ἅμα καὶ ἀεὶ, τούτου δὲ καλλίων ὁ αἴτιος τούτου καὶ ὅπερ ἂν ἔτι ἀνωτέρω τούτων ὑφέστηκεν, οὗτος ἂν εἴη ὁ πρῶτος θεός, αἴτιος ὑπάρχων τοῦ ἀεὶ ἐνεργεῖν τῷ νῷ τοῦ σύμπαντος οὐρανοῦ. ἐνεργεῖ δὲ ἀκίνητος, αὐτὸς ὢν εἰς τοῦτον, ὡς καὶ ὁ ἥλιος εἰς τὴν ὄρασιν, ὅταν αὐτῷ προσβλέπη, καὶ ὡς τὸ ὄρεκτόν κινεῖ τὴν ὄρεξιν ἀκίνητον ὑπάρχον· οὕτω γε δὴ καὶ οὗτος ὁ νοῦς κινήσει τὸν νοῦν τοῦ σύμπαντος οὐρανοῦ. [3] ἐπεὶ δὲ ὁ πρῶτος νοῦς κάλλιστος, δεῖ καὶ κάλλιστον αὐτῷ νοητὸν ὑποκεῖσθαι, οὐδὲν δὲ αὐτοῦ κάλλιον· ἑαυτὸν ἂν οὔν καὶ τὰ ἑαυτοῦ (164.30) νοήματα ἀεὶ νοοίη, καὶ αὕτη ἢ ἐνέργεια αὐτοῦ ιδέα ὑπάρχει.

καὶ μὴν ὁ πρῶτος θεὸς ἀίδιός ἐστιν, ἄρρητος, αὐτοτελής τουτέστιν ἀπροσδεής, ἀειτελής τουτέστιν ἀεὶ τέλειος, παντελής τουτέστι πάντη τέλειος· θειότης, οὐσιότης, ἀλήθεια, συμμετρία, ἀγαθόν. λέγω δὲ οὐχ ὡς χωρίζων ταῦτα, ἀλλ' ὡς κατὰ πάντα ἐνὸς νοουμένου. καὶ ἀγαθὸν μὲν ἐστὶ, διότι πάντα εἰς δύναμιν εὐεργετεῖ, παντὸς ἀγαθοῦ αἴτιος ὢν· καλὸν δέ, ὅτι αὐτὸς τῇ αὐτοῦ φύσει τέλεόν ἐστὶ καὶ σύμμετρον· ἀλήθεια δέ, διότι πάσης ἀληθείας ἀρχὴ ὑπάρχει, ὡς ὁ ἥλιος παντὸς (164.40) φωτός· πατήρ δὲ ἐστὶ τῷ αἴτιος εἶναι πάντων καὶ κοσμεῖν τὸν οὐράνιον νοῦν καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ κόσμου πρὸς ἑαυτὸν καὶ πρὸς τὰς ἑαυτοῦ νοήσεις. κατὰ γὰρ (165.1) τὴν αὐτοῦ βούλησιν ἐμπέπληκε πάντα ἑαυτοῦ, τὴν ψυχὴν τοῦ κόσμου ἐπεγείρας καὶ εἰς αὐτὸν ἐπιστρέψας,

τοῦ νοῦ αὐτῆς αἴτιος ὑπάρχων· ὃς κοσμηθεὶς ὑπὸ τοῦ
πατρὸς διακοσμεῖ σύμπασαν φύσιν ἐν τῷδε τῷ κόσμῳ.

[4] ἄρρητος δ' ἐστὶ καὶ νῶ μόνῳ ληπτός, ὡς εἴρηται, ἐπεὶ
οὔτε γένος ἐστὶν οὔτε εἶδος οὔτε διαφορά, ἀλλ' οὐδὲ
συμβέβηκέ τι αὐτῷ, οὔτε κακόν· οὐ γὰρ θέμις τοῦτο
εἰπεῖν· οὔτε ἀγαθόν· κατὰ μετοχὴν γὰρ τινος ἔσται
οὕτως καὶ μάλιστα ἀγαθότητος· οὔτε ἀδιάφορον· οὐδὲ
(165.10) γὰρ τοῦτο κατὰ τὴν ἔννοιαν αὐτοῦ· οὔτε ποιόν· οὐ γὰρ
ποιωθέν ἐστὶ καὶ ὑπὸ ποιότητος τοιοῦτον ἀποτετελεσμέ-
νον· οὔτε ἄποιον· οὐ γὰρ ἐστέρηται τινος ἐπιβάλλοντός
αὐτῷ ποιού· οὔτε μέρος τινός, οὔτε ὡς ὄλον ἔχον τινὰ
μέρη, οὔτε ὥστε ταῦτόν τι ἐῖναι ἢ ἕτερον· οὐδὲν γὰρ
αὐτῷ συμβέβηκε, καθ' ὃ δύνανται τῶν ἄλλων χωρισθῆναι·
οὔτε κινεῖ οὔτε κινεῖται.

[5] ἔσται δὴ πρώτη μὲν αὐτοῦ
νόησις ἢ κατὰ ἀφαίρεσιν τούτων, ὅπως καὶ σημείον
ἐνοήσαμεν κατὰ ἀφαίρεσιν ἀπὸ τοῦ αἰσθητοῦ, ἐπιφάνειαν
νοήσαντες, εἶτα γραμμὴν, καὶ τελευταῖον τὸ σημείον.
(165.20) δευτέρα δὲ ἐστὶν αὐτοῦ νόησις ἢ κατὰ ἀναλογίαν οὕτω
πως· ὃν γὰρ ἔχει λόγον ὁ ἥλιος πρὸς τὴν ὄρασιν καὶ τὰ
ὀρώμενα, οὐκ ὦν αὐτὸς ὄψις, παρέχων δὲ τῇ μὲν τὸ ὄραν,
τοῖς δὲ τὸ ὀράσθαι, τοῦτον ἔχει τὸν λόγον ὁ πρῶτος νοῦς
πρὸς τὴν ἐν τῇ ψυχῇ νόησιν καὶ τὰ νοούμενα· οὐ γὰρ ὦν
ὄπερ ἐστὶν ἢ νόησις, παρέχει αὐτῇ τὸ νοεῖν καὶ τοῖς
νοητοῖς τὸ νοεῖσθαι, φωτίζων τὴν περὶ αὐτὰ ἀλήθειαν.

[6] τρίτη δὲ νόησις τοιαύτη τις <ἄν> εἴη· θεωρῶν γὰρ τις τὸ
ἐπὶ τοῖς σώμασι καλόν, μετὰ τοῦτο μέτεισιν ἐπὶ τὸ τῆς
ψυχῆς κάλλος, εἶτα τὸ ἐν ἐπιτηδεύμασι καὶ νόμοις,
(165.30) εἶτα ἐπὶ τὸ πολὺ πέλαγος τοῦ καλοῦ, μεθ' ὃ αὐτὸ
τὸ ἀγαθὸν νοεῖ καὶ τὸ πρῶτον ἐραστὸν καὶ ἐφετὸν
ὥσπερ φῶς φανέν καὶ οἶον ἐκλάμψαν τῇ οὕτως ἀνιούσῃ
ψυχῇ· τούτῳ δὲ καὶ θεὸν συνεπινοεῖ διὰ τὴν ἐν τῷ τιμίῳ
ὑπεροχὴν.

[7] ἀμερῆ τε διὰ τὸ μὴ εἶναι πρότερόν τι αὐτοῦ·
τὸ γὰρ μέρος καὶ τὸ ἐξ οὗ, πρότερον ὑπάρχει τούτου οὗ
μέρος· καὶ γὰρ τὸ ἐπίπεδον πρότερον ἢ τὸ σῶμα, καὶ ἡ
γραμμὴ πρότερον ἢ τὸ ἐπίπεδον· μέρη γε μὴν οὐκ ἔχων
ἀκίνητος ἂν εἴη κατὰ τόπον καὶ ἀλλοίωσιν. εἰ γὰρ
ἀλλοιωθήσεται, ἢ ὑφ' αὐτοῦ ἢ ὑφ' ἑτέρου· εἰ μὲν οὖν
(165.40) ὑφ' ἑτέρου, ἐκεῖνο αὐτοῦ ἰσχυρότερον ἔσται, εἰ δὲ ὑφ' αὐ-
τοῦ, ἦτοι ἐπὶ τὸ χειρὸν ἀλλοιωθεῖν ἂν ἢ ἐπὶ τὸ

βέλτιον· ἄμφω δὲ ἄτοπα· ἐξ ὧν ἀπάντων ἀναφαί-
 (166.1) νεται καὶ τὸ ἀσώματον αὐτὸν εἶναι. ὅπερ καὶ τούτων
 ἀποδειχθήσεται· εἰ γὰρ σῶμα ὁ θεός, ἐξ ὕλης ἂν εἴη καὶ
 εἴδους· διὰ τὸ πᾶν σῶμα συνδύασμά τι εἶναι ἕκ τε ὕλης καὶ
 τοῦ σὺν αὐτῇ εἴδους, ὅπερ ἐξομοιοῦται ταῖς ιδέαις καὶ
 μετέχει αὐτῶν, δύσφραστον δὴ τινα τρόπον· ἄτοπον
 δὲ τὸν θεὸν ἐξ ὕλης εἶναι καὶ εἴδους· οὐ γὰρ ἔσται ἀπλοῦς
 οὐδὲ ἀρχικός· ὥστε ἀσώματος ἂν εἴη ὁ θεός. [8] καὶ αὐτόθεν
 δέ· εἰ σῶμά ἐστιν, ἐξ ὕλης ἂν ὑπάρχοι· ἢ πῦρ ἂν οὖν εἴη
 ἢ ὕδωρ ἢ γῆ ἢ ἀήρ ἢ τι ἐκ τούτων· ἀλλ' ἕκαστόν γε
 (166.10) τούτων οὐκ ἀρχικόν. καὶ ἄλλως δὲ ὕστερον γενήσεται
 τῆς ὕλης, εἰ ἐξ ὕλης ὑπάρχοι· ὧν ἀτόπων ὄντων
 ἀσώματον αὐτὸν ὑποληπτέον· καὶ γὰρ εἰ σῶμά ἐστι, καὶ
 φθαρτὸς ἔσται καὶ γενητὸς καὶ μεταβλητὸς· ἕκαστον δὲ
 τούτων ἄτοπον ἐπ' αὐτοῦ.

**B. PLUTARCH, *On the E at Delphi* 393A-D / AMMONIUS
 (Plutarch's younger self – 'before he joined the Academy',
 387F – takes part in this dialogue, but his teacher Ammonius
 gets the last word on the explanation for why sculptures of
 the letter E were dedicated to Apollo at Delphi: it is, he says,
 the word εἶ, addressed to the god)**

“ἀλλ' ἔστιν ὁ θεός, εἰ' χρη' φάναι, καὶ ἔστι κατ' οὐδένα χρόνον ἀλλὰ κατὰ τὸν αἰῶνα
 τὸν ἀκίνητον καὶ ἄχρονον καὶ ἀνέγκλιτον καὶ οὐ πρότερον οὐδὲν ἔστιν οὐδ' ὕστερον
 οὐδὲ μέλλον οὐδὲ παραχρημένον οὐδὲ πρεσβύτερον οὐδὲ νεώτερον· ἀλλ' εἰς ὧν ἐνὶ τῷ
 νῦν τὸ αἰεὶ πεπλήρωκε, καὶ μόνον ἔστι τὸ κατὰ ταῦτόν² [B] ὄντως ὄν, οὐ γεγονὸς οὐδ'
 ἐσόμενον οὐδ' ἀρξάμενον οὐδὲ παυσόμενον. οὕτως οὖν αὐτὸ δεῖ σεβομένους
 ἀσπάζεσθαι [καὶ] προσεθίζειν, 'εἶ', καὶ νῆ Δία, ὡς ἐνιοὶ τῶν παλαιῶν, 'εἶ ἔν'. οὐ γὰρ
 πολλὰ τὸ θεῖόν ἐστιν, ὡς ἡμῶν ἕκαστος ἐκ μυρίων διαφορῶν ἐν πάθει γινομένων
 ἄθροισμα παντοδαπὸν καὶ πανηγυρικῶς μεμιγμένον· ἀλλ' ἐν εἶναι δεῖ τὸ ὄν, ὡς περ
 ὄν τὸ ἐν. ἢ δ' ἑτερότης διαφορᾶ τοῦ ὄντος εἰς γένεσιν ἐξίσταται τοῦ μὴ ὄντος. ὅθεν εὖ
 καὶ τὸ πρῶτον ἔχει τῷ θεῷ τῶν ὀνομάτων καὶ τὸ δεύτερον καὶ τὸ τρίτον. Ἀπόλλων
 μὲν γὰρ οἶον ἀρνούμενος τὰ πολλὰ καὶ τὸ πλῆθος ἀποφάσκων [C] ἐστίν, Ἰήσιος δ' ὡς
 εἰς καὶ μόνος· Φοῖβον δὲ δήπου τὸ καθαρὸν καὶ ἀγνὸν οἱ παλαιοὶ πᾶν ὀνόμαζον, ὡς
 ἔτι Θεσσαλοὶ τοὺς ἱερέας ἐν ταῖς ἀποφράσιν ἡμέραις αὐτοὺς ἐφ' ἑαυτῶν ἕξω
 διατριβόντας, οἶμαι, 'φοιβονομείσθαι' λέγουσι. τὸ δ' ἐν εἰλικρινές καὶ καθαρὸν·
 ἐτέρου γὰρ μίξει πρὸς ἕτερον ὁ μiasμός, ὡς πού καὶ "Ὀμηρος 'ἐλέφαντα' [τινὰ]

¹ "εἶ" Sieverking

² mss. (cf. *Phlb.* 58a); κατὰ τοῦτ' Sieverking

φοινισσόμενον βαφή 'μιαίνεσθαι' φησί· καὶ τὰ μιγνύμενα τῶν χρωμάτων οἱ βαφεῖς 'φθείρεσθαι' καὶ 'φθοράν' τὴν μίξιν ὀνομάζουσιν. οὐκοῦν ἔν τ' εἶναι καὶ ἄκρατον αἰεὶ τῷ ἀφθάρτῳ καὶ καθαρῷ προσήκει. τοὺς δ' Ἀπόλλωνα καὶ ἥλιον [D] ἡγουμένους τὸν αὐτὸν ἀσπάζεσθαι μὲν ἄξιόν ἐστι καὶ φιλεῖν δι' εὐφυΐαν, ὃ μάλιστα τιμῶσιν ὧν ἴσασι καὶ ποθοῦσιν, εἰς τοῦτο τιθέντας τοῦ θεοῦ τὴν ἐπίνοιαν· ὡς δὲ νῦν ἐν τῷ καλλίστῳ τῶν ἐνυπνίων τὸν θεὸν ὀνειροπολοῦντας ἐγείρωμεν καὶ παρακαλῶμεν ἀνωτέρῳ προάγειν καὶ θεάσασθαι τὸ ὕπαρ αὐτοῦ καὶ τὴν οὐσίαν, τιμᾶν δὲ καὶ τὴν εἰκόνα τήνδε καὶ σέβεσθαι τὸ περὶ αὐτὴν γόνιμον ὡς ἀνυστόν ἐστιν αἰσθητῷ νοητοῦ καὶ φερομένῳ μένοντος ἐμφάσεις τινὰς καὶ εἶδωλα διαλάμπουσιν ἀμωσγέπως τῆς περὶ ἐκεῖνον εὐμενείας καὶ μακαριότητος."

C. APULEIUS, Apology 64–5, pp. 72.10–73.7 (concerning a small wooden carving of the god Mercury in his possession which was mentioned as part of the charge of witchcraft against him)

ceterum Platonica familia nihil nouimus nisi festum et laetum et sollemne et superum et caeleste. quin altitudinis studio secta ista etiam caelo ipso sublimiora quaequam vesti<ga>vit et in extimo mundi tergo stetit. scit me vera dicere Maximus, qui τὸν οὐράνιον τόπον et οὐρανοῦ νῶτον legit in Phaedro diligenter. idem Maximus optime intellegit, ut de nomine etiam vobis respondeam, quisnam sit ille non a me primo, sed a Platone βασιλεύς nuncupatus: περὶ τὸν πάντων βασιλέα πάντ' ἐστὶ καὶ ἐκεῖνου ἕνεκα πάντα, quisnam sit ille basileus, [72.20] totius rerum naturae causa et ratio et origo initialis, [73.1] summus animi genitor, aeternus animantum sospitator, assiduus mundi sui opifex, sed enim sine opera opifex, sine

cura sospitator, sine propagatione genitor, neque loco neque tempore neque vice ulla comprehensus eoque paucis cogitabilis, nemini effabilis. en ultro augeo magiae suspicionem: non respondeo tibi, Aemiliane, quem colam βασιλέα; quin si ipse proconsul interroget, quid sit deus meus, taceo.

D. Nicomachus, reported at ps.-Iamblichus, *Arithmetical Theology* 3.1–11 (see the summary of Nicomachus' own *Arithmetical Theology* at Photius, *Library*, cod. 187, 143a32 for the 'one' as 'seminal reason', σπερματίτης λόγος)

καὶ ὅτι

τὸν θεὸν φησὶν ὁ Νικόμαχος τῇ μονάδι ἐφαρμόζειν, σπερματικῶς ὑπάρχοντα πάντα τὰ ἐν τῇ φύσει ὄντα ὡς αὐτὴν ἐν ἀριθμῷ, ἐμπεριέχεται τε δυνάμει τὰ δοκοῦντα ἐναντιώτατα κατ' ἐνέργειαν εἶναι πᾶσιν ἀπλῶς ἐναντιότητος τρόποις, καθὼς αὐτὴ ἀρρήτῳ τινὶ φύσει πανείδεος οὔσα ὥφθη παρ' ὄλην τὴν Ἀριθμητικὴν εἰσαγωγὴν, ἀρχὴν τε καὶ μέσον καὶ τέλος ἀνειληφύια τῶν ὄλων, ἐάν τε κατ' ἀλληλουχίαν ἐάν τε κατὰ παράθεσιν ἐπινοῶμεν αὐτὴν συνεστάναι, καθάπερ καὶ μονὰς ἀρχὴν τε [10] καὶ μέσον καὶ τέλος ποσοῦ τε καὶ πηλίκου καὶ προσέτι πάσης ποιότητος.

E. CELSUS quoted at Origen, *Against Celsus* 6.61

μετὰ τοῦτο μὴν ὡσπερ τις ἀτεχνῶς πονηρὸς χειροτέχνης ἐκκαμῶν καὶ πρὸς ἀνάπαυσιν ἀργίας δεηθείς. . . οὐ θέμις τὸν πρῶτον θεὸν κάμνειν οὔτε χειρουργεῖν οὔτε κελεύειν.

F. CELSUS reported at Origen, *Against Celsus* 7.42 and 45 (the 'sun' image in the latter summarises *Republic* 6, 507b–509b)

[42] εἶτα μετὰ ταῦτα ὡς ἐπὶ ἐνεργέστερον διδάσκαλον τῶν θεολογίας πραγμάτων ἀναπέμπει ἡμᾶς ἐπὶ τὸν Πλάτωνα παρατιθέμενος αὐτοῦ τὰς ἀπὸ τοῦ Τιμαίου λέξεις οὕτως ἐχούσας: “τὸν μὲν οὖν ποιητὴν καὶ πατέρα τοῦδε τοῦ παντὸς εὐρεῖν τε ἔργον καὶ εὐρόντα εἰς πάντας ἀδύνατον λέγειν”. εἶτ' ἐπιφέρει τούτοις λέγων ὁράτε, ὅπως ζητεῖται θεοπρόποις καὶ <φιλοσόφοις> ἀληθείας ὁδὸς καὶ ὡς ἤδει Πλάτων, ὅτι ταύτη βῆναι πᾶσιν “ἀδύνατον”. ἐπειδὴ δὲ τούτου χάριν ἐξηγήρηται σοφοῖς ἀνδράσιν, ὡς ἂν τοῦ ἀκατονομάστου καὶ πρῶτου λάβοιμέν τινα ἐπίνοιαν διαδηλοῦσαν αὐτὸν ἢ

τῆ συνθέσει τῆ ἐπὶ τὰ ἄλλα ἢ ἀναλύσει ἀπ' αὐτῶν ἢ ἀναλογία, τὸ ἄλλως ἄρρητον θέλω <μέ>ν διδάξαι, θαυμάσαιμι δ' ἄν, εἰ ἀκολουθήσαι δυνήσεσθε παντελῶς τῆ σαρκὶ ἐνδεδεμένοι καὶ μηδὲν καθαρὸν βλέποντες.

...

[45] οὐσία καὶ γένεσις, νοητόν, ὁρατόν· μετὰ οὐσίας μὲν ἀλήθεια, μετὰ δὲ γενέσεως πλάνη. περὶ ἀλήθειαν μὲν οὖν ἐπιστήμη, περὶ δὲ θάτερον δόξα· καὶ νοητοῦ μὲν ἐστὶ νόησις, ὁρατοῦ δὲ ὄψις. γινώσκει δὲ νοητόν μὲν νοῦς, ὁρατόν δὲ ὀφθαλμός. ὅπερ οὖν ἐν τοῖς ὁρατοῖς ἥλιος οὐτ' ὀφθαλμός ὢν οὐτ' ὄψις ἀλλ' ὀφθαλμῷ τε τοῦ ὁρᾶν αἴτιος καὶ ὄψει τοῦ δι' αὐτὸν συνίστασθαι καὶ ὁρατοῖς τοῦ ὁρᾶσθαι, πᾶσιν αἰσθητοῖς τοῦ γίγνεσθαι καὶ μὴν αὐτὸς αὐτῷ τοῦ βλέπεσθαι, τοῦτο ἐν τοῖς νοητοῖς ἐκεῖνος, ὅσπερ οὔτε νοῦς οὔτε νόησις οὐτ' ἐπιστήμη, ἀλλὰ νῶ τε τοῦ νοεῖν αἴτιος καὶ νοήσει τοῦ δι' αὐτὸν εἶναι καὶ ἐπιστήμη τοῦ δι' αὐτὸν γινώσκειν καὶ νοητοῖς ἅπασι καὶ αὐτῇ ἀληθείᾳ καὶ αὐτῇ οὐσίᾳ τοῦ εἶναι, πάντων ἐπέκεινα ὢν, ἀρρήτῳ τινὶ δυνάμει νοητός. ταῦτ' εἴρηται μὲν ἀνθρώποις νοῦν ἔχουσιν· εἰ δὲ τι αὐτῶν καὶ ὑμεῖς συνίετε, εἰ ὑμῖν ἔχει. καὶ πνεῦμα εἴ τι οἴεσθε κατιὸν ἐκ θεοῦ προαγγέλλειν τὰ θεῖα, τοῦτ' ἂν εἴη τὸ πνεῦμα τὸ ταῦτα κηρύττον, οὐ δὴ πλησθέντες ἄνδρες παλαιοὶ πολλὰ κάγαθὰ ἠγγείλαν.

G. CELSUS quoted at Origen, *Against Celsus* 7.62 (speaking against Christian attacks on 'idolatry')

οἱ δὲ ἀντικρυς τὰ ἀγάλματα ἀτιμάζουσιν. εἰ μὲν ὅτι λίθος ἢ ξύλον ἢ χαλκός ἢ χρυσός, ὃν ὁ δεῖνα ἢ ὁ δεῖνα εἰργάσατο, οὐκ ἂν εἴη θεός, γελοία ἢ σοφία. τίς γὰρ καὶ ἄλλος εἰ μὴ πάντῃ νήπιος ταῦτα ἠγείται θεοὺς ἀλλὰ θεῶν ἀναθήματα καὶ ἀγάλματα;

H. MAXIMUS, *Oration* 2.2c-f

οἷς μὲν οὖν ἡ μνήμη ἔρρωται, καὶ δύνανται εὐθὺ τοῦ οὐρανοῦ ἀνατεινόμενοι τῆ ψυχῇ τῷ θεῷ ἐντυγχάνειν, οὐδὲν ἴσως δεῖ τούτοις ἀγαλμάτων· σπάνιον δὲ ἐν ἀνθρώποις τὸ τοιοῦτο γένος, [d] καὶ οὐκ ἂν ἐντύχοις δήμῳ ἀθρώφ τοῦ θεοῦ μνήμονι, καὶ μὴ δεομένῳ τοιαύτης ἐπικουρίας· [e] οἷον καὶ τοῖς παισὶν οἱ γραμματισταὶ μηχανῶνται ὑποχαράττοντες αὐτοῖς σημεία ἀμυδρά, οἷς ἐπάγοντες τὴν χειρουργίαν, ἐθίζονται τῆ

μνήμη πρὸς τὴν τέχνην. [f] δοκοῦσιν δὴ μοι καὶ οἱ νομοθέται, καθάπέρ τινα παίδων ἀγέλη, ἐξευρεῖν τοῖς ἀνθρώποις ταυτί τὰ ἀγάλματα, σημεῖα τῆς πρὸς τὸ θεῖον τιμῆς, καὶ ὡσπερ χειραγωγίαν τινὰ καὶ ὁδὸν πρὸς ἀνάμνησιν.

I. MAXIMUS, *Oration 11.11a-12a*

πῶς ἂν οὖν τις ἐκνήσαιτ' ἂν καὶ ἴδοι τὸν θεόν; τὸ μὲν ὅλον, ὄψει τότε, ἐπειδὴν πρὸς αὐτὸν καλῆ· καλέσει δὲ οὐκ εἰς μακρὰν· ἀνάμεινον τὴν κλήσιν· ἤξει σοι γῆρας, ὁδηγοῦν ἐκεῖ· καὶ θάνατος, ὃν ὁ μὲν δειλὸς ὀδύρεται καὶ προσιόντα δέδιεν, ὁ δὲ ἐραστής τοῦ θεοῦ ἐκδέχεται ἄσμενος, καὶ προσιόντος θαρσεῖ. [11b] εἰ δὲ καὶ νῦν ἤδη μαθεῖν ἐρᾷς τὴν ἐκείνου φύσιν, πῶς τις αὐτὴν διηγήσεται; καλὸν μὲν γὰρ εἶναι τὸν θεόν, καὶ τῶν καλῶν τὸ φανότατον· ἀλλ' οὐ σῶμα καλόν· ἄλλοθεν καὶ τῷ σώματι ἐπιρρεῖ τὸ κάλλος· οὐδὲ λειμῶν καλόν· ἄλλοθεν ποθεν καὶ ὁ λειμῶν κάλος· καὶ ποταμοῦ κάλλος, καὶ θαλάττης, καὶ οὐρανοῦ, καὶ τῶν ἐν οὐρανῷ θεῶν, πᾶν τὸ κάλλος τοῦτο ἐκείθεν ῥεῖ ὃν ἐκ πηγῆς ἀεναίου καὶ ἀκηράτου. [11c] καθόσον δὲ αὐτοῦ μετέσχεν ἕκαστα, καλὰ καὶ ἐδραῖα καὶ σωζόμενα· καὶ καθόσον αὐτοῦ ἀπολείπεται, αἰσχρὰ καὶ διαλυόμενα καὶ φθειρόμενα. [11d] εἰ μὲν ταῦτα ἱκανὰ, ἑώρακας τὸν θεόν, εἰ δὲ μή, πῶς τις αὐτὸν αἰνίξεται; [11e] ἐννόει γὰρ μοι μήτε μέγεθος, μήτε χρῶμα, μήτε σχῆμα, μήτε ἄλλο τι ὕλης πάθος, ἀλλ' ὡσπερ ἂν εἰ καὶ σῶμα καλὸν ἀπεκρύπτετο πρὸς τὴν θεάν ὑπὸ ἐσθήτων πολλῶν καὶ ποικίλων, ἀπέδυσεν αὐτὸ ἐραστής, ἵνα εἰδῆ σαφῶς· οὕτω καὶ νῦν ἀπόδυσον καὶ ἄφελε τῷ λόγῳ τὴν περιβολὴν ταύτην, καὶ τὴν ἀσχολίαν τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ τὸ καταλειπόμενον ὄψει, αὐτὸ ἐκείνο οἷον ποθεῖς. [12a] εἰ δὲ ἐξασθενεῖς πρὸς τὴν τοῦ πατρὸς καὶ δημιουργοῦ θεάν, ἀρκεῖ σοι τὰ ἔργα ἐν τῷ παρόντι ὄρᾶν.

J. Justin, *Dialogue 4 (casting himself as a Platonist in conversation with an older Christian)*

φησὶ γὰρ Πλάτων, ἦν δ' ἐγώ, αὐτὸ τοιοῦτον εἶναι τὸ τοῦ νοῦ ὄμμα καὶ πρὸς τοῦτο ἡμῖν δεδόσθαι, ὡς δύνασθαι καθορᾶν αὐτὸ ἐκείνο τὸ ὃν εἰλικρινεῖ αὐτῷ ἐκείνῳ, ὃ τῶν νοητῶν ἀπάντων ἐστὶν αἴτιον, οὐ χρῶμα ἔχον, οὐ σχῆμα, οὐ μέγεθος, οὐδὲ οὐδὲν ὧν ὀφθαλμὸς βλέπει· ἀλλὰ τι ὃν τοῦτ' αὐτό, φησὶ, ὃν ἐπέκεινα πάσης οὐσίας, οὔτε ῥήτῳ οὔτε ἀγορευτόν, ἀλλὰ μόνον καλὸν καὶ ἀγαθόν, ἐξαίφνης ταῖς εἰ πεφυκυῖαις ψυχαῖς ἐγγινόμενον διὰ τὸ συγγενές καὶ ἔρωτα τοῦ ιδέσθαι.

K. ANONYMOUS (2), *On the Parmenides* 2.4-12 (fol. 91^v)

πάντα
 οὐν αἶρειν δεῖ καὶ μηδὲν προσθεῖναι, πάντα
 δὲ αἶρειν οὐκ ἐν τῷ ἐκπίπτειν εἰς τὸ μη-
 δαμῆ μηδαμῶς ὄν, ἐν δὲ τῷ ἔχουσθαι μὲν καὶ
 νοεῖν πάντα τὰ παρ' αὐτοῦ καὶ δι' αὐτόν, ἡγεῖ-
 σθαι <δὲ> ὅτι αἴτιος μὲν αὐτὸς καὶ τοῦ πλήθους καὶ
 [10] τοῦ εἶναι αὐτῶν, αὐτὸς δὲ οὔτε ἐν οὔτε πλή-
 θος, ἀλλὰ πάντων ὑπερούσιος τῶν δι' αὐτὸν
 ὄντων.

L. ANONYMOUS (2), *On the Parmenides* 9.26-10.6 (fols. 92^r-92^v)

εἰ δὴ ταύθ' οὕτως ἔχει, ἀμείνους οἱ τὸ τί οὐκ ἔστι πρεσβεύσαντες ἐν τῇ γνώσει αὐτοῦ τῶν τί ἔστι, καὶν λέγη- ται ἀληθῶς, μὴ οἶων τε ὄντων ἀκούειν [9.30] ὡς λέγεται· ἐπεὶ καὶ ἀκούωμέν τι περὶ αὐ- τοῦ τῶν ὡς φασὶ προσόντων καὶ διὰ πα- ραδειγμάτων ὧν ἐντεῦθεν λαμβάνου- σιν εἷς τιν' ἔννοιαν αὐτοῦ μεταλαβόντες	καὶ ἄλλως ἐκδεξάμενοι ἀνίωμεν, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οὗτοι πάλιν ἀναστρέψαντες ἀ- [10.1] ξιοῦσιν μὴ προσέχειν τοῖς εἰρημένους ἐξ εὐθείας, ἀφίστασθαι δὲ καὶ τούτων καὶ τῆς κατὰ τὴν τούτων νόησιν συνέσε- ως τοῦ θεοῦ· ὥστε τελευτᾷ καὶ τούτων ἢ διδασκαλία τῶν τῶς [τῶν]¹ προσεῖναι παραδιδομένων.

M. ORIGEN fr. 7 = Proclus, *Platonic Theology* 2, p. 31.4-11

θαυμάζω δὲ ἔγωγε <τούς> τε ἄλλους
 ἅπαντας τοῦ Πλάτωνος ἐξηγητάς, ὅσοι τὴν νοερὰν
 βασιλείαν ἐν τοῖς οὔσι προσήκοντο, τὴν δὲ τοῦ ἐνός
 ἄρρητον ὑπεροχὴν καὶ τῶν ὄλων ἐκβεβηκυῖαν ὑπαρξιν
 οὐκ ἐσέφθησαν, καὶ δὴ διαφερόντως Ὀριγένην τὸν τῷ
 Πλωτίνῳ τῆς αὐτῆς μετασχόντα παιδείας. Καὶ γὰρ αὐτὸ καὶ
 [10] αὐτὸς εἰς τὸν νοῦν τελευτᾷ καὶ τὸ πρῶτιστον ὄν, τὸ δὲ
 ἐν τῷ παντός νοῦ καὶ παντός ἐπέκεινα τοῦ ὄντος ἀφήησι.

N. ATTICUS fr. 12 = Proclus, *On the Timaeus* i. 305.6-16

Ἄττικὸς δέ, ὁ τούτου διδά-
 σκαλος, αὐτόθεν τὸν δημιουργὸν εἰς ταῦτ' ἄγει τάχαθῶ,

¹ Bechtel; τῶν <γν>ωστῶν Hadot

καίτοι ἀγαθὸς μὲν καλεῖται παρὰ τῷ Πλάτῳ, τὰγαθὸν δὲ οὐ, καὶ νοὺς προσαγορεύεται, τὰγαθὸν δὲ αἴτιον ἀπάσης [10] οὐσίας καὶ ἐπέκεινα τοῦ ὄντος ἐστίν, ὡς ἐν Πολιτείᾳ μεμαθήκαμεν. τί δ' ἂν εἴποι καὶ περὶ τοῦ παραδείγματος; ἢ γὰρ πρὸ τοῦ δημιουργοῦ ἐστὶ, καὶ ἔσται τι τὰγαθοῦ πρεσβύτερον, ἢ ἐν τῷ δημιουργῷ, καὶ ἔσται πολλὰ τὸ πρῶτον, ἢ μετὰ τὸν δημιουργόν, καὶ τὰγαθόν, ὃ μὴδὲ θέμις εἰπεῖν, εἰς τὰ μετ' αὐτὸ ἐπιστραφήσεται ἀκακίαι νοήσει.

O. ATTICUS fr. 34 = Proclus, in Tim. i. 431.14-20 (on Ti. 30d-31a:

τῷ γὰρ τῶν νοουμένων καλλίστῳ καὶ κατὰ πάντα τελέῳ
μάλιστα αὐτὸν ὁ θεὸς ὁμοιώσαι βουληθεῖς . . .)

ὁ μὲν Ἀττικὸς ἐν τούτοις ἠπόρησεν, εἰ καὶ ὁ δημιουργὸς ὑπὸ τοῦ νοητοῦ ζώου περιέχεται· δοκεῖ γὰρ, εἰ μὲν περιέχοιτο, μὴ εἶναι τέλειος· τὰ γὰρ μερικὰ ζῶα, φησὶν, ἀτελῆ, καὶ διὰ τοῦτο τὰ παραπλήσια αὐτοῖς οὐ καλὰ. εἰ δὲ μὴ περιέχοιτο, οὐ πάντων τῶν νοητῶν εἶναι τὸ αὐτοζῶον περιληπτικώτερον, καὶ ἀπορήσας ἔθετο ῥαδίως ὑπὲρ τὸ αὐτοζῶον [20] εἶναι τὸν δημιουργόν.

P. ATTICUS fr. 28.1-7 = Proclus, On the Timaeus i. 393.31-394.8

τρίτον

[394.1] τοῖνον, ὅτι οὐδὲ ὁ ποιητής, ὃν παραλαμβάνουσιν ἀρχήν, προσήκει τῷ Πλάτῳ· οὔτε γὰρ αἱ ιδέαι κεχωρισμέναι τοῦ νοῦ καθ' αὐτὰς ὑφεστήκασιν, ἀλλ' ὁ νοὺς εἰς ἑαυτὸν ἐπιστραμμένος ὁρᾷ τὰ εἶδη πάντα· διὸ ὁ Ἀθηναῖος Ξένος σφαίρας ἐντόνου περιφορᾷ τοῦ νοῦ τὴν ἐνέργειαν ἀπέεικασεν· οἱ δὲ ἀδρανεῖς τὰς ιδέας τύποις κοροπλαθικοῖς εὐκυίας ἐφ' ἑαυτῶν οὔσας καὶ ἔξω τοῦ νοῦ κειμένας εἰσάγουσιν.

Q. ATTICUS fr. 13 = Proclus, On the Timaeus i. 366.9-13

ὡσπερ γὰρ, φησὶν Ἀττικὸς, ὁ τέκτων πάντα μὲν τεκτονικὰ [10] ποιεῖ, ἄλλα δὲ κατ' ἄλλον λόγον, τὸ μὲν βάθρον, τὸ δὲ κλίνην, οὕτω καὶ ὁ θεός, ἢ μὲν ἀγαθός, ἕξομοιοῖ πάντα ἑαυτῷ, ἀγαθὰ ἀποτελῶν, κατὰ δὲ τὰ εἶδη τὰ μερίζοντα τὰς ἐκάστων οὐσίας ποιεῖ πρὸς τὰς παραδειγματικὰς αἰτίας.

R. HARPOCRATION 22T / Numenius = Proclus, *On the Timaeus* i. 304.22-305.6

Ἄρποκρατίων δὲ θαυμά-
σαιμ' ἄν, εἰ καὶ αὐτὸς ἑαυτὸν γε ἀρέσκοι τοιαῦτα περὶ τοῦ
δημιουργοῦ διαταττόμενος· ἔπεται μὲν γὰρ τῷδε τῷ ἀνδρὶ
κατὰ τὴν τῶν τριῶν θεῶν παράδοσιν καὶ καθόσον διττὸν
ποιεῖ τὸν δημιουργόν, ἀποκαλεῖ δὲ τὸν μὲν πρῶτον θεὸν
Οὐρανὸν καὶ Κρόνον, τὸν δὲ δεύτερον Δία καὶ Ζῆνα, τὸν
δὲ τρίτον οὐρανὸν καὶ κόσμον. πάλιν δ' αὐτὸν μεταβαλὼν τὸν
πρῶτον Δία προσαγορεύει καὶ βασιλέα τοῦ νοητοῦ, τὸν δὲ
[305.1] δεύτερον ἄρχοντα, καὶ ὁ αὐτὸς αὐτῷ γίγνεται Ζεὺς καὶ Κρόνος
καὶ Οὐρανός. πάντα γοῦν ταῦτά ἐστι τὸ πρῶτον, οὐ πάντα
ὁ Παρμενίδης ἀφείλε, πᾶν ὄνομα καὶ πᾶσαν σχέ-
σιν καὶ πάντα λόγον. καὶ ἡμεῖς μὲν οὐδὲ πατέρα τὸν πρῶτον
ἠνεσχόμεθα καλεῖν, ὃ δὲ τὸ αὐτὸ καὶ πατέρα καὶ ἔγγονον
καὶ ἀπόγονον ἀπέφηνεν.

S. PLUTARCH, *Delayed Punishment* 550C-D (Plutarch speaking) (followed by 17I)

ἀλλὰ σκοπεῖτε πρῶτον, ὅτι κατὰ Πλάτωνα [D] πάντων καλῶν ὁ θεὸς ἑαυτὸν ἐν
μέσῳ παραδείγμα θέμενος τὴν ἀνθρωπίνην ἀρετὴν, ἐξομοίωσιν οὖσαν ἀμωσγέπως
πρὸς αὐτόν, ἐνδίδωσι τοῖς ἔπεσθαι θεῷ δυναμένοις. καὶ γὰρ ἡ πάντων φύσις ἄτακτος
οὖσα ταύτην ἔσχε τὴν ἀρχὴν τοῦ μεταβαλεῖν καὶ γενέσθαι κόσμος, ὁμοίωσιν καὶ
μεθέξει τινὶ τῆς περὶ τὸ θεῖον ιδέας καὶ ἀρετῆς.

T. LONGINUS fr. 19 = Proclus, *On the Timaeus* i. 322.20-4

ἐπεὶ γὰρ τῶν παλαιῶν οἱ μὲν αὐτὸν τὸν δημιουργόν ἐποίη-
σαν ἔχοντα τὰ παραδείγματα τῶν ὄλων, ὡς Πλωτίνος,
οἱ δὲ οὐκ αὐτόν, ἀλλ' ἦτοι πρὸ αὐτοῦ τὸ
παραδειγμα, ἢ μετ' αὐτόν, πρὸ αὐτοῦ μὲν ὡς ὁ Πορφύ-
ριος, μετ' αὐτόν δὲ ὡς ὁ Λογγίνος.

U. ANTONINUS / LONGINUS fr. 18 = Syrianus, *On the Metaphysics* 105.25-30 (followed shortly after by 8R)

οὔτε τοῖς λεκτοῖς τοῖς πολυθρυλήτοις ἀνάλογον τῷ νῷ παρυφίσταται, ὡς
ἠρεῖτο Λογγίνος πρὸς βεβύειν· οὐδὲν γὰρ ὅλως παρυφίσταται τῷ νῷ, εἴπερ
ἀνούσιόν ἐστι τὸ παρυφιστάμενον· πῶς δ' ἄν τὸ αὐτὸ νοητὸν τε εἶη καὶ

παρυφίσταται; οὐ μὴν οὐδ' ἐννοήματά εἰσι παρ' αὐτοῖς αἱ ἰδέαι, ὡς Κλεάν-
θης ὕστερον εἴρηκεν, οὐδ' ὡς Ἀντωνῖνος μιγνύς τὴν Λογγίνου καὶ Κλεάνθους
[30] δόξαν, τῷ νῶ παρυφίστανται κατὰ τὰς ἐννοητικὰς ἰδέας.

V. Numenius frs. 11-12, quoted from Book 4 or 5 of *On the Good* by Eusebius, *Preparation for the Gospel* 11.18.1-10

“τὸν μέλλοντα δὲ συνήσειν θεοῦ πέρι πρώτου καὶ δευτέρου χρῆ πρότερον διελέσθαι ἕκαστα ἐν τάξει καὶ ἐν εὐθημοσύνη τινὶ κάπειτα ἐπὶ ἀνδοκῆ ἤδη εὖ ἔχειν, τότε καὶ δεῖ ἐπιχειρεῖν εἰπεῖν κοσμίως, ἄλλως δὲ μή, ἢ τῷ πρῶταίτερον πρὶν τὰ πρῶτα γενέσθαι ἀπτομένῳ σποδὸς ὁ θησαυρὸς γίνεσθαι λέγεται. [2] μὴ δὴ πάθωμεν ἡμεῖς ταυτὸν θεὸν δὲ προσκαλεσάμενοι ἑαυτοῦ γνώμονα γενόμενον τῷ λόγῳ δεῖξαι θησαυρὸν φροντίδων, ἀρχώμεθα οὕτως· εὐκτέον μὲν ἤδη, διελέσθαι δὲ δεῖ. [3] ὁ θεὸς ὁ μὲν πρῶτος ἐν ἑαυτοῦ ὧν ἐστὶν ἀπλούς, διὰ τὸ ἑαυτῷ συγγιγνόμενος διόλου μὴ ποτε εἶναι διαιρετός· ὁ θεὸς μόντοι ὁ δευτέρος καὶ τρίτος ἐστὶν εἷς· συμπερόμενος δὲ τῇ ὕλῃ δυάδι οὕση ἐνοὶ μὲν αὐτῆν, σχίζεται δὲ ὑπ' αὐτῆς, ἐπιθυμητικὸν ἦθος ἐχούσης καὶ βεβούσης. [4] τῷ οὖν μὴ εἶναι πρὸς τῷ νοητῷ (ἦν γὰρ ἂν πρὸς ἑαυτῷ) διὰ τὸ τὴν ὕλῃν βλέπειν ταύτης ἐπιμελούμενος ἀπερίοπτος ἑαυτοῦ γίνεσθαι. [5] καὶ ἄπτεται τοῦ αἰσθητοῦ καὶ περιέπει ἀνάγει τε ἔτι εἰς τὸ ἴδιον ἦθος ἐπορεξάμενος τῆς ὕλης.” [6] καὶ μεθ' ἕτερα φησι· “καὶ γὰρ οὔτε δημιουργεῖν ἐστὶ χρεῶν τὸν πρῶτον καὶ τοῦ δημιουργοῦντος δὲ θεοῦ χρῆ εἶναι νομίζεσθαι πατέρα τὸν πρῶτον θεόν. [7] εἰ μὲν οὖν περὶ τοῦ δημιουργικοῦ ζητοῖμεν, φάσκοντες δεῖν τὸν πρότερον ὑπάρξαντα οὕτως ἂν ποιεῖν ἔχειν διαφερόντως, εὐκυβία ἢ πρόσσδος αὕτη γεγυνοῦσα ἂν εἴη τοῦ λόγου· εἰ δὲ περὶ τοῦ δημιουργοῦ μὴ ἐστὶν ὁ λόγος, ζητοῦμεν δὲ περὶ τοῦ πρώτου, ἀφοσιοῦμαι τε τὰ λεχθέντα καὶ ἔστω μὲν ἐκεῖνα ἄρρητα, μέτειμι δὲ ἐλεῖν τὸν λόγον, ἐτέρωθεν θηράσας. [8] πρὸ μόντοι τοῦ λόγου τῆς ἀλώσεως διομολογησώμεθα ἡμῖν αὐτοῖς ὁμολογίαν οὐκ ἀμφισβητήσιμον ἀκούσαι, τὸν μὲν πρῶτον θεὸν ἀργὸν εἶναι ἔργων

ξυμπάντων καὶ βασιλέα, τὸν δημιουργικὸν δὲ θεὸν ἡγεμονεῖν δι' οὐρανοῦ ἰόντα. [9] διὰ δὲ τούτου καὶ ὁ στόλος ἡμῖν ἐστὶ, κάτω τοῦ νοῦ πεμπομένου ἐν διεξόδῳ πάσι τοῖς κοινωνήσαι συντεταγμένοις. [10] βλέποντος μὲν οὖν καὶ ἐπεστραμμένου πρὸς ἡμῶν ἕκαστον τοῦ θεοῦ συμβαίνει ζῆν τε καὶ βιώσκεσθαι τότε τὰ σώματα κηδεύοντα τοῦ θεοῦ τοῖς ἀκροβολισμοῖς· μεταστρέφοντος δὲ εἰς τὴν ἑαυτοῦ περιωπὴν τοῦ θεοῦ ταῦτα μὲν ἀποσβέννυσθαι, τὸν δὲ νοῦν ζῆν βίου ἐπαυρόμενον εὐδαίμονος.”

**W. Numenius fr. 13 quoted from Book 4 or 5 of *On the Good*
by Eusebius, *Preparation for the Gospel* 11.18.14**

“ὡσπερ δὲ πάλιν λόγος ἐστὶ γεωργῶ πρὸς τὸν φυτεύοντα ἀναφερόμενος, τὸν αὐτὸν λόγον μάλιστ' ἐστὶν ὁ πρῶτος θεὸς πρὸς τὸν δημιουργόν. ὁ μὲν γε ὡν σπέρμα πάσης ψυχῆς σπεῖρει εἰς τὰ μεταλαγχάνοντα αὐτοῦ χρήματα ξύμπαντα· ὁ νομοθέτης δὲ φυτεύει καὶ διανέμει καὶ μεταφυτεύει εἰς ἡμᾶς ἕκαστους τὰ ἐκεῖθεν προκαταβεβλημένα.”

**X. Numenius frs. 15 and 17-18 quoted from Book 4 or 5 (fr. 15) and Book 6 (frs. 17-18) of *On the Good* in Eusebius,
Preparation for the Gospel 11.18.20-4 (follows 11C)**

(fr. 15) “εἰσὶ δ' οὗτοι βίοι ὁ μὲν πρῶτος, ὁ δὲ δευτέρου θεοῦ. δηλονότι ὁ μὲν πρῶτος θεὸς ἔσται ἐστῶς, ὁ δὲ δεύτερος ἔμπαλιν ἐστὶ κινούμενος· ὁ μὲν οὖν πρῶτος περὶ τὰ νοητά, ὁ δὲ δεύτερος περὶ τὰ νοητά καὶ αἰσθητά. [21] μὴ θαυμάσης δ' εἰ τοῦτ' ἔφην· πολὺ γὰρ ἔτι θαυμαστότερον ἀκούσῃ. ἀντὶ γὰρ τῆς προσοῦσης τῷ δευτέρῳ κινήσεως τὴν προσοῦσαν τῷ πρώτῳ στάσιν φημί εἶναι κίνησιν σύμφυτον, ἀφ' ἧς ἢ τε τάξις τοῦ κόσμου καὶ ἡ μονὴ ἢ αἰδῖος καὶ ἡ σωτηρία ἀναχεῖται εἰς τὰ ὅλα.” (fr. 17) [22] ἔτι

τούτοις και ἐν τῷ ἔκτῳ προστίθησι ταῦτα· “ἐπειδὴ ἦδει ὁ Πλάτων παρὰ τοῖς ἀνθρώποις τὸν μὲν δημιουργὸν γινωσκόμενον μόνον, τὸν μὲντοι πρῶτον νοῦν, ὅστις καλεῖται αὐτόον, παντάπασιν ἀγνοούμενον παρ’ αὐτοῖς, διὰ τοῦτο οὕτως εἶπεν, ὡσπερ ἂν τις οὕτω λέγῃ· [23] ὦ ἄνθρωποι, ὃν τοπάζετε ὑμεῖς νοῦν οὐκ ἔστι πρῶτος, ἀλλὰ ἕτερος πρὸ τούτου νοῦς πρεσβύτερος και θεϊότερος.” (fr. 18) [24] και μεθ’ ἕτερα ἐπιλέγει· “κυβερνήτης μὲν που ἐν μέσῳ πελάγει φορούμενος ὑπὲρ πηδαλίων ὑψίζυγος τοῖς οἴαξι διιθύνει τὴν ναῦν ἐφεζόμενος, ὄμματα δ’ αὐτοῦ και νοῦς εὐθὺ τοῦ αἰθέρος ξυντέταται πρὸς τὰ μετάρσια και ἡ ὁδὸς αὐτῷ ἄνω δι’ οὐρανοῦ ἀπεισι, πλέοντι κάτω κατὰ τὴν θάλασσαν· οὕτω και ὁ δημιουργὸς τὴν ὕλην, τοῦ μήτε διακροῦσαι μήτε ἀποπλαγχθῆναι αὐτὴν, ἀρμονία ξυνδησάμενος αὐτὸς μὲν ὑπὲρ ταύτης ἴδρυται, οἶον ὑπὲρ νεῶς ἐπὶ θαλάττης, τῆς ὕλης· τὴν ἀρμονίαν δὲ ἰθύνει, ταῖς ιδέαις οἰακίζων, βλέπει τε ἀντὶ τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὸν ἄνω θεὸν προσαγόμενον αὐτοῦ τὰ ὄμματα λαμβάνει τε τὸ μὲν κριτικὸν ἀπὸ τῆς θεωρίας, τὸ δὲ ὀρητικὸν ἀπὸ τῆς ἐφέσεως.”

**Y. Numenius fr. 16, quoted from *On the Good* book 5 in
Eusebius, *Preparation for the Gospel* 11.22.3-5**

“εἰ δ’ ἔστι μὲν νοητὸν ἢ οὐσία και ἡ ιδέα, ταύτης δ’ ὠμολογήθη πρεσβύτερον και αἴτιον εἶναι ὁ νοῦς, αὐτὸς οὗτος μόνος εὖρηται ὡν τὸ ἀγαθόν. και γὰρ εἰ ὁ μὲν δημιουργὸς θεὸς ἔστι γενέσεως, ἀρκεῖ τὸ ἀγαθὸν οὐσίας εἶναι ἀρχή. ἀνάλογον δὲ τούτῳ μὲν ὁ δημιουργὸς θεός, ὡν αὐτοῦ μιμητής, τῇ δὲ οὐσίᾳ ἢ γένεσις, <ἢ> εἰκῶν αὐτῆς ἔστι και μίμημα. [4] εἴπερ δὲ ὁ δημιουργὸς ὁ τῆς γενέσεώς ἔστιν ἀγαθός, ἢ που ἔσται και ὁ τῆς οὐσίας δημιουργὸς αὐτοάγαθον, σύμφυτον τῇ οὐσίᾳ. ὁ γὰρ δεύτερος διττὸς ὡν αὐτοποιεῖ τὴν τε ιδέαν ἑαυτοῦ και τὸν κόσμον, δημιουργὸς ὡν, ἔπειτα θεωρητικὸς ὄλωσ. [5] συλλελογισμένων δ’ ἡμῶν ὀνόματα τεσσάρων πραγμάτων τέσσαρα ἔστω ταῦτα· ὁ μὲν πρῶτος θεὸς αὐτοάγαθον· ὁ δὲ τούτου μιμητής δημιουργὸς ἀγαθός· ἢ δ’ οὐσία μία μὲν ἢ τοῦ πρώτου, ἕτερα δὲ ἢ τοῦ δευτέρου· ἢς μίμημα ὁ καλὸς κόσμος, κεκαλλωπισμένος μετουσία τοῦ καλοῦ.”

**Z. Numenius fr. 20 quoted from *On the Good* book 6 in
Eusebius, *Preparation for the Gospel* 11.22.9-10**

“ταύτα δὲ οὕτως ἔχοντα ἔθηκεν ὁ Πλάτων ἄλλη καὶ ἄλλη χωρίσας· ἰδίᾳ μὲν γὰρ τὸν κυκλικὸν ἐπὶ τοῦ δημιουργοῦ ἐγράψατο ἐν Τιμαίῳ εἰπὼν ‘ἀγαθὸς ἦν’· ἐν δὲ τῇ Πολιτείᾳ τὸ ἀγαθὸν εἶπεν ἀγαθοῦ ἰδέαν, ὡς δὴ τοῦ δημιουργοῦ ἰδέαν οὖσαν τὸ ἀγαθόν, ὅστις πέφανται ἡμῖν ἀγαθὸς μετουσίᾳ τοῦ πρώτου τε καὶ μόνου. [10] ὥσπερ γὰρ ἄνθρωποι μὲν λέγονται τυπωθέντες ὑπὸ τῆς ἀνθρώπου ἰδέας, βόες δ’ ὑπὸ τῆς βοός, ἵπποι δ’ ὑπὸ τῆς ἵππου ἰδέας, οὕτως καὶ εἰκότως ὁ δημιουργός, εἴπερ ἐστὶ μετουσίᾳ τοῦ πρώτου ἀγαθοῦ ἀγαθός, ἰδέα¹ ἂν εἴη ὁ πρῶτος νοῦς, ὢν αὐτοάγαθον.”

Aa. Numenius fr. 21 = Proclus, *On the Timaeus* i. 303.27-304.5

Νουμήνιος

μὲν γὰρ τρεῖς ἀνυμνήσας θεοὺς πατέρα μὲν καλεῖ
τὸν πρῶτον, ποιητὴν δὲ τὸν δεῦτερον, ποίημα δὲ τὸν τρίτον·
[304.1] ὁ γὰρ κόσμος κατ’ αὐτὸν ὁ τρίτος ἐστὶ θεός· ὥστε ὁ κατ’
αὐτὸν δημιουργός διττός, ὁ τε πρῶτος θεὸς καὶ ὁ δεῦτερος,
τὸ δὲ δημιουργούμενον ὁ τρίτος. ἄμεινον γὰρ οὕτω λέγειν,
ἢ ὡς ἐκεῖνος λέγει προστραγωδῶν, πάππον, ἔγγονον, ἀπό-
γονον.

Bb. ANONYMOUS (2), *On the Parmenides* 13.23-14.16

(fols. 90^v-90^r) (on *Prm.* 143a: αὐτὸ τὸ ἔν, ὃ δὴ φαμεν οὐσίας μετέχειν,
ἐὰν αὐτὸ τῇ διανοίᾳ μόνον καθ’ αὐτὸ λάβωμεν ἄνευ τούτου οὐ φαμεν μετέχειν,
ἄρα γε ἔν μόνον φανήσεται ἢ καὶ πολλὰ τὸ αὐτὸ τοῦτο;)

ὥσπερ μὲν τοῖνυν ὄρασις μὲν τοῦ ἀκουστοῦ οὐκ ἐφάπτεται <οὐδ’ ἀκοή τοῦ ὄρατοῦ> οὐ-	[13.30] τὸν αὐτῶν γινώσκει καὶ τὸ ἕτερον καὶ τὴν οὐσίαν καὶ πάθος, ἢ καὶ δύνатаι πασῶν ἐφάπτεσθαι, χρῆσθαι δὲ αὐταῖς ὡς ὄργανοις διὰ τὸ κρεῖττον’ εἶναι καὶ ἐπα- ναβεβηκέναι αὐτῶν, οὕτως καὶ ἡ δύ- ναμις καθ’ ἣν ὄρα ὁ νοῦς μὴ δυνάμενος
δ’ ἀμφοτέραι τοῦ γευστοῦ οὐδὲ οἶδεν ἐκάστη ὅτι ἐτέρα ἐστὶν τῆς ἐτέρας οὐ- δ’ ὅτι ἀκουστοῦν ἕτερον τοῦ ὄρατοῦ, ἄλ- λη δ’ ἐστὶν δύναμις ἐπαναβεβηκυί- α τούτων, ἢ ταῦτα διακρίνει καὶ τὸ ταύ-	[14.1] εἰσελθεῖν εἰς ἑαυτὸν ἐτέρα ἂν εἴη, τῆς νοήσεως καὶ τοῦ νοουμένου, ἐπινοία ²

¹ <ἀγαθοῦ> ἰδέα Mras

² τῆς <τῆς> νοήσεως καὶ τοῦ νοουμένου ἐπινοία<ς> Hadot;
but for ἐπινοία, cf. *Prm.* 143a7 (τῇ διανοίᾳ)

διαφέρουσα καὶ ἐπέκεινα τούτων
 οὐσα πρεσβεία καὶ δυνάμει, καὶ οὕτως
 ἐν ὃν καὶ ἀπλοῦν “τὸ αὐτὸ τοῦτο”¹
 ἐνεργεία ἑαυτοῦ διαφέρει καὶ ὑπάρ-
 ξει, καὶ κατὰ ἄλλο ἄρα ἐν ἐστὶν ἀπλοῦν,
 κατ’ ἄλλο δὲ αὐτὸ ἑαυτοῦ διαφέρει· τὸ γὰρ
 τοῦ ἐνὸς διαφέρον οὐχ ἐν καὶ τὸ τοῦ ἀ-
 [14.10] πλοῦ ἕτερον οὐχ ἀπλοῦν. ἐν μὲν οὖν
 ἐστὶν καὶ ἀπλοῦν κατὰ τὴν πρώτην
 καὶ “αὐτὸ τοῦτο” αὐτοῦ τοῦ αὐτοῦ ιδέαν, δύ-
 ναμὶς ἢ ὅτι καὶ χρῆ ὀνομάζειν ἐνδεί-
 ξεως <χ>άριν ἄρρητον οὐσαν καὶ ἀνενόη-
 τον, οὐχ ἐν δὲ οὐδὲ ἀπλοῦν κατὰ τὴν ὑ-
 παρξιν καὶ ζωὴν <καὶ> τὴν νόησιν.

Cc. Philo, *On the Making of the World* 19-20 (God is compared to the architect of a city)

τὰ παραπλήσια δὴ καὶ περὶ θεοῦ δοξαστέον, ὡς ἄρα τὴν μεγαλόπολιν κτίζειν διανοηθεὶς ἐνενόησε πρότερον τοὺς τύπους αὐτῆς, ἐξ ὧν κόσμον νοητὸν συστησάμενος ἀπετέλει καὶ τὸν αἰσθητὸν παραδείγματι χρώμενος ἐκεῖνω. [20] καθάπερ οὖν ἢ ἐν τῷ ἀρχιτεκτονικῷ προδιατυπωθεῖσα πόλις χώραν ἐκτὸς οὐκ εἶχεν, ἀλλ’ ἐνεσφράγιστο τῇ τοῦ τεχνίτου ψυχῇ, τὸν αὐτὸν τρόπον οὐδ’ ὁ ἐκ τῶν ιδεῶν κόσμος ἄλλον ἢ ἔχει τόπον ἢ τὸν θεῖον λόγον τὸν ταῦτα διακοσμήσαντα· ἐπεὶ τίς ἂν εἴη τῶν δυνάμεων αὐτοῦ τόπος ἕτερος, ὃς γένοιτ’ ἂν ἰκανὸς οὐ λέγω πάσας ἀλλὰ μίαν ἄκρατον ἡντινοῦν δέξασθαί τε καὶ χωρήσαι.

Dd. Philo, *On Drunkenness* 133

ἐπειδὴ γὰρ παντὸς τὸ μὲν παράδειγμα, τὸ δὲ μίμημα ὁ ποιῶν ἐποίει, καὶ ἀρετῆς τὴν μὲν ἀρχέτυπον σφραγίδα εἰργάζετο, τὸν δὲ ἀπὸ ταύτης ἐνεσημαίνετο ἐμφερέστατον χαρακτήρα· ἢ μὲν οὖν ἀρχέτυπος σφραγὶς ἀσώματός ἐστιν ἰδέα, ἢ δὲ χαραχθεῖσα εἰκὼν σῶμα ἤδη, φύσει μὲν αἰσθητὸν, οὐ μὴν εἰς αἴσθησιν ἐρχόμενον.

¹ τοῦτο” <ὄμως> Hadot

CHAPTER 7

Theories of Creation

**A. TAURUS 23F quoted from his *Notes on the Timaeus* at
Philoponus, *On the Eternity of the World* 145.13-147.18 (followed by 3J)**

“ζητούμενου δέ, εἰ κατὰ Πλάτωνα ἀγένητός ἐστιν ὁ κόσμος, διαφόρως περὶ τούτου οἱ φιλόσοφοι ἠνέχθησαν. Ἀριστοτέλης μὲν οὖν φησὶν λέγειν τὸν Τίμαιον γενητὸν εἶναι τὸν κόσμον, τοῦ Τιμαίου λέγοντος γεγενῆσθαι· καὶ γὰρ φέρεται αὐτοῦ σύγγραμμα περὶ τοῦ παντός ὡς γενητοῦ. ἴσως δὲ τοιοῦτόν τι λέγων ὁ Πλάτωνος Τίμαιος γενη- [145.20] τὸν φησὶν τὸν κόσμον. καὶ Θεόφραστος μέντοι ἐν τῷ περὶ τῶν φυσικῶν δοξῶν κατὰ Πλάτωνα φησὶν γενητὸν τὸν κόσμον καὶ οὕτως ποιεῖται τὰς ἐνστάσεις, παρεμφαίνει δέ, ὅτι ἴσως σαφηνείας χάριν γενητὸν αὐτὸν ὑποτίθεται. καὶ ἄλλοι δὲ τινες οὕτως ἠνέχθησαν, ὅτι κατὰ Πλάτωνα γενητός, οἱ δέ, ὅτι ἀγένητος. ἐπεὶ δὲ οἱ φάσκοντες, ὅτι γενητός ἐστιν, ἄλλων τε [146.1] πολλῶν ἐφάπτονται καὶ τῆς λέξεως, ἐν ἧ φησὶν “γένονεν· ὄρατός γὰρ ἀπτὸς τέ ἐστιν”, διασταλτέον τὸ γενητὸν ποσαχῶς ἀκούεται· καὶ οὕτως εἰσόμεθα, ὅτι Πλάτων φησὶν γενητὸν οὐ κατὰ τοῦτο τὸ σημαινόμενον, καθ’ ὃ φαμεν γενητὰ τὰ ἀπὸ τινος ἀρχῆς χρόνου συστάντα· τοῦτο γὰρ ἐστὶν τὸ ἐξαπατήσαν τοὺς πολλοὺς, ὅταν ἡ γενητὸν φωνὴ λέγῃται, ἐπὶ τοῦτο τὸ σημαινόμενον καταφέρεσθαι. λέγεται τοίνυν τὸ γενητὸν καὶ τὸ μὴ γενόμενον μὲν, ἐν δὲ τῷ αὐτῷ ὄν γενεῖ τοῖς [146.10] γενητοῖς. οὕτως λέγομεν ὄρατὸν τὸ μὴ ὄραθὲν μήτε ὄρώμενον μήτε ὄραθησόμενον, ἐν δὲ τῷ αὐτῷ γενεῖ ὄν τοῖς ὄρατοῖς, ὡς εἴ τι εἶη σῶμα περὶ τὸ κέντρον τῆς γῆς. λέγεται γενητὸν καὶ τὸ ἐπινοία σύνθετον, καὶ εἰ μὴ συντεθῆ. οὕτως σύνθετος ἡ μέση ἐκ νήτης καὶ ὑπάτης· καὶ γὰρ εἰ μὴ συντεθῆ, ἐνοράται αὐτῇ δύναμις ἢ τῆς ἐτέρας πρὸς τὴν ἐτέραν. τὸ δ’ ὅμοιον ἐπὶ ἀνθρώπων καὶ ζώων. καὶ τῷ κόσμῳ τοίνυν ἐνοράται σύνθεσις καὶ κράσις, καθὸ καὶ δυνάμεθα ἀφελόντες αὐτοῦ καὶ χωρίσαντες τὰς ποιότητας ἀναλύσαι αὐτὸν εἰς τὸ [146.20] πρῶτον ὑποκείμενον. λέγεται γενητός ὁ κόσμος, καθὸ αἰεὶ ἐν τῷ γίνεσθαι ἐστὶν ὡς ὁ Πρωτεὺς μεταβάλλων εἰς παντοδαπὰς μορφάς. καὶ τοῦ κόσμου τοίνυν ἡ μὲν γῆ καὶ τὰ μέχρι σελήνης ἐνδελεχῶς μεταβάλλει εἰς ἄλληλα, τὰ δ’ ὑπὲρ τὴν σελήνην τῷ μὲν ὑποκει-

μένω σχεδόν ταυτά ἐστὶν βραχείας γενομένης τῆς μεταβολῆς, μεταβάλλει δὲ κατ' εἶδος, ὡς ὀρχηστῆς κατὰ [147.1] τὸ ὑποκείμενον εἰς ὧν μεταβάλλει εἰς πολλὰ εἶδη κατὰ ποιὰν χειρονομίαν. καὶ τὰ οὐράνια τοίνυν μεταβάλλει καὶ γίνονται σχέσεις αὐτῶν διάφοροι παρὰ τὰς κινήσεις τῶν πλανητῶν πρὸς τὰ ἀπλανῆ κάκείνων πρὸς τὰ πλανητά. λέγοιτο δὲ γενητός, ὅτι καὶ τὸ εἶναι αὐτῷ ἀλλαχόθεν ἐστὶν καὶ παρὰ τοῦ θεοῦ, πρὸς ὃν κεκόσμηται. οὕτως καὶ καθ' οὓς ὁ κόσμος ἀντικρυς ἄϊδιος, ἢ σελήνη γενητὸν ἔσχε τὸ φῶς ἐκ τοῦ ἡλίου· καίτοι οὐδέποτε ἦν, ὅτε οὐ πεφώτισται ὑπ' αὐτοῦ. κατὰ μὲν [147.10] οὖν ταῦτα τὰ σημαινόμενα εἴ τις βούληται κατὰ Πλάτωνα λέγειν γενητὸν τὸν κόσμον, λεγέτω, καθὸ δὲ σημαίνεται χρόνος τις καὶ ὅτι πρότερον οὐκ ὧν ὕστερον ἐγένετο, οὐκέτι. ἐμφαίνει δὲ καὶ αὐτός, πῶς δεῖ ἑαυτοῦ ἀκούειν, ὅταν λέγῃ 'ἀρχὴν ἔχων οὐδεμίαν ἢ γέγονεν ἀπ' ἀρχῆς τινος'· τὸ γὰρ οὐδεμίαν καὶ τὸ τινός δηλωτικά ἐστίν, ὅτι οὐ βούλεται ἀρχὴν λαμβάνεσθαι τὴν κατὰ χρόνον, ὡς φαμεν "Ἐφορον ἀρχὴν εἰληφέναι τῆς ἱστορίας ἀπὸ τῆς Ἡρακλειδῶν καθόδου."

**B. TAURUS 26F, from his *Notes on the Timaeus* at
Philoponus, *On the Eternity of the World* 187.2-188.9**

“τίνες οὖν αἰτίαι, δι' ἃς ἀγένητον ὄντα τὸν κόσμον γενητὸν ὑποτίθεται; αὐταὶ δύο ἀμφοτέραι φιλόσοφοι· ἢ μὲν γὰρ πρὸς εὐσέβειαν παρακαλεῖ, ἢ δὲ σαφηνείας χάριν παρείληπται· εἰδῶς γὰρ, ὅτι οἱ πολλοὶ μόνον ὑπειλήφασιν αἴτιον τὸ προτεροῦν χρόνῳ, ἄλλως δὲ οὐκ οἶονται εἶναι αἴτιον, ἐκ δὲ τούτου κίνδυνος ἐπιστήσαι αὐτοὺς περὶ προνοίας, ὅτι ἐστίν, βουλόμενος δὲ τοῦτο τὸ δόγμα [187.10] ἐμποιῆσαι, ὅτι προνοία ὁ κόσμος διοικεῖται, τοῖς μὲν δυναμένοις καὶ ἄλλως κατανοῆσαι τοῦτο ἡρέμα ὑποδηλοῖ, ὅτι ἀγένητος ὁ κόσμος κατὰ χρόνον, τοῖς δὲ μὴ χωροῦσιν ἐμφαίνει, ὅτι γενητός, καὶ εὔχεταί γε πιστεῦσαι αὐτοὺς, ἵνα ἅμα πεισθῶσιν καὶ περὶ τῆς προνοίας. ἢ δὲ δευτέρα αἰτία, ὅτι σαφέστερά ἐστίν τὰ λεγόμενα, ὅταν ὡς γινομένοις αὐτοῖς παρατυγχάνωμεν οὕτως καὶ τὰ διαγράμματα οὐ συντεθέντα συντιθέασιν ὡς ἂν γινόμενα, καὶ τὸν μὲν κύκλον, ἐπειδὴ ἀπλού-

στερον ἦν, ὠρίσατο Εὐκλείδης ‘σχήμα ὑπὸ μιᾶς γραμ-
 [187.20] μῆς περιεχόμενον, πρὸς ἦν πάσαι αἱ ἀφ’ ἐνὸς σημείου
 τῶν ἐντὸς προσπίπτουσαι εὐθεῖαι ἴσαι ἀλλήλαις εἰσίν’,
 τὴν δὲ σφαῖραν θέλων δεῖξαι ὡς ἂν γινομένην ὠρί-
 [188.1] σατο ‘ἡμικύκλιον διαμέτρου μενούσης περιφερόμενον,
 ἕως ἂν ἐπὶ τὰ αὐτὰ σημεία ἀποκαταστή’· εἰ δὲ τὴν
 ἤδη οὐδὲν ἠβούλετο, ὠρίσατο ἂν ‘σχήμα ὑπὸ μιᾶς
 ἐπιφανείας περιεχόμενον, πρὸς ἦν πάσαι αἱ ἀφ’ ἐνὸς
 σημείου τῶν ἐντὸς προσπίπτουσαι εὐθεῖαι ἴσαι ἀλλή-
 λαις εἰσίν’. ἔθος δὲ Πλάτωνι διδασκαλίας χάριν γι-
 νόμενα παραδιδόναι· οὕτω κὰν τῇ πολιτείᾳ γινομένην
 εἰσάγει τὴν πόλιν, ἵνα ἐν τῇ κατασκευῇ αὐτῆς ἡ τῆς
 δικαιοσύνης γένεσις ἐκδηλοτέρα γένηται.”

C. CRONIUS D2 = Proclus, *On the Republic* 17, ii. 22.20-3

ὅτι Κρόνιος πρὸς τοὺς διαφθείροντας τὸν κόσμον
 ἰστάμενος καὶ τοὺς γενητὸν ἀκούοντας ὡς τοῖς φθαρτοῖς
 οἰκείον “ἄθλιοι” φησὶν “καὶ τὰς ἐναντίας δυνάμεις τῷ
 πυρὶ μὴ ἰστορήσαντες ἀξιωμαχοῦς οὔσας”.

D. ALCINOUS, *Didaskalikos* 14.3 (p. 169.32-5) (followed by 8A)

ὅταν δὲ εἴπη γενητὸν εἶναι τὸν κόσμον, οὐχ οὕτως
 ἀκουστέον αὐτοῦ ὡς ὄντος ποτὲ χρόνου ἐν ᾧ οὐκ ἦν
 κόσμος· ἀλλὰ διότι αἰεὶ ἐν γενέσει ἐστὶ καὶ ἐμφαίνει τῆς
 αὐτοῦ ὑποστάσεως ἀρχικώτερόν τι αἴτιον.

**E. ALBINUS 12T = Proclus, *On the Timaeus* i. 219.2-11
 (Albinus read the text of *Ti.* 27c5 as ἡ γέγονεν ἢ καὶ ἀγενές ἐστίν)**

καὶ ὁ γε Πλατωνικὸς Ἀλβίνος ἀξιοῖ κατὰ Πλάτωνα τὸν
 κόσμον ἀγένητον ὄντα γενέσεως ἀρχὴν ἔχειν· ᾧ καὶ πλεονά-
 ζειν τοῦ ὄντως ὄντος, ἐκείνου μόνως αἰεὶ ὄντος, τοῦ δὲ κόσμου
 πρὸς τῷ αἰεὶ εἶναι καὶ γενέσεως ἔχοντος ἀρχὴν, ἴν’ ἢ καὶ
 αἰεὶ ὦν καὶ γενητός, οὐχ οὕτως ὦν γενητός ὡς κατὰ χρό-
 νον – οὐ γὰρ ἂν ἦν καὶ αἰεὶ ὦν – ἀλλ’ ὡς λόγον ἔχων
 γενέσεως διὰ τὴν ἐκ πλειόνων καὶ ἀνομοίων σύνθεσιν, ἦν
 ἀναγκαῖον εἰς ἄλλην αἰτίαν αὐτοῦ τὴν ὑπόστασιν ἀναπέμπειν
 [10] πρεσβυτέραν, δι’ ἣν πρῶτως αἰεὶ οὐδὲν ἔστι πη καὶ αὐτὸς
 αἰεὶ ὦν καὶ οὐ μόνον γενητός, ἀλλὰ καὶ ἀγένητος.

F. Hippolytus, *Refutation of all Heresies* 1.19.5

τινές δὲ τῶν Πλατωνικῶν ἀμφότερα ἔμιξαν, χρησάμενοι παραδείγματι τοιοῦτῳ· ὅτι ὥσπερ ἄμαξα δύναται αἰεὶ διαμένειν ἄφθαρτος κατὰ μέρος ἐπισκευαζομένη – καὶ <γὰρ> τὰ μέρη φθείρηται ἐκάστοτε, αὐτὴ δὲ ὀλόκληρος αἰεὶ μένει –, τοῦτον τὸν τρόπον καὶ ὁ κόσμος κατὰ μέρη μὲν εἰ καὶ φθείρεται, ἐπισκευαζομένων <δὲ> καὶ ἀντανισουμένων τῶν ἀφαιρουμένων αἰδῖος μένει.

G. SEVERUS 6T = Proclus, *On the Timaeus* i. 289.6-13

μετὰ δὲ ταύτην τὴν δόξαν
ἐπισκεψώμεθα Σευήρον, ὃς φησιν ἀπλῶς μὲν αἰδῖον εἶναι
τὸν κόσμον, τοῦτον δὲ τὸν νῦν ὄντα καὶ οὕτως κινούμενον
γενητόν· ἀνακυκλήσεις γὰρ εἶναι διττάς, ὡς ἔδειξεν ὁ Ἐλεάτης
[10] ξένος, τὴν μὲν ἦν νυνὶ περιπορεύεται τὸ πᾶν,
τὴν δὲ ἐναντίαν· γενητὸς οὖν ὁ κόσμος καὶ ἀπ' ἀρχῆς ἤρξατο
τινος ὁ ταύτην τὴν ἀνακύκλῃσιν ἀνακυκλούμενος, ἀπλῶς δὲ
οὐ γενητός.

**H. ATTICUS fr. 32 / PLUTARCH / SEVERUS 8T = Proclus,
On the Timaeus iii. 212.6-11**

φέρει
γὰρ, εἰ παρ' ἑαυτῶν μὲν λυτά ἐστι, κατὰ δὲ τὴν βούλησιν
ἄλυστα τοῦ πατρὸς, ὥσπερ εἰώθασιν λέγειν Σευήρος Ἀττι-
κὸς Πλούταρχος, πρὸς οὓς καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ Περιπά-
[10] του πολλὰ διὰ πολλῶν ἀντειρήκασιν, πόθεν ἔχει τοῦτο τὸ
παρ' ἑαυτῶν λυτόν;

**I. ATTICUS fr. 25 / HARPOCRATION 21T = scholium on
Proclus' *Commentary on the Republic* ii. 377.15-23**

ὁ Ἀρποκρατίων καὶ ὁ Ἀττικὸς
οἱ τὸ γενητόν λέγεσθαι τὸν κόσμον ἐν Τιμαίῳ
ὑπὸ Πλάτωνος κατὰ χρόνον ἀκούοντες, ἐπειδὴ ὁ Ἀρι-
στοτέλης ἐγκαλεῖ τῷ θεῷ Πλάτωνι ἐν τῇ περὶ οὐρανοῦ,
διότι λέγων κατὰ χρόνον τὸν κόσμον
[20] γενητόν, ὡς ἐκεῖνος οἶεται, λέγει αὐτὸν ἀφθαρτον εἶναι,
ἀπολογία οἶονται εὐρίσκειν πρὸς αὐτὸν λέγοντες, ὅτι φθα-
ρτὸς μὲν ἐστὶ διὰ τὴν ἑαυτοῦ φύσιν, ἀφθαρτος δὲ διαμένει
διὰ τὴν τοῦ θεοῦ βούλησιν.

J. ATTICUS fr. 4, quoted from his work 'against those who interpret Plato through Aristotle' by Eusebius, *Preparation for the Gospel* 15.6.2-7

“πρώτον δὴ περὶ γενέσεως κόσμου σκοπῶν καὶ τὸ τῆς προνοίας τὸ μέγα τοῦτο καὶ πολυωφελές δόγμα πάντα ζητεῖν ἀναγκαῖον ἡγούμενος καὶ λογισάμενος, ὅτι τῷ μὴ γενομένῳ οὔτε τινὸς ποιητοῦ οὔτε τινὸς κηδεμόνος πρὸς τὸ γενέσθαι καλῶς χρεῖα, ἵνα μὴ ἀποστερήσῃ τὸν κόσμον τῆς προνοίας ἀφείλε τὸ ἀγένητον αὐτοῦ. [3] παραιτούμεθα δὲ νῦν μὴ ἐμποδῶν ἡμῖν τοὺς ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἐστίας εἶναι, οἷς ἀρέσκει καὶ κατὰ Πλάτωνα τὸν κόσμον ἀγένητον εἶναι. δίκαιοι γὰρ εἰσιν ἡμῖν συγγνώμην νέμειν, εἰ περὶ τῶν δοκούντων Πλάτωνι πιστεύομεν οἷς αὐτὸς Ἕλληνας ὧν πρὸς Ἕλληνας ἡμᾶς σαφεῖ καὶ τρανῶ τῷ στόματι διείλεκται. [4] ‘παραλαβὼν γάρ,’ φησὶν, ‘ὁ θεὸς πᾶν ὅσον ἦν ὁρατὸν οὐχ ἡσυχίαν ἄγον, πλημμελῶς δὲ καὶ ἀτάκτως κινούμενον, εἰς τάξιν ἤγαγεν ἐκ τῆς ἀταξίας, ἡγησάμενος τοῦτο ἐκείνου πάντως ἄμεινον.’ ἔτι δὲ καὶ μάλλον, ὅτι μὴ δι’ αἰνιγμάτων μῆδ’ ἐπὶ τοῦ σαφοῦς χρεῖα τὴν γένεσιν παρεδέξατο, δηλοῖ δι’ ὧν ὁ πατήρ αὐτῶ τῶν πάντων διείλεκται περὶ τούτου μετὰ τὴν τῶν ὄλων δημιουργίαν. [5] “ἐπεὶ γάρ,” φησὶ, “γεγένησθε” (λέγει δὲ πρὸς τοὺς θεοὺς) “ἀθάνατοι μὲν οὐκ ἐστὲ οὐδ’ ἄλλοι τὸ πάμπαν, οὔτι μὲν δὴ λυθήσεσθε τῆς ἐμῆς βουλήσεως τυχόντες.” [6] ἀλλ’, ὅπερ ἔφην, πρὸς μὲν τοὺς ἔνδον ἡμῖν ὑποφθεγγομένους, ἅτε φίλους ὄντας, φιλίως τε καὶ μεθ’ ἡσυχίας πραέσιν ἐλέγχους διακριθεῖμεν ἄν. ἔοικε γὰρ καὶ τούτους Ἀριστοτέλης μεταθεῖναι, τῇ μὲν κατηγορίᾳ τοῦ δόγματος ἀντισχεῖν ἀδυνατήσαντας, τὸ δὲ ἀλῶναι δόξαν ὡς ψεῦδος οὐ βουληθέντας ἀναθεῖναι Πλάτωνι. [7] κατὰ δὲ τὴν ἡμετέραν ἀκοὴν ἀξιούντος Πλάτωνος τὸν κόσμον γεγονέναι κάλλιστον ἔργον ὑπὸ τοῦ καλλίστου τῶν δημιουργῶν καὶ περιθέντος τῷ τοῦ παντὸς ποιητῆ δύναμιν, δι’ ἧς καὶ οὐκ ὄντα πρότερον ἐποίησε τὸν κόσμον καὶ ποιήσας εἰσαεὶ βουλόμενός γε σώον διαφυλάξει, καὶ ταύτη δὴ γενητοῦ καὶ ἀφθάρτου κατ’ αὐτὸν ὑποκειμένου τοῦ κόσμου.”

K. ATTICUS fr. 19 / PLUTARCH = Proclus, *On the Timaeus* i. 276.31-277.7

Πλούταρχος μὲν καὶ Ἀττικὸς καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶν
[277.1] Πλατωνικῶν κατὰ χρόνον τὴν γένεσιν ἤκουσαν καὶ φασί

γίγνεσθαι τὴν ζήτησιν, εἴτε ἀγέννητος κατὰ χρόνον ὁ κόσμος, εἴτε γενητός· εἶναι γὰρ πρὸ τῆς κοσμοποιίας ἄτακτον κίνησιν, ἅμα δὲ κινήσει πάντως ἐστὶ καὶ χρόνος, ὥστε καὶ χρόνον εἶναι πρὸ τοῦ παντός· ἅμα δὲ τῷ παντὶ γεγονέναι χρόνον, ἀριθμὸν ὄντα τῆς τοῦ παντός κινήσεως, ὡς ἐκεῖνος ἦν τῆς πρὸ τῆς κοσμοποιίας οὐσίας ἀτάκτου κινήσεως ἀριθμός.

**L. ATTICUS reported by Proclus, *On the Timaeus* i.
286.26-9**

ἀλλὰ διττός, φασίν, ὁ χρόνος, ὃ μὲν ἄτακτος, ὃ δὲ κατ' ἀριθμὸν προΐών· καὶ γὰρ διττὴ ἡ κίνησις, ἡ μὲν ἄτακτος καὶ πλημμελής, ἡ δὲ τεταγμένη καὶ ἐμμελής.

M. ATTICUS fr. 31 = Proclus, *On the Timaeus* iii. 37.11-15

εἰ δὲ κίνησις οὐκ ἦν, οὐδὲ πλημμελής κίνησις. μάτην ἄρα λέγουσιν οἱ περὶ Ἀττικόν, ὅτι χρόνος μὲν ἦν καὶ πρὸ οὐρανοῦ γενέσεως, τεταγμένος δὲ χρόνος οὐκ ἦν· ὅπου γὰρ χρόνος, ἐκεῖ καὶ τὸ παρελθόν ἐστὶ καὶ τὸ μέλλον, ὅπου δὲ ταῦτα, ἐκεῖ καὶ τὸ “ἦν” καὶ τὸ “ἔσται” πάντως.

N. PLUTARCH, *Platonic Questions* 8, 1007A-E (starting from the worry that *Timaeus* 42d could be taken to mean that the sun exists only to serve as an instrument of time)

ῥητέον οὖν τοὺς ὑπὸ τούτων ταραττομένους δι' ἀγνοίαν οἶεσθαι τὸν χρόνον “μέτρον εἶναι κινήσεως καὶ ἀριθμὸν κατὰ <τὸ> πρότερον καὶ ὕστερον” ὡς Ἀριστοτέλης εἶπεν, ἢ “τὸ ἐν κινήσει ποσόν” ὡς Σπεύ-[B]σιππος, ἢ “διάστημα κινήσεως” ἄλλο δ' οὐδὲν ὡς ἔνιοι τῶν Στωϊκῶν ἀπὸ συμβεβηκότος ὀριζόμενοι τὴν δ' οὐσίαν αὐτοῦ καὶ τὴν δύναμιν οὐ συνορῶντες, ἦν ὃ γε Πίνδαρος ἔοικεν οὐ φαύλως ὑπονοῶν εἰπεῖν “ἀνακτα τὸν πάντων ὑπερβάλλοντα χρόνον μακάρων” ὃ τε Πυθαγόρας, ἐρωτηθεὶς τί χρόνος ἐστὶ, τὴν τοῦ ὅλου ψυχὴν εἶπεῖν. οὐ γὰρ πάθος οὐδὲ συμβεβηκὸς ἦς ἔτυχε κινήσεως ὁ χρόνος ἐστίν, αἰτία δὲ καὶ δύναμις καὶ ἀρχὴ τῆς πάντα συνεχούσης τὰ γιγνόμενα συμμετρίας καὶ τάξεως, ἦν ἡ τοῦ ὅλου φύσις ἐμψυχος οὐσα κινεῖται· μάλλον δὲ κίνησις οὐσα καὶ τάξις αὐτῆ καὶ συμ-[C]μετρία χρόνος καλεῖται· “πάντα γὰρ δι'

ἀψόφου | βαινῶν κελεύθου κατὰ δίκην τὰ θνήτ' ἄγει·” καὶ γὰρ ἡ ψυχῆς οὐσία κατὰ τοὺς παλαιούς “ἀριθμὸς ἦν αὐτὸς ἑαυτὸν κινῶν”. διὸ δὴ καὶ Πλάτων ἔφη χρόνον ἅμα μετ' οὐρανοῦ γεγονέναι, κίνησιν δὲ καὶ πρὸ τῆς τοῦ οὐρανοῦ γενέσεως. χρόνος δ' οὐκ ἦν· οὐδὲ γὰρ τάξις οὐδὲ μέτρον οὐδὲν οὐδὲ διορισμός, ἀλλὰ κίνησις ἀόριστος ὡσπερ ἄμορφος ὕλη χρόνου καὶ ἀσχημάτιστος· ἐφελκύσασα δὲ πρόνοια¹ καὶ καταβαλοῦσα τὴν μὲν ὕλην σχήμασι τὴν δὲ κίνησιν περιόδοις, τὴν μὲν κόσμον ἅμα τὴν δὲ χρόνον ἐποίησεν. εἰκόνες δ' εἰσὶν ἄμφω τοῦ θεοῦ, τῆς μὲν οὐσίας [D] ὁ κόσμος τῆς δ' αἰδιότητος <δ> χρόνος, ἐν κινήσει, καθάπερ ἐν γενέσει θεὸς ὁ κόσμος. ὅθεν ὁμοῦ γεγονότας φησὶν ὁμοῦ καὶ λυθῆσθαι πάλιν, ἂν τις αὐτοὺς καταλαμβάνη λύσις· οὐ γὰρ οἶόν τε χωρὶς χρόνου τὸ γενητὸν ὡσπερ οὐδὲ τὸ νοητὸν αἰῶνος, εἰ μέλλει τὸ μὲν αἰεὶ μένειν τὸ δὲ μηδέποτε διαλύεσθαι γιγνώμενον. οὕτως οὖν ἀναγκαίαν πρὸς τὸν οὐρανὸν ἔχων συμπλοκὴν καὶ συναρμογὴν ὁ χρόνος οὐχ ἀπλῶς ἐστὶ κίνησις, ἀλλ' ὡσπερ εἴρηται κίνησις ἐν τάξει μέτρον ἐχούση καὶ πέρατα καὶ περιόδους· ὧν ὁ ἥλιος ἐπιστάτης ὧν καὶ σκοπὸς ὀρίζειν καὶ βραβεύειν καὶ ἀναδεικνύειν καὶ ἀ-[E]ναφαίνειν μεταβολὰς καὶ ὥρας “αἶ πάντα φέρουσι” καθ' Ἡράκλειτον, οὐ φαύλων οὐδὲ μικρῶν ἀλλὰ τῶν μεγίστων καὶ κυριωτάτων τῷ ἡγεμόνι καὶ πρῶτῳ θεῷ γίγνεται συνεργός.

O. ALCINOUS, *Didaskalikos* 14.6 (p. 170.24-42) (followed by 10A)

καὶ γὰρ τὸν χρόνον ἐποίησε τῆς κινήσεως τοῦ κόσμου διάστημα, ὡς ἂν εἰκόνα τοῦ αἰῶνος, ὅς ἐστι μέτρον τοῦ αἰωνίου κόσμου τῆς μονῆς. τὰ δὲ μὴ ἀπλανῆ τῶν ἄστρων τῇ δυνάμει οὐχ ὅμοια. ἥλιος μὲν γὰρ ἡγεμονεύει πάντων, δεικνύς τε καὶ φαίνων τὰ σύμπαντα· σελήνη δὲ ἐν τάξει δευτέρῃ θεωρεῖται ἕνεκα (30) τῆς δυνάμεως, οἱ δὲ ἄλλοι πλανῆται ἀναλόγως κατὰ μοῖραν ἕκαστος ἰδίαν. καὶ σελήνη μὲν μηνὸς μέτρον ποιεῖ, ἐκπεριελθοῦσα τὸν ἑαυτῆς κύκλον καὶ καταλαβοῦσα τὸν ἥλιον ἐν τοσοῦτῳ, ἥλιος δὲ ἐνιαυτῷ· περιελθὼν γὰρ τὸν ζωοφόρον κύκλον πληροὶ τὰς ὥρας τοῦ

¹ Cherniss; † ἐπικλύσασα δ' ἐν χρόνῳ Hubert

ἔτους· οἱ τε ἄλλοι καθ' ἓνα ἕκαστον περιόδοις ἰδίαις κέχρηται, αἵτινες θεωρηταὶ οὐ τοῖς τυχοῦσιν εἰσίν, ἀλλὰ τοῖς πεπαιδευμένοις. ἐκ δὲ πασῶν τῶν περιόδων ὁ τέλειος ἀριθμὸς καὶ χρόνος συμπεραιούται ὁπόταν ἐπὶ τὸ αὐτὸ σημεῖον πάντες οἱ πλανῆται ἐλθόντες ταύτην τὴν τάξιν (40) λάβωσιν, ὥστε εὐθείας νοηθείσης ἀπὸ τῆς ἀπλανοῦς σφαίρας ἐπὶ τὴν γῆν νεούσης κατὰ κάθετον τὰ κέντρα αὐτῶν ἐπὶ ταύτης θεωρεῖσθαι.

P. Philo, *On the making of the World* 26

φησὶ δ' ὡς “ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν”, τὴν ἀρχὴν παραλαμβάνων οὐχ ὡς οἴονται τινες τὴν κατὰ χρόνον· χρόνος γὰρ οὐκ ἦν πρὸ κόσμου, ἀλλ' ἢ σὺν αὐτῷ γέγονεν ἢ μετ' αὐτόν· ἐπεὶ γὰρ διάστημα τῆς τοῦ κόσμου κινήσεώς ἐστιν ὁ χρόνος, προτέρα δὲ τοῦ κινουμένου κίνησις οὐκ ἂν γένοιτο, ἀλλ' ἀναγκαῖον αὐτὴν ἢ ὕστερον ἢ ἅμα συνίστασθαι, ἀναγκαῖον ἄρα καὶ τὸν χρόνον ἢ ἰσῆλικα κόσμου γεγενῆσθαι ἢ νεώτερον ἐκείνου· πρᾶν ἄρα δ' ἀποφαίνεσθαι τολμᾶν ἀφιλόσοφον.

Q. Philo, *On the Making of the World* 7-11

τινὲς γὰρ τὸν κόσμον μᾶλλον ἢ τὸν κοσμοποιὸν θαυμάσαντες τὸν μὲν ἀγένητόν τε καὶ αἰδίον ἀπεφήναντο, τοῦ δὲ θεοῦ πολλὴν ἀπραξίαν ἀνάγκως κατεψεύσαντο, δέον ἔμπαινον τοῦ μὲν τὰς δυνάμεις ὡς ποιητοῦ καὶ πατρὸς καταπλαγήναι, τὸν δὲ μὴ πλέον ἀποσεμνύναι τοῦ μετρίου. [8] Μωυσῆς δὲ καὶ φιλοσοφίας ἐπ' αὐτὴν φθάσας ἀκρότητα καὶ χρησιμοῖς τὰ πολλὰ καὶ συνεκτικώτατα τῶν τῆς φύσεως ἀναδιδαχθεὶς ἔγνω δὴ, ὅτι ἀναγκαιότατόν ἐστιν ἐν τοῖς οὐσι τὸ μὲν εἶναι δραστήριον αἴτιον, τὸ δὲ παθητόν, καὶ ὅτι τὸ μὲν δραστήριον ὁ τῶν ὄλων νοῦς ἐστιν εἰλικρινέστατος καὶ ἀκραιφνέστατος, κρείττων ἢ ἀρετῆ καὶ κρείττων ἢ ἐπιστήμη καὶ κρείττων ἢ αὐτὸ τὸ ἀγαθὸν καὶ αὐτὸ τὸ καλόν, [9] τὸ δὲ παθητὸν ἄψυχον καὶ ἀκίνητον ἐξ ἑαυτοῦ, κινήθην δὲ καὶ σχηματισθὲν καὶ ψυχωθὲν ὑπὸ τοῦ νοῦ μετέβαλεν εἰς τὸ τελειότατον ἔργον, τόνδε τὸν κόσμον· ὃν οἱ φάσκοντες ὡς ἔστιν ἀγένητος λελήθασιν τὸ ὠφελιμώτατον καὶ ἀναγκαιότατον τῶν εἰς εὐσέβειαν ὑποτεμνόμενοι τὴν πρόνοιαν. [10] τοῦ μὲν γὰρ γεγονότος ἐπιμελείσθαι τὸν πατέρα καὶ ποιητὴν αἰρεῖ λόγος· καὶ γὰρ πατὴρ ἐκγόνων καὶ δημιουργὸς τῶν δημιουργηθέντων στοχάζεται τῆς διαμονῆς καὶ ὅσα μὲν ἐπιζήμια καὶ βλαβερά μηχανῆ πάσῃ διωθεῖται, τὰ δὲ ὅσα ὠφέλιμα καὶ λυσιτελῆ κατὰ πάντα τρόπον ἐκπορίζειν ἐπιποθεῖ· [11] πρὸς δὲ τὸ μὴ γεγονὸς οἰκείωσις οὐδεμία τῷ μὴ πεπονηκότι. ἀπεριμάχητον δὲ δόγμα καὶ ἀνωφελές

ἀναρχίαν ὡς ἐν πόλει κατασκευάζον τῷδε τῷ κόσμῳ τὸν ἔφορον ἢ βραβευτὴν ἢ δικαστὴν οὐκ ἔχοντι, ὑφ' οὗ πάντ' οἰκονομεῖσθαι καὶ πρυτανεύεσθαι θέμις.

**R. TAURUS 33F, quoted from book 1 of his *Notes on the Timaeus* at Philoponus, *On the Eternity of the World*
520.8-23**

“ὁ δημιουργὸς ἤρχετο τῆς συστάσεως τοῦ κόσμου ἐκ πυρός καὶ γῆς, δεῖ δὲ τὸ γενησόμενον σωματοειδές [10] ἀντιτυπητικὸν εἶναι καὶ ὁρατὸν. τὸ μὲν εἶναι ὁρατὸν ἐκ τοῦ πυρός αὐτῷ γίνεται, τὸ δὲ ἀπτὸν ἐκ τῆς γῆς· καθ' ἕκαστον γὰρ στοιχεῖον αἴσθησις, κατὰ τὸ πῦρ ἢ ὄρασις (ὄρατοῦ ὄρασις, ὁρατὸν δὲ χρῶμα), κατὰ τὴν γῆν ἢ ἀφή (ἀπτοῦ ἀφή), κατὰ τὸ ὕδωρ ἢ γεῦσις (γευστοῦ γεῦσις), κατὰ τὸν ἀέρα ἢ ἀκοή (ἀκουστοῦ ἀκοή). τί οὖν; τῇ ὁσφρήσει ποῖον ἀπονεμοῦμεν στοιχεῖον; ἀναμέσον τοῦ ὕδατος καὶ τοῦ ἀέρος, ὡς κατὰ τὸν τόπον γενόμενοι ἐροῦμεν. Θεόφραστός φησιν ‘εἰ τὸ ὁρατὸν καὶ τὸ ἀπτὸν ἐκ γῆς καὶ πυρός ἐστίν, τὰ ἄστρα καὶ [20] ὁ οὐρανὸς ἔσται ἐκ τούτων οὐκ ἔστιν δέ’. ταῦτα λέγει εἰσάγων τὸ πέμπτον σῶμα τὸ κυκλοφορητικόν. ὅταν οὖν ἐκεῖνο παραστήσῃ, ὅτι ἔστιν, τότε πρὸς ταῦτα ἐνιστάσθω.”

S. PLUTARCH, *Against Colotes* IIII D-E (the passage begins with an imagined defender of the claim that very different things can be produced from atoms)

“τί οὖν; οὐχὶ καὶ Πλάτωνι συνέβαινε καὶ Ἀριστοτέλει καὶ Ξενοκράτει χρυσὸν ἐκ μὴ χρυσοῦ καὶ λίθον ἐκ μὴ λίθου καὶ τἄλλα γεννᾶν ἐκ τεσσάρων ἀπλῶν καὶ πρώτων ἅπαντα;” πάνυ μὲν οὖν. ἀλλ' ἐκεῖνοις μὲν εὐθύς τε συνίασιν αἱ ἀρχαὶ πρὸς τὴν ἐκάστου γένεσιν ὡσπερ συμβολὰς μεγάλας φέρουσαι τὰς ἐν αὐταῖς ποιότητας, καὶ ὅταν συνέλθωσιν εἰς τὸ αὐτὸ καὶ [E] συμπέσωσι ξηροῖς ὑγρὰ καὶ ψυχρὰ θερμοῖς καὶ στερεὰ μαλακοῖς, σώματα κινούμενα παθητικῶς ὑπ' ἀλλήλων καὶ μεταβάλλοντα δι' ὅλων, ἐτέραν ἀφ' ἐτέρας κράσεως συναποτίκτει γένεσιν. ἢ δ' ἄτομος αὐτὴ τε καθ' ἑαυτὴν ἔρημός ἐστι καὶ γυμνὴ πάσης γονίμου δυνάμεως, καὶ πρὸς ἄλλην προσπεσοῦσα βρασμὸν ὑπὸ σκληρότητος καὶ ἀντιτυπίας ἄλλο δ' οὐδὲν ἔσχεν οὐδ' ἐποίησε πάθος.

T. ATTICUS fr. 5.3-29 quoted from his work ‘against those who interpret Plato through Aristotle’ by Eusebius, *Preparation for the Gospel* 15.7.1-2

“περὶ γοῦν τῶν καλουμένων στοιχείων, τῶν πρώτων σωμάτων, <ἐξ ὧν τὰ λοιπὰ πάντα σώματα> συνέστηκε, Πλάτων μὲν ἐπόμενος τῇ περὶ αὐτὰ ἐναργεῖα, καθάπερ καὶ οἱ πρὸ αὐτοῦ, τέσσαρά τε ἔφησεν εἶναι ταῦτα ὁμολογούμενα, πῦρ καὶ γῆν καὶ ἀέρα καὶ ὕδωρ, καὶ ἐκ τούτων συγκρινομένων καὶ τρεπομένων τὰ λοιπὰ πάντα γεννάσθαι· Ἀριστοτέλης δέ, ὡς ἔοικεν, ἐλπίσας περιττότερος φανείσθαι τῷ φρονεῖν, εἴ τι σῶμα ἐκ περιττοῦ προσθείη, προσκατηρίθμησε τοῖς φαινομένοις τέσσαρσι σώμασι τὴν πέμπτην οὐσίαν, πάνυ μὲν λαμπρῶς καὶ φιλοδώρως τῇ φύσει χρησάμενος, μὴ συνιδῶν δὲ ὅτι οὐ νομοθετεῖν δεῖ φυσιολογοῦντα, τὰ δὲ τῆς φύσεως αὐτῆς ἐξιστορεῖν. [2] εἰς τοῖνυν τὴν ἀπόδειξιν τοῦ τέσσαρας εἶναι τὰς πρώτας τῶν σωμάτων φύσεις, ἧς δὴ χρεῖα τοῖς Πλατωνικοῖς, οὐ μόνον οὐκ ἂν συντελοῖ τι ὁ Περιπατητικὸς, ἀλλὰ σχεδὸν καὶ μόνος ἐναντιοῖτ’ ἄν. λεγόντων γοῦν ἡμῶν ὅτι πᾶν σῶμα ἢ θερμόν ἢ ψυχρόν, ἢ ξηρόν ἢ ὑγρόν, ἢ μαλακόν ἢ σκληρόν, ἢ κοῦφον ἢ βαρῦ, ἢ ἀραιόν ἢ πυκνόν καὶ εὐρισκόντων ὅτι οὐκ ἂν ἕτερον εἴη τι τὸ μεθέξον τούτων τινὸς παρὰ τὰ τέσσαρα (εἰ μὲν γὰρ θερμόν, ἢ πῦρ ἢ ἀήρ· εἰ δὲ ψυχρόν, ὕδωρ ἢ γῆ· καὶ εἰ μὲν ξηρόν, πῦρ ἢ γῆ· εἰ δὲ ὑγρόν, ὕδωρ ἢ ἀήρ· καὶ εἰ μὲν μαλακόν, ἀήρ ἢ πῦρ· εἰ δὲ σκληρόν, ὕδωρ ἢ γῆ· καὶ κοῦφον μὲν καὶ ἀραιόν, οἷον πῦρ καὶ ἀήρ· βαρῦ δὲ καὶ πυκνόν, ὕδωρ καὶ γῆ) καὶ ἐκ τῶν ἄλλων δὲ ἀπασῶν τῶν ἀπλῶν δυνάμεων κατανοούντων ὡς οὐκ ἂν εἴη τι παρὰ ταῦτα σῶμα ἕτερον.

**U. Eudorus fr. 21 = Simplicius, *On the Categories* 263.19-28
(cf. Aristotle, *Cat.* 8 esp. 10b16-24)**

Ἀνδρόνικος δὲ πέμπτον

[20] εἰσάγει γένος, ἐν ᾧ τάττει μανότητα πυκνότητα, κουφότητα βαρύτητα, λεπτότητα παχύτητα, οὐ τὴν κατὰ τὸν ὄγκον, ἀλλὰ καθὸ ἀέρα λέγομεν λεπτόν εἶναι καὶ τοῦ ὕδατος λεπτότερον· “ποῖα γάρ, φησί, λέγομεν πάντα τὰ τοιαῦτα τῷ ἀπὸ ποιότητος εἶναι αὐτά, ὁμοίως δὲ καὶ τὸ διαφανές καὶ τὸ σκοτεινόν, ὥστε, φησίν, ἢ ἄλλο τι γένος ποιότητος τοῦτο θετέον ἢ συζευκτέον αὐτὰ ταῖς παθητικαῖς· τῷ γὰρ παθεῖν τι τὸ σῶμα τούτων ἕκαστον τοιοῦτον γέγονεν, διαφέρει δὲ ἐκείνων, ὅτι πάθους οὐκ εἰσιν ἐμποιητικαὶ αὐταί”. Εὐδωρος δὲ τὴν παχύτητα καὶ λεπτότητα εἰς ἕτερον τάττει γένος, τὰς δὲ ἄλλας οὐ.

V. NICOSTRATUS 17T = Simplicius, *On the Categories* 268.19-21

οἱ δὲ περὶ τὸν Νικόστρατον καὶ τὴν μανότητα καὶ πυκνότητα ποιότητος

[20] φιλονεικοῦσιν δεικνύναι, τὸ πῦρ μανὸν εἶναι παρατιθέμενοι καὶ τὸν ἀέρα, τὴν δὲ γῆν πυκνήν οὐ κατὰ θέσιν, ἀλλὰ κατὰ ποιότητα.

W. Aetius, *Opinions of the Philosophers* 1.12.2 (Περὶ σωμάτων)

Πλάτων [δ] μήτε βαρὺ μήτε κοῦφον εἶναι τι φύσει ἐν γε τῷ οικείῳ τόπῳ ὑπάρχον· ἐν δὲ γε τῷ ἀλλοτρίῳ γενόμενον τότε νεύσιν ἴσχειν, ἐκ δὲ τῆς νεύσεως ῥοπήν ἤτοι πρὸς βαρύτητα ἢ κουφότητα.

**X. PLUTARCH, *On the Face in the Moon* 927A-C
(Lamprias speaking)**

εἰ μὲν γὰρ οὐδ' ἄλλο τι τῶν τοῦ κόσμου μερῶν παρὰ φύσιν ἔσχεν, ἀλλ' ἕκαστον ἢ πέφυκε κείται, μηδεμιᾶς μεθιδρύσεως μηδὲ μετακοσμήσεως δεόμενον μηδ' ἐν ἀρχῇ δεηθέν, ἀπορῶ τί τῆς προνοίας ἔργον ἐστὶν ἢ τίνος γέγονε ποιητῆς καὶ πατῆρ δημιουργοῦ ὁ Ζεὺς "ὁ ἀριστο-[B]τέχνας." οὐ γὰρ ἐν στρατοπέδῳ τακτικῶν ὄφελος, εἴπερ εἰδείη τῶν στρατιωτῶν ἕκαστος ἀφ' ἑαυτοῦ τάξιν τε καὶ χώραν κατὰ καιρὸν οὐ δεῖ λαβεῖν καὶ διαφυλάσσειν, οὐδὲ κηπουρῶν οὐδ' οἰκοδόμων, εἰ πῆ μὲν αὐτὸ τὸ ὕδωρ ἀφ' αὐτοῦ πέφυκεν ἐπιέναι τοῖς δεομένοις καὶ κατάρδειν ἐπιρρέον, πῆ δὲ πλίνθοι καὶ ξύλα καὶ λίθοι ταῖς κατὰ φύσιν χρώμενα ῥοπαῖς καὶ νεύσειν ἐξ ἑαυτῶν καταλαμβάνειν τὴν προσήκουσαν ἀρμονίαν καὶ χώραν. εἰ δ' οὗτος μὲν ἀντικρυς ἀναιρεῖ τὴν πρόνοιαν ὁ λόγος, τῷ θεῷ δ' ἡ τάξις τῶν ὄντων προσήκει καὶ <τὸ> διαιρεῖν, τί θαυμαστὸν οὕτως τετάχθαι καὶ διηρμόσθαι τὴν φύσιν, ὡς [C] ἐνταῦθα μὲν πῦρ ἐκεῖ δ' ἄστρα, καὶ πάλιν ἐνταῦθα μὲν γῆν ἄνω δὲ σελήνην ἰδρῦσθαι, βεβαιωτέρῳ τοῦ κατὰ φύσιν τῷ κατὰ λόγον δεσμῷ περιληφθεῖσαν; ὡς, εἴ γε πάντα δεῖ ταῖς κατὰ φύσιν ῥοπαῖς χρῆσθαι καὶ φέρεσθαι καθ' ὃ πέφυκε, μήθ' ἥλιος κυκλοφορεῖσθω μήτε φωσφόρος μηδὲ τῶν ἄλλων ἀστέρων μηδεῖς ἄνω γάρ, οὐ κύκλῳ τὰ κοῦφα καὶ πυροειδῆ κινεῖσθαι πέφυκεν.

**Y. PLUTARCH, *Abandoned Oracles* 424B-F (Lamprias,
the principal speaker in this work)**

τῶν γὰρ σωμάτων ἕκαστου τόπον οικεῖον ἔχοντος, ὡς φησιν, ἀνάγκη τὴν γῆν πανταχόθεν ἐπὶ τὸ μέσον φέρεσθαι [C] καὶ τὸ ὕδωρ ἐπ' αὐτῆς διὰ βάρους ὑφιστάμενον τοῖς κορυφαίοις. ἂν οὖν πλείονες ὦσι κόσμοι, συμβήσεται τὴν γῆν πολλαχοῦ μὲν ἐπάνω τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ ἀέρος κείσθαι πολλαχοῦ δ' ὑποκάτω· καὶ τὸν ἀέρα καὶ τὸ ὕδωρ ὁμοίως πῆ μὲν ἐν ταῖς κατὰ φύσιν χώραις ὑπάρχειν, πῆ δ' ἐν ταῖς παρὰ φύσιν ὧν ἀδυνάτων ὄντων, ὡς οἴεται, μήτε δύο μήτε πλείονας εἶναι

κόσμους, ἀλλ' ἓνα τοῦτον ἐκ τῆς οὐσίας ἀπάσης συγκείμενον, ἰδρυμένον κατὰ φύσιν, ὡς προσήκει ταῖς τῶν σωμάτων διαφοραῖς. ἀλλὰ καὶ ταῦτα πιθανῶς μάλλον ἢ ἀληθῶς εἴρηται· σκόπει δ' οὕτως" ἔφην "ὦ φίλε Δημήτριε. τῶν [D] γὰρ σωμάτων τὰ μὲν ἐπὶ τὸ μέσον καὶ κάτω κινεῖσθαι λέγων τὰ δ' ἀπὸ τοῦ μέσου καὶ ἄνω τὰ δὲ περὶ τὸ μέσον καὶ κύκλω, πρὸς τί λαμβάνει τὸ μέσον; οὐ δήπου πρὸς τὸ κενόν· οὐ γὰρ ἔστι κατ' αὐτόν. καθ' οὓς δ' ἔστιν, οὐκ ἔχει μέσον, ὥσπερ οὐδὲ πρῶτον οὐδ' ἔσχατον· πέρατα γὰρ ταῦτα, τὸ δ' ἄπειρον καὶ ἀπεράττων. εἰ δὲ καὶ βιάσαιτό τις αὐτόν λόγου βία κενοῦ μέσον ἀπέριου τι ὁμολογήσαι, τίς ἢ πρὸς τοῦτο γιγνομένη τῶν κινήσεων διαφορὰ τοῖς σώμασι; οὔτε γὰρ ἐν τῷ κενῷ δύναμις ἔστι <κρατούσα> τῶν σωμάτων οὔτε τὰ σώματα προαίρεσιν ἔχει καὶ ὄρμην, ἢ τοῦ μέσου γλίσχεται καὶ πρὸς τοῦτο συντεί-[E]νει πανταχόθεν. ἀλλ' ὁμοίως ἀπορόν ἐστιν ἀψύχων σωμάτων πρὸς ἀσώματον χώραν καὶ ἀδιάφορον ἢ φορὰν ἐξ αὐτῶν ἢ ὄλκην ὑπ' ἐκείνης γιγνομένην νοῆσαι. λείπεται τοίνυν τὸ μέσον οὐ τοπικῶς ἀλλὰ σωματικῶς λέγεσθαι. τοῦδε γὰρ τοῦ κόσμου μίαν ἐκ πλείονων σωμάτων καὶ ἀνομοίων ἐνότητα καὶ σύνταξιν ἔχοντος αἱ διαφοραὶ τὰς κινήσεις ἄλλοις πρὸς ἄλλα ποιοῦσιν ἐξ ἀνάγκης. δῆλον δὲ τῷ μετακοσμούμενα ταῖς οὐσίαις ἕκαστα καὶ τὰς χώρας ἅμα συμμεταβάλλειν· αἱ μὲν γὰρ διακρίσεις ἀπὸ τοῦ μέσου τὴν ὕλην αἰρομένην ἄνω κύκλω διανέμουσιν· αἱ δὲ συγχρίσεις καὶ [F] πυκνώσεις πιέζουσι κάτω πρὸς τὸ μέσον καὶ συνελαύνουσι.

**Z. PLUTARCH, *Abandoned Oracles* 426C-E
(Lamprias again)**

ὁ μὲν γὰρ Ὀμηρικὸς Ζεὺς οὐ πάνυ πρόσω μετέθηκε τὴν ὄψιν ἀπὸ Τροίας ἐπὶ τὰ Θράκια καὶ τοὺς περὶ τὸν Ἴστρον νομάδας, ὁ δ' ἀληθινὸς ἔχει καλὰς [D] καὶ πρεπούσας ἐν πλείοσι κόσμοις μεταβολὰς, οὐκ ἐπὶ κενὸν ἄπειρον ἔξω βλέπων οὐδ' ἑαυτὸν ἄλλο δ' οὐδὲν (ὡς ψήθησαν ἔνιοι) νοῶν, ἀλλ' ἔργα τε θεῶν καὶ ἀνθρώπων πολλὰ κινήσεις τε καὶ φορὰς ἄστρων ἐν περιόδοις καταθεώμενος. οὐ γὰρ ἀπεχθάνεται μεταβολαῖς ἀλλὰ καὶ πάνυ χαίρει τὸ θεῖον, εἰ δεῖ τῶν φαινομένων τεκμαίρεσθαι ταῖς κατ' οὐρανὸν ἐξαμείψουσι καὶ περιόδοις. ἢ μὲν οὖν ἀπειρία παντάπασιν ἀγνώμων καὶ ἄλογος καὶ μηδαμῆ προσιεμένη θεόν, ἀλλὰ χρωμένη πρὸς πάντα τῷ κατὰ τύχην καὶ αὐτομάτως· ἢ δ' ἐν ὠρισμένῳ πλήθει καὶ ἀριθμῷ κόσμων ἐπι-[E]μέλεια καὶ πρόνοια τῆς εἰς ἐν δεδουκυίας σώμα καὶ προσηρητημένης ἐνὶ καὶ

τοῦτο μετασχηματιζούσης καὶ ἀναπλαττούσης ἀπειράκις ἔμοιγε δοκεῖ μὴδὲν ἔχειν ἀσεμνότερον μὴδ' ἐπιπονώτερον.”

Aa. PLUTARCH, *Abandoned Oracles* 428C-E (Lamprias speaking) (followed shortly after by 5L)

“ὅθεν ἐνιστάμενος τοῖς ἐν τὸ πᾶν ἀποφαίνουσιν ὁ Πλάτων τό τ' ὄν εἶναι φησι καὶ τὸ ταῦτόν καὶ τὸ ἕτερον, ἐπὶ πᾶσι δὲ κίνησιν καὶ στάσιν. ὄντων οὖν πέντε τούτων οὐ θαυμαστόν ἦν, εἰ τῶν πέντε σωματικῶν στοιχείων ἐκείνων ἕκαστον ἐκάστου μίμημα τῆ φύσει καὶ εἶδω-[D]λόν ἐστι γεγενημένον οὐκ ἄμικτον οὐδ' εἰλικρινές, ἀλλὰ τῷ μάλιστα μετέχειν ἕκαστον ἐκάστης δυνάμεως. ὁ μὲν γε κύβος ἐμφανῶς στάσεως οἰκεῖόν ἐστι σῶμα διὰ τὴν τῶν ἐπιπέδων ἀσφάλειαν καὶ βεβαιότητα· τῆς δὲ πυραμίδος πᾶς ἂν τις τὸ πυροειδὲς καὶ κινητικὸν ἐν τῇ λεπτότητι τῶν πλευρῶν καὶ τῇ τῶν γωνιῶν ὀξύτητι κατανοήσειεν· ἡ δὲ τοῦ δωδεκαέδρου φύσις περιληπτικὴ τῶν ἄλλων σχημάτων οὕσα τοῦ ὄντος εἰκῶν πρὸς πᾶν <ἂν> τὸ σωματικὸν γεγονέναι δόξειε· τῶν δὲ λοιπῶν δυεῖν τὸ μὲν εἰκοσάεδρον τῆς τοῦ ἑτέρου τὸ δ' ὀκτάεδρον μάλιστα τῆς ταύτου μετείληχεν ιδέας. διὸ τοῦτο μὲν ἀέ-[E]ρα σχετικὸν οὐσίας πάσης ἐν μιᾷ μορφῇ, θάτερον δ' ὕδωρ ἐπὶ πλείστα τῷ κεράννυσθαι γένη ποιότητων τρεπόμενον παρείχεν. εἶπερ οὖν ἡ φύσις ἀπαιτεῖ τὴν ἰσονομίαν ἐν πᾶσι, καὶ κόσμους εἰκός ἐστι μήτε πλείους γεγονέναι μήτ' ἐλάττους τῶν παραδειγμάτων, ὅπως ἕκαστον ἐν ἐκάστῳ τάξιν ἡγεμονικὴν ἔχη καὶ δύναμιν, ὥσπερ ἐν ταῖς συστάσεσι τῶν σωμάτων ἔσχηκεν.”

Bb. Apuleius, *On Plato and his Doctrine* 1.8 [197-8]

hinc unum esse mundum in eoque omnia nec relictum locum, in quo alius, nec elementa superesse, ex quibus alterius mundi corpus possit esse. ad haec ei adtributa est perpetua iuventus et inviolata valetudo; eoque nihil praeter ea¹ extrinsecus est relictum, quod corrumpere posset ingenium eius et, si superesset, non eum laederet, cum ita apud se ex omni parte conpositus atque ordinatus foret, [198] ut adversantia et contraria naturae disciplinaeque eius officere non possent.

¹ *praeterea* Moreschini

Cc. Aetius, *Opinions of the Philosophers* 1.4.3

(εἰ ἐν τὸ πᾶν)

Πλάτων δὲ τεκμαίρεται τὸ δοκοῦν, ὅτι εἷς κόσμος καὶ ἐν τὸ πᾶν, ἐκ τριῶν· ἐκ τοῦ μὴ εἶναι τέλειον, ἐὰν μὴ πάντα περιέχῃ· ἐκ τοῦ μὴ ἔσσεσθαι ὅμοιον τῷ παραδείγματι, ἐὰν μὴ μονογενῆς ᾖ· ἐκ τοῦ μὴ ἔσσεσθαι αὐτὸν ἀφθαρτον, ἐὰν ᾖ τι ἐξωτέρω αὐτοῦ.

CHAPTER 8

World Soul and Nature

A. ALCINOUS, *Didaskalikos* 14.3-4 (p. 169.35-170.13) (follows 7D)

καὶ τὴν ψυχὴν
 δὲ αἰεὶ οὖσαν τοῦ κόσμου οὐχὶ ποιεῖ ὁ θεὸς ἀλλὰ
 κατακοσμεῖ, καὶ ταύτῃ λέγοιτ' ἂν καὶ ποιεῖν, ἐγείρων καὶ
 ἐπιστρέφων πρὸς αὐτὸν τὸν τε νοῦν αὐτῆς καὶ αὐτὴν
 ὥσπερ ἐκ κάρου τινὸς βαθέος ἢ ὕπνου, ὅπως ἀποβλέ-
 (169.40) πουςα πρὸς τὰ νοητὰ αὐτοῦ δέχηται τὰ εἶδη καὶ τὰς
 μορφάς, ἐφιεμένη τῶν ἐκείνου νοημάτων. [4] δῆλον οὖν ὅτι
 ζῶον ἂν εἴη ὁ κόσμος καὶ νοερόν· ἄριστον γὰρ αὐτὸν
 βουλόμενος ποιῆσαι ὁ θεὸς ἀκολούθως καὶ ἔμψυχον
 αὐτὸν ἐποίησε καὶ νοερόν· τό τε γὰρ ἔμ- (170.1) ψυχον ἀποτελέ-
 σμα τοῦ μὴ ἐμψύχου ὅλον ὅλου κρεῖττον καὶ τὸ νοερόν
 τοῦ μὴ νοεροῦ, ἴσως οὐχ οἴου τε ὄντος νοῦ ἄνευ ψυχῆς
 ὑποστήναι· τῆς δὲ ψυχῆς ταθείσης ἐκ τοῦ μέσου ἐπὶ
 τὰ πέρατα, συνέβη αὐτὴν τὸ σῶμα τοῦ κόσμου κύκλω
 διὰ παντὸς περιέχειν καὶ περικαλύψαι, ὥστε ὅλω τῷ
 κόσμῳ αὐτὴν παρεκτείναι καὶ τοῦτον τὸν τρόπον αὐτὸν
 συνδεῖν τε καὶ συνέχειν, κρατεῖν μέντοι τὰ ἐκτὸς αὐτῆς
 τῶν ἐντὸς· ἢ μὲν γὰρ ἐκτὸς ἀσχιστος ἔμεινεν, ἢ δὲ
 (170.10) ἐντὸς εἰς ἑπτὰ κύκλους ἐτμήθη ἐξαχθῆ νημηθεῖσα
 κατὰ διπλάσια καὶ τριπλάσια διαστήματα· ἔστι τε ἢ μὲν
 περιεχομένη ὑπὸ τῆς ἀσχίστου μεινάσης σφαίρας
 ταύτῃ παραπλησία, ἢ δὲ σχισθεῖσα θατέρω.

B. Aetius, *Opinions of the Philosophers* 2.6.4

(Ἀπὸ ποίου πρώτου στοιχείου ἤρξατο κοσμοποιεῖν ὁ θεός)

Πλάτων τὸν ὄρατὸν κόσμον γεγονέναι πρὸς παράδειγμα τοῦ νοητοῦ κόσμου· τοῦ δ' ὄρατου κόσμου προτέραν μὲν εἶναι τὴν ψυχὴν, μετὰ δὲ ταύτην τὸ σωματοειδὲς τὸ ἐκ πυρὸς μὲν καὶ γῆς πρῶτον, ὕδατος δὲ καὶ ἀέρος δεύτερον.

C. PLUTARCH, *Symposium of the Seven Sages* 163D-F

(Anacharsis and Thales here are fictionalised versions of two of the ancient 'Seven Sages')

μετὰ δὲ τοῦτον ὁ Ἀνάχαρσις εἶπεν ὅτι τοῦ Θαλέω καλῶς ὑπολαμβάνοντος ἐν πάσιν εἶναι τοῖς κυριωτάτοις μέρεσι τοῦ κόσμου καὶ μεγίστοις ψυχὴν, οὐκ ἄξιόν ἐστι θαυμάζειν εἰ τὰ κάλλιστα περαίνεται θεοῦ γνώμη. “ψυχῆς γὰρ [E] ὄργανον τὸ σῶμα,

θεοῦ δ' ἡ ψυχὴ· καὶ καθάπερ σῶμα πολλὰς μὲν ἐξ αὐτοῦ κινήσεις ἔχει, τὰς δὲ πλείστας καὶ καλλίστας ὑπὸ ψυχῆς, οὕτως αὖ πάλιν ἡ ψυχὴ τὰ μὲν ὑφ' ἑαυτῆς κινουμένη πράττει, τὰ δὲ τῷ θεῷ παρέχει χρωμένῳ κατευθύνειν καὶ τρέπειν ἑαυτὴν ἢ βούλοιτο, πάντων ὀργάνων εὐτρεπέστατον οὖσα. δεινὸν γάρ, εἶπεν, “εἰ πῦρ μὲν ὄργανόν ἐστι θεοῦ καὶ πνεῦμα καὶ ὕδωρ καὶ νέφη καὶ ὄμβροι, δι' ὧν πολλὰ μὲν σφίζει τε καὶ τρέφει, πολλὰ δ' ἀπόλλυσι καὶ ἀναιρεῖ, ζῶοις δὲ χρήται πρὸς οὐδὲν ἀπλῶς οὐδέπω τῶν ὑπ' αὐτοῦ γιγνομένων. ἀλλὰ μάλλον εἰκὸς ἐξηρητημένα τῆς τοῦ θεοῦ δυνά-**[F]**μεως ὑπουργεῖν, καὶ συμπαθεῖν ταῖς τοῦ θεοῦ κινήσεσιν ἢ Σκύθαις τόξα λύραι δ' “Ἐλλησι καὶ αὐλοὶ συμπαθοῦσιν.”

D. NUMENIUS fr. 22 = Proclus, *On the Timaeus* iii. 103.28-32

(on *Ti.* 39e: ἡπερ οὖν νοῦς ἐνούσας ἰδέας τῷ ὃ ἔστιν ζῶον, οἶαί τε ἔνεισι καὶ ὄσαι, καθορᾶ, τοιαύτας καὶ τοσαύτας διενόηθη δεῖν καὶ τόδε σχεῖν)

Νουμήνιος δὲ τὸν μὲν πρῶτον
κατὰ τὸ ὃ ἐστι ζῶον τάττει καὶ φησιν ἐν προσχρήσει τοῦ
[30] δευτέρου νοεῖν, τὸν δὲ δεύτερον κατὰ τὸν νοῦν¹
καὶ τοῦτον αὖ ἐν προσχρήσει τοῦ τρίτου δημιουργεῖν, τὸν δὲ
τρίτον κατὰ τὸν διανοούμενον.

E. SEVERUS 13T = Proclus, *On the Timaeus* i. 255.3-7

οὗτος γὰρ ἐπὶ μὲν τὴν τῶν νοητῶν θέαν
στελλόμενος ἑαυτῷ τε χρήται καὶ τῇ νοήσει, οὐχ ὅτι ὄργανον
μὲν ἡ νόησις, τὸ δὲ χρώμενον αὐτός, ὡς οἶεται Σευήρος
ὁ Πλατωνικὸς χεῖρω τοῦ λόγου τὴν νόησιν τιθέμενος ἀλλ'
ὅτι φῶς ἐστι τοῦ λόγου ἡ νόησις.

¹ τὸν <πρῶτον> νοῦν Diehl after Thedinga

F. APUELIUS, *On Plato and his Doctrine* 1.9 [199]

animam vero animantium omnium non esse corpoream nec sane perituram, cum corpore fuerit absoluta, omniumque gignentium esse seniore; atque ideo et imperitare et regere ea quorum curam fuerit diligentiamque sortita; ipsamque semper et per se moveri, agitatricem aliorum, quae natura sui inmota sunt atque pigra. sed illam, fontem animarum omnium, caelestem animam, optimam et sapientissimam virtute esse genetricem, subservire etiam fabricatori deo et praesto esse ad omnia inventa eius pronuntiat.

G. Nicomachus, perhaps the source for ps.-Iamblichus, *Arithmetical Theology* 45.8–13 (cf. Photius, *Library cod.* 187, 144b1-4: ἡ δὲ ἐξάς εἶδος εἶδους αὐτῷ αἰτιολογεῖται, καὶ τῆ ψυχῆ μόνος ἀριθμῶν ἀρμόζων, καὶ διάρθρωσις τοῦ παντὸς ψυχοποιὸς καὶ τῆς ζωτικῆς ἕξεως ἐμποιητική – παρὸ καὶ ἐξάς)

εὐδιάρ-

θρωτική καὶ συντακτική σώματος ψυχῆ, καθάπερ ψυχικὸν [10] εἶδος ἀμόρφου ὕλης, τῆ δὲ ψυχῆ τὸ παράπαν οὐδεὶς ἐφαρμόζειν δύναται μᾶλλον ἐξάδος ἀριθμὸς, οὐκ ἄλλος ἂν οὕτω διάρθρωσις τοῦ παντὸς λέγοιτο, ψυχοποιὸς ἰσταμένως εὐρισκομένη καὶ τῆς ζωτικῆς ἕξεως ἐμποιητική, παρὸ ἐξάς.

H. ANONYMOUS (5) reported in Galen, *On the Formation of Foetuses* 700.17-701.6

εἰπόντος δὲ τινος τῶν διδασκάλων μοι τῶν Πλατωνικῶν, τὴν δι' ὅλου κόσμου ψυχὴν ἐκτεταμένην [701.1] διαπλάττειν τὰ κούμενα, τὴν μὲν τέχνην καὶ δύναμιν ἀξίαν ἐκείνης ἐνόμισα, σκορπίους δὲ καὶ φαλάγγια, καὶ μυῖαν καὶ κώνωπας, ἐχίδνας τε καὶ σκώληκας, ἔλμινθὰς τε καὶ ἀσκαρίδας ὑπ' ἐκείνης διαπλάττεσθαι νομίζειν οὐχ ὑπέμεινα, πλησίον ἀσεβείας ἤκειν ὑπολαβῶν τὴν τοιαύτην δόξαν.

I. CELSUS, cited from his *True Account* by Origen, *Against Celsus* 4.75 (perhaps concerning provisions made by the world soul for the cosmos which do not have formal causes)

οἶεται γὰρ πρῶτον μὲν μὴ ἔργα θεοῦ εἶναι βροντὰς καὶ ἀστραπάς καὶ ὑετούς, ἤδη σαφέστερον ἐπικουρίζων· δεύτερον δὲ φησιν ὅτι, εἰ καὶ διδώη τις ταῦτα ἔργα εἶναι

θεοῦ, οὐ μᾶλλον ἡμῖν τοῖς ἀνθρώποις ταῦτα γίνεται πρὸς τροφήν ἢ τοῖς φυτοῖς δένδροις τε καὶ πόαις καὶ ἀκάνθαις.

**J. JULIAN OF TRALLES reported via the Peripatetic
Alexander of Aphrodisias in Simplicius, *On Aristotle on the Heavens* 380.1-3
(on the circular movement of the heavens, as discussed in *Cael.* 1.2)**

Ἰουλιανοῦ μὲν, φησί, τοῦ Τραλλιανοῦ δόξα ἦν τῆς ἐπὶ δεξιὰ κινήσεως αἰτίαν αὐτῶ τὴν ψυχὴν εἶναι καὶ τῆς ὀμαλοῦς καὶ τεταγμένης.

**K. PYRALLIANUS, in a dream narrated by Aristides, *Sacred
Discourse* 4, 334-19-35**

ἐδόκουν δὲ βαδίζειν ὁδὸν τινα δι' ἑμαυτοῦ χωρίου προσορῶν
[20] τῷ ἀστέρι ἄρτι ἤκοντι, καὶ γὰρ εἶναι πορείαν πρὸς ἀνα-
τολάς. παρεῖναι δὲ Πυραλλιανὸν τὸν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, ἄνδρα
ἡμῖν τε ἐταῖρον καὶ περὶ τοὺς Πλάτωνος λόγους εὖ γε-
γυμνασμένον, οἷα δ' ἐν ὁδῷ καὶ ἡσυχίας οὔσης προσπαί-
ζων αὐτὸν καὶ ἅμα ἐρεσχελῶν εἰπεῖν, ἔχεις μοι πρὸς θεῶν
εἰπεῖν – πάντως δ' ἐσμέν μόνοι – τί ταῦτα ὑμεῖς οἱ
περὶ τὸν Πλάτωνα ἀλαζονεύεσθε καὶ ἐκπλήττετε τοὺς ἀν-
θρώπους. ἔφερε δέ μοι τοῦτο εἰς τοὺς περὶ φύσεως αὐτοῦ
καὶ τῶν ὄντων λόγους. καὶ ὃς ἀκολουθεῖν με ἐκέλευε προς-
έχοντα τὸν νοῦν. ἐκ τούτου δὲ ὁ μὲν ἠγείτο, ἐγὼ δ' εἰπό-
[30] μην. καὶ προσελθὼν μικρὸν ἀνασχῶν τὴν χεῖρα δείκνυσί μοι
τόπον τινα τοῦ οὐρανοῦ· καὶ ἅμα δεικνύς ἔφη, οὗτος δὴ
σοί ἐστιν ὃν καλεῖ Πλάτων τοῦ παντὸς ψυχῆν. ἀναβλέπω τε
δὴ καὶ ὀρῶ Ἀσκληπιὸν τὸν ἐν Περγάμῳ ἐνιδρυμένον ἐν τῷ
οὐρανῷ, καὶ ἅμα τε ἀφυπνιζόμην ἐπὶ τούτοις καὶ τὴν ὥραν
αἰσθάνομαι ταύτην ἐκείνην οὖσαν ἐν ἧ ἐδόκουν ταῦτα ὀρᾶν.

**L. ATTICUS fr. 35 / ARISTANDER / Numenius fr. 39 /
PLUTARCH / SEVERUS 12T = Proclus, *On the Timaeus* ii.
153.17-154.1**

τῶν δὲ πρὸ ἡμῶν
οἱ μὲν μαθηματικὴν ποιοῦντες τὴν οὐσίαν τῆς ψυχῆς ὡς
μέσσην τῶν τε φυσικῶν καὶ τῶν ὑπερφυσικῶν, οἱ μὲν ἀριθμὸν
[153.20] αὐτὴν εἰπόντες ἐκ μονάδος ποιοῦσιν, ὡς ἀμερίστου, καὶ τῆς
ἀορίστου δυάδος, ὡς μεριστῆς, οἱ δὲ ὡς γεωμετρικὴν ὑπό-
στασιν οὖσαν ἐκ σημείου καὶ διαστάσεως, τοῦ μὲν ἀμεροῦς, τῆς

δὲ μεριστῆς· καὶ τῆς μὲν προτέρας εἰσὶ δόξης οἱ περὶ Ἀρίστανδρον καὶ Νουμήνιον καὶ ἄλλοι πλείστοι τῶν ἐξηγητῶν, τῆς δὲ δευτέρας Σευήρος. οἱ δὲ ὡς φυσικὴν θεωροῦντες μεριστὴν μὲν οὐσίαν λέγουσι τὴν ἄλογον προοῦσαν τῆς λογικῆς, ἀμέριστον δὲ τὴν θείαν, καὶ ἐκ τῶν δύο ποιοῦσι τὴν λογικὴν, τῆς μὲν ὡς κοσμοῦσης, τῆς δὲ ὡς ὑποκειμένης, καθάπερ Πλούταρχος καὶ Ἀττικὸς, καὶ [153.30] φασὶν ἀγένητον μὲν κατὰ τὸ ὑποκείμενον αὐτὴν εἶναι, γενητὴν δὲ κατὰ τὸ εἶδος.

M. Aetius, *Opinions of the Philosophers* 4.2.5 (Περὶ ψυχῆς)

Πλάτων οὐσίαν νοητὴν, ἐξ ἑαυτῆς κινητικὴν κατ' ἀριθμὸν ἐναρμόνιον κινουμένην.

N. SEVERUS 9T from Iamblichus, *On the Soul* as reported at Stobaeus, *Anthology* 1.49.32 (pp. 363.26-364.4)

μετὰ δὴ ταῦτα τοὺς εἰς μαθηματικὴν οὐσίαν ἐντι- [364.1] θέντας τὴν οὐσίαν τῆς ψυχῆς καταλέγω διευκρινημένως. ἔστι δὴ γένος ἓν τι αὐτῆς τὸ σχῆμα, πέρας ὃν διαστάσεως, καὶ αὐτὴ ἢ διάστασις. ἐν αὐτοῖς μὲν οὖν τούτοις Σεβήρος ὁ Πλατωνικὸς αὐτὴν ἀφωρίσατο.

O. ERATOSTHENES / SEVERUS 11T = Proclus, *On the Timaeus* ii. 152.24-32

οὐκ ἄρα ἀνεξόμεθα λέγειν ἡμεῖς οὕτω μέσσην αὐτὴν, ὡς ἔχουσάν τι καὶ ἀσώματον καὶ σωματικόν, ὡς Ἐρατοσθένης ὑπέλαβεν, ἢ διάστημα γεωμετρικὸν ἐπὶ τὴν οὐσίαν αὐτῆς ἀναφέρειν, ὡς Σευήρος· κρᾶσις γὰρ οὐκ ἂν ποτε γένοιτο ἀδιαστάτου καὶ διαστατοῦ καὶ ἀμερίστου καὶ σώματος· οὐδὲ [30] γὰρ σημείου καὶ γραμμῆς. εἰ δὲ μὴ ταύτης, καὶ ἄλλου τινὸς διαστήματος πολλῶ μάλλον· μάλλον γὰρ τοῦ ἀμεροῦς ἀφέστηκε τὸ τριχῆ μεριστὸν ἢ τὸ μοναχῆ·

P. SEVERUS 17F, quoted from *On the Soul* at Eusebius, *Preparation for the Gospel* 13.17.1-6

“περὶ δὲ τῆς κατὰ Πλάτωνα ψυχῆς, ἣν φησὶν ἐξ ἀπαθούς καὶ παθητῆς οὐσίας συστήναι ὑπὸ τοῦ θεοῦ, ὡς ἐκ λευκοῦ καὶ μέλανος τῶν μέσων τι χρωμάτων, ἐκεῖνα ἔχομεν εἰπεῖν, ὅτι ἀνάγκη χρόνῳ διαστάσεως αὐτῶν γιγνομένης ἀφανισθῆναι αὐτὴν,

ὡς τὴν τοῦ μέσου χρώματος σύστασιν, ἐπὶ τὰ οἰκεία ἐκάστου ἐξ ὧν συνέστη ἐν χρόνῳ φύσει χωριζομένου. εἰ δὲ τοῦτο, φθαρτὴν ἀποφανοῦμεν, ἀλλ' οὐκ ἀθάνατον τὴν ψυχὴν. [2] εἰ γὰρ τοῦτο ὁμολογεῖται μηδὲν τῶν ἐν τῇ φύσει ὄντων ἄνευ τοῦ ἐναντίου εἶναι τὰ τε ἐν τῷ κόσμῳ ἐκ τῆς τῶν ἐναντίων φύσεως ὑπὸ θεοῦ κεκοσμηθῆναι, φιλίαν αὐτοῖς καὶ κοινωνίαν ἐμποιήσαντος αὐτοῦ, οἷον τῷ ξηρῷ πρὸς τὸ ὑγρὸν καὶ τῷ θερμῷ πρὸς τὸ ψυχρὸν τῷ τε βαρεῖ πρὸς τὸ κοῦφον λευκῷ τε πρὸς τὸ μέλαν γλυκεῖ τε πρὸς πικρὸν σκληρῷ τε πρὸς μαλακὸν καὶ πᾶσι τοῖς τοιοῦτοις μίαν ἄλλην πάντων κοινωνίαν τῇ τε ἀπαθεί οὐσίᾳ πρὸς τὴν παθητὴν, τὰ δὲ κραθέντα καὶ μιχθέντα χωρισμὸν τὸν ἀπ' ἀλλήλων ἐν χρόνῳ φύσει ἐπιδέχεται, ἢ δὲ ψυχὴ ἐξ ἀπαθοῦς καὶ παθητῆς οὐσίας γεγενῆσθαι ὑποκίεσται, ἀνάγκη ὡς τὸ μέσον χρῶμα οὕτω καὶ ταύτην ἐν χρόνῳ φύσει ἀφανισθῆναι, τῶν ἐν τῇ συστάσει αὐτῆς ἐναντίων ἐπὶ τὴν οἰκείαν φύσιν ἐπειγομένων. [3] ἢ γὰρ οὐχ ὀρώμεν καὶ τὸ φύσει βαρὺ, κἂν ὑφ' ἡμῶν ἢ τινος ἕξωθεν φυσικῆς προσγενομένης αὐτῷ κουφότητος ἄνω φέρεται, ὡς αὐτὸ ὁμοίως ἐπὶ τὴν οἰκείαν φύσιν κάτω βιάζεται, ὁμοίως δὲ καὶ τὸ φύσει κοῦφον, κατὰ τὰς ὁμοίας ἕξωθεν αἰτίας κάτω φερόμενον, ὡς αὐτὸ ὁμοίως ἐπὶ τὰ ἄνω βιάζεται; τὰ γὰρ ἐκ δύο τινῶν ἀλλήλοις ἐναντίων εἰς ταῦτὸν συναχθέντα ἀδύνατον ἐν τῷ αὐτῷ αἰεὶ εἶναι, μὴ τρίτου τινὸς τῆς τῶν ὄντων οὐσίας αἰεὶ ἐνόντος αὐτοῖς. [4] ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἔστι ψυχὴ τρίτον τι πράγμα ἐκ δύο ἐναντίων ἀλλήλοις σύνθετον, ἀπλοῦν δὲ καὶ τῇ αὐτῇ φύσει ἀπαθὲς καὶ ἀσώματον· ὅθεν Πλάτων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἀθάνατον αὐτὴν ἔφασαν εἶναι. [5] ἐπειδὴ δὲ τὸν ἄνθρωπον ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος κοινός ἐστι πάντων λόγος γεγενῆσθαι, τὰ δ' ἐν ἡμῖν ἄνευ σώματος ἐκουσίως καὶ ἀκουσίως γιγνόμενα πάθη τῆς ψυχῆς εἶναι λέγεται, οἱ μὲν πολλοὶ τούτῳ τεκμαιρόμενοι παθητὴν εἶναι τὴν οὐσίαν αὐτῆς, θνητὴν αὐτὴν εἶναι λέγουσι καὶ σωματοειδῆ, ἀλλ' οὐκ ἀσώματον. [6] ὁ δὲ Πλάτων τῷ φύσει αὐτῆς ἀπαθεί προσηναγκάσθη τὴν παθητὴν οὐσίαν προσυφάναι. ὅτι δὲ μηδετέρως ἔχει, ἐξ ὧν ἐκάτεροι εἰρήκασιν, Πλάτων τε καὶ οἱ ἄλλοι, πειρασόμεθα τῷ λόγῳ, τὰς ἐν ἡμῖν ἐνεργούσας δυνάμεις παραθέντες, προσβιβάσαι.”

Q. PLUTARCH, *On the Procreation of the Soul*

1012C-1013D = Eudorus fr. 6 (Plutarch, introducing his work, which is addressed to two of his sons, has just quoted *Ti.* 35a-b)

ταῦτα πρῶτον ὅσας παρέσχηκε τοῖς ἐξηγουμέ-[1012D]νοῖς διαφορὰς, ἀπλετον ἔργον ἐστὶ διελεθεῖν ἐν τῷ παρόντι, πρὸς δ' ὑμᾶς ἐντετυχηκότας ὁμοῦ ταῖς πλείσταις καὶ περιττόν. ἐπεὶ δὲ τῶν δοκιμωτάτων ἀνδρῶν τοὺς μὲν Ξενοκράτης προσηγάγετο, τῆς

ψυχῆς τὴν οὐσίαν ἀριθμὸν αὐτὸν ὑφ' ἑαυτοῦ κινούμενον ἀποφηνάμενος, οἱ δὲ Κράντορι τῷ Σολεῖ προσέθεντο, μιγνύντι τὴν ψυχὴν ἔκ τε τῆς νοητῆς καὶ τῆς περὶ τὰ αἰσθητὰ δοξαστῆς φύσεως, οἷμαί τι τὴν τούτων ἀνακαλυφθέντων σαφήνειαν ὥσπερ ἐνδόσιμον ἡμῖν παρέξειν. Ἔστι δὲ βραχὺς ὑπὲρ ἀμφοῖν ὁ λόγος. οἱ μὲν γὰρ οὐδὲν ἢ γένεσιν ἀριθμοῦ δηλοῦσθαι νομίζουσι τῇ μίξει τῆς ἀμερί-[1012E]στου καὶ μεριστῆς οὐσίας· ἀμέριστον μὲν γὰρ εἶναι τὸ ἐν μεριστῶν δὲ τὸ πλήθος, ἔκ δὲ τούτων γίγνεσθαι τὸν ἀριθμὸν τοῦ ἐνὸς ὀρίζοντος τὸ πλήθος καὶ τῇ ἀπειρίᾳ πέρας ἐντιθέντος, ἦν καὶ δυάδα καλοῦσιν ἀόριστον (καὶ Ζαράτας ὁ Πυθαγόρου διδάσκαλος ταύτην μὲν ἐκάλει τοῦ ἀριθμοῦ μητέρα τὸ δ' ἐν πατέρα· διὸ καὶ βελτίονας εἶναι τῶν ἀριθμῶν ὅσοι τῇ μονάδι προσεοίκασι)· τοῦτον δὲ μήπω ψυχὴν τὸν ἀριθμὸν εἶναι· τὸ γὰρ κινήτικόν καὶ τὸ κινήτὸν ἐνδεῖν αὐτῷ. τοῦ δὲ ταύτου καὶ τοῦ ἐτέρου συμμιγέντων, ὧν τὸ μὲν ἐστὶ κινήσεως ἀρχὴ καὶ μεταβολῆς τὸ δὲ μονῆς, ψυχὴν γεγονέναι, μηδὲν ἦττον τοῦ ἰστάναι καὶ ἴστασθαι [1012F] δύναιμι ἢ τοῦ κινεῖσθαι καὶ κινεῖν οὔσαν.

οἱ δὲ περὶ τὸν Κράντορα μάλιστα τῆς ψυχῆς ἴδιον ὑπολαμβάνοντες ἔργον εἶναι τὸ κρίνειν τὰ τε νοητὰ καὶ τὰ αἰσθητὰ τὰς τε τούτων ἐν αὐτοῖς καὶ πρὸς ἄλληλα γιγνομένης διαφορᾶς καὶ ὁμοιότητος, ἔκ πάντων φασίν, ἵνα πάντα γινώσκῃ, συγκεκράσθαι τὴν ψυχὴν [1013A] ταῦτα δ' εἶναι τέτταρα, τὴν νοητὴν φύσιν αἰετὰ κατὰ ταῦτα καὶ ὡσαύτως ἔχουσιν καὶ τὴν περὶ τὰ σώματα παθητικὴν καὶ μεταβλητὴν, ἔτι δὲ τὴν ταύτου καὶ τοῦ ἐτέρου διὰ τὸ κάκεινων ἑκατέραν μετέχειν ἐτερότητος καὶ ταυτότητος.

ὁμαλῶς δὲ πάντες οὗτοι χρόνῳ μὲν οἴονται τὴν ψυχὴν μὴ γεγονέναι μηδ' εἶναι γενητὴν, πλείονας δὲ δυνάμεις ἔχειν, εἰς ἃς ἀναλύοντα θεωρίας ἕνεκα τὴν οὐσίαν αὐτῆς λόγῳ τὸν Πλάτωνα γιγνομένην ὑποτίθεσθαι καὶ συγκεραννυμένην· τὰ δ' αὐτὰ καὶ περὶ τοῦ κόσμου διανοοούμενον ἐπίστασθαι μὲν αἰδίων ὄντα καὶ ἀγένητον, τὸ δ' ὧ τρόπῳ συντέτακται καὶ διοικεῖ-[1013B]ται καταμαθεῖν οὐ ῥᾶδιον ὀρώντα τοῖς μήτε γένεσιν αὐτοῦ μήτε τῶν γενητικῶν σύνοδον ἐξ ἀρχῆς προὑποθεμένοις ταύτην τὴν ὁδὸν τραπέσθαι.

τοιούτων δὲ τῶν καθόλου λεγομένων, ὁ μὲν Εὐδωρος οὐδετέρους ἀμοιρεῖν οἶεται τοῦ εἰκότος· ἐμοὶ δὲ δοκοῦσι τῆς Πλάτωνος ἀμφοτέροι διαμαρτάνειν δόξης, εἰ κανόνι τῷ πιθανῷ χρηστέον, οὐκ ἴδια δόγματα περαίνοντας ἀλλ' ἐκείνῳ τι βουλομένους λέγειν ὁμολογούμενον. ἢ μὲν γὰρ ἔκ τῆς νοητῆς καὶ τῆς αἰσθητῆς οὐσίας λεγομένη μίξις οὐ διασαφείται πῆ ποτε ψυχῆς μάλλον ἢ τῶν ἄλλων, ὅ τι ἂν τις εἴπῃ, γένεσις ἐστίν. αὐτὸς τε γὰρ ὁ κόσ-[1013C]μος οὗτος καὶ τῶν μερῶν

ἕκαστον αὐτοῦ συνέστηκεν ἔκ τε σωματικῆς οὐσίας καὶ νοητῆς, ὧν ἡ μὲν ὕλην καὶ ὑποκείμενον ἢ δὲ μορφήν καὶ εἶδος τῷ γενομένῳ παρέσχε· καὶ τῆς μὲν ὕλης τὸ μετοχήν καὶ εἰκασίαν τοῦ νοητοῦ μορφωθὲν εὐθύς ἀπτὸν καὶ ὄρατόν ἐστιν, ἡ ψυχὴ δὲ πάσαν αἴσθησιν ἐκπέφουγεν. ἀριθμὸν γε μὴν ὁ Πλάτων οὐδέποτε τὴν ψυχὴν προσεῖπεν, ἀλλὰ κίνησιν αὐτοκίνητον αἰεὶ καὶ “κινήσεως πηγὴν καὶ ἀρχὴν”· ἀριθμῷ δὲ καὶ λόγῳ καὶ ἀρμονίᾳ διακεκόσμηκε τὴν οὐσίαν αὐτῆς ὑποκειμένην καὶ δεχομένην τὸ κάλλιστον εἶδος ὑπὸ τούτων ἐγγιγνόμενον. οἶμαι δὲ μὴ ταῦτόν εἶναι τῷ [1013D] κατ’ ἀριθμὸν συνεστάναι τὴν ψυχὴν τὸ τὴν οὐσίαν αὐτῆς ἀριθμὸν ὑπάρχειν· ἐπεὶ καὶ καθ’ ἀρμονίαν συνέστηκεν ἀρμονία δ’ οὐκ ἐστιν, ὡς αὐτὸς ἐν τῷ περὶ Ψυχῆς ἀπέδειξεν. ἐκφανῶς δὲ τούτοις ἠγνόηται τὸ περὶ τοῦ ταύτου καὶ τοῦ ἑτέρου· λέγουσι γὰρ ὡς τὸ μὲν στάσεως τὸ δὲ κινήσεως συμβάλλεται δύναμιν εἰς τὴν τῆς ψυχῆς γένεσιν, αὐτοῦ Πλάτωνος ἐν τῷ Σοφιστῇ τὸ ὄν καὶ τὸ ταῦτόν καὶ τὸ ἕτερον, πρὸς δὲ τούτοις στάσιν καὶ κίνησιν, ὡς ἕκαστον ἐκάστου διαφέρον καὶ πέντε ὄντα χωρὶς ἀλλήλων τιθεμένου καὶ διορίζοντος.

**R. ATTICUS fr. 40 / DEMOCRITUS / PLUTARCH =
Syrianus, *On the Metaphysics* 105.32-106.5 (shortly after 6U)**

τὰ μὲν

γὰρ ἐστὶν ἐν συνθέσει καὶ διαιρέσει καὶ πλήθει καὶ ῥέπει πρὸς τὴν γένεσιν καὶ τὴν ὕλην, τὰ δὲ εἶδη τελέως ἀπλὰ καὶ ἀμερῆ καὶ μονοειδή καὶ ἀγέννητα καὶ ἄυλα. καὶ τί θαυμαστόν, εἰ τὰ τοσοῦτον ἀλλήλων διεστῶτα χωρίζομεν ἀπ’ ἀλλήλων; ὅπου γε μὴδὲ Πλούταρχον καὶ Ἀττικὸν καὶ Δημόκριτον τοὺς Πλατωνικοὺς κατ’ αὐτὸ τοῦτο ζηλοῦμεν, ὅτι γε τοὺς καθόλου λόγους τοὺς ἐν οὐσίᾳ τῆ ψυχικῆ διαιωνίως ὑπάρχοντας ἠγοῦνται εἶναι τὰς ἰδέας· εἰ γὰρ καὶ χωρίζουσιν αὐτὰς τῶν ἐν τοῖς αἰσθητοῖς κοινοτήτων, ἀλλ’ ὅμως οὐ [105.40] χρῆ συμφύρειν εἰς ταῦτόν τοὺς τῆς ψυχῆς λόγους καὶ τὸν ἔνυλον καλού- [106.1] μενον νοῦν τοῖς παραδειγματικοῖς καὶ ἀύλοις εἶδεσι καὶ ταῖς δημιουργικαῖς νοήσεσιν· ἀλλ’ ὥσπερ ὁ θεὸς Πλάτων τὸ μὲν ἡμέτερον εἰς ἓν λογισμῷ συναρτίσθαι φησὶ καὶ ἀνάμνησιν εἶναι ὧν ἐθεασάμεθά ποτε συμπορευθέντες θεῷ, τὸ δὲ θεῖον αἰεὶ κατὰ τὰ αὐτὰ ὡσαύτως ἔχειν, οὕτω καὶ αὐτοὺς δια- ρεῖν, ἔστ’ ἂν ἐθέλωσιν εἶναι Πλατωνικοί.

S. PLUTARCH, *Platonic Questions* 2, 1001B-C

ὅτι, δεῦν ὄντων ἐξ ὧν ὁ κόσμος συνέστηκε, σώματος καὶ ψυχῆς, τὸ μὲν οὐκ ἐγέννησε θεὸς ἀλλὰ, τῆς ὕλης παρασχομένης, ἐμόρφωσε καὶ συνήρμοσε, πέρασιν οἰκείους καὶ σχήμασι δῆσας καὶ ὀρίσας τὸ ἄπειρον· ἡ δὲ ψυχὴ, νοῦ [C] μετασχοῦσα καὶ λογισμοῦ καὶ ἀρμονίας, οὐκ ἔργον ἐστὶ τοῦ θεοῦ μόνον ἀλλὰ καὶ μέρος, οὐδ' ὑπ' αὐτοῦ ἀλλ' ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἐξ αὐτοῦ γέγονεν.

T. PLUTARCH, *On the Procreation of the Soul* 1014B-E

ὁ γὰρ θεὸς οὔτε σῶμα τὸ ἀσώματον οὔτε ψυχὴν τὸ ἄψυχον ἐ-[C]ποίησεν, ἀλλ' ὥσπερ ἀρμονικὸν ἄνδρα καὶ ῥυθμικὸν οὐ φωνὴν ποιεῖν οὐδὲ κίνησιν ἐμμελῆ δὲ φωνὴν καὶ κίνησιν εὐρυθμον ἀξιούμεν, οὕτως ὁ θεὸς οὔτε τοῦ σώματος τὸ ἄπτὸν καὶ ἀντίτυπον οὔτε τῆς ψυχῆς τὸ φανταστικὸν καὶ κινητικὸν αὐτὸς ἐποίησεν· ἀμφοτέρας δὲ τὰς ἀρχὰς παραλαβὼν, τὴν μὲν ἀμυδρὰν καὶ σκοτεινὴν τὴν δὲ ταραχώδη καὶ ἀνόητον ἀτελεῖς δὲ τοῦ προσήκοντος ἀμφοτέρας καὶ ἀόριστους, ἔταξε καὶ διεκόσμησε καὶ συνήρμοσε, τὸ κάλλιστον ἀπεργασάμενος καὶ τελειότατον ἐξ αὐτῶν ζῶν. ἡ μὲν οὖν σῶματος οὐσία τῆς λεγομένης ὑπ' αὐτοῦ πανδεχοῦς φύσεως ἔδρας τε καὶ τιθῆνης τῶν γε-[D]νητῶν οὐχ ἕτερα τίς ἐστίν. τὴν δὲ τῆς ψυχῆς ἐν Φιλίβῳ μὲν ἀπειρίαν κέκληκεν, ἀριθμοῦ καὶ λόγου στέρησιν οὔσαν, ἐλλείψεώς τε καὶ ὑπερβολῆς καὶ διαφορᾶς καὶ ἀνομοιότητος ἐν αὐτῇ πέρασ οὐδὲν οὐδὲ μέτρον ἔχουσαν· ἐν δὲ Τιμαίῳ τὴν τῆ ἀμερίστῳ συγκεραννυμένην φύσει καὶ περὶ τὰ σώματα γίνεσθαι λεγομένην μεριστὴν οὔτε πλῆθος ἐν μονάσι καὶ στιγμαῖς οὔτε μήκη καὶ πλάτη λέγεσθαι νομιστέον, ἃ σώμασι προσήκει καὶ σωμάτων μᾶλλον ἢ τῆς ψυχῆς ἐστίν, ἀλλὰ τὴν ἄτακτον καὶ ἀόριστον αὐτοκίνητον δὲ καὶ κινητικὴν ἀρχὴν ἐκείνην, ἣν πολλαχοῦ μὲν ἀνάγκην ἐν δὲ τοῖς Νόμοις ἀντικρυς ψυχὴν ἄ-[E]τακτον εἶρηκε καὶ κακοποιόν· αὕτη γὰρ ἦν ψυχὴ καθ' ἑαυτήν, νοῦ δὲ καὶ λογισμοῦ καὶ ἀρμονίας ἔμφρονος μετέσχευ, ἵνα κόσμου ψυχὴ γένηται. καὶ γὰρ τὸ πανδεχὲς καὶ ὑλικὸν ἐκεῖνο μέγεθος μὲν ἐκέκτητο καὶ διάστημα καὶ χώραν, κάλλους δὲ καὶ μορφῆς καὶ σχημάτων μετριότητος ἐνδεῶς εἶχεν· ἔλαχε δὲ τούτων, ἵνα γῆς καὶ θαλάττης καὶ οὐρανοῦ καὶ ἀστέρων φυτῶν τε καὶ ζῶων παντοδαπὰ σώματα καὶ ὄργανα γίγηνηται κοσμηθέν.

U. PLUTARCH, *On the Procreation of the Soul*

1024D-1025A

ἦν δὲ τὸ θάτερον οὐ κίνησις ὡσπερ οὐδὲ ταυτόν στάσις, ἀλλ' ἀρχὴ διαφορᾶς καὶ ἀνομοιότητος. ἐκάτερον γὰρ ἀπὸ τῆς ἐτέρας ἀρχῆς κάτεισι, τὸ μὲν ταυτόν ἀπὸ τοῦ ἑνὸς τὸ δὲ θάτερον ἀπὸ τῆς δυάδος· καὶ μέμικται πρῶτον ἐνταῦθα περὶ τὴν ψυχὴν, ἀρι-[1024E]θμοῖς καὶ λόγοις συνδεθέντα καὶ μεσότησιν ἐναρμονίαις, καὶ ποιεῖ θάτερον μὲν ἐγγενόμενον τῷ ταύτῳ διαφορᾶν, τὸ δὲ ταυτόν ἐν τῷ ἐτέρῳ τάξιν, ὡς δῆλόν ἐστιν ἐν ταῖς πρώταις τῆς ψυχῆς δυνάμεσιν· εἰσὶ δ' αὐταὶ τὸ κριτικὸν καὶ τὸ κινήτικόν. ἢ μὲν οὖν κίνησις εὐθύς ἐπιδείκνυται περὶ τὸν οὐρανὸν ἐν μὲν τῇ ταυτότητι τὴν ἑτερότητα τῇ περιφορᾷ τῶν ἀπλανῶν, ἐν δὲ τῇ ἑτερότητι τὴν ταυτότητα τῇ τάξει τῶν πλανήτων· ἐπικρατεῖ γὰρ ἐν ἐκείνοις τὸ ταυτόν ἐν δὲ τοῖς περὶ γῆν τούναντίον. ἢ δὲ κρίσις ἀρχᾶς μὲν ἔχει δύο, τὸν τε νοῦν ἀπὸ τοῦ ταύτου πρὸς τὰ καθόλου καὶ τὴν αἴσθησιν ἀπὸ τοῦ ἐτέρου [1024F] πρὸς τὰ καθ' ἕκαστα. μέμικται δὲ λόγος ἐξ ἀμφοῖν, νόησις ἐν τοῖς νοητοῖς καὶ δόξα γιγνόμενος ἐν τοῖς αἰσθητοῖς· ὀργάνοις τε ταῖς μεταξὺ φαντασίαις τε καὶ μνήμαις χρώμενος, ὧν τὰ μὲν ἐν τῷ ταύτῳ τὸ ἕτερον τὰ δ' ἐν τῷ ἐτέρῳ ποιεῖ τὸ ταυτόν. ἔστι γὰρ ἢ μὲν νόησις κίνησις τοῦ νοῦντος περὶ τὸ μένον, ἢ δὲ δόξα μὴ τοῦ αἰσθανομένου περὶ τὸ κινούμενον [1025A] φαντασίαν δὲ συμπλοκὴν δόξης πρὸς αἴσθησιν οὔσαν ἴσθησιν ἐν μνήμη τὸ ταυτόν· τὸ δὲ θάτερον κινεῖ πάλιν ἐν διαφορᾷ τοῦ πρόσθεν καὶ νῦν, ἑτερότητος ἅμα καὶ ταυτότητος ἐφαπτόμενον.

V. PLUTARCH, *On the Procreation of the Soul*

1025D-1026A (followed by 15P)

καὶ μὴν θεω-[1025E]ρητικῆς γε τῆς ψυχῆς οὔσης ἅμα καὶ πρακτικῆς, καὶ θεωρούσης μὲν τὰ καθόλου πραττούσης δὲ τὰ καθ' ἕκαστα, καὶ νοεῖν μὲν ἐκεῖνα ταῦτα δ' αἰσθάνεσθαι δοκούσης, ὁ κοινὸς λόγος αἰεὶ περὶ τε ταυτόν ἐντυγχάνων τῷ θατέρῳ καὶ ταύτῳ περὶ θάτερον ἐπιχειρεῖ μὲν ὄροις καὶ διαιρέσεσι χωρίζειν τὸ ἓν καὶ τὰ πολλὰ καὶ τὸ ἀμερές καὶ τὸ μεριστόν, οὐ δύναται δὲ καθαρῶς ἐν οὐδετέρῳ γενέσθαι διὰ τὸ καὶ τὰς ἀρχὰς ἐναλλάξ ἐμπεπλέχθαι καὶ καταμεμίχθαι δι' ἀλλήλων. καὶ διὰ τοῦτο τῆς οὐσίας τὴν ἐκ τῆς ἀμερίστου καὶ τῆς μεριστῆς ὁ θεὸς ὑποδοχὴν τῷ ταύτῳ καὶ τῷ θατέρῳ συνέστησεν, ἵν' ἐν διαφορᾷ τὰ-[1025F]ξίς γένηται· τοῦτο γὰρ ἦν γενέσθαι.

ἐπεὶ χωρὶς τούτων τὸ μὲν ταύτων οὐκ εἶχε διαφορὰν ὥστ' οὐδὲ κίνησιν οὐδὲ γένεσιν, τὸ θάτερον δὲ τάξιν οὐκ εἶχεν ὥστ' οὐδὲ σύστασιν οὐδὲ γένεσιν.¹ καὶ γὰρ εἰ τῷ ταύτῳ συμβέβηκεν ἑτέρῳ εἶναι τοῦ ἑτέρου καὶ τῷ ἑτέρῳ πάλιν αὐτῷ ταύτων, οὐθὲν ἢ τοιαύτη μέθεξις ἀλλήλων ποιεῖ γόνιμον, ἀλλὰ δεῖται τρίτης τινὸς οἶον ὕλης ὑποδεχομένης καὶ διατιθεμένης ὑπ' ἀμφοτέρων. [1026A] αὕτη δ' ἐστίν, ἣν πρώτην συνέστησε τῷ περὶ τὰ νοητὰ μονίμῳ τοῦ περὶ τὰ σώματα κινητικοῦ τὸ ἄπειρον ὀρίσας.

W. PLUTARCH, *On the Procreation of the Soul* 1026C-E

ἡ δ' ὀρίστι-[D]κὴ δύναμις τὸ καθόλου καὶ τὸ ἀμερές διὰ συγγένειαν ἀγαπᾷ, καὶ τούναντίον ἢ διαιρετικὴ πρὸς τὰ καθ' ἕκαστα φέρεται τῷ μεριστῷ. χαίρει δ' ὅλον τῇ διὰ τὸ ταύτων ἐφ' ᾧ δεῖται μεταβολῇ διὰ² τὸ θάτερον. οὐχ ἤκιστα δ' ἢ τε πρὸς τὸ καλὸν διαφορὰ καὶ τὸ αἰσχρὸν ἢ τε πρὸς τὸ ἡδὺ καὶ τὸ ἀλγεινὸν αἰθίς οἷ τε τῶν ἐρώντων ἐνθουσιασμοὶ καὶ πτοήσεις καὶ διαμάχαι τοῦ φιλοκάλου πρὸς τὸ ἀκόλαστον ἐνδείκνυνται τὸ μικτὸν ἔκ τε τῆς θείας καὶ ἀπαθοῦς ἔκ τε τῆς θνητῆς καὶ περὶ τὰ σώματα παθητῆς μερίδος ὧν καὶ αὐτὸς ὀνομάζει τὸ μὲν ἐπιθυμίαν ἔμφυτον ἡδονῶν, τὸ δ' ἐπίεσα-[E]κτον δόξαν ἐφιεμένην τοῦ ἀρίστου· τὸ γὰρ παθητικὸν ἀναδίδωσιν ἐξ ἑαυτῆς ἢ ψυχῆ, τοῦ δὲ νοῦ μετέσχευ ἀπὸ τῆς κρείττονος ἀρχῆς ἐγγενομένου.

**X. Numenius fr. 52.64-75 = Calcidius, *On the Timaeus* 297
(following 4R)**

Platonem que idem Numenius laudat, quod duas mundi animas autumet, unam beneficentissimam, malignam alteram, scilicet silvam, quae, licet incondite fluctuet, tamen, quia intimo proprio que motu movetur, vivat et anima convegetetur necesse est lege eorum omnium quae genuino motu moventur; quae quidem etiam patibilis animae partis, in qua est aliquid

¹ οὐδὲ † γένεσιν Hubert

² <μᾶλλον ἢ τῇ> διὰ Hubert

corpulentum mortaleque et corporis simile, auctrix est et patrona, sicut rationabilis animae pars auctore utitur ratione ac deo. porro ex deo et silua factus est iste mundus.

Y. ANTONINUS in Proclus, *On the Timaeus* ii. 154.4-9

οἱ δὲ ἀνωτέρω χωροῦντες δύο νόας πρὸ αὐτῆς θέντες, τὸν μὲν τῶν ὄλων τὰς ἰδέας ἔχοντα, τὸν δὲ τῶν μερικῶν, τούτων εἶναί φασι μέσην, ὡς ἀπ' ἀμφοῖν ὑφισταμένην· οὕτω γὰρ ὁ Ἀσινάϊος λέγει Θεόδωρος, εὐρῶν παρὰ τῷ Πορφυρίῳ τὴν δόξαν ὡς ἐκ Περσίδος ἤκουσαν· ταῦτα γοῦν Ἀντωνίνον ἱστορήσαι τὸν Ἀμμωνίου μαθητὴν.

ADDITIONAL TEXTS FOR THE EXCURSUS

Aa. THRASYLLUS T23 = Porphyry, *On Ptolemy's Harmonics* 3.3, p. 12.21-8

καὶ οὗτός ἐστιν ὁ τῶν εἰδῶν λόγος, ὡς φησιν ὁ Θράσυλλος, “συνεσπειραμένος μὲν ἐν τοῖς σπέρμασι καὶ ὡσπερ ἐγκεκρυμμένος, ἐξαπλούμενος δὲ καὶ ἀνελιττόμενος κατὰ τὰς ἐκάστης φύσεως ἐνεργείας, ἐγγινόμενος δὲ κατὰ μίμησιν καὶ τοῖς τεχνικοῖς θεωρήμασιν, ὡς καὶ τοῖς τεχνικοῖς αὐτοῖς ἀποτελέσμασι καὶ τῷ τῆς διανοητικῆς φρονήσεως καὶ σοφίας λογισμῷ, καθ' ὃν ὅ τι ποτ' ἐστὶν ὁ νοῦς ἐπισφραγίζεται καὶ τὸ τί ἦν εἶναί ἐκάστῳ καθορίζεται τε καὶ πιστοῦται, οὗ καὶ ὁ ὀριστικὸς καὶ ὁ ἀποδεικτικὸς λόγος ἐστὶ δηλωτικὸς.”

Bb. LUCIUS 2F = Simplicius, *On the Categories* 48.1-11

ἀποροῦσι δὲ οἱ περὶ τὸν Λούκιον καὶ τοῦτο πρὸς τὸ <μὴ ὡς μέρος> λέγεσθαι τὸ ἐν ὑποκειμένῳ. “εἰ γὰρ τὰ συμπληρωτικά τῆς οὐσίας, φασί, μέρη αὐτῆς εἶναι λέγομεν, συμπληροῖ δὲ ἀπλῶς μὲν τοῦ σώματος τοῦ αἰσθητοῦ τὸ εἶναι χρῶμα σχῆμα μέγεθος καὶ ἀπλῶς ποιότητος καὶ ποσότητος (ἄχρουν γὰρ καὶ ἀσχημάτιστον οὐκ ἂν εἶη σῶμα), τοῦδε δὲ τοῦ σώματος οἶον χιόνος λευκότητος καὶ ψυχρότητος, ἀνάγκη δυοῖν θάτερον, ἢ μὴ λέγειν ταῦτα ἐν ὑποκειμένῳ ἢ μὴ καλῶς ἀποφάσκεισθαι τῶν ἐν ὑποκειμένῳ τὸ ὡς μέρη¹ εἶναι. πῶς δὲ καὶ ἐν ὑποκειμένῳ ὅλως τὰ συμπληρωτικά δυνατὸν λέγεσθαι; οὐ γὰρ ἡ Σωκράτους μορφή ἐν ὑποκειμένῳ ἐστὶν τῷ Σωκράτει,

¹ τὸ μὴ ὡς μέρη Kalbfleisch (with the mss.), but cf. Gioè 2002: 136

[10] ἀλλ' εἶπερ ἄρα, τὰ τοῖς ἤδη τελείοις ἔξωθεν ἐπεισιόντα, ταῦτα ἂν εἴη ἐν ὑποκειμένοις αὐτοῖς”.

Cc. NICOSTRATUS 16T = Simplicius, *On the Categories* 257.31-6

λέγοντος δὲ τοῦ Ἀριστοτέλους ὡσπερ τὰ ὀλιγοχρόνια χρώματα ἀπὸ πάθους γίνεται, οὕτως καὶ τὰ πολυχρόνια ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ συμβαίνειν, ἄλογον νομίζουσιν οἱ περὶ τὸν Νικόστρατον τὸ πάντα τὰ χρώματα πάθους ἐγγινομένου γίνεσθαι καὶ μάλιστα τὰ σύμφυτα καὶ οὐσιώδη, ὡσπερ τὸ τῆς χιόνης· ἐν γὰρ τοῖς παραδείγμασιν τοῖς ἀπὸ τοῦ φόβου καὶ τῆς αἰσχύνης ὡς ἐπιγινόμενα τὰ πάθη παρέθετο, ὥστε καὶ ἐπὶ πάντων οὕτως ἔοικεν δοξάζειν.

CHAPTER 9

Individual Souls and Their Faculties

**A. TAURUS 34T, reported in a passage of Iamblichus,
On the Soul preserved at Stobaeus, *Anthology* 1.49.39
 (pp. 378.25-379.6)**

οἱ δὲ περὶ Ταυ-
 ρον Πλατωνικοὶ πέμπεσθαι τὰς ψυχὰς ὑπὸ θεῶν εἰς
 γῆν λέγουσιν, οἱ μὲν ἐπομένως τῷ Τιμαίῳ παραδιδόντες
 ὅτι εἰς τελείωσιν τοῦ παντός, ὥστε εἶναι καὶ ἐν τῷ κό-
 [379.1] σμῳ τοσαῦτα ζῶα, ὅσα εἰσὶν ἐν τῷ νοητῷ· οἱ δὲ εἰς θείας
 ζωῆς ἐπίδειξιν τὸ τέλος ἀναφέροντες τῆς καθόδου. ταύ-
 την γὰρ εἶναι τὴν βούλησιν τῶν θεῶν, θεοὺς ἐκφαίνεσθαι
 διὰ τῶν ψυχῶν· προέρχονται γὰρ εἰς τοὺς μφανέες οἱ θεοὶ
 καὶ ἐπιδείκνυνται διὰ τῶν ψυχῶν καθαρὰς καὶ ἀχράντου
 ζωῆς.

B. Plotinus, *Ennead* 4.3.116-37

νῦν δὲ πάλιν ἐπανίωμεν
 ἐπὶ τοὺς λέγοντας ἐκ τῆς τοῦ παντός ψυχῆς καὶ τὰς
 ἡμετέρας εἶναι. οὐδὲ γὰρ ἴσως ἱκανὸν φήσουσιν εἶναι τὸ
 φθάνειν μέχρι τῶν αὐτῶν καὶ τὰς ἡμετέρας, μέχρις ὧν
 [20] καὶ ἡ τοῦ παντός ψυχή ἔρχεται, μηδὲ τὸ ὁμοίως νοερόν,
 καὶ εἰ συγχωροῖεν τὸ ὁμοίως, τῷ μὴ μόρια αὐτῆς εἶναι·
 εἶναι γὰρ ὁμοειδῆ καὶ τὰ μέρη τοῖς ὅλοις. παραθήσονται
 δὲ καὶ Πλάτωνα τοῦτο δοξάζοντα, ὅταν πιστούμενος τὸ
 πᾶν ἔμψυχον εἶναι λέγη, ὡς σῶμα μέρος ὄν τοῦ παντός
 τὸ ἡμέτερον, οὕτω καὶ ψυχὴν τὴν ἡμετέραν μέρος τῆς τοῦ
 παντός ψυχῆς εἶναι. καὶ τὸ συνέπεσθαι δὲ ἡμᾶς τῇ τοῦ
 παντός περιφορᾷ καὶ λεγόμενον καὶ δεικνύμενον ἐναργῶς
 εἶναι, καὶ τὰ ἦθη καὶ τὰς τύχας ἐκείθεν λαμβάνοντας
 εἴσω τε γενομένους ἐν αὐτῷ ἐκ τοῦ περιέχοντος ἡμᾶς
 [30] τὴν ψυχὴν λαμβάνειν. καὶ ὅπερ ἐπὶ ἡμῶν μέρος ἕκαστον
 ἡμῶν παρὰ τῆς ἡμετέρας ψυχῆς λαμβάνει, οὕτω καὶ ἡμᾶς
 ἀνὰ τὸν αὐτὸν λόγον μέρη πρὸς τὸ ὅλον ὄντας παρὰ τῆς
 ὅλης ψυχῆς μεταλαμβάνειν ὡς μέρη. καὶ τὸ ψυχὴ δὲ
 πᾶσα παντός ἐπιμελεῖται τοῦ ἀψύχου τὸ αὐτὸ
 τοῦτο σημαίνειν καὶ οὐκ ἄλλο τι ἕξωθεν ψυχῆς καταλείπον-

τος μετά τὴν τοῦ ὄλου· αὕτη γὰρ ἢ τὸ πᾶν ἄψυχον ἐν ἐπι-
μελείᾳ τιθεμένη.

C. LONGINUS fr. 20, quoted from his *Refutation of the Stoics' Opinion about the Soul* at Eusebius, *Preparation for the Gospel* 15.21.1-3 (a similar argument in Mm below proves the soul's immortality)

“συνελόντι δ’ εἰπεῖν, πόρρω μοι δοκοῦσιν ἀφεστηκέναι τοῦ τὰ δέοντα λογίζεσθαι πάντες ἐφεξῆς ὅπόσοι τὴν ψυχὴν σῶμα ἀπεφάναντο. ποῦ γὰρ ὅλως ἐγχωρεῖ παραπλήσιον εἶναι τινὶ τῶν στοιχείων τὸ κατ’ αὐτὴν θεῖναι, ποῦ δὲ ἐπὶ τὰς κράσεις καὶ μίξεις ἀνενεγκεῖν; αἶ κατὰ πολλοὺς γιγνόμεναι τρόπους ἄλλων μὲν ἀμυθῆτων ἰδέας σωμάτων ἀπογενεῶν πεφύκασιν, ἐν οἷς εἰ καὶ μὴ συνεχῶς, ἀλλ’ οὖν πόρρωθεν ἰδεῖν ἐνὶ τῇ τῶν στοιχείων αἰτίαν καὶ τὴν πρὸς τὰ δεύτερα καὶ τρίτα τῶν πρώτων ἀφορμὴν. τῶν δὲ περὶ ψυχὴν ἴχνος οὐδὲν οὐδὲ τεκμήριον ἐν τοῖς σώμασιν εὐρίσκειται, κἂν εἰ φιλοτιμοῖτό τις ὡς Ἐπίκουρος καὶ Χρύσιππος ἅπαντα λίθον κινεῖν καὶ πᾶσαν ἐρευρᾶν δύνανται σώματος εἰς γένεσιν τῶν περὶ ψυχῆς πράξεων. [2] τί γὰρ ἢ τοῦ πνεύματος ἡμῖν λεπτότης πρὸ ἔργου γένοιτ’ ἂν εἰς φαντασίας καὶ λογισμούς; τί δέ; τῶν ἀτόμων σχῆμα τοσαύτην παρὰ τᾶλλα ἔχειν δύνανται καὶ τροπὴν, ὥστε φρόνησιν γεννᾶν, ὅταν εἰς ἑτέρου πλάσιν ἐγκαταμιχθῇ σώματος; οἶμαι μὲν ὡς οὐδ’ εἰ τῶν Ἥφαιστου τις ὦν τύχοι τριπόδων καὶ θεραπειῶν (ὧν φησὶν Ὀμηρὸς τοὺς μὲν αὐτομάτους εἰς τὸν ἀγῶνα δι’ αὐτῶν χωρεῖν, τὰς δὲ συνεργάζεσθαι τῷ δεσπότη καὶ μηδενὸς οἶων οἱ ζῶντες ἔχουσι πλεονεκτημάτων ἀπολείπεσθαι), μὴ τί γε δὴ τῶν ἐκ ταυτομάτου ψηγμάτων. καὶ αὖ τοῖς ἐπὶ τῶν αἰγιαλῶν προσέοικε λίθοις εἰς τὸ δύνασθαι τι περιττότερον ποιεῖν πρὸς αἴσθησιν. [3] Ζήνωνι μὲν γὰρ καὶ Κλεάνθει νεμεσήσειέ τις ἂν δικαίως οὕτως σφόδρα ὑβριστικῶς περὶ αὐτῆς διαλεχθεῖσι καὶ ταυτὸν ἄμφω τοῦ στερεοῦ σώματος εἶναι τὴν ψυχὴν ἀναθυμιάσιν φήσασιν. τί γὰρ, ὦ πρὸς θεῶν, κοινὸν ὅλως ἀναθυμιάσει καὶ ψυχῇ; ποῦ δὲ ἐγχωρεῖ νομίσαντας τοῦτω προσεοικέναι τὴν θ’ ἡμετέραν καὶ τὴν τῶν ἄλλων ζῴων οὐσίαν τοῦτο μὲν φαντασίας καὶ μνήμας οἶους τε εἶναι σφάζειν διαρκεῖς, τοῦτο δὲ ὀρμᾶς καὶ βουλήσεις τῶν λυσιτελούντων εἰς σύνεσιν πραγμάτων;”

**D. AMMONIUS SACCAS fr. 16 / Numenius fr. 4b =
Nemesius, *On the Nature of Man* 2, 17.16-19.5**

κοινή μὲν οὖν πρὸς πάντας τοὺς λέγοντας σῶμα τὴν ψυχὴν ἀρκέσει τὰ παρ' Ἀμμωνίου τοῦ διδασκάλου Πλωτίνου καὶ Νουμηνίου τοῦ Πυθαγορικοῦ εἰρημένα. ἔστι δὲ ταῦτα. τὰ σώματα, τῇ οἰκείᾳ φύσει τρεπτὰ ὄντα καὶ σκεδαστὰ καὶ διόλου εἰς ἄπειρον τμητὰ, μηδενὸς ἐν αὐτοῖς ἀμεταβλήτου [18.1] ὑπολειπομένου, δεῖται τοῦ συνδέοντος καὶ συνέχοντος καὶ ὡσπερ συσφιγ- γοντος καὶ συγκρατοῦντος αὐτὰ, ὅπερ ψυχὴν λέγομεν. εἰ τοίνυν σῶμά ἐστιν ἢ ψυχὴ οἰονδήποτε εἰ καὶ λεπτομερέστατον, τί πάλιν ἐστὶ τὸ συνέχον ἐκείνην; ἐδείχθη γὰρ πᾶν σῶμα δεῖσθαι τοῦ συνέχοντος, καὶ οὕτως εἰς ἄπειρον, ἕως ἂν καταστήσωμεν εἰς ἀσώματον. εἰ δὲ λέγοιεν καθάπερ οἱ Στωϊκοὶ τονικὴν τινα εἶναι κίνησιν περὶ τὰ σώματα εἰς τὸ εἶσω ἅμα καὶ εἰς τὸ ἔξω κινουμένην, καὶ τὴν μὲν εἰς τὸ ἔξω μεγεθῶν καὶ ποιότητων ἀποτελεστικὴν εἶναι, τὴν δὲ εἰς τὸ εἶσω ἐνώσεως καὶ οὐσίας, ἐρωτητέον αὐτοὺς ἐπειδὴ πᾶσα κίνησις ἀπὸ τινός ἐστι δυνάμεως τίς [18.10] ἢ δύναμις αὕτη καὶ ἐν τίνι οὐσίωται; εἰ μὲν οὖν καὶ ἡ δύναμις ὕλη τίς ἐστιν, τοῖς αὐτοῖς πάλιν χρῆσόμεθα λόγοις· εἰ δὲ οὐχ ὕλη ἀλλ' ἔνυλον (ἔτερον δὲ ἐστὶν τὸ ἔνυλον παρὰ τὴν ὕλην, τὸ γὰρ μετέχον ὕλης ἔνυλον λέγεται) τί ποτε ἄρα ἐστὶ τὸ μετέχον τῆς ὕλης, πότερον ὕλη καὶ αὐτὸ ἢ ἄϋλον; εἰ μὲν οὖν ὕλη, πῶς ἔνυλον καὶ οὐχ ὕλη; εἰ δὲ οὐχ ὕλη, ἄϋλον ἄρα· εἰ δὲ ἄϋλον, οὐ σῶμα, πᾶν γὰρ σῶμα ἔνυλον. εἰ δὲ λέγοιεν ὅτι τὰ σώματα τριχῆ διαστατὰ ἐστί, καὶ ἡ ψυχὴ δὲ δι' ὅλου διήκουσα τοῦ σώματος τριχῆ διαστατὴ ἐστὶ καὶ διὰ τοῦτο πάντως καὶ σῶμα, ἐροῦμεν ὅτι πᾶν μὲν σῶμα τριχῆ διαστατόν, οὐ πᾶν δὲ τὸ τριχῆ διαστατόν σῶμα· καὶ γὰρ τὸ ποσὸν καὶ τὸ ποιόν, ἀσώματα ὄντα καθ' ἑαυτὰ, κατὰ συμβεβηκὸς ἐν [18.20] ὄγκῳ ποσοῦται. οὕτως οὖν καὶ τῇ ψυχῇ καθ' ἑαυτὴν μὲν πρόσεστι τὸ ἀδιάστατον, κατὰ συμβεβηκὸς δὲ τῷ ἐν ᾧ ἐστὶ τριχῆ διαστατῷ ὄντι συνθεωρεῖται καὶ αὕτη τριχῆ διαστατὴ.

ἔτι πᾶν σῶμα ἦτοι ἔξωθεν κινεῖται ἢ ἐνδοθεν· ἀλλ' εἰ μὲν ἔξωθεν, ἄψυχον ἔσται· εἰ δὲ ἐνδοθεν, ἔμψυχον. εἰ δὲ σῶμα ἢ ψυχὴ, εἰ μὲν ἔξωθεν κινεῖτο, ἄψυχός ἐστιν· εἰ δὲ

[19.1] ἔνδοθεν, ἔμψυχος· ἄτοπον δὲ καὶ τὸ ἄψυχον καὶ τὸ ἔμψυχον λέγειν τὴν ψυχὴν· οὐκ ἄρα σῶμα ἢ ψυχὴ.

ἔτι ἢ ψυχὴ εἰ μὲν τρέφεται ὑπὸ ἀσωμάτου τρέφεται, τὰ γὰρ μαθήματα τρέφει αὐτήν· οὐδὲν δὲ σῶμα ὑπὸ ἀσωμάτου τρέφεται· οὐκ ἄρα σῶμα ἢ ψυχὴ. [Ξενοκράτης οὕτω συνήγεν·] εἰ δὲ μὴ τρέφεται, πᾶν δὲ σῶμα ζώου τρέφεται, οὐ σῶμα ἢ ψυχὴ.

E. Aetius, *Opinions of the Philosophers* 4.8.3 (Περὶ αἰσθήσεως καὶ αἰσθητῶν)

Πλάτων τὴν αἴσθησιν ἀποφαίνεται ψυχῆς καὶ σώματος κοινωνίαν πρὸς τὰ ἐκτός· ἢ μὲν γὰρ δύναμις ψυχῆς, τὸ δ' ὄργανον σώματος· ἄμφω δὲ διὰ φαντασίαν ἀντιληπτικὰ τῶν ἔξωθεν γίνεται.

F. Aetius, *Opinions of the Philosophers* 4.16.4 (Περὶ ἀκοῆς)

Πλάτων καὶ οἱ ἄπ' αὐτοῦ πλήττεσθαι τὸν ἐν τῇ κεφαλῇ ἀέρα· τοῦτον δ' ἀνακλάσθαι εἰς τὰ ἡγεμονικὰ καὶ γίνεσθαι τῆς ἀκοῆς τὴν αἴσθησιν.

G. LONGINUS fr. 23 / Numenius fr. 45 = Porphyry, *On the Capacities of the Soul* quoted at Stobaeus, *Anthology* 1.49.25 (p. 349.19-28)

Νουμήνιος

[20] δὲ τὴν συγκαταθετικὴν δύναμιν παραδεκτικὴν ἐνεργειῶν φήσας εἶναι, σύμπτωμα αὐτῆς φησὶν εἶναι τὸ φανταστικόν, οὐ μὴν ἔργον γε καὶ ἀποτέλεσμα, ἀλλὰ παρακολούθημα· τῶν ἀπὸ τῆς Στοᾶς τὴν αἴσθησιν οὐκ ἐν τῇ φαντασίᾳ ἰστάντων μόνον, ἀλλὰ τὴν οὐσίαν ἀναρτῶντων ἀπὸ τῆς συγκαταθέσεως. αἰσθητικὴ γὰρ φαντασία συγκαταθεσίς ἐστιν ἢ αἴσθησις τῆς συγκαταθέσεως καθ' ὁρμὴν οὕσης. Λογγίνος δὲ μὴδ' εἶναι ὅλως συγκαταθετικὴν δύναμιν ὑπονοεῖ.

H. ORIGEN fr. 17 = Nemesius, *On the Nature of Man* 13, 68.15-18

τὸ δὲ μνημονευτικόν ἐστὶ μνήμης καὶ ἀναμνήσεως αἰτίον τε καὶ ταμιεῖον· ἔστι δὲ μνήμη ὡς μὲν Ὀριγένης¹ φησὶν φαντασία ἐγκαταλελειμ-

¹ Ἀριστοτέλης Morani (with the reading of one ms.)

μένη από τινος αίσθήσεως τῆς κατ' ἐνέργειαν φαινομένης· ὡς δὲ Πλάτων, σωτηρία αἰσθήσεώς τε καὶ νοήσεως.

I. APULEIUS, *On Plato* 1.14 [211-12]

[211] sensus quidem ipsi communes nobis sunt cum ceteris animantibus; at enim hominis sollertia eiusmodi divino beneficio instructior auctiorque, quod auditus illi est visusque praestantior. oculis namque metitus est caelum siderumque circuitus et astrorum obitus atque ortus eorumque cum significatibus spatia comprehendit, ex quo pulcherrimus et uberrimus fons ille philosophiae profluxit. auditu vero quid homini magnificentius potuit evenire, per quem prudentiam sapientiamque condisceret numerosque orationis metiretur ac modos faceret fieretque ipse totus modulatus ac musicus? lingua et dentium vallum et ipsius osculi venustas accessit. [212] quod quidem aliis animantibus ad explendam victus necessitatem inferendasque ventri copias comparatum est, sed homini promptuarium potius rectae rationis et suavissimae orationis hoc datum est, ut, quae prudentia corde conceperit, ea sensa promat oratio.

J. Philo, *Allegorical Laws* 2.22-5 (part of a commentary on Genesis 2:21 ff., in which woman, representing perception for Philo, is created from the sleeping Adam)

ἡ μὲν ἕξις κοινή καὶ τῶν ἀψύχων ἐστὶ λίθων καὶ ξύλων, ἧς μετέχει καὶ τὰ ἐν ἡμῖν ἐοικότα λίθοις ὁστέα. ἡ δὲ φύσις διατείνει καὶ ἐπὶ τὰ φυτά· καὶ ἐν ἡμῖν δέ ἐστιν ἐοικότα φυτοῖς, ὄνυχές τε καὶ τρίχες· ἔστι δὲ ἡ φύσις ἕξις ἤδη κινουμένη. [23] ψυχὴ δέ ἐστι φύσις προσειληφυῖα φαντασίαν καὶ ὁρμήν· αὕτη κοινή καὶ τῶν ἀλόγων ἐστίν· ἔχει δὲ καὶ ὁ ἡμέτερος νοῦς ἀναλογοῦν τι ἀλόγου ψυχῆ· πάλιν ἡ διανοητικὴ δύναμις ἰδίᾳ τοῦ νοῦ ἐστὶ, καὶ ἡ λογικὴ κοινὴ μὲν τάχα καὶ τῶν θειοτέρων φύσεων, ἰδίᾳ δὲ ὡς ἐν θνητοῖς ἀνθρώπου· αὕτη δὲ διττὴ, ἡ μὲν καθ' ἣν λογικοὶ ἐσμεν νοῦ μετέχοντες, ἡ δὲ καθ' ἣν διαλεγόμεθα. [24] ἔστιν <οὖν καὶ> ἄλλη δύναμις ἐν ψυχῇ τούτων ἀδελφὴ, ἡ αἰσθητικὴ, περὶ ἧς ἐστὶν ὁ λόγος· οὐδὲν γὰρ ἄλλο νῦν ὑπογράφει ἢ γένεσιν τῆς κατ' ἐνέργειαν αἰσθήσεως· καὶ κατὰ λόγον μετὰ γὰρ νοῦν εὐθύς ἔδει δημιουργη-

θῆναι αἰσθησιν βοηθὸν αὐτῷ καὶ σύμμαχον. τελεσιουργήσας οὖν ἐκεῖνον τὸ δεύτερον καὶ τῇ τάξει καὶ τῇ δυνάμει πλάττει δημιούργημα, τὴν κατ' ἐνέργειαν αἰσθησιν, πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ὅλης ψυχῆς καὶ πρὸς τὴν τῶν ὑποκειμένων ἀντίληψιν. [25] πῶς οὖν γεννᾶται; ὡς αὐτὸς πάλιν φησὶν, ὅταν ὑπνώσῃ ὁ νοῦς· τῷ γὰρ ὄντι ὑπνώσαντος νοῦ γίνεται αἰσθησις, καὶ γὰρ ἔμπαλιν ἐγρηγορότος νοῦ σβέννυται· τεκμήριον δέ· ὅταν τι βουλώμεθα ἀκριβῶς νοῆσαι, εἰς ἐρημίαν ἀποδιδράσκομεν, καταμύομεν τὰς ὄψεις, τὰ ὦτα ἐπιφράττομεν, ἀποταττόμεθα ταῖς αἰσθήσεσιν.

K. Philo, *Allegorical Laws* 2.49-50

ἔνεκα τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. ἔνεκα τῆς αἰσθήσεως ὁ νοῦς, ὅταν αὐτῇ δουλωθῇ, καταλείπει καὶ τὸν πατέρα τῶν ὄλων θεὸν καὶ τὴν μητέρα τῶν συμπάντων, τὴν ἀρετὴν καὶ σοφίαν τοῦ θεοῦ, καὶ προσκολλᾶται καὶ ἐνοῦται τῇ αἰσθήσει καὶ ἀναλύεται εἰς αἰσθησιν, ἵνα γένωνται μία σὰρξ καὶ ἐν πάθος οἱ δύο. [50] παρατήρει δ' ὅτι οὐχ ἡ γυνὴ κολλᾶται τῷ ἀνδρὶ, ἀλλ' ἔμπαλιν ὁ ἀνὴρ τῇ γυναικί, ὁ νοῦς τῇ αἰσθήσει· ὅταν γὰρ τὸ κρείττον ὁ νοῦς ἐνωθῇ τῷ χείρονι τῇ αἰσθήσει, ἀναλύεται εἰς τὸ χείρον τὸ σαρκὸς γένος, τὴν παθῶν αἰτίαν αἰσθησιν· ὅταν δὲ τὸ χείρον ἢ αἰσθησις ἀκολουθήσῃ τῷ κρείττονι τῷ νῷ, οὐκέτι ἔσται σὰρξ, ἀλλὰ ἀμφοτέρα νοῦς.

L. PLUTARCH, *On the Face in the Moon* 943A (the speaker is Sulla, passing on the account of a stranger)

τὸν ἄνθρωπον οἱ πολλοὶ σύνθετον μὲν ὀρθῶς, ἐκ δυοῖν δὲ μόνων σύνθετον οὐκ ὀρθῶς ἡγοῦνται. μόριον γὰρ εἶναι πῶς ψυχῆς οἴονται τὸν νοῦν, οὐδὲν ἦττον ἐκείνων ἀμαρτάνοντες, οἷς ἡ ψυχὴ δοκεῖ μόριον εἶναι τοῦ σώματος. νοῦς γὰρ ψυχῆς, ὅσῳ ψυχὴ σώματος, ἀμεινόν ἐστι καὶ θειότερον. ποιεῖ δ' ἡ μὲν ψυχῆς <καὶ σώματος μίξις αἰσθησιν ἢ δὲ νοῦ καὶ ψυχῆς> σύννοδος λόγον· ὦν τὸ μὲν ἡδονῆς ἀρχὴ καὶ πόνου τὸ δ' ἀρετῆς καὶ κακίας.

**M. DEMOCRITUS = Iamblichus, *On the Soul* quoted at
Stobaeus, *Anthology* 1.49.35-3-9 (p. 369.20-370.2)**

Πλωτίνος αὐτῆς ἀφαιρεῖ τὰς ἀλόγους
δυνάμεις, τὰς αἰσθήσεις, τὰς φαντασίας, τὰς μνήμας, τοὺς
λογισμούς· μόνον δὲ τὸν καθαρὸν λογισμὸν εἰς τὴν καθα-
ρὰν οὐσίαν αὐτῆς ἀνατείνει, ὡς ἔχοντα συμφυῆ δύναμιν
πρὸς αὐτὴν τὴν τῆς οὐσίας ἰδέαν.
[370.1] οἱ δὲ περὶ Δημόκριτον Πλατωνικοὶ πάντα ταῦτα
τὰ εἶδη τῶν δυνάμεων εἰς τὴν οὐσίαν αὐτῆς συνάγουσιν.

N. MAXIMUS, *Oration* 6.4f-k (shortly after 10X)

ὅτι ἡ τοῦ ἀνθρώπου ψυχὴ τὸ εὐκίνητότατον οὐσα τῶν ὄντων καὶ ὀξύτατον,
κεκραμένη ἐκ θνητῆς καὶ ἀθανάτου φύσεως, κατὰ μὲν τὸ θνητὸν αὐτῆς ξυντάττεται
τῇ θηριώδει φύσει, καὶ γὰρ τρέφει, καὶ αὖξει, καὶ κινεῖ, καὶ αἰσθάνεται· [g] κατὰ δὲ
τὸ ἀθάνατον τῷ θείῳ καὶ ξυνάπτει, καὶ γὰρ νοεῖ, καὶ λογίζεται, καὶ μαθαίνει, καὶ
ἐπίσταται· [h] καθὸ δὲ ξυμβάλλουσιν αὐτῆς αἱ θνηταὶ φύσεις τῷ ἀθανάτῳ, τοῦτο
πάν καλεῖται φρόνησις, διὰ μέσου οὐσα ἐπιστήμης πρὸς αἴσθησιν. [i] καὶ ἐστὶν
ἔργον ψυχῆς, ὡς μὲν ἀλόγου, αἴσθησις· ὡς δὲ θείας, νοῦς· ὡς δὲ ἀνθρωπίνης,
φρόνησις· ἀθροίζει δὲ αἴσθησις μὲν ἐμπειρίαν, φρόνησις δὲ λόγον, νοῦς δὲ
βεβαιότητα· τὴν δὲ ἐξ ἀπάντων ἀρμονίαν ἐπιστήμην καλῶ· [k] εἰ δὲ τοι δεῖ καὶ
εἰκόνας τῷ λόγῳ, ἔστω ἡ μὲν αἴσθησις κατὰ τὴν ἐν τεκτονικῇ χειρουργίᾳ, ὁ δὲ νοῦς
κατὰ γεωμετρίαν, ἡ δὲ φρόνησις οἷα καὶ τῶν ἀρχιτεκτόνων ἤδη τέχνη, διὰ μέσου
οὐσα γεωμετρίας καὶ τεκτονικῆς, πρὸς μὲν τὴν χειρουργίαν ἐπιστήμη τις οὐσα, πρὸς
δὲ γεωμετρίαν ἐλλαττουμένη κατὰ τὴν βεβαιότητα.

O. Philo, *Questions on Genesis* 2.59

τί ἐστὶν “ἐν αἵματι ψυχῆς κρέας οὐ φάγεσθε”; “Ἔοικε διὰ τούτου δηλοῦν ὅτι ψυχῆς
οὐσία αἷμά ἐστι· ψυχῆς μέντοι τῆς αἰσθητικῆς, οὐχὶ τῆς κατ’ ἐξοχὴν λεγομένης ἣτις
ἐστὶ λογικὴ τε καὶ νοερά. Τρία γὰρ μέρη ψυχῆς· τὸ μὲν θρεπτικόν, τὸ δὲ αἰσθητικόν,
τὸ δὲ λογικόν. τοῦ μὲν οὖν λογικοῦ τὸ θεῖον πνεῦμα οὐσία κατὰ τὸν θεόλογον· φησὶ
γὰρ ὅτι “ἐνεφύσησεν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ πνοὴν ζωῆς”. τοῦ δὲ αἰσθητικοῦ καὶ
ζωτικοῦ τὸ αἷμα οὐσία· λέγει γὰρ ἐν ἑτέροις ὅτι “ψυχὴ πάσης σαρκὸς τὸ αἷμά ἐστιν”.
καὶ κυριώτατα ψυχὴν σαρκὸς αἷμα εἶρηκεν· περὶ σάρκα δὲ ἡ αἴσθησις καὶ τὸ πάθος,

οὐχ ὁ νοῦς καὶ ὁ λογισμὸς. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὸ “ἐν αἵματι ψυχῆς” μὴνύει ὅτι ἕτερόν ἐστι ψυχὴ καὶ ἕτερον αἷμα, ὡς εἶναι ψυχῆς μὲν ἀψευδῶς οὐσίαν πνεῦμα, μὴ καθ’ αὐτὸ δὲ χωρὶς αἵματος τόπον ἐπέχειν, ἀλλ’ ἐμφέρεσθαι καὶ συγκεκράσθαι αἷματι.

P. PLUTARCH, *On the E at Delphi* 390E-F (Plutarch speaking)

“ἔτι δ’ εἰ τὴν ψυχὴν αὐτὴν κατὰ φύσιν διαιροῖς, πρῶτον αὐ-[F]τῆς καὶ ἀμαυρότατόν ἐστι τὸ θρεπτικὸν δεύτερον δὲ τὸ αἰσθητικὸν εἶτα τὸ ἐπιθυμητικὸν εἶτ’ ἐπὶ τούτῳ τὸ θυμοειδές· εἰς δὲ τὴν τοῦ λογιστικοῦ δύναμιν ἐξικομένη καὶ τελεώσασα τὴν φύσιν ὥσπερ ἐν ἄκρῳ τῷ πέμπτῳ καταπέπαιται.”

Q. PLUTARCH, *Table-Talk* 9.14, 746D (Plutarch speaking)

“ἐγὼ μέντοι, τοῦ Πλάτωνος ἐν ἐκάστῳ δύο πράξεων ἀπολείποντος ἀρχάς, τὴν μὲν ἔμφυτον ἐπιθυμίαν ἡδονῶν τὴν δ’ ἐπίσαστον δόξαν ἐφιεμένην τοῦ ἀρίστου, καὶ τὸ μὲν λόγον τὸ δὲ πάθος ἔστιν ὅτε καλοῦντος, ἐτέρας δ’ αὖ πάλιν τούτων ἑκατέρου διαφορὰς ἔχοντος, ἐκάστην ὁρῶ μεγάλης καὶ θείας ὡς ἀληθῶς παιδαγωγίας δεομένην.”

R. PLUTARCH, *On Socrates’ Deity* 591D-F (Simmius recounts the mystical experiences of his acquaintance Timarchus, who is here addressed by a voice which was his guide to the heavens)

“ψυχὴ πάσα νοῦ μετέσχευ, ἄλογος δὲ καὶ ἄνους οὐκ ἔστιν, ἀλλ’ ὅσον ἂν αὐτῆς σαρκὶ μιχθῆ καὶ πάθεισιν, ἀλλοιούμενον τρέπεται καθ’ ἡδονὰς καὶ ἀλγηδόνας εἰς τὸ ἄλογον. μίγνυται δ’ οὐ πάσα τὸν αὐτὸν τρόπον· ἀλλ’ αἱ <μὲν> ὅλαι κατέδυσαν εἰς σῶμα, καὶ δι’ ὅλων ἀναταραχθεῖσαι τὸ σύμπαν ὑπὸ παθῶν διαφέρονται κατὰ τὸν βίον· αἱ δὲ πῆ μὲν ἀνεκράθησαν, πῆ δ’ ἔλιπον ἔξω τὸ καθαρώτατον, οὐκ ἐπισπώμενον ἀλλ’ οἶον ἀκρόπλου ἐπιψαῦον ἐκ κεφαλῆς τοῦ ἀν-[E]θρώπου καθάπερ ἐν βυθῷ δεδουκότος ἄρτημα κορυφαῖον, ὀρθομένης περὶ αὐτὸ τῆς ψυχῆς ἀνέχον ὅσον ὑπακούει καὶ οὐ κρατεῖται τοῖς πάθεισιν. τὸ μὲν οὖν ὑποβρύχιον ἐν τῷ σώματι φερόμενον ψυχὴ λέγεται· τὸ δὲ φθορὰς λειφθέν οἱ πολλοὶ νοῦν καλοῦντες ἐντὸς εἶναι νομίζουσιν αὐτῶν, ὥσπερ ἐν τοῖς ἐσόπτροις τὰ φαινόμενα κατ’ ἀνταύγειαν· οἱ δ’ ὀρθῶς

ὑπονοοῦντες, ὡς ἐκτὸς ὄντα δαίμονα προσαγορεύουσι. τοὺς μὲν οὖν ἀποσβέννυσθαι δοκοῦντας ἀστέρας, ὧ Τίμαρχε, φάναι ‘τάς εἰς σῶμα καταδυομένας ὅλας ψυχὰς ὁρᾶν νόμιζε, τοὺς δ’ οἷον ἀναλάμποντας πάλιν καὶ ἀναφαινομένους κάτωθεν, ἀγλύντινα καὶ ζόφον ὥσπερ [F] πηλὸν ἀποσειομένους, τάς ἐκ τῶν σωμάτων ἐπαναπλευούσας μετὰ τὸν θάνατον· οἱ δ’ ἄνω [δια]φερόμενοι δαίμονές εἰσι τῶν νοῦν ἔχειν λεγομένων ἀνθρώπων. πειράθητι δὲ κατιδεῖν ἐκάστου τὸν σύνδεσμον, ἧ τῆ ψυχῆ συμπέφυκε.”

S. PLUTARCH, *On Moral Virtue* 450E-F

φύσει γὰρ προσήκει θεῖον ὄντα τὸν λογισμὸν ἡγεῖσθαι καὶ ἄρχειν τοῦ ἀλόγου [καὶ] τὴν γένεσιν αὐτόθεν ἔχοντος ἐκ τοῦ σώματος, ᾧ καὶ συνεξομοιοῦσθαι καὶ κοινωνεῖν παθῶν καὶ ἀναπίμπλασθαι πέφυκεν, ἐνδεδικυὸς αὐτῷ καὶ καταμεμιγμένον, ὡς δηλοῦσιν αἱ ὁρμαὶ πρὸς τὰ σωματικὰ κινούμεναι καὶ ἰστάμεναι καὶ σφοδρότητας ἐν ταῖς τοῦ σώμα-[F]τος μεταβολαῖς καὶ ἀνέσεις λαμβάνουσαι. δι’ ὃ νέοι μὲν [καὶ] ὀξεῖς καὶ ἰταμοὶ περὶ τε τὰς ὀρέξεις διάπυροι καὶ οἰστρώδεις αἵματος πλήθει καὶ θερμότητι, τῶν δὲ πρεσβυτῶν ἢ περὶ τὸ ἦπαρ ἀρχὴ τοῦ ἐπιθυμητικοῦ κατασβέννυται καὶ γίνεται μικρὰ καὶ ἀσθενής, ἰσχύει δὲ μᾶλλον ὁ λόγος τοῦ παθητικοῦ τῷ σώματι συναπομαραινόμενου. τοῦτο δ’ ἀμέλει καὶ τὰς τῶν θηρίων ἠθοποιεῖ πρὸς τὰ πάθη φύσεις.

T. PLUTARCH, *On Moral Virtue* 441D-442C (followed by 18R)

ἔοικε δὲ λαθεῖν τούτους ἅπαντας, ἧ διττὸς ἡμῶν ὡς ἀληθῶς ἕκαστός ἐστι καὶ σύνθετος· τὴν γὰρ ἑτέραν διπλόην οὐ κατείδον, ἀλλὰ τὴν ψυχῆς καὶ σώματος μίξιν ἐμφανεστέραν οὐσάν. ὅτι δ’ αὐτῆς ἔστι τῆς ψυχῆς ἐν ἑαυτῇ σύνθετόν τι καὶ διφυές καὶ ἀνόμοιον, ὥσπερ ἑτέρου σώματος τοῦ ἀλόγου πρὸς τὸν λόγον ἀνάγκη τινὶ καὶ φύσει συμμιγέντος καὶ [441E] συναρμοσθέντος, εἰκὸς μὲν ἐστὶ μηδὲ Πυθαγόραν ἀγνοῆσαι, τεκμαιρομένοις τῆ περι μουσικῆν σπουδῆ τοῦ ἀνδρός, ἣν ἐπηγάγετο τῆ ψυχῆ κηλήσεως ἕνεκα καὶ παραμυθίας, ὡς οὐ πᾶν ἐχούση διδασκαλία καὶ μαθήμασιν ὑπήκοον οὐδὲ λόγῳ μεταβλητὸν ἐκ κακίας, ἀλλὰ τινος ἑτέρας πειθοῦς συνεργοῦ καὶ πλάσεως καὶ τιθασεύσεως δεόμενον, εἰ μὴ παντάπασι μέλλοι φιλοσοφία δυσμεταχείριστον εἶναι καὶ ἀπειθές· ἐμφανῶς μέντοι καὶ βεβαίως καὶ ἀναμφιδόξως Πλάτων συνείδεν, ὅτι τούτου τε τοῦ κόσμου τὸ ἔμψυχον οὐχ ἀπλοῦν οὐδ’ [441F] ἀσύνθετον οὐδὲ μονοειδές ἐστίν, ἀλλ’ ἐκ τῆς ταυτοῦ καὶ τῆς τοῦ ἑτέρου μεμιγμένον δυνάμει πῆ μὲν αἰετὰ κατὰ ταυτὰ κοσμεῖται καὶ περιπολεῖ μίᾳ τάξει κράτος ἐχούση χρώμενον, πῆ δ’ εἷς τε κινήσεις καὶ κύκλους σχιζόμενον ὑπεναντίους καὶ πλανητοὺς ἀρχὴν διαφορᾶς καὶ μεταβολῆς καὶ ἀνομοιότητος ἐνδίδωσι ταῖς περι γῆν φθοραῖς καὶ γενέσεσιν, ἧ τ’ ἀνθρώπου ψυχῆ μέρος ἢ μίμημα τῆς τοῦ παντός οὐσα καὶ συνηρμοσμένη κατὰ λόγους καὶ ἀριθμοὺς εἰκοτάς ἐκεῖνοις [442A] οὐχ

ἀπλή τις ἐστὶν οὐδ' ὁμοιοπαθῆς, ἀλλ' ἕτερον μὲν ἔχει τὸ νοερόν καὶ λογιστικόν, ᾧ κρατεῖν τοῦ ἀνθρώπου κατὰ φύσιν καὶ ἄρχειν προσήκόν ἐστιν, ἕτερον δὲ τὸ παθητικόν καὶ ἄλογον καὶ πολυπλανές καὶ ἄτακτον ἐξεταστοῦ δεόμενον. οὐδὲ πάλιν διχῆ μεριζομένου τὸ μὲν αἰεὶ σώματι βούλεσθαι συνείναι καὶ σώμα θεραπεύειν πεφυκὸς ἐπιθυμητικὸν κέκληται, τὸ δ' ἔστι μὲν ἢ τούτῳ προστιθέμενον, ἔστι δ' ἢ τῷ λογισμῷ παρέχον ἰσχὺν ἐπὶ τούτῳ καὶ δύναμιν θυμοειδῆς. ἀποδείκνυσι δὲ τὴν διαφορὰν μάλιστα τῇ τοῦ λογιζομένου καὶ φρο- νούντος ἀντιβάσει πρὸς τὸ ἐπιθυμοῦν καὶ <τὸ> θυμούμενον, ὡς τῷ ἕτερ' εἶναι πολλακίς ἀπειθοῦντα καὶ δυσ-[442B]μαχοῦντα πρὸς τὸ βέλτιστον. ταύταις ἐχρήσατο ταῖς ἀρχαῖς ἐπὶ πλεόν Ἀριστοτέλης, ὡς δῆλόν ἐστιν ἐξ ὧν ἔγραψεν· ὕστερον δὲ τὸ μὲν θυμοειδῆς τῷ ἐπιθυμητικῷ προσένειμεν, ὡς ἐπιθυμίαν τινὰ τὸν θυμὸν ὄντα καὶ ὄρεξιν ἀντιλυπήσεως, τῷ μέντοι παθητικῷ καὶ ἀλόγῳ μέχρι παντός ὡς διαφέροντι τοῦ λογιστικοῦ χρώμενος διετέλεσεν, οὐχ ὅτι παντελῶς ἄλογόν ἐστιν ὡσπερ τὸ αἰσθητικόν ἢ τὸ θρεπτικόν καὶ φυτικόν τῆς ψυχῆς μέρος· ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὅλως ἀνήκοα λόγου καὶ κωφὰ τρόπον τινὰ τῆς σαρκὸς ἐκβεβλάστηκε καὶ περὶ τὸ σώμα παντελῶς καταπέφυκε, τὸ δὲ παθητικὸν οἰκείου λό-[442C]γου στέρεται καὶ ἄμοιρόν ἐστιν, ἄλλως δὲ τοῦ λογιζομένου καὶ φρονούντος εἰσακούειν καὶ τρέπεσθαι πρὸς ἐκεῖνο καὶ ὑπέεικιν καὶ κατασχηματίζεσθαι πέφυκεν, ἐὰν μὴ τέλεον ἢ διεφθαρμένον ὑφ' ἡδονῆς ἀμαθοῦς καὶ ἀκολάστου διαίτης.

U. Aetius, *Opinions of the Philosophers* 4.4.1 (Περὶ μερῶν ψυχῆς)

Πυθαγόρας Πλάτων κατὰ μὲν τὸν ἀνωτάτω λόγον διμερῆ τὴν ψυχὴν, τὸ μὲν γὰρ ἔχει λογικὸν τὸ δ' ἄλογον· κατὰ δὲ τὸ προσεχές καὶ ἀκριβές τριμερῆ, τὸ γὰρ ἄλογον διαίρουσιν εἰς τε τὸ θυμικὸν καὶ τὸ ἐπιθυμητικόν.

V. ALCINOUS, *Didaskalikos* 23-4 (pp. 176.6-177.15) (followed by Kk)

ἐξῆς δὲ περὶ ψυχῆς ῥητέον, ἐντεῦθεν ποθεν ἀναλαβόντας τὸν λόγον, εἰ καὶ δόξομεν παλιλλογεῖν. ψυχὴν γὰρ παραλαβόντες ἀνθρωπίνην ἀθάνατον οὐσαν, ὡς δεῖξομεν, παρὰ τοῦ πρώτου θεοῦ οἱ τὰ θνητὰ (176.10) γένη δημιουργοῦντες θεοὶ δύο αὐτῇ προσέθεσαν μέρη θνητά· ὡς δὲ μὴ τῆς φλυαρίας τῆς θνητῆς ἀναπιμπλάμενον ἢ τὸ θεῖον αὐτῆς καὶ ἀθάνατον κατώκισαν ἐπὶ τοῦ σώματος ἐπὶ τῆς οἴον ἀκροπό- λεως, ἄρχον καὶ βασιλευὸν ἀποφῆναντες οἴκησιν τε ἀπονεύσαντες αὐτῷ τὴν κεφαλὴν, σχῆμα ἔχουσαν μιμού- μενον τὸ τοῦ παντός, ὑπέθεσαν δὲ τὸ ἄλλο σώμα πρὸς ὑπηρεσίαν ὡς ὄχημα προσφύσαντες, καὶ αὐτοῖς δὲ τοῖς θνητοῖς αὐτῆς μέρεσιν οἴκησιν ἄλλην ἄλλω

ἀπένειμαν. [23.2] τὸ μὲν γὰρ θυμικὸν ἔταξαν ἐν καρδίᾳ, τὸ δὲ (176.20) ἐπιθυμητικὸν ἐν τῷ μεταξὺ τόπῳ τοῦ τε πρὸς τὸν ὀμφαλὸν ὄρου καὶ τῶν φρενῶν, καταδήσαντες ὡσπερ τι οἰστροῦν καὶ ἄγριον θρέμμα· τὸν πνεύμονα δὲ ἐμηχανήσαντο τῆς καρδίας χάριν μαλακόν τε καὶ ἄναιμον σηραγγώδη τε καὶ σπόγγω παραπλήσιον ὅπως ἔχει τι μάλαγμα πηδῶσα ἢ καρδία κατὰ τὴν ζέσιν τοῦ θυμοῦ, τὸ δὲ ἦπαρ πρὸς τὸ διεγείρειν τὸ ἐπιθυμητικὸν τῆς ψυχῆς καὶ πρὸς τὸ καταπραῦνειν ἔχον γλυκύτητά τε καὶ πικρότητα, καὶ μὴν πρὸς τὸ δηλοῦν τὴν διὰ τῶν ὀνείρων μαντικὴν· (176.30) ἐμφαίνεσθαι γὰρ ἐν αὐτῷ διὰ τὸ λεῖον καὶ πυκνὸν καὶ λαμπρὸν τὴν ἐκ τοῦ νοῦ φερομένην δύναμιν· τὸν δὲ σπλήνα τοῦ ἥπατος χάριν, ὅπως καθάρη τε αὐτὸ καὶ παρέχη λαμπρόν· τὰς γοῦν ἐπιγινομένας ἔκ τινων νόσων περὶ τὸ ἦπαρ διαφθορὰς εἰς αὐχτὸν δέχεσθαι.

[24.1] ὅτι δὲ τριμερὴς ἐστὶν ἡ ψυχὴ κατὰ τὰς δυνάμεις, καὶ κατὰ λόγον τὰ μέρη αὐτῆς τόποις ἰδίῳ διανεμέμῃται, μάθοιμεν ἂν ἐντεῦθεν. πρῶτον μὲν δὴ τὰ φύσει χωριζόμενα ἕτερα ὑπάρχει, φύσει δὲ χωρίζεται τὸ παθητικὸν καὶ <τὸ> λογιστικόν, εἴ γε τὸ μὲν περὶ τὰ (176.40) νοητὰ ἐστὶ, τὸ δὲ περὶ τὰ λυπηρὰ καὶ ἡδέα, προσέτι τοῦ παθητικοῦ καὶ περὶ τὰ ζῶα ὄντος. [24.2] ἔπειτὰ γε μὴν ἕτερα ὄντα τῆ φύσει τὸ τε παθητικὸν καὶ τὸ λογιστικὸν καὶ τόποις ὀφείλει κεχωρίσθαι. εὐρίσκεται γὰρ μαχόμενα ἀλλήλοις, οὔτε (177.1) αὐτοῦ τινὸς πρὸς αὐτὸ μάχεσθαι δυναμένου οὔτε τῶν ἐναντιουμένων πρὸς ἀλλήλα περὶ τὸ αὐτὸ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον δυναμένων συστήναι. [24.3] ὁράται δὲ γε ἐπὶ μὲν τῆς Μηδείας ὁ θυμὸς λογισμῷ μαχόμενος· λέγει γοῦν τὸ

καὶ μανθάνω μὲν οἶα δρᾶν μέλλω κακά,
θυμὸς δὲ κρείσσω τῶν ἐμῶν βουλευμάτων·

ἐπὶ δὲ τοῦ Λαίου τὸν Χρύσιππον ἀρπάζοντος ἐπιθυμία λογισμῷ μαχομένη· λέγει γὰρ οὕτως·

(177.10) αἶ αἶ τόδ' ἤδη θεῖον ἀνθρώποις κακόν,
ὅταν τις εἰδῆ τὰγαθόν, χρήται δὲ μή.

[24.4] ἔτι δὲ τὸ ἕτερον εἶναι τὸ λογιστικὸν τοῦ παθητικοῦ παρίσταται καὶ τοῦ ἐτέρου μὲν ἐπιμέλειαν εἶναι τοῦ λογιστικοῦ, ἐτέρου δὲ τοῦ παθητικοῦ· τοῦ μὲν διὰ διδασκαλίας, τοῦ δὲ διὰ τῆς ἑθους ἀσκήσεως.

W. Philo, *On the Confusion of Languages* 21-2

τριμερούς ἡμῶν τῆς ψυχῆς ὑπαρχούσης τὸ μὲν νοῦς καὶ λόγος, τὸ δὲ θυμὸς, τὸ δὲ ἐπιθυμία κεκληρωσθαι λέγεται. κηραίνει δὲ καθ' αὐτό τε ἕκαστον ἰδίᾳ καὶ πρὸς ἄλληλα πάντα κοινῇ, ἐπειδὴν ὁ μὲν νοῦς ὅσα ἀφροσύνη καὶ δειλία ἀκολασίαι τε καὶ ἀδικίαι σπείρουσι θερίση, ὁ δὲ θυμὸς τὰς ἐκμανεῖς καὶ παραφόρους λύττας καὶ ὅσα ἄλλα ὠδίνει κακὰ τέκη, ἡ δὲ ἐπιθυμία τοὺς ὑπὸ νηπιότητος αἰεὶ κούφους ἔρωτας καὶ τοῖς ἐπιτυχοῦσι σώμασί τε καὶ πράγμασι προσιπταμένους ἐπιπέμψη πανταχόσε· [22] τότε γὰρ ὡσπερ ἐν σκάφει ναυτῶν, ἐπιβατῶν, κυβερνητῶν κατὰ τινα φρενοβλάβειαν ἐπ' ἀπωλείᾳ τούτου συμφορησάντων καὶ οἱ ἐπιβουλεύσαντες αὐτῇ νηὶ οὐχ ἤκιστα συναπώλοντο.

X. Philo, *Who is the Heir?* 232-3

φύσει δὲ ἄτμητος ὁ ἡμέτερος γέγονε νοῦς. τὸ μὲν γὰρ ἄλογον ψυχῆς μέρος ἐξαχθὴ διελών ὁ δημιουργὸς ἑπτὰ μοίρας εἰργάζετο, ὄρασιν, ἀκοήν, γεῦσιν, ὄσφρησιν, ἀφήν, φωνήν, γόνιμον, τὸ δὲ λογικόν, ὃ δὴ νοῦς ὠνομάσθη, ἄσχιστον εἶασε κατὰ τὴν τοῦ παντὸς ὁμοίότητα οὐρανοῦ. [233] καὶ γὰρ ἐν τούτῳ λόγος ἔχει τὴν μὲν ἐξωτάτω καὶ ἀπλανῆ σφαῖραν ἄτμητον φυλαχθῆναι, τὴν δ' ἐντὸς ἐξαχθὴ τμηθεῖσαν ἑπτὰ κύκλους τῶν λεγομένων πλανήτων ἀποτελέσαι· ὃ γὰρ, οἶμαι, ἐν ἀνθρώπῳ ψυχῇ, τοῦτο οὐρανὸς ἐν κόσμῳ. τὰς οὖν νοεράς καὶ λογικάς δύο φύσεις, τὴν τε ἐν ἀνθρώπῳ καὶ τὴν ἐν τῷ παντί, συμβέβηκεν ὀλοκλήρους καὶ ἀδιαιρέτους εἶναι. διὸ λέγεται· “τὰ δὲ ὄρνεα οὐ διεῖλε.”

Y. LONGINUS fr. 22 = Porphyry, *On the Capacities of the Soul* quoted at Stobaeus, *Anthology* 1.49.25a (p. 351.14-19)

Λογγίνος δὲ

οὐδὲ τὸ ζῶον πολυμερές εἶναι ἀλλ' ἄμερές, πολυδύναμον
δέ, τὸ τοῦ Πλάτωνος ἐν τοῖς σώμασι πολυμερῆ φά-
σκων τὴν ψυχὴν γίγνεσθαι, καθ' ἑαυτὴν οὖσαν ἄμερῆ.
ὅτι δὲ οὐ πολυμερῆς, οὐ διὰ τοῦτο καὶ μονοδύναμος·
ἐνδέχεσθαι γὰρ ἐν ἄμερές δυνάμεις πλείους ἔχειν.

Z. Numenius fr. 44 = Porphyry, *On the Capacities of the Soul* quoted at Stobaeus, *Anthology* 1.49.25a (pp. 350.25-351.1)

ἄλλοι δέ, ὦν καὶ

Νουμήνιος, οὐ τρία μέρη ψυχῆς
μιάς, ἢ δύο γε, τὸ λογικόν καὶ ἄλογον, ἀλλὰ δύο ψυχὰς
ἔχειν ἡμᾶς οἴονται, ὡσπερ καὶ ἄλλα, τὴν μὲν λογικὴν,
[351.1] τὴν δὲ ἄλογον.

Aa. PLUTARCH, *Abandoned Oracles* 431E-432A (Plutarch is addressing his teacher AMMONIUS)

εἰ γὰρ αἱ διακριθεῖσαι σώματος ἢ μὴ μετασχοῦσαι τὸ παράπαν ψυχῆ δαίμονες εἰσι κατὰ σέ καὶ τὸν θεῖον Ἡσίοδον “ἀγνοὶ ἐπιχθόνιοι φύλακες θνητῶν ἀνθρώπων”, διὰ τί τὰς ἐν τοῖς σώμασι ψυχὰς ἐκείνης τῆς δυνάμεως ἀποστεροῦμεν, ἢ τὰ μέλλοντα καὶ προγιγνώσκειν πεφύκασι καὶ προδηλοῦν οἱ δαίμονες; οὔτε γὰρ δύνανται οὔτε μέρος οὐδὲν ἐπιγίγνεσθαι ταῖς ψυχαῖς, ὅταν ἀπολίπωσι τὸ σῶμα, μὴ κεκτημέναις πρότερον εἰκὸς ἔστιν· ἀλλ’ αἰεὶ μὲν ἔχειν ἔχειν δὲ φαυλότερα τῷ σώματι μεμιγμένας, καὶ τὰ μὲν ὄλως ἄδηλα καὶ κεκρυμμένα τὰ δ’ ἀσθενῆ καὶ ἀμαυ- [431F] ρὰ καὶ τοῖς δι’ ὀμίχλης ὁρώσιν ἢ κινουμένοις ἐν ὑγρῷ παραπλησίως δύσεργα καὶ βραδέα καὶ πολλὴν ποθοῦντα θεραπείαν τοῦ οἰκείου καὶ ἀνάληψιν ἀφαίρεσιν δὲ καὶ κάθαρσιν τοῦ καλύπτοντος. ὥσπερ γὰρ ὁ ἥλιος οὐχ ὅταν διαφύγη τὰ νέφη γίγνεται λαμπρός, ἀλλ’ ἔστι μὲν αἰεὶ φαίνεται δ’ ἡμῖν ἐν ὀμίχλῃ δυσφαῆς καὶ ἀμαυρός, [432A] οὕτως ἡ ψυχὴ τὴν μαντικὴν οὐκ ἐπικτάται δύνανται ἐκβάσα τοῦ σώματος ὥσπερ νέφους, ἀλλ’ ἔχουσα καὶ νῦν τυφλοῦται διὰ τὴν πρὸς τὸ θνητὸν ἀνάμιξιν αὐτῆς καὶ σύγχυσιν.

Bb. PLUTARCH, *On Socrates’ Deity* 588D-E (Simmias talking)

ἀλλὰ τοῖς μὲν ὡς ἀληθῶς ὄναρ ἢ τοιαύτη σύνεσις γίγνεται δι’ ἡσυχίαν καὶ γαλήνην τοῦ σώματος, ὅταν καθεύδωσι, <ὑπαρ δὲ>¹ μόλις ἐπήκοον ἔχουσι τὴν ψυχὴν τῶν κρειττόνων καὶ πεπνιγμένοι γε θορύβῳ τῶν παθῶν καὶ περιαγωγῇ τῶν χρειῶν εἰσακοῦσαι καὶ παρασχεῖν τὴν διάνοιαν οὐ δύνανται τοῖς δηλουμένοις. Σωκράτει δ’ ὁ νοῦς καθαρός ὢν καὶ ἀπαθής, τῷ σώματι [μὴ] μικρὰ τῶν ἀναγκαίων χάριν καταμιγνύς αὐτόν, εὐαφής ἦν καὶ λεπτός ὑπὸ τοῦ προσπεσόντος ὀξέως μεταβαλεῖν· τὸ δὲ προσπίπτον οὐ [E] φθόγγον ἀλλὰ λόγον ἂν τις εἰκάσειε δαίμονος ἄνευ φωνῆς ἐφαπτόμενον αὐτῷ τῷ δηλουμένῳ τοῦ νοοῦντος. πληγῇ γὰρ ἡ φωνὴ προσέοικε τῆς ψυχῆς δι’ ὧτων βία τὸν λόγον εἰσδεχομένης, ὅταν ἀλλήλοισ ἐντυγχάνωμεν· ὁ δὲ τοῦ κρείττονος νοῦς ἄγει τὴν εὐφυῆ ψυχὴν ἐπιτιγγάνων τῷ νοηθέντι πληγῆς μὴ δεομένην, ἢ δ’ ἐνδίδωσιν αὐτῷ χαλῶντι καὶ συντείνοντι τὰς ὁρμὰς οὐ βιαίους ὑπὸ παθῶν ἀντιτεινόντων, ἀλλ’ εὐστρόφους καὶ μαλακὰς ὥσπερ ἠνίας ἐνδούσας.

¹ <μᾶλλον ἀκούουσιν, ὑπαρ δὲ> Pohlenz; καθεύδωσι, . . . μόλις Sieverking

Cc. ERATOSTHENES / PTOLEMAEUS = Iamblichus, *On the Soul* quoted at Stobaeus, *Anthology* 1.49.39 (pp. 378.1-11)

ἄλλη τοίνυν αἵρεσις τῶν Πλατωνικῶν οὐ κατὰ
 τοὺς δημιουργικοὺς κλήρους, οὐδὲ κατὰ τὰς διαιρέσεις
 τῶν κρειττόνων γενῶν οἷον θεῶν, ἀγγέλων, δαιμόνων,
 ἡρώων, οὐδὲ κατὰ τὰς νομάς τοῦ παντός διακρίνει τὰς
 ἀπὸ τῶν διαφερόντων τόπων καταβάσεις τῶν ψυχῶν·
 τιθεμένη δὲ τὴν ψυχὴν αἰεὶ εἶναι ἐν σώματι, ὥσπερ ἡ
 Ἐρατοσθένους καὶ Πτολεμαίου τοῦ Πλατωνικοῦ καὶ
 ἄλλων, ἀπὸ σωμάτων αὐτὴν λεπτοτέρων εἰς τὰ ὀστρεώδη
 πάλιν εἰσοικίζει σώματα· διατρίβειν μὲν γὰρ αὐτὴν εἰς
 [10] μοῖραν τινα τοῦ αἰσθητοῦ, καθήκειν γε μὴν εἰς τὸ στερεὸν
 σῶμα ἄλλοτε ἀπ' ἄλλων τοῦ παντός τόπων.

Dd. AMMONIUS SACCAS fr. 17 = Nemesius, *On the Nature of Man* 3, 39.12-40.7

Πλάτων μὲν οὖν καὶ διὰ ταύτην
 τὴν ἀπορίαν οὐ βούλεται τὸ ζῶον ἐκ ψυχῆς εἶναι καὶ σώματος· ἀλλὰ ψυχὴν
 σῶματι κεχηρημένην, καὶ ὥσπερ ἐνδεδυμένην τὸ σῶμα. ἔχει δὲ καὶ οὗτος
 ὁ λόγος ἄπορόν τι. πῶς γὰρ ἐν εἶναι δύναται μετὰ τοῦ ἐνδύματος ἡ ψυχὴ;
 οὐ γὰρ ἐν ὀχιτῶν μετὰ τοῦ ἐνδεδυμένου. Ἀμμώνιος δὲ ὁ διδάσκαλος
 Πλωτίνου τὸ ζητούμενον τοῦτον τὸν τρόπον ἐπελύετο. ἔλεγεν τὰ νοητὰ
 τοιαύτην ἔχειν φύσιν ὡς καὶ ἐνοῦσθαι τοῖς δυναμένοις αὐτὰ δέξασθαι
 καθάπερ τὰ συνεφθαρμένα, καὶ ἐνούμενα μένειν ἀσύγχυτα καὶ ἀδιάφθορα,
 [39.20] ὡς τὰ παρακείμενα. ἐπὶ μὲν γὰρ σωμάτων ἡ ἔνωσις ἀλλοίωσιν τῶν
 συνιόντων πάντως ἐργάζεται, ἐπειδὴ περ εἰς ἄλλα σώματα μεταβάλλεται,
 ὡς τὰ στοιχεῖα εἰς τὰ συγκρίματα, καὶ αἱ τροφαὶ εἰς αἷμα, τὸ δὲ αἷμα
 [40.1] εἰς σάρκα καὶ τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ σώματος· ἐπὶ δὲ τῶν νοητῶν ἔνωσις
 μὲν γίνεται, ἀλλοίωσις δὲ οὐ παρακολουθεῖ. οὐ γὰρ πέφυκε νοητὰ
 κατ' οὐσίαν ἀλλοιοῦσθαι, ἀλλ' ἢ ἐξίσταται ἢ εἰς τὸ μὴ ὄν φθείρεται,
 μεταβολὴν δὲ οὐκ ἐπιδέχεται· ἀλλ' οὔτε εἰς τὸ μὴ ὄν φθείρεται, οὐ γὰρ
 ἂν ἦν ἀθάνατα· καὶ ἡ ψυχὴ ζωὴ οὖσα εἰ ἐν τῇ κράσει μετεβάλλετο
 ἢ ἀλλοιώθη ἂν καὶ οὐκ ἦν ἂν ἔτι ζωή. τί δὲ συνεβάλλετο τῷ σώματι εἰ μὴ
 παρεῖχεν αὐτῷ τὴν ζωὴν; οὐκ ἄρα ἀλλοιοῦται ἡ ψυχὴ ἐν τῇ ἐνώσει.

**Ee. ATTICUS fr. 11 / PLUTARCH in a report of Iamblichus,
On the Soul preserved at Stobaeus, *Anthology* 1.49.40
(pp. 379.25-380.5)**

Ἄττικῶ καὶ Πλουτάρχῳ¹
[380.1] οὐ συνδοκεῖ, καθ' ἓνα δὲ τρόπον συντεύξεως τὰς ὅλας
ψυχὰς τοῖς σώμασι συνάγουσιν, ὡσαύτως αἰεὶ μὲν καὶ ἐπὶ
πάσης ἐνσωματώσεως τῶν ψυχῶν προὔποτιθέντες τὴν
ἄλογον καὶ πλημμελῆ καὶ ἔνυλον ψυχὴν, ἐν αὐτῇ δὲ κατα-
κοσμουμένη τὴν κοινωνίαν τῆς λογικῆς ἐπεισάγοντες.

**Ff. ALBINUS 11T / ATTICUS fr. 15 = Proclus, *On the
Timaeus* iii. 234.9-18 (discussing the instructions for making
the human soul at *Ti.* 41d: ἀθανάτῳ θνητὸν προσφαινόντες)**

καὶ οἱ μὲν τὴν λογι-
[10] κὴν ψυχὴν μόνην ἀθάνατον ἀπολείποντες φθείρουσι τὴν τε
ἄλογον ζῶν σύμπασαν καὶ τὸ πνευματικὸν ὄχημα τῆς ψυ-
χῆς, κατὰ τὴν εἰς γένεσιν ῥοπὴν τῆς ψυχῆς τὴν ὑπόστασιν
διδόντες αὐτοῖς μόνον τε τὸν νοῦν ἀθάνατον διατηροῦντες
ὡς μόνον καὶ μένοντα καὶ ὁμοιούμενον τοῖς θεοῖς καὶ μὴ
φθειρόμενον, ὥσπερ οἱ παλαιότεροι καὶ ἔπεσθαι τῇ λέξει
κρίναντες, δι' ἧς ὁ Πλάτων φθείρει τὴν ἄλογον, θνητὴν
αὐτὴν καλῶν, τοὺς Ἄττικοὺς λέγων καὶ Ἀλβίνους καὶ
τοιούτους τινάς.

Gg. Aetius, *Opinions of the Philosophers* 4.7.1-2 and 5 (περὶ ἀφθαρσίας ψυχῆς)

Πυθαγόρας Πλάτων ἀφθαρτον εἶναι τὴν ψυχὴν, [2] ἐξιοῦσαν γὰρ εἰς τὴν τοῦ παντὸς
ψυχὴν ἀναχωρεῖν πρὸς τὸ ὁμογενές . . . [5] Πυθαγόρας Πλάτων τὸ μὲν λογικὸν
ἀφθαρτον· καὶ γὰρ τὴν ψυχὴν οὐ θεὸν ἀλλ' ἔργον τοῦ αἰδίου θεοῦ ὑπάρχειν· τὸ δ'
ἄλογον φθαρτόν.

Hh. Numenius fr. 46a = Damascius, *On the Phaedo* (I), 177

ὅτι οἱ μὲν ἀπὸ τῆς λογικῆς ψυχῆς ἄχρι τῆς ἐμψύχου ἕξεως ἀπαθανατίζουσιν, ὡς
Νουμήνιος· οἱ δὲ μέχρι τῆς φύσεως, ὡς Πλωτῖνος ἐν ὅπου· οἱ δὲ μέχρι τῆς ἀλογίας,
ὡς τῶν μὲν παλαιῶν Ξενοκράτης καὶ Σπεύσιππος.

¹ conieci; Ἄττικῶ <δὲ> καὶ <ἄλλοις τισὶ> Πλατωνικοῖς Wachsmuth

**Ii. Numenius fr. 47 = Philoponus, *On Aristotle*
On the Soul 9.35-8**

τῶν δὲ χωριστῆν
εἰρηκότων οἱ μὲν πᾶσαν ψυχὴν χωριστὴν σώματος εἰρήκασι, καὶ τὴν λογικὴν
καὶ τὴν ἄλογον καὶ τὴν φυτικὴν, οἷος ἦν Νουμήνιος πλανηθεὶς ἀπὸ τινῶν
ῥησειδίων Πλάτωνος εἰπόντος ἐν Φαίδρω “πᾶσα ψυχὴ ἀθάνατος”.

**Jj. ATTICUS fr. 7, quoted from his work ‘against those who
interpret Plato through Aristotle’ at Eusebius, *Preparation*
for the Gospel 15.9.1-14**

ὑπὲρ δὲ τῆς ψυχῆς τί καὶ λέγοιμεν ἄν; δῆλα γὰρ ταῦτα οὐ μόνον τοῖς φιλοσοφοῦσιν,
ἀλλ’ ἤδη σχεδὸν καὶ τοῖς ἰδιώταις ἅπασιν, ὅτι Πλάτων μὲν ἀθάνατον τὴν ψυχὴν
ἀπολείπει καὶ πολλοὺς ὑπὲρ τούτου λόγους πεποιήται, ποικίλως καὶ παντοίως
ἀποδεικνύς ὅτι ἐστὶν ἀθάνατος ἡ ψυχὴ. [2] πολλὴ δὲ καὶ τοῖς ἐσπουδακόσι περὶ τὰ
Πλάτωνος ἢ φιλοτιμία γέγονε, συναγωνιζόμενοι τῷ τε δόγματι καὶ τῷ Πλάτωνι.
σχεδὸν γὰρ τὸ συνέχον τὴν πᾶσαν αἴρεσιν τὰνδρὸς τοῦτ’ ἐστίν. [3] ἢ τε γὰρ τῶν
ἠθικῶν δογμάτων ὑπόθεσις ἐπηκολούθησε τῇ τῆς ψυχῆς ἀθανασίᾳ, τὸ μέγα καὶ
λαμπρὸν καὶ νεανικὸν τῆς ἀρετῆς διὰ τὸ τῆς ψυχῆς θεῖον σῶσαι δυνηθείσης, τὰ τε
τῆς φύσεως πράγματα πάντα κατὰ τὴν τῆς ψυχῆς διοίκησιν ἔσχε τὸ καλῶς
διοικεῖσθαι δύνασθαι. “ψυχὴ γὰρ πᾶσα,” φησί, “παντὸς ἐπιμελεῖται τοῦ ἀψύχου,
πάντα δὲ οὐρανὸν περιπολεῖ ἄλλοτ’ ἐν ἄλλοις εἴδεσι γινομένη.” ἀλλὰ μὴν καὶ τὰ τῆς
ἐπιστήμης καὶ τῆς σοφίας εἰς τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς ἀνήπται τῷ Πλάτωνι. πᾶσαι
γὰρ αἱ μαθήσεις ἀναμνήσεις, καὶ οὐκ ἄλλως οἶεται δύνασθαι σῶζεσθαι καὶ ζήτησιν
καὶ μάθησιν, ἐξ ὧν ἐπιστήμη γίνεται. [5] εἰ δὲ μὴ ἐστὶν ἡ ψυχὴ ἀθάνατος, οὐδὲ
ἀνάμνησις. εἰ δὲ μὴ τοῦτο, οὐδὲ μάθησις. πάντων οὖν τῶν Πλάτωνος δογμάτων
ἀτεχνῶς ἐξηρημένων καὶ ἐκκρεμαμένων τῆς κατὰ τὴν ψυχὴν θειότητός τε καὶ
ἀθανασίας, ὁ μὴ συγχωρῶν τοῦτο τὴν πᾶσαν ἀνατρέπει φιλοσοφίαν Πλάτωνος. [6]
τίς οὖν ἐστὶν ὁ πρῶτος ἐγχειρήσας ἀντιτάξασθαι ἀποδείξεισι καὶ τὴν ψυχὴν
ἀφελέσθαι τῆς ἀθανασίας καὶ τῆς ἄλλης πάσης δυνάμεως; τίς δ’ ἕτερος πρὸ
Ἀριστοτέλους; τῶν μὲν γὰρ ἄλλων οἱ μὲν ἐπιδιαμένειν συνεχώρησαν, οἱ δ’ εἰ μὴ καὶ
τοῦτο, δυνάμιν γε ἐν τῷ σώματι καὶ κίνησιν τινα καὶ ἔργα καὶ πράξεις ἀπένειμαν τῇ
ψυχῇ. [7] ὁ δὲ, ὅσπερ Πλάτων ἀπεσέμνυε τὸ τῆς ψυχῆς πρᾶγμα, ἀρχὴν γενέσεως
καὶ θεοῦ παιδεύμα καὶ τῶν ἀπάντων προστάτιν ἀποφηνάμενος, τὸσῶδε
ἐφιλονείκησε καθελεῖν καὶ ἀτιμάσαι καὶ μικροῦ δεῖν μηδὲν ἀποφῆναι τὴν ψυχὴν. [8]
οὔτε γὰρ πνεῦμα οὔτε πῦρ οὔτε ὄλως σῶμα, ἀλλ’ οὐδὲ ἀσώματον οἶον εἶναι τε ἐφ’

αὐτοῦ καὶ κινεῖσθαι, ἀλλ' οὐδ' ὅσον ἐπὶ τοῦ σώματος ἀκίνητον εἶναι καὶ ὡς εἰπεῖν ἄψυχον. οἷον γὰρ τόδε ἐτόλμησεν ἢ καὶ ἀπηναγκάσθη, ὡς καὶ τὰς πρωτουργοὺς κινήσεις ἀφελέσθαι τῆς ψυχῆς, τὸ βουλευέσασθαι, τὸ διανοηθῆναι, τὸ προσδοκῆσαι, τὸ μνημονεύσαι, τὸ λογίσασθαι. [9] οὐ γὰρ ψυχῆς ταῦτά φησι τὰ κινήματα ὁ τῆς φύσεως, ὡς φασι, γραμματεῦς. πάνυ γοῦν οὗτός ἐστι πιστός συνεικέναι τι περὶ τῶν ἐκτός ὁ τῆς αὐτοῦ ψυχῆς τοσοῦτον διημαρτηκῶς ὡς μηδ' ὅτι διανοεῖται παρακολουθεῖν. οὐ γὰρ ἡ ψυχὴ, φησὶν, ἀλλ' ὁ ἄνθρωπός ἐστιν ὁ τούτων ἕκαστον ἐνεργῶν, ἡ ψυχὴ δὲ ἀκίνητος οὕτως. [10] τούτῳ τοιγαροῦν ἐπόμενος Δικαίαιρχος καὶ τὰκόλουθον ἱκανὸς ὦν θεωρεῖν ἀνήρηκε τὴν ὄλην ὑπόστασιν τῆς ψυχῆς, ὅτι μὲν γὰρ ἀόρατόν τι καὶ ἀφανές ἐστιν ἡ ψυχὴ δῆλον, ὥστε οὐκ ἂν διὰ γε τὴν ἀπὸ τῶν αἰσθήσεων ἐνέργειαν δῶμεν εἶναι ψυχὴν· αἱ δὲ κινήσεις αὐτῆς ἀφανοὺς οὐσης ἀναγκάζειν ἡμᾶς δοκοῦσιν εἶναι τι τὴν ψυχὴν ὁμολογεῖν. [11] ταῦτα γὰρ ἅπας τις συνιέναι δοκεῖ τῆς ψυχῆς ὄντα, τὸ βουλευέσθαι καὶ σκοπεῖσθαι καὶ καθ' ὃν δήποτε τρόπον διανοεῖσθαι. ὅταν γὰρ ἴδωμεν τὸ σῶμα καὶ τὰς τούτου δυνάμεις καὶ ἐνθυμηθῶμεν δὲ τὰς τοιαύτας ἐνεργείας ὡς οὐ σώματος, δίδομεν εἶναι τι ἐν ἡμῖν ἕτερον τὸ βουλευόμενον, τοῦτο δὲ εἶναι τὴν ψυχὴν. ἐπεὶ πόθεν ἀλλαχόθεν ἐπιστεύσαμεν ὑπὲρ ψυχῆς; [12] ἂν οὖν τις ἐξ ὧν μάλιστα ψυχὴ φαίνεται ταῦτα ἀφελόμενος ἐτέρῳ τινὶ προσάψῃ πράγματι, οὔτε ὅθεν οὔσα ἐμφαίνεται καταλέλοιπεν οὔτε ὅ τι χρήσιμος ἂν εἶναι δοκοίη. τίς οὖν ἡ βοήθεια τῷ τὴν ψυχὴν ἀθάνατον εἶναι θέλοντι παρὰ τοῦ τὴν ψυχὴν ἀποκτινύντος; τίς δὲ ἡ διδασκαλία τοῦ τρόπου τῆς κινήσεως, καθ' ὃν αὐτοκίνητον αὐτὴν φαμεν, παρὰ τῶν μηδὲ τὸ παράπαν αὐτῇ κίνησιν νεμόντων;

[13] ναί· ἀλλὰ κατὰ γε τὴν ἀθανασίαν τοῦ νοῦ φησὶ τις ἂν αὐτὸν κοινωνεῖν Πλάτωνι· καὶ γὰρ εἰ μὴ πᾶσαν βούλεται τὴν ψυχὴν ἀθάνατον εἶναι, τὸν γε νοῦν ὁμολογεῖ θεῖόν τε καὶ ἀφθαρτόν εἶναι. τίς μὲν οὖν τὴν οὐσίαν καὶ τὴν φύσιν ὁ νοῦς, ὅθεν ὦν καὶ πόθεν ἐπεισκρινόμενος τοῖς ἀνθρώποις καὶ ποῦ πάλιν ἀπαλλαττόμενος, αὐτὸς ἂν εἰδείη, εἴ γέ τι συνίησιν ὦν λέγει περὶ τοῦ νοῦ καὶ μὴ τὸ ἄπορον τοῦ πράγματος τῷ ἀσαφεῖ τοῦ λόγου περιστέλλων ἐξίσταται τὸν ἔλεγχον, ὥσπερ αἱ σηπίαι τὸ δυσσῆρευτον ἐκ τοῦ σκοτεινοῦ ποριζόμενος. [14] πάντως δὲ καὶ ἐν τούτοις διαφέρεται Πλάτωνι. ὁ μὲν γὰρ φησι νοῦν ἄνευ ψυχῆς ἀδύνατον εἶναι συνίστασθαι, ὁ δὲ χωρίζει τῆς ψυχῆς τὸν νοῦν. καὶ τὸ τῆς ἀθανασίας ὁ μὲν μετὰ τῆς ψυχῆς αὐτῷ δίδωσιν, ὡς ἄλλως οὐκ ἐνδεχόμενον, ὁ δὲ φησὶν αὐτῷ μόνῳ χωριζομένῳ τῆς ψυχῆς τοῦτο περιγίνεσθαι. [15] καὶ τὴν μὲν ψυχὴν τοῦ σώματος οὐκ ἠξίωσεν ἐκβαίνειν, ὅτι Πλάτωνι τοῦτο ἤρесе, τὸν δὲ νοῦν ἀπορρήγνυσθαι τῆς ψυχῆς ἠνάγκασεν, ὅτι ἀδύνατον ἔγνω Πλάτων τὸ τοιοῦτο.

**Kk. ALCINOUS, *Didaskalikos* 25 (pp. 177.16-178.46)
(follows V, followed by 12H)**

τὴν δὲ ψυχὴν ἀθάνατον ἀποφαίνει τοῦτον ἐπιὼν
τὸν τρόπον.

ἢ ψυχὴ ὅτῳ ἂν προσγένηται, ἐπιφέρει τούτῳ τὸ ζῆν
ὡς σύμφυτον ὑπάρχον ἑαυτῇ· τὸ δὲ ἐπιφέρον τινὶ τὸ ζῆν
(177.20) ἀνεπίδεκτόν ἐστι θανάτου· τὸ δὲ τοιοῦτον ἀθάνατον.

εἰ δὲ ἀθάνατον ἢ ψυχὴ, καὶ ἀνώλεθρον ἂν εἴη·
ἀσώματος γὰρ ἐστὶν οὐσία, ἀμετάβλητος κατὰ τὴν
ὑπόστασιν καὶ νοητὴ καὶ αἰδῆς καὶ μονοειδής·
οὐκοῦν ἀσύνθετος, ἀδιάλυτος, ἀσκέδατος· τὸ δὲ
σῶμα πᾶν τοῦναντίον αἰσθητόν, ὄρατόν, σκεδα-
στόν, συντεθόν, πολυειδές. καὶ γὰρ δὴ καὶ ἡ ψυχὴ
διὰ μὲν τοῦ σώματος πρὸς τῷ αἰσθητῷ γινομένη ἰλιγγιᾶ
τε καὶ ταράττεται καὶ οἶον μεθύει, πρὸς δὲ τῷ νοητῷ
αὐτῇ καθ' αὐτὴν γινομένη καθίσταται καὶ ἡρεμεῖ·
(177.30) πρὸς ᾧ δὴ γινομένη ταράττεται, τούτῳ οὐκ ἔοικεν·
ὥστε μᾶλλον τῷ νοητῷ ἔοικεν, τὸ δὲ νοητὸν ἀσκέδατον
τῇ φύσει καὶ ἀνώλεθρον.

καὶ μὴν ἡγεμονεύει ἢ ψυχὴ φύσει· τὸ δὲ τῇ φύσει
ἡγεμονικὸν τῷ θείῳ ἔοικεν· ὥστε ψυχὴ τῷ θείῳ εὐοικυῖα
ἀνώλεθρος ἂν εἴη καὶ ἄφθαρτος.

[2] τὰ τε ἄμεσα ἐναντία καὶ μὴ καθ' αὐτὰ ἀλλὰ κατὰ
συμβεβηκὸς πέφυκεν ἐξ ἀλλήλων γίνεσθαι· ἐναν-
τίον δὲ τοῦτο, ὃ καλοῦσιν οἱ ἄνθρωποι ζῆν τῷ
τεθάναι· ὡς οὖν ὁ θάνατος διάκρισις ψυχῆς ἀπὸ
(177.40) σώματος, οὕτως καὶ ἡ ζωὴ σύννοδος ψυχῆς, οὕσης
δηλονότι πρόσθεν, καὶ σώματος. εἰ δὲ καὶ ἔσται μετὰ
θάνατον καὶ ἦν πρὸ τοῦ περιπεσεῖν σώματι, πιθανώτατον
αἰδίον αὐτὴν εἶναι, οὐ γὰρ οἶόν τε ἔτι τὸ φθεροῦν αὐτὴν
νοῆσαι.

[3] εἴ τε μὴν αἱ μαθήσεις ἀναμνήσεις εἰσὶν, ἀθά-
(178.1) νατος ἂν εἴη ψυχῇ· ὅτι δὲ αἱ μαθήσεις ἀναμνή-
σεις, τοῦτον ἂν ἐπαχθεῖμεν τὸν τρόπον· οὐ γὰρ ἂν
ἄλλως μάθησις ὑποσταίη, ἢ κατὰ ἀνάμνησιν τῶν πάλαι
γνωσθέντων. εἰ γὰρ ἀπὸ τῶν κατὰ μέρος ἐνενοοῦμεν τὰς
κοινότητας, πῶς ἂν τὰ κατὰ μέρος διωδύσαμεν ἄπειρα
ὑπάρχοντα, ἢ πῶς ἀπ' ὀλίγων; (διεψεύσθημεν γὰρ ἂν,
οἶον φέρε κρίναντες τὸ ἀναπνοῆ χρώμενον μόνον ζῶον
εἶναι) ἢ πῶς ἂν τὸ ἀρχικὸν εἶεν αἱ ἔννοια; ἀναμνηστι-
κῶς οὖν νοοῦμεν ἀπὸ μικρῶν αἰθυγμάτων, ἀπὸ τινῶν
(178.10) κατὰ μέρος ὑποπεσόντων ἀναμιμνησκόμενοι τῶν

πάλαι ἐγνωσμένων, ὧν λήθην ἐλάβομεν ἐνσωματω-
θέντες.

[4] ἔτι τε <εἰ> ἡ ψυχὴ οὐ φθείρεται ὑπὸ τῆς ἰδίας
κακίας, οὐδὲ ὑπὸ τῆς ἄλλου φθείροιτ' ἄν, οὐδ' ἀπλῶς
ὑπ' ἄλλου, οὕτω δὲ ἔχουσα ἀφθαρτον ἂν εἴη. τό γε μὴν
αὐτοκίνητον ἀρχικῶς ἀεικίνητον, τὸ δὲ τοιοῦτον
ἀθάνατον· αὐτοκίνητον δὲ ἡ ψυχὴ. τὸ δὲ αὐτοκίνητον
ἀρχὴ πάσης κινήσεως καὶ γενέσεως, ἀρχὴ δὲ
ἀγένητον καὶ ἀνώλεθρον· ὥστε ἡ τε τῶν ὄλων ψυχὴ
(178.20) τοιαύτη ἂν εἴη καὶ ἡ ἀνθρωπίνη, τοῦ αὐτοῦ γε κράματος
ἀμφοτέραι μεταλαβοῦσαι. αὐτοκίνητον δὲ φησι τὴν
ψυχὴν, ὅτι σύμφυτον ἔχει τὴν ζωὴν αἰεὶ ἐνεργούσαν
καθ' αὐτήν.

[5] ὅτι μὲν οὖν αἱ λογικαὶ ψυχαὶ ἀθάνατοι ὑπάρχουσι
κατὰ τὸν ἄνδρα τοῦτον, βεβαιώσαιτ' ἄν τις· εἰ δὲ καὶ αἱ
ἄλλοι, τοῦτο τῶν ἀμφισβητουμένων ὑπάρχει. πιθανὸν
γὰρ τὰς ἀλόγους ψυχὰς, ψιλῆ τε φαντασίᾳ ἐλαυνομένας
καὶ οὔτε λογισμῶ οὔτε κρίσει χρωμένας οὔτε θεωρήμασι
καὶ τῇ τούτων συναγωγῇ οὔτε καθολικαῖς διαλήψεσιν,
(178.30) παντελῶς δὲ ἀνενοήτους οὔσας καὶ τῆς νοητῆς φύσεως,
μήτε τῆς αὐτῆς οὐσίας εἶναι ταῖς λογικαῖς, θνητάς τε καὶ
φθαρτάς ὑπάρχειν.

[6] τῷ δὲ ἀθανάτους εἶναι τὰς ψυχὰς λόγῳ ἠκολούθησε τὸ
εἰσκρίνεσθαι αὐτάς τοῖς σώμασι, παρεμφυομένας ταῖς τῶν
ἐμβρύων διαπλαστικαῖς φύσεσι, καὶ διαμείβειν πολλὰ
σώματα καὶ ἀνθρώπινα καὶ οὐκ ἀνθρώπινα, ἢ ἀριθμοὺς
μενούσας ἢ βουλήσει θεῶν ἢ δι' ἀκολασίαν ἢ διὰ
φιλοσωματίαν· ἔχει δὲ πῶς οἰκειότητα πρὸς ἄλληλα
σῶμα καὶ ψυχὴ, ὡς πῦρ καὶ ἄσφαλτος. [7] καὶ ἡ θεῶν δὲ
(178.40) ψυχὴ κέκτηται καὶ αὐτὴ τὸ τε κριτικόν, ὃ καὶ γνωστικόν
ἂν καλοῖτο, καὶ μὴν τὸ ὀρμητικόν τε, ὃ καὶ παραστατικόν
<ἄν> τις ὀνομάσειε, καὶ τὸ οἰκειωτικόν· αἴτινες δυνάμεις
οὔσαι καὶ ἐν ταῖς ἀνθρωπίναις ψυχαῖς μετὰ τὸ ἐνσωμα-
τωθῆναι οἷον μεταβολὴν λαμβάνουσιν, ἢ μὲν οἰκειωτικὴ
εἰς τὸ ἐπιθυμητικόν, ἢ δὲ ὀρμητικὴ εἰς τὸ θυμοει-
δές.

LI. ALBINUS gT = Tertullian, *On the Soul* 29.3-4 (on Plato, *Phd.* 70c-72a)

et nos enim opponemus contrarietates nati et innati, visualitatis et caecitatis,
iuventae et senectae, sapientiae et insipientiae; nec tamen ideo innatum de
nato provenire, quia contrarium ex contrario fiat, nec visualitatem iterum ex
caecitate, quia de visualitate caecitas accidat, nec iuventam rursus de senecta

revivescere, quia ex iuventa senecta marcescat, nec insipientiam ex sapientia denuo obtundi, quia de insipientia sapientia acuatur. [4] Haec et Albinus Platoni suo veritus subtiliter quaerit contrarietatum genera distinguere, quasi non et haec tam absolute in contrarietatibus posita sint quam et illa quae ad sententiam magistri sui interpretatur, vitam dico et mortem.

Mm. MAXIMUS, *Oration 9.5d-g* (cf. C above for the argument) (followed by 10T)

ἢ γὰρ καὶ τῷ σώματι τῷ φύσει φθειρομένῳ παρέχει τὸ μὴ φθίρεισθαι ἤνικ' ἂν αὐτῷ συνῆ, πολλοῦ γε δεῖ φθαρῆναι αὐτῆ. [e] Ἐν γοῦν τῇ συστάσει τὸ μὲν σῶμα συνέχεται, ἡ δὲ ψυχὴ συνέχει· εἰ δὲ καὶ τὴν ψυχὴν ἕτερόν τι συνέχει, ἀλλὰ μὴ αὐτῆ αὐτὴν, τί τοῦτο ἔσται, καὶ τίς ἂν ἐπινοήσαι ψυχὴν ψυχῆς; [f] Ὅταν γὰρ ἕτερον ὑφ' ἑτέρου σώζηται συνεχόμενον, ἀνάγκη που παύσασθαι τὴν συνοχὴν ἐπὶ πράγμα προελθοῦσαν συνεχὸν μὲν ἄλλο, συνεχόμενον δὲ ὑφ' ἑαυτοῦ· εἰ δὲ μὴ, ποῖ στήσεται ὁ λογισμὸς προϊῶν εἰς ἄπειρον; [g] οἷον εἰ ξυνεῖη τις ὀλκάδα ἐν κλύδωνι ἐκ πέτρας ποθὲν καθωρμισμένην διὰ πολλῶν κάλων, ὧν ἕτερον ἐξ ἑτέρου συνεχόμενον τῆ ξυνδέσει τελευτᾷ ἐπὶ τὴν πέτραν, χρῆμα ἐστὸς καὶ ἐδραῖον.

Nn. Hippolytus, *Refutation of all Heresies 1.19.10-11*

καὶ τὴν ψυχὴν οἱ μὲν φασιν αὐτὸν ἀγένητον λέγειν καὶ ἀφθαρτον, ὅταν λέγῃ· “ψυχὴ πᾶσα ἀθάνατος· τὸ γὰρ ἀεικίνητον ἀθάνατον” καὶ ὅταν αὐτοκίνητον αὐτὴν ἀποδεικνύῃ καὶ ἀρχὴν κινήσεως· οἱ δὲ γενητὴν μὲν, ἀφθαρτον δὲ διὰ τὴν τοῦ θεοῦ βούλησιν. οἱ δὲ σύνθετον καὶ γενητὴν καὶ φθαρτὴν· καὶ γὰρ κρατῆρα αὐτῆς ὑποτίθεσθαι, καὶ σῶμα αὐτῆν ἔχειν ἀυγοειδές, τὸ δὲ γενόμενον πᾶν ἀνάγκη ἔχειν φθαρῆναι. [11] οἱ δὲ ἀθάνατον αὐτὴν εἶναι λέγοντες μάλιστα ἐκείνοι<ς> ἰσχυρίζονται, <έν> ὅσοι<ς> καὶ κρίσεις φησὶν εἶναι μετὰ τελευτῆν καὶ ἐν Ἄιδου δικαστήρια, καὶ τὰς μὲν ἀγαθὰς ἀγαθοῦ μισθοῦ τυγχάνειν, τὰς δὲ πονηράς ἀκολούθων δικῶν.

CHAPTER 10

*Living Beings: Gods, Daimons, Humans,
Animals, Plants*

A. ALCINOUS, *Didaskalikos* 14.7-15.1 (pp. 170.42-171.20) (follows 70)

ἑπτὰ τοίνυν σφαιρῶν
 οὐσῶν ἐν τῇ πλανωμένη σφαίρᾳ, ἑπτὰ σώματα (171.1) ὁ θεὸς
 δημιουργήσας ὁρατὰ ἐκ πυρώδους τῆς πλείστης οὐσίας
 ἐφήρμοσε ταῖς σφαίραις ὑπαρχούσαις ἐκ τοῦ θατέρου
 κύκλου καὶ πλανωμένου. σελήνην μὲν δὴ τῷ μετὰ γῆν
 ἐπέθηκε κύκλῳ τῷ πρώτῳ, ἥλιον δὲ εἰς τὸν δεύτερον
 ἔταξε, φωσφόρον δὲ καὶ τὸν ἱερὸν Ἑρμοῦ λεγόμενον
 ἀστέρα εἰς τὸν ἰσοταχῆ μὲν ἡλίῳ κύκλον
 ἰόντα, τούτου δὲ ἀφεστῶτα· ὑπερθεν δὲ τοὺς ἄλλους
 κατὰ σφαῖραν οἰκείαν· τὸν μὲν βραδύτατον αὐτῶν ὑπὸ τῇ
 (171.10) τῶν ἀπλανῶν κείμενον σφαίρᾳ, ὃν Κρόνου τινὲς ἐπονομάζουσιν
 ἀστέρα, τὸν δὲ βραδυτήτι δεύτερον μετὰ τοῦτον
 Διὸς ἐπώνυμον, ὑφ' ὃν τὸν Ἄρεως ὀγδόη δὲ πᾶσιν ἢ ἄνωθεν
 δύναιμις περιβέβληται. πάντες δὲ οὗτοι νοερά ζῶα καὶ θεοὶ
 καὶ σφαιρικά τοῖς σχήμασιν. [15.1] εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλοι
 δαίμονες, οὓς καὶ καλοῖη ἄν τις γενητοῦς θεοῦς, καθ' ἕκαστον
 τῶν στοιχείων, οἱ μὲν ὁρατοί, οἱ δὲ ἀόρατοι, ἔν τε αἰθέρι
 καὶ πυρὶ ἀέρι τε καὶ ὕδατι, ὡς μηδὲν κόσμου
 μέρος ψυχῆς ἄμοιρον εἶναι μηδὲ ζῶου κρείττονος
 θνητῆς φύσεως· τούτοις δὲ ὑποτέτακται (171.20)
 τὰ ὑπὸ σελήνην πάντα καὶ τὰ ἐπίγεια.

B. ALCINOUS, *Didaskalikos* 16 (pp. 171.38-172.19)

ἐπεὶ δὲ διεκεκόσμητο αὐτῷ τὰ πάντα, τρία δὲ
 τὰ λοιπὰ γένη ζῶων ἔλειπεν, ἅπερ ἔμελλε θνητὰ
 (171.40) ἔσεσθαι, τό τε πτηνὸν καὶ τὸ ἔνυδρον καὶ τὸ πεζόν,
 τοῖς ἐκγόνοις αὐτοῦ θεοῖς ἐπέταξε τὴν τούτων
 ποίησιν, ὅπως μὴ ὑπ' αὐτοῦ πλασθέντα ἀθάνατα
 γένοιτο. αὐτοὶ δὲ δανεισάμενοι ἀπὸ τῆς
 πρώτης ὕλης (172.1) μόρια ἄττα πρὸς
 ὠρισμένους χρόνους, ὡς εἰς αὐτὸ πάλιν
 ἀποδοθησόμενα, ἐδημιούργουν τὰ θνητὰ
 ζῶα. [2] ἐπεὶ δὲ περὶ τοῦ ἀνθρωπίου
 γένους ὡς συγγενεστάτου θεοῖς πάλιν
 φροντίς ἦν τῷ τε πατρὶ πάντων καὶ τοῖς
 τούτου ἐκγόνοις θεοῖς, κατέπεμψεν ἐπὶ
 γῆν τὰς τούτου τοῦ γένους ψυχὰς
 ὁ τῶν ὄλων δημιουργὸς ἰσαριθμῶς τοῖς
 ἀστροῖς· ἐμβιβάσας τε ὡς εἰς ὄχημα
 ἄστρον τὸ σύννομον ἀπάσας, νόμους
 τοὺς εἰμαρμένους (172.10) νους εἶπεν
 αὐταῖς νομοθέτου τρόπον, ὅπως αὐτὸς
 ἀναίτιος ᾗ, ὅτι τὰ πάθη ἀπὸ σώματος
 προσφύσεται

θνητά, πρῶτα μὲν αἰσθήσεις, ἔπειτα δὲ ἡδονὴ καὶ λύπη,
 φόβος τε καὶ θυμὸς ὧν κρατήσασαι καὶ μηδαμῶς
 βιασθεῖσαι αἱ μὲν δίκῃ βιώσονται καὶ εἰς τὸ σύννο-
 μον ἄστρον ἀφίξονται, αἱ δὲ κρατηθεῖσαι ὑπὸ ἀδικίας
 εἰς γυναικὸς ἐν τῇ δευτέρᾳ γενέσει βίον ἐλεύσον-
 ται, μὴ παύμεναι δὲ τὸ τελευταῖον εἰς θηρίων
 φύσιν· τέλος δὲ αὐταῖς τῶν πόνων ἔσται τὸ νικήσαι μὲν
 τὰ προσφύντα, εἰς δὲ τὴν οἰκείαν ἔξιν ἐλθεῖν.

C. APULEIUS, *On Plato* 1.11 [203-5]

globorum vero caelestium nexorum inter se per vices mutuas omnium supremum esse eum qui inerrabili meatu censetur; eius amplexu ceteros coerceri. et esse ἀπλανέσι primum ordinem, secundum Saturno datum, Iovi tertium, Martem quartum tenere, quintum Mercurio dari, sextum Veneris esse, septimum Solis itineribus incendi, octavum metiri Lunam. exinde elementis omnia ac principiis occupari. ignem ante alia superiorem esse, mox aeris locum, hinc aquae proximum et tunc globum terrae in medio situm, aequalem loco ac figura, immobilem stare. hos astrorum ignes sphaeris adfixos perpetuis atque indefessis cursibus labi, et hos animalis deos dicit esse; sphaerarum vero ingenium ex igni coalitum et fabricatum. iam ipsa animantium genera in quattuor species dividuntur, [204] quarum una est ex natura ignis eiusmodi qualem solem ac lunam videmus ceterasque siderum stellas, alterum ex aëria qualitate – hanc etiam daemonum dicit –, tertium ex aqua terraque coalescere et mortale genus corporum ex eo dividi terrenum atque terrestre – sic enim ἔγγειον et ἐπίγειον¹ censui[t] nuncupanda – terrenumque esse arborum ceterarumque frugum, quae humi fixae vitam trahunt, terrestria vero, quae alit ac sustinet tellus.

deorum trinas nuncupat species, quarum est prima unus et solus summus ille, ultramundanus, incorporeus, quem patrem et architectum huius divini orbis superius ostendimus; aliud genus est, quale astra habent ceteraque numina, quos caelicolas nominamus; tertium habent, quos medioximos Romani veteres appellant, [205] quod [est] sui ratione, sed et loco et potestate diis summis sunt minores, natura hominum profecto maiores.

¹ Beaujeu; πεζὸν et χειρσαῖον Moreschini; et pone neptepon (or: nepton) mss.

D. APULEIUS, *On Socrates' God* 8 [137-8]

nam cum quattuor sint elementa notissima, veluti quadrifariam natura magnis partibus disternata, sintque propria animalia terrarum, <aquarum>, [138] flammarum, – siquidem Aristoteles auctor est in fornacibus flagrantibus quaedam propria animalia, pennulis apta volitare totumque aevum suum in igni deversari, cum eo exoriri cumque eo extingui, – praeterea cum totiuga sidera, ut iam prius dictum est, sursum in aethere, id est in ipso liquidissimo ignis ardore, compareant, cur hoc solum quartum elementum aeris, quod tanto spatio intersitum est, cassum ab omnibus, desertum a cultoribus suis natura pateretur, quin in eo quoque aeria animalia gignerentur, ut in igni flammida, in unda fluxa, in terra glebulenta? nam quidem qui aves aeri attribuet, falsum sententiae meritissimo dixeris, quippe [quae aves] nulla earum ultra Olympi verticem sublimatur.

E. Nicomachus, perhaps the source for ps.-Iamblichus, *Arithmetical Theology* 24.19–25.1 (see Photius, *Library cod.* 187, 144a5-7: Nicomachus thought the number 4 was τῶν τε φυσικῶν ἀποτελεσμάτων πηγὴ καὶ κλειδοῦχος τῆς φύσεως. See also *Arithmetical Theology* 57.6, where a reference to ‘angels’ is explicitly attributed to Nicomachus)

κατὰ τὴν κοσ-
[24.20] μικρὴν συμπλήρωσιν, ἄγγελοι δαίμονες ζῶα φυτὰ, συμπληροῖ
[25.1] τὸ πᾶν.

F. Aetius, *Opinions of the Philosophers* 5.26.1
(Πῶς ηὐξήθη τὰ φυτὰ καὶ εἰ ζῶα)

Πλάτων Θαλῆς καὶ τὰ φυτὰ ἔμψυχα ζῶα· φανερόν δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ σαλεύεσθαι καὶ ἐντεταμένους ἔχειν τοὺς κλάδους καὶ ἐν ταῖς ἐπαναγωγαῖς εἴκειν καὶ πάλιν σφοδρῶς ἀναχαλάσθαι, ὥστε καὶ συνέλκειν βάρη. Ἀριστοτέλης ἔμψυχα μὲν, οὐ μὴν καὶ ζῶα.

G. ATTICUS fr. 6 quoted from his work ‘against those who interpret Plato through Aristotle’ by Eusebius, *Preparation for the Gospel* 15.8.1-6

“Ἐπειτα τούτοις ἐπόμενα πολλὰ ἐν οἷς διαφέρονται. ὁ μὲν γὰρ φησι τὰ κατ’ οὐρανὸν τὴν πλείστην ιδέαν ἐκ πυρὸς ἔχειν, ὁ δὲ μηδαμῆ μετεῖναι τοῖς οὐρανόις πυρός. καὶ ὁ

μέν φησιν ανάψαι τὸν θεὸν φῶς ἐν τῇ δευτέρᾳ πρὸς γῆν περιόδῳ, ἴν' ὅτι μάλιστα εἰς ἅπαντα φαῖνοι τὸν οὐρανόν, περὶ ἡλίου τὸ τοιοῦτον ἀποφαινόμενος· ὁ δέ, ἅτε οὐκ ἐθέλων πῦρ εἶναι τὸν ἥλιον, τὸ δὲ φῶς εἰδῶς πῦρ καθαρὸν ἢ τι πυρὸς ὄν, οὐκ ἐπιτρέπει φῶς περὶ αὐτὸν ἀνήφθαι. [2] ἔτι ὁ μὲν, κατ' εἶδος ἀφθαρσίαν ἀπονέμων τοῖς κατ' οὐρανὸν ἅπασιν, ἀποχωρήσεις τινὰς αὐτῶν καὶ προσχωρήσεις συμμέτρους φησὶ γίνεσθαι· ἀναγκάζουσι δὲ αὐτὸν λέγειν ταῦτα, τὰς μὲν ἀποκρίσεις αἶ τε ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου καὶ θερμότητες κατὰ ἀπόρρυσιν αὐτοῦ γινόμεναι· τὰς δὲ προσκρίσεις ἢ ἴση τοῦ μεγέθους αὐτοῦ φαῖσις· οὐ γὰρ ἂν ἤθελεν ἴσα φαίνεσθαι μηδὲν ἀνθ' ὧν ἀφίησι λαμβάνοντα. [3] ὁ δὲ Ἀριστοτέλης πάντη μένειν ἐπὶ τῆς αὐτῆς οὐσίας αὐτὰ βούλεται, μήτε τινὸς αὐτοῖς ἀποχωροῦντος μήτε προσιόντος. [4] ἔτι ὁ μὲν πρὸς τῇ κοινῇ κινήσει τῶν ἄστρον, καθ' ἣν ἐν ταῖς σφαίραις ἐνδεδεμένοι κινούνται πάντες οἱ ἀστέρες, οἶ τε ἀπλανεῖς καὶ οἱ πλανώμενοι, καὶ ἑτέραν αὐτοῖς κίνησιν ἀποδίδωσιν, ἣν δὴ καὶ ἄλλως καλλίστην εἶναι συμβέβηκε καὶ προσήκουσαν αὐτῶν τῇ φύσει τοῦ σώματος· σφαιρικοὶ γὰρ ὄντες εἰκότως σφαιρικὴν ἂν τινα κίνησιν ἕκαστος κινῶτο περιδινόμενος. ὁ δὲ καὶ ταύτης ἀφαιρεῖται τῆς κινήσεως αὐτοῦ, ἦν ὡς ἔμψυχοι κινούνται, μόνην δὲ ἀπολείπει τὴν ὑπ' ἀλλήλων τῶν περιεχόντων ὡσπερ ἀψύχοις συμβαίνουσιν. [5] καὶ δὴ καὶ φησὶ τὴν γινομένην φαντασίαν ἡμῖν ἀπὸ τῶν ἀστέρων ὡς κινουμένων πάθος εἶναι τῆς ἡμετέρας ὄψεως ἀδυνατούσης καὶ ὡσπερ εἰσεισμένης, ἀλήθειαν δὲ οὐκ εἶναι· ὡσπερ Πλάτωνος ἀπὸ ταύτης τῆς φαντασίας τὴν ὑπὲρ τῆς κινήσεως πίστιν λαμβάνοντος, ἀλλ' οὐκ ἀπὸ τοῦ λόγου τοῦ διδάσκοντος ὅτι ἀνάγκη τούτων ἕκαστον ζῶον ὄντα καὶ ψυχὴν ἔχοντα καὶ σῶμα κινεῖσθαι τὴν ἰδίαν κίνησιν ('πάν γὰρ σῶμα ᾧ μὲν ἔξωθεν τὸ κινεῖσθαι, ἀψυχον, ᾧ δὲ ἔνδοθεν αὐτῷ ἐξ αὐτοῦ, ἔμψυχον'), κινούμενον δὲ ἅτε θεῖον ὄντα τὴν καλλίστην κινεῖσθαι κίνησιν· καλλίστης δ' οὕσης τῆς ἐν κύκλῳ κινήσεως, ταύτη αὐτὸν κινεῖσθαι. [6] ἢ δὲ αἰσθησις τὰ μὲν ἐκ τοῦ λόγου μαρτυροῖτο ἂν ὡς ἀληθεύουσα, οὐ μὴν αὐτὴ παρέσχε τὴν πίστιν τῆς κινήσεως."

H. Numenius fr. 50 = Proclus, *On the Timaeus* iii. 196.11-19

περὶ δὲ ἀπάντων τῶν κατευθυνόντων τὴν γένεσιν θεῶν
λέγωμεν, ὡς οὔτε τὴν οὐσίαν ἔχουσι τῇ ὕλῃ συμμεμιγμένην,
καθάπερ φασὶν οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς
(οὐδὲν γὰρ δύνον κατὰ τῆς ὕλης νῶ καὶ φρονήσει δύναται
διοικεῖν οὐδὲ κυρίως ἐστὶ ποιητικὸν αἴτιον, ἀλλ' ὄργανον
ἑτέρου τινός), οὔτε τὴν μὲν οὐσίαν ἔχουσι ἀμιγῆ πρὸς τὴν
ὕλην, τὰς δὲ δυνάμεις καὶ τὰς ἐνεργείας ἀναμειγμένας
πρὸς αὐτήν, ὡς οἱ περὶ Νουμήνιον
λέγουσιν.

I. Numenius fr. 33 = Porphyry, *Cave of the Nymphs* 34.6-13

οὐ γὰρ ἀπὸ σκοποῦ οἶμαι καὶ τοῖς
περὶ Νουμήνιον ἐδόκει Ὀδυσσεὺς εἰκόνα φέρειν Ὀμήρῳ κατὰ τὴν
Ὀδύσειαν τοῦ διὰ τῆς ἐφεξῆς γενέσεως διερχομένου καὶ οὕτως
ἀποκαθισταμένου εἰς τοὺς ἔξω παντός κλύδωνος καὶ θαλάσσης ἀπεί-
[10] ρους·

εἰσόκε τοὺς ἀφίκηται οἱ οὐκ ἴσασι θάλασσαν
ἄνέρες οὐδέ θ' ἄλλεσσι μεμιγμένον εἶδαρ ἔδουσι.

πόντος δὲ καὶ θάλασσα καὶ κλύδων καὶ παρὰ Πλάτωνι ἢ ὕλικῃ
σύστασις.

J. Numenius fr. 42, reported in a passage of Iamblichus, *On the Soul* preserved at Stobaeus, *Anthology* 1.49.67 (p. 458.3-4)

ἔνωσιν μὲν οὖν καὶ ταυτότητα ἀδιάκριτον τῆς ψυχῆς
πρὸς τὰς ἑαυτῆς ἀρχὰς πρεσβεύειν φαίνεται Νουμήνιος.

K. APULEIUS, *On Plato and his Doctrine* 2.20 [248-9]

equidem sapientem illum conscientia sua fretum, securum et confidentem in
omni vita dicit futurum, quod et omnia accidentia [249] reputet ad meliores
rationes trahens et quod nihil morose vel difficulter excipiat sibi que
persuadeat pertinere res suas ad immortales deos. iam ille diem mortis suae
propitius nec invitus expectat, quod de animae immortalitate confidat: nam
vinculis liberata corporeis sapientis anima remigrat ad deos et pro merito
vitae purius castiusque transactae hoc ipso usu deorum se condicioni
conciliat.

L. PLUTARCH, *Life of Romulus* 28.9-10

ἡ δὲ σώματι πεφυρμένη καὶ περίπλεως σώματος, οἷον ἀναθυμίασις ἐμβριθῆς καὶ
ὀμιχλώδης, δυσέξαπτός ἐστι καὶ δυσανακόμιστος. [10] οὐδὲν οὖν δεῖ τὰ σώματα τῶν
ἀγαθῶν συναναπέμπειν παρὰ φύσιν εἰς οὐρανόν, ἀλλὰ τὰς ἀρετὰς καὶ τὰς ψυχὰς
παντάπασι οἶεσθαι κατὰ φύσιν καὶ δίκην θεῖαν ἐκ μὲν ἀνθρώπων εἰς ἥρωας, ἐκ δ'
ἥρῶων εἰς δαίμονας, ἐκ δὲ δαιμόνων, ἂν τέλεον ὡσπερ ἐν τελετῇ καθαρῶσι καὶ
όσιωθῶσιν, ἅπαν ἀποφυγοῦσαι τὸ θνητὸν καὶ παθητικόν, οὐ νόμῳ πόλεως, ἀλλ'

ἀληθεία καὶ κατὰ τὸν εἰκότα λόγον εἰς θεοὺς ἀναφέρεσθαι, τὸ κάλλιστον καὶ μακαριώτατον τέλος ἀπολαβούσας.

M. APULEIUS, *On Socrates' Deity* 9 [140] and 13-14

[147-50]

(9) quod si manifestum flagitat ratio debere propria animalia etiam in aere intellegi, superest ut, quae tandem et cuiusmodi ea sint, disseramus. igitur terrena nequaquam – devertant enim pondere – sed ne<c> flammida, ne sursum versus calore rapiantur. temperanda est ergo nobis pro loci medietate media natura, ut ex regionis ingenio sit etiam cultoribus eius ingenium. cedo igitur mente formemus et gignamus animo id genus corporum texta, quae neque tam bruta quam terrea [141] neque tam levia quam aethera, sed quodam modo utrimque seiugata vel enim utrimque commixta sint, sive amolita seu modificata utriusque rei participatione: sed facilius ex utroque quam ex neutro intellegentur. habeant igitur haec daemonum corpora et modicum ponderis, ne ad superna in<s>cendant, aliquid levitatis, ne ad inferna praecipitentur.

...

(13) [147] sed et haec cuncta et id genus cetera daemonum mediocritati rite congruunt. sunt enim inter nos ac deos ut loco regionis ita ingenio mentis intersiti, habentes communem cum superis immortalitatem, cum inferis passionem. nam proinde ut nos pati possunt omnia animorum placamenta vel incitamenta, ut et ira incitentur et misericordia flectantur et donis invitentur et precibus leniantur et [148] contumeliis exasperentur et honoribus mulceantur aliisque omnibus ad similem nobis modum variant. quippe, ut fine conprehendam, daemones sunt genere animalia, ingenio rationabilia, animo passiva, corpore aera, tempore aeterna. ex his quinque, quae commemoravi, tria a principio eadem quae nobis, quartum proprium, postremum commune cum diis immortalibus habent, sed differunt ab his passione. quae propterea passiva non absurde, ut arbitror, nominavi, quod sunt iisdem, quibus nos, turbationibus mentis obnoxii. (14) unde etiam religionum diversis observationibus et sacrorum variis suppliciis fides inertienda est, esse nonnullos ex hoc divorum numero, qui nocturnis vel diurnis, promptis vel occultis, laetioribus vel tristioribus hostiis vel caerimoniis [149] vel ritibus gaudeant, uti Aegyptia numina ferme¹ plangoribus, Graeca plerumque choreis, barbara autem strepitu cymbalistarum et tympanistarum et choraularum. itidem pro regionibus et

¹ Beaujeu; *forme* Moreschini

cetera in sacris differunt longe varietate: pomparum agmina, mysteriorum silentia, sacerdotum officia, sacrificantium obsequia; item deorum effigiae et exuviae, templorum religiones et regiones, hostiarum cruores et colores. [150] quae omnia pro cuiusque more loci sollemnia et rata sunt, ut plerumque somniis et vaticinationibus et oraculis conperimus saepe numero indignata numina, si quid in sacris socordia vel superbia neglegatur.

N. Numenius fr. 37 / ORIGEN fr. 12 = Proclus, *On the Timaeus* i. 76.30-77.6 (Proclus is here commenting on the Atlantis narrative in *Ti.* 20d-25d)

οἱ δὲ εἰς δαιμόνων
 τινῶν ἐναντίωσιν, ὡς τῶν μὲν ἀμεινόνων, τῶν δὲ χειρόνων,
 [77.1] καὶ τῶν μὲν πλήθει, τῶν δὲ δυνάμει κρειττόνων, καὶ τῶν
 μὲν κρατούντων, τῶν δὲ κρατουμένων, ὡσπερ Ἰωριγένης
 ὑπέλαβεν. οἱ δὲ εἰς ψυχῶν διάστασιν καλλιόνων καὶ τῆς
 Ἀθηνᾶς τροφίμων καὶ γενεσιουργῶν ἄλλων, αἱ καὶ τῷ τῆς
 γενέσεως ἐφόρῳ θεῷ προσήκουσι. καὶ ἔστι τῆς ἐξηγήσεως
 ταύτης προστάτης Νομήνιος.

O. Philo, *On the Giants* 6-16 (the wider context acknowledges malign daimons: Philo's argument is that they do not deserve the name)

οὗς ἄλλοι φιλόσοφοι δαίμονας, ἀγγέλους Μωυσῆς εἶωθεν ὀνομάζειν· ψυχαὶ δ' εἰσὶ κατὰ τὸν ἀέρα πετόμεναι. [7] καὶ μηδεὶς ὑπολάβῃ μῦθον εἶναι τὸ εἰρημένον· ἀνάγκη γὰρ ὅλον δι' ὅλων τὸν κόσμον ἐψυχῶσθαι, τῶν πρώτων καὶ στοιχειωδῶν μερῶν ἐκάστου τὰ οἰκεία καὶ πρόσφορα ζῶα περιέχοντος, γῆς μὲν τὰ χερσαία, θαλάττης δὲ καὶ ποταμῶν τὰ ἔνυδρα, πυρὸς δὲ τὰ πυρίγονα – λόγος δὲ ἔχει ταῦτα κατὰ Μακεδονίαν μάλιστα γίνεσθαι –, οὐρανοῦ δὲ τοὺς ἀστέρας. [8] καὶ γὰρ οὗτοι ψυχαὶ ὅλαι δι' ὅλων ἀκήρατοί τε καὶ θείαι, παρὸ καὶ κύκλῳ κινοῦνται τὴν συγγενεστάτην νῶ κίνησιν· νοῦς γὰρ ἕκαστος αὐτῶν ἀκραιφνέστατος. ἔστιν οὖν ἀναγκαῖον καὶ τὸν ἀέρα ζῶων πεπληρῶσθαι· ταῦτα δὲ ἡμῖν ἐστὶν ἀόρατα, ὅτιπερ καὶ αὐτὸς οὐχ ὄρατὸς αἰσθήσει. [9] ἀλλ' οὐ παρόσον ἀδύνατος ἢ ὄψις ψυχῶν φαντασιωθῆναι τύπους, διὰ τοῦτ' οὐκ εἰσὶν ἐν ἀέρι ψυχαί, καταλαμβάνεσθαι δ' αὐτὰς ἀναγκαῖον ὑπὸ νοῦ, ἵνα

πρὸς τῶν ὁμοίων τὸ ὅμοιον θεωρῆται. ἐπεὶ καὶ τί φήσομεν; πάνθ' ὅσα χερσαία καὶ ἔνυδρα οὐκ ἀέρι καὶ πνεύματι ζῆ; τί δέ; [10] οὐκ ἀέρος κακωθέντος τὰ λοιμικὰ συνίστασθαι παθήματα φιλεῖ, ὡς ἂν αἰτίου τῆς ψυχώσεως ἐκάστοις; τί δέ; ὁπότε ἀπήμων καὶ ἀβλαβῆς εἶη, ὅποιον ἐν ταῖς βορείοις μάλιστα αὐραῖς εἴωθε γίνεσθαι, οὐ καθαρωτέρου σπῶντα τοῦ πνεύματος πρὸς πλείονα καὶ κραταιότεραν διαμονὴν ἐπιδίδωσιν; [11] ἄρ' οὖν εἰκὸς δι' οὗ τὰ ἄλλα, ἔνυδρά τε καὶ χερσαία, ἐψύχεται, ἔρημον εἶναι ἢ ψυχῶν ἀμοιρεῖν; τούναντίον μὲν οὖν, εἰ καὶ τὰ ἄλλα πάντα ζώων ἄγωνα ἦν, μόνος ἀὴρ ὤφειλε ζωοτοκῆσαι τὰ ψυχῆς κατ' ἐξαιρετον χάριν παρὰ τοῦ δημιουργοῦ σπέρματα λαβῶν. [12] τῶν οὖν ψυχῶν αἱ μὲν πρὸς σώματα κατέβησαν, αἱ δὲ οὐδενὶ τῶν γῆς μορίων ἠξίωσάν ποτε συνενεχθῆναι. ταύταις ἀφιερωθείσαις καὶ τῆς τοῦ πατρὸς θεραπείας περιεχομέναις ὑπηρέτισι καὶ διακόνοις ὁ δημιουργὸς εἴωθε χρῆσθαι πρὸς τὴν τῶν θνητῶν ἐπιστάσιαν. [13] ἐκεῖναι δ' ὡσπερ εἰς ποταμὸν τὸ σῶμα καταβάσαι ποτὲ μὲν ὑπὸ συρμοῦ δίνης βιαιοτάτης ἀρπασθείσαι κατεπόθησαν, ποτὲ δὲ πρὸς τὴν φορὰν ἀντισχεῖν δυνηθείσαι τὸ μὲν πρῶτον ἀνενήξαντο, εἶτα ὅθεν ὤρμησαν, ἐκεῖσε πάλιν ἀνέπτησαν. [14] αὗται μὲν οὖν εἰσι ψυχῆαι τῶν ἀνόθως φιλοσοφησάντων, ἐξ ἀρχῆς ἄχρι τέλους μελετῶσαι τὸν μετὰ σωμάτων ἀποθνήσκειν βίον, ἵνα τῆς ἀσωμάτου καὶ ἀφθάρτου παρὰ τῷ ἀγενήτῳ καὶ ἀφθάρτῳ ζωῆς μεταλάχωσιν, [15] αἱ δὲ καταποντωθείσαι τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ὅσοι σοφίας ἠλόγησαν ἐκδόντες ἀστάτοις καὶ τυχηροῖς πράγμασιν ἑαυτοὺς, ὧν οὐδὲν εἰς τὸ κράτιστον τῶν ἐν ἡμῖν, ψυχὴν ἢ νοῦν, ἀναφέρεται, πάντα δὲ ἐπὶ τὸν συμφύα νεκρὸν ἡμῶν, τὸ σῶμα, ἢ ἐπὶ τὰ ἀψυχότερα τούτου, δόξαν λέγω καὶ χρήματα καὶ ἀρχὰς καὶ τιμὰς καὶ ὅσα ἄλλα ὑπὸ τῶν μὴ τεθεαμένων τὰ πρὸς ἀλήθειαν καλὰ ἀπάτη ψευδοῦς δόξης ἀναπλάττεται ἢ ζωγραφεῖται. [16] ψυχὰς οὖν καὶ δαίμονας καὶ ἀγγέλους ὀνόματα μὲν διαφέροντα, ἐν δὲ καὶ ταυτὸν ὑποκείμενον διανοηθεὶς ἄχθος βαρύτερον ἀποθήσῃ δεισιδαιμονίαν.

**P. CELSUS, quoted from his *True Account* at Origen,
Against Celsus 5.25 (Celsus is building up to a criticism of the
Christians for abandoning Jewish practices)**

Ἰουδαῖοι μὲν οὖν ἔθνος ἴδιον γενόμενοι καὶ κατὰ τὸ ἐπιχώριον νόμους θέμενοι καὶ τούτους ἐν σφίσιν ἔτι νῦν περιστέλλοντες καὶ θρησκείαν ὁποῖαν δὴ, πάτριον δ' οὖν, φυλάσσοντες ὅμοια τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις δρώσιν, ὅτι ἕκαστοι τὰ πάτρια, ὁποῖά ποτ' ἂν τύχη καθεστηκότα, περιέπουσι. Δοκεῖ δ' οὕτως καὶ συμφέρειν, οὐ μόνον καθότι ἐπὶ νοῦν ἦλθεν ἄλλοις ἄλλως νομίσαι καὶ δεῖ φυλάττειν τὰ ἐς κοινὸν

κεκυρωμένα, ἀλλὰ καὶ ὅτι ὡς εἰκὸς τὰ μέρη τῆς γῆς ἐξ ἀρχῆς ἄλλα ἄλλοις ἐπόπταις νενεμημένα καὶ κατὰ τινὰς ἐπικρατείας διειλημμένα ταύτη καὶ διοικεῖται. Καὶ δὴ τὰ παρ' ἐκάστοις ὀρθῶς ἂν πράττειτο ταύτη δρώμενα, ὅπη ἐκείνοις φίλον· παραλύειν δὲ οὐχ ὅσιον εἶναι τὰ ἐξ ἀρχῆς κατὰ τόπους νενομισμένα.

**Q. CELSUS, quotations from his *True Account* in Origen,
Against Celsus 8.60-3**

[60] “ἐκεῖνο μέντοι φυλακτέον, ὅπως μὴ τις συνῶν τούτοις τῇ θεραπείᾳ τῇ περὶ αὐτὰ συντακῆ, φιλοσωματήσας τε καὶ τῶν κρείττωνων ἀποστραφεὶς λήθη κατασχεθῆ. χρῆ γὰρ ἴσως οὐκ ἀπιστεῖν ἀνδράσι σοφοῖς, οἳ δὴ φασι διότι τῶν μὲν περιγείων δαιμόνων τὸ πλεῖστον γενέσει συντετηκὸς καὶ προσηλωμένον αἵματι καὶ κίνηση καὶ μελωδίαις καὶ ἄλλοις τισὶ τοιοῦτοις προσδεδεμένον κρεῖττον οὐδὲν δύναιτ' ἂν τοῦ θεραπεύσαι σῶμα καὶ μέλλουσαν τύχην ἀνθρώπῳ καὶ πόλει προειπεῖν, καὶ ὅσα περὶ τὰς θνητὰς πράξεις ταῦτα ἴσασί τε καὶ δύνανται.”

...

[62] “τούτοις ἀφοσιωτέον, ἐφ' ὅσον συμφέρει, πάντη γὰρ τοῦτο ποιεῖν οὐχ αἰρεῖ λόγος.”

...

[63] “μᾶλλον οἰητέον τοὺς δαίμονας μηδενὸς χρῆζειν μηδὲ δεῖσθαι τινος ἀλλὰ χαίρειν τοῖς τὸ εὐσεβὲς δρῶσι πρὸς αὐτούς.”

...

“θεοῦ δὲ οὐδαμῆ οὐδαμῶς ἀπολειπτέον οὔτε μεθ' ἡμέραν οὔτε νύκτωρ οὔτ' ἐς κοινὸν οὔτ' ἰδίᾳ λόγῳ τε ἐν παντὶ καὶ ἔργῳ διηνεκῶς, ἀλλὰ γε καὶ μετὰ τῶνδε καὶ χωρὶς ἧ ψυχῆ αἰετὰ τετάσθω πρὸς τὸν θεόν.”

...

“εἰ ᾧδε ἔχοιεν, τί τὸ δεινὸν τοὺς τῆδε ἄρχοντας εὐμενίζεσθαι, τοὺς τε ἄλλους καὶ τοὺς ἐν ἀνθρώποις δυνάστας καὶ βασιλέας, ὡς οὐδὲ τούτους ἄνευ δαιμονίας ἰσχύος τῶν τῆδε ἡξιωμένους;”

**R. Aetius, *Opinions of the Philosophers* 1.8.2 (Περὶ δαιμόνων
καὶ ἡρώων)**

Θαλῆς Πυθαγόρας Πλάτων οἱ Στωικοὶ δαίμονας ὑπάρχειν οὐσίας ψυχικὰς· εἶναι δὲ καὶ ἥρωας τὰς κεχωρισμένας ψυχὰς τῶν σωμάτων, καὶ ἀγαθοὺς μὲν τὰς ἀγαθὰς κακοὺς δὲ τὰς φαύλας.

**S. JULIAN the Chaldaean (father to JULIAN the Theurge,
i.e. the ‘younger’) = Psellus, *On the Golden Chain* 46.45-51**

περὶ δὲ τοῦ νεωτέρου, ἵνα τι μικρὸν ἐκκόψω τὸν λόγον, καὶ τοιοῦτον ἐπιθρυλλεῖται φλυάρημα, ὡς ὁ πατήρ, ἐπεὶ γεννήσαι τοῦτον ἔμελλεν, ἀρχαγγελικὴν ἤτησε ψυχὴν τὸν συνοχεὰ τοῦ παντός πρὸς τὴν τοῦτου ὑπόστασιν, καὶ ὅτι γεννηθέντα τοῖς θεοῖς πάσι συνέστησε καὶ τῇ Πλάτωνος ψυχῇ Ἀπόλλωνι συνδιαγούσῃ καὶ τῷ Ἑρμῇ, καὶ ὅτι ταύ-
[50] τὴν ἐποπτεύων ἕκ τινος τέχνης ἱερατικῆς ἐπυνθάνετο περὶ ὧν ἐβού-
λετο.

T. MAXIMUS, *Oration* 9.6a-g (follows 9Mm)

σῶμα ἐν σάλῳ αἰεὶ καὶ κλύδωνι νηχόμενον καὶ κραδαινόμενον καὶ σειόμενον συνέχει αὐτὴ, καὶ καθορμίζει, καὶ ἴστησιν· ἐπειδὴν δὲ ἀποκάμῃ τὰ νεῦρα ταυτί, καὶ τὸ πνεῦμα, καὶ τὰ ἄλλα τὰ ὡσπερ καλώδια, ἐξ ὧν τέως προσώρμιστο τῇ ψυχῇ τὸ σῶμα, τὸ μὲν ἐφθάρη καὶ κατὰ βυθοῦ ὥχετο, αὐτὴ δὲ ἐφ’ ἑαυτῆς ἐκνηξαμένη συνέχει τε αὐτὴν καὶ ἴδρυται. [b] καὶ καλεῖται ἢ τοιαύτη ψυχὴ δαίμων ἤδη, θρέμμα αἰθέριον, μετοικισθὲν ἐκ γῆς ἐκεῖ· ὡσπερ ἐκ βαρβάρων εἰς Ἑλληνας, καὶ ἐξ ἀνόμου καὶ τυραννομένης καὶ στασιωτικῆς πόλεως εἰς εὐνομουμένην καὶ βασιλευομένην καὶ εἰρηνικὴν πόλιν. [c] ἐγγύτατα γὰρ μοι δοκεῖ ἔχειν τὸ γιγνόμενον Ὀμηρικῇ εἰκόνι· οἷον φασὶν ἐκείνῳ χαλκεῦσαι τὸν Ἥφαιστον ἐπὶ χρυσοῦς ἀσπίδος πόλεις δύο· “ἐν τῇ μὲν ῥα γάμοι τ’ ἔσαν, εἰλαπῖναι τε,” καὶ χοροί, καὶ παιᾶνες, καὶ δαδουχίαι· ἐν δὲ τῇ πόλεμοι, καὶ στάσεις, καὶ ἀρπαγαί, καὶ μάχαι, καὶ ὀλολυγαί, καὶ οἰμωγαί, καὶ στόνοι. [d] τοῦτο δύνανται καὶ γῆ πρὸς αἰθέρα· ὁ μὲν γὰρ εἰρηναῖόν τι χρῆμα, καὶ παιάνων μεστόν καὶ θεῶν χορῶν, ἢ δὲ πολυφωνίας καὶ πολυεργίας καὶ διαφωνίας. [e] ἐπειδὴν γὰρ ἀπαλλαγῇ ψυχὴ ἐνθένδε ἐκείσε, ἀποδυσασμένη τὸ σῶμα, καὶ καταλιπούσα αὐτὸ τῇ γῇ φθαρησόμενον τῷ αὐτοῦ χρόνῳ καὶ νόμῳ, δαίμων τ’ ἀνθρώπου, ἐποπτεύει μὲν αὕτη τὰ οἰκεία θεάματα καθαροῖς τοῖς ὀφθαλμοῖς, μήτε ὑπὸ σαρκῶν ἐπιπροσθουμένη, μήτε ὑπὸ χρωμάτων ἐπιταραττομένη, μήτε ὑπὸ σχημάτων παντοδαπῶν συγχεομένη, μήτε ὑπὸ ἀέρος θολεροῦ διατειχιζομένη, ἀλλὰ αὐτὸ κάλλος, αὐτοῖς ὀφθαλμοῖς ὀρώσα καὶ γανυμένη· [f] οἰκτείρουσα μὲν αὐτὴν τοῦ πρόσθεν βίου, μακαρίζουσα δὲ τοῦ παρόντος· οἰκτείρουσα δὲ καὶ τὰς συγγενεῖς ψυχάς, αἵ περὶ γῆν στρέφονται ἔτι, καὶ ὑπὸ φιλανθρωπίας ἐθέλουσα αὐταῖς συναγελάζεσθαι, καὶ ἐπανορθοῦν σφαλλομένας. [g] προστέτακται δὲ αὐτῇ ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἐπιφοιτᾶν τὴν γῆν, καὶ ἀναμίγνυσθαι πάσῃ μὲν ἀνδρῶν φύσει, πάσῃ δὲ

ἀνθρώπων τύχη καὶ γνώμη καὶ τέχνη· καὶ τοῖς μὲν χρηστοῖς συνεπιλαμβάνειν, τοῖς δὲ ἀδικοῦμένοις τιμωρεῖν, τοῖς δὲ ἀδικοῦσιν προστιθέναι τὴν δίκην.

U. PLUTARCH, *On Socrates' Deity* 593D-594A (the character Theanor speaking)

“ὡς γὰρ ἀθλητὰς καταλύσαντας ἄσκησιν ὑπὸ γήρωσ οὐ τελέως ἀπολείπει τὸ φιλότιμον καὶ φιλοσώματον, ἀλλ’ ἐτέρους ἀσκοῦντας ὀρώντες ἤδονται καὶ παρακαλοῦσι καὶ συμπα-[593E]ραθέουσιν, οὕτως οἱ πεπαυμένοι τῶν περὶ τὸν βίον ἀγῶνων δι’ ἀρετὴν ψυχῆς γενόμενοι δαίμονες οὐ παντελῶς ἀτιμάζουσι τὰ ἐνταῦθα πράγματα καὶ λόγους καὶ σπουδὰς, ἀλλὰ τοῖς ἐπὶ ταῦτο γυμναζομένοις τέλος εὐμενεῖς ὄντες καὶ συμφιλοτιμούμενοι πρὸς τὴν ἀρετὴν ἐγκελεύονται καὶ συνεξορμῶσιν, ὅταν ἐγγὺς ἦδῃ τῆς ἐλπίδος ἀμιλλωμένους καὶ ψαύοντας ὀρώσιν. οὐ γὰρ οἷς ἔτυχε συμφέρεται τὸ δαιμόνιον, ἀλλ’ οἷον ἐπὶ τῶν νηχομένων ἐν θαλάττῃ τοὺς μὲν πελαγίους ἔτι καὶ πρόσω τῆς γῆς φερομένους οἱ ἐπὶ γῆς ἐστῶτες σιωπῇ θεῶνται μόνον, τοὺς δ’ ἐγγὺς ἦδῃ παραθέοντες καὶ παρεμβαίνοντες ἅμα καὶ [593F] χειρὶ καὶ φωνῇ βοηθοῦντες ἀνασφάζουσιν, οὗτος, <ὦ φίλοι, καὶ> τοῦ δαιμονίου ὁ τρόπος· <ἐὰν γὰρ> ἡμᾶς¹ βαπτίζομένους ὑπὸ τῶν πραγμάτων καὶ σώματα πολλὰ καθάπερ ὀχήματα μεταλαμβάνοντας αὐτοὺς ἐξαμιλλάσθαι καὶ μακροθυμεῖν δι’ οἰκείας πειρωμένους ἀρετῆς σφάζεσθαι καὶ τυγχάνειν λιμένος. ἦτις δ’ ἂν ἦδῃ διὰ μυρίων γενέσεων ἠγωνισμένη μακροὺς ἀγῶνας εὖ καὶ προθύμως ψυχὴ τῆς περιόδου συμπεραινομένης κινδυνεύουσα [A] καὶ φιλοτιμουμένη περὶ τὴν ἔκβασιν ἰδρῶτι πολλῶ <τοῖς> ἄνω προσφέρηται, ταύτῃ τὸν οἰκείον οὐ νεμεσᾷ δαίμονα βοηθεῖν ὁ θεὸς ἀλλ’ ἀφήσιν τῷ προθυμουμένῳ· προθυμεῖται δ’ ἄλλος ἄλλην ἀνασφάζειν ἐγκελευόμενος, ἢ δὲ συνακούει διὰ τὸ πλησιάζειν καὶ σφάζεται, μὴ πειθομένη δέ, ἀπολιπόντος τοῦ δαίμονος, οὐκ εὐτυχῶς ἀπαλλάσσει.”

V. Aetius, *Opinions of the Philosophers* 5.20.4 (Πόσα γένη ζώων καὶ εἰ πάντα αἰσθητὰ καὶ λογικὰ)

Πυθαγόρας Πλάτων λογικὰς μὲν εἶναι καὶ τῶν ἀλόγων ζώων καλουμένων τὰς ψυχὰς, οὐ μὴν λογικῶς ἐνεργούσας παρὰ τὴν δυσκρασίαν τῶν σωμάτων καὶ τῷ μὴ

¹ de Lacy and Einarson; οὗτος, ὦ . . . τοῦ δαιμονίου ὁ τρόπος· . . ἡμᾶς Sieveking

ἔχειν τὸ φραστικόν, ὡσπερ ἐπὶ τῶν πιθήκων καὶ τῶν κυνῶν· λαλοῦσι μὲν γὰρ οὗτοι οὐ φράζουσι δέ.

**W. CELSUS, extracts of his views reported or quoted at
Origen, *Against Celsus* 4.76-99**

[78] “εἴ τις ἡμᾶς λέγοι ἄρχοντας τῶν ἀλόγων, ἐπεὶ ἡμεῖς τὰ ἄλογα ζῶα θηρώμεν τε καὶ δαινύμεθα, φήσομεν ὅτι τί δ’ οὐχὶ μάλλον ἡμεῖς δι’ ἐκεῖνα γεγόναμεν, ἐπεὶ ἐκεῖνα θηράται ἡμᾶς καὶ ἐσθίει; ἀλλὰ καὶ ἡμῖν μὲν ἀρκύων καὶ ὄπλων δεῖ καὶ ἀνθρώπων πλειόνων βοηθῶν καὶ κυνῶν κατὰ τῶν θηρευομένων· ἐκεῖνοις δ’ αὐτίκα καὶ καθ’ αὐτὰ ἢ φύσις ὄπλα δέδωκεν, εὐχερῶς ἡμᾶς ὑπάγουσα ἐκεῖνοις.”

...

[81] “ἰδιὰ τοῦθ’ οἱ ἄνθρωποι διαφέρειν δοκοῦσι τῶν ἀλόγων, ἐπεὶ πόλεις ὥκισαν καὶ χρώνται πολιτείᾳ καὶ ἀρχαῖς καὶ ἡγεμονίαις, τοῦτ’ οὐδὲν πρὸς ἔπος ἐστί, καὶ γὰρ οἱ μύρμηκες καὶ αἱ μέλισσαι. μελίσσαις γοῦν ἐστὶν ἡγεμών, ἔστι δ’ ἀκολουθία τε καὶ θεραπεία καὶ πόλεμοι καὶ νῖκαι καὶ τῶν ἡττημένων ἀναιρέσεις καὶ πόλεις καὶ προπόλεις γε καὶ ἔργων διαδοχὴ καὶ δίκαι κατὰ τῶν ἀργῶν τε καὶ πονηρῶν· τοὺς γοῦν κηφήνας ἀπελάνουσι τε καὶ κολάζουσιν.”

...

[83] “τῶν ἀποτιθεμένων καρπῶν τὰς ἐκφύσεις ἀπεκτιθέασιν οἱ μύρμηκες, ἵνα μὴ σπαργῶεν, μένοιεν δὲ δι’ ἔτους αὐτοῖς εἰς τροφήν.”

...

[84] ἐπεὶ δὲ καὶ τοῖς ἀποθνήσκουσιν μύρμηξί φησι τοὺς ζῶντας ἴδιόν τι ἀποκρίνειν χωρίον, κάκεινο αὐτοῖς εἶναι πάτρια μνήματα.

...

“καὶ μὲν δὴ καὶ ἀπαντῶντες ἀλλήλοις διαλέγονται, ὅθεν οὐδὲ τῶν ὀδῶν ἀμαρτάνουσιν· οὐκοῦν καὶ λόγου συμπλήρωσις ἐστὶ παρ’ αὐτοῖς καὶ κοινὰ ἔννοια καθολικῶν τινῶν καὶ φωνῆ καὶ τυγχάνοντα καὶ σημαίνόμενα.”

...

[86] “εἰ δὲ τι καὶ ἐπὶ γοητείᾳ φρονοῦσιν ἄνθρωποι, ἤδη καὶ κατὰ τοῦτο σοφώτεροι ὄφειε καὶ ἀετοί· πολλὰ γοῦν ἴσασιν ἀλεξιφάρμακα καὶ ἀλεξίκακα καὶ δὴ καὶ λίθων τινῶν δυνάμεις ἐπὶ σωτηρίᾳ τῶν νεοσσῶν, οἷς ἂν ἐπιτύχωσιν ἄνθρωποι, θαυμαστόν τι κτήμα ἔχειν νομίζουσι.”

...

[88] “εἰ δ’ ὅτι θείας ἐννοίας ἄνθρωπος ἐπειληπται, νομίζεται ὑπερέχειν τῶν λοιπῶν ζῶων· ἴστωσαν οἱ τοῦτο φάσκοντες ὅτι καὶ τούτου πολλὰ τῶν ἄλλων ζῶων ἀντιποιηθήσεται· καὶ μάλ’ εἰκότως· τί γὰρ ἂν φαίη τις θεϊότερον τοῦ τὰ μέλλοντα προγινώσκειν τε καὶ προδηλοῦν; Τοῦτο τοίνυν ἄνθρωποι παρὰ τῶν ἄλλων ζῶων καὶ μάλιστα παρ’ ὀρνίθων μανθάνουσιν· καὶ ὅσοι τῆς ἐκεῖνων ἐνδείξεως ἐπαῖουσιν, οὗτοι μαντικοί. εἰ δ’ ὀρνιθες ἄρα καὶ ὅσα ἄλλα ζῶα μαντικά ἐκ θεοῦ προγινώσκοντα διὰ συμβόλων ἡμᾶς διδάσκει, τοσοῦτον ἔοικεν ἐγγυτέρω τῆς θείας ὁμιλίας ἐκεῖνα

πεφυκέναι καὶ εἶναι σοφώτερα καὶ θεοφιλέστερα. φασὶ δὲ τῶν ἀνθρώπων οἱ συνετοὶ καὶ ὁμιλίας ἐκείνοις εἶναι, δηλονότι τῶν ἡμετέρων ἱερωτέρας, καὶ αὐτοὶ που γνωρίζειν τὰ λεγόμενα καὶ ἔργῳ δεικνύειν ὅτι γνωρίζουσιν, ὅταν προειπόντες ὅτι ἔφασαν οἱ ὄρνιατες ὡς ἀπίασί ποι καὶ ποιήσουσι τόδε ἢ τόδε δεικνύωσιν ἀπελθόντας ἐκεῖ καὶ ποιούντας ἃ δὴ προείπον. ἐλεφάντων δὲ οὐδὲν εὐορκότερον οὐδὲ πρὸς τὰ θεία πιστότερον εἶναι δοκεῖ, πάντως δὴ που διότι γνώσιν αὐτοῦ ἔχουσιν.”

...

[99] “οὐκ οὐκ ἀνθρώπῳ πεποιήται τὰ πάντα, ὡσπερ οὐδὲ λέοντι οὐδὲ ἀετῷ οὐδὲ δελφίνι, ἀλλ’ ὅπως ὅδε ὁ κόσμος ὡς ἂν θεοῦ ἔργον ὀλόκληρον καὶ τέλειον ἐξ ἀπάντων γένηται· τούτου χάριν μεμέτρηται τὰ πάντα, οὐκ ἀλλήλων, ἀλλ’ εἰ μὴ πάρεργον, ἀλλὰ τοῦ ὄλου. καὶ μέλει τῷ θεῷ τοῦ ὄλου, καὶ τοῦτ’ οὐ ποτ’ ἀπολείπει πρόνοια, οὐδὲ κάκιον γίνεται, οὐδὲ διὰ χρόνου πρὸς ἑαυτὸν ὁ θεὸς ἐπιστρέφει, οὐδ’ ἀνθρώπων ἕνεκα ὀργίζεται, ὡσπερ οὐδὲ πιθήκων οὐδὲ μῶν· οὐδὲ τούτοις ἀπειλεῖ, ὡς ἕκαστον ἐν τῷ μέρει τὴν αὐτοῦ μοῖραν εἴληφε.”

**X. MAXIMUS, *Oration* 6.3a-4b (seeking a definition
of ‘knowledge’ sufficient to distinguish humans from animals)
(followed shortly afterwards by 9N)**

εἶεν· τοῦτο ἐπιστήμην φῶμεν, ἐθισμόν ψυχῆς πρὸς ὅτιοῦν τῶν ἀνθρωπίνων ἔργων καὶ ἐπιτηδευμάτων· ἢ τοῦτο μὲν διατείνει καὶ ἐπὶ τὰ θηρία; καὶ αἴσθησις γὰρ καὶ πείρα οὐκ ἀνθρώπου ἴδιον· ἀλλὰ καὶ τὰ θηρία αἰσθάνεται, καὶ ἐκμανθάνει τί ὑπὸ τῆς πείρας, ὥστε καὶ τούτοις ὦρα μεταποιεῖσθαι σοφίας. [3b] αἱ γέρανοι ἐξ Αἰγύπτου ὦρα θέρους ἀνιστάμεναι, οὐκ ἀνεχόμεναι τὸ θάλλπος, τείνασαι τὰς πτέρυγας ὡσπερ ἰστία, φέρονται διὰ τοῦ ἀέρος εὐθὺ τῆς Σκυθῶν γῆς· [3c] ἄτε δὲ οὐκ ἐν ῥυθμῷ ὄν τὸ ζῶον, ἀλλὰ ἐμβριθὲς μὲν τὰ μέσα, μακρὸν δὲ κατὰ τὸν αὐχένα, κοῦφον δὲ κατὰ τὸ οὐραῖον, ἀραιὸν δὲ κατὰ τὰς πτέρυγας, ἐσχισμένον δὲ κατὰ τὰ κῶλα, κλυδάζεται τὴν πτήσιν, ὡσπερ ναὺς χειμαζομένη. [3d] τοῦτο γνοῦσα ἢ γέρανος, ἢ αἰσθανομένη ἢ πειραθεῖσα, οὐ πρότερον ἀνίπταται, πρὶν ξυλλάβῃ λίθον τῷ στόματι ἔρμα εἶναι αὐτῇ πρὸς τὴν πτήσιν. [3e] ἔλαφοι ἐκ Σικελίας ἐπὶ Ῥηγίου περαιοῦνται, νηχόμεναι ὦρα θέρους ἐπιθυμία καρπῶν· ἄτε δὲ ἐν μακρῷ πλῶ, ἐξασθενεῖ ἢ ἔλαφος ἀνέχουσα τὴν κορυφὴν ὑπὲρ τοῦ ὕδατος· κουφίζονται δὲ τὸν κάματον ὧδέ πως· [3f] νήχονται ἐπὶ μιάς τεταγμέναι, ἀλλήλαις ἐπόμεναι, ὡσπερ στρατόπεδον ἐπικέρως βαδίζον· νήχονται δὲ ἐπιθεῖσα ἕκαστη τὴν κορυφὴν τῆς ἡγουμένης ἰξύϊ· [3g] ἢ δὲ στρατηγοῦσα τῆς τάξεως, ἐπειδὴν κάμη, ἐπὶ οὐραῖον μεθίσταται, καὶ ἡγείται ἄλλη,

καὶ οὐραγεὶ ἄλλη· ὡς ἐν τοῖς στρατοπέδοις Ξενοφῶν μὲν οὐραγεὶ, ἡγεῖται δὲ Χειρίσοφος· ὥστε καὶ στρατηγίας τακτικῆς μεταποιεῖται ταυτὶ τὰ θηρία.

[4a] μήποτε οὖν αἴσθησις μὲν καὶ πείρα οὐκ ἀνθρώπινον, λόγος δὲ ἀνθρώπου ἴδιον· καὶ οὐδὲν ἂν εἴη ἄλλο ἐπιστήμη πλὴν βεβαιότης λόγου, ὀδεύοντος κατὰ τὰ αὐτά, ἐκθηρωμένου τὰ συγγενῆ τῶν πραγμάτων, καὶ διακρίνοντος τὰ ἀνόμοια, καὶ τὰ ὅμοια συγκρίνοντος, καὶ τὰ οἰκεία συντιθέντος, καὶ τὰ συγκεχυμένα διαιροῦντος, καὶ τὰ ἀλλότρια χωρίζοντος, καὶ τὰ ἄτακτα συντάττοντος, καὶ τὰ ἀνάρμοστα ἀρμοζομένου. [4b] τοιοῦτον γὰρ ἀμέλει καὶ ἀριθμητικῆ, καὶ γεωμετρίας, καὶ μουσικῆ, καὶ ὅσαι ἄλλαι χειρουργίας ἀδεεῖς τῇ τοῦ λόγου ῥώμῃ ἐπεξῆλθον τοῖς αὐτῶν νοήμασιν καὶ ἐξειργάσαντο.

Y. PLUTARCH, *On Meat-Eating* 998C-D

ἀλλ' ἐὰν μὴ προσποδείξῃ τις, ὅτι χρώνται κοινοῖς αἱ ψυχαὶ σώμασιν ἐν ταῖς παλιγγενεσίαις καὶ τὸ νῦν λογικὸν αὐθις γίγνεται ἄλογον καὶ πάλιν ἡμερον τὸ νῦν ἄγριον, ἀλλάσσει δ' ἡ φύσις ἅπαντα καὶ μετοικίζει “σαρκῶν ἀλλογνώτι περιστέλλουσα χιτῶνι”, ταυτ' οὐκ ἀποτρέψει τὸ ἀνήμερον, τὸ ἀκόλαστον, τὸ καὶ σῶματι νόσους καὶ βαρύτητας ἐμποιοῦν καὶ ψυχῆν ἐπὶ πόλεμον ἀνομώτερον τρεπομένην διαφθεῖρον, ὅταν ἐθισθῶμεν [μὴ] αἵματος ἄνευ καὶ φόνου μὴ ξένον ἐστιᾶν, μὴ γάμον ἐορτάζειν, μὴ φίλοις συγγίγνεσθαι. Καίτοι τῆς λεγομένης ταῖς ψυχαῖς εἰς σώματα πάλιν μεταβολῆς εἰ μὴ πίστεως ἄξιον τὸ ἀποδεικνύμενον, [D] ἀλλ' εὐλαβείας γε μεγάλης καὶ δέους τὸ ἀμφίβολον.

Z. HARPOCRATION 20T = Damascius, *On the Phaedo*

(I), 355

ὅτι τὴν εἰς τὰ ἄλλα εἶδη μετεμψύχωσιν οἱ μὲν παλαιότεροι Πλατωνικοὶ κατὰ συμπλήρωσιν ἐξηγοῦνται. οἷς πολλὰ μὲν οἱ ἀκριβέστεροι ἀντιλέγουσιν, ἐκεῖνο δὲ μέγιστον τεκμήριον ὅτι μὴ οὕτως εἴρηται τὸ “εἰς θεῶν γένος ἀφικνεῖσθαι” τινας· ὡς οὖν οὐτοὶ οὐ συμπληροῦσι θεοὺς, οὐδὲ ἐκεῖνοι τὰ ἄλλα ζῶα. οἱ δὲ τοῖς ἡθεσι κατὰ μεταφορὰν εἰδοποιεῖσθαι τοὺς ἀνθρώπους, ὄνους μὲν λεγομένους τοὺς ὀνώδεις, θεοὺς δὲ τοὺς θείους, καὶ τὰ ἄλλα γένη ὡσαύτως. οὐς διελέγχει εἰπὼν κατὰ συνήθειαν καὶ μελέτην τῆς ἐν ἀνθρωπιῶ βίῳ ζωῆς μετεμψυχοῦσθαι εἰς τὰ ἄλλα γένη, τοὺς μὲν

ὄνῳδεις φέρε εἰς τοὺς ὄνους, τοὺς δὲ θεῖους εἰς θεοὺς, ἀνάπαλιν ἢ ὡς οὗτοι λέγουσιν. τρίτοι δὲ οἱ κατὰ ἐπακολούθησιν τὴν σὺν τοῖς ἀλόγοις ζώοις ἔξωθεν γιγνομένην. ὦν τὴν δόξαν βεβαιοῖ τό τε ὅμοιον τῷ ὁμοίῳ συνεῖναι βουλόμενον καὶ τὸ οὕτω σαφῶς “εἰς θεοὺς ἀπιέναι” καὶ “συνδιατρίβειν θεοῖς” οὕτως εἰρημένον πρότερον. καὶ εἰ “περὶ τὰ μνήματα ἀναγκάζονται πλανᾶσθαι” ὑπὸ τῆς δίκης, διὰ τί οὐχὶ καὶ περὶ τὰ ἄλογα ζῶα, εἰ καὶ ἀλλότρια ὄντα, ὅμως καλλίῳ τῶν νεκρῶν σωμάτων;

Aa. CRONIUS B and D12 = Nemesius, *On the Nature of Man* 2, 34.24-35.5

μάλιστα δὲ οἱ ἀπὸ Πλάτωνος περὶ τὸ δόγμα τοῦτο διηγήθησαν. εἰπόντος γὰρ Πλάτωνος τὰς μὲν θυμικὰς καὶ ὀργίλους καὶ ἀρπακτικὰς ψυχὰς λύκων καὶ λεόντων σώματα μεταμφιένυσθαι, τὰς δὲ περὶ τὴν ἀκολασίαν [35.1] ἡσυχολημένας ὄνων καὶ τῶν τοιούτων ἀναλαμβάνειν σώματα· οἱ μὲν κυρίως ἤκουσαν τοὺς λύκους καὶ τοὺς λέοντας καὶ τοὺς ὄνους· οἱ δὲ τροπικῶς αὐτὸν εἰρηκέναι διέγνωσαν, τὰ ἦθη διὰ τῶν ζῴων παρεμφαίνοντα. Κρόνιος μὲν γὰρ ἐν τῷ περὶ παλιγενεσίας (οὕτω δὲ καλεῖ τὴν μετενσωμάτων) λογικὰς πάσας εἶναι βούλεται.

**Bb. BOETHUS / HARPOCRATION 18T / Numenius fr. 49
= Aeneas of Gaza, *Theophrastus* 12.5-11**

Πλωτῖνος
γούν καὶ Ἄρποκρατίων, ἀμέλει καὶ Βοηθὸς καὶ Νουμήνιος τὸν τοῦ Πλάτωνος ἰκτῖνον παραλαβόντες, ἰκτῖνον παραδιδάσκει καὶ τὸν λύκον λύκον καὶ ὄνον τὸν ὄνον· καὶ ὁ πίθηκος αὐτοῖς οὐκ ἄλλο ἢ τοῦτο καὶ ὁ κύκνος οὐκ ἄλλο ἢ κύκνος νομίζεται καὶ πρὸ τοῦ σώματος κακίας ἐμ- [10] πίπλασθαι τὴν ψυχὴν δυνατὸν εἶναι λέγουσι καὶ τοῖς ἀλόγοις ἐξεικάζεσθαι· ὦ γούν ὠμοιώθη, κατὰ τοῦτο φέρεται, ἄλλη ἄλλο ζῶον ὑποδύσα.

**Cc. EUBULUS reported at Porphyry, *On Abstinence* 4.16,
pp. 253.12-254.11**

παρὰ γε μὴν τοῖς Πέρσαις οἱ περὶ τὸ θεῖον σοφοὶ καὶ τούτου θεράποντες μάγοι μὲν προσαγορεύονται· τοῦτο γὰρ δηλοῖ κατὰ τὴν ἐπιχώριον διάλεκτον ὁ μάγος· οὕτω δὲ μέγα καὶ σεβάσμιον γένος τοῦτο παρὰ Πέρσαις νενόμισται, ὥστε καὶ Δαρεῖον τὸν Ὑστάσπου ἐπιγράψαι τῷ μνήματι πρὸς τοῖς ἄλλοις ὅτι καὶ μα-

γικών γένοιτο διδάσκαλος. διήρηντο δὲ οὗτοι εἰς
 γένη τρία, ὡς φησὶν Εὐβουλος ὁ τὴν περὶ τοῦ Μίθρα
 [253.20] ἱστορίαν ἐν πολλοῖς βιβλίοις ἀναγράψας, ὧν οἱ πρῶτοι
 καὶ λογιώτατοι οὗτ' ἐσθίουσιν ἔμψυχον οὔτε φονεύ-
 ουσιν, ἐμμένουσι δὲ τῇ παλαιᾷ τῶν ζώων ἀποχή· οἱ
 δὲ δευτέροι χρώνται μὲν, οὐ μέντοι τῶν ἡμέρων ζώων
 [254.1] τι κτείνουσιν· οὐδ' οἱ τρίτοι ὁμοίως τοῖς ἄλλοις ἐφ-
 ἄπτονται πάντων· καὶ γὰρ δόγμα πάντων ἐστὶ τῶν πρῶ-
 των τὴν μετεμψύχωσιν εἶναι, ὃ καὶ ἐμφαίνειν εἰκόασιν
 ἐν τοῖς τοῦ Μίθρα μυστηρίοις. τὴν γὰρ κοινότητα
 ἡμῶν τὴν πρὸς τὰ ζῶα αἰνιττόμενοι διὰ τῶν ζώων
 ἡμᾶς μηνύειν εἰώθασιν· ὡς τοὺς μὲν μετέχοντας τῶν
 αὐτῶν ὀργίων μύστας λέοντας καλεῖν, τὰς δὲ γυναῖκας
 λεαίνας, τοὺς δὲ ὑπηρετοῦντας κόρακας. ἐπὶ τε τῶν
 πατέρων < . . . > ἀετοὶ γὰρ καὶ ἰέρακες οὗτοι προσαγο-
 [254.10] ρεῦνται. ὃ τε τὰ λεοντικά παραλαμβάνων περιτίθε-
 ται παντοδαπὰς ζώων μορφάς.

Dd. CRONIUS D7 / HARPOCRATION 17T / Numenius fr.
48 reported in a passage of Iamblichus, *On the Soul* preserved
at Stobaeus, *Anthology* 1.49.40 (p. 380.6-19)

οἶμαι τοίνυν καὶ τὰ τέλη διάφορα ὄντα καὶ τοὺς
 τρόπους τῆς καθόδου τῶν ψυχῶν ποιεῖν διαφέροντας. ἡ
 μὲν γὰρ ἐπὶ σωτηρίᾳ καὶ καθάρσει καὶ τελειότητι τῶν
 τῆδε κατιούσα ἄχραντον ποιεῖται καὶ τὴν κάθοδον· ἡ δὲ
 [10] διὰ γυμνασίαν καὶ ἐπανόρθωσιν τῶν οἰκείων ἡθῶν ἐπι-
 στρεφομένη περὶ τὰ σώματα οὐκ ἀπαθῆς ἐστὶ παντελῶς,
 οὐδὲ ἀφείται ἀπόλυτος καθ' ἑαυτήν· ἡ δὲ ἐπὶ δίκῃ καὶ
 κρίσει δεῦρο κατερχομένη συρομένη πως ἔοικε καὶ συν-
 ελαυνομένη. τινὲς δὲ τῶν νεωτέρων οὐχ οὕτως δια-
 κρίνουσιν, οὐκ ἔχοντες δὲ σκοπὸν τῆς διαφορότητος εἰς
 ταῦτο συγγέουσι τὰς ἐνσωματώσεις τῶν ὄλων, κακὰς τε
 εἶναι πάσας διισχυρίζονται καὶ διαφερόντως οἱ περὶ
 Κρόνιον τε καὶ Νουμήνιον καὶ
 Ἄρποκρατίωνα.

Ee. PLUTARCH, *Consolation to his Wife* 61D-E

ὡς οὖν ἄφθαρτον οὖσαν τὴν ψυχὴν διανοοῦ ταῦτό ταίς ἀλισκομέναις ὄρνισι πάσχειν·
 ἂν μὲν γὰρ πολὺν ἐντραφῆ τῷ σώματι χρόνον καὶ γένηται τῷ βίῳ τούτῳ τιθασὸς ὑπὸ

πραγμάτων πολλῶν καὶ μακρᾶς συνηθείας, αὐθις κα-[E]ταίρουσα πάλιν ἐνδύεται καὶ οὐκ ἀνίησιν οὐδὲ λήγει τοῖς ἐνταῦθα συμπλεκομένη πάθει καὶ τύχαις διὰ τῶν γενέσεων. μὴ γὰρ οἴου λοιδορεῖσθαι καὶ κακῶς ἀκούειν τὸ γήρας διὰ τὴν ῥυσότητα καὶ τὴν πολιὰν καὶ τὴν ἀσθένειαν τοῦ σώματος· ἀλλὰ τοῦτ' αὐτοῦ τὸ χαλεπώτατόν ἐστιν, ὅτι τὴν ψυχὴν ἔωλόν τε ποιεῖ ταῖς μνήμαις τῶν ἐκεῖ καὶ λιπαρῆ περι ταῦτα καὶ κάμπτει καὶ πιέζει, τὸν σχηματισμόν, ὃν ἔσχεν ὑπὸ τοῦ σώματος ἐν τῷ <προσ>πεπονθέναι, διαφυλάττουσαν.

Ff. PLUTARCH, *Delayed Punishment* 565C-E (in a reworking of the 'myth of Er', Plutarch narrates the 'near death' experience of one Aridaeus, a.k.a. Thespesius, who is here reporting the words of a deceased relative)

“ἐκεῖ γὰρ ἢ [τε] κακία τῆς ψυχῆς τρεπομένης ὑπὸ τῶν παθῶν καὶ τρεπούσης τὸ σῶμα τὰς χροᾶς ἀναδίδωσι, ἐνταῦθα δὲ καθαρμοῦ καὶ κολάσεως πέρας ἐστὶ τούτων ἐκλεανθέντων παντάπασι τὴν ψυχὴν ἀυγοειδῆ καὶ σύγχρουν γίνεσθαι· μέχρι δ' οὐ ταῦτ' ἔνεστι, γί-[D]νονταί τινες ὑποτροπαί τῶν παθῶν σφυγμοὺς ἔχουσαι καὶ πήδησιν, ἐνίαις μὲν ἀμυδρὰν καὶ ταχὺ κατασβεννυμένην ἐνίαις δὲ νεανικῶς ἐντείνουσιν. ὧν αἱ μὲν πάλιν καὶ πάλιν κολασθεῖσαι τὴν προσήκουσαν ἕξιν καὶ διάθεσιν ἀναλαμβάνουσι,¹ τὰς δ' αὐθις εἰς σώματα ζώων ἐξήνεγκε βιαιότης ἀμαθίας καὶ φιληδονίας [εἶδος].² ἢ μὲν γὰρ ἀσθενεῖα λόγου καὶ δι' ἀργίαν τοῦ θεωρεῖν ἔρρεψε τῷ πρακτικῷ πρὸς γένεσιν, ἢ δ' ὀργάνου τῷ ἀκολάστῳ δεομένη ποθεῖ τὰς ἐπιθυμίας συρράψαι ταῖς ἀπολαύσεσι καὶ συνεπαυρῆσθαι διὰ σώματος· ἐνταῦθα γὰρ οὐδὲν ἢ σικιά τις ἀτελής καὶ ὄναρ [E] ἡδονῆς πλήρωσιν οὐκ ἐχούσης πάρεστι.”

Gg. PLUTARCH, *Delayed Punishment* 566A (Aridaeus / Thespesius is told about the fate of souls in the 'Grotto of Dionysius')

“ἐκτῆκεται καὶ ἀνυγραίνεται τὸ φρονοῦν ὑπὸ τῆς ἡδονῆς, τὸ δ' ἄλογον καὶ σωματοειδὲς ἀρδόμενον καὶ σαρκούμενον ἐμποιεῖ τοῦ σώματος μνήμην, ἐκ δὲ τῆς

¹ some mss.; διάθεσιν *** Pohlenz

² φιληδονίας † εἶδος Pohlenz

μνήμης ἴμερον καὶ πόθον ἔλκοντα πρὸς γένεσιν, ἣν οὕτως ὠνομάσθαι, νεύσιν ἐπὶ γῆν οὖσαν ὑγρότητι βαρυνομένης τῆς ψυχῆς.”

**Hh. PLUTARCH, *Delayed Punishment* 567E-568A
(Aridaeus / Thespesius sees more)**

“ἔσχατα δ’ ὀρώντος αὐτοῦ τὰς ἐπὶ δευτέραν γένεσιν τρεπομένας ψυχὰς εἰς τε ζῶα παντοδαπὰ καμπτομένας βία καὶ μετασχηματιζομένας ὑπὸ τῶν ταῦτα δημιουργούντων, ὀργάνοις τισὶ καὶ πληγαῖς τὰ μὲν κολλώντων μέρη καὶ συνελανόντων, τὰ δ’ ἀποστρεφόντων, ἔνια δ’ ἐκλεινόντων καὶ ἀφανιζόντων παντάπασιν, ὅπως ἐφαρμόσειεν ἑτέροις ἤθεσι καὶ βίοις, ἐν ταύταις φανῆναι τὴν Νέρωνος, τὰ τ’ ἄλλα κα-[567F]κῶς ἔχουσιν ἤδη καὶ διαπεπαρμένην ἡλίου διαπύροις, προκεχειρισμένων δὲ καὶ αὐτῆ τῶν δημιουργῶν Πινδαρικήs ἐχίδνης εἶδος, ἐν ᾧ κηθεῖσαν καὶ διαφαγοῦσαν τὴν μητέρα βιώσεσθαι, φῶς ἔφασκεν ἐξαίφνης διαλάμψαι μέγα καὶ φωνὴν ἐκ τοῦ φωτὸς γενέσθαι προστάπτουσαν εἰς ἄλλο γένος ἡμερώτερον μεταβαλεῖν, ᾧδικόν τι μηχανησαμένους περὶ ἔλη καὶ λίμνας ζῶων ᾧ μὲν γὰρ ἠδίκησε δεδωκέναι δίκας, ὀφειλεσθαι δέ τι καὶ χρηστὸν αὐτῷ παρὰ θεῶν, [568A] ὅτι τῶν ὑπηκόων τὸ βέλτιστον καὶ θεοφιλέστατον γένος ἠλευθέρωσε [τὴν Ἑλλάδα].”

ii. CRONIUS D10 / Numenius fr. 32 = Porphyry, *Cave of the Nymphs* 28.5-10

δῆμος δὲ ὀνείρων κατὰ Πυθαγόραν αἱ ψυχαί, ἃς συνάγεσθαι φησὶν εἰς τὸν γαλαξίαν τὸν οὕτω προσαγορευόμενον ἀπὸ τῶν γάλακτι τρεφομένων, ὅταν εἰς γένεσιν πέσωσιν. ᾧ καὶ σπένδειν αὐταῖς τοὺς ψυχαγωγοὺς μέλι κεκραμένον γάλακτι ὡς ἂν δι’ ἠδονῆs εἰς γένεσιν μεμελετηκυῖαις ἔρχεσθαι· αἶς συγκυεῖσθαι τὸ γάλα [10] πέφυκεν.

Jj. Numenius fr. 38 / PATERIUS = Damascius, *On the Phaedo* (I), 2 commenting on *Phd.* 62b (humans have been assigned to a prison from which they should not try to escape)

ὅτι τούτοις χρώμενοι τοῖς κανόσι ῥαδίως διελέγξομεν, ὡς οὔτε τάγαθόν ἐστιν ἠφρουρά, ὡς τινες, οὔτε ἠἡδονή, ὡς Νουμήνιος, οὔτε ὁ δημιουργός, ὡς Πατέριος.

**Kk. CELSUS quoted from his *True Account* in Origen,
Against Celsus 8.53**

ἐπειδὴ δὲ σώματι συνδεθέντες ἄνθρωποι γεγονάσιν, εἴτ' οἰκονομίας τῶν ὅλων ἕνεκεν εἴτε ποινὰς ἁμαρτίας ἀποτίνοντες, εἴθ' ὑπὸ παθημάτων τινῶν τῆς ψυχῆς βαρυνθείσης, μέχρι ἂν <ἐν> ταῖς τεταγμέναις περιόδοις ἐκκαθαρθῇ· δεῖ γὰρ κατὰ τὸν Ἐμπεδοκλέα “τρὶς μιν μυρίας ὥρας ἀπὸ μακάρων ἀλλάγησθαι, γινομένην παντοῖαν διὰ χρόνου ἰδέαν θνητῶν”· πειστέον οὖν ὅτι παραδέδονταί τισιν ἐπιμεληταῖς τοῦδε τοῦ δεσμωτηρίου.

**Ll. ALBINUS 10T reported in a passage of Iamblichus, *On the Soul* preserved at Stobaeus, *Anthology* 1.49.37
(p. 375.10-11)**

κατ' Ἀλβίνου δὲ τῆς τοῦ αὐτεξουσίου διημαρτημένης κρίσεως αἰτίας γιγνομένης τῶν καταγωγῶν ἐνεργημάτων.

**Mm. ARISTIDES QUINTILIANUS, *On Music* 2.8,
p. 66.6-10**

φαίνεται μοι τοίνυν ἡ ψυχὴ, πόρρω μὲν τῶνδε ἡνίκα ἐστὶν ὁμιλοῦσα τῷ κρείττονι, λόγῳ τε ὁμέστιος εἶναι καὶ καθαρεύειν ἐπιθυμίας· ἐπὶ δὲ ἐπὶ τάδε ἀγκλίνη καὶ τὴν ἐν-ταῦθα διατριβὴν πείρα μαθεῖν ἐπιχειρήσει, τῆνικαὐτα αὐτῇ [10] σώματός τε ἐγγίνεται χρεῖα καὶ σῶμα ἐπιζητεῖ πρόσφορον.

**Nn. CELSUS reported from his *True Account* at Origen,
Against Celsus 6.21**

καὶ τὸ ὁδὸν δὲ εἶναι ταῖς ψυχαῖς ἐς γῆν καὶ ἀπὸ γῆς Κέλσος μὲν κατὰ Πλάτωνα φησι γίνεσθαι διὰ τῶν πλανήτων.

**Oo. CELSUS quoted from his *True Account* at Origen,
Against Celsus 6.22**

“αἰνίττεται ταῦτα καὶ ὁ Περσῶν λόγος, καὶ ἡ τοῦ Μίθρου τελετή, <ἢ> παρ' αὐτοῖς ἐστίν. ἔστι γὰρ τι ἐν αὐτῇ σύμβολον τῶν δύο τῶν ἐν οὐρανῷ περιόδων, τῆς τε ἀπλανοῦς καὶ τῆς εἰς τοὺς πλανήτας αὐτῆς νεμεμημένης, καὶ τῆς δι' αὐτῶν τῆς ψυχῆς διεξόδου.”

Pp. ARISTIDES QUINTILIANUS, *On Music* 2.17, pp. 87.9-88.6

διὸ δὴ σώματος ἐφιεμένη, φασίν, ἀφ' ἐκάστου
 [87.10] τῶν ἀνωτέρω τόπων μοίρας τινὰς τῆς σωματικῆς συγ-
 κρίσεως λαμβάνει τε καὶ ἐφέλκεται. διὰ μὲν οὖν τῶν αἰ-
 θερίων ἰούσα κύκλων πᾶν ὅσον ἀύγοειδὲς τέ ἐστι καὶ ἐς
 τὸ ἀλεαίνειν τὸ σῶμα καὶ φυσικῶς συνέχειν ἐπιτήδειον
 μεταλαμβάνει, δεσμούς τινὰς ἐκ τούτων αὐτῆ τῶν κύκλων
 καὶ τῶν ἐν αὐταῖς γραμμῶν ταῖς ἀλλήλων φοραῖς¹
 ἀτάκτῳ φορᾷ δικτύου τρόπον διαπλέκουσα· διὰ δὲ τῶν
 περὶ σελήνην φερομένη τόπων, ἀεροειδῶν τε καὶ πνεύματι
 λοιπὸν ἀντιτύπῳ κεκοινωνηκότων, πολὺν τὸν ῥοίζον καὶ
 σφοδρὸν διὰ τὴν φυσικὴν ποιουμένη κίνησιν τοῦ τε ὑπο-
 [87.20] κειμένου πνεύματος ὑποπίμπλαται, καὶ παρατεινομένη τὰς
 τῶν κύκλων ἐπιφανείας τε καὶ γραμμάς, τὰ μὲν ὑπὸ τῶν
 τοῦ πνεύματος ὄγκων καθελκομένη, τὰ δὲ φυσικῶς τῶν
 ἐπέκεινα ἀντεχομένη, τὸ σφαιροειδὲς ἀπόλλυσι σχῆμα, ἐς
 δὲ τὸ ἀνδρεῖον μεταβάλλεται. τὰς μὲν οὖν ἐπιφανείας, κατὰ
 τὴν ἀύγοειδῆ γενομένης καὶ αἰθέριον ὕλην, ἐς τὴν ὕμενο-
 εἰδῆ μορφήν ἐναλλάττει, τὰς δὲ γραμμάς, περὶ τὸν ἐμ-
 πύριον κατανησάσας καὶ τῆ τοῦ πυρὸς ἐπιχρωσθείσας
 ξανθότητι, ἐς τὴν τῶν νεύρων ἰδέαν τρέπει, πνεῦμα δὲ
 [88.1] ὑγρὸν ἐκ τῶν τῆδε προσλαμβάνει λοιπόν, ὡς εἶναι τοῦτο
 πρῶτον αὐτῆ σώματι φυσικόν, ἔκ τινων ἐπιφανειῶν
 ὕμενοειδῶν τε καὶ γραμμῶν νευροειδῶν καὶ πνεύματος
 συγκεκροτημένον· τοῦτο καὶ ῥίζαν εἶναι σώματος, τοῦτο
 καὶ ἀρμονίαν ὠνόμασαν· τούτῳ καὶ τρέφεσθαι τουτὶ τὸ
 ὀστρεῶδες ὄργανον καὶ συνέχεσθαι φασιν.

Qq. CRONIUS A1 / Numenius fr. 31 = Porphyry, *Cave of the Nymphs* 21.3-24.4
 (an allegorical interpretation of the cave in Homer, *Odyssey* 13.101-12)

τοῦ δὴ ἀντροῦ εἰκόνα καὶ σύμβολον φησὶ τοῦ
 κόσμου φέροντος Νουμήνιος καὶ ὁ τούτου ἐταῖρος Κρόνιος δύο εἶναι
 ἐν οὐρανῶ ἄκρα, ὧν οὔτε νοτιώτερόν ἐστι τοῦ χειμερινοῦ τροπικοῦ
 οὔτε βορειότερον τοῦ θερινοῦ. ἔστι δ' ὁ μὲν θερινὸς κατὰ καρκίνον,
 ὁ δὲ χειμερινὸς κατ' αἰγόκερων. καὶ προσγειότατος μὲν ὧν ἡμῖν ὁ
 καρκίνος εὐλόγως τῆ προσγειοτάτῃ Σελήνῃ ἀπεδόθη, ἀφανοὺς δ' ἔτι
 ὄντος τοῦ νοτίου πόλου τῷ μακρὰν ἔτι ἀφεστηκότι καὶ ἀνωτάτῳ τῶν

¹ Festugière (1954: 56 n. 8 with 68-9);

ἐν αὐτοῖς γραμμῶν † ταῖς ἀλλήλων φοραῖς † Winnington-Ingram

[22.1] πλανωμένων πάντων ὁ αἰγόκερος ἀπεδόθη· καὶ ἔχουσί γε ἐφεξῆς αἰθέσεις τῶν ζωδίων· ἀπὸ μὲν καρκίνου εἰς αἰγόκερων πρῶτα μὲν λέοντα οἶκον Ἥλιου, εἶτα παρθένον Ἑρμοῦ, ζυγὸν δὲ Ἀφροδίτης, σκορπίον δὲ Ἄρεος, τοξότην Διός, αἰγόκερων Κρόνου· ἀπὸ δ' αἰγόκερω ἔμπαλιν ὕδροχόον Κρόνου, ἰχθύας Διός, Ἄρεος κριόν, ταύρον Ἀφροδίτης, διδύμους Ἑρμοῦ, καὶ Σελήνης λοιπὸν καρκίνον. δύο οὖν ταύτας ἔθεντο πύλας καρκίνον καὶ αἰγόκερων οἱ θεολόγοι, Πλάτων δὲ δύο στόμια ἔφη· τούτων δὲ καρκίνον μὲν εἶναι δι' οὐ κατίσιν αἰ ψυχαί, αἰγόκερων δὲ δι' οὐ ἀνίαςιν. ἀλλὰ καρκίνος μὲν βόρειος [23.1] καὶ καταβατικός, αἰγόκερος δὲ νότιος καὶ ἀναβατικός. ἔστι δὲ τὰ μὲν βόρεια ψυχῶν εἰς γένεσιν κατιουσῶν, καὶ ὀρθῶς καὶ τοῦ ἄντρου αἰ πρὸς βορρᾶν πύλαι καταβαταὶ ἀνθρώποις· τὰ δὲ νότια οὐ θεῶν, ἀλλὰ τῶν εἰς θεοὺς ἀνιουσῶν, διὰ τὴν αὐτὴν δ' αἰτίαν οὐ θεῶν ἔφη ὁδός, ἀλλ' ἀθανάτων, ὃ κοινὸν καὶ ἐπὶ ψυχῶν ὡς οὐσῶν καθ' αὐτὸ ἢ τῆ οὐσία ἀθανάτων. τῶν δύο πυλῶν τούτων μεμνήσθαι καὶ Παρμενίδην ἐν τῷ Φυσικῷ φησὶ Ῥωμαίους τε καὶ Αἰγυπτίους. Ῥωμαίους μὲν γὰρ τὰ Κρόνια ἑορτάζειν Ἥλιου κατ' αἰγόκερων γενομένου, ἑορτάζειν δὲ τοὺς δούλους ἐλευθέρων σχήματα περιβάλλοντας καὶ πάντων [23.10] ἀλλήλοις κοινωνούντων· αἰνιξαμένου τοῦ νομοθέτου ὅτι κατὰ ταύτην τοῦ οὐρανοῦ τὴν πύλην οἱ νῦν ὄντες διὰ τὴν γένεσιν δούλοι διὰ τῆς Κρονικῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ ἀνακειμένου Κρόνω οἴκου ἐλευθεροῦνται, ἀναβιωσκόμενοι καὶ εἰς ἀπογένεσιν ἀπερχόμενοι. καταβατικὴ δὲ αὐτοῖς ἢ ἀπ' αἰγόκερω ὁδός· διὸ ἰανούαν εἰπόντες τὴν θύραν καὶ ἰανουάριον μῆνα τὸν θυραῖον προσεῖπον, ἐν ᾧ Ἥλιος ἀπ' αἰγόκερω [24.1] πρὸς ἑῶαν ἐπάνεισιν ἐπιστρέψας εἰς τὰ βόρεια. Αἰγυπτίους δὲ ἀρχὴ ἔτους οὐχ ὁ ὕδροχόος, ὡς Ῥωμαίοις, ἀλλὰ καρκίνος· πρὸς γὰρ τῷ καρκίνῳ ἢ Σῶθις, ἣν κυνὸς ἀστέρα Ἑλληνες φασί. νομηνία δ' αὐτοῖς ἢ Σῶθεως ἀνατολή, γενέσεως κατάρχουσα τῆς εἰς τὸν κόσμον.

Rr. ANONYMI in Porphyry, *To Gaurus: On How the Foetus Is Animated* 11.2.1-5

οὐτ' οὖν

ἀναγκαζομένη ἢ αὐτοκίνητος ψυχὴ εἴσεισιν εἰς τὰ σώματα οὐτ' ἔτι μᾶλλον ἐπιτηρο(ῦσ)α τὸ στόμα καὶ τὰς ῥίνας, τὰ καταγέλαστα δὴ ταῦτα ἄ καὶ λέγων ἂν τις αἰσχύνοιτο, ἐφ' οἷς τινες τῶν Πλατωνικῶν σεμνύνονται· φυσικὴ γὰρ ἢ ἐμψύχωσις.

**Ss. Aetius, *Opinions of the Philosophers* 5.15.1 (Εἰ
τὸ ἔμβρυον ζῶον) (as opposed, that is, to something
'plant-like', without a soul)**

Πλάτων ζῶον τὸ ἔμβρυον· καὶ γὰρ κινεῖσθαι ἐν τῇ γαστρὶ καὶ τρέφεσθαι.

**Tt. Numenius fr. 36 = Porphyry, *To Gaurus: On How the
Foetus is Animated* 2.1-10**

εἰ δὲ δυνάμει ζῶον ὡς
τὸ δεδεγμένον τὴν ἕξιν ἢ μᾶλλον ζῶον ἐνεργείᾳ ἦν τὸ ἔμβρυον, δύσκολον
μὲν τὸν καιρὸν ἀφορίσαι τῆς εἰσκρίσεως καὶ πολὺ γε τὸ ἀπίθανον ἕξει καὶ
πλασματώδες ὁποῖος ἂν εἶναι ἀφορισθῆ, τοῦ μὲν ὅταν καταβληθῆ τὸ σπέρμα
τὸν καιρὸν τοῦτον ἀποδιδόντος ὡς ἂν μὴδ' οἴου τε ὄντος ἐν τῇ μήτρᾳ
γονίμως κρατηθῆναι μήτι γε ψυχῆς ἕξωθεν τῇ εἰσκρίσει ἑαυτῆς τὴν σύμφυτον
ἀπεργασαμένης – κἀνταῦθα πολὺς ὁ Νουμῆνιος καὶ οἱ τὰς Πυθαγόρου ὑπο-
νοίας ἐξηγούμενοι, καὶ τὸν παρὰ μὲν τῷ Πλάτωνι ποταμὸν Ἀμέλητα, παρὰ δὲ
τῷ Ἡσιόδῳ καὶ τοῖς Ὀρφικοῖς τὴν Στύγα, παρὰ δὲ τῷ Φερεκύδῃ τὴν ἐκροὴν
[10] ἐπὶ τοῦ σπέρματος ἐκδεχόμενοι.

**Uu. LONGINUS fr. 27 = Proclus, *On the Timaeus* i. 51.9-12
(discussing *Ti.* 18d-e)**

Λογγίνος δὲ ἐν τούτοις ἀπορεῖ, μήποτε ὁ Πλά-
[10] των τοῖς σπέρμασιν οἴεται συγκαταβάλλεσθαι τὰς ψυχάς·
ἵνα γὰρ ἄριστοι γίνωνται, τοῖς ὁμοίοις τὰς ὁμοίας συζεύ-
γνυσι.

CHAPTER 11

Providence

A. ATTICUS fr. 3, quoted from his work ‘against those who interpret Plato through Aristotle’ by Eusebius, *Preparation for the Gospel* 15.5.1-14

πάλιν Μωσέως καὶ τῶν παρ’ Ἑβραίοις προφητῶν, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ Πλάτωνος ἐν τούτοις συμφώνως τὸν περὶ τῆς τῶν ὄλων προνοίας λόγον εὐκρινῶς διατεθειμένων, ὁ Ἀριστοτέλης μέχρι σελήνης στήσας τὸ θεῖον τὰ λοιπὰ τοῦ κόσμου μέρη περιγράφει τῆς τοῦ θεοῦ διοικήσεως· ἐφ’ οἷς καὶ ἀπελέγχεται πρὸς τοῦ δηλωθέντος, ὡδέ πη διεξιόντος· [2] “ὄντος δ’ ἔτι μεγίστου καὶ κυριωτάτου τῶν εἰς εὐδαιμονίαν συντελούντων τοῦ περὶ τῆς προνοίας πείσματος, ὃ δὴ καὶ μάλιστα τὸν ἀνθρώπινον βίον ὀρθοί, εἴ γε μὴ μέλλομεν ἀγνοεῖν, ‘πότερον δίκαια τεῖχος ὕψιον | ἢ σκολιαῖς ἀπάταις ἀναβαίνει | ἐπιχθονίων γένος ἀνδρῶν,’ ὁ μὲν Πλάτων εἰς θεὸν καὶ ἐκ θεοῦ πάντα ἀνάπτει. φησὶ γὰρ αὐτὸν ἀρχὴν τε καὶ μέσα καὶ τελευτὴν τῶν ὄντων ἀπάντων ἔχοντα εὐθείᾳ περαίνειν περιπορευόμενον. καὶ αὖ πάλιν φησὶν αὐτὸν ἀγαθὸν εἶναι, ἀγαθῷ δὲ μηδένα φθόνον ἐγγίγνεσθαι περὶ μηδενός. τούτου δ’ ἐκτὸς ὄντα πάντα ὅτι μάλιστα ἀγαθὰ ποιεῖν, εἰς τάξιν ἄγοντα ἐκ τῆς ἀταξίας. πάντων δὲ ἐπιμελούμενον καὶ πάντα κατὰ δύναιμι κοσμοῦντα πεφροντικένας καὶ τῶν ἀνθρώπων.” [3] καὶ μετὰ βραχέα· “Καὶ ὁ μὲν Πλάτων οὕτως. ὁ δὲ τὴν δαιμονίαν ταύτην φύσιν ἐκποδῶν ποιούμενος καὶ τὴν γε εἰσαῦθις ἐλπίδα τῆς ψυχῆς ἀποτέμνων τὴν τε ἐν τῷ παρόντι πρὸς τῶν κρειττόνων εὐλάβειαν ἀφαιρούμενος τίνα πρὸς Πλάτωνα ἔχει κοινωνίαν; ἢ πῶς ἂν ἐφ’ ἃ βούλεται Πλάτων παρακαλέσαι καὶ πιστώσαιοι τὰ εἰρημένα; [4] πᾶν γὰρ τοῦναντίον συνεργὸς ἂν οὗτός γε καὶ συναγωνιστὴς τῶν ἐθελόντων ἀδικεῖν φανείη. πᾶς γὰρ τις ἀνθρώπος ὢν καὶ ταῖς ἀνθρωπίναις ὀρέξεσι κατισχημένος, ἂν καταφρονήσῃ τῶν θεῶν καὶ μηδὲν νομίσῃ πρὸς αὐτόν, ἅτε πόρρω μὲν αὐτῶν ἀπωκισμένος ἐν τῷ ζῆν, ἀποθανῶν δὲ οὐδὲ ἔτι ὢν, ἔτοιμος ἂν ἔλθοι πρὸς τὸ χαρίζεσθαι ταῖς ἐπιθυμίαις. [5] πίστιν γὰρ λαβεῖν περὶ τοῦ λαθεῖν ἀδικοῦντα οὐκ ἀδύνατον, ἂν γε ἀνθρώπους δέη λανθάνειν· οὐ μὴν ἀναγκαῖον ἐκ παντὸς λαθεῖν ζητεῖν, ὅπου γέ τις τῶν πεφωρακώτων κρατεῖν δυνατός ἐστιν. ὥστε ἔτοιμόν τι χρῆμα πρὸς ἀδικίαν ἢ τῆς προνοίας ἀπόγνωσις. [6] ἐκεῖνος μὲν γὰρ καὶ πάνυ χρηστός ἐστιν, ὅστις τὴν ἡδονὴν ἡμῖν προτεῖνας ὡς ἀγαθὸν καὶ τὴν ἐκ θεῶν ἄδειαν

παρασχόμενος ἔτι μηχανὴν πρὸς τὸ μὴ ἀδικεῖν πορίζειν οἴεται, ὁμοίον τι ποιῶν ἰατρῷ τὴν μὲν ἔτι ζώντος τοῦ κάμνοντος βοήθειαν παρέντι, μετὰ θάνατον δὲ πλέκειν τινὰς μηχανὰς πειρωμένῳ πρὸς σωτηρίαν τοῦ τεθνεώτος.

[7] παραπλησίως δὲ τούτῳ καὶ ὁ Περιπατητικός. οὐ γὰρ οὕτως ἢ περὶ τὴν ἡδονὴν σπουδὴ ὡς ἢ πρὸς τὸ θεῖον ὅτι κήδοιτο ἀπιστία τὴν ἀδικίαν ἐπιρρώννυσι. τί οὖν, φῆσαι τις ἂν, ἐν ταυτῷ τάττεις Ἀριστοτέλην καὶ Ἐπίκουρον; πάνυ μὲν οὖν, ὡς γε πρὸς τὸ προκείμενον. [8] τί γὰρ διαφέρει πρὸς ἡμᾶς ἢ τοῦ κόσμου τὸ θεῖον ἐξοικίσασθαι καὶ μηδεμίαν ἡμῖν πρὸς αὐτὸ κοινωνίαν ἀπολιπεῖν, ἢ ἐν κόσμῳ τοὺς θεοὺς καθεῖρξαντα τῶν ἐπὶ γῆς πραγμάτων ἀποστήσαι; κατ' ἴσον γὰρ παρ' ἀμφοτέρους τὸ ἐκ θεῶν ἀμελὲς εἰς τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἴση τοῖς ἀδικούσιν ἢ ἀπὸ τῶν θεῶν ἄδεια. τὸ δ' ἐκείνων μενόντων κατ' οὐρανὸν καὶ ἡμᾶς τι χρηστὸν ἀπολαύειν μάλιστα μὲν κοινὸν καὶ ἀλόγων καὶ ἀψύχων, ἤδη δὲ ταύτη γε καὶ κατ' Ἐπίκουρον ὄνησις τοῖς ἀνθρώποις ἀπὸ θεῶν γίνεται. [9] τὰς γοῦν βελτίονας ἀπορροίας αὐτῶν φασὶ τοῖς μετασχοῦσι μεγάλων ἀγαθῶν παραιτίας γίνεσθαι. ἀλλ' οὔτε τοῦτον οὔτε ἐκείνον δίκαιον ἐν προνοίας ἀριθμείσθαι λόγῳ. εἶπερ γὰρ καὶ κατ' Ἐπίκουρον τὸ τῆς προνοίας οἴχεται, καίτοι τῶν θεῶν κατ' αὐτὸν πᾶσαν κηδεμονίαν ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῶν οἰκειῶν ἀγαθῶν εἰσφερομένων, οὕτως ἂν οἴχοιτο καὶ κατ' Ἀριστοτέλην τὸ τῆς προνοίας, εἰ καὶ τὰ κατ' οὐρανὸν ἐν τάξει τινὶ καὶ κόσμῳ διοικεῖται. [10] πρόνοια γὰρ ζητοῦμεν ἡμῖν διαφέρουσαν, ἥς οὐ μέτεστι τῷ μήτε δαίμονας μήτε ἥρωας μήτε ὄλως ἐπιδιαμένειν δύνασθαι τὰς ψυχὰς συγκεχωρηκότι.

[11] ἐκεῖνο δ' ἐμοὶ κριτῆ καὶ αἰσχυνηλότερον ὁ Ἐπίκουρος δοκεῖ πεποικέναι· ὥσπερ γὰρ ἀπογνοὺς δύνασθαι τοὺς θεοὺς ἀποσχέσθαι τῆς ἀνθρώπων κηδεμονίας εἰς ταῦτον ἐλθόντας αὐτοῖς καθάπερ εἰς ἄλλοδαπὴν ἀπώκισε καὶ ἔξω πού τοῦ κόσμου καθίδρυσε, τὸ ἀπάνθρωπον αὐτῶν τῇ ἀποστάσει καὶ τῇ πρὸς ἅπαντ' ἀκοινωνησίᾳ παραιτούμενος. [12] ὁ δὲ περιττὸς ἡμῖν οὗτος τῆς φύσεως εὐρετῆς καὶ τῶν θεῶν πραγμάτων ἐπιγνώμων ἀκριβῆς ὑπ' αὐτὴν τὴν ὄψιν τῶν θεῶν τὰ ἀνθρώπινα πράγματα ὑποθεῖς εἶασεν ἀτημέλητα καὶ ἀφρόντιστα, φύσει τινὶ καὶ οὐ θεοῦ λογισμῷ διοικούμενα. ὅθεν εἰκότως ἂν καὶ αὐτὸς οὐδ' ἐκεῖνο τὸ ἔγκλημα ἐκφύγοι, ὃ κατ' Ἐπικούρου τινὲς μαντεύονται, ὡς ἄρα μὴ κατὰ γνώμην, ἀλλὰ διὰ τὸ πρὸς ἀνθρώπων δέος τοῖς θεοῖς κατένειμεν ἐν τῷ παντὶ χώραν ὥσπερ ἐν θεάτρῳ θέαν. [13] τεκμήριον δὲ ποιοῦνται τῆς γνώμης τάνδρός, ὅτι αὐτῶν ἀφείλε τὴν πρὸς ἡμᾶς ἐνέργειαν, ἐξ ἧς μόνως τὸ εἶναι τοὺς θεοὺς ἔμελλε τὴν δικαίαν πίστιν ἔξειν. τὸ γὰρ αὐτὸ τοῦτο καὶ Ἀριστοτέλης ποιεῖ· ἀποστήσας καὶ παραδοὺς ὄψει μόνη τὴν

πίστιν, πραγματεία κρίνειν ἀσθενεί τὰ ἐκ τοσοῦδε διαστήματος, τάχ' ἂν αἰδοί δοκοίη λέγειν ἐνταῦθα εἶναι θεοῦς. [14] οὐ γὰρ ἀπολιπὼν ἔξω τι τοῦ κόσμου, ἀλλ' οὐδὲ τοῖς ἐπὶ γῆς προσαγαγῶν τοὺς θεοὺς ἀνάγκην ἔσχεν ἢ παντάπασιν ἄθεος ὁμολογεῖν <εἶναι> ἢ τὴν τοῦ δοκεῖν ἀπολείπειν θεοὺς δόξαν ἀνασφάζειν, ἐνταῦθά που τοὺς θεοὺς ἀποικίσας. ὁ δὲ τὴν τῶν κρειττόνων ἀκρίβειαν παραιτησάμενος τῇ ἀμιξίᾳ ἔοικεν εὐσχημόνως ἀπιστεῖν τοῖς θεοῖς.”

**B. ATTICUS fr. 8 quoted from the same work by Eusebius,
Preparation for the Gospel 15.12.1-4**

“ἔτι τοῦ Πλάτωνος λέγοντος τὴν ψυχὴν διακοσμεῖν τὰ πάντα διήκουσαν διὰ πάντων, καὶ ταύτην ὕφ' ἧς καὶ οἱ λοιποὶ διοικεῖσθαι συγχωροῖεν ἂν ἕκαστα, καὶ μηδὲν ἄλλο εἶναι τὴν φύσιν ἢ ψυχὴν καὶ δηλονότι ψυχὴν οὐκ ἄλογον καὶ ἐκ τούτων συνάγοντος, ὅτι πάντα κατὰ πρόνοιαν γίνεται, εἴ γε καὶ κατὰ φύσιν· πρὸς οὐδὲν τούτων ἡμῖν Ἀριστοτέλης ὁμολογεῖ. [2] οὐ γὰρ εἶναι τὴν φύσιν ψυχὴν, καὶ τὰ περὶ γῆν ὑπὸ μὲν φύσεως διοικεῖσθαι, ὑπὸ δὲ ψυχῆς μὴ διοικεῖσθαι. εἶναι γὰρ ἐφ' ἑκάστῳ τῶν πραγμάτων ἄλλας καὶ τὰς αἰτίας. τῶν μὲν γὰρ οὐρανίων αἰεὶ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἐχόντων αἰτίαν τὴν εἰμαρμένην ὑποτίθησι, τῶν δὲ ὑπὸ σελήνην τὴν φύσιν, τῶν δὲ ἀνθρωπίνων φρόνησιν καὶ πρόνοιαν καὶ ψυχὴν, τὸ μὲν γλαφυρὸν ἐν ταῖς τοιαύταις διαιρέσεσι παρεχόμενος, τὸ δὲ ἀναγκαῖον οὐ συνορῶν. [3] εἰ γὰρ μὴ μία τις εἴη δύναμις ἔμψυχος διήκουσα διὰ τοῦ παντός καὶ πάντα συνδοῦσα καὶ συνέχουσα, οὔτ' ἂν εὐλόγως τὸ πᾶν οὔτε καλῶς διοικούμενον εἶναι δύναίτο. τῆς δ' αὐτῆς ἦν ἄρ' ἀβλεψίας καὶ πόλιν ἐλπῖσαι ποτὲ καλῶς χωρὶς ἐνώσεως διαγενέσθαι καὶ τὸ πᾶν τότε ἠγήσασθαι πάγκαλον τῷ λόγῳ διαφυλάξειν, οἷον περ φαίνεται, μὴ συνδήσαντα καὶ συναρμόσαντα ἐνός τινος ὁμοίου κοινωνία. [4] καὶ τοιοῦτον μὲν τι πρᾶγμα τὸ διοικοῦν ἕκαστα εἶναί φησιν, οἷον ἀρχὴν εἶναι κινήσεως, τοῦτο δὲ εἶναι ψυχὴν οὐ βούλεται, καίτοι τοῦ Πλάτωνος αὐτὸ δεικνύντος ὅτι τοῖς κινουμένοις ἄπασιν ἀρχὴ καὶ πηγὴ τῆς κινήσεως ἡ ψυχὴ. καὶ ὁ μὲν ἂν ἔργον εἴη ψυχῆς λογικῆς καὶ φρονίμου τὸ μηδὲν μάτην ποιεῖν, τοῦτο ἀνατίθησι τῇ φύσει, τοῦ δὲ ὀνόματος αὐτῆς τῆς ψυχῆς οὐ μεταδίδωσιν, ὡσπερ ἐκ τῶν ὀνομάτων, ἀλλ' οὐκ ἐκ τῶν δυνάμεων τῶν πραγμάτων λαμβανομένων.”

**C. Numenius fr. 14, quoted from book 4 or 5 of *On the Good*
at Eusebius, *Preparation for the Gospel* 11.18.15-19 (talking,
as Eusebius says, περί του πῶς ἀπό του πρώτου αἰτίου τὸ δεύτερον ὑπέστη)**

“ὅποσα δὲ δοθέντα μέτεισι πρὸς τὸν λαμβάνοντα, ἀπελθόντα ἐκ τοῦ δεδωκότος (ἔστι <δὲ> θεραπεία, χρήματα, νόμισμα κοῖλον, ἐπίσημον)· ταυτὶ μὲν οὖν ἐστὶ θνητὰ καὶ ἀνθρώπινα, τὰ δὲ θεῖα ἐστὶν οἷα μεταδοθέντα ἐνθένδ’ ἐκεῖθι γεγενημένα ἔνθεν τε οὐκ ἀπελήλυθε κάκειθι γενόμενα τὸν μὲν ὤνησε, τὸν δ’ οὐκ ἔβλαψε καὶ προσώνησε τῇ περι ὧν ἠπίστατο ἀναμνήσει. [16] ἔστι δὲ τοῦτο τὸ καλὸν χρῆμα ἐπιστήμη ἢ καλή, ἣς ὄνατο μὲν ὁ λαβὼν, οὐκ ἀπολείπεται δ’ αὐτῆς ὁ δεδωκὼς. οἶον ἂν ἴδοις ἐξαφθέντα ἀφ’ ἐτέρου λύχνου λύχνον φῶς ἔχοντα, ὃ μὴ τὸν πρότερον ἀφείλατο ἀλλ’ ἢ τῆς ἐν αὐτῷ ὕλης πρὸς τὸ ἐκείνου πῦρ ἐξαφθείσης. [17] τοιοῦτον τὸ χρῆμά ἐστι τὸ τῆς ἐπιστήμης, ἢ δοθείσα καὶ ληφθεῖσα παραμένει μὲν τῷ δεδωκότι, σύνεστι δὲ τῷ λαβόντι ἢ αὐτῇ. [18] τούτου δὲ τὸ αἴτιον, ὧ ξένε, οὐδέν ἐστιν ἀνθρώπινον, ἀλλ’ ὅτι ἕξις τε καὶ οὐσία ἢ ἔχουσα τὴν ἐπιστήμην ἢ αὐτὴ ἐστὶ παρά τε τῷ δεδωκότι θεῷ καὶ παρά τῷ εἰληφότι ἐμοὶ καὶ σοί. [19] διὸ καὶ ὁ Πλάτων τὴν σοφίαν ὑπὸ Προμηθέως ἔλθειν εἰς ἀνθρώπους μετὰ φανοτάτου τινὸς πυρὸς ἔφη.”

D. PLUTARCH, *Abandoned Oracles* 414E-415A

καὶ ὁ Κλεόμβροτος “ὀρθῶς λέγεις· ἀλλ’ ἐπεὶ τὸ λαβεῖν καὶ διορίσαι, πῶς χρηστέον καὶ μέχρι τίνων τῇ προνοίᾳ, χαλεπὸν, οἱ μὲν οὐ-[414F]θενὸς ἀπλῶς τὸν θεὸν οἱ δ’ ὁμοῦ τι πάντων αἴτιον ποιοῦντες ἀστοχοῦσι τοῦ μετρίου καὶ πρέποντος. εὖ μὲν οὖν λέγουσι καὶ οἱ λέγοντες, ὅτι Πλάτων τὸ ταῖς γεννωμέναις ποιότητα ὑποκείμενον στοιχείον ἐξευρών, ὃ νῦν ὕλην καὶ φύσιν καλοῦσιν, πολλῶν ἀπήλλαξε καὶ μεγάλων ἀποριῶν τοὺς φιλοσόφους· [415A] ἐμοὶ δὲ δοκοῦσι πλείονας λύσαι καὶ μείζονας ἀπορίας οἱ τὸ τῶν δαιμόνων γένος ἐν μέσῳ θεῶν καὶ ἀνθρώπων τρόπον τινὰ τὴν κοινωνίαν ἡμῶν συνάγον εἰς ταῦτ’ οὐ καὶ συνάπτον ἐξευρόντες.”

E. PS.-PLUTARCH, *On Fate* 572F-573A

ἔστιν οὖν πρόνοια ἢ μὲν ἀνωτάτω καὶ πρώτη τοῦ πρώτου θεοῦ νόησις εἴτε καὶ βούλησις οὕσα εὐεργέτις ἀπάντων, καθ’ ἣν πρώτως ἕκαστα τῶν θείων διὰ παντὸς

ἄριστά τε καὶ κάλλιστα κεκόσμηται, ἡ δὲ δευτέρα δευτέρων θεῶν τῶν κατ' οὐρανὸν ἰόντων, [573A] καθ' ἣν τὰ τε θνητὰ γίνεται τεταγμένως καὶ ὅσα πρὸς διαμονὴν καὶ σωτηρίαν ἐκάστων τῶν γενῶν, τρίτη δ' ἂν εἰκότως ῥηθείη πρόνοιά τε καὶ προμήθεια τῶν ὅσοι περὶ γῆν δαίμονες τεταγμένοι τῶν ἀνθρωπίνων πράξεων φύλακές τε καὶ ἐπίσκοποί εἰσι.

F. APULEIUS, *On Plato and his Doctrine* 1.12 [205-6]

(follows 12A)

et primam quidem providentiam esse summi exsuperantissimique deorum omnium, qui non solum deos caelicolas ordinavit, quos ad tutelam et decus per omnia mundi membra dispersit, sed natura etiam mortales eos, qui praestarent sapientia ceteris terrenis animantibus, [206] ad aevitatem temporis [s]e<di>dit fundatisque legibus reliquarum dispositionem ac tutelam rerum, quas cotidie fieri necesse est, diis ceteris tradidit. unde susceptam providentiam dii secundae providentiae ita naviter retinent, ut omnia, etiam quae caelitus mortalibus exhibentur, inmutabilem ordinationis paternae statum teneant. daemones vero, quos Genios et Lares possumus nuncupare, ministros deorum arbitratur custodesque hominum et interpretes, si quid a diis velint.

G. CELSUS quoted at Origen, *Against Celsus* 7.68

πρότερον δὲ ἐρήσομαι, διὰ τί δαίμονας οὐ θεραπευτέον; οὐ πάντα μέντοι κατὰ γνώμην διοικεῖται τοῦ θεοῦ, καὶ πάσα ἐξ ἐκείνου πρόνοια, καὶ ὅ τι περ ἂν ἐν τοῖς ὄλοις, εἴτε θεοῦ ἔργον εἴτ' ἀγγέλων εἴτ' ἄλλων δαιμόνων εἴτε ἡρώων; πάντα ταῦτα ἔχει νόμον ἐκ τοῦ μεγίστου θεοῦ, τέτακται δὲ ἐφ' ἐκάστῳ δύναμιν λαχὼν ὅστις ἡξίωται. τοῦτον οὖν τὸν ἐκείθεν ἐξουσίας τετυχηκότα οὐ θεραπεύσει δικαίως ὁ σέβων τὸν θεόν;

¹ πρόνοια; Καὶ ὅ τι περ ἂν <ἡ> ἐν τοῖς ὄλοις, εἴτε θεοῦ ἔργον εἴτ' ἀγγέλων εἴτ' ἄλλων δαιμόνων εἴτε ἡρώων, πάντα ταῦτα ἔχει Borret

H. CELSUS quoted at Origen, *Against Celsus* 8.33

ἢ τοίνυν οὐδαμῆ οὐδαμῶς βιωτέον οὐδὲ τῆδε παριτητέον, ἢ τὸν ἐπὶ τοῖσδε παρελθόντα εἰς τὸν βίον δαίμοσι τοῖς τὰ ἐπὶ γῆς εἰληχόσιν εὐχαριστητέον καὶ ἀπαρχὰς καὶ εὐχὰς ἀποδοτέον, ἕως ἂν ζῶμεν, ὡς ἂν φιλανθρώπων αὐτῶν τυγχάνοιμεν.

I. PHILO, *On Dreams* 1.140-3

ἄλλαι δ' εἰσὶ καθαρώταται καὶ ἄρισται, μειζόνων φρονημάτων καὶ θειοτέρων ἐπιλαχούσαι, μηδενὸς μὲν τῶν περιγείων ποτὲ ὀρεχθεῖσαι τὸ παράπαν, ὕπαρχοι δὲ τοῦ πανηγεμόνος, ὡσπερ μεγάλου βασιλέως ἀκοαὶ καὶ ὄψεις, ἐφορώσαι πάντα καὶ ἀκούουσαι. ταύτας δαίμονας μὲν οἱ ἄλλοι φιλόσοφοι, [141] ὁ δὲ ἱερός λόγος ἀγγέλους εἶωθε καλεῖν προσφυστέρῳ χρώμενος ὄνόματι· καὶ γὰρ τὰς τοῦ πατρὸς ἐπικελεύσεις τοῖς ἐγγόνοις καὶ τὰς τῶν ἐγγόνων χρείας τῷ πατρὶ διαγγέλλουσι. [142] παρὸ καὶ ἀνερχομένους αὐτοὺς καὶ κατιόντας εἰσήγαγεν, οὐκ ἐπειδὴ τῶν μηνυσόντων ὁ πάντῃ ἐφθακῶς θεὸς δεῖται, ἀλλ' ὅτι τοῖς ἐπικήροις ἡμῖν συνέφερε μεσίταις καὶ διαιτηταῖς λόγοις χρῆσθαι διὰ τὸ τεθηπέναι καὶ πεφρικέναι τὸν παμπρῶτανιν καὶ τὸ μέγιστον ἀρχῆς αὐτοῦ κράτος. [143] οὗ λαβόντες ἔνοιαν ἐδεήθημὲν ποτέ τινος τῶν μεσιτῶν λέγοντες· “λάλησον σὺ ἡμῖν, καὶ μὴ λαλείτω πρὸς ἡμᾶς ὁ θεός, μὴ ποτε ἀποθάνωμεν”. οὐ γὰρ ὅτι κολάσεις, ἀλλ' οὐδ' ὑπερβαλλούσας καὶ ἀκράτους εὐεργεσίας χωρήσαι δυνάμεθα, ἅς ἂν αὐτὸς προτείνῃ δι' ἑαυτοῦ μὴ χρώμενος ὑπηρέταις ἄλλοις.

J. APULEIUS, *On Socrates' God* 6 [132-4]

'non usque adeo' – responderit enim Plato pro sententia sua mea voce – 'non usque adeo, inquit, suiunctos et alienatos a nobis deos praedico, ut ne vota quidem nostra ad illos arbitrer pervenire. neque enim illos a cura rerum humanarum sed contrectatione sola removi. ceterum sunt quaedam divinae mediae potestates inter summum aethera et infimas [133] terras in isto intersitae aeris spatio, per quas et desideria nostra et merita ad eos commeant. hos Graeci nomine δαίμονας nuncupant, inter terricolas caelicolasque vectores hinc precum inde donorum, qui ultro citro portant hinc petitiones inde suppetias ceu quidam utri[u]sq[ue] interpretes et salutigeri. per hos eosdem, ut Plato in Symposio autumat, cuncta denuntiata

et magorum varia miracula omnesque praesagiorum species reguntur. eorum quippe de numero [134] praediti curant singuli [eorum], proinde ut est cuique tributa prouincia, vel somniis conformandis vel extis fissiculandis vel praepetibus gubernandis vel oscinibus erudiendis vel vatibus inspirandis vel fulminibus iaculandis vel nubibus coruscandis ceterisque adeo, per quae futura dinoscimus. quae cuncta caelestium voluntate et numine et auctoritate, sed daemonum obsequio et opera et ministerio fieri arbitrandum est.

K. CELSUS quoted at Origen, *Against Celsus* 8.45

τί δεῖ καταλέγειν ὅσα ἐκ χρηστηρίων τοῦτο μὲν προφήται καὶ προφήτιδες τοῦτο δὲ ἄλλοι κάτοχοι καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἐνθέω φωνῇ προεῖπον; ὅσα δὲ ἐξ ἀδύτων αὐτῶν ἠκούσθησαν θαυμάσια; ὅσα δὲ ἐξ ἱερείων καὶ θυμάτων τοῖς χρωμένοις ἐδηλώθη, ὅσα δ' ἐξ ἄλλων τεραστίων συμβόλων; τοῖς δ' ἐναργῆ παρέστη φάσματα. μεστὸς τούτων ὁ πᾶς ἐστὶ βίος. πόσαι μὲν πόλεις ἐκ χρηστηρίων ὠρθώθησαν καὶ νόσους ἀπέθεντο καὶ λιμούς, πόσαι δ' ἀμελήσασαι τούτων ἢ ἐκλαθόμεναι κακῶς ἐφθάρησαν; πόσαι δ' εἰς ἀποικίαν ἐστάλησαν καὶ μετελθοῦσαι τὰ προσταχθέντα εὐδαιμόνησαν; πόσοι δυνάσται πόσοι δ' ἰδιῶται παρὰ τοῦτο ἄμεινον ἢ χεῖρον ἀπήλλαξαν; πόσοι μὲν <ἐπὶ> ἀπαιδίᾳ δυσφοροῦντες ὧν ἐδεήθησαν σχόντες δαιμόνων μῆνιν διέφυγον; πόσαι σωματῶν πηρώσεις ἰάθησαν; πόσοι δ' αὖ πρὸς τοῖς ἱεροῖς ὑβρίσαντες αὐτίκα ἐάλωσαν, οἱ μὲν ἔκφρονες αὐτοῦ ταύτη κρατηθέντες οἱ δὲ ἐξαγγείλαντες ἃ ἔδρασαν οἱ δὲ σφᾶς αὐτοὺς διειργασμένοι οἱ δὲ νόσοις ἀνηκέστοι ἐνδεθέντες; ἤδη δὲ καὶ ἐξ αὐτῶν ἀδύτων φωνῇ βαρεῖα καθεῖλέν τινας.

L. Aetius, *Opinions of the Philosophers* 1.25.5 (Περὶ ἀνάγκης)

Πλάτων τὰ μὲν εἰς πρόνοιαν <ἀν>άγει τὰ δ' εἰς ἀνάγκην.

M. Philo, *On Providence* fr. 2 (part), quoted at Eusebius, *Preparation for the Gospel* 8.14.43-4

“ἀνέμων καὶ ὑετῶν φορὰς οὐκ ἐπὶ λύμῃ τῶν πλεόντων, ὡς ἐνόμιζες, ἢ γεωργούντων, ἀλλ' ἐπ' ὠφελείᾳ τοῦ παντὸς ἡμῶν γένους ὁ θεὸς εἰργάζετο. ὕδασι μὲν γὰρ τὴν γῆν

καθαίρει, τὸν δ' ὑπὸ σελήνην ἅπαντα χώρον πνεύμασιν· ἀμφοτέροις δὲ ζῶα καὶ φυτὰ τρέφει καὶ αὔξει καὶ τελειοί. [44] εἰ δὲ τοὺς μὴ ἐν καιρῷ πλωτήρας ἢ γεηπόνους ἔστιν ὅτε βλάπτει, θαυμαστὸν οὐδέν· βραχὺ γὰρ οὗτοι μέρος, ἢ δ' ἐπιμέλεια τοῦ παντὸς ἀνθρώπων γένους. ὥσπερ οὖν τὸ ἐν τῷ γυμνασίῳ ἄλειμμα τίθεται μὲν ἐπ' ὠφελεία, πολλάκις δ' ὁ γυμνασίαρχος ἔνεκα πολιτικῶν χρειῶν ὥρας τῆς ἐν ἔθει μετέθηκε τὴν τάξιν, δι' ἧς ὑστέρησαν ἔνιοι τῶν ἀλειφομένων, οὕτω καὶ ὁ θεός, οἷα πόλεως τοῦ παντὸς ἐπιμελούμενος κόσμου, θέρη χειμαίνοντα καὶ χειμῶνας ἐαρίζοντας εἴωθε ποιεῖν ἐπὶ τῇ τοῦ παντὸς ὠφελεία, κἂν εἰ ναύκληροί τινες ἢ γῆς ἐργάται μέλλοιεν ταῖς τούτων ἀνωμαλίαις ζημιοῦσθαι.”

**N. PLUTARCH, *Delayed Punishment* 558B-562A (extracts)
(Plutarch is attempting to reconcile a notion of providence
with the fact that it is often the children of wrong-doers, not
themselves, who are punished)**

“δεῖ γάρ, εἰ τὴν χάριν ἐν τῷ γένει τῆς ἀρετῆς ἀνασῶ-[558C]ζομεν, εὐλόγως μὴδὲ τὴν κόλασιν οἶεσθαι δεῖν ἀπαυδᾶν καὶ προαπολείπειν ἐπὶ ταῖς ἀδικίαις ἀλλὰ συνεκτρέχειν ἐκείνη τὸ κατ' ἀξίαν ἀντιστρόφως ἀποδιδοῦσαν. ὁ δὲ τοὺς ἀπὸ Κίμωνος ἠδέως ὄρων Ἀθήνησι τιμωμένους, τῶν δὲ Λαχάρους ἢ Ἀριστίωνος ἐκγόνων ἐλαυνομένων ἀχθόμενος καὶ ἀγανακτῶν ὑγρὸς ἐστὶ λίαν καὶ ῥάθυμος μάλλον δὲ φιλαίτιος ὄλως καὶ δύσκολος πρὸς τὸ θεῖον, ἐγκαλῶν μὲν, ἂν ἀνδρὸς ἀδίκου καὶ πονηροῦ παῖδες ἐκ παιδῶν εὐτυχεῖν δοκῶσιν, ἐγκαλῶν δὲ πάλιν, ἂν τὰ γένη κολούηται καὶ ἀφανίζηται τῶν φαύλων, αἰτιώμενός τε τὸν θεὸν ὁμοίως μὲν, [558D] ἂν χρηστοῦ πατρὸς τέκνα πράττη κακῶς, ὁμοίως δὲ, ἂν πονηροῦ.”

...

[559B] “καίτοι μείζονας γε παραλλαγὰς αἰ ἡλικίαι περὶ ἕκαστον ἡμῶν ποιοῦσιν ἢ κοινή περὶ τὰς πόλεις. γνοίη γὰρ ἂν τις ἰδὼν τὰς Ἀθήνας ἔτει τριακοστῷ, καὶ τὰ νῦν ἦθη καὶ κινήματα παιδιαί τε καὶ σπουδαί καὶ χάριτες καὶ ὄργαι τοῦ δήμου πάνυ γε τοῖς παλαιοῖς εἰκόασιν· ἀνθρώπου δὲ μόλις ἂν τις οἰκείος ἢ φίλος ἐντυχῶν διὰ χρόνου μορφήν γνωρίσειεν, αἰ δὲ τῶν ἠθῶν μεταβολαὶ παντὶ λόγῳ καὶ πόνῳ καὶ πάθει καὶ νόμῳ [559C] ῥαδίως τρεπόμεναι καὶ πρὸς τὸν αἰεὶ συνόντα τὴν ἀτοπίαν καὶ τὴν καινότητα θαυμαστὴν ἔχουσιν. ἀλλ' ἀνθρωπὸς τε λέγεται μέχρι τέλους εἶς ἀπὸ γενέσεως, πόλιν τε τὴν αὐτὴν ὡσαύτως διαμένουσαν ἐνέχεσθαι τοῖς ὀνειδέσει τῶν προγόνων ἀξιούμεν, ᾧ δικαίῳ μέτεστιν αὐτῇ δόξης τε τῆς ἐκείνων καὶ δυνάμεως· ἢ λήσομεν εἰς τὸν Ἡρακλείτειον ἅπαντα πράγματα ποταμὸν ἐμβαλόντες, εἰς δὲ οὐ φησι δις ἐμβῆναι τῷ πάντα κινεῖν καὶ ἑτεροιοῦν τὴν φύσιν μεταβάλλουσαν. εἰ δ' ἐστὶ

[τι] πόλις ἐν πρᾶγμα καὶ συνεχές, ἔστι δῆπου καὶ γένος, ἐξηρητημένον ἀρχῆς μιᾶς καὶ δύνα- [559D] μίν τινα καὶ κοινωνίαν διαπεφυκυῖαν ἀναφερούσης, καὶ τὸ γεννηθὲν οὐχ ὡς τι δημιούργημα πεποιημένον ἀπήλλακται τοῦ γεννήσαντος· ἐξ αὐτοῦ γὰρ οὐχ ὑπ' αὐτοῦ γέγονεν, ὥστ' ἔχει τι καὶ φέρεται τῶν ἐκείνου μέρος ἐν ἑαυτῷ καὶ κολαζόμενον προσηκόντως καὶ τιμώμενον.”

...

[561C] “ἦδη γὰρ ἀνδρὸς εἰς νόσημα μοχθηρὸν [561D] οὐ μὴν ἀνίατον ἐμπεσόντος, εἴτ' ἀκρασία καὶ μαλακία προεμένου τῷ πάθει τὸ σῶμα καὶ διαφθαρέντος υἱὸν οὐ δοκοῦντα νοσεῖν ἀλλὰ μόνον ἐπιτηδείως ἔχοντα πρὸς τὴν αὐτὴν νόσον ἰατρὸς ἢ οἰκεῖος ἢ ἀλείπτῃς καταμαθῶν ἢ δεσπότης χρηστὸς ἐμβαλῶν εἰς δῖαιταν αὐστηρὰν καὶ ἀφελῶν ὄψα καὶ πέμματα καὶ πότους καὶ γύναια, φαρμακείαις δὲ χρησάμενος ἐνδεδεχέσι καὶ διαπονήσας γυμνασίοις ἐσκέδασε καὶ ἀπέπεμψε μεγάλου πάθους σπέρμα μικρόν, οὐκ ἑάσας εἰς μέγεθος προελθεῖν. ἦ γὰρ οὐχ οὕτω παρακελευόμεθα προσέχειν ἀξιούντες ἑαυτοῖς καὶ [561E] παραφυλάττεσθαι καὶ μὴ παραμελεῖν ὅσοι γεγόνασιν ἐκ πατέρων ἢ μητέρων νοσηματικῶν, ἀλλ' εὐθύς ἐξωθεῖν τὴν ἐγκεκραμένην ἀρχὴν εὐκίνητον οὖσαν καὶ ἀκροσφαλῆ προκαταλαμβάνοντας;” “πάνυ μὲν οὖν” ἔφασαν. “οὐ τοίνυν ἄτοπον” εἶπον “ἀλλ' ἀναγκαῖον, οὐδὲ γελοῖον ἀλλ' ὠφέλιμον πρᾶγμα ποιούμεν, ἐπιληπτικῶν παισὶ καὶ μελαγχολικῶν καὶ ποδαγρικῶν γυμνάσια καὶ διαίτας καὶ φάρμακα προσάγοντες οὐ νοσοῦσιν ἀλλ' ἕνεκα τοῦ μὴ νοσῆσαι· τὸ γὰρ ἐκ πονηροῦ σώματος γινόμενον σῶμα τιμωρίας μὲν οὐδεμιᾶς ἰατρείας δὲ καὶ φυλακῆς ἀξιόν ἐστιν· ἦν εἴ τις, ὅτι [561F] τὰς ἡδονὰς ἀφαιρεῖ καὶ δηγμὸν ἐπάγει καὶ πόνον, τιμωρίαν ὑπὸ δειλίας καὶ μαλακίας ἀποκαλεῖ, χαίρειν ἑατέον. ἄρ' οὖν σῶμα μὲν ἔκγονον φαύλου σώματος ἀξιόν ἐστι θεραπεύειν καὶ φυλάττειν, κακίας δ' ὁμοιότητα συγγενικὴν ἐν νέῳ βλαστάνουσαν ἤθει καὶ ἀναφυομένην ἂν δεῖ [562A] καὶ περιμένειν καὶ μέλλειν, ἄχρι ἂν ἐκχυθεῖσα τοῖς πάθεσιν ἐμφανῆς γένηται ‘κακόφρονά τ' ἀμφάνη πραπίδων | καρπὸν’ ὡς φησι Πίνδαρος;”

O. Nicomachus quoted ‘from the second discussion, on the pentad, of his [sc. *Theological*] *Arithmetic*’ in ps.-Iamblichus, *Arithmetical Theology* 42.3-10

οἱ ἄνθρωποι ὅταν μὲν ἀδικῶνται, θεοὺς εἶναι θέλουσιν,
ὅταν δὲ ἀδικῶσιν, οὐ θέλουσι· διόπερ ἀδικοῦνται, ἵνα θεοὺς

εἶναι θέλωσιν· εἰ γὰρ μὴ θέλουσιν εἶναι θεοὺς, οὐ διαμενοῦ-
σιν· εἰ τοῦ διαμένειν οὖν ἀνθρώπους αἴτιον τὸ θέλειν εἶναι
θεοὺς, θέλουσι δέ, ὅταν ἀδικῶνται, τὸ δὲ ἀδίκημά ἐστι μὲν
κακόν, ἀλλ' ἐπὶ συμφέρον τι φύσεως, τὰ δ' ἐπὶ συμφέρον τι
φύσεως ἀγαθῶν ἔργα, φύσις δὲ ἀγαθή, ταῦτόν καὶ πρόνοια.
[10] τὰ κακὰ ἄρα τοῖς ἀνθρώποις κατὰ πρόνοιαν γίνεται.

P. CELSUS quoted at Origen, *Against Celsus* 4.69

οὐδ' ὡς ἄνθρωπος τεκτηνόμενός τι ἐνδεῶς καὶ ἀτεχνότερον δημιουργήσας ὁ θεὸς
προσάγει διόρθωσιν τῷ κόσμῳ, καθαίρων αὐτὸν κατακλυσμῷ ἢ ἐκπυρώσει.

CHAPTER 12

Fate

A. APULEIUS, *On Plato and his Doctrine* 1.12 [205]
(followed by 11F)

sed omnia quae naturaliter et propterea recte feruntur providentiae custodia gubernantur nec ullius mali causa deo poterit adscribi. quare nec omnia ad fati sortem arbitratur esse referenda. ita enim definit: providentiam esse divinam sententiam, conservatricem prosperitatis eius, cuius causa tale susceperit officium; divinam legem esse fatum, per quod inevitabiles cogitationes dei atque incepta complentur. unde si quid providentia geritur, id agitur et fato, et quod fato terminatur providentia debet susceptum videri.

B. CELSUS, quoted in Origen, *Against Celsus* 5.14

ἀλλ' οὔτι γε τὰ αἰσχρὰ ὁ θεὸς δύναται οὐδὲ τὰ παρὰ φύσιν βούλεται· οὐδ' ἂν σύ τι ἐπιθυμήσῃς κατὰ τὴν σαυτοῦ μοχθηρίαν βδελυρόν, ὁ θεὸς τοῦτο δυνήσεται, καὶ χρὴ πιστεύειν εὐθὺς ὅτι ἔσται. οὐ γὰρ τῆς πλημμελοῦς ὀρέξεως οὐδὲ τῆς πεπλανημένης ἀκοσμίας ἀλλὰ τῆς ὀρθῆς καὶ δικαίας φύσεως ὁ θεὸς ἐστὶν ἀρχηγέτης.

C. ARISTIDES QUINTILIANUS, *On Music* 3.26,
pp. 131.20-132.30

ἀλλὰ καὶ οἱ σοφοὶ διττὴν τοῦ μέλ-
λοντος εἶναι φασὶ τὴν ποιότητα, τὴν μὲν γε ἀναγκαίαν
καὶ ἄτρεπτον, ἣν καλεῖσθαι γενησόμενον, τὴν δ' ἀλλοιωτὴν
καὶ οὐ πάντως ἀφωρισμένην, ἣν φασὶ μέλλον· τὴν μὲν οὖν
ἀναγκαίαν τὰ ὑπὲρ σελήνην ἐπέχειν καὶ κατελιφέναι,
τὴν δ' ἀμφίβολον καὶ ἐνδεχομένην τὰ ἐπὶ τάδε· καὶ τὰ μὲν
καθόλου συμβαίνοντα ἄτρεπτά τε εἶναι καὶ ἀναγκαῖα,
τὰ δ' ἐπὶ μέρους εὐμετάβλητα διὰ παντός· καὶ μὴν ὅσα
γινόμενα μὲν τῇ τοῦ παντός συνεργεῖ σωτηρία τε καὶ
τάξει, μὴ γινόμενα δὲ ἐμποδίζει, ταῦτα τυγχάνειν ἀναγ-
[131.30] καῖα· ὅσα δὲ οὔτε γινόμενα τῇ τῶν ὄλων διοικήσει συμ-
[132.1] βάλλεται οὔτε μὴ γινόμενα βλάπτει τὴν σύστασιν, ταῦτα
δὲ ἐπαμφοτερίζειν κατὰ τὴν ἔκβασιν. μαρτυρεῖ δέ μοι
ταῦθ' οὕτως ἔχειν καὶ λόγιον παλαιὸν Πυθικῶν τριπόδων

ἐκφοιτήσαν περί τῆς Μήδων Πλαταιάσιν ἐπὶ τοὺς Ἑλλη-
νας στρατιάς· φησὶ γάρ

τῆ πολλοὶ πείσσονται ὑπὲρ Λάχεσιν τε μόρον τε
τοξοφόρων Μήδων, ὅταν αἴσιμον ἦμαρ ἐπέλθῃ.

δηλον μὲν οὖν ὡς διὰ τοῦ προτέρου τῶν ἐπῶν πρὸ μοίρας
ἀπολέσθαι φησὶ τοὺς Μήδους· ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ εἰ μὲν

[132.10] αἴσιμον παρὰ τὴν ἐσομένην σημαίνειν μοίραν ἐκδεξόμεθα
(ὡς πού φησι καὶ ὁ ποιητής

αἴσα γάρ ἦν ἀπολέσθαι, ἐπὴν πόλις ἀμφικαλύψῃ
δουράτεον μέγαν ἵππον”),

αὐτόθεν φανερόν τὸ τῶν λόγων διάφωνον· εἰ δ’ ἐπὶ τοῦ
προσθήκοντος λάβοιμεν (ὡς ἀλλαχοῦ φησιν

Ἔκτορ, ἐπεὶ με κατ’ αἴσαν ἐνείκεσας),

ταῖς τῶν σημαινομένων ἐπόμενοι συμφωνίαις ἐς ταῦτόν
καταντήσομεν· τὸ μὲν γὰρ θεία ψήφῳ προσήκον ἀποφαν-
θὲν ὡς ἀκόλουθον νενομοθέτηται, τὸ δ’ ἀκόλουθον θεῶν

[132.20] ἐπικυρούντων ἀναγκαῖον· τοῦτο δ’ ἐξ ἅπαντος εἰμαρ-
μένον, ὥστε ὁμοίως πάλιν εὔρηται <τὸ> λόγιον ταῦτόν

παρὰ τὴν εἰμαρμένην καὶ καθ’ εἰμαρμένην πάθος τοῖς
Μήδοις προαγορεύσαν. ἄρ’ οὖν οὕτω περιφανῶς ἐν ἀκαρεῖ
χρόνου λόγους ἐναντίους αὐτοῖς ὁ τοῦ παντός ἐξηγεῖται
προφήτης; πολλοῦ γε καὶ δεῖ· ἀλλὰ γὰρ ἔοικεν ἡμῖν ὑπο-
δηλοῦν τὴν διδυμότητα τῆς πεπρωμένης· τὸ μὲν γὰρ “ὑπὲρ
Λάχεσιν τε μόρον τε” παρὰ τὴν πρώτην ἐκάστου φησὶ
τῆς γενέσεως αἰτίαν, τὸ δ’ “ὅταν αἴσιμον ἦμαρ ἐπέλθῃ”
κατὰ τὴν ἀκολούθως τῆ προκειμένη πράξει συγκυρήσασαν
[132.30] εἰμαρμένην.

D. PS.-PLUTARCH, *On Fate* 571B-D

τῶν δὲ δυνατῶν τὰ μὲν οὐκ ἂν κωλυθεῖν ποτέ, ὥσπερ τὰ κατ’ οὐρανόν, ἀνατολαὶ καὶ
δύσεις καὶ τὰ τούτοις παραπλήσια· τὰ δ’ οἷά τε κωλυθῆναί ἐστιν, ὡς πολλὰ μὲν τῶν
ἀνθρωπίνων πολλὰ δὲ καὶ τῶν μεταρσίων. τὰ μὲν οὖν πρότερον ὡς ἐξ ἀνάγκης
γινόμενον ἀναγκαῖα προσαγορεύεται, ἃ δὲ πῶς τὸνναντίον ἐπιδέχεται ἐνδεχόμενα.
ἀφορίζοιτο δ’ ἂν κατὰ ταῦτα· τὸ μὲν ἀναγκαῖον δυνατόν τὸ ἀντικείμενον ἀδύνατον, τὸ
δ’ ἐνδεχόμενον δυνατόν, οὐ καὶ τὸ ἀντικείμενον δυνατόν. τὸ μὲν γὰρ κα-[C]ταδύναμι
τὸν ἥλιον ἀναγκαῖόν θ’ ἅμα καὶ δυνατόν, ἀντίκειται <γὰρ> ἀδύνατον τὸ μὴ
καταδύναμι· τὸ δὲ καταδύναμι ἡλίου ὄμβρον γενέσθαι <καὶ μὴ γενέσθαι>, ἀμφοτέρω
δυνατὰ καὶ ἐνδεχόμενα. πάλιν δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ἐνδεχομένου, τὸ μὲν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, τὸ

δ' ὡς ἐπ' ἔλαττον, τὸ δ' ὡς ἐπίσης καὶ ὀπότερον ἔτυχε· τοῦτο μὲν φανερόν ὡς αὐτὸ αὐτῷ ἀντιτέτακται, τὸ δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ ἐπ' ἔλαττον ἀλλήλοισ· καὶ ταῦτα μὲν ἐπὶ τῆ φύσει τὸ πλείστον, ἐφ' ἡμῖν δὲ τὸ ἐπίσης. τὸ μὲν γὰρ ὑπὸ κίνα καὶ ὑμ' ἢ ψυχῶς, <ὦν τὸ μὲν> ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὸ δ' ὡς ἐπ' ἔλαττον, τῆ φύσει ἄμφω ὑποτέτακται· τὸ δὲ περιπατεῖν καὶ μὴ καὶ ὅσα τοιαῦτα, ὦν ἐκάτερον ἐπί<σης>, τῆ ἀνθρωπίνῃ ὀρμῇ ὑποτέτακται, ὃ δὴ ἐφ' ἡμῖν καὶ κατὰ [D] προαίρεσιν λέγεται.

E. NICOSTRATUS 25F quoted at Simplicius, *On the Categories* 406.13–16 (paraphrasing Aristotle, *Int.* 9, 18b22-5, to which Nicostratus is appealing in a critique of Aristotle's use of true and false as the defining character of contradictories in *Cat.* 13b33-5)

“αἱ γὰρ εἰς τὸν μέλλοντα χρόνον ἐγκεκλιμένοι προτάσεις οὔτε ἀληθεῖς εἰσιν οὔτε ψευδεῖς διὰ τὴν τοῦ ἐνδεχομένου φύσιν· οὔτε γὰρ τὸ ‘ἔσται ναυμαχία’ ἀληθές οὔτε τὸ ‘οὐκ ἔσται’, ἀλλ’ ὀπότερον ἔτυχεν.”

F. PS.-PLUTARCH, *On Fate* 568C-E

πρῶτον τοῖνον ἴσθι, ὅτι εἰμαρμένη διχῶς καὶ λέγεται καὶ νοεῖται· ἡ μὲν γὰρ ἐστὶν ἐνέργεια ἢ δ' οὐσία. πρῶτον μὲν οὖν ἐνέργειαν τύπῳ ὑπέγραψεν ὁ Πλάτων ἐν τε τῷ Φαίδρῳ λέγων “θεσμός τε Ἀδραστείας ὄδε, ἣτις ἂν <ψυχῇ> θεῷ ξυνοπαδὸς γενομένη.” ἐν τε τῷ Τιμαίῳ “νόμος” οὗς ἐπὶ τῆ τοῦ παντὸς φύσει ὁ θεὸς εἶπε ταῖς ἀθανάτοις ψυχαῖς· ἐν δὲ τῇ Πολιτείᾳ “Ἀνάγκης θυγατρὸς κόρης Λαχέσεως λόγον” φησὶν εἶναι τὴν εἰμαρμένην, οὐ τραγικῶς ἀλλὰ θεολογικῶς τὸ ἀρέσκον αὐτῷ ἀποφαινόμενος. εἰ δὲ κοινότερον ἐθέλοι τις ταῦτα μεταλαβῶν ὑπογράψαι, ὡς μὲν ἐν Φαίδρῳ, λέγοιτ' ἂν ἡ εἰμαρμένη λόγος θεῖος ἀπαράβατος δι' αἰτίαν ἀνεμπόδιστον, ὡς δ' ἐν τῷ Τιμαίῳ, νόμος ἀκόλουθος τῆ τοῦ παντὸς φύσει, καθ' ὃν διεξάγεται τὰ γινόμενα <ὡς δ' ἐν Πολιτείᾳ, νόμος θεῖος καθ' ὃν συμπλέκεται τοῖς γεγενομένοις καὶ τοῖς γινομένοις τὰ γενησόμενα>.¹ τοῦτο γὰρ ἡ Λάχσις ἐργάζεται, ἡ τῆς Ἀνάγκης ἀληθῶς θυγάτηρ, ὡς καὶ πρότερον παρελάβομεν καὶ ὕστερον ἔτι μᾶλλον εἰσόμεθ' ἐν τοῖς κατὰ σχολὴν λόγοις. ἦδε μὲν οὖν ἡ κατ' ἐνέργειαν εἰμαρμένη, ἢ <δὲ> κατ' οὐσίαν ἔοικεν εἶναι σύμπασ' ἢ τοῦ κόσμου ψυχῇ τριχῇ διανεμηθεῖσα, εἷς τε [E] τὴν ἀπλανῆ μοῖραν καὶ εἰς τὴν πλανᾶσθαι νομιζομένην καὶ τρίτην [εἰς] τὴν ὑπουράνιον τὴν περὶ γῆν ὑπάρχουσαν.

¹ suppl. de Lacy and Einarson (for the obvious lacuna)

G. PS.-PLUTARCH, *On Fate* 570B-D

πρὸς δὲ τούτῳ διωρίσθω, πῆ μὲν ἀληθὲς πῆ δὲ ψεῦδος τὸ “πάντα καθ’ εἰμαρμένην”. εἰ μὲν οὖν τὸ ἐν τῇ εἰμαρμένῃ πάντα περιέχεσθαι δηλοῖ, συγχωρητέον εἶναι ἀληθές· εἴ θ’ ὅσα περὶ ἀνθρώ- [C] πους εἶτε κατὰ γῆν ἅπαντα εἶτε κατ’ οὐρανὸν γινόμενα βούλεται τις ἐν τῇ εἰμαρμένῃ τίθεσθαι, καὶ ταῦθ’ ὡς πρὸς τὸ παρὸν συγκεχωρήσθω· εἴ δ’ ὅπερ καὶ μάλλον ἐμφαίνει, τὸ καθ’ εἰμαρμένην οὐχ ἅπαντα, ἀλλ’ αὐτὸ μόνον τὸ ἐπόμενον αὐτῇ σημαίνει, οὐ πάντα ῥητέον καθ’ εἰμαρμένην, οὐδ’ εἰ καθ’ εἰμαρμένην πάντα. οὐδὲ γὰρ νόμιμα οὐδὲ κατὰ νόμον πάνθ’ ὅποσα περιεῖληφεν ὁ νόμος· καὶ γὰρ προδοσίαν καὶ λιποταξίαν καὶ μοιχείαν καὶ πολλὰ ἕτερα τοιαῦτα περιλαμβάνει, ὧν οὐδὲν ἂν τις εἴποι νόμιμον, ὅπότε οὐδὲ τὸ ἀριστεύσαι ἢ τυραννοκτονῆσαι ἢ τι ἄλλο κατορθῶσαι φαίην ἂν ἔ- [D] γωγε νόμιμον. τὸ μὲν γὰρ δὴ νόμιμον πρόσταγμα νόμου ἐστὶ· τὰ δ’ εἴπερ ὁ νόμος προστάττει, πῶς οὐκ ἂν ἀπειθοῖεν καὶ παρανομοῖεν οἳ γε μὴ ἀριστεύοντες καὶ τυραννοκτονούντες καὶ ὅσοι τὰ τοιαῦτα μὴ κατορθοῦσιν; ἢ πῶς, εἰ παράνομοι οἴδε, οὐ δίκαιον κολάζειν τοὺς τοιοῦτους; εἴ γε μὴν ταῦτα λόγον οὐκ ἔχει, μόνον ῥητέον νόμιμά τε καὶ κατὰ νόμον τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀρισθέντ’ ἐπὶ τοῖς ὅπως οὖν πραττομένοις· μόνον δ’ εἰμαρμένα καὶ καθ’ εἰμαρμένην τὰ ἀκόλουθα τοῖς ἐν τῇ θείᾳ διατάξει προηγησάμενοις. ὥστε πάντα μὲν τὰ γινόμενα ἢ εἰμαρμένη περιλαμβάνει, πολλὰ δὲ τῶν ἐν αὐτῇ καὶ σχεδὸν ὅσα προηγείται οὐκ ὀρθὸν λέγειν καθ’ εἰμαρμένην.

H. ALCINOUS, *Didaskalikos* 26 (p. 179.1-33) (follows 9Kk, followed by 17A)

περὶ δὲ εἰμαρμένης τοιαῦτά τινα τῷ ἀνδρὶ
 ἀρέσκει. πάντα μὲν φησὶν ἐν εἰμαρμένῃ εἶναι, οὐ μὴν
 πάντα καθευμάσθαι. ἢ γὰρ εἰμαρμένη νόμου τάξιν
 ἐπέχουσα οὐχ οἷον λέγει διότι ὅδε μὲν τάδε ποιήσει, ὅδε
 δὲ τάδε πείσεται (εἰς ἄπειρον γὰρ τοῦτο, ἀπείρων μὲν
 ὄντων τῶν γεννωμένων, ἀπείρων δὲ τῶν περὶ αὐτοῦς
 συμβαινόντων), ἐπεὶ καὶ τὸ ἐφ’ ἡμῖν οἰχθήσεται καὶ ἔπαινοι
 καὶ ψόγοι καὶ πᾶν τὸ τούτοις παραπλήσιον, ἀλλὰ διότι
 ἤτις ἂν ἔληται ψυχὴ τοιοῦτον βίον καὶ τάδε τινα
 (179.10) πράξει, τάδε τινα αὐτῇ ἔψεται. [2] ἀδέσποτον οὖν ἢ ψυχὴ
 καὶ ἐπ’ αὐτῇ μὲν τὸ πράξει ἢ μὴ· καὶ οὐ κατηνάγκασται

τοῦτο, τὸ δὲ ἐπόμενον τῇ πράξει καθ' εἰμαρμένην συν-
 τελεσθήσεται· οἶον τῷ Πάρις ἀρπάσει τὴν Ἑλένην,
 ἐπ' αὐτῷ ὄντι, ἀκολουθήσει τὸ πολεμήσουσι περὶ τῆς
 Ἑλένης οἱ Ἕλληνες, οὕτω γὰρ καὶ ὁ Ἀπόλλων τῷ
 Λαίῳ προείπεν·

εἰ γὰρ τεκνώσεις παῖδ', ἀποκτενεῖ σ' ὁ φύς.

ἐν τῷ θεσμῷ δὴ περιέχεται μὲν καὶ ὁ Λαῖος καὶ τὸ φύσαι
 αὐτὸν παῖδα, καθείμαρται δὲ τὸ ἐπόμενον.

[3] (179.20) ἢ δὲ τοῦ δυνατοῦ φύσις πέπτωκε μὲν πως μεταξύ τοῦ
 τε ἀληθοῦς καὶ τοῦ ψεύδους, ἀορίστῳ δὲ ὄντι αὐτῷ τῇ
 φύσει ὡσπερ ἐποχεῖται τὸ ἐφ' ἡμῖν· ὁ δ' ἂν ἐλομένων
 ἡμῶν γένηται, τοῦτο ἔσται ἢ ἀληθές ἢ ψεῦδος· τὸ δὲ
 δυνάμει [τουτέστι] τοῦ καθ' ἕξιν καὶ κατ' ἐνέργειαν λεγο-
 μένου διήνεγκεν. τὸ μὲν γὰρ δυνάμει ἐπιτηδειότητά τινα
 ἀποσημαίνει πρὸς τινα οὕτω τὴν ἕξιν ἔχοντα· ὡς ὁ παῖς
 δυνάμει ῥηθήσεται καὶ γραμματικός καὶ αὐλητής καὶ
 τέκτων, ἔσται δὲ τὸ τῆνικαδε ἐν ἕξει ἑνός τινος ἢ δυοῖν
 τούτων, ὁπότεν μάθη καὶ κτήσεται τινα τῶν ἕξεων,
 (179.30) κατ' ἐνέργειαν δὲ ὁπότεν ἐνεργῇ ἀπὸ τῆς ἕξεως ἐκείνης
 ἢν κέκτηται· τὸ δὲ δυνατόν οὐδὲν τούτων, ἀορισταῖνον δὲ
 τῷ ἐφ' ἡμῖν κατὰ τὴν ἐφ' ὁπότερον ῥοπήν λαμβάνει τὸ
 ἀληθεύειν ἢ μή.

I. Origen, *Against Celsus* 5.21

καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ Πυθαγόρου δὲ καὶ Πλάτωνος εἰ καὶ δοκοῦσιν ἄφθαρτον τηρεῖν τὸν
 κόσμον, ἀλλὰ τοῖς παραπλησίσι γε περιπίπτουσι. τῶν γὰρ ἀστέρων κατὰ τινὰς
 περιόδους τεταγμένας τοὺς αὐτοὺς σχηματισμοὺς καὶ σχέσεις πρὸς ἀλλήλους
 λαμβανόντων, πάντα τὰ ἐπὶ γῆς ὁμοίως ἔχειν φασι τοῖς ὅτε τὸ αὐτὸ σχῆμα τῆς
 σχέσεως τῶν ἀστέρων περιείχεν ὁ κόσμος. ἀνάγκη τοίνυν κατὰ τοῦτον τὸν λόγον
 τῶν ἀστέρων ἐκ μακρὰς περιόδου ἐλθόντων ἐπὶ τὴν αὐτὴν σχέσιν πρὸς ἀλλήλους,
 ὁποῖαν εἶχον ἐπὶ Σωκράτους, πάλιν Σωκράτη γενέσθαι ἐκ τῶν αὐτῶν καὶ τὰ αὐτὰ
 παθεῖν, κατηγορούμενον ὑπὸ Ἀνύτου καὶ Μελήτου καὶ καταδικαζόμενον ὑπὸ τῆς ἐξ
 Ἀρείου πάγου βουλῆς.

J. PS.-PLUTARCH, *On Fate* 569A-C

ἀπείρων γὰρ ἐξ ἀπείρου καὶ εἰς ἄπειρον <όντων> τῶν γινομένων τὰ πάντα
 περιβαλοῦσ' ἐν κύκλῳ ἢ εἰμαρμένη οὐκ ἄπειρος ἀλλὰ πεπερασμένη ἐστίν· οὔτε γὰρ
 νόμος οὔτε λόγος οὔτε τι θεῖον ἄπειρον ἂν εἴη. ἔτι δ' ἂν μάθοις τὸ λεγόμενον νοήσας
 τὴν τε ὄλην περίοδον καὶ τὸν σύμπαντα χρόνον, “ὅταν τῶν ὀκτῶ περιόδων” ὡς φησιν

ὁ Τίμαιος “τὰ πρὸς ἄλληλα συμπερανθέντα τάχῃ σχῆ κεφαλὴν, τῷ <τοῦ> ταύτου καὶ ὁμοίως ἰόντος ἀναμετρηθέντα κύκλω.” ἐν γὰρ τούτῳ τῷ χρόνῳ ὠρισμένῳ τ' ὄντι καὶ θεωρουμένῳ πάνθ' ὅσα τε κατ' οὐρανὸν ἅ τ' ἐπὶ τὴν γῆν ἐξ ἀνάγκης ἄνωθεν συνίσταται, πάλιν μὲν εἰς τὸ [B] αὐτὸ καταστήσεται, πάλιν δ' ἐξ ἀρχῆς ὅλα κατὰ τὰ αὐτὰ ὡσαύτως ἀποδοθήσεται. μόνῃ γοῦν ἢ κατ' οὐρανὸν σχέσις αὐτῆ τε πρὸς ἑαυτὴν κατὰ πάντα τεταγμένη πρὸς τε τὴν γῆν καὶ πρὸς τὰ ἐπίγεια πάντα διὰ μακρῶν περιόδων πάλιν ἐπανήξει ποτέ· αἶ τε μετ' αὐτὴν ἐφεξῆς καὶ ἐχόμενοι ἀλλήλαις¹ ἐχομένως παρέσσονται, ἐκάστη τὰ αὐτῆς ἐξ ἀνάγκης φέρουσαι. ἔστω δὲ πρὸς τὸ σαφές τῶν περὶ ἡμᾶς νῦν ὄντων, ὅτι οὐ συμβαίνει ἀπὸ τῶν οὐρανίων ὡς πάντων αἰτιῶν ὄντων καὶ τὸ ἐμὲ γράφειν νυνὶ τάδε καὶ ὡδὶ σέ τε πράττειν ἄπερ καὶ ὅπως τυγχάνεις πράττων· πάλιν² τοῖνον ἐπειδὴν ἢ [C] αὐτῆ ἀφίκηται αἰτία, τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως οἱ αὐτοὶ γενόμενοι πράξομεν, οὕτω δὲ καὶ πάντες ἄνθρωποι· καὶ τὰ θ' ἐξῆς κατὰ τὴν ἐξῆς αἰτίαν γενήσεται καὶπραχθήσεται, καὶ πάνθ' ὅσα <καὶ> κατὰ μίαν τὴν ὅλην περίοδον καὶ καθ' ἐκάστην τῶν ὅλων, ὡσαύτως ἀποδοθήσεται. φανερόν τοῖνον ἤδη ὅ τι ἔφαμεν, τὴν εἰμαρμένην ἄπειρον τρόπον τινὰ οὐσαν μὴ ἄπειρον εἶναι, καὶ τό γε ῥηθέν, ὅτι κύκλος τίς ἐστι, μετρίως που κατῶπται· ὡς γὰρ καὶ ἢ τοῦ κύκλου κίνησις ὅ τε ταύτην παραμετρῶν χρόνος κύκλος τίς ἐστιν, οὕτω καὶ τῶν κατὰ κύκλον γινομένων ὁ λόγος κύκλος ἂν νομισθεῖη.

**K. PLUTARCH, *Table-Talk* 9.5, 740C-D (Lamprias
speaking about Plato's discussion of the soul's choice of its
next life in *Republic* 10, 617d-619b)**

“ἀεὶ μὲν γὰρ ἄπτεται τῶν τριῶν αἰτιῶν, ἅτε δὴ πρῶτος ἢ μάλιστα συνιδῶν, ὅπη τὸ καθ' εἰμαρμένην τῷ κατὰ τύχην αἰθίς τε τὸ ἐφ' ἡμῖν ἐκατέρω καὶ συναμφοτέροις ἐπιμίγνυσθαι καὶ συμπλέκεσθαι πέφυκε. νῦν δὲ θαυμαστῶς, ἣν ἔχει δύναμιν <έν> τοῖς ἡμετέροις πράγμασιν ἕκαστον, ὑποδεδήλωκεν, τὴν μὲν αἴρεσιν τῶν [D] βίων τῷ ἐφ' ἡμῖν ἀποδιδούς (ἀρετὴ γὰρ ἀδέσποτον καὶ κακία), τὸ δ' εὖ βιοῦν τοὺς ὀρθῶς ἐλομένους καὶ τάναντία τοὺς κακῶς εἰμαρμένης ἀνάγκη συνάπτων· αἱ δὲ τῶν κλήρων ἀτάκτως διασπειρομένων ἐπιπτώσεις τὴν τύχην παρεισάγουσιν καὶ τροφαίς

¹ [ἐχόμενοι ἀλλήλαις] Sieveking

² † πάλιν Sieveking

καὶ πολιτείας, ὧν ἕκαστοι λαγχάνουσι, πολλὰ τῶν ἡμετέρων προκαταλαμβάνουσιν. ὅρα δὴ μὴ τῶν κατὰ τύχην αἰτίαν ζητεῖν. ἀλογόν ἐστιν· ἂν γὰρ ἔν τινι λόγῳ φαίνεται γεγονώς ὁ κλήρος, οὐκέτι γίνεται κατὰ τύχην οὐδ' αὐτομάτως ἀλλ' ἔκ τινος εἰμαρμένης καὶ προνοίας.”

L. [PLUTARCH], *Letter to Apollonius* 114C-D

οὐδεὶς γὰρ ἀγαθὸς ἀξίος θρήνων ἀλλ' ὕμνων καὶ παιάνων, οὐδὲ πένθους ἀλλὰ μνήμης εὐκλεοῦς, οὐδὲ δακρύων ἐπωδύνων ἀλλὰ θυσιῶν ἀπαρχῶν, εἴ γ' ὁ μετηλλαχώς θεϊότερόν [D] τινὰ βίον μετέληφεν, ἀπαλλαγείς τῆς τοῦ σώματος λατρείας καὶ τῶν ἀτρύτων τούτων φροντίδων τε καὶ συμφορῶν, ἃς ἀνάγκη τοὺς εὐλιχότας τὸν θνητὸν βίον ὑπομένειν, ἕως ἂν ἐκπλήσῃσι τὸν ἐπικλωσθέντα τῆς ζωῆς βίον, ὃν ἔδωκεν ἡμῖν ἢ φύσις οὐκ εἰς ἅπαντα τὸν χρόνον, ἀλλὰ καθ' ἕκαστον ἀπένειμε τὸν μερισθέντα κατὰ τοὺς τῆς εἰμαρμένης νόμους.

M. PLUTARCH, *Delayed Punishment* 562B–C (on punishments that precede – or pre-empt – the crime: Plutarch speaking)

ἄρκτων μὲν γὰρ ἔτι νήπια καὶ λύκων τέκνα καὶ πιθήκων εὐθὺς ἐμφαίνει τὸ συγγενὲς ἦθος ὑπὸ μηδενὸς ὑπαμπεχόμενον μηδὲ καταπλαττόμενον· ἢ δ' ἀνθρώπου φύσις εἰς ἔθη καὶ δόγματα καὶ νόμους ἑαυτὴν ἐμβαλοῦσα κρύπτει τὰ φαῦλα καὶ τὰ καλὰ μιμεῖται πολλάκις, ὥστ' ἢ παντάπασιν ἐξαλείψαι καὶ διαφυγεῖν ἐγγενῆ κηλίδα τῆς κακίας, ἢ διαλαθεῖν πολὺν χρόνον οἷον ἔλυτρόν τι τὴν πανουργίαν [C] ἑαυτῇ περιβαλοῦσαν, διαλαθεῖν [C] δ' ἡμᾶς τοὺς ὥσπερ ὑπὸ πληγῆς ἢ δῆγματος ἐκάστου τῶν ἀδικημάτων μόλις αἰσθανόμενος τῆς κακίας, μᾶλλον δ' ὅλως τότε γίνεσθαι νομίζοντας ἀδίκους ὅτ' ἀδικοῦσιν, ἀκολάστους ὅθ' ὑβρίζουσιν καὶ ἀνάνδρους ὅτε φεύγουσιν (ὥσπερ εἴ τις οἶοιτο τοῖς σκορπίοις ἐμφύεσθαι τὸ κέντρον ὅτε τύπτουσι, καὶ ταῖς ἐχίδναις τὸν ἰὸν ὅτε δάκνουσιν, εὐήθως οἰόμενος· οὐ γὰρ ἅμα γίνεταί καὶ φαίνεται τῶν πονηρῶν ἕκαστος, ἀλλ' ἔχει μὲν ἐξ ἀρχῆς τὴν κακίαν χρήται δὲ καιροῦ καὶ δυνάμει ἐπιλαβόμενος τῷ κλέπτειν ὁ κλέπτης καὶ τῷ παρανομεῖν ὁ τυραννικός).

N. MAXIMUS, *Oration* 13.4f-k (part of a long argument, all of which is worth reading, that divine prophecy is no different in kind from the predictive powers of human reason)

καὶ στρατηγὸς στρατόπεδον ἔχων, καὶ τὰ ὅπλα εἰδώς, καὶ τῆς παρασκευῆς μεμνημένος, καὶ τῶν πολεμίων αἰσθανόμενος, οἶδεν τὸ ἀποβησόμενον. [g] καὶ ἰατρὸς τὸν κάμνοντα ἰδών, καὶ τῆς νόσου ξυνεῖς, καὶ τῆς τέχνης αἰσθανόμενος, οἶδεν τὸ

ἀποβησόμενον. [h] ὁρᾷς τὸ πλῆθος τῶν μάντεων, ὡς σαφές, ὡς τεχνικόν, ὡς εὐστοχόν; [i] εἰ μὲν οὖν τὸ ἐφ' ἡμῖν αὐτὸ ἦν καθ' αὐτό, ἀπήλλακτο δὲ εἰμαρμένης, οὐδὲν ἔδει μαντικῆς· [k] εἰ δὲ ἀνακέκραται τὸ ἐφ' ἡμῖν τοῖς ὄλοις, μέρος ὅσον καὶ τοῦτο τῆς εἰμαρμένης, κατὰ μὲν τὸ ἀναγκαῖον ἡ μαντικὴ στήσεται· κατὰ δὲ τὸ δῆλον ἢ μὴ, βουλεύσεται.

O. PS.-PLUTARCH, *On Fate* 574D

ὁ <μὲν> οὖν ἡμέτερος λόγος ἐπὶ κεφαλαίων εἰπεῖν τοιοῦτός τις ἂν εἴη, ὁ δὲ τούτων ἐναντίος οὐ μόνον ἐν εἰμαρμένη ἀλλὰ καὶ καθ' εἰμαρμένην πάντα τίθεται, πάντα δὲ θατέρω συνάδει· τὰ δὲ τῷ ἐτέρῳ συνωδὰ δῆλον ὅτι καὶ θατέρω.

CHAPTER 13

Epistemology

A. ALCINOUS, *Didaskalikos* 4.2-8 (pp. 154.18-156.23) (followed by 14A)

σαφέστερον δ' ἐπιόντων κριτῆς
 μὲν ἂν λέγοιτο ὁ φιλόσοφος, ὑφ' οὗ τὰ πράγματα
 (154.20) κρίνεται, κριτῆς δὲ καὶ ὁ λόγος, δι' οὗ τὸ ἀληθές
 κρίνεται, ὃ καὶ ὄργανον ἔφαμεν εἶναι. διττός δ' ἐστὶν ὁ
 λόγος· ὁ μὲν γὰρ ἐστὶ παντελῶς ἄληπτός τε καὶ ἀτρεκής,
 ὁ δὲ κατὰ τὴν τῶν πραγμάτων γνώσιν ἀδιάψευστος.
 τούτων δὲ ὁ μὲν πρότερος θεῶν δυνατός, ἀνθρώπῳ δὲ
 ἀδύνατος, ὁ δὲ δεύτερος καὶ ἀνθρώπῳ δυνατός. [3] διττός
 δὲ καὶ οὗτος, ὁ μὲν περὶ τὰ νοητά, ὁ δὲ περὶ τὰ αἰσθητά·
 ὧν ὁ μὲν περὶ τὰ νοητά ἐπιστήμη τέ ἐστὶ καὶ ἐπιστη-
 μονικός λόγος, ὁ δὲ περὶ τὰ αἰσθητά δοξαστικός τε καὶ
 δόξα. ὅθεν ὁ μὲν ἐπιστημονικός τὸ βέβαιον ἔχει καὶ
 (154.30) μόνιμον, ἅτε περὶ τῶν βεβαίων καὶ μόνιμων ἀρχῶν.
 ὁ δὲ πιθανὸς καὶ δοξαστικός πολὺ τὸ εἰκὸς διὰ τὸ μὴ περὶ
 τὰ μόνιμα εἶναι.

[4] ἐπιστήμης δὲ τῆς περὶ τὰ νοητά καὶ
 δόξης τῆς περὶ τὰ αἰσθητά ἀρχαὶ νόησις τε καὶ
 αἴσθησις. ἢ μὲν οὖν αἴσθησις ἐστὶ πάθος ψυχῆς διὰ
 σώματος ἀπαγγελτικὸν προηγουμένως τῆς πεπονθυίας
 δυνάμεως· ὁπότεν δὲ ἐν τῇ ψυχῇ διὰ τῶν αἰσθητηρίων
 κατὰ τὴν αἴσθησιν τύπος ἐγγένηται, ὅπερ ἐστὶν αἴσθησις,
 ἔπειτα οὗτος μὴ διὰ χρόνου πλήθος ἐξίτηλος γένηται,
 ἀλλ' ἔμμονος καὶ σωζόμενος, ἢ τούτου σωτηρία μνήμη
 (154.40) καλεῖται.

[5] δόξα δὲ ἐστὶ συμπλοκὴ μνήμης καὶ αἰσθήσεως·
 ὁπότεν γὰρ ἐντύχωμεν αἰσθητῶ τινι πρῶτον καὶ ἀπ' αὐ-
 τοῦ αἴσθησις ἡμῖν γένηται καὶ ἀπὸ ταύτης μνήμη, ἔπειτα
 ἐντύχωμεν τῷ αὐτῷ πάλιν αἰσθητῶ, τὴν προὑποκειμένην
 μνήμην συντίθεμεν τῇ ἐκ δευτέρου γενομένη αἰσθήσει καὶ
 ἐν ἑαυτοῖς λέγομεν φέρε Σωκράτης, ἵππος, πῦρ, καὶ ὅσα
 τοιαῦτα· καὶ τοῦτο καλεῖται δόξα, συνθέντων ἡμῶν τὴν
 προὑποκειμένην <μνήμην> τῇ νεωστὶ γινομένη αἰσθήσει·
 καὶ ὅταν μὲν συμφωνήσῃ ταῦτα καταλληλὰ γινόμενα,
 ἀληθῆς γίνεται δόξα, ὅταν δὲ παραλλάξῃ, ψευδῆς. ἂν
 γὰρ ἔχων τις μνήμην Σωκράτους ἐντυχῶν Πλάτωνι οἰηθῇ
 κατὰ τινὰ ὁμοιότητα Σωκράτει πάλιν ἐντυγχάνειν, ἔπειτα
 (155.10) τὴν ἀπὸ Πλάτωνος αἴσθησιν ὡς ἀπὸ Σωκράτους λαβὼν
 συνθείη ἢ ἔχει περὶ Σωκράτους μνήμη, ψευδῆς γίνεται ἢ
 δόξα, ἐν ᾧ δὲ γίνεται ἢ μνήμη καὶ ἢ αἴσθησις, τοῦτο
 κηρίνῳ ἐκμαγεῖω ὁ Πλάτων ἀπεικάζει. ὅταν δὲ τὰ

δοξασθέντα ἐξ αἰσθήσεως καὶ μνήμης ἀναπλάσσα-
σα ἢ ψυχὴ τῆ διανοίᾳ ἀποβλέπη εἰς ταῦτα ὡσπερ εἰς
ἐκεῖνα, ἀφ' ὧν ἐγένετο, ἀναζωγράφησιν τὸ τοιοῦτον ὁ
Πλάτων καλεῖ, ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ φαντασίαν· τὴν δὲ
διάνοιαν φησι τὸν αὐτῆς τῆς ψυχῆς πρὸς αὐτὴν
διάλογον, λόγον δὲ τὸ ἀπ' ἐκείνης ρεῦμα διὰ
(155.20) τοῦ στόματος χωροῦν μετὰ φθόγγου.

[6] νόησις δ' ἐστὶ

νοῦ ἐνέργεια θεωροῦντος τὰ πρῶτα νοητὰ· αὕτη διττὴ
ἔοικεν εἶναι, ἢ μὲν πρὸ τοῦ ἐν τῷδε τῷ σώματι γενέσθαι
τὴν ψυχὴν, θεωρούσης αὐτῆς τὰ νοητὰ, ἢ δὲ μετὰ τὸ
ἐμβιβασθῆναι εἰς τόδε τὸ σῶμα· τούτων δὲ ἢ μὲν πρὸ τοῦ
ἐν σώματι γενέσθαι τὴν ψυχὴν αὐτὸ τοῦτο νόησις
ἐκαλεῖτο, γενομένης δὲ αὐτῆς ἐν σώματι ἢ τότε λεγομένη
νόησις νῦν ἐλέχθη φυσικὴ ἔννοια, νόησις τις οὖσα
ἐναποκειμένη τῇ ψυχῇ. ὅταν οὖν φῶμεν τὴν νόησιν
ἀρχὴν εἶναι τοῦ ἐπιστημονικοῦ λόγου, οὐχὶ τὴν νῦν
(155.30) λεγομένην φαμέν, ἀλλὰ τὴν ὅτε χωρὶς τοῦ σώματος ἦν ἢ
ψυχῇ, ἥτις, ὡς ἔφαμεν, τότε μὲν νόησις ἐλέγετο, νῦν δὲ
φυσικὴ ἔννοια· καλεῖται δὲ ὑπ' αὐτοῦ ἢ φυσικὴ ἔννοια
καὶ ἐπιστήμη ἀπλή καὶ πτέρωμα ψυχῆς, ἔσθ' ὅτε δὲ
καὶ μνήμη. [7] ἐκ δὲ τούτων ἀπλῶν οὐσῶν ἐπιστημῶν ὁ
φυσικὸς καὶ ἐπιστημονικὸς συνέστηκε λόγος, φύσει
ἐνυπάρχων.

οὐκοῦν ὄντος καὶ ἐπιστημονικοῦ λόγου καὶ
δοξαστικοῦ, οὐσης δὲ καὶ νοήσεως καὶ αἰσθήσεως, ἔστι
καὶ τὰ τούτοις ὑποπίπτοντα, οἷον τὰ νοητὰ καὶ αἰσθητὰ·
καὶ ἐπεὶ τῶν νοητῶν τὰ μὲν πρῶτα ὑπάρχει, ὡς αἱ ιδέαι,
(155.40) τὰ δὲ δεύτερα, ὡς τὰ εἶδη τὰ ἐπὶ τῇ ὕλῃ ἀχώριστα ὄντα
τῆς ὕλης, καὶ νόησις ἔσται διττὴ, ἢ μὲν τῶν πρώτων, ἢ δὲ
τῶν δευτέρων. καὶ πάλιν ἐπεὶ τῶν αἰσθητῶν ἐστὶ τὰ μὲν
πρῶτα, ὡς αἱ ποιότη-(156.1)τες, οἷον χρῶμα, λευκότης, τὰ δὲ
κατὰ συμβεβηκός, οἷον τὸ λευκόν, τὸ κεχρωσμένον,
μετὰ δὲ ταῦτα τὸ ἄθροισμα, οἷον πῦρ, μέλι, οὕτω δὲ καὶ
αἰσθησις ἢ μὲν τις ἔσται τῶν πρώτων πρώτη λεγομένη, ἢ
δὲ τῶν δευτέρων δευτέρα. τὰ μὲν δὴ πρῶτα νοητὰ νόησις
κρίνει οὐκ ἄνευ τοῦ ἐπιστημονικοῦ λόγου, περιλήψει τινὶ
καὶ οὐ διεξόδῳ, τὰ δὲ δεύτερα ὁ ἐπιστημονικὸς λόγος οὐκ
ἄνευ νοήσεως· τὰ δὲ πρῶτα αἰσθητὰ καὶ τὰ δεύτερα ἢ
αἰσθησις κρίνει οὐκ ἄνευ τοῦ δοξαστικοῦ λόγου, τὸ δὲ
(156.10) ἄθροισμα ὁ δοξαστικὸς λόγος οὐκ ἄνευ τῆς αἰσθήσεως.

[8] τοῦ νοητοῦ δὲ κόσμου πρώτου ὄντος νοητοῦ, τοῦ δ' αἰσθητοῦ ἀθροίσματος, τὸν μὲν νοητὸν κόσμον κρίνει νόησις μετὰ λόγου, τουτέστιν οὐκ ἄνευ λόγου, τὸν δὲ αἰσθητὸν ὁ δοξαστικὸς λόγος οὐκ ἄνευ αἰσθήσεως. οὔσης δὲ θεωρίας καὶ πράξεως, ὁ ὀρθὸς λόγος οὐχ ὁμοίως κρίνει τὰ τῆ θεωρία ὑποπίπτοντα καὶ τὰ πρακτά, ἀλλ' ἐν μὲν τῇ θεωρίᾳ ἐπισκοπεῖ τὸ ἀληθές καὶ τὸ μὴ οὕτως ἔχον, ἐν δὲ τοῖς πρακτοῖς, τί τὸ οἰκείον καὶ τί τὸ ἀλλότριον καὶ τί τὸ πραττόμενον. τῷ γὰρ ἔχειν ἔννοιαν (156.20) φυσικὴν καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ τῷ λόγῳ χρώμενοι καὶ ἀναφέροντες ἐπὶ τὰς φυσικὰς ἐννοίας ὡς ἐπὶ μέτρα τινὰ ὠρισμένα κρίνομεν, εἴτε οὕτως ἔχει τὰδε τινὰ, εἴτε καὶ ἐτέρως.

B. ANONYMOUS (1), *On the Theaetetus* 2.11-3.28 (from the preface)

τῶν δὲ Πλα-
τωνικῶ[ν] τινες ὥη-
θησ[αν περὶ] κριτηρίου
εἶ[ναι] τ[ὸ]ν διάλογον,
ἐπ[ε]ῖ καὶ πλεονάζει
ἐν τῇ περὶ τούτου σκέ-
ψει. τὸ δ' οὐχ οὕτως ἔ-
χει, ἀλλὰ πρόκειται πε-
ρὶ ἐπιστήμης εἰπ[ε]ῖν
[2.20] τ[ῆ]ς ἀ[πλ]ῆς καὶ ἀσ[υ]ν-
θέτου· εἰς τοῦτο δὲ ἀ-
ν[α]γκαιῶς περὶ κριτη-
ρί[ο]υ σκοπεῖ. λέγω δὲ
νῦν κριτήριον τὸ [δ]ι'
οὐ κρίνομεν ὡς ὀρ[γ]ά-
νου. [δ]εῖ γὰρ ἔχειν ᾧ
κρινόμεν τὰ πρά-
γματα. εἶτα, ὅταν ἀκρι-
βές ᾖ τοῦτο, ἢ τῶν κα-
[2.30] λῶς κριθέντων μό-
νιμος παραδοχὴ γί-
ν[ε]τ[α] ἐπιστήμη. ἀλ-
λ' οὔτ[οί] φασιν αὐτὸν
περὶ ἐπιστήμης

προθέμενον ζητ[εῖν]
ἐν μὲν τῷ Θεαιτήτῳ
περὶ ἃ οὐκ ἔστιν δει-
κνύναι, ἐν δὲ τῷ Σοφι-
στῇ περὶ ἃ ἔστιν. προσ-
[2.40] ἦλθον μὲν οὖν ἐγγύς,
οὐ μὴν ἔτυχον τὰ-
ληθοῦς· οὐ γὰρ ζητεῖ
τὴν ὕλην περ[ὶ] ἣν στρέ-
φεται ἢ [ἐ]π[ι]στήμη,
ἀλλὰ τίς οὐσ[ί]α αὐτῆς. ἔτε-
ρον δὲ ἔστιν τοῦτο ἐ-
κείνου, ὡς ἐπὶ τῶν τε-
χνῶν ἄλλο μὲν ἔστιν
τὸ ζητεῖν ἐκάστης
[2.50] τὴν οὐσίαν, ἄλλο δὲ
τὸ τὴν ὕλην, περὶ ἣν
πραγματεύονται. ἐ-
[3.1] πεί δ[ὲ] ἐπ[ι]στήμη ἦν
δόξα ὀρθῆ δεθείσα αἰ-
τία λογισμοῦ – τότε γὰρ
ἴσμεν τὰ πράγματα
ὅταν μὴ μόνον εἰδῶ-
μεν ὅτι ἔστιν ἀλλὰ καὶ

διὰ τί – ἦσαν δὲ οἱ τὰς
αἰσθήσεις ἐκτετι-
μηκότερες διὰ τὸ ἔχειν
[3.10] αὐτάς τι πληκτικὸν
ἀνατιθέντες αὐταῖς
καὶ τὴν ἀκρεΐβειαν,
πρώτον μὲν ταύτην
βασανιεῖ τὴν ὑπό-
λημψιν, εἶτα μεταβή-
σεται ἐπὶ δόξαν ὀρ-
θῆν, μετὰ ταύτην ἐπὶ
δόξαν ὀρθῆν μετὰ
λόγου, καὶ ἐνθάδε κα-
[3.20] τ[α] παύσει τ[ῆ]ν ζητη-
[σιν· εἰ] γ[ὰρ] προσλάβοι
τ[ὸν] δ[ε]σμὸν τῆς αἰτί-
α[ς, γί]νεται αὐ[τ]ῷ τέ-
λει[ο]ς ὁ τῆ [ς] τοιαύτης
ἐπ[ι]σ[τ]ῆ[μ]ης λόγος. τὰ
μέ[ν] οὖν τοιαῦτα καὶ
ἐν τῇ ἐξηγήσει σα-
[φ]ηγησθήσεται.

C. ANONYMOUS (1), *On the Theaetetus* 14.45-15.30

οὐ[κ] εἶπεν “μανθάν[εις]	[15.10] ἕκαστον θεώ[ρ]ημα	νωνι δόξαν [ὀρ]θὴν
π[αρά] Θεωδώρου γεω-	γνώσις τῶν [κ]ατ[ά]	δεθ[εῖσ]αν
[15.1] μετρίαν; ἀλλ[ὰ] “τινὰ τῆς	γεωμετρίαν καὶ μου-	αἰτία λογισμ[ο]ῦ· Ἄ-
γεωμετρία[ς]. ο]ὐ γάρ	σικήν. ἐκ δὲ τ[οῦ]των	ριστοτέλης δ[ὲ] ὑ]πό-
περὶ τῆς συγ[θ]έτου	τῶν καθ’ ἕκα[στ]ον	λημψιν μετὰ [ἀπ]ο-
ἐπιστήμης [ἐ]στίν	μία τις ἀποτ[ελ]εῖτ[αι]	δείξεω[ς]. Ζ[ή]ν[ω]ν
αὐτῷ ὁ λόγος,] ἦν καὶ	σύνθετος. ἢ τ[οί]νυν	δὲ ἕξι[ν] ἐν π[ρο]σ[θ]έ
συσ[τ]ημ[α]τικ[ή]ν τι-	ἀπλή προτ[έρα] ἐσ[τ]ίν	ξι[ε]ι φ[αντασι]ώ[ν] ἀ-
νες ὀνομάζ[ο]υσιν,	τῆς συνθέτ[ου]. καὶ]	με[ταπτωτ]ον ὑ[πὸ] λό-
ἀλλὰ περὶ τῆ[ς] ἀ[π]λής,	ταύτην αὐτὸ[ς] μὲν	[15.30] γο[υ]σ[τ]]
οἷα ἐστίν καὶ [ἦ] κατὰ	[15.20] ὠρίσατο ἐν [τῷ] Μέ-	

D. ANONYMOUS (1), *On the Theaetetus* 46.34-48.11

“πειρῶ μιμούμε-	τος ἱκανῶ[ς] εἶ[ι]χεν	[ἦ]ν γὰρ πλήρης ὡς
νος τὴν περὶ τῶν	λέγειν περὶ ἐπιστή-	[47.20] [ὦ]ν ε[ὑ]φύης τῶν κοι-
δυνάμεων ἀπόκρι-	μη[ς] ο]ὔτε ἄλλου οὐ-	[ν]ῶν ἐγγυῶν καὶ
σιν, ὥσπερ ταύτας	τως ἀ]χοῦσαι [ῥ]άδι-	[οὐ]κ εἶ[χεν] αὐ]τὰς σφό-
πολλὰς οὔσας ἐγὶ εἶ-	ον ἦ[ν], ὡς διεκελεύ-	[δρα ἐπικεκ]αλυμμέ-
δει περιέλαβες, οὐ-	ετο Σ[ω]κρ[άτ]η[ς]. “οὐ	[ν]ας. “ἀ[ρα] καὶ] ὅτι ἐπι-
[46.40] τως καὶ τὰς πολλὰς	μὲν θῆ αὐ] οὐδὲ ἀπαλ-	[τ]ηδεύω τὴν αὐτὴν
ἐπιστήμας ἐνὶ λό-	λαγῆναι τοῦ μέλειν.	[τέ]χ[ν]η[ν] ἀκήκοας;”
γω προσειπεῖν.”	[47.10] ὠ[δί]νεις γάρ, ὦ φί-	ἄρ’ οὖν ἦσθου, ὅτι καὶ
αὶ γὰρ φυσικαὶ ἔννοι-	λε [Θε]αίτητε θ[ι]ὰ τὸ	αὐτὸς τὴν αὐτὴν τέ-
αι δέονται διαρθρώ-	μῆ [κ]ενός, ἀλλ’ ἐγκύ-	χνην ἔχω τῆ μη-
σεως, πρὸ δὲ τούτου	μωγ εἶ[ν]αι.” καίτοι	[47.30] [τρί, ὅτι μα]ιεύομαι;
ἐπιβάλλουσι μὲν	μῆ ἐ[πιτ]υγχάνων	[ἐξ ἐκείν]ης ἔλεγεν
τοῖς πράγμασι τῷ	ὁ Θε[αίτητο]ς οὐκ ἀφί-	ἐα[υτὸ]ν μαιευτικόν,
ἔχειν αὐτῶν ἴχνη,	[σ]τατὸ [τοῦ] σφοπεῖν	ὅ[τι] ἦ] διδασκα[λ]ία ἀ-
οὐ μὴν τρανώς. διὰ	περὶ [τῆς] ἐπιστή-	τ[οῦ] τ[οιαύτη]ς ἦν·
[47.1] τούτου οὔτε ὁ Θεαίτη-	[μ]η[ς], [τί] πρότ’ ἐστίν.	[ἀλλ]ῶς μ[ὲ]ν γὰρ ἀπε-

[φαίν]ετο [κ]αί εἶχεν [δόγ]ματα, ἐν δὲ τῷ [διδά]σκειν αὐτοῦς [παρ]εσκευάζεν [47.40] [τοὺς] μαθηθάνοντας [λέγει]ν περὶ τῶν π[ραγ]μάτων ἀνα- πτύ[σ]των αὐτῶν	τὰς φυσικὰς ἐννοι- ας καὶ διαρθρῶν καὶ τοῦτο ἀκόλο[υ]θον τῷ δόγματι τῷ τὰς λεγόμενας μαθήσεις [48.1] ἀναμνήσεις ε[ἶ]γα[ι] κ[αί] πᾶσαν ἀνθρώπου ψυχὴν τεθεᾶσθαι τὰ	ὄντα καὶ δεῖν αὐτῇ οὐκ ἐνθέσεως μαθη- μάτων, ἀλλὰ ἀνα- μνήσεως. περὶ δὲ τούτου τοῦ δόγματος ῥηθήσεται ἐν τοῖς εἰς [48.10] τὰ Περὶ ψυχῆς ὑπο- μνήμασι.

E. ANONYMOUS (1), *On the Theaetetus* 52.44-53.36

ἐπιζητήσει- εν ἂν τις εἰ δύναται εἶδωλον εἶναι ἢ ψεῦδος ὃ ἐννοεῖ [53.1] ὅστισοῦν, καθ' οὓς γε αἱ μαθήσεις ἀνα- μνήσεις εἰσίν. ἀλλ' εἰ μὲν ἐλέγετο, [ὅτ]ι ὁ- μοίως ἠπίστ[αν]το [α]ἰ ψυχαὶ καὶ α[ἰ] πάλαι καὶ ἐνσωμ[α]τωθεῖ- σαι, κἄν ἡμ[ῖν] ἢ ἀπορία κ[αί] [53.10] τοσ λόγ[ο]ς ε[ἶ]στ[α]	τῶν μ[.]σ[ε] ρησε[.]μ[ε] τ[.]ν [.]]τα [.]νη[.]]ε [.]αυ[.]]ε [.]ον [.]]εἰ [.]ε[.]] [.]ωστ[.]] [.]ρσκ[.]] [53.20] [.]η[.]] [.]ραιμ[.]] ἄ[.] βραδ[έ]ων π[ροσκρι-] γοντα[ι] ε[ἶ]ς σώματα καὶ αἰ μὲν εἰς [το]ιᾶδε,	αἰ δὲ εἰς τοιᾶδε, κ[αί] αἰ μὲν ἐν τ[οι]οῦτοι[ς] ἔ- θεσι, αἰ δ[έ] ἐν τ[οι]οῦ- τοις, πᾶ[λιν] δὲ αἰ μὲν θάττον, α[ἰ] δὲ βρά- [53.30] διον ἀν[αμν]η- σκονται. [ἔ]νια[ι] δὲ καὶ παντε[λ]ῶς ἐ[πι]τε- θολωμ[έν]αι οὐδ[έ] κρι- γαντ[ε]ς οὐδ[έ] ἐν, δ[ι]α- κεῖντ[αί] εἰ[κη], διὸ ψευδο[ς] [ἐ]ννολο[ο]ῦσ[ι]ν.

F. ANONYMOUS (1), *On the Theaetetus* 56.11-37

“[ἀ]λλ' αὐτοὶ παρ' αὐτῶν, [πο]λλὰ καὶ καλὰ εὐρόν- τ[ε]ς τε καὶ τεκόντες.” καὶ πῶς ἔτι ἀναμνη- σκονται αἰ ψυχαί, εἴ γε ἢ μαθηθάνουσιν ἢ εὐ- ρίσκουσιν; λέγονται μὲν εὐρίσκειν καὶ οἱ ἄ- πολέσαντές τε καὶ ὑ-	[56.20] στερον λαβόντες αὐ- τό. ἤδη μέντοι οὐκ ἄ- εὶ χρήται τῷ τῆς ἀ- ναμνήσεως ὀνόμα- τι, ἀλλὰ ὅταν προηγου- μένως περὶ τούτου σκοπῇ. ἐδήλωσεν δὲ ἐν τῷ Μένωνι εἰπῶν· “διαφερέτω	δὲ μηδὲν εἴτε διδα- [56.30] κτὸν εἴτε ἀναμνη- στὸν αὐτὸ λέγομεν.” “τῆς μέντοι μαιείας ὁ θεὸς καὶ ἐγὼ αἴτιος.” οὐ γὰρ ἱκαναὶ αἰ ἐννοιαὶ ἀποφῆναι σοφόν, ἂν μὴ ἢ ὁ προσδιαρθρώ- σων.

G. ANONYMOUS (1), *On the Theaetetus* 57.11-42

“ένίοις δέ, ὦ Θεαίτη- τε, οἱ ἄν μοι μὴ δό- ξωσί πως ἐγκύμο- νες εἶνα[ι].”	ἀνάμνη[σιν] εἶνα[ι]. πῶς οὖν [ἐνθά]δε φησὶ [ὅτι καὶ] ἑαυτῷ δοκε[ῖ τινας εἶ]ναι [ἀ-]	χειρα· ὅθεν οὐδὲ μ[ά-] την προέταξε τοῦ “ἐγκύμονες” τὸ “πως”, ἀλλὰ ἵνα ἐξακούη-
καὶ μὴν ἐν τῷ Συ[μ-] ποσ[ί]φ φησί, ὅ[τι] κοῦσι π[άντ]ες ἄ[ν-] θρωποι χ[αὶ] κα[τὰ] ψ[υ-] χὴν κα[ὶ] χ[ατὰ] σώμα· [57.20] καὶ εἰ[κό]ς [έστι]ν τ[ού]- το τ[ὸ] ψυ[χ]ῆ[ς] κυ[ή]σασ[α]	κύμονας; [ἐπ]ὶ [το]ύτου τοίνυν ἀκουστέο[ν] “ἐπὶ τοῦδε τοῦ βίου”. οὐδὲ γάρ, εἰ ἐνήν πο- [57.30] τε, κατὰ πᾶσαν ἐν- σωμάτωσιν δύνα[ν-] ται ἔχειν αὐτὰ πρό-	ται τρόπον τιν[ά] μ[ὴ] εἶναι ἐγκύμονα[ς], κατὰ τὸ πρόχειρο[ν] [57.40] ἐν δὲ τῷ καθόλο[υ] λόγῳ εἶ[ν]αι τοια[ύ-] τας ἀνάγκη.

H. PAPYRUS (anonymous): *POxy* 4941, fr. 1, col. i.6-14

[. . . .] ἐξῆς δὲ τούτωι [ὁ Θεαίτ]ητος οὐτοσί,
[κα]ὶ μὲν δὴ ἐπὶ τῷ Θε[α]ί[τ]ῆτῳ [ὁ Σο]φίστης
[τ]ε καὶ Πολ[ι]τικὸς, τὴν ὀριστικὴν τε καὶ τὴν
[δ]ι[α]ιρετικὴν μέθοδον διδάσκοντες,
[10] [ἀ]ναμφιλόγως μὲν ἐκείνοι, ὁ δὲ Θεαίτη-
[τ]ος ἀμφιδόξ[ως, ἐπει] καὶ βούλεται περὶ
[ἐ]πιστήμης ἐ[κεί] πλά[γ]ας ἀνασκευάζω(ν)
[δε]ῖξαι τὰ [ἐπὶ τῷ ἀ]νδρί, τῶν τρι[ώ]ν δια-
[λό]γων τῆ[ν] ἐκ τῆς] μνημονεύσεως ἀνά[π]τυξιν . . .

I. Philo, *On Drunkenness* 169-71

τὸν μέντοι σεμνυνόμενον ἢ ἐπὶ τῷ βουλεύεσθαι ἢ ἐπὶ τῷ τὰ μὲν αἰρεῖσθαι τὰ δὲ
φεύγειν ἰκανῶς δύνασθαι διὰ τούτων ὑπομνηστέον· εἰ μὲν ἀπὸ τῶν αὐτῶν τὰς αὐτὰς
αἰεὶ συνέβαινε προσπίπτειν ἀπαραλλάκτους φαντασίας, ἦν ἴσως ἀναγκαῖον τὰ τε ἐν
ἡμῖν αὐτοῖς φύσει κατασκευασθέντα διττὰ κριτήρια, αἴσθησίν τε καὶ νοῦν, ὡς
ἀψευδῆ καὶ ἀδέκαστα θαυμάζειν καὶ περὶ μηδενὸς ἐνδοιάζοντας ἐπέχειν, ἀλλὰ τοῖς
ἄπαξ φανεῖσι πιστεύοντας τὰ μὲν αἰρεῖσθαι, τὰ δὲ ἔμπαλιν ἀποστρέφειν. [170]
ἐπειδὴ δὲ διαφόρως ἀπ' αὐτῶν εὐρισκόμεθα κινούμενοι, βέβαιον περὶ οὐδενὸς οὐδὲν
ἂν ἔχοιμεν εἰπεῖν, ἅτε μὴ ἐστῶτος τοῦ φανέντος, ἀλλὰ πολυτρόποις καὶ
πολυμόρφους χρωμένους ταῖς μεταβολαῖς· ἀνάγκη γὰρ ἀνιδρύτου τῆς φαντασίας
οὕσης ἀνίδρυτον εἶναι καὶ τὴν ἐπ' αὐτῇ κρίσιν. [171] αἴτια δὲ τούτου πολλά. [*An
account of the Pyrrhonian 'modes of scepticism' follows . . .*]

J. Philo, *On Dreams* 1.185-7

τούτο δὲ τὸ δεικνύμενον καὶ ὁρατόν, ὁ αἰσθητὸς οὐτοσί κόσμος, οὐδὲν ἄρα ἄλλο ἐστὶν ἢ οἶκος θεοῦ, μιᾶς τῶν τοῦ ὄντος δυνάμεων, καθ' ἣν ἀγαθὸς ἦν. [186] τὸν δὲ κόσμον οἶκον ὠνόμασε καὶ πύλην τοῦ πρὸς ἀλήθειαν οὐρανοῦ προσεῖπε. τί δὲ τοῦτ' ἐστὶ; τὸν ἐκ τῶν ἰδεῶν συσταθέντα, ἐν τῷ χειροτονηθέντι κατὰ τὰς θείας χορηγίας, κόσμον νοητὸν οὐκ ἔνεστιν ἄλλως καταλαβεῖν ὅτι μὴ κατὰ τὴν τοῦ αἰσθητοῦ καὶ ὀρωμένου τούτου μετάβασιν. [187] οὐδὲ γὰρ ἄλλο τῶν ὄντων οὐδὲν ἀσώματον ἐννοῆσαι δυνατὸν ὅτι μὴ τὴν ἀρχὴν λαβόντας ἀπὸ σωμάτων.

K. MAXIMUS, *Orations* 10.3a-f (on why some thinkers have talked of death as the awakening of the soul)

τί δὴ ποτ' οὖν Ἐπιμενίδης καὶ Πυθαγόρας καὶ Ἀριστέας ἐθέλουσιν αἰνίττεσθαι; ἄλλο τι ἢ τὴν σχολὴν τῆς ψυχῆς τοῦ ἀγαθοῦ ἀνδρὸς ἀπὸ τῶν τοῦ σώματος ἡδονῶν καὶ παθημάτων, ὅταν ἀπαλλαγείσα τοῦ περὶ ἐκεῖνο ταράχου, καὶ ἐπιστρέψασα εἰς ἑαυτὴν τὸν νοῦν, ἔμπαλιν ἐντυγχάνει τῷ ἀληθεῖ αὐτῷ, ἀφεμένη τῶν εἰδώλων; [b] τούτο ἔοικεν μὲν ὕπνῳ καλῷ καὶ μεστῷ ἐναργῶν ὀνειράτων· ἔοικεν δὲ ψυχῆς πτήσει μεταρσίῳ, οὐχ ὑπὲρ ἄκρων φερομένης τῶν ὀρῶν ἐν ἀχλυδί καὶ ταραττομένῳ τῷ ἀέρι, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦτον ὑψοῦ ἐν σταθερῷ αἰθέρι, γαλήνης καὶ ἡρεμίας αὐτὴν παραπεμπούσης ἀλύπως ἐπὶ τὸ ἀληθές, ἐπὶ τὴν ὄψιν. [c] τίς δὲ ὁ τῆς παραπομπῆς τρόπος, καὶ τί ἂν αὐτὴν ἐμμελῶς ὀνομάζομεν; ἄρα γε μάθησιν, ἢ Πλάτωνι ὁμοφώνως ἀνάμνησιν; ἢ δύο θησόμεθα ὀνόματα πράγματι ἐνί, μάθησιν καὶ ἀνάμνησιν; [d] τὸ δὲ ἐστὶν τοιοῦτον, οἷον τὸ περὶ τὸν ὀφθαλμὸν πάθος· σύνεστιν μὲν γὰρ αὐτῷ ἢ ὄψις αἰεὶ, ἤδη δὲ που ὑπὸ συμφορᾶς ἐπιχυθείσα ἀχλύς, καὶ ἀμφιέσασα τὸ ὄργανον, διετείχισεν αὐτοῦ τὴν πρὸς τὰ ὀρώμενα ὀμίλιαν· ἢ δὲ τέχνη παρελθοῦσα ὄψιν μὲν οὐκ ἐνεποίησε τῷ ὀφθαλμῷ, τὸ δὲ ἐνοχλοῦν παραναγαγοῦσα ἀπεκάλυψεν αὐτοῦ τὸν ἔξω δρόμον. [e] νόμιζε δὴ καὶ τὴν ψυχὴν ὄψιν τινὰ εἶναι διορατικὴν τῶν ὄντων φύσει καὶ ἐπιστήμονα· ὑπὸ δὲ τῆς τῶν σωμάτων συμφορᾶς ὑποκεχύσθαι αὐτῇ πολλὴν ἀχλύν, καὶ συγγεῖν τὴν θέαν, καὶ ἀφαιρεῖσθαι τὴν ἀκρίβειαν, καὶ ἀποσβεννύναι τὸ οἰκτεῖον φῶς· [f] προσιόντα δὲ αὐτῇ τεχνίτην λόγον, ὥσπερ ἰατρόν, οὐ προστιθέναι¹ αὐτῇ φέροντα ἐπιστήμην, πρᾶγμα ὃ μήπως ἔχει, ἀλλ' ἐπεγείρειν ἣν ἔχει μὲν, ἀμυδρὰν δὲ καὶ ξυνδεδεμένην καὶ καρηβαροῦσαν.

¹ οὐ προστιθέναι is found as a correction in one ms.; εὐπροστιθέναι Hobein

L. PLUTARCH, *Platonic Questions* 1, 1000D-E

ὄρα δὲ μὴ τᾶλλα μὲν οὐδεμιᾶς ἦν ἄξια σπουδῆς ποιήματα καὶ μαθήματα καὶ λόγοι ῥητόρων καὶ δόγματα σοφιστῶν, ἃ Σωκράτην γεννᾶν τὸ δαιμόνιον ἀπεκάλυψεν· ἦν δὲ μόνην ἠγεῖτο Σωκράτης σοφίαν <τὴν> περὶ τὸ θεῖον καὶ νοητόν, ἐρωτικὴν ὑπ' αὐτοῦ προσαγορευομένην, ταύτης οὐ γένεσις ἔστιν ἀνθρώποις [E] οὐδ' εὔρεσις ἀλλ' ἀνάμνησις. ὅθεν οὐδὲν ἐδίδασκε Σωκράτης, ἀλλ' ἐνδιδοὺς ἀρχὰς ἀποριῶν ὥσπερ ὠδίνων τοῖς νέοις ἐπήγειρε καὶ ἀνεκίνει καὶ συνεξήγε τὰς ἐμφύτους νοήσεις· καὶ τοῦτο μαιωτικὴν τέχνην ὠνόμαζεν, οὐκ ἐντιθείσαν ἕξωθεν, ὥσπερ ἕτεροι προσποιοῦντο, νοῦν τοῖς ἐντυγχάνουσιν, ἀλλ' ἔχοντας οἰκείον ἐν ἑαυτοῖς ἀτελεῖ δὲ καὶ συγκεχυμένον καὶ δεόμενον τοῦ τρέφοντος καὶ βεβαιουόντος ἐπιδεικνύουσιν.

M. PLUTARCH, fr. 215a-f = *Damascius, On the Phaedo*
(I), 275-80

ἐκ τῶν τοῦ Χαιρωνέως [275] ὅτι οὐ τὸ ἐπιστητὸν αἴτιον τῆς ἐπιστήμης, ὡς Ἄρκεσίλαος· οὕτω γὰρ καὶ ἡ ἀνεπιστημοσύνη τῆς ἐπιστήμης αἰτία φανεῖται. [276] ὅτι οὐχ ἡ ψυχὴ τρέπει ἑαυτὴν εἰς τὴν τῶν πραγμάτων κατάληψιν καὶ ἀπάτην κατὰ τοὺς ἀπὸ τῆς Στοᾶς. πῶς γὰρ αἰτία ἑαυτῆ γνῶσεως ἡ ψυχὴ καὶ ἀγνοίας, μήπω αὐτὰς ἔχουσα ἀρχήν; [277] ὅτι μόνῃ τῷ Πλάτῳ ῥᾶστον ἀποδοῦναι τὸν λόγον, εἰς λήθην καὶ ἀνάμνησιν ἀναφέροντι τὴν γνῶσιν καὶ τὴν ἀγνοίαν. [278] ὅτι ἔνεισιν μὲν αἰ ἐπιστήμαι, κρύπτονται δὲ ὑπὸ τῶν ἄλλων ἐπεισοδίων ὁμοίως τῇ ὑπὸ Δημαράτου πεμφθείσῃ δέλτῳ. [279] ὅτι καὶ τὸ ζητεῖν καὶ τὸ εὐρίσκειν δηλοῖ τὴν ἀνάμνησιν· οὔτε γὰρ ζητήσκειν ἂν τις οὐ ἔστιν ἀνεπινόητος οὔτε ἀνεύροι διὰ γε ζητήσεως· λέγεται γὰρ εὐρίσκειν καὶ ὁ κατὰ περίπτωσιν. [280] ὅτι ἄπορον ὄντως εἰ οἶόν τε ζητεῖν καὶ εὐρίσκειν, ὡς ἐν Μένωνι προβέβληται· οὔτε γὰρ ἂ ἴσμεν, μάταιον γάρ· οὔτε ἂ μὴ ἴσμεν, κἂν γὰρ περιπέσωμεν αὐτοῖς, ἀγνοοῦμεν, ὡς τοῖς τυχοῦσιν. οἱ μὲν γὰρ Περιπατητικοὶ τὸν δυνάμει νοῦν ἐπενόησαν· ἡμεῖς δ' ἠποροῦμεν ἀπὸ τοῦ

ἐνεργεία εἰδέναι καὶ μὴ εἰδέναι. ἔστω γὰρ εἶναι τὸν δυνάμει νοῦν, ἀλλ' ἔτι ἀπορία ἢ αὐτῆ· πῶς γὰρ οὗτος νοεῖ; ἢ γὰρ ἂ οἶδεν ἢ ἂ οὐκ οἶδεν. οἱ δὲ ἀπὸ τῆς Στοᾶς τὰς φυσικὰς ἐννοίας αἰτιῶνται· εἰ μὲν δὴ δυνάμει, ταῦτό ἐροῦμεν· εἰ δὲ ἐνεργεία, διὰ τί ζητοῦμεν ἂ ἴσμεν; εἰ δὲ ἀπὸ τούτων ἄλλα ἀγνοούμενα, πῶς ἄπερ οὐκ ἴσμεν; οἱ δὲ Ἐπικούρειοι τὰς προλήψεις· ἄς εἰ μὲν διηρθρωμένας φασί, περιττὴ ἢ ζήτησις· εἰ δὲ ἀδιαρθρώτους, πῶς ἄλλο τι παρὰ τὰς προλήψεις ἐπιζητοῦμεν, ὃ γε οὐδὲ προειλήφαμεν;

N. PLUTARCH, *Platonic Questions* 3, 1001C-1002A (in the sequel, Plutarch also considers the case for making the intelligible segment the larger)

ἐν τῇ Πολιτείᾳ, τοῦ παντὸς ὡσπερ μιᾶς γραμμῆς τετμημένης εἰς ἄνισα τμήματα, πάλιν τέμνων ἐκάτερον τμήμα εἰς δύο ἀνά τὸν αὐτὸν λόγον, τό τε τοῦ ὀρωμένου γένους καὶ τὸ τοῦ νοουμένου, τέτταρα τὰ πάντα ποιήσας, τοῦ μὲν νοητοῦ πρώτον ἀποφαίνει τὸ περὶ τὰ πρῶτα εἶδη, δεύτερον τὸ μαθηματικόν· τοῦ δ' αἰσθητοῦ πρώτον μὲν τὰ στερέμνια σώματα, δεύτερον δὲ τὰς εἰκόνας καὶ τὰ εἶδωλα τούτων· καὶ κριτήριον ἐκάστῳ τῶν τεττάρων ἀποδίδωσιν [1001D] ἴδιον, νοῦν μὲν τῷ πρώτῳ διάνοιαν δὲ τῷ μαθηματικῷ, τοῖς δ' αἰσθητοῖς πίστιν, εἰκασίαν δὲ τοῖς περὶ τὰ εἶδωλα καὶ τὰς εἰκόνας. “τί οὖν διανοηθεῖς εἰς ἄνισα τὰ τμήματα τὸ πᾶν ἔτεμε; καὶ πότερον τῶν τμημάτων, τὸ νοητὸν ἢ τὸ αἰσθητόν, μείζον ἔστιν;” αὐτὸς γὰρ οὐ δεδήλωκε.

δόξει δ' αὐτόθεν μὲν εἶναι μείζον τὸ αἰσθητόν· ἢ γὰρ ἀμέριστος οὐσία καὶ κατὰ ταῦτόν ὡσαύτως ἔχουσα τῶν νοητῶν ἔστιν εἰς βραχὺ συνηγμένη καὶ καθαρὸν, ἢ δὲ σκεδαστὴ περὶ τὰ σώματα καὶ περιπλανῆς τὸ αἰσθητόν παρέσχεν. ἔτι τὸ μὲν ἄσώματον πέρατος οἰκείον, τὸ δὲ σῶμα τῇ ὕλῃ μὲν ἄπειρον καὶ ἀόριστον, αἰσθητόν δὲ γιγνόμε-[1001E]νον ὅταν ὀρισθῇ μετοχῇ τοῦ νοητοῦ. ἔτι, καθάπερ αὐτῶν τῶν αἰσθητῶν ἕκαστον εἰκόνας ἔχει πλείους καὶ σκιάς καὶ εἶδωλα καὶ ὅλως ἀφ' ἐνὸς παραδείγματος πάμπολλα μιμήματα γίνεσθαι καὶ φύσει καὶ τέχνῃ δυνατὸν ἔστιν, οὕτως ἀνάγκη τὰ ἐνταῦθα τῶν ἐκεῖ πλήθει διαφέρειν κατὰ τὸν Πλάτωνα παραδείγματα καὶ ἰδέας τὰ νοητὰ τῶν αἰσθητῶν ὡσπερ εἰκόνων ἢ ἐμφάσεων ὑποτιθέμενον. ἔτι τῶν εἰδῶν νόησιν ἐξ ἀφαιρέσεως καὶ περικοπῆς σώματος ἐπάγει, τῇ τῶν μαθημάτων τάξει καταβιβάζων ἀπὸ τῆς ἀριθμητικῆς ἐπὶ γεωμετρίαν, εἶτα

μετά ταύτην ἐπ' ἀστρολογίαν, ἐπὶ πά-[1001F]σαις δὲ τὴν ἀρμονικὴν τιθεῖς· γίγνεται γὰρ τὰ μὲν γεωμετρούμενα τοῦ ποσοῦ μέγεθος προσλαβόντος· τὰ δὲ στερεὰ τοῦ μεγέθους βάθος· τὰ δ' ἀστρολογούμενα τοῦ στερεοῦ κίνησιν· τὰ δ' ἀρμονικὰ τῷ κινουμένῳ σώματι φωνῆς προσγενομένης. ὅθεν ἀφαιρούντες φωνὴν μὲν τῶν κινουμένων κίνησιν δὲ τῶν στερεῶν βάθος δὲ τῶν ἐπιπέδων μέγεθος δὲ τῶν ποσῶν, [1002A] ἐν αὐταῖς γενησόμεθα ταῖς νοηταῖς ιδέαις, οὐδεμίαν διαφορὰν ἐχούσαις πρὸς ἀλλήλας, κατὰ τὸ ἓν καὶ μόνον νοουμέν<αις>.

**O. Numenius fr. 2, quoted from *On the Good* book 1 at
Eusebius, *Preparation for the Gospel* 11.22.1-2**

“τὰ μὲν οὖν σώματα λαβεῖν ἡμῖν ἕξεστι σημαυνομένοις ἔκ τε ὁμοίων ἀπὸ τε τῶν ἐν τοῖς παρακειμένοις γνωρισμάτων ἐνόητων· τὰγαθὸν δὲ οὐδενὸς ἐκ παρακειμένου οὐδὲ αὖ ἀπὸ ὁμοίου αἰσθητοῦ ἐστι λαβεῖν μηχανή τις οὐδεμία, ἀλλὰ δεήσει, οἷον εἴ τις ἐπὶ σκοπῇ καθήμενος ναῦν ἀλιάδα βραχεῖάν τινα τούτων τῶν ἐπακτριδῶν, τῶν μόνων μίαν μόνην ἔρημον, μετακυμίοις ἐχομένην ὀξὺ δεδορκῶς μιᾷ βολῇ κατείδε τὴν ναῦν, οὕτως δεῖ τινα ἀπελθόντα πόρρω ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν ὁμιλῆσαι τῷ ἀγαθῷ μόνῳ μόνον, ἔνθα μήτε τις ἄνθρωπος μήτε τι ζῷον ἕτερον μηδὲ σῶμα μέγα μηδὲ σμικρόν, ἀλλὰ τις ἀφατος καὶ ἀδιήγητος ἀτεχνῶς ἐρημία θεσπέσιος, ἔνθα τοῦ ἀγαθοῦ ἦθη διατριβαί τε καὶ ἀγλαΐαι, αὐτὸ δὲ ἐν εἰρήνῃ, ἐν εὐμενείᾳ, τὸ ἤρεμον, τὸ ἡγεμονικὸν ἴλεω ἐποχοῦμενον ἐπὶ τῇ οὐσίᾳ. [2] εἰ δὲ τις πρὸς τοῖς αἰσθητοῖς λιπαρῶν τὸ ἀγαθὸν ἐφιπτάμενον φαντάζεται κάπειτα τρυφῶν οἶοιτο τῷ ἀγαθῷ ἐντετυχηκέναι, τοῦ παντὸς ἀμαρτάνει. τῷ γὰρ ὄντι οὐ ῥαδίας, θείας δὲ πρὸς αὐτὸ δεῖ μεθόδου· καὶ ἔστι κράτιστον τῶν αἰσθητῶν ἀμελήσαντι, νεανιευσαμένῳ πρὸς τὰ μαθήματα, τοὺς ἀριθμοὺς θεασαμένῳ, οὕτως ἐκμελετῆσαι μάθημα, τί ἐστι τὸ ὄν.”

**P. CELSUS, quoted from his *Truth* at Origen,
Against Celsus 6.3**

παλαιοὶ τοίνυν ἄνδρες καὶ σοφοὶ δηλούσθωσαν τοῖς ἐπίστασθαι δυναμένοις, καὶ δὴ καὶ Πλάτων ὁ τοῦ Ἀρίστωνος τὰ περὶ τοῦ πρώτου ἀγαθοῦ διασημαινέτω ἐν τινι τῶν

ἐπιστολῶν καὶ φασκέτω μηδαμῶς εἶναι “ῥητόν” τὸ πρῶτον ἀγαθόν, “ἀλλ’ ἐκ πολλῆς συνουσίας” ἐγγινόμενον καὶ “ἐξαίφνης οἶον ἀπὸ πυρὸς πηδήσαντος ἐξαφθὲν φῶς ἐν τῇ ψυχῇ”.

Q. PLUTARCH, *On Isis and Osiris* 382D-E

ἡ δὲ τοῦ νοητοῦ καὶ εἰλικρινοῦς καὶ ἀπλοῦ νόησις ὡσπερ ἀστραπή διαλάμψασα τῆς ψυχῆς ἅπαξ ποτὲ θιγεῖν καὶ προσιδεῖν παρέσχε. διὸ καὶ Πλάτων καὶ Ἀριστοτέλης ἐποπτικὸν τοῦτο τὸ μέρος τῆς φιλοσοφίας καλοῦσιν, καθ’ ὅσον οἱ τὰ δοξαστὰ καὶ μικτὰ καὶ παντοδαπὰ ταῦτα παραμειψάμενοι τῷ λόγῳ πρὸς τὸ πρῶτον ἐκείνο καὶ ἀπλοῦν καὶ ἄυλον ἐξάλλονται καὶ θιγόντες ἀληθῶς τῆς περὶ αὐτὸ καθαράς ἀ-[E]ληθείας οἶον ἐν τελετῇ τέλος ἔχειν φιλοσοφίας νομίζουσι.

**R. CELSUS reported from his book *Truth by Origen,*
Against Celsus 1.9**

μετὰ ταῦτα προτρέπει ἐπὶ τὸ λόγῳ ἀκολουθοῦντας καὶ λογικῶ ὀδηγῶ παραδέχεσθαι δόγματα, ὡς πάντως ἀπάτης γινομένης τῷ μὴ οὔτω συγκατατιθεμένῳ τισί· καὶ ἐξομοιοῖ τοὺς ἀλόγως πιστεύοντας μητραγύρταις καὶ τερατοσκόποις, Μίθραις τε καὶ Σαβαδίοις, καὶ ὅτῳ τις προσέτυχεν, Ἐκάτης ἢ ἄλλης δαίμωνος ἢ δαιμόνων φάσμασιν. ὡς γὰρ ἐν ἐκείνοις πολλάκις μοχθηροὶ ἄνθρωποι ἐπιβαίνοντες τῇ ιδιωτείᾳ τῶν εὐεξαπατήτων ἄγουσιν αὐτοὺς ἢ βούλονται, οὕτως φησὶ καὶ ἐν τοῖς Χριστιανοῖς γίνεσθαι. φησὶ δὲ τινὰς μὴδὲ βουλομένους διδόναι ἢ λαμβάνειν λόγον περὶ ὧν πιστεύουσι χρῆσθαι τῷ “μὴ ἐξέταζε ἀλλὰ πίστευσον” καὶ “ἡ πίστις σου σώσει σε”. καὶ φησιν αὐτοὺς λέγειν· “κακὸν ἢ ἐν τῷ κόσμῳ σοφία ἀγαθὸν δ’ ἢ μωρία.”

**S. PLUTARCH, *Table-Talk* 9.14, 745D-746B (Plutarch’s
teacher AMMONIUS is imagined talking to a question about
the number of the Muses)**

“αἶ γε μὲν δὴ Ὀμήρου Σειρήνες οὐ κατὰ λόγον ἡμᾶς τῷ μύθῳ φοβοῦσιν, ἀλλὰ κάκεινος ὀρθῶς ἠνίξατο τὴν τῆς μουσικῆς αὐτῶν δύναμιν οὐκ ἀπάνθρωπον οὐδ’ ὀλέθριον οὐσαν ἀλλὰ ταῖς ἐντεῦθεν ἀπιούσαις ἐκεῖ ψυχαῖς, [745E] ὡς ἔοικε, καὶ

πλανωμέναις μετὰ τὴν τελευτὴν ἔρωτα πρὸς τὰ οὐράνια καὶ θεία λήθην δὲ τῶν θνητῶν ἐμποιοῦσαν κατέχειν καὶ κατὰδειν θελγομένας, αἱ δ' ὑπὸ χαράς ἔπονται καὶ συμπεριπολοῦσιν. ἐνταῦθα δὲ πρὸς ἡμᾶς ἀμυδρὰ τις οἶον ἡχώ τῆς μουσικῆς ἐκείνης ἐξικνουμένη διὰ λόγων ἐκαλεῖται καὶ ἀναμιμνήσκει τὰς ψυχὰς τῶν τότε· <τὰ δ' ὦτα τῶν> μὲν πλείστων περιαλήλιπται καὶ καταπέπλασται σαρκίνοις ἐμφράγμασι καὶ πάθεισιν, οὐ κηρίνοις· ἢ δὲ <δι'> εὐφυῖαν αἰσθάνεται καὶ μνημονεύει, καὶ τῶν ἐμμανεστάτων ἐρώτων οὐδὲν ἀποδεῖ τὸ πάθος αὐτῆς, γλιχομένης καὶ ποθοῦσης λύσασί τε μὴ δυναμένης ἑαυτὴν ἀπὸ τοῦ [745F] σώματος, οὐ μὴν ἔγωγε παντάπασι συμφέρομαι τούτοις· ἀλλὰ μοι δοκεῖ Πλάτων ὡς ἀτράκτους καὶ ἡλακάτας τοὺς ἄξονας σφονδύλους δὲ τοὺς ἀστέρας, ἐξηλλαγμένως ἐνταῦθα καὶ τὰς Μούσας Σειρήνας ὀνομάζειν 'εἰρούσας' τὰ θεία καὶ λεγούσας ἐν 'Αἴδου, καθάπερ <ὁ> Σοφοκλέους Ὀδυσσεύς φησι 'Σειρήνας εἰσαφικέσθαι Φόρκου κόρας, θροοῦντε τοὺς 'Αἴδου νόμους.' [746A] Μοῦσαι δ' εἰσὶν ὀκτῶ μὲν αἱ συμπεριπολοῦσαι ταῖς ὀκτῶ σφαίραις, μία δὲ τὸν περὶ γῆν εἴληχε τόπον. αἱ μὲν οὖν ὀκτῶ περιόδοις ἐφειστώσαι τὴν τῶν πλανωμένων ἄστρων πρὸς τὰ ἀπλανῆ καὶ πρὸς ἄλληλα συνέχουσι καὶ διασώζουσιν ἁρμονίαν· μία δὲ τὸν μεταξὺ γῆς καὶ σελήνης τόπον ἐπισκοποῦσα καὶ περιπολοῦσα, τοῖς θνητοῖς, ὅσον αἰσθάνεσθαι καὶ δέχεσθαι πέφυκε χαρίτων καὶ ῥυθμοῦ καὶ ἁρμονίας, ἐνδίδωσι διὰ λόγου καὶ ᾠδῆς, πειθῶ πολιτικῆς καὶ κοινωνητικῆς συνεργὸν ἐπάγουσα παραμυθουμένην καὶ κηλοῦσαν ἡμῶν τὸ παραχῶδες καὶ τὸ πλανώμενον ὡσπερ ἐξ ἀνοδίας ἀνακαλουμένην ἐπεικῶς καὶ καθιστᾶσαν. 'ὅσσα [746B] δὲ μὴ πεφίληκεν | Ζεὺς, ἀτύζονται βοᾶν | Πιερίδων ἀίοντα' κατὰ Πίνδαρον."

τούτοις ἐπιφωνήσαντος τοῦ Ἀμμωνίου τὰ τοῦ Ξενοφάνους ὡσπερ εἴωθει "ταῦτα δεδοξάσθω μὲν εἰκότα τοῖς ἐτύμοισι" καὶ παρακαλοῦντος ἀποφαινεσθαι καὶ λέγειν τὸ δοκοῦν ἕκαστον.

CHAPTER 14

Logic

A. ALCINOUS, *Didaskalikos* 5.1-6.7 (follows 13A) (pp. 156.24-159.30)

τῆς διαλεκτικῆς δὲ στοιχειωδέστατον ἡγείται
 πρῶτον μὲν τὸ τὴν οὐσίαν ἐπιβλέπειν παντὸς ὅτου οὖν,
 ἔπειτα περὶ τῶν συμβεβηκότων· ἐπισκοπεῖ δὲ αὐτὸ μὲν ὃ
 ἐστὶν ἕκαστον ἢ ἄνωθεν διαιρετικῶς καὶ ὀριστικῶς ἢ
 κάτωθεν ἀναλυτικῶς, τὰ δὲ συμβεβηκότα καὶ ὑπάρχοντα
 ταῖς οὐσίαις ἢ ἐκ τῶν περιεχομένων δι' ἐπαγωγῆς ἢ ἐκ
 (156.30) τῶν περιεχόντων διὰ συλλογισμοῦ· ὡς κατὰ λόγον εἶναι
 τῆς διαλεκτικῆς τὸ μὲν διαιρετικόν, τὸ δὲ ὀριστικόν, τὸ δὲ
 ἀναλυτικόν, καὶ προσέτι ἐπαγωγικόν τε καὶ συλλογιστι-
 κόν.

[5.2] διαίρεσις μὲν τοίνυν ἐστὶν ἢ μὲν γένους εἰς εἶδη τομῆ,
 ἢ δὲ ὅλου εἰς μέρη· ὡς ἡνίκά τε μνομεν τὴν ψυχὴν εἰς τε
 τὸ λογικόν καὶ εἰς τὸ παθητικόν, καὶ αὖ πάλιν τὸ
 παθητικόν εἰς τε τὸ θυμικόν καὶ τὸ ἐπιθυμητικόν· ἢ
 δὲ φωνῆς τομῆ εἰς σημαινόμενα, ὡς ὅταν ἔν καὶ ταῦτόν
 ὄνομα εἰς πλείω πράγματα ἔλκηται· ἢ δὲ συμβεβηκότων
 (156.40) εἰς ὑποκείμενα, ὡς ὅταν φῶμεν τῶν [μὲν] ἀγαθῶν τὰ μὲν
 περὶ ψυχὴν, τὰ δὲ περὶ σῶμα, τὰ δὲ ἐκτός· ἢ δὲ
 ὑποκειμένων εἰς συμβεβηκότα, ὡς ὅταν φῶμεν τῶν
 ἀνθρώπων τοὺς μὲν ἀγαθοὺς εἶναι, τοὺς δὲ κακοὺς,
 τοὺς (157.1) δὲ μέσους.

[5.3] τῇ τοίνυν τοῦ γένους πρῶτον εἰς εἶδη
 τομῆ χρῆσθαι δεῖ ὑπὲρ τοῦ διαγινώσκειν αὐτὸ ἕκαστον
 ὃ ἐστὶ κατὰ τὴν οὐσίαν· τοῦτο δὲ ἄνευ ὄρου οὐκ ἂν
 γένοιτο. ὃ δὲ ὄρος ἐκ διαιρέσεως γεννᾶται τοῦτον τὸν
 τρόπον· τοῦ μέλλοντος ὄρω ὑποπίπτειν πράγματος δεῖ
 τὸ γένος λαβεῖν, ὡς τοῦ ἀνθρώπου τὸ ζῶν, ἔπειτα τοῦτο
 τέμνειν κατὰ τὰς προσεχεῖς διαφορὰς κατιόντας μέχρι
 τῶν εἰδῶν, οἷον εἰς λογικόν καὶ ἄλογον καὶ θνητὸν καὶ
 ἀθάνατον, ὥστε εἰ συντεθεῖεν αἱ προσεχεῖς διαφοραὶ τῷ
 (157.10) γένει τὸ ἐξ αὐτῶν, ὄρον ἀνθρώπου γίνεσθαι.

[5.4] ἀναλύσεως δὲ εἶδη ἐστὶ τρία· ἢ μὲν γὰρ ἐστὶν ἀπὸ τῶν
 αἰσθητῶν ἐπὶ τὰ πρῶτα νοητὰ ἄνοδος, ἢ δὲ διὰ τῶν
 δεικνυμένων καὶ ὑποδεικνυμένων ἄνοδος ἐπὶ τὰς ἀνα-
 ποδείκτους καὶ ἀμέσους προτάσεις, ἢ δὲ ἐξ
 ὑποθέσεως ἀνιούσα ἐπὶ τὰς ἀνυποθέτους ἀρχάς.

[5.5] ἢ μὲν δὴ πρώτη τοιάδε τίς ἐστὶν, οἷον ἂν ἀπὸ τοῦ περὶ τὰ
 σώματα καλοῦ μετίωμεν ἐπὶ τὸ ἐν ταῖς ψυχαῖς καλόν,
 ἀπὸ δὲ τούτου ἐπὶ τὸ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν, εἴτα

ἀπὸ τούτου ἐπὶ τὸ ἐν τοῖς νόμοις, εἴτ' ἐπὶ τὸ πολὺ
(157.20) πέλαγος τοῦ καλοῦ, ἵνα οὕτω μετιόντες εὕρωμεν
λοιπὸν τὸ αὐτὸ τοῦτο καλόν.

τὸ δὲ δεύτερον εἶδος τῆς
ἀναλύσεως τοιοῦτόν τί ἐστίν· ὑποτίθεσθαι δεῖ τὸ ζητού-
μενον καὶ θεωρεῖν τίνα ἐστὶ πρότερα αὐτοῦ, καὶ ταῦτα
ἀποδεικνύειν ἀπὸ τῶν ὑστέρων ἐπὶ τὰ πρότερα ἀνιόντας,
ἕως ἂν ἔλθωμεν ἐπὶ τὸ πρῶτον καὶ ὁμολογούμενον, ἀπὸ
τούτου δὲ ἀρξάμενοι ἐπὶ τὸ ζητούμενον κατελευσόμεθα
συνθετικῶ τρόπῳ· οἷον ζητῶν εἰ ἀθάνατός ἐστιν ἡ ψυχὴ,
ὑποθέμενος αὐτὸ τοῦτο ζητῶ εἰ ἀεικίνητος, καὶ τοῦτο
(157.30) ἀποδείξας ζητῶ εἰ τὸ ἀεικίνητον αὐτοκίνητον, καὶ
πάλιν τοῦτο ἀποδείξας σκοπῶ εἰ τὸ αὐτοκίνητον ἀρχὴ
κινήσεως, εἴτα εἰ ἡ ἀρχὴ ἀγένητος, ὅπερ τίθεται ὡς
ὁμολογούμενον, τοῦ ἀγενήτου καὶ ἀφθάρτου ὄντος·
ἄφ' οὗ ἀρξάμενος ἐναργοῦς ὄντος συνθήσω τοιαύτην
ἀπόδειξιν· ἡ ἀρχὴ ἀγένητος καὶ ἀφθαρτος, ἀρχὴ κινή-
σεως τὸ αὐτοκίνητον, τὸ αὐτοκίνητον δὲ ψυχὴ, ἀφθαρ-
τος ἄρα καὶ ἀγένητος καὶ ἀθάνατος ἡ ψυχὴ.

[5.6] ἡ δὲ ἐξ

ὑποθέσεως ἀναλύσις ἐστὶ τοιαύτη· ὁ ζητῶν τι ὑποτίθεται
αὐτὸ ἐκεῖνο, εἴτα τῷ ὑποτεθέντι σκοπεῖ τί ἀκολουθεῖ, καὶ
μετὰ τοῦτο εἰ δέοι λόγον ἀποδιδόναι τῆς ὑποθέσεως,
(157.40) ἄλλην ὑποθέμενος ὑπόθεσιν, ζητεῖ εἰ τὸ πρότερον
ὑποτεθὲν πάλιν ἐστὶν ἀκόλουθον ἄλλῃ ὑποθέσει, καὶ
τοῦτο μέχρις οὗ ἂν ἐπὶ τινα ἀρχὴν ἀνυπόθετον ἔλθῃ
ποιεῖ.

[5.7] ἐπαγωγὴ δ' ἐστὶ πάσα (158.1) ἡ διὰ λόγων μέθοδος ἢ ἀπὸ
τοῦ ὁμοίου ἐπὶ τὸ ὅμοιον μετιούσα ἢ ἀπὸ τῶν
καθέκαστα ἐπὶ τὰ καθόλου· χρησιμωτάτη δὲ ἡ
ἐπαγωγὴ εἰς τὸ ἀνακινεῖν τὰς φυσικὰς ἐννοίας.

[6.1] τοῦ δὲ λόγου, ὃν καλοῦμεν πρότασιν, δύο ἐστὶν
εἶδη, τὸ μὲν κατάφασις, τὸ δὲ ἀπόφασις. κατάφασις μὲν
τὸ τοιοῦτον “Σωκράτης περιπατεῖ”· ἀπόφασις δὲ τὸ
τοιοῦτον “Σωκράτης οὐ περιπατεῖ”. τῆς δὲ ἀποφάσεως
καὶ καταφάσεως ἡ μὲν ἐστὶ καθόλου, ἡ δὲ ἐπὶ μέρους· ἐπὶ
(158.10) μέρους μὲν καταφατικὴ ἢ τοιαύτη “τίς ἡδονὴ ἀγαθόν”·
ἀποφατικὴ δὲ τοιαύτη “τίς ἡδονὴ οὐκ ἀγαθόν”· καθό-
λου δὲ καταφατικὴ μὲν ἢ τοιαύτη “<πάν> τὸ αἰσχροὺς
κακόν”· ἀποφατικὴ δὲ ἢ τοιαύτη “οὐδὲν τῶν αἰσχροῶν
ἀγαθόν”. [6.2] τῶν δὲ προτάσεων αἱ μὲν κατηγορικαί εἰσιν, αἱ

δὲ ὑποθετικά· κατηγορικά μὲν αἰ ἀπλαί, οἷον “πάν δίκαιον καλόν”· ὑποθετικά δὲ εἰσιν αἰ ἀκολουθίαν δηλοῦσαι ἢ μάχην. [6.3] χρήται δὲ ὁ Πλάτων καὶ τῆ τῶν συλλογισμῶν πραγματεία ἐλέγχων τε καὶ ἀποδεικνύων, ἐλέγχων μὲν διὰ ζητήσεως τὰ ψευδῆ, ἀποδεικνύων δὲ διὰ (158.20) τινος διδασκαλίας τάληθῆ. ἔστι δὲ ὁ συλλογισμὸς λόγος, ἐν ᾧ τεθέντων τινῶν ἕτερόν τι τῶν κειμένων δι’ αὐτῶν τῶν τεθέντων ἐξ ἀνάγκης συμβαίνει· τῶν δὲ συλλογισμῶν οἱ μὲν εἰσι κατηγορικοί, οἱ δὲ ὑποθετικοί, οἱ δὲ μικτοὶ ἐκ τούτων· κατηγορικοί μὲν, ὧν καὶ τὰ λήμματα καὶ τὰ συμπεράσματα ἀπλαί προτάσεις ὑπάρχουσιν, ὑποθετικοὶ δὲ οἱ ἐξ ὑποθετικῶν προτάσεων, μικτοὶ δὲ οἱ τὰ δύο συνειληφότες. [6.4] χρήται δὲ ὁ ἀνὴρ τοῖς μὲν ἀποδεικτικαῖς ἐν τοῖς ὑψηλῆς διαλόγοις, τοῖς δὲ ἐνδόξοις πρὸς τοὺς σοφιστὰς τε καὶ νέους, τοῖς δὲ (158.30) ἐριστικοῖς πρὸς τοὺς ἰδίως λεγομένους ἐριστικούς, οἷον Εὐθύδημον φέρε καὶ Ἰππίαν.

[6.5] τῶν δὲ κατηγορικῶν σχημάτων ὄντων τριῶν, καὶ τοῦ μὲν πρώτου, ἐν ᾧ ὁ κοινὸς ὅρος τοῦ μὲν κατηγορεῖται, τῷ δὲ ὑπόκειται, τοῦ δὲ δευτέρου, ἐν ᾧ ὁ κοινὸς ὅρος ἀμφοτέρων κατηγορεῖται, τοῦ δὲ τρίτου, ἐν ᾧ ὁ κοινὸς ὅρος ἀμφοτέροις ὑπόκειται (ὅρους δὲ φημι τὰ μέρη τῶν προτάσεων, οἷον ἐπὶ τῆς “ὁ ἄνθρωπος ζῶν”, τὸν ἄνθρωπον ὅρον φαμέν καὶ τὸ ζῶν), καὶ κατὰ τὸ πρῶτον σχῆμα ἐρωτᾷ λόγους πολλακίς ὁ Πλάτων καὶ κατὰ τὸ δεύτερον καὶ κατὰ τὸ τρίτον, κατὰ (158.40) μὲν τὸ πρῶτον οὕτως ἐν Ἀλκιβιάδῃ· τὰ δίκαια καλὰ, τὰ καλὰ ἀγαθὰ, τὰ δίκαια ἄρα ἀγαθὰ· κατὰ δὲ τὸ δεύτερον [ῶς] ἐν Παρμενίδῃ οὕτως· ὁ μὴ ἔχει μέρη, οὔτε εὐθύ ἐστὶν οὔτε στρογγύλον, τὸ μετέχον σχήματος ἢ εὐθύ ἐστὶν ἢ στρογγύλον, ὁ ἄρα μὴ ἔχει μέρη, οὔτε σχήματος μετέχει· κατὰ δὲ τὸ τρίτον οὕτως ἐν τῷ αὐτῷ βιβλίῳ· τὸ μετέχον σχήματος ποιὸν ἐστὶ, τὸ μετέχον σχήματος πεπεράτῳ, τὸ ἄρα ποιὸν πεπεράτῳ.

[6.6] τοὺς δὲ ὑποθετικούς ἐν πολλοῖς βιβλίοις εὐρήσομεν ἐρωτωμένους ὑπ’ αὐτοῦ, μάλιστα δ’ ἐν τῷ Παρμενίδῃ τοιοῦτους εὔροιμεν ἂν λόγους· εἰ μὴ ἔχει μέρη τὸ ἔν, (159.10) οὔτε ἀρχὴν οὔτε μέσον οὔτε τελευτὴν ἔχει· εἰ μήτε ἀρχὴν μήτε μέσον μήτε τελευτὴν ἔχει, οὐδὲ πέρασ ἔχει· εἰ μὴ ἔχει πέρασ, οὐδὲ σχήματος

μετέχει· εἰ ἄρα μὴ ἔχει μέρη τὸ ἔν, οὐδὲ σχήματος μετέχει. κατὰ δὲ τὸ δεύτερον ὑποθετικὸν σχῆμα, ὃ οἱ πλείστοι τρίτον φασί, καθ' ὃ ὁ κοινὸς ὅρος ἀμφοτέροις τοῖς ἄκροις ἔπεται, οὕτως ἐρωτᾷ· εἰ μὴ ἔχει μέρη τὸ ἔν, οὔτε εὐθύ ἐστίν οὔτε στρογγύλον· εἰ μετέχει σχήματος, ἢ εὐθύ ἐστίν ἢ στρογγύλον· εἰ ἄρα μὴ ἔχει μέρη, οὐ μετέχει σχήματος· καὶ μὴν καὶ (159.20) κατὰ τὸ τρίτον σχῆμα, πρὸς τινῶν δὲ δεύτερον, καθ' ὃ ὁ κοινὸς ὅρος ἀμφοτέρων ἡγείται, ἐν τῷ Φαίδωνι οὕτως ἐρωτᾷ δυνάμει· εἰ λαβόντες τὴν τοῦ Ἰσοῦ ἐπιστήμην μὴ ἐπιλελήσμεθα, ἐπιστάμεθα, εἰ δὲ ἐπιλελήσμεθα, ἀναμιμνησκόμεθα. [6.7] καὶ τῶν μικτῶν δὲ μέμνηται, τῶν μὲν ἐξ ἀκολουθίας κατασκευαστικῶν οὕτως· εἰ τὸ ἔν ὅλον ἐστὶ καὶ [τὸ] πεπερασμένον, τοῦτο ἀρχὴν καὶ μέσα καὶ τελευτὴν ἔχον καὶ σχήματος μετέχει· τὸ δὲ ἡγούμενον· τὸ ἄρα λήγον. τῶν δὲ ἐξ ἀκολουθίας (159.30) ἀνασκευαστικῶν οὕτω . . .†¹

B. Philo, *Who is the Heir?* 234-6

ὁ γὰρ θεοῦ λόγος φιλέρημος καὶ μονωτικός, ἐν ὅλῳ τῷ τῶν γεγονότων καὶ φθαρησομένων οὐχὶ φερόμενος. ἀλλ' ἄνω φοιτᾶν εἰθισμένος αἰεὶ καὶ ἐνὶ ὁπαδὸς εἶναι μόνῳ μεμελετηκώς. ἄτμητοι μὲν οὖν αἱ δύο φύσεις, ἢ τε ἐν ἡμῖν τοῦ λογισμοῦ καὶ ἢ ὑπὲρ ἡμᾶς τοῦ θείου λόγου, ἄτμητοι δὲ οὖσαι μυρία ἄλλα τέμνουσιν. [235] ὁ τε γὰρ θεῖος λόγος τὰ ἐν τῇ φύσει διείλε καὶ διένειμε πάντα, ὃ τε ἡμέτερος νοῦς, ἄττ' ἂν παραλάβῃ νοητῶς πράγματά τε καὶ σώματα, εἰς ἀπειράκις ἀπειρα διαιρεῖ μέρη καὶ τέμνων οὐδέποτε λήγει. [236] τοῦτο δὲ συμβαίνει διὰ τὴν πρὸς τὸν ποιητὴν

¹ Dillon 1993; ἀνασκευαστικῶν. οὕτω (beginning the next chapter) Whittaker

καὶ πατέρα τῶν ὄλων ἐμφέρειαν. τὸ γὰρ θεῖον ἀμιγές, ἄκρατον, ἀμερέστατον ὑπάρχον ἅπαντι τῷ κόσμῳ γέγονεν αἴτιον μίξεως, κράσεως, διαιρέσεως, πολυμερείας· ὥστε εἰκότως καὶ τὰ ὁμοιωθέντα, νοῦς τε ὁ ἐν ἡμῖν καὶ ὁ ὑπὲρ ἡμᾶς, ἀμερεῖς καὶ ἄτμητοι ὑπάρχοντες διαιρεῖν καὶ διακρίνειν ἕκαστα τῶν ὄντων ἐρρωμένως δυνήσονται.

C. ANONYMOUS (1), *On the Theaetetus* 18.7-19.20

“γενναίως τε καὶ φιλοδώρως, ὦ φίλε, ἐν αἰτηθεῖς πολλὰ [18.10] δίδως καὶ προκίλα ἀντὶ ἀπλοῦ.” ὁ μὲν Σωκράτης ἤρετο, τί ἐστὶν ἐπιστήμη, τοῦτ' ἐστὶν τί ἐστὶν τῇ ἐπιστήμῃ τὸ εἶναι ἐπιστήμην. ὁ δὲ π[ολλ]ὰς κατηγορηθῆσάτ[ο] οἶον γεωμετρ[ί]αν, μουσ[ί]κην [18.20] κήν, ἡμαρτεν [δὲ] οὔτε τὴν οὐσία[ν] ἀποδοῦς τῆς ἐπιστήμης καὶ πολλὰς κ[α]ταριθμησάμε[νος]. [ἡμ]άρ[τ]ητο δ' αὐ[τ]ῷ, εἰ κα[ί] μίαν ἔταξ[εν]

ἀντ[ί] τοῦ γένους [τὸ] εἶδο[ς] ἀποδοῦς, θ[ε]ὰ τῶν ὑστέρων τὰ [18.30] πρότερα ὀριστάμ[ε]νος. ὡς εἴ τινο[ς] ἐρομένου “τί ἐστὶ [ζῶ]ον”, [ε]ἴποι “ἄνθρ[ω]πος, ἵππος”. τὰ μ[ὲν] γὰρ πρότερα τῶν ὑπ' αὐτὰ κατηγορεῖται, οὐκέτι δὲ ἔμπαλιν. καὶ τὰ μὲν γένη μετ[έ]χεται καὶ [18.40] ἀπλούστερά ἐστιν, τὰ δὲ εἶδη μετέχει καὶ ἔστιν ποικιλώτερα. ὁ γὰρ ἄνθρωπος καὶ ζῷόν ἐστὶν καὶ πρὸς τούτω λογικὸν καὶ θνητόν.

[19.1] τὸ μὲν οὖν “πολλὰ δίδως” ἐπὶ τῆς ἐξαριθμήσεως τῶν ἐπιστημῶν, τὸ δὲ “ποικίλα ἀντὶ ἀπλοῦ” ὅτι εἶδη ἐξέθετο, ταῦτα δὲ ποικιλώτερα τοῦ γένους. τὸ δ' αὐτὸ ἂν εἰρήκει [19.10] καὶ εἰ μίαν μόνην ὀνομάκει ἐπιστήμην, φέρε γεωμετρίαν. ἀπλοῦν μὲν γὰρ ἢ ἐπιστήμη ὡς ἂν μετεχόμενον καὶ ἀσύνθετον ὡς πρὸς τὰ ὑπ' αὐτήν, ποικίλον δὲ ἢ γεωμετρία ὡς μετέχον [19.20] καὶ σύνθετον.

D. ANONYMOUS (1), *On the Theaetetus* 20.37-21.13

ἔτι καὶ θεώρημα διαλεκτικὸν ὑπογράφει, ὅτι [20.40] οὐ δεῖ θ[ε]ὰ τῶν ὑστέρων ὀρίζεσθαι τὰ πρότερα, ὡς εἰ διὰ τῶν περιεχομένων ἀποδώσει[ι], αὐτὸ δι' ἐ-

αυτοῦ ὀρ[ί]εῖται· ὡς εἴ τις ἐρομένου “τί ἐστὶν [21.1] ἄνθρωπος;” εἴποι “Σωκράτης”, α[ὐ]τὸ δι' ἑαυτοῦ ὀρίσατο· ὁ γὰρ Σωκράτης ἄνθρωπος ἐστὶν. οὕτως καὶ εἴ τις ἐρομένου

“τί ἐστὶν ἐπιστήμη;” εἴποι “σκυτική”, διὰ τῶν ὑστερον ὀρ[ί]σα[ι] [21.10] τοῦ ἢ γὰρ ἐπιστήμης τῶν ὑποδημάτων ἐργασίας ἐπιστήμη ἐστίν.

E. ANONYMOUS (1), *On the Theaetetus* 24.10-25.29

“οἶον κα[ῖ] ἐν
 τῆ τοῦ πηλοῦ [ἐρ]ω-
 τῆσει φαυλόγ[ο]ν
 καὶ ἀπλοῦν [εἰπεῖ]ν
 ὅτι γῆ ὑγρῶ φ[υρα]θε[ῖ]-
 σα πηλός ἀν εἴη, τὸ
 δ’ ὅτου χάρειν ἐάη.”
 ὡς καὶ πρὸ[ς] τὸν ἐ-
 ρόμενον “τ[ῖ] ἐστ[ι]ν
 πηλός;” ῥάδ[ι]ο]ν καὶ
 [24.20] ἀπλοῦν εἶπε[ῖ]ν, ὅ[τι]
 γῆ ὑγρῶ φυρ[αθεῖ]-
 σα (οὐ γὰρ μόν[ον] ὕδα-
 τι, ἀλλὰ καὶ οἴν[ω] καὶ
 ἑτέροις τισί. ἐξα[ρ]χε[ῖ]
 οὖν οὕτως ὀρίζ[εσ]θαι
 γῆ ὑγρῶ φυρα[θεῖ]σα)
 τίνος δέ ἐστιν [ο]ὐκέ-
 τι δεῖ προστιθέναι
 οἶον πλινθουλχοῦ,
 [24.30] ἵπνοπλάθου. μέμφε-
 ται τοῖς τοιούτοις ὀ-
 ροῖς Ἀριστοτέλης,

ὡς τῶ τῆς χιόνος
 ὅτι ὕδωρ πεπηγός,
 καὶ τῶ τοῦ πηλοῦ
 ὅτι γῆ ὑγρῶ πεφυ-
 ραμένη, καὶ τῶ τοῦ
 οἴνου, ὅτι ὕδωρ σεση-
 πός, ὡς Ἐμπεδοκλῆς
 [24.40] “σαπὲν ἐν ξύλω ὕ-
 δωρ”. οὔτε γὰρ ἡ χιόνος,
 φησὶν, ὕδωρ, οὔθ’ ὁ
 πηλός γῆ, οὐδὲ μὴν
 ὁ οἶνος ἔτι ὕδωρ. “οὐ
 γὰρ ἀποδεικτέον,
 φησὶν, καθ’ ὧν μὴ ἀ-
 ληθεύεται τὸ γένος,
 ἀλλ’ ἐφ’ ὅσων κατη-
 γορεῖται ἀληθῶς
 [25.1] [τὸ ἀ]ποδοθὲν γένος.”
 [ἔστ]ω ἐπὶ τοῦ οἴνου
 [μὴ] ἀληθεύεσθαι τὸ
 γένος, ὅτι ὕδωρ ἐστίν.
 φήσει γὰρ τις, κἂν δο-
 θῆ, ὅτι πρότερον ἦν

ὕδωρ, ἀλλὰ νῦν γε
 [οὐ]κέτι ἐστίν, ἀμέλει
 [οὐ] μεταβάλλει πάλιν
 [25.10] [εἰ]ς ὕδ[ω]ρ· πῶς ἐπὶ τοῦ
 πηλ[ο]ῦ [ο]ὐκ ἐροῦμεν,
 ὅτι γῆ ἐστίν τοιοῦτό
 τι ὑπὸ ὑγροῦ πεπον-
 θυῖα; μένει γὰρ ἔτι γῆ.
 ὅθεν καὶ ἀναξηραν-
 θέντος τοῦ ὑγροῦ πά-
 λ[ι]ν ἔστα[ι] γῆ. ἔδει δ’ αὐ-
 [τό]ν, ὡσπερ ἐπὶ τοῦ
 [π]νεογτος ἐνδοιά-
 [25.20] [σας, εἰ] δέοι φάναι ὅτι
 [ἐστ]ὶν ἀήρ κεινούμε-
 [νος] ἐπήνεγκεν·
 [“εἰ] δ’ ἄρα καὶ ἐπὶ τοῦ-
 τρου δ[εῖ] συγχωρεῖν,
 ὅτι ἀήρ ἐστίν κι-
 νούμενος”, οὕτως καὶ
 ἐπὶ τοῦ πηλοῦ· κατὰ
 [γὰ]ρ τὸ ὅμοιον ἀπε-
 [δ]έθησαν οἱ ὄροι.

CHAPTER 15

Aristotle's Categories: Ontology and Linguistics

A. Philo, *On the Decalogue* 30-1

τάς γάρ ἐν τῇ φύσει λεγομένας κατηγορίας δέκα μόνας εἶναι φασιν οἱ ἐνδιατρίβοντες τοῖς τῆς φιλοσοφίας δόγμασιν· οὐσίαν, ποιόν, ποσόν, πρὸς τι, ποιεῖν, πάσχειν, ἔχειν, κείσθαι, τὰ ὧν οὐκ ἄνευ,¹ χρόνον καὶ τόπον. [31] οὐδὲν γάρ ἐστι τούτων ἀμέτοχον· οἷον ἐγὼ μετέχω μὲν οὐσίας δανεισάμενος ἀφ' ἐκάστου τῶν στοιχείων, ἐξ ὧν ἀπετελέσθη ὁδε ὁ κόσμος, γῆς καὶ ὕδατος καὶ ἀέρος καὶ πυρός, τὰ πρὸς τὴν ἐμὴν σύστασιν αὐταρκέστατα· μετέχω δὲ καὶ ποιότητος, καθ' ἣν ἄνθρωπός εἰμι, καὶ ποσότητος, ἣ πηλίκος· γίνομαι δὲ καὶ πρὸς τι, ὅταν μου πρὸς δεξιοῖς τις ἢ πρὸς εὐωνύμοις ἢ· ἀλλὰ καὶ ποιῶ, τρίβων τι ἢ κείρων, καὶ πάσχω, κειρόμενος ἢ τριβόμενος ὑφ' ἑτέρων· κὰν τῷ ἔχειν ἐξετάζομαι, ἢ περιβεβλημένος ἢ ὠπλισμένος, κὰν τῷ κείσθαι, σχεδὸν τι καθεζόμενος ἢ κατακεκλιμένος· εἰμί δὲ πάντως κὰν τόπῳ καὶ χρόνῳ, τῶν προειρημένων οὐδενὸς δυναμένου χωρὶς ἀμφοῖν ὑφίστασθαι.

B. PLUTARCH, *On the Procreation of the Soul* 1023D-E

καὶ μὴν οὐ μόνον αἱ τῶν θνητῶν ψυχαὶ γνωστικὴν τοῦ αἰσθητοῦ δύναμιν ἔχουσιν, ἀλλὰ καὶ τὴν τοῦ κόσμου φη-[E]σὶν ἀνακυκλουμένην αὐτὴν πρὸς ἑαυτήν, ὅταν οὐσίαν σκεδαστὴν ἔχοντός τινος ἐφάπτηται καὶ ὅταν ἀμέριστον, λέγειν κινουμένην διὰ πάσης ἑαυτῆς, ὅτῳ τ' ἂν τι ταῦτόν ἢ καὶ ὅτου ἂν ἕτερον, πρὸς ὃ τι τε μάλιστα καὶ ὅπη καὶ ὅπως συμβαίνει κατὰ τὰ γιγνόμενα πρὸς ἕκαστον <ἕκαστα> εἶναι καὶ πάσχειν. ἐν τούτοις ἅμα καὶ τῶν δέκα κατηγοριῶν ποιούμενος ὑπογραφήν

¹ τὰ ὧν οὐκ ἄνευ <πάντα> Cohn

C. Eudorus fr. 15 = Simplicius, *On the Categories*

174.14-16

αἰτιάται δὲ ὁ Εὐδωρος, διὰ τί ἀντιδιηρημένου τοῦ καθ' αὐτὸ τῷ
πρὸς τι περὶ μὲν τοῦ πρὸς τι διείλεκται ὁ Ἀριστοτέλης, περὶ δὲ τοῦ καθ'
αὐτὸ οὐκέτι.

D. Eudorus fr. 17 = Simplicius, *On the Categories*

206.10-15

[10] καὶ Εὐδωρος
δὲ τῷ περὶ τῆς οὐσίας λόγῳ τὸν περὶ τῆς ποιότητος λόγον καὶ μετὰ τοῦτον
τὸν περὶ τοῦ ποσοῦ συνεξεύχθαι φησιν· τὴν γὰρ οὐσίαν ἅμα τῷ ποιῶ καὶ
ποσῶ συνυφίστασθαι, μετὰ δὲ ταῦτα τὴν χρονικὴν τε καὶ τοπικὴν κατηγο-
ρίαν παραλαμβάνεσθαι· πᾶσαν γὰρ οὐσίαν ποῦ τε εἶναι καὶ ποτέ, δηλονότι
τὴν αἰσθητήν.

E. LUCIUS fr. 8T = Simplicius, *On the Categories* 156.14-23

εἰ τοίνυν προτέτακται τὰ καθ' αὐτὰ τῶν πρὸς τι
καὶ τὰ ὡς ἐν ὑποκειμένων τάξει προϋπάρχοντα τῶν ὡς συμβεβηκότων
ἐπιγινόμενων, δῆλον ὅτι προηγείται τὸ ποιὸν τῶν πρὸς τι. καὶ τῆ οὐσία
δὲ οἰκειότερον, ὡς καὶ οἱ περὶ τὸν Λούκιον ἐγκαλοῦσιν· οἰκειότερον γὰρ
τὸν Σωκράτη δηλώσαι ἀπὸ τοῦ σιμοῦ καὶ τοῦ ἐξοφθάλμου καὶ προγάστρος,
ἅπερ ἐστὶν ποιὰ, ἢ ἀπὸ τοῦ δεξιῦ καὶ φίλου καὶ τῶν ἄλλων τῶν πρὸς
[20] τι. ἄλλως τέ, φασίν, εἰς δύο διαιρουμένων τῶν λεγομένων, εἷς τε τὸ καθ'
αὐτὸ καὶ εἰς τὸ πρὸς ἕτερον, ἀρξάμενον περὶ τῶν καθ' αὐτὸ λέγειν, ἐν
οἷς ἡ οὐσία καὶ τὸ ποσόν, ἔδει καὶ τὸ ποιὸν προσθέντα οὕτως ἐπὶ τὰ πρὸς
τι μεταβῆναι.

F. LUCIUS 4T = Simplicius, *On the Categories* 64.18-19

ἀλλὰ διὰ τί, φασίν οἱ περὶ τὸν Λούκιον, τοὺς συνδέσμους
παραλέλοιπεν, εἰ λέξεις καὶ οὗτοι σημαντικά; οὐ γὰρ δὴ ἄσημοι.

G. Nicomachus, *Introduction to Arithmetic* 1.1.3-4

τὰ μὲν γὰρ σωματικὰ δῆπου καὶ ὑλικὰ ἐν διηνεκεῖ ρύσει καὶ μεταβολῇ διὰ παντός
ἐστὶ μιμούμενα τὴν τῆς ἐξ ἀρχῆς αἰδίου ὕλης καὶ ὑποστάσεως φύσιν καὶ ιδιότητα·
ὅλη γὰρ δι' ὅλης ἦν τρεπτὴ καὶ ἀλλοιωτή· τὰ δὲ περὶ αὐτὴν ἢ καὶ σὺν αὐτῇ

θεωρούμενα ἀσώματα, οἷον ποιότητες, ποσότητες, σχηματισμοί, μεγέθη, μικρότητες, ισότητες, σχέσεις, ἐνέργειαι, διαθέσεις, τόποι, χρόνοι, πάντα ἀπλῶς, οἷς περιέχεται τὰ ἐν ἐκάστῳ σώματι, ὑπάρχει καθ' ἑαυτὰ ἀκίνητα καὶ ἀμετάπτωτα, συμβεβηκότως δὲ μετέχει καὶ παραπολαύει τῶν περὶ τὸ ὑποκείμενον σῶμα παθῶν. [4] τῶν δὴ τοιούτων ἐξαιρέτως ἐπιστήμη ἐστὶν ἡ σοφία, συμβεβηκότως δὲ καὶ τῶν μετεχόντων αὐτῶν, ὃ ἐστὶ σωματῶν.

H. ANONYMOUS (1), *On the Theaetetus* 67.34-68.15

“[ἐγὼ ἐρῶ] καὶ μάλ' οὐ [φαῦλον λ]όγον ὡ[ς] ἄ- [ρα ἐν μέ]γ αὐτὸ καθ' αὐ- [τὸ οὐδέ]γ ἐστὶν, οὐ- [δὲ ἄν τι πρ]οσείποις [ὀρθῶς οὐ]δ' ὅποιον- [67.40] [οὖν τι.] ο]ὕκ εὐκατα- φ[ρόνητό]ν φησιν τὸ[ν λόγον]ν τὸν περὶ τοῦ [ρεῖ]γ τὰς οὐσίας	κατ[ὰ τὸ] ἐγθ[ο]ξον. π[εῖθοντ]α[ι] γὰρ ταύ- τη [καὶ ἅπαντε]ς ποιη- ταὶ [καὶ σοφῶν ο]ἱ πλεῖ- [68.1] στοι. οὐδὲν οὖν ἔστιν αὐτὸ καθ' αὐτό, τοῦτ' ἐσ- τὶν οὐδὲν καθ' αὐτό ἔχει τὴν ὑπόστασιν, τοῦτ' ἔστιν, οὐδὲν κα- τὰ ἰδίαν, ἀλλὰ πάντα	πρὸς τι. τὴν μὲν οὖν οὐσίαν δηλοῖ εἰπ[ώ]ν· “οὐδ' ἄν τί προσείποις.” [68.10] τὸ γὰρ τί ἐμφαίνει οὐ- σίαν· τὸ δὲ ποσὸν διὰ τοῦ εἰρηκέναι “ἐν μὲν αὐτὸ καθ' αὐτό”· τὸ δὲ ποιὸν διὰ τοῦ “ὅποιον- οὖν τι.”

I. SEVERUS 4T = Proclus, *On the Timaeus* i. 227.13-18

(commenting on *Ti.* 27d: τί τὸ δὴν αἰεῖ, γένεσιν δὲ οὐκ ἔχον, καὶ τί τὸ γιγνόμενον μὲν αἰεῖ, δὴν δὲ οὐδέποτε – a line *not* construed as a question by Severus)

πρῶτον οὖν τὸ τί βούλεται μὲν ὀρικὸν εἶναι· τὸ γὰρ τί ἐστὶν ἐν τοῖς ὀρισμοῖς προτάττειν εἰώθαμεν, καὶ οὐχὶ γένος ἐστίν, ὡς οἶεται Σευήρος ὁ Πλατωνικός, λέγων τοῦ ὄντος καὶ γινομένου τοῦτο εἶναι γένος τὸ τί, σημαίνεσθαι δὲ ὑπ' αὐτοῦ τὸ πᾶν· οὕτως γὰρ ἄν καὶ τὸ γιγνόμενον εἴη πᾶν καὶ τὸ αἰεῖ ὄν.

J. NICOSTRATUS fr. 13T = Simplicius, *On the Categories*

76.13-17

ἀποροῦσι δὲ καὶ πρὸς τὸν περὶ τῆς οὐσίας λόγον ὃ τε Πλωτῖνος καὶ οἱ περὶ τὸν Νικόστρατον, πῶς ἐν γένος ἡ οὐσία· εἰ γὰρ κοινόν τι καὶ τῆς νοητῆς καὶ τῆς αἰσθητῆς εἴη, πρὸ ἀμφοῖν ἔσται καὶ ἀμφοῖν κατηγορηθήσεται,

καὶ δῆλον ὅτι οὔτε σῶμα οὔτε ἀσώματον ἔσται, ἵνα μὴ τὸ σῶμα καὶ ἀσώματον γένηται καὶ τὸ ἀσώματον καὶ σῶμα.

K. NICOSTRATUS 3T = Simplicius, *On the Categories*

21.2-4

ἀποροῦσιν οἱ περὶ τὸν Νικόστρατον, τί δήποτε περὶ τῶν κατηγοριῶν εἶπεῖν προθέμενος οὐ περὶ αὐτῶν εὐθύς, ἀλλὰ περὶ τῶν ἄλλων διδάσκει τῶν τε ὁμωνύμων καὶ συνωνύμων καὶ παρωνύμων.

L. NICOSTRATUS 6T = Simplicius, *On the Categories*

26.21-27.15

ἀποροῦσι δὲ καὶ πρὸς τὸ κοινὸν τὸ <ὄνομα> τῶν ὁμωνύμων λέγεσθαι οἱ περὶ τὸν Νικόστρατον. ὁ γὰρ εἰπὼν κύνα ὅτι μὲν μὴ βουὴν μηδὲ ἵππον ἢ ἄλλο τι λέγει τῶν τοιούτων ἐδήλωσεν, ὃ δὲ βούλεται σημαίνειν, οὕτω δεδήλωκεν· τίνα γὰρ τῶν κυνῶν, πότερον τὸν ἀστρῶν ἢ τὸν χερσαῖον ἢ τὸν θαλάττιον ἢ τὸ περὶ τὴν γνάθον συμβαῖνον σπασμῶδες πάθος, οὕτω δῆλον. εἰ οὖν μηδὲν σημαίνει, οὐδὲ ὄνομα ἂν εἶη, ὥστε οὐδὲ ὁμώνυμον· τὰ γὰρ ὁμώνυμα κοινὸν ἔχειν ὄνομα ἐλέγετο. εἰ δὲ προσθήκης δεῖται τις πρὸς τὸ σημαίνειν τί τῶν πολλῶν ἐκείνων ἐστὶ τὸ ῥηθέν, οἶον ὅτι τὸν ἀστρῶν λέγει ἢ ἄλλον τινὰ τῶν κυνῶν, οὐκέτι κοινὸν μένει τὸ ὄνομα· τῇ [26.30] γὰρ προσθήκη, καθ' ἣν μάλιστα σημαίνει ὃ βούλεται, ἰδιωθήσεται· ὥστε εἰ μὲν μὴ σημαίνει τι, οὐκ ἔστιν ὄνομα τὸ ἐπὶ τῶν ὡς ὁμωνύμων ἀποδοθέντων λεγόμενον· εἰ δὲ τῇ προσθήκῃ τῇ ἴδιον ἐκάστου ποιούσῃ τὸ ὄνομα σημαίνει, οὐκέτι καθὸ κοινοῦ ὀνόματος μετέχει ὁμώνυμά ἐστιν, ὅποτε τὸ μετὰ τῆς [27.1] προσθήκης οὐκέτι οὔτε ὄνομα μόνον ἐστίν, ἀλλὰ λόγος. ὥστε κἂν μὴ σημαίνει τι, οὐκ ἔστιν ὄνομα· τὸ γὰρ ὄνομα σημαντικὸν εἶναι βούλεται· κἂν σημαίνει μὲν μετὰ τῆς προσθήκης δέ, πάλιν οὐκ ἔστιν ὄνομα ἀλλὰ λόγος διὰ τὴν τῆς διαφορᾶς προσθήκην, ἀλλ' οὐδὲ κοινὸν ἔτι διὰ τὴν διαφοράν. ὅπως δὲ κατ' οὐδὲν τῶν τοῦ κοινοῦ σημειομένων εἶη ἂν κοινὸν τὸ τῶν ὁμωνύμων λεγόμενον ὄνομα· οὔτε γὰρ κατὰ τὸ διαιρετὸν κοινόν· ἄλλο γὰρ ἄλλης συλλαβῆς τοῦ ὀνόματος μετέχον οὐκέτι ἂν εἶη ὁμώνυμον· οὔτε κατὰ τὸ ὅλον μὲν ἄλλοτε δὲ ἐν ἄλλου χρήσει γινόμενον· ἅμα γὰρ ἐκάστῳ τῶν ὁμωνύμων λεγομένων ὑπάρχει τὸ ὄνομα· οὔτε κατὰ τὸ ἐν [27.10] προκαταλήψει καὶ ιδιότητι ἅμα, καὶ διότι ἔμελλεν ἕκαστον ἄλλοτε ἄλλο

μεταλαμβάνειν ὄνομα, ὡς ἐν τῷ θεάτρῳ τοὺς τόπους, καὶ οὐκέτι πάλιν ὁμώνυμα· ἀλλὰ μὴν οὐδὲ ὡς ἡ φωνή· ἡ μὲν γὰρ φωνὴ τὴν αὐτὴν πᾶσιν ἐμποιεῖ διάθεσιν τοῖς ἀκούουσιν, τὸ δὲ ὁμώνυμον ἄλλην ἄλλοις ἔννοιαν παρέχεται, εἴπερ ἄρα τι σημαίνει, εἰ δὲ μὴ ἄλλην ἄλλοις, ἀσήμαντον μένει καὶ οὐκέτι ἐστὶν ὄνομα.

M. ATTICUS fr. 41 / NICOSTRATUS 8T = Simplicius, *On the Categories* 30.16-22

προσαπορεῖ δὲ ὁ Νικόστρατος περὶ τῶν ὁμωνύμων, καὶ ἔτι σαφέστερον Ἀττικὸς τὴν ἀπορίαν ἐξέθετο. εἰ γὰρ συνώνυμά ἐστιν ὧν τὸ τε ὄνομα κοινὸν καὶ ὁ ὀρισμὸς κοινός, ἔχει δὲ καὶ τὰ ὁμώνυμα τὸ τε ὄνομα κοινὸν ὁμώνυμα καλούμενα καὶ τὸν τοῦ ὁμωνύμου ὀρισμὸν· ἐφ' ἐκάστου γὰρ ὁμωνύμου ἀληθὲς εἰπεῖν ὅτι “ὄνομα μόνον κοινόν, ὁ δὲ κατὰ τοῦνομα λόγος τῆς οὐσίας ἕτερος”· τὰ ἄρα ὁμώνυμα συνώνυμά ἐστιν. ἔστιν δὲ καὶ τὰ συνώνυμα συνώνυμα· πάντα ἄρα τὰ τὸ αὐτὸ ὄνομα ἔχοντα συνώνυμά ἐστιν.

N. NICOSTRATUS 7T = Simplicius, *On the Categories* 29.24-8

ὥστε μάτην ἐγκαλοῦσι πάλιν οἱ περὶ τὸν Νικόστρατον ὡς ἐν μόνῃ τῇ οὐσίᾳ δοκοῦντι λέγειν τὴν ὁμωνυμίαν τῷ Ἀριστοτέλει, εἴπερ τὸν τῆς οὐσίας λόγον ἕτερον εἶπεν ἐν τοῖς ὁμωνύμοις, καίτοι καὶ ἐν ποιῶ οὐσης ὁμωνυμίας, εἴπερ λευκὸν καὶ χρῶμα καὶ λευκὴν φωνὴν λέγομεν, καὶ ἐν τῷ κείσθαι καὶ ἐν ἄλλαις κατηγορίαις.

O. ATTICUS fr. 42a = Simplicius, *On the Categories* 32.19-21

τινὲς δέ, ὧν [20] καὶ Ἀττικὸς ἐστὶν, τὸν κατὰ μεταφορὰν τρόπον εἰς ταῦτὸν ἄγοντες τῷ κατὰ ἀναλογίαν, ἓνα τρόπον ὁμωνύμων τὸν συναμφοτέρον φασιν.

P. PLUTARCH, *On the Procreation of the Soul* 1026A (following 8V)

ὡς δὲ φωνὴ τίς ἐστὶν ἄλογος καὶ ἀσήμαντος, λόγος δὲ λέξις ἐν φωνῇ σημαντικῇ διανοίας, ἀρμονία δὲ τὸ ἐκ φθόγγων καὶ διαστημάτων, καὶ φθόγγος μὲν ἐν καὶ ταῦτὸν διάστημα δὲ φθόγγων ἑτερότης καὶ διαφορὰ, μιχθέντων δὲ τούτων ὦδῃ

γίγνεται και μέρος· οὕτω τὸ παθητικὸν τῆς ψυχῆς ἀόριστον ἦν και ἀστάθμητον, εἴθ' ὠρίσθη πέρατος ἐγγενομένου και εἶδους τῷ μεριστῷ και παντοδαπῷ τῆς κινήσεως.

Q. ALCINOUS, *Didaskalikos* 6.10-11 (p. 160.3-32)

τὰ δὲ ἐν τῷ Κρατύλῳ
 τοιοῦτον ἔχει νοῦν. ζητεῖ γάρ, πότερον φύσει τὰ ὀνόματά
 ἐστὶν ἢ θέσει· ἀρέσκει δὲ αὐτῷ θέσει ὑπάρχειν τὴν
 ὀρθότητα τῶν ὀνομάτων, οὐ μὴν ἀπλῶς οὐδὲ ὡς
 ἔτυχεν, ἀλλὰ ὥστε τὴν θέσιν γενέσθαι ἀκόλουθον τῆ τοῦ
 πράγματος φύσει· μὴ γὰρ ἄλλο τὴν ὀρθότητα εἶναι
 τοῦ ὀνόματος ἢ τὴν σύμφωνον τῆ φύσει τοῦ
 (10) πράγματος θέσιν. μήτε γὰρ τὴν θέσιν τὴν ὀποιαδήποτε
 τοῦ ὀνόματος αὐτάρκη εἶναι και ἀποχρῶσαν πρὸς
 ὀρθότητα, μήτε τὴν φύσιν και τὴν πρώτην ἐκφώνησιν,
 ἀλλὰ τὸ ἐξ ἀμφοῖν, ὥστε εἶναι παντὸς ὄνομα κατὰ τὸ
 οἰκεῖον τῆ τοῦ πράγματος φύσει κείμενον· οὐ γὰρ δήπου
 ἂν τὸ τυχόν τῷ τυχόντι τεθῆ σημαίνει τὸ ὀρθόν, οἶον εἰ
 ἵππον θεῖμεθα ἀνθρώπῳ ὄνομα. και γὰρ τοι τὸ
 λέγειν μία δὴ τίς ἐστὶ τῶν πράξεων, ὥστε οὐχ ὁ
 ὀπωσδήποτε λέγων ὀρθῶς ἂν λέγοι, ἀλλ' εἰ οὕτω λέγοι,
 ἢ τὰ πράγματα πέφυκεν· ἐπεὶ δὲ τοῦ λέγειν μέρος
 (20) ἐστὶ τὸ ὀνομάζειν, ὡς και τοῦ λόγου μέρος τὸ ὄνομα,
 τὸ ὀρθῶς και μὴ ὀρθῶς ὀνομάζειν οὐ κατὰ θέσιν
 ὀποιοανοῦν γένοιτ' ἂν, ἀλλὰ κατὰ τὴν φυσικὴν τοῦ
 ὀνόματος οἰκειότητα πρὸς τὸ πρᾶγμα, και οὗτος ἂν εἴη
 ὀνοματοθέτης ἄριστος, ὁ σημαίνων δι' ὀνόματος τὴν
 φύσιν τοῦ πράγματος. ἔστι γὰρ τὸ ὄνομα ὄργανον
 πράγματος οὐχ ὁ ἔτυχεν, ἀλλὰ τὸ κατάλληλον τῆ φύσει·
 και διὰ τούτου διδάσκομεν ἀλλήλους τὰ πράγμα-
 τα και διακρίνομεν αὐτά, ὥστε εἶναι τὸ ὄνομα
 διδασκαλικόν τι και διακριτικὸν τῆς ἐκάστου
 (30) οὐσίας ὄργανον, ὡς ἡ κερκὶς τοῦ ὑφάσματος.
 [11] περὶ τὸ διαλεκτικὸν δὴ και τοῦτο ὑπάρξει τὸ τοῖς
 ὀνόμασιν ὀρθῶς χρῆσθαι.

CHAPTER 16

The Hierarchy of Sciences

A. ALCINOUS, *Didaskalikos* 1.1 (p. 152.2-6)

φιλοσοφία ἐστὶν ὄρεξις σοφίας, ἢ
λύσις καὶ περιαγωγή ψυχῆς ἀπὸ σώματος, ἐπὶ τὰ
νοητὰ ἡμῶν τρεπομένων καὶ τὰ κατ' ἀλήθειαν ὄντα·
σοφία δ' ἐστὶν ἐπιστήμη θεῶν καὶ ἀνθρωπίνων πραγμά-
των.

B. ALCINOUS, *Didaskalikos* 3.1-4 (pp. 153.25-154.5)

ἡ δὲ τοῦ φιλοσόφου σπουδὴ κατὰ τὸν Πλάτωνα
ἐν τρισὶν ἔοικεν εἶναι· ἐν τε τῇ θεᾷ τῇ τῶν ὄντων καὶ
γνώσει καὶ ἐν τῇ πράξει τῶν καλῶν, καὶ ἐν αὐτῇ τῇ τοῦ
λόγου θεωρίᾳ· καλεῖται δὲ ἡ μὲν τῶν ὄντων γνώσις
θεωρητικὴ, ἡ δὲ περὶ τὰ πρακτέα πρακτικὴ, ἡ δὲ περὶ τὸν
(153.30) λόγον διαλεκτικὴ. [2] διαιρεῖται δὲ αὕτη εἰς τε τὸ διαιρετι-
κὸν καὶ τὸ ὀριστικὸν <καὶ τὸ ἀναλυτικὸν> καὶ τὸ
ἐπαγωγικὸν καὶ τὸ συλλογιστικὸν, τοῦτο δὲ εἰς τὸ
ἀποδεικτικὸν, ὅπερ ἐστὶ περὶ τὸν ἀναγκαῖον συλλογισ-
μὸν, καὶ εἰς τὸ ἐπιχειρηματικὸν, ὃ θεωρεῖται περὶ τὸν
ἐνδοξον συλλογισμόν, καὶ εἰς τρίτον τὸ ῥητορικὸν, ὅπερ
ἐστὶ περὶ τὸ ἐνθύμημα, ὃ καλεῖται ἀτελής συλλογισμός,
καὶ προσέτι τὰ σοφίσματα· ὅπερ προηγούμενον μὲν οὐκ
ἂν εἴη τῷ φιλοσόφῳ, ἀναγκαῖον δέ. [3] τῆς δὲ πρακτικῆς τὸ
μὲν θεωρεῖται περὶ τὴν τῶν ἠθῶν ἐπιμέλειαν, τὸ δὲ περὶ
(153.40) τὴν τοῦ οἴκου προστασίαν, τὸ δὲ περὶ πόλιν καὶ τὴν
ταύτης σωτηρίαν· τούτων τὸ μὲν πρῶτον ἠθικὸν κέκλη-
ται, τὸ δὲ δεύτερον οἰκονομικόν, τὸ δὲ λοιπὸν πολιτικόν.
[4] τοῦ δὲ θεωρητικοῦ τὸ μὲν περὶ τὰ ἀκίνητα καὶ τὰ
πρῶτα αἶτια καὶ ὅσα θεία (154.1) θεολογικὸν καλεῖται, τὸ δὲ
περὶ τὴν τῶν ἄστρον φορὰν καὶ τὰς τούτων
περιόδους καὶ ἀποκαταστάσεις καὶ τοῦδε τοῦ κόσμου
τὴν σύστασιν φυσικόν, τὸ δὲ θεωρούμενον διὰ
γεωμετρίας καὶ τῶν λοιπῶν μαθημάτων μαθηματικόν.

C. Philo, *Preparatory Studies* 11

χρὴ δ' εἰδέναι, ὅτι τῶν μεγάλων ὑποθέσεων μεγάλα καὶ τὰ προοίμια εἶναι
συμβέβηκε. μεγίστη δὲ ὑπόθεσις ἀρετῆ· καὶ γὰρ περὶ μεγίστην ὕλην καταγίνεται,
τὸν σύμπαντα ἀνθρώπων βίον. εἰκότως οὖν οὐ βραχέσι χρήσεται προοιμίῳ, ἀλλὰ
γραμματικῇ, γεωμετρίᾳ, ἀστρονομίᾳ, ῥητορικῇ, μουσικῇ, τῇ ἄλλῃ λογικῇ θεωρίᾳ
πάσῃ, ὧν ἐστὶ σύμβολον ἡ Σάρας θεραπαινὶς Ἄγαρ, ὡς ἐπιδείξομεν.

**D. ALCINOUS, *Didaskalikos* 28.4 (p. 182.8-14) (follows 17J);
followed by 17S)**

προτέλεια δὲ καὶ
προκαθάρσια τοῦ ἐν ἡμῖν δαίμονος, εἰ μέλλει τὰ
(10) μείζονα μυεῖσθαι μαθήματα, εἴη ἂν τὰ διὰ μουσικῆς καὶ
ἀριθμητικῆς τε καὶ ἀστρονομίας καὶ γεωμετρίας,
συνεπιμελουμένων ἡμῶν καὶ τοῦ σώματος διὰ γυμνα-
στικῆς, ἥτις καὶ πρὸς πόλεμον καὶ πρὸς εἰρήνην εὐθεται
τὰ σώματα παρασκευάσει.

E. MAXIMUS, *Orations* 37.3a-g

φέρει δὴ, νομοθέτου δίκην παρίτω φιλοσοφία, ψυχὴν ἄτακτον καὶ πλανωμένην
κοσμήσουσα, καθάπερ δῆμον· παρακαλείτω δὲ ξυλλήπτορας ἐσομένας αὐτῇ καὶ
ἄλλας τέχνας, οὐ βαναύσους, μὰ Δία, οὐδὲ χειρουργικὰς, οὐδὲ οἴας συντελεῖν τὰ
φαῦλα ἡμῖν· [b] ἀλλὰ τὴν μὲν τὸ σῶμα τῇ ψυχῇ παρασκευάζουσαν ὄχημα εὐπειθὲς
καὶ ἐρρωμένον τοῖς προστάγμασιν ὑπηρετεῖν, γυμναστικὴν ταύτην ὀνομάζουσα· [c]
τὴν δὲ ἀγγελὸν τῶν τῆς ψυχῆς διανοημάτων, ῥητορικὴν ταύτην ὀνομάζουσα· [d] τὴν
δὲ “ἀγαθὴν τιθήνην καὶ τροφὸν γνώμης νέας,” ποιητικὴν ταύτην ὀνομάζουσα· [e] τὴν
δὲ ἡγεμόνα τῆς ἀριθμῶν φύσεως, ἀριθμητικὴν ταύτην ὀνομάζουσα· [f] τὴν δὲ καὶ
λογισμῶν διδάσκαλον, λογιστικὴν ταύτην ὀνομάζουσα· [g] γεωμετρίαν δὲ καὶ
μουσικὴν, “ξυνερίθω τε καὶ ξυνίστορε” φιλοσοφίας, τῶν αὐτῶν νείμασα ἐκάστη
μέρος τοῦ πόνου.

F. Nicomachus, *Introduction to Arithmetic* 1.4.4-5.3

οὔσης μὲν γὰρ γεωμετρίας ἀνάγκη καὶ τὴν ἀριθμητικὴν συνεπιφέρεσθαι· ἅμα γὰρ
ταύτη τρίγωνον ἢ τετράγωνον ἢ ὀκτάεδρον ἢ εἰκοσάεδρον ἢ διπλάσιον ἢ
ὀκταπλάσιον ἢ ἡμιόλιον ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον, ὃ γεωμετρία λέγει, καὶ οὐκ ἄνευ τῶν
ἐκάστω συνεπιφερομένων ἀριθμῶν ἐπινοεῖσθαι τὰ τοιαῦτα δύναται· πῶς γὰρ οἶόν τε
τριπλάσιόν τι εἶναι ἢ λέγεσθαι μὴ προυποκειμένου τοῦ γ ἀριθμοῦ ἢ ὀκταπλάσιον μὴ
ὑποκειμένου τοῦ η; ἔμπαλιν δὲ εἴη ἂν τὰ γ καὶ τὰ δ καὶ τὰ ἐξῆς μὴ ὄντων τῶν
παρωνύμων σχημάτων. [4.5] συναναιρεῖ ἄρα ἢ ἀριθμητικὴ τὴν γεωμετρίαν, ἀλλ’ οὐ
συναναιρεῖται ὑπ’ αὐτῆς, καὶ συνεπιφέρεται μὲν ἐκείνη, οὐ συνεπιφέρει δὲ αὐτήν.
[5.1] πάλιν δὲ ἐπὶ τῆς μουσικῆς· οὐ γὰρ μόνον ὅτι προγενέστερον τὸ καθ’ αὐτὸ τοῦ
πρὸς ἄλλο, καθάπερ τὸ μέγα τοῦ μείζονος καὶ τὸ πλούσιον τοῦ πλουσιωτέρου καὶ ὁ
ἄνθρωπος τοῦ πατρός, ἀλλ’ ὅτι καὶ αἱ μουσικαὶ συμφωνίαι διὰ τεσσάρων, διὰ πέντε,
διὰ πασῶν κατὰ ἀριθμὸν εἰσιν ὠνομασμένοι· ὁμοίως καὶ τοὺς ἀρμονικοὺς λόγους

ἀριθμητικούς πάντως ἔχουσιν, ἢ μὲν διὰ τεσσάρων ἐπίτριτος, ἢ δὲ διὰ πέντε ἡμιόλιος, ἢ δὲ διὰ πασῶν διπλάσιος, τριπλάσιος δὲ ἢ διὰ πασῶν ἅμα καὶ διὰ πέντε, τετραπλάσιος δὲ ἢ τελειοτάτη ἢ δις διὰ πασῶν. [5.2] ἐκδηλότερόν γε μὴν ἢ σφαιρικῇ δι' ἀριθμητικῆς τυγχάνει πάντων τῶν προσηκόντων αὐτῇ σκευμάτων οὐ μόνον, ὅτι γεωμετρίας μεταγενεστέρα ἐστίν (ἢ γὰρ κινήσεις φύσει μετὰ τὴν μονήν), οὐδ' ὅτι ἀρμονίας ἐκ παντὸς ἐμμελοῦς τὰ τῶν ἀστέρων κινήματα τέτευχεν, ἀλλ' ὅτι καὶ ἀριθμῶν περιόδοις καὶ ποσότησιν ἀνατολαί τε καὶ δύσεις καὶ προποδισμοὶ καὶ ἀναποδισμοὶ καὶ ἐπιπροσθήσεις καὶ φάσεις παντοῖαι διαρθροῦνται. [5.3] ὡς οὖν προγενεστέρας φύσει καὶ τιμιωτέρας καὶ πρεσβυτέρας ὡσανεὶ μητρὸς καὶ τιθήνης καλῶς προτέραν τὴν τεχνολογίαν ὑπεστησάμεθα.

**G. PLUTARCH, *Table-Talk* 8.2, 718D-F (Tyndares
speaking to the question what Plato meant when, as tradition
reported, he said that 'god is always doing geometry')**

“πᾶσι μὲν [E] οὖν τοῖς καλουμένοις μαθήμασιν, ὡς περ ἀστραβέσι καὶ λείοις κατόπτροις, ἐμφαίνεται τῆς τῶν νοητῶν ἀληθείας ἵχνη καὶ εἶδωλα· μάλιστα δὲ γεωμετρία κατὰ τὸν Φιλόλαον ἀρχὴ καὶ μητρόπολις οὖσα τῶν ἄλλων ἐπανάγει καὶ στρέφει τὴν διάνοιαν, οἷον ἐκκαθαίρομένην καὶ ἀπολυομένην ἀτρέμα τῆς αἰσθήσεως. διὸ καὶ Πλάτων αὐτὸς ἐμέμψατο τοὺς περὶ Εὐδοξον καὶ Ἀρχύταν καὶ Μέναιχμον εἰς ὀργανικὰς καὶ μηχανικὰς κατασκευὰς τὸν τοῦ στερεοῦ διπλασιασμόν ἀπάγειν ἐπιχειροῦντας, ὡς περ πειρωμένους δίχα λόγου δύο μέσας ἀνά λόγον, ἢ παρείκοι, λαβεῖν ἀπόλλυσθαι γὰρ οὕτω καὶ διαφθεῖ-[F]ρεσθαι τὸ γεωμετρίας ἀγαθὸν αὐθις ἐπὶ τὰ αἰσθητὰ παλινδρομούσης καὶ μὴ φερομένης ἄνω μῆδ' ἀντιλαμβανομένης τῶν αἰδίων καὶ ἀσωμάτων εἰκόνων, πρὸς αἴσπερ ὧν ὁ θεὸς ἀεὶ θεὸς ἐστίν”.

H. PLUTARCH, *Life of Marcellus* 14.5-8 and 17.5-6

προσβολὰς ἐποιεῖτο κατὰ γῆν ἅμα καὶ κατὰ θάλασσαν, Ἀππίου μὲν τὸν πεζὸν ἐπάγοντος στρατόν, αὐτὸς δὲ πεντήρεις ἔχων ἐξήκοντα παντοδαπῶν ὄπλων καὶ βελῶν πλήρεις. [14.6] ὑπὲρ δὲ μεγάλου ζεύγματος νεῶν ὀκτῶ πρὸς ἀλλήλας συνδεδεμένων μηχανὴν ἄρας, ἐπέπλει πρὸς τὸ τεῖχος, τῷ πλήθει καὶ τῇ λαμπρότητι τῆς παρασκευῆς καὶ τῇ δόξῃ τῇ περὶ αὐτὸν πεποιθώς· [14.7] ἥς ἄρα λόγος οὐδεὶς ἦν Ἀρχιμήδει καὶ τοῖς Ἀρχιμήδους μηχανήμασιν. [14.8] ὧν ὡς μὲν ἔργον ἄξιον σπουδῆς οὐδὲν ὁ ἀνὴρ προὔθετο, γεωμετρίας δὲ παιζούσης ἐγεγόνει πάρεργα τὰ πλείστα.

...

[17.5] τηλικούτον μέντοι φρόνημα καὶ βάθος ψυχῆς καὶ τοσοῦτον ἐκέκτητο θεωρημάτων πλοῦτον Ἀρχιμήδης, ὥστ' ἐφ' οἷς ὄνομα καὶ δόξαν οὐκ ἀνθρωπίνης, ἀλλὰ δαιμονίου τινὸς ἔσχε συνέσεως, μὴθὲν ἐθελήσαι σύγγραμμα περὶ τούτων ἀπολιπεῖν, [17.6] ἀλλὰ τὴν περὶ τὰ μηχανικὰ πραγματεῖαν καὶ πάσαν ὅλως τέχνην χρείας ἐφαπτομένην ἀγεννή καὶ βάνουσον ἠγησάμενος, <εἰς> ἐκεῖνα καταθέσθαι μόνον τὴν αὐτοῦ φιλοτιμίαν, οἷς τὸ καλὸν καὶ περιττὸν ἀμιγῆς τοῦ ἀναγκαίου πρόσσεστιν.

I. PLUTARCH, *On the Principle of Cold* 948A-C

οἱ μὲν οὖν, τῶν σκαληνῶν καὶ τριγωνοειδῶν σχηματισμῶν ἐν τοῖς [B] σώμασι κειμένων, τὸ ῥιγοῦν καὶ τρέμειν καὶ φρίττειν καὶ ὅσα συγγενῆ τοῖς πάθεσι τούτοις ὑπὸ τραχύτητος ἐγγίνεσθαι λέγοντες, εἰ καὶ τοῖς κατὰ μέρος διαμαρτάνουσι, τὴν ἀρχὴν ὅθεν δεῖ λαμβάνουσι· δεῖ γὰρ ὡσπερ ἀφ' ἐστίας τῆς τῶν ὅλων οὐσίας ἄρχεσθαι τὴν ζήτησιν. ᾧ καὶ μάλιστα δόξειεν ἂν ἰατροῦ καὶ γεωργοῦ καὶ αὐλητοῦ διαφέρειν ὁ φιλόσοφος. ἐκείνοις μὲν γὰρ ἐξαρκεῖ τὰ ἔσχατα τῶν αἰτίων θεωρῆσαι· τὸ γὰρ ἐγγυτάτω τοῦ πάθους αἴτιον ἂν συνοφθῆ, πυρετοῦ μὲν ἔντασις ἢ παρεμππτωσις ἐρυσίβης δ' ἥλιοι πυριφλεγείς ἐπ' ὄμβρω βαρύτητος δὲ κλίσις αὐλῶν καὶ συναγωγὴ πρὸς ἀλλήλους, ἰκανόν [C] ἐστι τῷ τεχνίτῃ πρὸς τὸ οἰκεῖον ἔργον. τῷ δὲ φυσικῷ θεωρίας ἔνεκα μετιόντι τὰ ληθῆς ἢ τῶν ἐσχάτων γνώσις οὐ τέλος ἐστὶν ἀλλ' ἀρχὴ τῆς ἐπὶ τὰ πρῶτα καὶ ἀνωτάτω πορείας.

J. DERCYLLIDES, quoted by THEON, *Mathematics*

Useful for reading Plato 199.9-200.12 (ἐν τῷ περὶ τοῦ ἀτράκτου καὶ τῶν σφονδύλων τῶν ἐν τῇ Πολιτείᾳ παρὰ Πλάτωνι λεγομένων)

ὄν τρόπον ἐπὶ γεωμετρίᾳ

[199.10] καὶ μουσικῇ μὴ καταστησάμενον τὰς ὑποθέσεις ἀδύνατον τῶν μετὰ τὰς ἀρχὰς λόγων ἐξάπτεσθαι, κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ἐπὶ τῆς ἀστρολογίας προομολογεῖσθαι χρὴ τὰς ὑποθέσεις, ἐφ' αἷς πρόεισιν ὁ λόγος ὁ περὶ τῆς τῶν πλανωμένων κινήσεως. πρὸ πάντων δέ, φησί, σχεδὸν τῶν περὶ τὰ μαθηματικὰ τὴν πραγματεῖαν ἐχόντων ἢ λήψις τῶν ἀρχῶν ὡς ὁμολογουμένων ἐστὶ· πρῶτον μὲν ὡς ἔστιν ἢ τοῦ κόσμου σύστασις τεταγμένως ἐπὶ μιᾷ ἀρχῇ διεπομένη ὑφέστηκέ τε τὰ ὄντα καὶ φαινόμενα ταῦτα· διὸ μὴ δεῖν φάναι τὸν κόσμον τῆς ἡμετέρας

[199.20] ὄψεως ἐκ τοῦ ἀπείρου, ἀλλὰ κατὰ περιγραφὴν εἶναι·
 δευτερον δὲ ὡς οὐ σβέσει καὶ ἀνάψει τῶν θείων σωμα-
 των αἶ τε ἀνατολαὶ καὶ δύσεις· ἀλλὰ γὰρ εἰ μὴ αἰδίος
 [200.1] τούτων ἢ διαμονή, οὐκ ἂν ἢ ἐν τῷ παντὶ τάξις φυλα-
 χθείη· τρίτον ὡς οὐ πλείους οὐδὲ ἐλάττονες τῶν ζ' οἱ
 πλανώμενοι· καὶ τοῦτο δῆλον ἐκ μακρᾶς τηρήσεως·
 τέταρτον ἐπεὶ οὔτε πάντα τὰ ὄντα κινεῖσθαι εὐλογόν
 ἐστίν οὔτε πάντα μένειν, ἀλλὰ τὰ μὲν κινεῖσθαι, τὰ δὲ
 μένειν, ὁμολογεῖσθαι δεῖ, τίνα ἐν τῷ παντὶ μένειν χρῆ
 καὶ τίνα κινεῖσθαι. φησὶ δ' ὡς γῆν μὲν χρῆ οἶεσθαι
 μένειν, ἐστὶν τοῦ θεῶν οἴκου κατὰ τὸν Πλάτωνα, τὰ
 δὲ πλανώμενα· σὺν τῷ παντὶ περιέχοντι οὐρανῷ κι-
 [200.10] νεῖσθαι· τοὺς δὲ τὰ κινητὰ στήσαντας, τὰ δὲ ἀκίνητα
 φύσει καὶ ἔδρα κινήσαντας ὡς παρὰ τὰς τῆς μαθηματι-
 κῆς ὑποθέσεις ἀποδιοπομπεῖται.

K. Eudorus fr. 9 = Achilles Tattius, *From the Introduction to Aratus 2.1-10*

Εὐδωρος ὁ φιλόσοφος φησὶ Διόδωρον τὸν Ἀλε-
 ξανδρέα μαθηματικὸν τούτῳ διαφέρειν εἰπεῖν τὴν μαθηματικὴν
 τῆς φυσιολογίας, ὅτι ἢ μὲν μαθηματικὴ τὰ παρεπόμενα τῇ οὐ-
 σίαι ζητεῖ, πόθεν καὶ πῶς ἐκλείψεις γίνονται, ἢ δὲ φυσιολογία
 περὶ τῆς οὐσίας, τίς ἡλίου φύσις, πότερον μύδρος ἐστὶ κατὰ
 Ἀναξαγόραν ἢ πῦρ κατὰ τοὺς Στωϊκοὺς ἢ κατὰ
 Ἀριστοτέλην πέμπτη οὐσία μηδενὶ τῶν τεσ-
 σάρων στοιχείων ἐπικοινωνοῦσα, ἀγέννητός τε καὶ ἄφθαρτος καὶ
 ἀμετάβολος. διαφορῶσας γοῦν ταύτας ἐν ταῖς ζητήσεσιν ἐπι-
 [10] πεπλέχθαι τὴν ἐτέραν δεομένην τῆς ἐτέρας.

L. PLUTARCH, *Advice on Health* 122D-E (Plutarch's friend Zeuxippus, the main speaker in this dialogue, makes the case for interest in medicine)

“φιλόσοφος γὰρ εἰ τὴν φύσιν, ὦ Μοσχίων, καὶ τῷ μὴ φιλιατροῦντι χαλεπαίνεις φιλόσοφῳ, καὶ ἀγανακτεῖς εἰ μᾶλλον αὐτὸν οἶται προσήκειν γεωμετρίας καὶ διαλεκτικῆς καὶ μουσικῆς ὀράσθαι μεταποιούμενον ἢ ζητεῖν καὶ μανθάνειν βουλόμενον ὅττι τοι ἐν μεγάροισι κακὸν τ' ἀγαθὸν τε τέτυκται τῷ σώματι. καίτοι

πλείους ἂν ἴδοις ἐκεῖ θεατάς, ὅπου θεωρικόν τι νέμεται τοῖς συνιοῦσιν, ὥσπερ Ἀθήνησι· τῶν ἐλευθερίων δὲ τεχνῶν ἰατρικὴ τὸ μὲν γλαφυρὸν καὶ περιττὸν καὶ ἐπιτερπὲς οὐδεμιᾶς ἐνδεέστερον ἔχει, θεωρι-[-E]κὸν δὲ μέγα τοῖς φιλομαθοῦσι τὴν σωτηρίαν καὶ τὴν ὑγίειαν ἐπιδίδωσιν. ὥστ' οὐ παράβασιν ὄρων ἐπικαλεῖν δεῖ τοῖς περὶ ὑγίεινῶν διαλεγομένοις φιλοσόφοις, ἀλλ' εἰ μὴ παντάπασιν ἀνελόντες οἴονται δεῖν τοὺς ὄρους ὥσπερ ἐν μιᾷ χώρᾳ κοινῶς ἐμφιλοκαλεῖν, ἅμα τὸ ἡδὺ τῷ λόγῳ καὶ τὸ ἀναγκαῖον διώκοντες.”

M. TAURUS 20T = Aulus Gellius, *Attic Nights* 18.10.1-7

in Herodis C. V. villam, quae est in agro Attico loco, qui appellatur Cephisiae, aquis et lucis, nemoribus frequentem, aestu anni medio concesseram. [2] ibi alvo mihi cita et accedente febris rapida decubueram. [3] eo Calvenus Taurus philosophus et alii quidam sectatores eius cum Athenis visendi mei gratia venissent, medicus, qui tum in his locis repertus adsidebat mihi, narrare Tauro coeperat, quid incommodi paterer et quibus modulis quibusque intervallis accederet febris decederetque. [4] tum in eo sermone, cum iam me sinceriore corpusculo factum diceret: ‘potes’ inquit Tauro ‘tu quoque id ipsum comprehendere, ἐὰν ἄψη αὐτοῦ τῆς φλεβός’, quod nostris verbis profecto ita dicitur: ‘si attigeris venam illius’. [5] hanc loquendi imperitiam, quod venam pro arteria dixisset, cum in eo docti homines, qui cum Tauro erant, tamquam in minime utili medico offendissent atque id murmure et vultu ostenderent, tum ibi Taurus, ut mos eius fuit, satis leniter: ‘certi’ inquit ‘sumus, vir bone, non ignorare te, quid “vena” appelletur et quid “arteria”, quod venae quidem suapte vi immobiles sint et sanguinis tantum demittendi gratia explorentur, arteriae autem motu atque pulsu suo habitum et modum febrium demonstrent; [6] sed, ut video, pervulgate magis quam inscite locutus es: non enim te solum, sed alios quoque itidem errantis audivi venam pro arteria dicere. [7] fac igitur, ut experiamur elegantiores esse te in medendo quam in dicendo, et cum dis bene volentibus opera tua sistas hunc nobis sanum atque validum quam citissime.’

N. APULEIUS, *Apology* 51, p. 58.14-18 (defending himself against the insinuation that there is something suspicious about his interest in medicine)

haec idcirco commemoravi, nobilium philosophorum disputata simul et libros sedulo nominavi nec ullum ex medicis

aut poetis uolui attingere, ut isti desinant mirari, si philosophi suapte doctrina causas morborum et remedia noverrunt.

O. PAPYRUS (anonymous): Pap. Graec. Vind. 29800, fr. a.i, col. 2.15–22

κα[ι] σχεδὸν ὅ τι μὴ ἐ-
 πὶ τῶν μειμητι-
 κῶν, αἱ [[επι]] τῶν τε-
 χνῶν εἰσιν ἀσθε-
 νέσταταί τε καὶ <τῆς> ἄλλη-
 [20] θεί<α>ς ἥκιστα ἄπτον-
 ται μόνον οὐκ ἐν εἰ-
 δῶν ὁ[ὐ] [σῖαι] τρεφ[όμε]ναι

P. [PLUTARCH], *The Education of Children* 7C-D

δεῖ τοίνυν τὸν παῖδα τὸν ἐλεύθερον μηδενὸς μηδὲ τῶν ἄλλων τῶν καλουμένων ἐγκυκλίων παιδευμάτων μὴτ' ἀνήκοον μὴτ' ἀθέατον εἶναι, ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐκ παραδρομῆς μαθεῖν ὡσπερὶ γέυματος ἕνεκεν (ἐν ἅπασι γὰρ τὸ τέλειον ἀδύνατον), τὴν δὲ φιλοσοφίαν πρεσβεύειν. ἔχω δὲ δι' εἰκόνας παραστήσαι τὴν ἑμαυτοῦ γνώμην ὡσπερ γὰρ περιπλευσάμενος μὲν πολλὰς πόλεις καλὸν, ἐνοικήσαι δὲ τῇ κρατίστῃ χρήσιμον· ἀστείως δὲ καὶ Βίων ἔλεγεν ὁ φιλόσοφος ὅτι ὡσπερ οἱ μνηστήρες τῇ Πηνελόπῃ πλησιάζειν μὴ δυνάμενοι ταῖς ταύτης ἐμίγνυντο θεραπεαί-[D]ναις, οὕτω καὶ οἱ φιλοσοφίας μὴ δυνάμενοι κατατυχεῖν ἐν τοῖς ἄλλοις παιδεύμασι τοῖς οὐδενὸς ἀξίοις ἑαυτοὺς κατασκελετεύουσι.

**Q. LONGINUS fr. 29 / ORIGEN fr. 10 = Proclus, *On the Timaeus* i. 63.24-64.6
 (cf. Socrates at *Ti.* 19d: can poets can praise the ideal city adequately?)**

ἀπορεῖται

δὲ ὑπὸ Λογγίνου καὶ Ὀριγένους ὁ λόγος, μήποτε καὶ τὸν Ὀμηρον περιείληφεν ἐν τοῖς ποιηταῖς εἰπὼν τὴν αὐτὴν εἰληφέναι δόξαν οὐ περὶ τῶν ὄντων μόνον – τοῦτο γὰρ οὐδὲν καινόν – ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πάλαι γεγονότων ποιητῶν. ὥστε, φησὶν ὁ Πορφύριος, τριῶν ὄλων ἡμερῶν [63.30] διατελέσαι τὸν Ὀριγένη βοῶντα καὶ ἐρυθριῶντα καὶ ἰδρῶτι [64.1] πολλῶ κατεχόμενον, μεγάλην εἶναι λέγοντα τὴν ὑπόθεσιν καὶ τὴν ἀπορίαν, καὶ δεικνύουσι φιλοτιμούμενον, ὅτι πρὸς τὰς κατ' ἀρετὴν πράξεις ἀρκοῦσά ἐστιν ἢ παρ' Ὀμήρω μίμησις· τίς γὰρ Ὀμήρου μεγαλοφωνότερος, ὃς καὶ θεοὺς εἰς ἔριν καὶ μάχην καταστήσας οὐ διαπίπτει τῆς μιμήσεως, ἀλλ' ἀρκεῖ τῇ φύσει τῶν πραγμάτων ὑψηλολογούμενος;

**R. MAXIMUS, *Oration 17.3b-4d* (speaking in defence
of Homer)**

πόλιν οἰκίζει Πλάτων τῷ λόγῳ, οὐ Κρητικὴν, οὐδὲ Δωρικὴν, οὐδὲ Πελοποννησίαν, οὐδὲ Σικελικὴν, οὐδὲ, μὰ Δί', Ἀττικὴν· ἡ γὰρ ἂν τοιαύτην οἰκίζων πόλιν, μὴ ὅτι Ὀμήρου ἂν ἐδεήθη μόνου, ἀλλὰ καὶ πρὸ Ὀμήρου Ἡσίοδου καὶ Ὀρφέως, καὶ εἴ τις ἄλλη παλαιὰ μούσα ποιητικὴ κατεπάδειν ἱκανὴ τὰς τῶν νέων ψυχὰς καὶ δημαγωγεῖν, καὶ ἡδονὴ συνήθει ἀνακρινάναί πράως ἀληθεῖς λόγους· [3c] ἄλλ' ἔστιν αὐτῷ ξυνοίκησις καὶ ἡ πολιτεία γιγνομένη λόγῳ, κατὰ τὸ ἀκριβέστατον μᾶλλον ἢ χρειωδέστατον· [3d] ὄνπερ τρόπον καὶ τοῖς τὰ ἀγάλματα τούτοις διαπλάττουσιν, οἱ παντὸς παρ' ἐκάστου καλὸν συναγαγόντες, κατὰ τὴν τέχνην ἐκ διαφόρων σωμάτων ἀθροίσαντες εἰς μίμησιν μίαν, κάλλος ἔν ὑγιᾶς καὶ ἄρτιον καὶ ἡρμοσμένον αὐτὸ αὐτῷ ἐξεργάσαντο· [3e] καὶ οὐκ ἂν εὖρες σῶμα ἀκριβὲς κατὰ ἀλήθειαν ἀγάλματι ὁμοῖον ὀρέγονται μὲν γὰρ αἱ τέχνηαι τοῦ καλίστου· αἱ δὲ ἐν ποσὶν ὁμιλῖαι καὶ χρεῖαι ἀπολείπονται τῶν τεχνῶν. [3f] οἶμαι δέ, εἰ καὶ τις ἦν ἐν ἀνθρώποις δυνάμις πλαστικὴ σωμάτων σαρκίνων, ξυμφορήσαντες ἂν οἱ δημιουργοὶ τὰς δυνάμεις ξυμμέτρως γῆς καὶ πυρός, καὶ τῶν ὅσα τούτοις ἀρμοσθέντα τέ καὶ ὁμολογήσαντα συνίστησιν τὴν σωμάτων φύσιν, ἀπέφηναν, ὥστε εἰκός, ἂν σῶμα ἀδεῆς φαρμάκου καὶ μαγγανευμάτων καὶ διαιτημάτων ἰατρικῶν. [3g] εἰ οὖν τις ἐκείνων τινὸς τῶν δημιουργῶν ἀκούσας νομοθετοῦντος τοῖς ὑπ' αὐτοῦ πλασθεῖσιν τῷ λόγῳ, ὅτι ἄρα δεήσονται οὐδὲ Ἴπποκράτους ἰωμένου σφᾶς, ἀλλὰ χρὴ στέψαντας ἐρίῳ τὸν ἄνδρα καὶ χρίσαντας μύρω ἀποπέμπειν, παρ' ἄλλου εὐδοκιμήσοντα, ἐκεῖ ὅπου τὴν τέχνην παρακαλεῖ ἡ νόσος, κατὰ ἀγανακτοίῃ πρὸς αὐτόν, ὡς ἀτιμάζοντα τὴν Ἀσκληπιοῦ καὶ τὴν Ἀσκληπιάδων τέχνην, ἄρα οὐ καταγέλαστος ἂν γίγνοιτο, αἰτίαν προσφέρων τῷ μὴ κατὰ ἀτιμίαν παραιτουμένῳ ἰατρικῇ, ἀλλὰ μήτε κατὰ χρεῖαν δεομένῳ αὐτῆς, μήτε καθ' ἡδονὴν ἀσπαζομένῳ; [4a] δύο γὰρ ὄντων τούτων, ὑφ' ὧν Ὀμηρος καὶ Ἡσίοδος καὶ ὅστις ἄλλος ἐν ἀρμονίᾳ ποιητικῇ εὐδόκιμοι ἦσαν, χρεῖας καὶ ἡδονῆς, κατ' οὐδέτερον αὐτοῖν ἐπιτήδεια τὰ ἔπη τῇ Πλάτωνος πολιτεία, οὔτε κατὰ τὴν χρεῖαν, οὔτε κατὰ τὴν ἡδονὴν. [4b] ἢ τε γὰρ χρεῖα ξυνελήλαται αὐτοῖς εἰς τροφήν ἀκριβῆ καὶ ἀκούσματα ἀναγκαῖα, οὐδὲν ἀυθαίρετον, οὐδὲ αὐτεξούσιον, οὐδὲ οἶον ἂν δεξαινοτο παρὰ μητέρων παῖδες ὑπὸ φήμης ἀλόγου πλασθέντα μῦθον· οὐδὲν γὰρ ἐκεῖ οὐδὲ ἐκ τοῦ προστυχόντος, οὔτε ἄκουσμα, οὔτε παιδεύμα· οὔτε ἀθύρματα παρέλθοι ἂν εἰς τοιαύτην πόλιν, ὥστε καὶ δεηθῆναι Ὀμήρου, τὰς οὔσας περὶ θεῶν δόξας ἐμμελῶς μεγαλύνοντος, καὶ τρέφοντος τὰς τῶν πολλῶν ψυχὰς ἐκ ταπεινῆς

φαντασίας εἰς ἔκπληξιν. [4c] τοῦτο γάρ τοι δύναται ποιητοῦ λόγος ἐμπεσῶν ἀκοαῖς τεθραμμέναις κακῶς, περιβομβεῖν αὐτάς, καὶ μὴ παρέχειν σχολὴν διαπιστεῦν τοῖς εἰκῆ θρυλουμένοις λόγοις, ἀλλ' εἰδέναι μὲν ὅτι ποιητικὴ πᾶσα αἰνίττεται, καταμαντεύεσθαι δὲ τῶν αἰνιγμάτων μεγαλοπρεπῶς, κατὰ τὴν θεῶν δίκην. [4d] ὀπόθεν δὲ ἐξελήλαται τὸ ταπεινὸν πᾶν καὶ τὸ ἡμελημένον, τί δεῖ ἐνταῦθα τοιοῦτου φαρμάκου;

S. ARISTIDES QUINTILIANUS, *On Music* 1.1,

pp. 1.14-2.20

ἐμοὶ δὲ μάλιστα

κάκεινο τῆς τέχνης ἴδιον ἀγαθὸν συνοράται· οὐ γὰρ ὥσπερ αἱ λοιπαὶ περὶ μίαν ὕλην πραγμάτων ἢ περὶ χρόνου διάστημα μικρὸν χρησιμεύουσα θεωρεῖται, ἀλλὰ πᾶσα μὲν ἡλικία καὶ σύμπας βίος, ἅπασα δὲ πράξις μουσικῆ μόνη τελέως ἂν κατακοσμηθεῖη. γραφικὴ μὲν γὰρ [1.20] καὶ αἱ τοιαῦται πᾶσαι τὸ πρὸς ὄψιν μετιοῦσαι καλὸν μικρὸν μέρος ὠφελείας εἰσφέρονται, καὶ πᾶσιν εὐκατάληπτοι γενόμεναι οὐδεμίαν εἰς τὸν ἔξης χρόνον γνώσεως ποικίλης ἐπίδοσιν ἐμφαίνουσιν· ἰατρικὴ δὲ καὶ γυμναστικὴ τὴν [2.1] μὲν ὠφέλιαν περὶ σῶμα εἰσηνέγκαντο, τοῖς δὲ ἐκ μαθήσεως ἀγαθοῖς ἀδυνατοῦσιν ἐκ παίδων ὠφελῆσαι τοὺς πλησιάζοντας. διαλεκτικὴ δὲ καὶ ἡ ταύτης ἀντίστροφος ψυχὴν μὲν ὤνησε πρὸς φρόνησιν, εἰ μουσικὴ παραλάβοι κεκαθαρμένην, ἄνευ δὲ ταύτης οὐκ ὤνησεν, ἔσθ' ὅπη δὲ καὶ διέφθειρε· μόνη δὲ ἡ προειρημένη διὰ πάσης ὡς εἰπεῖν ὕλης παρατέταται καὶ διὰ παντὸς διήκει χρόνου, ψυχὴν τε κοσμοῦσα κάλλεσιν ἀρμονίας καὶ σῶμα καθιστάσα ῥυθμοῖς εὐπρεπέσι, παισὶ τε πρόσφορος τοῖς ἐκ μελωδίας [2.10] ἀγαθοῖς καὶ προβαίνουσι τὰ τε τῆς ἐμμέτρου λέξεως καὶ ἀπλῶς λόγου σύμπαντος παραδιδούσα κάλλη, προϊοῦσι δὲ τὴν τε τῶν ἀριθμῶν ἐξηγουμένη φύσιν καὶ ἀναλογιῶν ποικιλίαν, ἀρμονίας δὲ τὰς διὰ τούτων ἐν πᾶσι σώμασιν ὑποφαίνουσα, τὸ μέγιστον <δὲ> δὴ καὶ τελεώτατον καὶ περὶ τοῦ δυσκαταλήπτου πᾶσιν ἀνθρώποις ψυχῆς τῆς τε καθ' ἕκαστον, ἤδη δὲ καὶ τῆς τοῦ παντὸς λόγους ἔχουσα παρασχέσθαι. μαρτυρεῖ δὲ μοι καὶ θεῖος λόγος ἀνδρὸς σοφοῦ Πανάκew τοῦ Πυθαγορείου, ὃς φησιν ἔργον εἶναι μουσικῆς οὐ τὰ φωνῆς μέρη μόνον συνιστᾶν πρὸς ἄλληλα, [2.20] ἀλλὰ πάνθ' ὅσα φύσιν ἔχει συνάγειν τε καὶ συναρμόττειν.

CHAPTER 17

The Goal: Virtue and the Ideal Life

A. ALCINOUS, *Didaskalikos* 27 (pp. 179.34-181.18) (follows 12H)

ἐξῆς δ' ἐπὶ κεφαλαίων περὶ τῶν ἠθικῶς τῷ
 ἀνδρὶ εἰρημένων ῥητέον. τὸ μὲν δὴ τιμιώτατον καὶ
 μέγιστον ἀγαθὸν οὔτε εὐρεῖν ᾤετο εἶναι ῥάδιον οὔτε
 εὐρόντας ἀσφαλῆς εἰς πάντας ἐκφέρειν· πάνυ γοῦν
 ὀλίγοις τῶν γνωρίμων καὶ τοῖς γε προσκριθεῖσι τῆς περὶ
 τοῦ ἀγαθοῦ ἀκροάσεως μετέδωκεν. τὸ μέντοι ἡμέτερον
 (179.40) ἀγαθόν, εἴ τις ἀκριβῶς αὐτοῦ τὰ συγγράμματα ἀναλάβοι,
 ἐτίθετο ἐν τῇ ἐπιστήμῃ καὶ θεωρίᾳ τοῦ πρώτου ἀγαθοῦ,
 ὅπερ θεὸν τε καὶ νοῦν τὸν πρώτον προσαγορεύσαι ἂν τις.
 [2] πάντα γὰρ (180.1) τὰ ὅπως οὖν παρ' ἀνθρώποις ἀγαθὰ νομιζό-
 μενα ταύτης ὑπελάμβανε τυγχάνειν τῆς προσήσεως τῷ
 ὅπως οὖν μετέχειν ἐκείνου τοῦ πρώτου καὶ τιμιωτά-
 του, ὅπερ τρόπον καὶ τὰ γλυκεὰ καὶ τὰ θερμὰ κατὰ
 μετουσίαν τῶν πρώτων τὴν ἐπωνυμίαν ἔχειν· μόνα δὲ τῶν
 ἐν ἡμῖν ἐφικνεῖσθαι αὐτοῦ τῆς ὁμοιότητος νοῦν καὶ
 λόγον, διὸ καὶ τὸ ἡμέτερον ἀγαθὸν καλὸν εἶναι καὶ
 σεμνὸν καὶ θεῖον καὶ ἐράσμιον καὶ σύμμετρον καὶ
 (180.10) δαιμονίως προσκαλούμενον.¹ τῶν δὲ λεγομένων
 ὑπὸ τῶν πολλῶν ἀγαθῶν, οἷον ὑγιείας κάλλους
 τε καὶ ἰσχύος καὶ πλοῦτου καὶ τῶν παραπλη-
 σίων, μηδὲν εἶναι καθάπαξ ἀγαθόν εἰ μὴ τύχοι τῆς ἀπὸ
 τῆς ἀρετῆς χρήσεως· χωρισθέντα γὰρ ταύτης, ὕλης
 μόνον ἐπέχειν τάξιν, πρὸς κακοῦ γινόμενα τοῖς φαύλως
 αὐτοῖς χρωμένους· ἔσθ' ὅτε δὲ αὐτὰ καὶ θνητὰ ὠνόμαζεν
 ἀγαθὰ.

[3] τὴν δὲ εὐδαιμονίαν οὐκ ἐν τοῖς ἀνθρωπίνοις
 ἡγεῖτο εἶναι τοῖς ἀγαθοῖς ἀλλ' ἐν τοῖς θείοις τε καὶ
 μακαρίοις· ὅθεν δὴ καὶ μεγάλων τε καὶ θαυμασίων τὰς τῷ
 ὄντι φιλοσόφους ψυχὰς ἔφασκεν ἀναμέστους καὶ μετὰ
 (180.20) τὴν τοῦ σώματος διάλυσιν συνεστίους θεοῖς γινομέ-
 νας καὶ συμπεριπολούσας καὶ τῆς ἀληθείας
 πεδίον θεωμένας, ἐπεὶ περ καὶ ἐν τῷ ζῆν ἐφίεντο τῆς
 ἐπιστήμης αὐτοῦ καὶ τὴν ἐπιτήδευσιν αὐτοῦ προετίμων,
 ἀφ' ἧς ὡσπερ τι ὄμμα ψυχῆς ἐκκαθηραμένους καὶ
 ἀναζωπυρήσαντας ἀπολλύμενόν τε καὶ ἀποτυ-
 φλούμενον κρεῖττον ὄν σώζεσθαι μυρίων ὀμμά-
 των, δυνατοὺς γίνεσθαι ἐπορέξασθαι τῆς τοῦ λογικοῦ
 παντὸς φύσεως. [4] ὠμοιώσθαι γὰρ τοὺς ἄφρονας τοῖς ὑπὸ

¹ † δαιμονίως προσκαλούμενον † Whittaker

γῆν ἀνθρώποις κατφκισμένοις καὶ φῶς μὲν μηδέποτε
 (180.30) λαμπρὸν ἑωρακόσιν, ἀμυδρὰς δὲ τινὰς σκιάς ὀρώσι τῶν
 παρ' ἡμῖν σωμάτων, οἰόμενοις δὲ σαφῶς ἀντιλαμβάνεσθαι
 τῶν ὄντων. ὡς γὰρ τούτους, τυχόντας τῆς ἐκ τοῦ ζόφου
 ἀνόδου καὶ εἰς τὸ καθαρὸν φῶς προελθόντας, εὐλόγως
 καταγνώσεσθαι τῶν τότε φανέντων καὶ πολὺ πρόσθεν
 ἑαυτῶν ὡς ἐξηπατημένων, οὕτως δὲ καὶ τοὺς ἀπὸ τοῦ
 βιωτικοῦ ζόφου μεταβαίνοντας ἐπὶ τὰ κατ' ἀλήθειαν
 θεῖα καὶ καλὰ τῶν μὲν πάλαι θαυμασθέντων αὐτοῖς
 καταφρονῆσαι, τῆς δὲ τούτων θεωρίας σφοδρότεραν ἔξειν
 ὄρεξιν· οἷς συνωδὸν ἔστι τὸ λέγειν, αὐτὸ μόνον εἶναι
 (180.40) τὸ καλὸν ἀγαθὸν καὶ τὴν ἀρετὴν αὐτάρκη πρὸς
 εὐδαιμονίαν. καὶ διότι μὲν τὸ ἀγαθὸν ἐν ἐπιστήμῃ τοῦ
 πρώτου καὶ καλόν' ἔστι δι' ὅλων συντάξεων δεδῆλωται,
 τὰ δὲ κατὰ μετοχὴν ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Νόμων οὕτω πως·
 (181.1) διττὰ δὲ ἀγαθὰ ἔστι, τὰ μὲν ἀνθρώπινα, τὰ δὲ
 θεῖα, καὶ τὰ ἐξῆς τούτοις. εἰ δὲ τι κεχωρισμένον καὶ τοῦ
 πρώτου τῆς οὐσίας ἀμέτοχον ὑπάρχει, καὶ τοῦτο ὑπὸ τῶν
 ἀνοήτων ἀγαθὸν ὠνόμασται, τοῦτο δὲ φησι μείζον εἶναι
 τῷ ἔχοντι κακὸν ἐν Εὐθυδήμῳ. [5] ὅτι δὲ καὶ τὰς ἀρετὰς
 ἡγεῖτο εἶναι δι' αὐτὰς αἰρετὰς, ὡς ἀκόλουθόν γε ληπτέον
 τῷ μόνον αὐτὸν ἡγεῖσθαι τὸ καλὸν ἀγαθόν· καὶ δὴ ἐν
 πλείστοις τοῦτο αὐτῷ ἐπιδέδεικται καὶ μάλιστα ἐν ὅλῃ τῇ
 Πολιτείᾳ. τὸν μὲν γὰρ ἐπιστήμην ἔχοντα τὴν προειρη-
 (181.10) μένην εὐτυχέστατον εἶναι καὶ εὐδαιμονέστατον,
 οὐχ ἔνεκα τῶν τιμῶν, ὧν τοιοῦτος ὧν λήψεται, οὐδὲ
 μισθῶν ἔνεκα, ἀλλὰ κἂν πάντας λανθάνῃ ἀνθρώπους,
 κἂν τὰ λεγόμενα κακὰ εἶναι οἷον ἀτιμίαι καὶ φυγαὶ
 καὶ θάνατοι συμβαίνωσι· τὸν δὲ χωρὶς ταύτης τῆς
 ἐπιστήμης τὰ νομιζόμενα ἀγαθὰ πάντα κεκτημένον, οἷον
 πλοῦτον καὶ βασιλείαν μεγάλην καὶ σώματος ὑγείαν
 καὶ εὐρωστίαν καὶ κάλλος, μηδὲν τι μᾶλλον εἶναι
 εὐδαίμονα.

B. Eudorus fr. 30 (dubium) = Stobaeus, *Anthology* 2.7.4a (p. 55-5-21)

Πλάτων

πολύφωνος ὧν, οὐχ ὡς τινες οἴονται πολὺδοξος, πολλαχῶς
 διήρηται τὰγαθόν. διχῶς μὲν τῷ γένει· τῶν ἀγαθῶν τὰ
 μὲν θεῖα, τὰ δὲ ἀνθρώπινα· θεῖα μὲν τὰς περὶ τὴν ψυχὴν

¹ [καὶ καλόν] Whittaker

ἀρετάς λέγων, ἀνθρώπινα δὲ τὰς περὶ τὸ σωματικὸν μέρος
 [10] εὐεξίας καὶ τὰς ἀπὸ τῶν ἐκτὸς λεγομένων εὐπορίας. τρι-
 χῶς δὲ τοῖς τόποις. τῶν γὰρ ἀγαθῶν τὰς μὲν περὶ
 ψυχὴν, τὰς δὲ περὶ σῶμα, τὰς δ' ἐν τοῖς ἐκτὸς ἀρετὰς
 εἴποις ἂν καὶ εὐεξίας καὶ εὐπορίας. πενταχῶς δὲ τοῖς
 εἶδεσι. πρῶτον μὲν γὰρ τὰγαθὸν τὴν ἰδέαν αὐτὴν ἀπο-
 φαίνεται, ὅπερ ἐστὶ θεῖον καὶ χωριστόν· δεύτερον δὲ τὸ
 ἐκ φρονήσεως καὶ ἡδονῆς σύνθετον, ὅπερ ἐνίοις δοκεῖ κατ'
 αὐτὸν εἶναι τέλος τῆς ἀνθρωπίνου ζωῆς· τρίτον αὐτὴν
 καθ' αὐτὴν τὴν φρόνησιν· τέταρτον τὸ ἐκ τῶν ἐπιστημῶν
 καὶ τεχνῶν σύνθετον· πέμπτον αὐτὴν καθ' αὐτὴν τὴν
 [20] ἡδονήν. ταύταις κέχρηται ταῖς διαστολαῖς ἐν τῷ πρώτῳ
 τῶν Νόμων μάλιστα κἀν τῷ Φιλήβῳ.

C. Hippolytus, *Refutation of all Heresies* 1.19.15

ἀγαθὰ δὲ μόνῃ κυρίως λέγειν φασὶν αὐτὸν τὰ περὶ ψυχὴν, τὰ δὲ περὶ σῶμα καὶ τὰ
 ἐκτὸς οὐκέτι κυρίως ἀγαθὰ, ἀλλὰ λεγόμενα ἀγαθὰ, πολλαχοῦ δὲ καὶ μέσα
 ὀνομακέναι αὐτὰ· εἶναι γὰρ αὐτοῖς καὶ καλῶς καὶ κακῶς χρῆσθαι.

D. APULEIUS, *On Plato and His Doctrine* 2.1 [220-1] (181 follows)

bonorum igitur alia eximia ac prima per se ducebat esse, per praeceptionem
 cetera bona fieri existimabat. prima bona esse deum summum mentemque
 illam, quam νοῦν idem vocat; secundum ea quae ex priorum fonte profluerent
 esse animi virtutes: prudentiam, iustitiam, pudicitiam, fortitudinem; sed his
 omnibus praestare prudentiam, secundam numero ac potestate continentiam
 posuit; has iustitiam sequi; fortitudinem quartam esse. differentiam hanc
 bonorum esse constituit: partim divina per se et prima simplicia duci bona;
 alia hominum nec eadem omnium existimari. [221] divina quapropter esse
 atque simplicia virtutes animi, humana autem bona ea, quae quorundam
 essent, quae cum corporis commodis congruunt, et illa quae nominamus
 externa, quae sapientibus et cum ratione ac modo viventibus sunt sane bona,
 stolidis et eorum usum ignorantibus esse oportet mala.

E. ATTICUS fr. 2.111-25, quoted from his book attacking those who interpret Plato through Aristotle at Eusebius, *Preparation for the Gospel* 15.4.16-17

οὐ γὰρ ἔστιν ὅπως ἂν τις ἐκ τούτων ὀρμώμενος παραδέξαιτο τὰ Ἡράκλεια καὶ θεία
 ἐκεῖνα δόγματα, ὡς ἰσχυρόν τι καὶ πάγκαλον χρῆμα ἀρετῆ καὶ οὐ <τε> ποτέ

ἐνδέουσα πρὸς εὐδαιμονίαν οὔτε ποτέ αὐτῆς ἀφαιρουμένη, ἀλλὰ καὶ πενία, καὶ νόσος, καὶ ἀδοξία, καὶ βάσανοι καὶ πίττα καὶ σταυρός, καὶ τὰ ἐκ τῆς τραγωδίας ἅμα πάντα ἐπιρρυή, ἔτι ὁ δίκαιος εὐδαίμων καὶ μακάριος. [17] ὑπὸ κήρυκι γοῦν αὐτῷ τῷ μεγαλοφωνοτάτῳ κηρύττει, καθάπερ ἀθλητὴν τινα νικηφόρον, τὸν δικαιοτάτον, ὅτι οὗτός ἐστιν εὐδαιμονέστατος <ὁ> ἐξ αὐτῆς τῆς δικαιοσύνης τὸν καρπὸν τῆς εὐδαιμονίας δρεπόμενος. διαίρει τοίνυν, εἰ βούλει, καὶ ποίικιλλε τριχῆ καὶ τετραχῆ καὶ πολλαχῆ τὰ ἀγαθὰ διαστελλόμενος· οὐδὲν γὰρ ταῦτα πρὸς τὸ προκείμενον. οὐ δὴ ποθ' ἡμᾶς δι' αὐτῶν προσάξεις τῷ Πλάτῳ.

F. Diogenes Laertius, *Lives of the Philosophers* 3.78 (19F follows)

τέλος μὲν εἶναι τὴν ἐξομοίωσιν τῷ θεῷ. τὴν δ' ἀρετὴν αὐτάρκη μὲν εἶναι πρὸς εὐδαιμονίαν. ὀργάνων δὲ προσδεῖσθαι τῶν περὶ σῶμα πλεονεκτημάτων, ἰσχύος, ὑγείας, εὐαισθησίας, τῶν ὁμοίων· καὶ τῶν ἐκτός, οἷον πλοῦτου καὶ εὐγενείας καὶ δόξης. οὐδὲν δὲ ἦττον εὐδαίμονα ἔσεσθαι τὸν σοφόν, καὶ ταῦτα μὴ παρῆ.

G. Eudorus fr. 25 (dubium) = Stobaeus, *Anthology* 2.7.3f (p. 49.8-15)

Σωκράτης, Πλάτων ταῦτα τῷ Πυθαγόρᾳ,
τέλος ὁμοίωσιν θεῷ. Σαφέστερον δ' αὐτὸ διήρθρωσε
[10] Πλάτων προσθεὶς τὸ “κατὰ τὸ δυνατόν”,
φρονήσει δ' ἐστὶ μόνως δυνατόν, τοῦτο δ' ἦν τὸ κατ'
ἀρετὴν ζῆν. Ἐν μὲν γὰρ θεῷ τὸ κοσμοποιὸν καὶ κοσμο-
διοικητικόν· ἐν δὲ τῷ σοφῷ βίου κατάστασις καὶ ζωῆς
διαγωγή· ὅπερ αἰνίξασθαι μὲν Ὀμηρον εἰπόντα
“κατ' ἴχνια βαίνει θεοῖο”.

**H. CELSUS, reported from his *True Account* at Origen,
Against Celsus 1.8**

κρεῖττον τι τοῦ γηϊνοῦ εἶναι ἐν ἀνθρώπῳ συγγενὲς θεοῦ καὶ φησιν ὅτι οἷς τοῦτο εὖ ἔχει, τουτέστιν ἢ ψυχῆ, πάντῃ ἐφίενται τοῦ συγγενοῦς, λέγει δὲ τοῦ θεοῦ, καὶ ἀκούειν αἰεὶ τι καὶ ἀναμιμνήσκεισθαι περὶ ἐκείνου ποθοῦσιν.

I. PLUTARCH, *Late Punishment* 550D-E (Plutarch speaking) (follows 6S)

καὶ τὴν ὄψιν αὐτὸς οὗτος ἀνὴρ ἀνάψαι φησὶ τὴν φύσιν ἐν ἡμῖν, ὅπως ὑπὸ θέας τῶν ἐν οὐρανῷ φερομένων καὶ θαύματος ἀσπάζεσθαι καὶ ἀγαπᾶν ἐπιζομένη τὸ εὐσχημον ἢ ψυχῆ καὶ τεταγμένον ἀπεχθάνηται τοῖς ἀναρμόστοις καὶ πλανητοῖς πάθεσι καὶ

φεύγη τὸ εἰκὴ καὶ ὡς [E] ἔτυχεν, ὡς κακίας καὶ πλημμελείας ἀπάσης γένεσιν. οὐ γὰρ ἔστιν ὅτι μείζον ἄνθρωπος ἀπολαύειν θεοῦ πέφυκεν ἢ τὸ μιμήσει καὶ διώξει τῶν ἐν ἐκείνῳ καλῶν καὶ ἀγαθῶν εἰς ἀρετὴν καθίστασθαι.

J. ALCINOUS, *Didaskalikos* 28.3-4 (pp. 181.36-182.8) (followed by 16D)

ποτὲ μὲν δὴ τὸ τέλος ὁμοιωθῆναι
 θεῷ λέγει, ποτὲ δ' ἔπεσθαι, ὡς ὅποταν εἴπη· ὁ μὲν δὴ
 θεός, ὡσπερ ὁ παλαιὸς λόγος, ἀρχὴν τε καὶ
 τελευτὴν καὶ τὰ τούτοις ἐξῆς· ποτὲ δὲ ἀμφότερα, ὡς
 (181.40) ὅποταν φῆ· τὴν δὲ θεῷ ἐπομένην τε καὶ εἰκασμένην
 ψυχὴν καὶ τὰ τούτοις ἐξῆς, καὶ γὰρ τοι τῆς ὠφελείας
 ἀρχὴ τὸ ἀγαθόν, τοῦτο δὲ ἐκ θεοῦ ἤρηται· ἀκόλουθον
 οὖν τῇ ἀρχῇ τὸ τέλος εἶη ἂν τὸ ἐξομοιωθῆναι θεῷ, θεῷ
 δηλονότι τῷ ἐπουρανίῳ, μὴ τῷ μὰ Δία ὑπερουρανίῳ, ὃς
 οὐκ ἀρετὴν ἔχει, ἀμείνων δ' ἐστὶ ταύτης· ὅθεν ὀρθῶς ἂν
 τις (182.1) φαίη τὴν μὲν κακοδαιμονίαν τοῦ δαίμονος εἶναι
 κάκωσιν, τὴν δὲ εὐδαιμονίαν τοῦ δαίμονος εὐεξίαν.
 [4] ἐφικοίμεθα δ' ἂν τοῦ γενέσθαι ὅμοιοι θεῷ φύσει τε
 χρυσάμενοι τῇ προσηκούσῃ, ἔθεσί τε καὶ ἀγωγῇ καὶ
 ἀσκήσει τῇ κατὰ νόμον, καὶ τὸ κυριώτατον λόγῳ καὶ
 διδασκαλίᾳ καὶ θεωρημάτων παραδόσει ὥστε ἐξι-
 στασθαι μὲν τὰ πολλὰ τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων,
 αἰεὶ δὲ εἶναι πρὸς τοῖς νοητοῖς.

K. APULEIUS, *On Plato and His Doctrine* 2.23 [252-3]

sapientiae finis est, ut ad dei meritum sapiens provehatur hancque futuram eius operam, ut aemulatione vitae ad deorum actus accedat. verum hoc ei poterit provenire, si virum perfecte iustum, pium, prudentem se praebeat. [253] unde non solum in perspectandi cognitione, verum etiam agendi opera sequi eum convenit, quae diis atque hominibus sint probata, quippe cum summus deorum cuncta haec non solum cogitationum ratione consideret, sed prima, media, ultima obeat conpertaque intime providae ordinationis universitate et constantia regat.

L. Philo, *Allegorical Laws* 1.57

ἔναι γὰρ τῶν τεχνῶν θεωρητικαὶ μὲν εἰσιν, οὐ πρακτικαὶ δέ, γεωμετρία ἀστρονομία, ἔναι δὲ πρακτικαὶ μὲν, οὐ θεωρητικαὶ δέ, τεκτονικὴ χαλκευτικὴ καὶ ὄσαι βάνουσοι

λέγονται· ἡ δὲ ἀρετὴ καὶ θεωρητικὴ ἐστὶ καὶ πρακτικὴ· καὶ γὰρ θεωρίαν ἔχει, ὁπότε καὶ ἡ ἐπ' αὐτὴν ὁδὸς φιλοσοφία διὰ τῶν τριῶν αὐτῆς μερῶν, τοῦ λογικοῦ, τοῦ ἠθικοῦ, τοῦ φυσικοῦ, καὶ πράξεις· ὅλου γὰρ τοῦ βίου ἐστὶ τέχνη ἡ ἀρετὴ, ἐν ᾧ καὶ αἱ σύμπασαι πράξεις.

M. Philo, *On the Decalogue* 99-101 (commenting on what he counts as the fourth of the Ten Commandments, to observe the Sabbath)

ἀλλ' ὁ μὲν θεὸς ἀπαξ κατεχρήσατο ταῖς ἕξ ἡμέραις πρὸς τὴν τοῦ κόσμου τελείωσιν μήκους χρόνων οὐ προσδεόμενος ἀνθρώπων δ' ἕκαστος ἄτε θνητῆς φύσεως μετέχων καὶ μυρίων ἐνδεῆς ὢν πρὸς τὰς ἀναγκαῖας τοῦ βίου χρεῖας ὀφείλει μὴ κατοκνεῖν ἐκπορίζειν τὰ ἐπιτήδεια μέχρι τελευτῆς τοῦ βίου διαναπαύομενος τὰς ἱεράς ἐβδομάδας. [100] ἄρ' οὐ παγκάλῃ παραίνεσις καὶ πρὸς πᾶσαν ἀρετὴν ἰκανωτάτη προτρέψασθαι καὶ διαφερόντως εἰς εὐσέβειαν; “ἔπου” φησὶν “αἰεὶ θεῶ· παράδειγμα προθεσμίας ἔστω σοι πράξεων ἐν ἑξαήμερον αὐταρκέστατον, ἐν ᾧ τὸν κόσμον ἐδημιούργει· παράδειγμα καὶ τοῦ δεῖν φιλοσοφεῖν ἢ ἐβδόμη, καθ' ἣν ἐπιδεῖν λέγεται ἃ εἰργάσατο, ὅπως καὶ αὐτὸς ἐπιθεωρῆς τὰ φύσεως καὶ τὰ ἴδια ὅσα συντείνει πρὸς εὐδαιμονίαν”. [101] τοιοῦτον οὖν ἀρχέτυπον τῶν ἀρίστων βίων, πρακτικοῦ τε καὶ θεωρητικοῦ, μὴ παρέλθωμεν, ἀλλ' αἰεὶ πρὸς αὐτὸ βλέποντες ἐναργεῖς εἰκόνας καὶ τύπους ταῖς ἑαυτῶν διανοίαις ἐγχαράττωμεν ἑξομοιοῦντες θνητὴν φύσιν ὡς ἔνεστιν ἀθανάτῳ κατὰ τὸ λέγειν καὶ πράττειν ἃ χρῆ.

N. [PLUTARCH], *The Education of Children* 7F-8B

τελείους δ' ἀνθρώπους ἡγούμαι τοὺς δυναμένους τὴν πολιτικὴν δύναμιν μίξει καὶ κεράσαι τῇ φιλοσο- [8A]φίᾳ, καὶ δεῖν ὄντων μεγίστων ἀγαθῶν ἐπηβόλους ὑπάρχειν ὑπολαμβάνω, τοῦ τε κοινωφελοῦς βίου πολιτευομένου, τοῦ τ' ἀκύμονος καὶ γαληνοῦ διατρίβοντα περὶ φιλοσοφίαν. τριῶν γὰρ ὄντων βίων ὢν ὁ μὲν ἐστὶ πρακτικὸς ὁ δὲ θεωρητικὸς ὁ δ' ἀπολαυστικὸς, ὁ μὲν, ἔκλυτος καὶ δούλος τῶν ἡδονῶν ὢν, ζωώδης καὶ μικροπρεπὴς ἐστίν, ὁ δὲ θεωρητικὸς, τοῦ πρακτικοῦ διαμαρτάνων, ἀνωφελὴς, ὁ δὲ πρακτικὸς, ἀμοιρῆσας φιλοσοφίας, ἄμουσος καὶ πλημμελὴς. πειρατέον οὖν εἰς δύναμιν καὶ τὰ κοινὰ πράττειν καὶ τῆς φιλοσοφίας ἀντιλαμβάνεσθαι κατὰ τὸ παρῆικον τῶν καιρῶν. οὐ- [8B]τως ἐπολιτεύσατο Περικλῆς, οὕτως Ἀρχύτας ὁ Ταραντῖνος, οὕτω Δίων ὁ Συρακοῦσιος, οὕτως Ἐπαμεινώνδας ὁ Θηβαῖος, ὢν ἄτερος Πλάτωνος ἐγένετο συνουσιαστής.

O. MAXIMUS, *Oration* 5.7a–b and 7i–8b

τί τοίνυν ἐστίν, ὑπὲρ ὅτου κἂν εὐξαιτο ἂν τις τοῖς θεοῖς, ὃ μὴ προνοίας ἔχεται, ἢ εἰμαρμένης, ἢ τέχνης, ἢ τύχης; [7b] χρήματα αἰτεῖς; μὴ ἐνόχλει θεοῖς, οὐδὲν αἰτεῖς τῶν καλῶν· μὴ ἐνόχλει τῇ εἰμαρμένῃ, οὐδὲν αἰτεῖς τῶν ἀναγκαίων· μὴ ἐνόχλει τῇ τύχῃ, οὐ γὰρ τοῖς δεομένοις δίδωσιν· μὴ ἐνόχλει τῇ τέχνῃ, ἀκούεις γὰρ Μενάνδρου λέγοντος, “οὐ πάνυ τι γηράσκουσιν αἱ τέχναι καλῶς, | ἐὰν μὴ λάβωσι προστάτην φιλάργυρον.”

...

[7i] ἀλλ' ὁ θεὸς λέγει, ἐπὶ ἀγαθῷ αἰτεῖς; λάμβανε, εἰ ἄξιός ὢν αἰτεῖς· ταῦτα ἔχοντί σοι οὐδὲν εὐχῆς δεῖ, λήψη καὶ σιωπῶν. [8a] “ἀλλὰ Σωκράτης εἰς Πειραιᾶ κατῆει προσευξόμενος τῇ θεῷ, καὶ τοὺς ἄλλους προετρέπετο, καὶ ἦν ὁ βίος Σωκράτει μεστός εὐχῆς.” καὶ γὰρ Πυθαγόρας ηὔξατο, καὶ Πλάτων, καὶ ὅστις ἄλλος θεοῖς προσήγορος· [8b] ἀλλὰ σὺ μὲν ἡγεῖ τὴν τοῦ φιλοσόφου εὐχὴν αἴτησιν εἶναι τῶν οὐ παρόντων, ἐγὼ δὲ ὁμιλίαν καὶ διάλεκτον πρὸς τοὺς θεοὺς περὶ τῶν παρόντων καὶ ἐπίδειξιν τῆς ἀρετῆς.

P. MAXIMUS, *Oration* 35.2d-i

πῶς οὖν γένοιτ' ἂν ὅμοιοι ἄνθρωποι [e] Διί; μιμούμενοι αὐτοῦ τὸ σωστικὸν καὶ φιλητικὸν καὶ πατρικὸν δὴ τοῦτο. αὕτη θνητὴ πρὸς θείαν ἀρετὴν ὁμοιότης, ἢ παρὰ μὲν θεοῖς καλεῖται θέμις, καὶ δίκη, καὶ ἄλλ' ἄττα μυστικά καὶ θεοπρεπῆ ὀνόματα· παρὰ δὲ ἀνθρώποις φιλία, καὶ χάρις, καὶ ἄλλ' ἄττα προσηνῆ καὶ ἀνθρωπικὰ ὀνόματα. [f] ἐνδεέστερον δὲ δὴ τὸ ἀνθρώπειον τῆς θείας ἀρετῆς, τὰ τε ἄλλα, καὶ κατὰ φιλίας ἔκτασιν· οὐ γὰρ ἐξικνεῖται ἡ θνητὴ φύσις ἐπὶ τὸ ὅμοιον πᾶν, ἀλλ' ὥσπερ αἱ τῶν βοσκομάτων ἀγέλαι, οἰκείουται τῷ ξυνομόμῳ μόνον· ἀγαπητὸν δὲ εἰ καὶ τούτῳ παντί. [g] νῦν δὲ ἴδοις ἂν ἐν ἀγέλῃ μιᾷ, ὑπὸ ποιμένι ἐνί, στάσεις πολλὰς καὶ διαφωνίας κυριττόντων ἀλλήλους καὶ διαδακνόντων, μόγις ὄντα που ζώπυρα εἰς βραχὺν ἀριθμὸν φιλίας σαφοῦς ξυνηλαμένα. [h] σιτία μὲν καὶ ποτὰ καὶ ἀμπεχόνας, καὶ ὅση ἄλλη χρεια σώμάτων, πορίζονται οἱ ἄνθρωποι ἀμοιβῇ καὶ ἀντιδόσει ἐκ χαλκοῦ καὶ σιδήρου, καὶ τὰ σεμνὰ δὴ ταῦτα, χρυσοῦ καὶ ἀργύρου· [i] ἐξὸν χαίρειν τῇ τῶν μετάλλων φράσαντας τέχνῃ, λαμβάνειν παρ' ἀλλήλων ταῦτα ἀπονητί, μετρομένους μέτρῳ τῷ πάντων ἰσαιτάτῳ, τὸν μὲν ἐνδεᾶ τὴν χρεῖαν λαβόντα παρὰ τοῦ ἔχοντος, τὸν δὲ ἐν περιουσίᾳ ἀφείναι, κτησάμενον παρὰ τοῦ λαβόντος, ὧν ἡ ἀντίδοσις οὐχ ἔξει αἰτίαν.

Q. APULEIUS, *On Plato and his Doctrine* 2.6-7 [228-9]

virtutum perfectae quaedam, imperfectae sunt aliae; et imperfectae illae, quae in omnibus beneficio solo naturae proveniunt vel quae solis disciplinis traduntur et magistra ratione discuntur; eas igitur, quae ex omnibus constant, dicemus esse perfectas. imperfectas virtutes semet comitari negat; eas vero, quae perfectae sint, individuas sibi et inter se conexas esse ideo maxime arbitratur, quod ei, cui sit egregium ingenium, si accedat industria, usus etiam et disciplina, quam dux rerum ratio fundaverit, nihil relinquetur, quod non virtus administret.

virtutes omnes cum animae partibus dividit et illam virtutem, quae ratione sit nixa et est spectatrix diiudicatrixque omnium rerum, prudentiam dicit atque sapientiam; quarum sapientiam disciplinam vult videri divinarum humanarumque rerum, prudentiam vero scientiam esse intellegendorum bonorum et malorum, eorum etiam, quae media dicuntur. in ea vero parte quae iracundior habeatur fortitudinis sedes esse et vires animae nervosque ad ea implenda, [229] quae nobis severius agenda legum imponuntur imperio. tertia pars mentis est cupidinum et desideriorum, cui necessario abstinentia comes est, quam vult esse servatricem convenientiae eorum, quae natura recta pravaque sunt in homine. ad placentiam, ad mediocritatem libido flectitur actusque voluptarios ratione huius dicit ac modestia coerceri.

(7) per has tres animae partes quartam virtutem, iustitiam, aequaliter dividens scientiamque¹ causam esse dicit, ut unaquaeque portio ratione ac modo ad fungendum munus oboediat. hanc ille heros modo iustitiam nominat, nunc universae virtutis nuncupatione complectitur et item fidelitatis vocabulo nuncupat; sed cum ei a quo possidetur est utilis, benivolentia est, at cum foras spectat et est fida speculatrix utilitatis alienae, iustitia nominatur.

R. APULEIUS, *On Plato and His Doctrine* 2.20 [248] (cf.

10K, which follows shortly after)

eum qui per haec profectus fidenti et securo gradu virtutis via graderetur, adeptum solidam vivendi rationem, repente fieri perfectum; hunc repente praeteriti futuriq[ue] aevi ultimas partes attingere et esse quodammodo intemporalem. tum post hoc, vitiis exclusis incertisque dismissis, omnia quae

¹ conieci; *aequaliter dividentem* [*dividentes* mss.] *se scientiamque* Moreschini

ad beatam vitam ferunt non ex aliis pendere nec ab aliis deferri sibi posse, sed in sua manu esse sapiens recte putat. quare nec in secundis rebus effertur nec contrahitur in adversis, cum se ornamentis suis ita instructum sciat, ut ab his nulla vi segregetur.

S. ALCINOUS, *Didaskalikos* 29 (pp. 182.15-183.16) (follows 16D, followed by 18L)

[1] θείου δὲ χρήματος τῆς ἀρετῆς ὑπαρχούσης, αὐτὴ μὲν ἐστὶ διάθεσις ψυχῆς τελεία καὶ βελτίστη, εὐσχήμονα καὶ σύμφωνον καὶ βέβαιον παρέχουσα τὸν ἄνθρωπον ἐν τῷ λέγειν καὶ πράττειν καθ' ἑαυτὸν καὶ πρὸς ἄλλους· † τῷ δὲ ἐν εἶδει αὐτῆς· λογικαὶ δὲ † αἱ περὶ τὸ (182.20) ἄλογον ψυχῆς μέρος συνιστάμεναι, οἷον ἀνδρία καὶ σωφροσύνη, περὶ μὲν τὸ θυμικὸν τῆς ἀνδρίας συνισταμένης, περὶ δὲ τὸ ἐπιθυμητικὸν τῆς σωφροσύνης. ἐτέρου γὰρ ὄντος τοῦ τε λογιστικοῦ καὶ θυμικοῦ <καὶ ἐπιθυμητικοῦ>, διάφορος εἶη ἂν καὶ ἡ ἐκάστου τελειότης· τοῦ μὲν δὴ λογιστικοῦ μέρους τελειότης ἐστὶν ἡ φρόνησις, τοῦ δὲ θυμικοῦ ἡ ἀνδρία, τοῦ δὲ ἐπιθυμητικοῦ ἡ σωφροσύνη. [2] ἡ μὲν δὴ φρόνησις ἐστὶν ἐπιστήμη ἀγαθῶν καὶ κακῶν καὶ οὐδετέρων, ἡ δὲ σωφροσύνη τάξις περὶ τὰς ἐπιθυμίας καὶ τὰς (182.30) ὀρέξεις καὶ τὴν εὐπειθειαν αὐτῶν πρὸς τὸ ἡγεμονικόν, τοῦτο δὲ εἶη ἂν τὸ λογιστικόν· ὅταν δὲ φῶμεν τάξιν τινὰ εἶναι καὶ εὐπειθειαν τὴν σωφροσύνην, τοιοῦτόν τι παρίσταμεν, ὅτι δυνάμεις τίς ἐστὶ, καθ' ἣν τεταγμένως καὶ εὐπειθῶς ἔχουσιν αἱ ὀρέξεις πρὸς τὸ φύσει δεσποτικόν, τουτέστι τὸ λογιστικόν. [3] ἡ δὲ ἀνδρία ἐστὶ δόγματος ἐννόμου σωτηρία δεινοῦ τε καὶ μὴ δεινοῦ, τουτέστι διασωστικὴ δύναμις δόγματος ἐννόμου. ἡ δὲ διακαιοσύνη ἐστὶ συμφωνία τις τούτων πρὸς ἄλληλα, δύναμις οὖσα, καθ' ἣν ὁμολογεῖ καὶ συμφωνεῖ πρὸς (182.40) ἄλληλα τὰ τρία μέρη τῆς ψυχῆς καὶ ἕκαστον πρὸς τῷ οἰκείῳ γίνεται καὶ ἐπιβάλλοντί τε καὶ κατ' ἀξίαν, ὡς ἂν παντέλειά τις οὖσα τῶν τριῶν ἀρετῶν, φρονήσεως, ἀνδρίας, σωφροσύνης· ἄρχοντος μὲν τοῦ λογισμοῦ, τῶν (183.1) δὲ λοιπῶν μερῶν τῆς ψυχῆς κατ' οἰκείαν ιδιότητα κατασταλμένων ὑπὸ τοῦ λογισμοῦ καὶ πειθηνίων αὐτῷ γεγενημένων, ὅθεν καὶ ἀντακολουθεῖν ἡγητέον τὰς ἀρετάς. [4] ἡ γὰρ ἀνδρία δόγματος ἐννόμου διασωστικὴ ὑπάρχουσα

λόγου ὀρθοῦ διασωστικὴ ἐστίν· τὸ γὰρ ἔννομον δόγμα ὀρθὸς τίς ἐστι λόγος, ὁ δὲ ὀρθὸς λόγος ἀπὸ φρονήσεως γίνεται. καὶ μὴν καὶ ἡ φρόνησις μετὰ ἀνδρίας ὑφίσταται· ἐπιστήμη γὰρ ἐστίν ἀγαθῶν, οὐδεὶς δὲ δύναται τὸ ἀγαθὸν ὄραν ὑπὸ δειλίας ἐπισκοτούμενος καὶ τῶν (183.10) συνακαλουθούτων τῆ δειλίας παθῶν. παραπλησίως οὐδὲ μετὰ ἀκολασίας φρόνιμός τις δύναται εἶναι, καὶ καθόλου ἐάν τις διὰ τοῦ ἡττάσθαι ὑπὸ πάθους ποιῆ τι παρὰ τὸν ὀρθὸν λόγον, ὑπὸ ἀμαθίας καὶ ἀφροσύνης τοῦτο πάσχειν φησὶν αὐτὸν ὁ Πλάτων· ὥστε οὐκ ἂν δύναίτο τις φρόνησιν ἔχειν ἀκόλαστος ὢν καὶ δειλός. ἀχώριστοι οὖν εἰσὶν αἱ ἀρεταὶ ἀλλήλων αἱ τέλειαι.

**T. HIERAX quoted from his *On Justice* in Stobaeus,
Anthology 3.8.19 (p. 345.1-9)**

ἴδωμεν γὰρ εἰ τοὺς δειλοὺς οἶόν τε δικαίους εἶναι· τοὺς γὰρ ἐναντίως ἔχοντας τούτοις, τοὺς θρασεῖς, ἀδίκους ὄντας εὐρίσκομεν, διὰ τὸ πρὸς βίαν τὰ πολλὰ ποιεῖν. δειλία τοίνυν ἐστὶ διαφθορὰ δόξης ἐννόμου δεινῶν τε πέρι καὶ μὴ· ἢ ἄγνοια δεινῶν τε καὶ οὐ δεινῶν καὶ οὐδετέρων. πῶς ἂν οὖν οἱ δόξαις διεφθαρμέναις καὶ παρὰ νόμοις συζῶντες εἶεν ἂν δίκαιοι; οὐ γὰρ δὴ εἰκάζοιεν ἂν περὶ ὅτου δήποτε καλῶς, μὴ συγχωροῦντος αὐτοῖς τοῦ περὶ τὴν ψυχὴν δέους εἰς ἦντινα ζήτησιν προκύπτειν.

**U. HIERAX quoted from his *On Justice* in Stobaeus,
Anthology 3.9.55 (pp. 368.11-14)**

πῶς οὖν αὐτὴν ὀρίζεται ὁ καθ' ἡμᾶς λόγος; ἔξιν εὐλογον ψυχῆς ὀρθότητος ἐπιμελουμένην· ἢ τιμωρίας ἀπαίτησιν παρὰ τῶν προηδικηκότων· οὐχ ὡς τοῦ ἢ συνδέσμου τὴν ἐτέραν τῶν προτάσεων.

CHAPTER 18

Ethical Virtue and the Management of the Passions

A. Eudorus fr. 1 = Stobaeus, *Anthology* 2.7.2, pp. 42.7-45.6

ἔστιν οὖν Εὐδώρου τοῦ Ἀλεξανδρέως, Ἀκαδημαικοῦ φιλοσόφου, διαίρεσις τοῦ κατὰ φιλοσοφίαν λόγου, βιβλίον ἀξιόκνητον, ἐν ᾧ πάσαν ἐπεξελήλυθε προβληματικῶς τὴν [42.10] ἐπιστήμην, ἣς ἐγὼ διαιρέσεως ἐκθήσομαι τὸ τῆς ἠθικῆς οἰκείου. ἔχει δ' οὕτως. τριμεροῦς ὄντος τοῦ κατὰ φιλοσοφίαν λόγου τὸ μὲν ἔστιν αὐτοῦ ἠθικόν, τὸ δὲ φυσικόν, τὸ δὲ λογικόν. τοῦ δ' ἠθικοῦ τὸ μὲν περὶ τὴν θεωρίαν τῆς καθ' ἕκαστον ἀξίας, τὸ δὲ περὶ τὴν ὁρμὴν, τὸ δὲ περὶ τὴν πράξιν. ταῦτ' ἔστιν ἀδρομερῆ τῆς ἠθικῆς εἶδη, πρῶτον μὲν τὸ θεάσασθαι τὴν ἀξίαν τοῦ πράγματος ὅπερ αἰρεῖσθαι μέλλομεν, οὐδὲ γὰρ οἶόν τε γενέσθαι τὴν ὁρμὴν εὐλογον, εἰ μὴ μετὰ τὴν θεωρίαν· ἡ θεωρία δ' ἔστι περίσκεψις τοῦ πράγματος καὶ οἶον ἐπί- [42.20] κρισις κατὰ τὸν περὶ αὐτοῦ λογισμόν· δεύτερον δὲ τὸ τὴν ὁρμὴν τῷ περινοηθέντι καλῶς ἐπιβαλεῖν· τρίτον τὸ τὴν πράξιν αὐτοῖς ἐπισυνάψαι. ταῦτ' ἔστι τὰ πρῶτα μέρη τοῦ ἠθικοῦ λόγου θεωρητικόν, ὁρμητικόν, πρακτικόν. τούτων δ' ἕκαστον ὑποδιαιρεῖται.

[43.1] τοῦ γὰρ περὶ τὴν θεωρίαν τῆς καθ' ἕκαστον ἀξίας τὸ μὲν περὶ τῶν σκοπῶν καὶ τῶν λεγομένων τελῶν τοῦ βίου, τὸ δὲ περὶ τῶν συμβαλλομένων εἰς τὴν τῶν τελῶν περιποίησιν.¹

[43.7] τὸ μὲν ἔστι περὶ τῶν ἀρετῶν καὶ τῶν κακιῶν, τὸ δὲ περὶ τῶν κατὰ τὰς ἀρετὰς ποιῶν (ὅπερ καὶ καλεῖται χαρακτηριστικόν), τὸ δὲ περὶ [43.10] τεχνῶν, τὸ δὲ περὶ ἐπιτηδευμάτων. τοῦ μὲν περὶ ἀρετῶν τὸ μὲν ἴδιον, τὸ δὲ κοινόν· ἴδιον μὲν, οἶον περὶ δικαιοσύνης, περὶ ἀνδρείας, σωφροσύνης, φρονήσεως, τῶν ἄλλων· κοινόν δὲ τὸ προτρεπτικόν, τοῦτο γὰρ εἰς τὸ μόνως ἐνδείξασθαι τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν κακίαν. καὶ ὁ μὲν περὶ τὴν θεωρίαν τῆς καθ' ἕκαστον ἀξίας λόγος εἰς τοσοῦτους τόπους γενικοὺς τέμνεται· ὁ γὰρ περὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν πολλὰς περιέχει διαιρέσεις, αὐτίκα τὸν περὶ τῶν λεγομένων προηγμένων, τὸν περὶ φιλίας· καὶ ἡδονῆς καὶ δόξης καὶ εὐφυΐας. τῷ δὲ περὶ φιλίας

[43.20] κατὰ γειννάσιν ὑπάγει τὸν περὶ ἔρωτος τὸν <τε> περὶ

[44.1] συμποσίων. οὐ μὴν ἀλλ' ὁμοίως τοῦσδε σύμπαντας εἰς

¹ <καὶ τὸ μὲν περὶ τῶν τελῶν διαιρεῖται εἰς τε τὸ περὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν καὶ τὸ τοῦ δὲ περὶ τῶν συμβαλλομένων εἰς τὴν τῶν τελῶν περιποίησιν> add. Wachsmuth

τὸν περὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν ὡς γενικώτατον ὑπέταξε λόγον.

τοῦ δὲ περὶ τῆς ὀρμῆς λόγου ὁ μὲν ἐστὶ περὶ τῆς εἰδικῆς ὀρμῆς, ὁ δὲ περὶ παθῶν. ἤτοι γὰρ πᾶν πάθος ὀρμὴ πλεονάζουσα, ἢ τὰ γε πλείστα μεθ' ὀρμῆς καὶ [τὰ] ἀρρωστήματα.

τοῦ δὲ περὶ τῆς πράξεως λόγου ὁ μὲν ἐστὶ περὶ τῶν οἰκειούντων πρὸς τινὰς πράξεις, ὁ δὲ περὶ τῶν ἀλλοτριούντων ἀπὸ τινῶν πράξεων, ὁ δὲ τῶν αἰτίων [44.10] ἀποδοτικῶς τῶν ἐπιτελούντων τινὰς σχέσεις ἢ κινήσεις, ὁ δὲ περὶ τῆς ἀσκήσεως, ὁ δὲ περὶ τῆς ἰδίως καὶ ὁμωνύμως τῷ γένει λεγομένης πράξεως. καὶ ὁ μὲν περὶ τῶν οἰκειούντων πρὸς τινὰς πράξεις διαιρεῖται εἷς τε τὸν ὑποθετικὸν καὶ τὸν προτρεπτικόν· ἔνιοι γὰρ καὶ τοῦτον ὑπὸ τόνδε τάττουσιν. ὁ δὲ περὶ τῶν ἀποτρεπόντων καλεῖται παραμυθητικὸς, ὃς καλούμενός ἐστι πρὸς ἐνίων παθολογικὸς· τοῦ δὲ περὶ τῆς ὁμωνύμως λεγομένης πράξεως καὶ εἰδικῆς ὁ μὲν ἐστὶ περὶ τῶν καθηκόντων, ὁ δὲ περὶ τῶν κατορθωμάτων. ἐπεὶ δὲ τῶν καθηκόντων καὶ τῶν κατορθωμάτων ἂ μὲν ἐστὶ καθ' ἑαυτά, ἂ δὲ κατὰ τὴν πρὸς τοὺς πλησίον σχέσιν, συνέστη τόπος ὁ περὶ τῶν χαρίτων ἐκ τοῦ λόγου τοῦ κατὰ τὴν πρὸς τοὺς πλησίον σχέσιν ὑπάρχων. πάλιν δ' ἐπεὶ τῶν καθηκόντων καὶ τῶν κατορθωμάτων ἂ μὲν λέγεται σύνθετα, ἂ δὲ ἀσύνθετα, συνέστη <ἐκ τοῦ> κατὰ τὰ σύνθετα ὁ περὶ βίων λόγος, οὗ μέρος [45.1] ὢν ὁ περὶ γάμου κατ' ἰδίαν ἐτάχθη διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐν αὐτῷ ζητημάτων. ὥστ' εἶναι τοὺς πάντας τόπους κατὰ τὸν <περὶ> τῆς πράξεως λόγον, <ὑποθετικόν, προτρεπτικόν>, <παραμυθητικόν <ἢ> παθολογικόν, <αιτιολογικόν>, περὶ ἀσκήσεως, περὶ καθηκόντων, περὶ κατορθωμάτων. περὶ χαρίτων, περὶ βίων, περὶ γάμου.

B. CELSUS, quoted from his *True Account* in Origen, *Against Celsus* 3.63

“τοῦτο μὲν ἐπιεικῶς ἀληθές, ὅτι πέφυκε πως τὸ ἀνθρώπινον φύλον ἀμαρτάνειν.”

C. ATTICUS fr. 10 / Numenius fr. 43 / PLUTARCH =
Stobaeus, *Anthology* 1.49.37 (pp. 374.21-375.1)

ἤδη τοίνυν καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς Πλατωνικοῖς πολλοὶ διαστασιάζουσιν, οἱ μὲν εἰς μίαν σύνταξιν καὶ μίαν

ιδέαν τὰ εἶδη καὶ τὰ μόρια τῆς ζωῆς καὶ τὰ ἐνεργήματα
 συνάγοντες, ὥσπερ Πλωτίνος τε καὶ Πορφύριος· οἱ
 δὲ εἰς μάχην ταῦτα κατατείνοντες, ὥσπερ Νουμήνιος·
 οἱ δὲ ἐκ μαχομένων αὐτὰ συναρ-
 [375.1] μόζοντες, ὥσπερ οἱ περὶ Ἀπτικὸν καὶ Πλούταρχον.

D. ARISTIDES QUINTILIANUS, *On Music* 2.9, pp. 68.14-69.1

πρώτη μὲν οὖν ἡ δι' ἐνοιῶν ἐν βίῳ συγκατάθεσις ἢ
 εὐτυχῶς ἕκαστα δι' αὐτομαθείας κατειληφόντων ἢ ὕστε-
 ρον μεταπεισθέντων· αἱ γὰρ τῶν πολλῶν διαβολῆσι
 ἦθος ἐμποιεῖν <οὐχ ἦττον> ἢ αἱ τῶν ἐπιστημῶν δόξαι
 πεφύκασι· πάντων γὰρ ἡ ψυχὴ τύπους ἐν ἑαυτῇ καὶ εἰκό-
 νας ἔχουσα τοῖς ὑπὸ τῶν λόγων κινουμένοις ἐννοήμασιν
 [68.20] ἕκαστοτε συσχηματίζεται, κατὰ ἐκ τῆς τοιαύτης συνη-
 θείας τε καὶ μελέτης ἔλαθεν ἢ εὐδαίμονα κατὰ μικρὸν
 ἕξιν ἢ ἐναντίαν βεβαιώσασα. καθόλου μὲν οὖν τῆς ἠθικῆς
 παιδεύσεως εἶδη δύο· τὸ μὲν γὰρ ἐστὶ θεραπευτικόν, ᾧ
 κακίαν διορθούμεθα, καὶ τούτου πάλιν εἶδη δύο, τὸ μὲν
 μειωτικόν, ἠνίκα πείθειν ἀθρόως ἀδυνατοῦντες κατὰ
 μικρὸν ἐλαττώσεσιν ἐς ἀπάθειαν ἄγομεν, τὸ δὲ ἀναι-
 ρετικόν, ὅταν ἐκ πρώτης εἰς παντελῆ τὸν ἀκροατὴν ἄγω-
 μεν μετὰστασιν· τὸ δ' ἐστὶν ὠφελητικόν, <οὐ τὸ μὲν διατηρητικόν,> ὅτε τὴν
 βελτίστην ἕξιν βεβαιοῦντες τοῖς παιδεύμασι διαφυλάτ-
 [68.30] τομεν ἐν ταυτότητι, τὸ δὲ προσθετικόν, ὅτε τὴν μέτριον
 καλοκάγαθίαν ἐκ προσαγωγῆς ἐς ἄκραν ἀγαγεῖν τὴν
 [69.1] ἀρετὴν πραγματευόμεθα.

E. [PLUTARCH], *The Education of Children* 2A-C

καθόλου μὲν εἰπεῖν, ὃ κατὰ τῶν τεχνῶν καὶ τῶν ἐπιστημῶν λέγειν εἰώθαμεν, ταῦτό
 καὶ κατὰ τῆς ἀρετῆς φατέον ἐστίν, ὡς εἰς τὴν παντελῆ δικαιοπραγίαν τρία δεῖ
 συνδραμεῖν, φύσιν καὶ λόγον καὶ ἔθος. καλῶ δὲ λόγον μὲν τὴν μάθησιν, ἔθος δὲ τὴν
 ἄσκησιν. εἰσὶ δ' αἱ μὲν ἀρχαὶ τῆς φύσεως, αἱ δὲ προκοπαὶ τῆς μαθήσεως, αἱ δὲ
 χρήσεις τῆς μελέτης, αἱ δ' ἀκρότητες πάντων. καθ' ὃ δ' ἂν λειψῆ τούτων, κα-[B]τὰ
 τοῦτ' ἀνάγκη χωλὴν γίγνεσθαι τὴν ἀρετὴν. ἢ μὲν γὰρ φύσις ἄνευ μαθήσεως τυφλόν,
 ἢ δὲ μάθησις δίχα φύσεως ἐλλιπές, ἢ δ' ἄσκησις χωρὶς ἀμφοῖν ἀτελές. ὥσπερ δ' ἐπὶ
 τῆς γεωργίας πρώτον μὲν ἀγαθὴν ὑπάρξει δεῖ τὴν γῆν, εἶτα δὲ τὸν φυτουργόν
 ἐπιστήμονα, εἶτα τὰ σπέρματα σπουδαία, τὸν αὐτὸν τρόπον γῆ μὲν ἔοικεν ἢ φύσις,
 γεωργῶ δ' ὁ παιδεύων, σπέρματι δ' αἱ τῶν λόγων ὑποθήκαι καὶ τὰ παραγγέλματα.
 ταῦτα πάντα διατεινόμενος ἂν εἴποιμ' ὅτι συνήλθε καὶ συνέπνευσεν εἰς τὰς τῶν παρ'
 ἅπασιν ἀδομένων ψυχάς, Πυθαγόρου καὶ Σωκράτους καὶ Πλάτωνος καὶ τῶν ὅσοι
 δόξης ἀειμνή-[C]στου τετυχήκασιν.

F. LONGINUS fr. 36 / ORIGEN fr. 16 = Proclus, *On the Timaeus* 1.162.11-30 (Proclus is discussing *Ti.* 24c: Athena founded Athens where she did, τὴν εὐκρασίαν τῶν ὠρῶν ἐν αὐτῷ κατιδοῦσα, ὅτι φρονιμωτάτους ἀνδρας οἴσοι)

τὴν δὲ εὐκρασίαν τῶν ὠρῶν τὴν τῶν φρονίμων οἰστικὴν Παναίτιος μὲν καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν Πλατωνικῶν ἐπὶ τῶν φαινομένων ἤκουσαν, ὡς τῆς Ἀττικῆς διὰ τὰς ὥρας τοῦ ἔτους εὖ κεκραμέναις ἐπιτηδείως ἐχούσης πρὸς τὴν τῶν φρονίμων ἀνδρῶν ἀπογέννησιν. Λογῆ γίνος δὲ ἀπορεῖ μὲν πρὸς τοῦτους ὡς μήτε ἀληθεύοντας – τοῦναντίον γὰρ ὁράται πολλή τις καὶ αὐχμῶν καὶ χειμῶνων ἀσυμμετρία περὶ τόνδε τὸν τόπον – μήτ', εἰ ὁ τόπος ἦν τοιοῦτος, δυναμένους ἔτι τὴν ἀθανασία διασῶζειν τῶν ψυχῶν, [20] εἴπερ ὑπὸ τῆς τῶν ὠρῶν εὐκρασίας ἢ φρόνησις αὐταῖς ἐμφύεται· κρᾶσιν γὰρ ἔστιν ἢ τελειότητα κρᾶσεως τοῦτο τὴν ψυχῆν ἀποφαινομένων· αὐτὸς δὲ τὴν εὐκρασίαν ταύτην οὐ πρὸς τὴν τοῦ ἀέρος κατάστασιν ἀναφέρεσθαι φησιν, ἀλλ' εἶναι τινα ιδιότητα τοῦ καταστήματος ἀκατονόμαστον, συντελοῦσαν εἰς φρόνησιν· ὡς γὰρ ὕδατά τινα μαντικά ἔστι, καὶ τόποι τινὲς νοσοποιοὶ καὶ φθορώδεις, οὕτω καὶ εἰς φρόνησιν συμβάλλεσθαι τοιάνδε τινα χώρας ιδιότητα θαυμαστὸν οὐδέν. Ὀριγένης δὲ τὴν εὐκρασίαν ταύτην ἐπὶ τὴν τοῦ οὐρανοῦ κυκλοφορίαν ἀνέπεμπεν· ἐκεῖθεν γὰρ εἶναι τὰς φορὰς καὶ τὰς ἀφορίας τῶν [30] ψυχῶν, ὡς φησιν ὁ ἐν Πολιτείᾳ Σωκράτης.

G. MAXIMUS, *Oration* 28.4

ὑποπτεύω τοι μίαν μὲν εἶναι τὴν τέχνην, μὴ μέντοι δυοῖν, ψυχῆς καὶ σώματος, ἀλλὰ τῇ πραγματείᾳ τοῦ κρείττονος τὴν τοῦ ἐτέρου ἐλάττωσιν ἐξιωμένην. [b] ὑπήλθεν γὰρ με λέγοντα ὁμοῦ τὸ τοῦ Σωκράτους πρὸς τὸν Χαρμίδην, οὐκ αὐτὸ ἐκεῖνο, ἢ Θράκιος ἐπῶδῃ, ἀλλὰ ἀντιστρόφως. [c] ὁ μὲν γὰρ φησὶν σὺν τῷ ὄλῳ ἰᾶσθαι καὶ τὸ μέρος, καὶ ἀδύνατον εἶναι σωτηρίαν παραγίνεσθαι τῷ μορίῳ, πρὶν καὶ τῷ παντὶ ἔλθῃ· ὀρθῶς λέγων, ἀγῶ πείθομαι, ὅσα γε ἐπὶ σώματος· [d] ἐν δὲ τῇ ψυχῆς καὶ σώματος συζυγίᾳ ἀντιστρόφως φημί ἔχειν· ᾧ γὰρ ἂν τὸ μέρος καλῶς ἔχῃ, ἀνάγκη τὸ πᾶν τοῦτῳ ἔχειν καλῶς, οὐχ ὀποτερονοῦν τοῖν μεροῖν, θάτερον δέ· ἢ γὰρ τοῦ χειρόνος πρὸς τὸ κρείττον ὀμίλια ἐκ τῆς τοῦ κρείττονος σωτηρίας ἀνάπτει τὸ χειρόν· [e] ἢ σοι

δοκεῖ ἄνθρωπος ὑγιαίνων τῇ ψυχῇ λόγον τινὰ ποιεῖσθαι προσπεσοῦσης ὀδύνης καὶ τραυμάτων ἢ τινος ἄλλης κακουχίας σωμάτων; οὐδαμῶς μὰ Δία. [f] ἐκείνην δὴ τὴν ἰατρικὴν μαστευτέον καὶ βασανιστέον, καὶ ἐκείνην τὴν ὑγίειαν ποριστέον καὶ ἐκθηρατέον, ἣ τάχα μὲν καὶ περὶ τοῦτ' ἰσχυρῶς ῥαστώνη ἔψεται, εἰ δὲ μή, πάντως γε ἢ ὑπεροψία τῶν ἐν αὐτῷ δεινῶν.

H. TAURUS fr. 6T, reported in Aulus Gellius, *Attic Nights*

1.9.1-3

ordo atque ratio Pythagorae ac deinceps familiae <et> successionis eius recipiendi instituendique discipulos huiusmodi fuisse traditur: [2] iam a principio adulescentes, qui sese ad discendum obtulerant, ἐφουσιογνωμόναι. id verbum significat mores naturasque hominum coniectatione quadam de oris et vultus ingenio deque totius corporis filo atque habitu sciscitari. [3] tum qui exploratus ab eo idoneusque fuerat, recipi in disciplinam statim iubebat.

I. APULEIUS, *On Plato* 2.2 [221-2] (follows 17D)

bonum primum est verum et divinum illud, optimum et amabile et concupiscendum, cuius pulchritudinem rationabiles appetunt mentes natura duce instinctae ad eius ardorem. et quod non omnes id adipisci queunt neque primi boni adipiscendi facultatem possunt habere, ad id feruntur quod hominum est, <quod>¹ secundum nec commune multis est nec [quod] omnibus similiter bonum. namque appetitus et agendi aliquid cupido aut vero bono incitatur aut eo quod videatur bonum. unde natura duce cognatio quaedam est cum bonis ei animae portionis, quae curam sui consentit.² accidens autem bonum est et putatur, quod corpori rebusque venientibus extrinsecus copulatur. et illum quidem, qui natura inbutus est ad sequendum bonum, non modo sibimet intimatum putat, sed omnibus etiam hominibus; nec pari aut simili modo, verum patriae unumquemque acceptum esse, dehinc proximis et mox ceteris, qui familiari usu vel notitia iunguntur.

¹ *quod* added here with Purser

² conieci (Boys-Stones 2014, 303-5); *quae cum ratione consentit* Moreschini; *quae curationi consentit* mss.

J. ANONYMOUS (1), *On the Theaetetus* coll. 5.3-8.1

“εἰ μὲν τῶν ἐν Κυρήνῃ μᾶλλον ἐκιδόμεν, ὡς Θεόδωρε, τὰ ἐκεῖ ἂν σε καὶ περὶ ἐκείνων ἀνηρώτων, εἴ τινες αὐτόθι περὶ γεωμετρίας ἢ τινὰ ἄλλ[5.10] λην φιλοσοφίαν εἰσὶν τῶν νέων ἐπιμέλειαν ποιοῦμενοι, νῦν δὲ ἦττον γὰρ ἐκείνους ἢ τοῦσδε φιλῶ.” κηδεταί μὲν καὶ Κυρηναίων, κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ λόγον καὶ ὠντινωγῶν ἀνθρώπων ὠκειώμεθα γὰρ τοῖς ὁμοειδέσι· [5.20] μᾶλλον μέντοι ὠκειώται τρ[ίς ἐ]αυτοῦ πολίται[ς· ἐπιτείν]εται γὰρ καὶ ἀ[νίετ]α[ι] ἢ οἰκείωσις· ὅ[σοι το]ίνυν ἀπὸ τῆς οἰκείωσεως εἰσάγουσι τὴν δικαιοσύνην, εἰ μὲν λέγουσιν ἴσην αὐτοῦ τε πρὸς αὐτὸν καὶ πρὸς τ[ὸν] ξ[5.30] [σ]χατον Μυσῶν, τεθέντος μὲν τούτου σώζεται ἡ δικαιοσύνη, οὐ συγχωρεῖται [δ]ε [εἰ-] γαι ἴσην· παρὰ γὰρ τὴν

ἐνάργειάν ἐστιν κα[ι] τὴν συναίσθησιν. ἢ μὲν γὰρ πρὸς ἑαυτὸν οἰκείωσις φυσικὴ ἐστὶν καὶ ἄλογος, ἢ δὲ πρὸς [5.40] τοὺς πλησίον φυσικὴ μὲν καὶ αὐτὴ, οὐ μὲν τοι ἄνευ λόγου. ἐὰν γοῦν καταγνώμεν πονηρίαν τινῶν, οὐ μόνον ψέγομεν αὐτούς ἀλλὰ καὶ ἄλλοτριούμεθα πρὸς αὐτούς, αὐτοὶ δὲ ἁμαρτάνοντες οὐκ ἀποδέκονται μὲν [6.1] τὰ γ' ἐχόμενα, οὐ δύναντα[ι] δὲ μισῆσαι αὐτούς. οὐκ ἔστιν τοίνυν ἴση ἢ οἰκείωσις πρὸς ἑαυτὸν κα[ι] πρὸς ὄντιν οὖν, ὅπου μὴδὲ πρὸς τὰ ἑαυτῶν μέρη ἐπ' ἴση[ς] ὠκειώμεθα. οὐ γὰρ ὁμοίως ἔχομεν πρὸς [6.10] ὀφθαλμ[ὸ]ν κα[ι] δάκτυλον, ἵνα μὴ λέγω πρὸς ὄνυχας καὶ τρίχας, ἐπεὶ οὐδὲ πρὸς τὴν ἀποβολὴν αὐτῶν ὁμοίως ἡλλοτριώμε[θ]α, ἀλλὰ μᾶλλον καὶ ἦττον. εἰ δὲ καὶ αὐτοὶ φήσου-

σι ἐπιτεί[ν]εσθα[ι] τὴν οἰκείωσιν [ν] ξ[σ]ται μὲν [6.20] φιλανθρ[ωπί]α, ἐλέγξουσι δὲ τ[ὸ]υ[τ]ους α[ἰ] περιστάσεις ν[α]υαγῶ[ν], ὁ ποὺ ἀνάγκ[η] μό[ν]ον σώζεσθαι τὸν ἕτερον αὐτῶν· καὶ μὴ γένωνται δὲ περιστάσεις, ἀλλ' αὐτοὶ γε οὕτως διάκ[ειντα]ί· ὡς ἐλεγχθῆσόμενοι.

ἔθεν

[6.30] καὶ ἐρωτῶσιν οἱ ἐξ Ἀκαδημ[ε]ίας οὕτως· ἐπι[σ]ης οὐ σ[ώ]ζ[εται] κατὰ τ[ὸ]υ[τ]ους Ἐπικρο[υ]ρ[ε]ίους ἢ δικαιοσύνη καὶ κατὰ τοὺς Στωϊκοὺς· ἀλλὰ μὴν κατὰ τοὺς Ἐπικουρείους οὐ σώζεται ἢ δικαιοσύνη, ὡς ὁμολογοῦσι, πρὸς οὓς [6.40] ὁ λόγος· οὐδὲ κατὰ τοὺς Στωϊκοὺς ἄρα. διὰ τί γὰρ οὐ σώζεται κατὰ τοὺς Ἐπικουρείους, εἴ τις αὐτῶν πυνθάνοίτο, φήσουσι, ὅτι οὐκ ἀπολείπουσι οἰκείωσιν πρὸς τοὺς [7.1] πλησίον. ἐὰν οὖν ἀπο-

λείπητε ὑμεῖς ἀνο- μοίαν, ἀρά γε οὐχ ὀρά- τε, ὅτι τοῦτο τὸ πλεί- ον ἀναγκάσει ποτὲ μὴ ὁμοίως στοχά- ζεσθαι τοῦ τε ἑαυτῶν λυσιτελοῦς καὶ τοῦ τῶν πλησίον, ἐξαρ- [7.10] κει δὲ καὶ ἐπὶ τῆς καὶ ἐπὶ ἀρετῆς παρα- βαθεῖς καὶ εἰς ἀριθμὸς ἐκότερον αὐτῶν ἀ- φανίσει· ὅθεν οὐκ ἀ- πὸ τῆς οἰκειώσεως εἰσάγει ὁ Πλάτων τὴν δι- καιοσύνην, ἀλλὰ ἀ-	πὸ τῆς πρ[ὸ]ς τὸν θε- ὸν ὁμοιώ[σεως], ὡς δεῖ- [7.20] ξομεν. τῆ[ν δὲ] οἰκετι- ωσιν ταύ[την] πολυ- θρύλητον οὐ μό[νον] ὁ Σωκράτης εἰσ[άγει], ἀλλὰ καὶ οἱ παρὰ τῷ Πλάτωνι σοφιστ[αί]. αὐτῆς δὲ θῆ[ται] οἰ- κειώσεως ἢ μὲν ἐ[σ]τιν κηδεμονική [ἢ πρὸς ἑα]υ[τούς καὶ] [7.30] [π]ρ[ὸς] τοὺς πλ[ησίον] ἐσ- τ[ίν], ὡς ἂν τι εἰ[ς] οἰ- κίαν, ἢ δ' αἰρετική, ἢ αἰ-	ρο[ύ]μεθα ἑαυτοῖς τὰ γα[θ]ά, οὐκ αὐτ[ῶν] ἕνε- κα αὐτῶν κηδόμενοι, ἀλλὰ βουλόμενοι αὐτὰ γενέσθαι ἡμῖν. δηλοῖ ὅτι ἢ πρὸς ἑαυ- τὸν καὶ τοὺς ὁμοειδεῖς [7.40] οὐκ ἔστιν αἰρετική· οὐδεὶς γὰρ αἰρεῖται ἑ- αυτὸν, ἀλλὰ ἑαυτὸν μὲν εἶναι, τὰ γὰρ δὲ ἑαυτῷ εἶναι, κηδε- ται δὲ ἑαυτοῦ καὶ τῶν [8.1] πλησίον.

**K. HIERAX quoted from *On Justice* at Stobaeus,
Anthology 3.10.77 (pp. 428.1-429.8)**

ἐπειδὴ δὲ ὁ κατάρχων αὐτὸς πρὸ τῶν ἀδικεῖσθαι
μελλόντων ἑαυτὸν ἀδικῶν ἀγνοεῖ, ἴστω ὡς διπλῆς οὐσσης
τῆς ἀδικίας αὐτὸς ἀπολαύει πρότερος, ἔπειτα καὶ τὸ ἀδι-
κούμενον ὑπ' αὐτοῦ μέρος· μὴ γὰρ οὕτως ἀναισθητεῖν
εἴη μηδενὶ τῶν ἀνοήτων, εἰ δυνατόν δέ, μηδὲ τῶν πονη-
ρῶν, ὑπερὶ γὰρ ὑγείας ψυχῆς ἢ εὐχῆ, ὡς δι' ἀναισθη-
σίαν νομίζειν τοὺς ἀδικουμένους μᾶλλον τῶν ἀδικούντων
βλάπτεσθαι. ἔν μὲν γὰρ μόνον ἐστὶ τὸ ἀδικούμενον ἐκ
[428.10] παντός, ἢ ψυχῆ· τὸ δὲ ἀδικοῦν καὶ ἐπιβουλεύον, ἢ κακία,
καὶ ἐν τῷ ἀδικοῦντι καὶ κατὰ τοῦ ἀδικουμένου, ἀλλὰ
τὸν μὲν ἔλαττον, τὸν δὲ πλείστον· ἔλαττον μὲν τὸν ἀδι-
κεῖσθαι μέλλοντα, πλείστον δὲ τὸν ἀδικεῖν διανοοῦμε-
νον, ἐπεὶ καὶ ἀπ' αὐτοῦ τὴν κίνησιν λαμβάνει καὶ τὴν
ἔπαρσιν. ἐγειρομένη τοίνυν τὸν τεκόντα πρῶτον ἀνάπτει,
καὶ πρὶν τεκεῖν ἐν ταῖς ὠδίσι φλέγει, καὶ διοῦσα λυμαί-
νεται, καὶ τῷ ἀπ' αὐτῆς ἰὼ χρώζει δευσοποιῶ τῇ βαφῇ.
οὔτε γὰρ τῷ πυρὶ τὴν τεκούσαν ὕλην διελθεῖν δυνατόν
ἐπὶ τῆν τῶν ἄλλων λύμην, πρὶν παντελῶς αὐτὴν ἀναλώ-
[428.20] σαι, οὔτε τῇ μυραίνῃ τοὺς ἐνύδρους ὄφεις εἰς ἄλλων
ὄλεθρον ἀπογενᾶν, πρὶν τὴν κυήσασαν γαστέρα κατα-
φαγεῖν, ὡς Νίκανδρος ὁ Κολοφώνιος καὶ Ἀρχέλαος ὁ
[429.1] φυσικός γράφουσιν· οὕτω καὶ πᾶς ἀδικὸς αὐτὸς πρῶ-

τος τῆς κακίας γέυεται πρὶν εἰς ἄλλους ἀφιέναι. πολλοὶ γοῦν ἀνεγείραντες τὴν ἐν αὐτοῖς χολὴν ἐκ τῆς πρὸς ἄλλους ὀργῆς αὐτοὶ προαπέθανον πρὶν τοὺς ἐχθροὺς τιμωρήσασθαι. τοῦτο τοίνυν ἀγνοήσαντες πολλοὶ ταῖς κατὰ τῶν ἀσθενεστέρων ἀδικίαις ἀνέδην ἐχρήσαντο, μηδὲν εἶναι πρὸς αὐτοὺς οἰηθέντες τὸ λυπηρόν. τούτου δὲ ὁμολογουμένου δεῖ καθάπαξ παραιτεῖσθαι τὸ ἀδικεῖν.

L. ALCINOUS, *Didaskalikos* 30.1-32.6 (183.17-187.1) (follows 17S)

[30.1] λέγονται γὰρ καὶ ἄλλως ἀρεταὶ αἱ οἷον εὐφροσύνη καὶ προκοπὴ πρὸς αὐτήν, ὁμωνυμοῦσαι ταῖς τελειότητι κατὰ τὴν ὁμοιότητα τὴν πρὸς αὐτάς. οὕτω γοῦν καὶ (183.20) στρατιώτας ἀνδρείους τινὰς καλοῦμεν, καὶ φαμεν ἐπίσης ἀνδρείους τινὰς ὄντας ἄφρονος ὑπάρχειν, περὶ τῶν οὐ τελείων ἀρετῶν ποιούμενοι τὸν λόγον. αἱ δὲ τέλειαι ἀρεταὶ δῆλον ὅτι οὔτε ἐπιτείνονται οὔτε ἀνιένται, αἱ μὲντοι γὰρ κακαὶ καὶ ἐπίτασιν δέχονται καὶ ἄνεσιν· ἄλλος γὰρ ἄλλου ἀφρονέστερος καὶ ἀδικώτερος. ἀλλ' οὐδὲ συνέπονται αἱ κακαὶ ἀλλήλαις· εἰσι γὰρ τινες ἐναντία, αἱ οὐκ ἂν εἶεν περὶ τὸν αὐτόν. οὕτω γὰρ ἔχει θρασυτῆς πρὸς δειλίαν, καὶ ἀσωτία πρὸς φιλαργυρίαν, καὶ ἄλλως ἀδυνατοῦ ὄντος τοῦ ὑφεστάναι τινὰ ἄνθρωπον πάση (183.30) κακίᾳ συνεχόμενον· οὐδὲ γὰρ σῶμα οἷόν τε εἶναι ἔχον πάσας τὰς τοῦ σώματος κακίας ἐν αὐτῷ. [30.2] παραδεκτέον δὲ καὶ μεταξὺ τινὰ διάθεσιν μητὲ φαύλην μητὲ σπουδαίαν· οὐδὲ γὰρ πάντας ἀνθρώπους ἢ σπουδαίους εἶναι ἢ φαύλους. τοὺς γὰρ ἐφ' ἱκανὸν προκόπτοντας τοιοῦτους εἶναι· οὐ γὰρ ῥᾶδιον εὐθέως ἀπὸ κακίας ἐπ' ἀρετὴν μεταβῆναι· πολλὴν γὰρ εἶναι τὴν διάστασιν πρὸς ἄλληλα τῶν ἄκρων καὶ ἐναντίωσιν. [30.3] ἡγήτεον δὲ καὶ τῶν ἀρετῶν τὰς μὲν εἶναι προηγουμένας, τὰς δὲ ἐπομένας· ἡγουμένας μὲν τὰς ἐν τῷ λογιστικῷ, ἀφ' ὧν καὶ (183.40) αἱ λοιπαὶ τὸ τέλειον λαμβάνουσιν, ἐπομένας δὲ τὰς ἐν τῷ παθητικῷ. αὐταὶ γὰρ πράττουσι τὰ καλὰ κατὰ λόγον, οὐ τὸν ἐν αὐταῖς (οὐ γὰρ ἔχουσιν) ἀλλὰ κατὰ τὸν ὑπὸ τῆς φρονήσεως ἐνδιδόμενον (184.1) αὐταῖς, ἐξ ἕθους ἐγγινόμενον καὶ ἀσκήσεως. καὶ ἐπεὶ οὔτε ἐπιστήμη οὔτε τέχνη ἐν ἄλλῳ μέρει τῆς ψυχῆς συνίσταται ἢ ἐν μόνῳ τῷ λογιστικῷ, αἱ μὲν περὶ τὸ παθητικὸν ἀρεταὶ οὐκ ὑπάρχουσι διδασκαί, ὅτι μήτε τέχνη μήτε ἐπιστήμη εἰσὶν (οὐδὲ γὰρ ἴδιον θεώρημα ἔχουσιν) ἢ μὲντοι φρόνησις, ἐπιστήμη ὑπάρχουσα, τὰ οἰκεῖα ἐκάστη ἐνδίδωσιν, ὡς καὶ ὁ κυβερνήτης τοῖς ναύταις τινὰ ὑπαγορεύει ὑπ' αὐτῶν μὴ ὀρώμενα, οἱ δὲ πείθονται αὐτῷ· ὁ δὲ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ (184.10) στρατιώτου καὶ ἐπὶ στρατηγού. [30.4] ἐπιτεινομένων δὲ καὶ ἀνιεμένων τῶν κακιῶν, οὐδὲ τὰ ἀμαρτήματα ἴσα ἂν εἶη, ἀλλὰ τὰ μὲν μείζω, τὰ δὲ ἐλάττω· οἷς ἀκολούθως καὶ

παρά τῶν νομοθετῶν τὰ μὲν μᾶλλον κολάζονται, τὰ δὲ ἤττον. καίτοι γε ἀκρότητες αἰ ἀρεταὶ ὑπάρχουσαι διὰ τὸ τέλειαι εἶναι καὶ ἐοικέναι τῷ εὐθεῖ, κατ' ἄλλον τρόπον μεσότητες ἂν εἶεν, τῷ ὁράσθαι περὶ πάσας ἢ τὰς γε πλείστας καθ' ἐκάστην ἐκατέρωθεν δύο κακίας, τὴν μὲν καθ' ὑπερβολήν, τὴν δὲ κατ' ἔνδειαν, ὡς ἐπὶ τῆς ἐλευθεριότητος ὁράται ἐπὶ θάτερα μὲν μικρολογία, (184.20) ἐπὶ θάτερα δὲ ἄσωτία. [30.5] γίνεται γὰρ ἐν τοῖς πάθεσιν ἀμετρία κατὰ τὸ ὑπερβάλλειν τὸ προσήκον ἢ ἐλλείπειν· οὔτε γὰρ ὁ μὴδὲ γονέων ὑβριζομένων ὀργιζόμενος [ἀπαθῆς ἂν τις εἴη], οὔτε ὁ ἐπὶ πᾶσι καὶ τοῖς τυχοῦσι μετριοπαθῆς, ἀλλὰ πᾶν τοῦναντίον· πάλιν δὲ ὁμοίως γονέων τελευτησάντων ὁ μὲν μὴ λυπούμενος ἀπαθῆς, ὁ δ' ὥστε καὶ καταφθίνειν ὑπὸ τῆς λύπης, ὑπερπαθῆς τε καὶ ἀμετριοπαθῆς, ὁ δὲ λυπούμενος μὲν, μετρίως δὲ τοῦτο πάσχων, μετριοπαθῆς. [30.6] καὶ μὴν ὁ πάντα φοβούμενος καὶ πέρα τοῦ μετρίου, δειλός, ὁ δὲ μὴδὲν φοβούμενος (184.30) νος θρασύς, ἀνδρεῖος δὲ ὁ μετρίως ἔχων περὶ τε θάρρη καὶ φόβου· καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁ αὐτὸς λόγος. ἐπεὶ οὖν τὸ μὲν μέτριον ἐν τοῖς πάθεσι τὸ βέλτιστον ἐστίν, οὐκ ἄλλο δὲ ἐστὶ τὸ μέτριον ἢ τὸ μέσον ὑπερβολῆς καὶ ἐλλείψεως, διὰ τοῦτο [διὰ] μεσότητες αἰ τοιαῦται ἀρεταὶ, διότι μέσως ἔχοντας ἡμᾶς ἐν τοῖς πάθεσι παρέχονται.

[31.1] ἐπεὶ δὲ καί, εἴ τι ἄλλο ἐφ' ἡμῖν ἐστὶ καὶ ἀδέσποτον, καὶ ἡ ἀρετὴ τοιοῦτον ὑπάρχει (οὐδὲ γὰρ ἂν ἐπαινετὸν ἦν τὸ καλόν, εἰ ἐκ φύσεως ἢ τινος θείας (184.40) μοίρας παρεγίνετο), καὶ ἐκούσιον ἂν εἴη ἡ ἀρετὴ, καθ' ὁρμὴν τινα συνισταμένη διάπυρον καὶ γενναίαν καὶ ἔμμονον. τῷ δὲ τὴν ἀρετὴν ἐκούσιον εἶναι ἔπεται τὸ τὴν κακίαν ἀκούσιον ὑπάρχειν· τίς γὰρ ἂν ἐκὼν ἐν τῷ καλλίστῳ ἑαυτοῦ μέρει καὶ τιμιωτάτῳ ἔλοιτο ἔχειν τὸ μέγι-(185.1) στον τῶν κακῶν; εἰ δὲ τις ἐπὶ κακίαν ὁρμᾷ, πρῶτον μὲν οὐχ ὡς ἐπὶ κακίαν αὐτὴν ὁρμήσει, ἀλλ' ὡς ἐπ' ἀγαθόν· εἰ δὲ καὶ παραγίνεται τις ἐπὶ κακίαν, πάντως ὁ τοιοῦτος ἐξηπάτηται, ὡς δι' ἐλάττονός τινος κακοῦ ἀποικονομησόμενος μείζον κακόν, καὶ ταύτη ἀκουσίως ἐλεύσεται· ἀδύνατον γὰρ ὁρμᾶν τινα ἐπὶ κακὰ βουλόμενον ἔχειν αὐτὰ οὔτε ἐλπίδι ἀγαθοῦ οὔτε φόβῳ μείζονος κακοῦ. [31.2] καὶ ὅσα δὲ ἀδικεῖ ὁ φαῦλος, ἀκούσια ὑπάρχει· τῆς γὰρ ἀδικίας ἀκουσίου οὔσης πολὺ μᾶλλον (185.10) τὸ ἀδικεῖν ἀκούσιον ἂν εἴη, ὅσῳ καὶ μείζον κακὸν ἂν τυγχάνοι τὸ ἐνεργεῖν αὐτὸν κατὰ ἀδικίαν τοῦ ἔχειν αὐτὴν ἡρεμοῦσαν. καίτοι δὲ ἀκουσίῳ ὄντων τῶν ἀδικημάτων, κολαστέον τοὺς ἀδικούντας καὶ διαφόρως· αἱ τε γὰρ βλάβαι διάφοροι. καὶ τὸ ἀκούσιον ἐν ἀγνοίᾳ τινὶ ἢ πάθει κείται. ἀπαντα δὲ τὰ τοιαῦτα ἔξεστιν ἀποτρίψασθαι καὶ λόγῳ καὶ ἤθεσιν ἀστείους καὶ μελέτη. [31.3] τοσοῦτον δὲ κακόν

ἀδικία ὥστε φευκτότερον εἶναι τὸ ἀδικεῖν τοῦ ἀδικεῖσθαι· τὸ μὲν γὰρ πονηροῦ ἔργον, τὸ δὲ ἀδικεῖσθαι πάθος ἀσθενοῦς. αἰσχροὺς μὲν δὴ ἐκάτερον, τὸ δὲ (185.20) ἀδικεῖν τοσοῦτω κάκιον ὅσῳ περ καὶ αἰσχίον· λυσιτελεῖ δὲ τῷ ἀδικοῦντι ὑποσχεῖν δίκην, ὡς καὶ τῷ νενοσηκότι ὑποσχεῖν ἰατρῷ τὸ σῶμα εἰς θεραπείαν· πᾶσα γὰρ κόλασις ἰατρεία τίς ἐστὶν ἡμαρτηκυίας ψυχῆς.

[32.1] ἐπεὶ δὲ αἱ πλείστα ἀρεταὶ περὶ πάθη γίνονται, διοριστέον καὶ περὶ τοῦ πάθους, ὁποῖόν τι ὑπάρχει. ἔστι τοίνυν πάθος κίνησις ἄλογος ψυχῆς ὡς ἐπὶ κακῷ ἢ ὡς ἐπ' ἀγαθῷ. ἄλογος μὲν οὖν εἴρεται κίνησις ὅτι οὐ κρίσεις τὰ πάθη οὐδὲ δόξαι, ἀλλὰ τῶν ἄλόγων τῆς ψυχῆς μερῶν κινήσεις· ἐν γὰρ τῷ παθητικῷ (185.30) τῆς ψυχῆς συνίσταται καὶ οὐ τὰ ἡμέτερα ἔργα¹ οὐδὲ ἐφ' ἡμῖν. ἄκουσι γοῦν ἐν ἡμῖν ἐγγίνεται πολλάκις καὶ ἀντιτείνουσιν· ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ γινώσκοντες ὅτι οὐ λυπηρὰ τὰ προσπεπτωκότα οὐδὲ ἡδέα οὐδὲ μὴν φοβερά, οὐδὲν ἦττον ἀγόμεθα ὑπ' αὐτῶν, οὐκ ἂν παθόντες ταῦτα εἰ κρίσει τὰ αὐτὰ ἦν· ταύτας γὰρ ἀποβάλλομεν καταγρόντες αὐτῶν, εἴτε δεόντως εἴτε μὴ δεόντως. ἐπ' ἀγαθῷ δὲ ἢ καὶ ἐπὶ κακῷ, ἐπειδὴ κατ' ἔμφασιν ἀδιαφόρου πράγματος οὐ κινεῖται πάθος· πάντα γὰρ συνίσταται ἢ κατὰ ἀγαθοῦ ἔμφασιν ἢ κατὰ κακοῦ. ἀγαθὸν γὰρ ἐὰν μὲν παρῆναι (185.40) ὑπολάβωμεν, ἡδόμεθα, ἐὰν δὲ μέλλειν, ἐπιθυμοῦμεν· καὶ κακὸν ἐὰν μὲν παρῆναι ὑπολάβωμεν, λυπούμεθα, τὸ δὲ μέλλον φοβούμεθα. [32.2] ἔστι δὲ πάθη ἀπλά καὶ στοιχειώδη δύο, ἡδονὴ τε καὶ λύπη, (186.1) τᾶλλα δ' ἐκ τούτων πέπλασται. οὐ γὰρ συναριθμητέον τούτοις φόβον καὶ ἐπιθυμίαν ὡς ἀρχικὰ ὑπάρχοντα καὶ ἀπλά. ὅ τε γὰρ φοβούμενος οὐ παντελῶς ἐστέρηται ἡδονῆς· οὐδὲ γὰρ τὸν τυχόντα ἂν τις διαγένοιτο χρόνον ἀπογινώσκων ἀπαλλαγὴν ἢ κουφισμόν τοῦ κακοῦ· πλεονάζει μέντοι ἐν τῷ λυπεῖσθαι καὶ ὀχλείσθαι, καὶ διὰ τοῦτο συνήπται τῇ λύπῃ· ὅ τε ἐπιθυμῶν ἐν προσδοκίᾳ μένων τοῦ τεύξεσθαι ἡδέεται, οὐ παντελῶς δὲ θαρρῶν οὐδ' ἔχων βέβαιον τὴν ἐλπίδα (186.10) ἀχθεταί. [32.3] ἐπιθυμίας δὴ καὶ φόβου μὴ ὄντων ἀρχικῶν, ἀνευδοιάστως συγχωρηθήσεται τὸ μηδὲ τῶν ἄλλων τι παθῶν ἀπλοῦν εἶναι, οἷον ὄργην λέγω καὶ πόθον καὶ ζῆλον καὶ ὅσα τοιαῦτα· ἐν τούτοις γὰρ ἐνορᾶται ἡδονὴ καὶ λύπη ὡς ἂν ἐκ τούτων μειγμένους. [32.4] τῶν δὲ παθῶν τὰ μὲν ἐστὶν ἄγρια, τὰ δὲ ἡμερα· καὶ ἡμερα μὲν ὅσα κατὰ φύσιν ὑπάρχει τῷ ἀνθρώπῳ ἀναγκαῖά τε καὶ οἰκεία· οὕτως δὲ ἔχει, ἕως ἂν σύμμετρα ὑπάρχη, προσελθούσης δὲ αὐτοῖς ἀμετρίας, ἡμαρτημένα ὑπάρξει. τοιαῦτά ἐστὶν ἡδονὴ, λύπη, θυμός, ἔλεος, αἰσχύνῃ· οἰκείον γὰρ (186.20) τὸ ἡσθῆναι ἐπὶ τοῖς κατὰ φύσιν, λυπηθῆναι δὲ ἐν τοῖς

¹ Cherniss 1949, 77; < . . . > καὶ τὰ ἡμέτερα ἔργα Whittaker

ἐναντίοις· καὶ ὁ μὲν θυμὸς πρὸς τὸ ἀμύνεσθαι καὶ τιμωρεῖσθαι τοὺς ἐχθροὺς ἀναγκαῖος, ὁ δὲ ἔλεος οἰκείος φιλανθρωπία, αἰσχύνῃ δὲ πρὸς ἀναχώρησιν ἀπὸ τῶν αἰσχυρῶν ἐπιτήδειος. ἄλλα δ' ἄγρια ἐστὶ πάθη, ἅπερ παρὰ φύσιν ἐστίν, ἐκ διαστροφῆς συστάντα καὶ ἐθῶν μοχθηρῶν· ταῦτα δ' ὑπάρχει γέλωσ καὶ ἐπιχαιρεκακία καὶ μισανθρωπία, ἃ καὶ ἐπιτεινόμενα καὶ ἀνιέμενα καὶ ὀψοσποτοῦν ἔχοντα διημαρτημένα ὄντα τυγχάνει, μετρίότητά μὴ δεχόμενα. [32.5] περὶ δὲ ἡδονῆς καὶ λύπης φησὶν ὁ (186.30) Πλάτων ὅτι ταῦτα τὰ πάθη φύσει πως ἀρχήθεν ἐν ἡμῖν κινήθηεντα φέρεται, τῆς μὲν λύπης καὶ τῆς ἀλγηδόνος ἐπιγινόμενων παρὰ φύσιν κινουμένων, τῆς δὲ ἡδονῆς εἰς τὸ κατὰ φύσιν ἀποκαθισταμένους· οἶεται δὲ κατὰ φύσιν κατάστημα εἶναι τὸ μέσον ἀλγηδόνος τε καὶ ἡδονῆς, οὐθετέρῳ ἐκείνων ὄν τὸ αὐτό, ἐν ᾧ καὶ τὸν πλείω χρόνον ὑπάρχομεν. [32.6] διδάσκει δὲ καὶ διότι πολλὰ ἐστὶν εἶδη ἡδονῶν, τὰ μὲν διὰ τοῦ σώματος, τὰ δὲ διὰ τῆς ψυχῆς· τῶν δὲ ἡδονῶν τὰς μὲν μίγνυσθαι τοῖς ἐναντίοις, τὰς δὲ παραμένειν καθαρὰς τε καὶ εἰλικρινεῖς, καὶ (186.40) τὰς μὲν ἀναμνηστικὰς, τὰς δὲ μετ' ἐλπίδος γινομένας, καὶ τὰς μὲν αἰσχυρὰς, ὅσαι ἀκόλαστοί τε καὶ μετὰ ἀδικίας, τὰς δὲ μετρίας καὶ ἀμωσγέπως μετεχούσας τοῦ ἀγαθοῦ, οἷον τὴν τε εὐφροσύνην τὴν ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς καὶ τὰς (187.1) ἐν ταῖς ἀρεταῖς ἡδονάς.

M. HARPOCRATION fr. 4T = Olympiodorus, *On Plato's Alcibiades I* 48.26-49.9 (on *Alc.* 1104e)

ἐνταῦθα γενόμενος ὁ Ἄρποκρατίων καὶ [49.1] καλῶς προσεσηκῶς τῷ ῥητῷ, γραμμικαῖς ἀνάγκαις ἔδειξε τὸν Σωκράτην ἐνθεὸν ἐραστήν· εἶ φησὶν ἐνταῦθα ὅτι “πάλαι ἂν ἀπηλλάγμην”, ὁ δὲ φορτικὸς ἐραστής οὐχ ὅτε θέλει ἀπαλλάττεται ἄτε ἐκ πάθους τοιοῦτος ὢν, τῶν δὲ παθῶν οὐχ ὅτε θέλομεν ἀπαλλαττόμεθα, καθάπερ οὔτε ἀρχόμεθα, δῆλον ὅτι ἐνθεός ἐστιν ἐραστής. οὗτος γὰρ ὅτε θέλει ἀρχεται, θέλει δὲ ὅτε ἀξιέραστα εἶη τὰ παιδικὰ· οὐκοῦν καὶ ὅτε θέλει παύεται, καθάπερ καὶ ἐνταῦθά φησὶν ὅτι “εἰ ἐώρων σε ἀληθῶς τῶν φαινομένων ἀγαθῶν ἐφιέμενον, πάλαι ἂν ἀπηλλαττόμην τοῦ ἔρωτος”.

N. PLUTARCH, *How One Perceives One's Own Progress in Virtue* 76B-C

ἡμεῖς δὲ παντὶ γένει κακοῦ, μάλιστα δὲ τῷ περὶ ψυχὴν ἀτάκτῳ καὶ ἀορίστῳ τὸ μάλλον καὶ ἥττον προσγιγνώμενον ὀρώντες (ἦ καὶ διαφέρουσιν αἱ προκοπαί,

καθάπερ, σκιάς άνέσει τής μοχθηρίας τοῦ λόγου διαφωτίζοντος άτρέμα τήν ψυχήν και διακαθαίροντος) οὐκ άλλογον οίόμεθα τήν συναισθησιν εἶναι τής μεταβολής ὡσπερ εκ βυθοῦ τινός αναφερομένοις, [C] άλλ' ἔχουσαν ἐπιλογισμούς.

O. PLUTARCH, *On Moral Virtue* 445D-E

αὕτη μὲν γάρ ἔχουσα και πάθος φαῦλον και λόγον ὑφ' οὗ μὲν ἐξάγεται τῷ ἐπιθυμῆν πρὸς τὸ αἰσχροῦν, ὑφ' οὗ δὲ τῷ κακῶς κρίνειν προστιθεμένου ταῖς ἐπιθυμίαις και τήν αἴσθησιν ἀποβάλλει τῶν άμαρτα-[E]νομένων· ἢ δ' άκρασία τῷ μὲν λόγῳ σφίζει τήν κρίσιν ὀρθήν οὔσαν, τῷ δὲ πάθει φέρεται παρά τήν κρίσιν ισχύοντι τοῦ λόγου μάλλον. ὅθεν διαφέρει τής άκολασίας· ὅπου μὲν γάρ ἡττάται τοῦ πάθους ὁ λογισμὸς ὅπου δ' οὐδὲ μάχεται, και ὅπου μὲν ἀντιλέγων ἔπεται ταῖς ἐπιθυμίαις ὅπου δ' ὑψηγείται συναγορεύων, και ὅπου μὲν ἡδομένῳ κοινωνεῖν ὑπάρχει τῶν άμαρτανομένων ὅπου δ' άχθομένῳ, και ὅπου μὲν ἐκῶν φέρεται πρὸς τὸ αἰσχροῦν ὅπου δὲ προδίδωσιν άκων τὸ καλόν.

P. PLUTARCH, *On Superstition* 164E-165A

τής περι θεῶν άμαθίας και άγνοίας εὐθύς ἐξ άρχῆς δίχα ρυείσης τὸ μὲν ὡσπερ ἐν χωρίοις σκληροῖς τοῖς ἀντιτύποις ἤθεσι τήν ἀθεότητα, τὸ δ' ὡσπερ ἐν ὑγροῖς τοῖς ἀπαλοῖς τήν δεισιδαιμονίαν πεποίηκεν. άπασα μὲν οὖν κρίσις ψευδής, άλλως τε κἀν ἡ περι ταῦτα, μοχθηρόν· ἡ δὲ και πάθος πρόσσεστι, μοχθηρότατον. πᾶν γάρ πάθοςἔοικε άπάτη φλεγμαίνουσα εἶναι· και καθάπερ αἱ μετὰ τραύματος [164F] ἐκβολαὶ τῶν ἄρθρων, οὔτως αἱ μετὰ πάθους διαστροφαι τής ψυχῆς χαλεπώτεραι. ἀτόμους τις οἶεται και κενὸν άρχάς εἶναι τῶν ὄλων· ψευδής ἡ ὑπόληψις, άλλ' ἔλκος οὐ ποιεῖ οὐδὲ σφυγμὸν οὐδ' ὀδύνην ταράττουσαν. ὑπολαμβάνει τις τὸν πλοῦτον άγαθὸν εἶναι μέγιστον· τοῦτο τὸ ψεῦδος ἰὸν ἔχει, [165A] νέμεται τήν ψυχήν, ἐξίστησιν, οὐκ ἐὰ καθεύδειν, οἴστρων ἐμπίπλησιν, ὡθεὶ κατὰ πετρῶν, άγχει, τήν παρρησίαν αφαιρείται.

Q. PLUTARCH, *On Moral Virtue* 440C-D

περι τής ἠθικῆς λεγομένης άρετῆς και [D] δοκούσης, ᾧ δὴ μάλιστα τής θεωρητικῆς διαφέρει, τῷ τὸ μὲν πάθος ὕλην ἔχειν τὸν δὲ λόγον εἶδος, εἰπεῖν πρόκειται τίνα τ'

οὐσίαν ἔχει καὶ πῶς ὑφίστασθαι πέφυκε· καὶ πότερον οἰκείῳ λόγῳ κεκόσμηται τὸ δεδεγμένον μῦθον αὐτὴν τῆς ψυχῆς ἢ μετέσχηκεν ἀλλοτρίου· καὶ εἰ μετέσχηκε, πότερον ὡς τὰ μεμιγμένα πρὸς τὸ βέλτιον ἢ μᾶλλον ὡς ἐπιστάσις τινὶ χρώμενον καὶ ἀρχὴ μετέχειν λέγεται τῆς τοῦ ἄρχοντος δυνάμεως.

R. PLUTARCH, *On Moral Virtue* 442C-F (follows 9T)

οἱ δὲ θαυμάζοντες ὅπως ἄλογον μὲν ἐστὶ λόγου δ' ὑπήκοον οὐ μοι δοκοῦσι τοῦ λόγου περινοεῖν τὴν δύναμιν “ὅση πέφυκε καὶ ἐφ' ὅσον διέρχεται” τῷ κρατεῖν καὶ ἄγειν οὐ σκληραῖς οὐδ' ἀντιτύποις ἀγωγαῖς ἀλλὰ τυπικαῖς καὶ τὸ ἐνδόσιμον καὶ πειθήνιον ἀπάσης ἀνάγκης καὶ βίας ἐχούσαις ἀνυσιμώτερον. ἐπεὶ καὶ πνεῦμα δήπου καὶ νεῦρα καὶ ὀστέα καὶ [D] τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ σώματος ἄλογ' ἐστίν, ἀλλ' ὅταν ὁρμὴ γένηται, σείσαντος ὡσπερ ἡνίας τοῦ λογισμοῦ πάντα τέταται καὶ συνήκται καὶ ὑπακούει· καὶ πόδες τε θεῖν διανοηθέντος εὐτονοὶ καὶ χεῖρες εἰς ἔργον καθίστανται βαλεῖν ἢ λαβεῖν ὁρμήσαντος. ἄριστα δ' ὁ ποιητῆς τὸ συμπαθεῖν καὶ συγκατασχηματιζόμενον τῷ λόγῳ τοῦ ἀλόγου παρίστησι διὰ τούτων “ὡς τῆς τήκετο καλὰ παρήγια δακρυχεοῦσης, | κλαιούσης ἐὼν ἄνδρα παρήμενον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς | θυμῷ μὲν γοόωσαν ἔην ἐλέαιρε γυναῖκα, | [E] ὀφθαλμοὶ δ' ὡς εἰ κέρα ἔστασαν ἢ ἐσίδηρος | ἀτρέμας ἐν βλεφάροισι, δόλω δ' ὅ γε δάκρυα κεῖθεν” οὕτως κατήκοον εἶχε τῆς κρίσεως καὶ τὸ πνεῦμα καὶ τὸ αἷμα καὶ τὸ δάκρυον. δηλοῦσι δὲ καὶ παρὰ καλαῖς καὶ καλοῖς, ὧν οὐκ ἐξ λόγος οὐδὲ νόμος θιγεῖν, αἰδοίων φυγαὶ καὶ ἀναχωρήσεις ἡσυχίαν ἀγόντων καὶ ἀτρεμοῦντων. ὁ μάλιστα συμβαίνει τοῖς ἐρώσιν εἴτ' ἀκούσασιν ὡς ἀδελφῆς ἐρώντες ἢ θυγατρὸς ἡγνοήκασιν· ἅμα γὰρ ἔπτηξε τὸ ἐπιθυμοῦν ἀψαμένον τοῦ λόγου καὶ τὸ σῶμα τὰ μέρη συνευσχημονοῦντα τῇ κρίσει παρέσχε. σιτίοις γε μὴν πολλάκις καὶ ὄψοις μάλ' [F] ἠδέως προσενηχθέντες ἂν αἰσθωνταὶ καὶ μάθωσιν αὐτοῦς τῶν μὴ καθαρῶν τι μηδὲ νομίμων ἐδηδοκότας, οὐ τῇ κρίσει μόνον ἐπιτίθεται τὸ λυποῦν καὶ δάκνον, ἀλλὰ καὶ τὸ σῶμα τῇ δόξῃ συνδιατρεπόμενον καὶ ἀναπιμπλάμενον ἔμετοι καὶ διατροπαὶ ναυτιώδεις ἴσχουσι.

S. PLUTARCH, *On Moral Virtue* 443C-D

διὸ καὶ καλῶς ὠνόμασται τὸ ἦθος. ἔστι μὲν γὰρ, ὡς τύπῳ εἰπεῖν, ποιότης τοῦ ἀλόγου τὸ ἦθος, ὠνόμασται δ' ὅτι τὴν ποιότητα ταύτην καὶ τὴν διαφορὰν ἔθει λαμβάνει τὸ

ἄλογον ὑπὸ τοῦ λόγου πλαττόμενον, οὐ βουλομένου τὸ πάθος ἐξαιρεῖν παντάπασι (οὔτε γὰρ δυνατὸν οὔτ' ἄμεινον), ἀλλ' ὄρον τινὰ καὶ τάξιν ἐπιτιθέντος αὐτῷ καὶ τὰς ἠθικὰς ἀρετάς, οὐκ ἀπαθείας οὔσας ἀλλὰ συμμετρίας παθῶν καὶ μεστότητας, ἐμποιοῦντος· [D] ἐμποιεῖ δὲ τῇ φρονήσει τὴν τοῦ παθητικοῦ δύναμιν εἰς ἕξιν ἀστείαν καθιστάς. τρία γὰρ δὴ ταῦτά φασι περὶ τὴν ψυχὴν ὑπάρχειν, δύναμιν πάθος ἕξιν· ἡ μὲν οὖν δύναμις ἀρχὴ καὶ ἕλη τοῦ πάθους, οἷον ὀργιλότης αἰσχυνηλία θαρραλεότης· τὸ δὲ πάθος κινήσις τις ἤδη τῆς δυνάμεως, οἷον ὀργὴ θάρσος αἰδῶς [θράσος]· ἡ δ' ἕξις ἰσχύς καὶ κατασκευὴ τῆς περὶ τὸ ἄλογον δυνάμεως ἐξ ἔθους ἐγγενομένη, κακία μὲν, ἂν φαύλως, ἀρετὴ δ', ἂν καλῶς ὑπὸ τοῦ λόγου παιδαγωγηθῇ τὸ πάθος.

T. PLUTARCH, *On Moral Virtue* 451C-D

ὅθεν οὐ Θράκιον οὐδὲ Λυκούργειον τοῦ λόγου τὸ ἔργον ἐστὶ, συνεκκόπτειν καὶ συνδιαφθεῖρειν τὰ ὠφέλιμα τοῖς βλαβεροῖς τοῦ πάθους, ἀλλ' ἤπερ ὁ φυτάλιμος θεὸς καὶ ἡμερίδης, τὸ ἄγριον κολοῦσαι καὶ ἀφελεῖν τὴν ἀμετρίαν, εἶτα τιθασεύειν καὶ παριστάνειν τὸ χρήσιμον. οὔτε γὰρ οἶνον οἱ φοβούμενοι τὸ μεθύειν ἐκχέουσιν οὔτε πάθος οἱ δε-[D]διότες τὸ ταρακτικὸν ἀναιροῦσιν ἀλλὰ κεραυνῶσιν. καὶ γὰρ βοῶν καὶ ἵππων τὰ πηδήματα καὶ τοὺς ἀφηνιασμούς οὐ τὰς κινήσεις οὐδὲ τὰς ἐνεργείας ἀφαιροῦσι, καὶ τοῖς πάθεσι δεδαμασμένοις χρήται καὶ χειροῦσιν ὁ λογισμὸς, οὐκ ἐκνευρίσας οὐδ' ἐκτεμῶν παντάπασι τῆς ψυχῆς τὸ ὑπηρετικόν.

U. PLUTARCH, *Platonic Questions* 9, 1009A (Did Plato have spirit or reason in mind as the 'middle note' in the image of psychological harmony at R. 443d? This is the case for reason)

τὸ γὰρ τῇ θέσει πρῶτον ἰδρῦσθαι τὸ λογιστικὸν ἐν τῷ σώματι τοῦ ἀνθρώπου κατὰ συμβεβηγὸς ἐστὶ· τὴν δὲ πρῶτην ἔχει καὶ κυριωτάτην δύναμιν ὡς μέση πρὸς ὑπάτην μὲν τὸ ἐπιθυμητικόν, νήτην δὲ τὸ θυμοειδές, τῷ χαλᾶν καὶ ἐπιτείνειν καὶ ὅλως συνῶδὰ καὶ σύμφωνα ποιεῖν ἑκατέρου τὴν ὑπερβολὴν ἀφαιρῶν καὶ πάλιν οὐκ ἐὼν ἀνίσθηται παντάπασι οὐδὲ καταδαρθάνειν.

V. PLUTARCH, *On Love* 750C-D

ἀλλ' ὥσπερ ἐπὶ σιτίον ἄγει καὶ ὄψον ἢ φύσις μετρίως καὶ ἱκανῶς τὴν ὄρεξιν, ἢ δ' ὑπερβολὴ πάθος ἐνεργασαμένη λαιμαρ-[D]γία τις ἢ φιλοψία καλεῖται, οὕτως ἔνεστι τῇ φύσει τὸ δεῖσθαι τῆς ἀπ' ἀλλήλων ἡδονῆς γυναικας καὶ ἀνδρας, τὴν δ' ἐπὶ τοῦτο κινούσαν ὀρμὴν σφοδρότητι καὶ ῥώμῃ γενομένην πολλὴν καὶ δυσκάθεκτον οὐ προσηκόντως Ἔρωτα καλοῦσιν. Ἔρωσ γὰρ εὐφυοῦς καὶ νέας ψυχῆς ἀψάμενος εἰς ἀρετὴν διὰ φιλίας τελευτᾷ· ταῖς δὲ πρὸς γυναικας ἐπιθυμίαις ταύταις, ἂν ἄριστα πέσωσιν, ἡδονὴν περίεστι καρποῦσθαι καὶ ἀπόλαυσιν ὥρας καὶ σώματος.

W. TAURUS 16T talking about PLUTARCH, as reported

by Aulus Gellius, *Attic Nights* 1.26.5-11

'Plutarchus' inquit 'servo suo, nequam homini et contumaci, sed libris disputationibusque philosophiae aures inbutas habenti, tunicam detrahi ob nescio quod delictum caedique eum loro iussit. [6] coeperat verberari et obloquebatur non meruisse, ut vapulet; nihil mali, nihil sceleris admisisse. [7] postremo vociferari inter vapulandum incipit neque iam querimonias aut gemitus eiulatusque facere, sed verba seria et obiurgatoria: non ita esse Plutarchum, ut philosophum deceret; irasci turpe esse; saepe eum de malo irae dissertavisse, librum quoque Περὶ ἀοργησίας pulcherrimum conscripsisse; his omnibus, quae in eo libro scripta sint, nequaquam convenire, quod provolutus effususque in iram plurimis se plagis multaret. [8] tum Plutarchus lente et leniter: "quid autem," inquit "verbero, nunc ego tibi irasci videor? ex vultu meo an ex voce an ex colore an etiam ex verbis correptum esse me ira intellegis? mihi quidem neque oculi, opinor, truces sunt neque os turbidum, neque inmaniter clamo neque in spumam ruboremve efferuesco neque pudenda dico aut paenitenda neque omnino trepido ira et gestio. haec enim omnia, si ignoras, signa esse irarum solent." [9] et simul ad eum, qui caedebat, conversus: "interim," inquit "dum ego atque hic disputamus, tu hoc age". [10] summa autem totius sententiae Tauri haec fuit: non idem esse existimavit ἀοργησίαν et ἀναλγησίαν aliudque esse non iracundum animum, aliud ἀνάληγτον et ἀναίσθητον, id est hebetem ac stupentem. [11] nam sicut aliorum

omnium, quos Latini philosophi ‘affectus’ vel ‘affectiones’, Graeci πάθη appellant, ita huius quoque motus animi, qui, cum est ulciscendi causa saevior, ‘ira’ dicitur, non privationem esse utilem censuit, quam Graeci στέρησιν dicunt, sed mediocritatem, quam μετριότητα illi appellant.

**X. MAXIMUS, *Oration 27.7b-9d* (against the
Stoic view that equates virtue with knowledge)**

καὶ περὶ ψυχὴν τὴν ἔχουσαν καλῶς, τὸν αὐτὸν τρόπον, σώζει μὲν ὁ λόγος, σώζεται δὲ τὰ πάθη· καὶ μετρεῖ μὲν ὁ λόγος, μετρεῖται δὲ τὰ πάθη· [καὶ τὸ μὲν σοφίαν] τὸ δὲ ἐξ ἀμφοῖν ἔργον ἐλευθερία. [7c] τάττε δὴ μοι πᾶν, ὅσον θεωρητικὸν τέχνης εἶδος, κατὰ τὸν λόγον· τὸ δὲ ὑπ’ αὐτοῦ κοσμούμενον κατὰ τὰ πάθη· καὶ τὸ μὲν σοφίαν κάλει, ἐπιστήμην οὖσαν· τὸ δὲ ἀρετὴν, ὑπὸ ἐπιστήμης γινόμενον. [7d] ἐὰν δὲ μεταθῆς τὰ ὀνόματα, καὶ τὴν ἐπιστήμην ἀρετὴν καλῆς, ἐρήσομαι σε, ὑπὸ τίνος αὕτη γέγονεν· ἐκεῖνο γὰρ ἔσται ἡ ἐπιστήμη, οὐ τὸ ὑπ’ αὐτῆς γινόμενον. [7e] τέχνην τεχνῶν τὴν ἐπιστήμην καλεῖς; ἀκήκοα· ἐπιστήμην ἐπιστημῶν; μανθάνω, καὶ ἀποδέξομαι τοῦ λόγου, ἐὰν ἔν τι μοι δῶς μικρὸν πάνυ. [7f] τέχνην τεχνῶν τὴν τέχνην λέγε, ἐπιστήμην ἐπιστημῶν τὴν ἐπιστήμην λέγε· ἀπαλλάγηθι τοῦ ἑτέρου μέρους, καὶ σπένδομαι τῷ λόγῳ. [7g] εἰ δὲ τὴν ἐπιστήμην φυλάττων καὶ ἐξαίρων τὰ πάθη, τὸ τούτων σχῆμα τῇ ἐπιστήμῃ δίδως, ὅμοιον δρᾶς· εἴ τις τὴν Φειδίου φυλάξας τέχνην, τὴν ὕλην ἀφελὼν προσθεῖη τῇ τέχνῃ τὸ τῆς τέχνης ὄνομα. ἐπιστήμην ἄρχειν βούλει βίου καλοῦ; ἀρχέτω λόγος. ἄρχειν βούλει, ἔστω κοίρανος οὗτος εἰς “ὦ ἔδωκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω” [Il. 2.204]. [7i] ἀλλ’ ἄρχει τίνων; τίνας αὐτῷ δίδως ὑπηρετάς; τίνας χειρουργοὺς τῶν πράξεων; [7k] τὸ σῶμα; εὐθύς ὅρα τί δρᾶς· διαπηδᾶς τὴν τάξιν τῶν ἀρχομένων, ἀπὸ τοῦ στρατηγοῦ ἐπὶ τοὺς σκευοφόρους. [7l] οὐχ ὄρας τὸν κόσμον; ὁ στρατηγός, εἶτα οἱ λοχαγοί· καὶ μετὰ τούτους ἐνωμοτάρχαι· εἶτα οἱ ὀπλίται, οἱ πελτασταί, οἱ τοξόται· καταβαίνει ἡρέμα ἢ ὑπηρεσία ἀπὸ τοῦ ὄλου, ἀπὸ τῶν ἀρίστων ἐπὶ τὰ φαυλότατα. [8a] ἀλλ’ ὄρω τὸ πρόχειρον δὴ τοῦτο. ὁ θεὸς οἰκονομεῖ τὸ πᾶν τοῦτο καλῶς καὶ τεχνικῶς καὶ ἐπιστημόνως· τί δὲ οὐ μέλλει; τί οὐδὲν μᾶλλον ἢ ἐπιστήμη, ἢ ἀρετή; [8b] εἰ μὲν γὰρ τὴν ἐπιστήμην τοῦ θεοῦ ἀρετὴν καλῆς, οὐ νεμεσῶ τῶν ὀνομάτων· οὐ γὰρ ἐστὶν θεῶ, καθάπερ ἀνθρώπων, τῆς ψυχῆς τὸ μὲν ἄρχον, τὸ δὲ ἀρχόμενον· ἀλλ’ ἀπλοῦν τὸ θεῖον, αὐτὸ ὅ, τι περ νοῦς καὶ ἐπιστήμη καὶ λόγος. [8c] εἰ δὲ ἐν τῇ κράσει τοῦ κρείττονος πρὸς τὸ χεῖρον, τὸ τοῦ ἀρχομένου ὄνομα μετατίθης πρὸς τὸ κρείττον, μέχρι μὲν τῆς φωνῆς ἀνέχομαι, τὸ δὲ πρᾶγμα οὐ δίδωμι. [8d] ἀρετὴν τὴν ἐπιστήμην, εἰ βούλει, κάλει, ἀλλ’ ἐπιστήμην τὴν ἀρετὴν μὴ κάλει. καὶ γὰρ ψευδῆς ὁ λόγος καὶ ἐπισφαλῆς, νῆ Δία. [8e] εἴ τις ἔσται τοῖς ἀνθρώποις πίστις, ὅτι θεωρημάτων ἀριθμοὶ καὶ μαθήματα ἄττα ἐπὶ τὴν ψυχὴν ἐλθόντα τὴν ἀρετὴν αὐτοῖς συνεισάγει, πολλοῦ μὲντ’ ἂν ᾖ ἄξιον τὸ τῶν σοφιστῶν γένος, τὸ πολυμαθὲς τοῦτο καὶ πολύλογον καὶ πολλῶν μεστὸν μαθημάτων, καπηλεῦον ταῦτα, καὶ ἀπεμπολοῦν τοῖς δεομένοις· ἀγορὰ πρόκειται ἀρετῆς, ὦνιον τὸ χρῆμα. [9a] εἰ δ’ οἱ μὲν λόγοι σαφεῖς καὶ πρόχειροι, καὶ μεστὰ πάντα διδασκάλων

καὶ μαθημάτων, ἀντιτυπεῖ δὲ ἔνδοθεν ταῖς τῶν λόγων ὁδοῖς παθήματα χαλεπὰ καὶ ἄγρια, καὶ ἐθισμοὶ φαῦλοι, καὶ ἀσκήσεις ἄδικοι, καὶ ἐπιθυμίαι ἀλλόκοτοι, καὶ τροφὰὶ πονηροί, ἐνθυμητέον, [9b] ὅτι “φύσεως δεῖ πρῶτον χρηστῆς, ὡσπερ κρηπίδος ἀνισταμένῳ τειχίῳ· καὶ μετὰ τοῦτο τροφῆς καὶ ἔθους πρὸς σωτηρίαν τῆς φύσεως· ὑφ’ ὧν φιλία τῇ ψυχῇ ἐγγίγνεται πρὸς τὰ καλὰ πάντα, συντρεφομένη τοῖς χρόνοις, καὶ συνθέουσα ταῖς ἡλικίαις· ἐπὶ δὲ τούτοις προσελθεῖν δεῖ τέχνην ἐπισφραγιζομένην βεβαιότητι τὰ τῶν παθῶν μέτρα.” [9c] οὕτω γίγνεται εὐδαίμων ψυχὴ, καὶ βίος ὑγιής, καὶ δόξα ὀρθαί, ὑπὸ ἀρμονίας καὶ κράσεως συνταττόμεναι. [9d] ταῦτα νομοθετεῖ θεός, ταῦτα ἀποφαίνει ἄνδρα ἀγαθόν· ἀγωγὴ παθῶν ὑπὸ τοῦ λόγου, καὶ πειθαρχία πρὸς ἐπιστήμην ἐκούσιος· μοχθηρία δὲ χρῆμα ἀκούσιον, ὑφ’ ἡδονῆς ἐλκόμενον.

Y. Philo, *Sobriety* 59-61

τῷ δ’ Ἰάφεθ ὅποια, θεασώμεθα· “πλατύναι” φησὶν “ὁ θεὸς τῷ Ἰάφεθ, καὶ κατοικησάτω ἐν τοῖς οἴκοις τοῦ Σήμ, καὶ γενέσθω Χαναάν δοῦλος αὐτοῖς”. [60] τοῦ ἀγαθὸν ἡγουμένου τὸ καλὸν μόνον ἔσταλται καὶ συνῆκται τὸ τέλος – ἐνὶ γὰρ μυρίων ὄντων τῶν περὶ ἡμᾶς τῷ ἡγεμόνι νῶ συνέζευκται –, τοῦ δὲ τρισὶν ἐφαρμόζοντος αὐτὸ γένεσιν, τῷ περὶ ψυχῆν, τῷ περὶ σώμα, τῷ περὶ τὰ ἐκτός, ἅτ’ εἰς πολλὰ καὶ ἀνόμοια κατακερματιζόμενον εὐρύνεται. [61] διόπερ οἰκείως εὐχεται τούτῳ προσγενέσθαι πλάτος, ὅπως καὶ ταῖς περὶ ψυχῆν ἀρεταῖς, φρονήσῃ καὶ σωφροσύνη καὶ ἐκάστη τῶν ἄλλων, χρῆσθαι δύναται καὶ ταῖς σώματος, ὑγείᾳ καὶ εὐαισθησίᾳ δυνάμει τε καὶ ῥώμῃ καὶ ταῖς τούτων συγγενέσιν, ἔτι μέντοι καὶ τοῖς ἐκτός πλεονεκτήμασιν, ὅσα εἰς πλοῦτον καὶ δόξαν ἀπόλαυσίν τε καὶ χρῆσιν τῶν ἀναγκαίων ἡδονῶν ἄγεται.

Z. PLUTARCH, *On Common Concepts* 1060B-C

(Plutarch’s spokesman, Diadumenos, speaking against the Stoics)

ἤδη τοίνυν αὐτὸ τοῦτο σκόπει πρῶτον εἰ κατὰ τὰς κοινὰς ἐστὶν ἐννοίας, ὁμολογεῖν τῇ φύσει τοὺς τὰ κατὰ φύσιν ἀδιάφορα νομίζοντας, καὶ μήθ’ ὑ-[C]γίειαν μήτ’ εὐεξίαν μήτε κάλλος μήτ’ ἰσχὺν ἡγουμένους αἰρετὰ μηδ’ ὠφέλιμα μηδὲ λυσιτελεῖν μηδὲ συμπληρωτικὰ τῆς κατὰ φύσιν τελειότητος· μήτε τάναντία φευκτὰ καὶ βλαβερά, πηρώσεις ἀλγηδόνας αἴσχη νόσους.

Aa. ATTICUS fr. 43 = Anonymous, *On the Nicomachean*

Ethics 248.21-9

ἔστι δὲ ὁ πλεονέκτης οὐκ ἐν τῷ τυχόν τι πλεόν αὐτῷ νέμειν ἀλλ’ ἐν τῷ ἀγαθοῦ τινος· διὸ καὶ οἱ ἀδιάφορα τὰ τοιαῦτα τοῖς ἀνθρώποις λέγοντες καὶ ἔτι μᾶλλον μηδὲ ἀξίαν τινὰ διδόντες αὐτοῖς

ἀλλ' ἐπ' ἴσης αὐτὰ λέγοντες τοῖς ἀντικειμένοις, ὧν ἦν πρότερον μὲν Ἀριστῶνυμος, νῦν δὲ καὶ Πλατωνικοὶ τινες εἶναι προσποιούμενοι, ὑποδύομενοι δὲ τὴν δόξαν, ὧν εἶναι καὶ Ἀττικὸς δοκεῖ. οὗτοι δὴ καὶ παντάπασι τὴν δικαιοσύνην ἄχρηστον ἀποφαίνουσιν· οὔτε γὰρ τῶν κατὰ τὰς ἀρετὰς ἀγαθῶν ἢ δικαιοσύνη νεμητικὴ ἢ ἐπανορθωτικὴ, τό τε τινὰ ταῦτα ζητεῖν τῶν πάνυ ἀδιαφόρων ἄχρηστόν ἐστιν.

**Bb. ATTICUS, fr. 2.9-17 quoted from his book
attacking 'those who interpret Plato through Aristotle' in Eusebius,
Preparation for the Gospel 15.4.2**

καὶ πρῶτόν γε ἀπὸ τοῦ κοινοῦ καὶ μεγίστου καὶ κυριωτάτου τὴν πρὸς Πλάτωνα παραλλαγὴν ἐποίησατο, μὴ τηρήσας τὸ μέτρον τῆς εὐδαιμονίας μηδὲ τὴν ἀρετὴν αὐτάρκη πρὸς τοῦτο συγχωρήσας, ἀλλ' ἀπολισθῶν τῆς δυνάμεως τῆς κατὰ τὴν ἀρετὴν καὶ ἡγησάμενος αὐτῇ προσδεῖν τῶν ἐκ τῆς τύχης, ἵνα μετὰ τούτων ἔλθῃ τὴν εὐδαιμονίαν, εἰ δ' ἐφ' ἑαυτῆς ληφθεῖν, ὡς ἀδύνατον καὶ οὐκ ἐφικτὸν τῆς εὐδαιμονίας μεμψάμενος.

**Cc. CELSUS quoted from his *True Account* at Origen,
Against Celsus 7.58**

ἔστιν αὐτοῖς καὶ τοιόνδε παράγγελμα, τὸν ὑβρίζοντα μὴ ἀμύνεσθαι· κἄν τύπτῃ, φησί, τὴν ἑτέραν γνάθον, σὺ δὲ καὶ τὴν ἄλλην παρέχε· ἀρχαῖον καὶ τοῦτο, εὖ μάλα πρόσθεν εἰρημένον, ἀγροικότερον δ' αὐτὸ ἀπεμνημόνευσαν. ἐπεὶ καὶ Πλάτωνι πεποίηται Σωκράτης Κρίτωνι διαλεγόμενος τάδε· “οὐδαμῶς ἄρα δεῖ ἀδικεῖν. οὐ δῆτα. οὐδ' ἀδικούμενον ἄρα ἀνταδικεῖν, ὡς οἱ πολλοὶ οἴονται, ἐπειδὴ γε οὐδαμῶς δεῖ ἀδικεῖν.”

**Dd. PLUTARCH, *Life of Cato the Elder* 5.1-2 (speaking
about Cato)**

πλὴν τὸ τοῖς οἰκέταις ὡς ὑποζυγίους ἀποχρησάμενον ἐπὶ γήρωι ἐξελαύνειν καὶ πιπράσκειν ἀτενοῦς ἄγαν ἠθους ἔγωγε τίθεμαι, καὶ μηδὲν ἀνθρώπῳ πρὸς ἀνθρώπον οἰομένου κοινὸν τῆς χρείας πλέον ὑπάρχειν. [2] καίτοι τὴν χρηστότητα τῆς

δικαιοσύνης πλατύτερον τόπον ὀρώμεν ἐπιλαμβάνουσιν· νόμῳ μὲν γὰρ καὶ τῷ
δικαίῳ πρὸς ἀνθρώπους μόνον χρῆσθαι πεφύκαμεν, πρὸς εὐεργεσίας δὲ καὶ χάριτας
ἔστιν ὅτε καὶ μέχρι τῶν ἀλόγων ζῴων ὡσπερ ἐκ πηγῆς πλουσίας ἀπορρεῖ τῆς
ἡμερότητος. καὶ γὰρ ἵππων ἀπειρηκότων ὑπὸ χρόνου τροφαὶ καὶ κυνῶν οὐ
σκυλακεῖαι μόνον, ἀλλὰ καὶ γηροκομίαι τῷ χρηστῷ προσήκουσιν.

CHAPTER 19

Politics

A. ALCINOUS, *Didaskalikos* 34 (pp. 188.8-189.11)

[1] τῶν δὲ πολιτειῶν φησι τὰς μὲν ἀνυποθέτους εἶναι, ἅς ἐν τῇ Πολιτείᾳ διεξήλθεν· ἐν γὰρ ταύτῃ (188.10) προτέραν μὲν ὑπέγραψε τὴν ἀπόλεμον, δευτέραν δὲ τὴν φλεγμαίνουσαν καὶ πολεμικὴν, ζητῶν τίνες ἂν εἶεν αἱ βέλτισται τούτων καὶ πῶς ἂν συσταίεν. ἔστι δὲ που παραπλησίως τῇ διαιρέσει τῆς ψυχῆς καὶ ἡ πολιτεία διηρημένη τριχῇ, εἷς τε τοὺς φρουροὺς καὶ εἷς τοὺς ἐπικούρους καὶ εἷς τοὺς δημιουργοὺς, ὧν τοῖς μὲν τὸ βουλευέσθαι καὶ ἄρχειν ἀποδίδωσι, τοῖς δὲ τὸ προπολεμεῖν εἰ δέοι (οὓς [καὶ] κατὰ τὸ θυμικὸν τακτέον ὥσπερ συμμαχοῦντας τῷ λογιστικῷ), τοῖς δὲ τὰς τέχνας καὶ τὰς ἄλλας ἐργασίας. τοὺς δὲ ἄρχοντας (188.20) ἀξιοὶ φιλοσόφους εἶναι καὶ θεωρητικὸς τοῦ πρώτου ἀγαθοῦ. [2] μόνως γὰρ οὕτως κατὰ τρόπον διοικήσιν αὐτοὺς πάντα· οὐ γὰρ ποτε κακῶν λήξιν τὰ πράγματα τὰ ἀνθρώπινα, εἰ μὴ οἱ φιλόσοφοι βασιλεύσειαν ἢ οἱ λεγόμενοι βασιλεῖς ἀπὸ τίνος θείας μοίρας ὄντως φιλοσοφήσειαν. ἄριστα γὰρ καὶ μετὰ δικαιοσύνης ἐπανάξιν τὰς πόλεις τὸ τηνικάδε, ὅταν ἕκαστον μέρος αὐτόνομον ᾖ, ὥστε προβουλευεῖν μὲν τοὺς ἄρχοντας τοῦ λαοῦ, τοὺς δὲ συμμάχους τούτοις ὑπηρετεῖν καὶ τούτων προμάχεσθαι, τούτοις δὲ εὐπειθῶς (188.30) συνέπεσθαι τοὺς λοιπούς. [3] πέντε δὲ φησιν εἶναι πολιτείας, τὴν τε ἀριστοκρατικὴν, ὅπότεν οἱ ἄριστοι ἄρχωσιν, καὶ δευτέραν τὴν τιμοκρατικὴν, φιλοτίμων ὄντων τῶν ἀρχόντων, καὶ τρίτην τὴν δημοκρατικὴν, καὶ μετὰ ταύτην τὴν ὀλιγαρχικὴν, τελευταίαν δὲ τὴν τυραννίδα, χειρίστην ὑπάρχουσαν.

[4] ὑπογράφει δὲ καὶ ἄλλας πολιτείας ἐξ ὑποθέσεως, ὧν ἐστὶν ἡ τε ἐν Νόμοις καὶ ἡ ἐκ διορθώσεως ἐν Ἐπιστολαίς, ἣ χρηταὶ πρὸς τὰς νενοσηκυίας πόλεις τὰς ἐν τοῖς Νόμοις, ἣδη καὶ τόπον ἀφωρισμένον ἐχούσας καὶ (188.40) ἀνθρώπους λογάδας ἀπὸ πάσης ἡλικίας, ὥστε κατὰ τὰς διαφορὰς τῆς φύσεως αὐτῶν καὶ τῶν τόπων παιδείας τε οἰκείας δεῖσθαι καὶ ἀγωγῆς καὶ ὀπλίσεως. οἱ μὲν γὰρ παραθαλάττιοι καὶ ναυτίλλοιντο ἂν καὶ ναυμαχοῖεν, οἱ δὲ ἐν μεσογαίᾳ οἰκούντες πρὸς πεζομαχίαν ἀρμόττοιτο ἂν καὶ ὀπλισιν ἢ κουφοτέραν, ὡς (189.1) οἱ ὄρειοι, ἢ βαρυτέραν, ὡς <οἱ> ἐν γεωλόφοις οἰκούντες πεδίοις·

ἔνιοι δ' αὐτῶν καὶ ἰππασίαν ἂν ἐπασκοίεν. ἐν ταύτῃ δὲ τῇ πόλει οὐδὲ κοινὰς εἶναι τὰς γυναίκας νομοθετεῖ.

[5] ἔστιν οὖν ἡ πολιτικὴ ἀρετὴ θεωρητικὴ τε καὶ πρακτικὴ καὶ προαιρετικὴ τοῦ ἀγαθὴν ποιεῖν πόλιν καὶ εὐδαίμονα καὶ ὁμονοοῦσάν τε καὶ συμφωνοῦσαν, ἐπιτακτικὴ τις οὖσα καὶ ἔχουσα ὑποβεβλημένας πολεμικὴν τε καὶ στρατηγικὴν καὶ δικαστικὴν· σκέπτεται (189.10) γὰρ ἡ πολιτικὴ ἄλλα τε μυρία καὶ δὴ καὶ αὐτὸ τοῦτο, εἴτε πολεμητέον εἴτε μὴ.

B. PLUTARCH, *On Monarchy, Oligarchy and Democracy* 826D-827C

παρὰ πάντα ταῦτα λέγεται πολιτεία τάξις καὶ κατάστασις πόλεως διοικοῦσα τὰς πράξεις· καθά φασι τρεῖς εἶναι πολιτείας, μοναρχίαν καὶ ὀλιγαρχίαν καὶ δημοκρατίαν, ὧν καὶ Ἡρόδοτος ἐν τῇ τρίτῃ σύγκρισιν πεποιήται· καὶ δοκοῦσι γενικώτατα εἶναι. τὰς γὰρ ἄλλας, ὥσπερ ἐν τοῖς μουσικοῖς διαγράμμασι τῶν πρώτων τρόπων ἀνιεμένων ἢ ἐπιτεινομένων, συμβέβηκε παρακρούσεις καὶ διαφθοράς κατ' ἔλλειψιν καὶ ὑπερβολὴν εἶναι. ταύτας δὲ καὶ πλείστον καὶ μέγιστον ἐν ἡγεμονίαις δυνηθείσας τῶν ἔθνῶν ἀπεκληρώσαντο τὰς πολιτείας, Πέρσαι μὲν αὐτοκρατὴ βασιλείαν καὶ ἀνυπεύθυνον, Σπαρτιάται δ' ἀριστοκρατικὴν ὀλιγαρχίαν καὶ αὐθέκαστον, Ἀθηναῖοι δ' αὐτόνομον καὶ ἄκρατον δημοκρατίαν. ὧν ἀμαρτανομένων παρατροπαὶ καὶ ὑπερχύσεις εἰσὶν αἱ λεγόμεναι τυραννίδες καὶ δυναστεῖαι καὶ ὀχλοκρατίαι· [827A] ὅταν βασιλεία μὲν ὕβριν ἐντέκη καὶ τὸ ἀνυπεύθυνον ὀλιγαρχία δ' ὑπερφροσύνην καὶ τὸ αὐθαδέες δημοκρατία δ' ἀναρχίαν, ἰσότης δ' ἀμετρίαν, πάσαι δὲ τὸ ἀνόητον. ὥσπερ οὖν ὁ ἀρμονικὸς καὶ μουσικὸς ἀνὴρ παντὶ μὲν ὀργάνῳ χρήσεται προσωδῶ τεχνικῶς ἀρμοσάμενος καὶ λόγῳ κρούων ἕκαστον, ὡς πέφυκεν ἐμμελὲς ὑπηχεῖν· ἤδη μέντοι συμβούλῳ Πλάτωνι χρησάμενος, πεκτίδας, σαμβύκας καὶ ψαλτήρια πολύφθογγα καὶ βαρβίτους καὶ τρίγωνα παραπέμφας, τὴν λύραν καὶ τὴν κιθάραν προτιμήσει· τὸν αὐτὸν τρόπον ὁ πολιτικὸς ἀνὴρ εὖ μὲν ὀλιγαρχίαν Λακωνικὴν καὶ [827B] Λυκούργειον μεταχειριεῖται, συναρμοσάμενος αὐτῷ τοὺς ἰσοκρατεῖς καὶ ὁμοτίμους ἄνδρας, ἡσυχῇ προσβιαζόμενος· εὖ δὲ πολυφθόγγῳ καὶ πολυχόρδῳ συνοίσεται δημοκρατία, τὰ μὲν ἀνιείς τὰ δ' ἐπιτεινῶν τῆς πολιτείας, χαλάσας τ' ἐν καιρῷ καὶ καρτερώς αὐθις ἐμφύς, ἀντιβῆναι καὶ ἀντισχεῖν ἐπιστάμενος· εἰ δ' αἴρεσις αὐτῷ δοθείη, καθάπερ ὀργάνων, τῶν πολιτειῶν, οὐκ ἂν ἄλλην ἔλοιτο πλὴν τὴν μοναρχίαν, Πλάτωνι πειθόμενος, τὴν μόνην δυναμένην τὸν ἐντελῆ καὶ ὄρθιον ἐκεῖνον ὡς ἀληθῶς τῆς ἀρετῆς τόνον ἀνασχέσθαι καὶ μῆτε πρὸς ἀνάγκην μῆτε πρὸς χάριν ἀρμόσαι τοῦ [827C] συμφέροντος. αἱ μὲν γὰρ ἄλλαι πολιτεῖαι τρόπον τινὰ κρατούμεναι κρατοῦσι καὶ φερόμεναι φέρουσι τὸν πολιτικόν, οὐκ ἔχοντα τὴν ἰσχὴν βέβαιον ἐπὶ τούτους, παρ' ὧν ἔχει τὸ ἰσχύον.

C. PLUTARCH, *Life of Lycurgus* 5.6-7 (on Lycurgus' reforms of the Spartan constitution)

αίωρουμένη γὰρ ἡ πολιτεία καὶ ἀποκλίνουσα νῦν μὲν ὡς τοὺς βασιλεῖς ἐπὶ τυραννίδα, νῦν δὲ ὡς τὸ πλῆθος ἐπὶ δημοκρατίαν, [7] οἷον ἔρμα τὴν τῶν γερόντων ἀρχὴν ἐν μέσῳ θεμένη καὶ ἰσορροπήσασα τὴν ἀσφαλεστάτην τάξιν ἔσχε καὶ κατάστασιν, αἰεὶ τῶν ὀκτῶ καὶ εἴκοσι γερόντων τοῖς μὲν βασιλεῦσι προστιθεμένων ὅσον ἀντιβῆναι πρὸς δημοκρατίαν, αὐθις δὲ ὑπὲρ τοῦ μὴ γενέσθαι τυραννίδα τὸν δῆμον ἀναρρωνύοντων.

D. PLUTARCH, *Comparison of Theseus and Romulus* 2.1-3

ἀμφοτέρων τοίνυν τῇ φύσει πολιτικῶν γεγονότων οὐδέτερος διεφύλαξε τὸν βασιλικὸν τρόπον, ἐξέστη δὲ καὶ μετέβαλε μεταβολὴν ὁ μὲν δημοτικὴν, ὁ δὲ τυραννικὴν, ταῦτ' ἄπ' ἐναντίων παθῶν ἀμαρτόντες. [2] δεῖ γὰρ τὸν ἄρχοντα σῶζειν πρῶτον αὐτὴν τὴν ἀρχήν· σῶζεται δ' οὐχ ἥττον ἀπεχομένη τοῦ μὴ προσήκοντος ἢ περιεχομένη τοῦ προσήκοντος. [3] ὁ δ' ἐνδιδοὺς ἢ ἐπιτείνων οὐ μένει βασιλεὺς οὐδ' ἄρχων, ἀλλ' ἢ δημαγωγὸς ἢ δεσπότης γιγνόμενος, ἐμποιεῖ τὸ μισεῖν ἢ καταφρονεῖν τοῖς ἀρχομένοις. οὐ μὴν ἀλλ' ἐκεῖνο μὲν ἐπιεικείας δοκεῖ καὶ φιλανθρωπίας εἶναι, τοῦτο δὲ φιλαυτίας ἀμάρτημα καὶ χαλεπότητος.

E. ALCINOUS, *Didaskalikos* 2.2-3 (p. 153.12-24)

ἡ μὲντοι πράξις καὶ τὸ πρακτικὸν διὰ τοῦ σώματος περαινόμενα κωλυθῆναι τε δύναται καὶ πράττει-
το ἂν ἀπαιτούντων τῶν πραγμάτων, ἃ κατὰ τὸν θεωρητι-
κὸν βίον ὁράται, μελετῆσαι εἰς ἀνθρώπων ἦθη. [3] ἤξει
γὰρ ὁ σπουδαῖος ἐπὶ τὰ κοινά, ὅποταν εἰδῆ κακῶς
διοικούμενα πρὸς τινῶν αὐτά, περιστατικὰ μὲν οὕτως
ἡγούμενος τὸ στρατηγεῖν, τὸ δικάζειν, τὸ πρεσβεύειν,
ἄριστα δ' ἐν πράξει καὶ ὡς ἐν ταύτῃ προηγούμενα τὸ περὶ
(20) νομοθεσίας καὶ πολιτείας κατάστασιν καὶ παιδείαν νέων.
πρέπει δὲ ἐκ τῶν εἰρημένων τῷ φιλοσόφῳ μηδαμῶς τῆς
θεωρίας ἀπολείπεσθαι, ἀλλ' αἰεὶ ταύτην τρέφειν καὶ
αὔξειν, ὡς ἐπόμενον δὲ καὶ ἐπὶ τὸν πρακτικὸν χωρεῖν
βίον.

**F. Diogenes Laertius, *Lives of the Philosophers* 3.78
(follows 17F)**

πολιτεύεσθαι αὐτὸν καὶ γαμήσειν καὶ τοὺς κειμένους νόμους οὐ παραβήσεσθαι· ἐκ δὲ τῶν ἐνδεχομένων καὶ νομοθετήσιν τῆ ἑαυτοῦ πατρίδι, ἐὰν μὴ τέλεον εὐπαραίτητα ὁρᾷ τὰ πράγματα ἐν ὑπερβαλλούσῃ διαφορᾷ δήμου.

**G. CELSUS, reported from his *True Account* in Origen,
Against Celsus 8.73**

εἴθ' ἐξῆς προτρέπεται ἡμᾶς ὁ Κέλσος ἀρήγειν τῷ βασιλεῖ παντὶ σθένει καὶ συμπονεῖν αὐτῷ τὰ δίκαια καὶ ὑπερμαχεῖν αὐτοῦ καὶ συστρατεύειν αὐτῷ, ἂν ἐπείγῃ, καὶ συστρατηγεῖν.

**H. CELSUS, reported from his *True Account* in Origen,
Against Celsus 8.75**

προτρέπει δ' ἡμᾶς Κέλσος καὶ ἐπὶ τὸ ἄρχειν τῆς πατρίδος, ἐὰν δέῃ καὶ τοῦτο ποιεῖν ἔνεκεν σωτηρίας νόμων καὶ εὐσεβείας.

I. PLUTARCH, *Life of Cicero* 32.7

ἀλλ' ἢ δόξα δεινὴ τὸν λόγον ὥσπερ βαφὴν ἀποκλύσαι τῆς ψυχῆς καὶ τὰ τῶν πολλῶν ἐνομόρξασθαι πάθῃ δι' ὁμιλίαν καὶ συνήθειαν τοῖς πολιτευομένοις, ἂν μὴ τις εὖ μάλα φυλαττόμενος οὕτω συμφέρηται τοῖς ἑκτός, ὡς τῶν πραγμάτων αὐτῶν, οὐ τῶν ἐπὶ τοῖς πράγμασι παθῶν συμμεθέξων.

**J. PLUTARCH, *Philosophers Should Especially Talk to
Leaders* 777A**

ἂν δ' ἄρχοντας ἀνδρὸς καὶ πολιτικοῦ καὶ πρακτικοῦ καθάψηται καὶ τοῦτον ἀναπλήσῃ καλοκαγαθίας, πολλοὺς δι' ἑνὸς ὠφέλησεν, ὡς Ἀναξαγόρας Περικλεῖ συγγενόμενος καὶ Πλάτων Δίῳ καὶ Πυθαγόρας τοῖς πρωτεύουσιν Ἰταλιωτῶν.

K. Philo, *On the Making of the World* 1-3

τῶν ἄλλων νομοθετῶν οἱ μὲν ἀκαλλώπιστα καὶ γυμνά τὰ νομισθέντα παρ' αὐτοῖς εἶναι δίκαια διετάξαντο, οἱ δὲ πολὺν ὄγκον τοῖς νοήμασι προσπεριβαλόντες ἐξετύφωσαν τὰ πλήθη μυθικοῖς πλάσμασι τὴν ἀλήθειαν ἐπικρύψαντες. [2] Μωυσῆς δ' ἑκάτερον ὑπερβάς, τὸ μὲν ὡς ἄσχεπτον καὶ ἀταλαίπωρον καὶ ἀφιλόσοφον, τὸ δ' ὡς κατεψευσμένον καὶ μεστὸν γοητείας, παγκάλην καὶ σεμνοτάτην ἀρχὴν ἐποίησατο τῶν νόμων, μήτ' εὐθύς ἅ χρῆ πράττειν ἢ τοῦναντίον ὑπειπῶν μήτ', ἐπειδὴ προτυπῶσαι τὰς διανοίας τῶν χρησομένων τοῖς νόμοις ἀναγκαῖον ἦν, μύθους πλασάμενος ἢ συναινέσας τοῖς ὑφ' ἑτέρων συντεθείσιν. [3] ἢ δ' ἀρχή, καθάπερ ἔφην, ἐστὶ θαυμασιωτάτη κοσμοποιίαν περιέχουσα, ὡς καὶ τοῦ κόσμου τῷ νόμῳ καὶ τοῦ νόμου τῷ κόσμῳ συνάδοντος καὶ τοῦ νομίμου ἀνδρὸς εὐθύς ὄντος κοσμοπολίτου πρὸς τὸ βούλημα τῆς φύσεως τὰς πράξεις ἀπευθύνοντος, καθ' ἣν καὶ ὁ σύμπας κόσμος διοικεῖται.

L. Philo, *On Giants* 60-1 (on Genesis 6:4, given at 58 as: οἱ δὲ γίγαντες ἦσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις)

μῦθον μὲν οὖν οὐδένα περὶ γιγάντων εἰσηγείται τὸ παράπαν, βούλεται δὲ ἐκεῖνό σοι παραστήσαι, ὅτι οἱ μὲν γῆς, οἱ δὲ οὐρανοῦ, οἱ δὲ θεοῦ γεγόνασιν ἄνθρωποι· γῆς μὲν οἱ θηρευτικοὶ τῶν σώματος ἡδονῶν ἀπόλαυσίν τε καὶ χρῆσιν ἐπιτηδεύοντες αὐτῶν καὶ πορισταὶ τῶν συντεινόντων εἰς ἐκάστην, οὐρανοῦ δὲ ὅσοι τεχνίται καὶ ἐπιστήμονες καὶ φιλομαθεῖς – τὸ γὰρ οὐράνιον τῶν ἐν ἡμῖν ὁ νοῦς (νοῦς δὲ καὶ τῶν κατ' οὐρανὸν ἕκαστον) τὰ ἐγκύκλια καὶ τὰς ἄλλας ἅπαξ ἀπάσας ἐπιτηδεύει τέχνας, παραθήγων καὶ ἀκονῶν ἔτι τε γυμνάζων καὶ συγκροτῶν ἐν τοῖς νοητοῖς αὐτόν –, [61] θεοῦ δὲ ἄνθρωποι ἱερεῖς καὶ προφῆται, οἵτινες οὐκ ἠξίωσαν πολιτείας τῆς παρὰ τῷ κόσμῳ τυχεῖν καὶ κοσμοπολίται γενέσθαι, τὸ δὲ αἰσθητὸν πᾶν ὑπερκύψαντες εἰς τὸν νοητὸν κόσμον μετανέστησαν κάκειθι ἄκησαν ἐγγραφέντες ἀφθάρτων <καὶ> ἀσωμάτων ἰδεῶν πολιτεία.

Chapter 20

The System of the Chaldaean Oracles

A. Fr. 11 = Proclus, *On the Alcibiades* 51.8-11

τριττῶν τοίνυν ἐν τοῖς νοητοῖς καὶ κρυφίοις θεοῖς
ὑποστάσεων οὐσῶν καὶ τῆς μὲν πρώτης τῷ ἀγαθῷ χαρακτηριζομένης
[10] “τάγαθὸν αὐτὸ νοοῦσα, ὅπου πατρικὴ μονὰς ἐστὶ”,
τὸ λόγιόν φησι.

B. Fr. 7 = Psellus, *Account of the Chaldaean Oracles* 139.9-10

“πάντα γὰρ ἐξετέλεσσε πατὴρ καὶ νῶ παρέδωκε
δευτέρῳ, ὃν πρῶτον κληῖζετε πᾶν γένος ἀνδρῶν.”

C. Fr. 3 = Psellus *Account of the Chaldaean Oracles* 141.13-14

“ὁ πατήρ ἑαυτὸν ἤρπασεν,
οὐδ' ἐν ἐῆ δυνάμει νοερᾶ κλείσας ἴδιον πῦρ.”

D. Fr. 1 = Damascius, *On First Principles* 154.16-26

“ἔστιν γάρ τι νοητόν, ὃ χρή σε νοεῖν νόου ἄνθει·
ἦν γὰρ ἐπεγκλίνη ὡς [ἄν] νοῦν κάκεινο νοήση,
ὡς τι νοῶν, οὐ κείνο νοήσεις· ἔστι γὰρ ἀλκῆς
ἀμφιφαοῦς δύναμις νοεραῖς στράπτουσα τομαῖσιν.
[20] οὐ δὴ χρή σφοδρότητι νοεῖν τὸ νοητόν ἐκείνο,
ἀλλὰ νόου ταναοῦ ταναῆ φλογί πάντα μετρούση.
πλὴν τὸ νοητόν ἐκείνο, χρεῶ δὴ τοῦτο νοῆσαι.
ἦν γὰρ ἐπεγκλίνης σὸν νοῦν, κάκεινο νοήσεις
οὐκ ἀτενώς, ἀλλ' ἀγνὸν ἀπόστροφον ὄμμα φέροντα,
σῆς ψυχῆς τεῖναι κενεὸν νόον ἐς τὸ νοητόν,
ὄφρα μάθῃς τὸ νοητόν, ἐπεὶ νόου ἔξω ὑπάρχει.”

E. Fr. 5 = Proclus, *On the Timaeus* ii. 57.30-58.2

“οὐ γὰρ ἐς ὕλην
πῦρ ἐπέκεινα τὸ πρῶτον ἐῆν δύναμιν κατακλείει
[58.1] ἔργοις, ἀλλὰ νόφ· νοῦ γὰρ νόος ἐστὶν ὁ κόσμου
τεχνίτης πυρίου.”

F. Fr. 8 = Proclus, *On the Cratylus* 101.9-13

καὶ ἡ μυστικωτάτη παράδοσις καὶ αἱ παρὰ
 [10] τῶν θεῶν φῆμαι λέγει ὡς δυὰς παρὰ
 τῷδε κάθηται, καὶ φησὶν·

“ἀμφοτέρον γὰρ ἔχει νῶ μὲν κατέχειν τὰ νοητά,
 αἰσθησὶν δ’ ἐπάγειν κόσμοις.”

G. Fr. 32 = Proclus, *On the Timaeus* i. 420.11-16

ἡ τρίτη τοίνυν
 τριάς ἢ νοητὴ τὸ αὐτοζῶον, περὶ ἧς καὶ τὰ λόγια
 φησιν, ὅτι ἐργάτις, ὅτι ἐκδότις ἐστὶ πυρὸς ζωηφόρου,
 ὅτι καὶ τὸν ζωογόνον πληροὶ τῆς Ἑκάτης κόλπον καὶ

“ἐπιρρεῖ τοῖς συνοχεύσιν
 ἀλκὴν ζείδωρον πυρὸς μέγα δυναμένοιο.”

H. Fr. 35 = Damascius, *On the Parmenides* 133.1-6

ἤδη δὲ καὶ αὐτοῖς τοῖς Θεοῖς πρῶτος ὁ “ἄπαξ ἐπέκεινα”
τὴν ἐβδομάδα προβάλλεται· τοῖς δὲ ἄλλοις, ἀπὸ τούτου κατὰ μέθεξιν·

“τοῦδε γὰρ ἐκθρώσκουσιν ἀμείλικτοί τε κεραινοί,
καὶ πρηστηροδόχοι κόλποι παμφεγγέος αὐγῆς
πατρογενοῦς Ἐκάτης, καὶ ὑπεζωκὸς πυρὸς ἄνθος·
ἢ δὲ κραταιὸν πνεῦμα πόλων πυρίων ἐπέκεινα.”

**I. Fr. 180-1 = Proclus, *On the Timaeus* iii. 325.25-326.1
(commenting on *Ti.* 43a)**

ὁ μὲν δὴ “ποτα-
μὸς” οὐ τὸ ἀνθρώπινον σῶμα σημαίνει μόνον, ἀλλὰ καὶ
πάσαν τὴν περικειμένην ἔξωθεν ἡμῖν γένεσιν διὰ τὴν ὀξύρ-
ροπον αὐτῆς καὶ ἀστάθμητον ῥοήν. οὕτω δὴ καὶ ἐν Πολι-
τεία τὸν τῆς Λήθης ποταμὸν ἀπεκάλεσε πάσαν
[30] τὴν γενεσιουργὸν φύσιν, ἐν ἣ καὶ ἡ Λήθη καὶ “ὁ τῆς Ἄτης
λειμών”, ὡς φησιν Ἐμπεδοκλῆς, καὶ τὸ
“λάβρον τῆς ὕλης” καὶ ὁ “μισοφαῆς κόσμος”, ὡς οἱ
[326.1] θεοὶ λέγουσι.

J. Fr. 173 = Lydus, *On the Months* 2.11.3-6

Ἄφρο-
δίτην δὲ ἂν τις εἴποι τὴν τοῦ παντὸς αἰσθητοῦ φύσιν,
τουτέστι τὴν πρωτογενῆ ὕλην, ἣν καὶ Ἀστερίαν καὶ
Οὐρανίαν καλεῖ τὰ λόγια.

K. Fr. 102 = Proclus, *Platonic Theology* 5, p. 119.12

“μὴ φύσιν ἐμβλέψῃς, εἰμαρμένον οὖνομα τῆσδε.”

L. Fr. 153 = Lydus, *On the Months* 2.10.25

“οὐ γὰρ ὑφ’ εἰμαρτῆν ἀγέλην πίπτουσι θεουργοί.”

M. Fr. 51 = Proclus, *On the Republic* ii. 201.10-16

τοῦτό μοι
δοκεῖ καὶ τὰ λόγια λέγειν τὸ φῶς, ἡνίκαι ἂν διδάσκοντα
περὶ τῆς ψυχώσεως, ἣν ἡ πηγὴ τῶν ψυχῶν τὰ πάντα
ψυχοῖ, λέγει

“δεξιτερῆς μὲν γὰρ λαγόνος περὶ χήραμα χόνδρων
πολλὴ ἄδην βλύζει ψυχῆς λιβάς ἀρχιγενέθλου,
ἄρδην ἐμψυχοῦσα φάος πῦρ αἰθέρα κόσμους.”

N. Fr. 69 = Proclus, *On the Timaeus* i. 286.12-13

“νοῦ μὲν γὰρ μίμημα πέλει, τὸ δὲ τευχθὲν ἔχει τι
σώματος.”

O. Fr. 68 = Proclus, *On the Timaeus* ii. 50.25-7

“καὶ γὰρ τις πυρὸς ὄγκος ἔην ἕτερος τάδε πάντα
αὐτουργῶν, ἵνα σῶμα τὸ κοσμικὸν ἐκτολυπευθῆ,
κόσμος ἴν’ ἐκδηλος καὶ μὴ φαίνηθ’ ὑμενώδης.”

P. Fr. 60 = Proclus, *On the Timaeus* ii. 9.16-18

καὶ τῶν θεολόγων ἀκούων
“πῦρ πυρὸς ἐξοχέτευμα” τὸν ἥλιον καλούντων καὶ “πυρὸς
ταμίαν” καὶ πᾶσι τοῖς τοιούτοις ὀνόμασι.

Q. Fr. 76 = Damascius, *On the Parmenides* 88.2-5

ὁμοίως δὲ καὶ τὰς ἵγγας πολλὰς παραδιδόασιν οἱ θεοί·

“πολλὰ μὲν δὴ αἶδε ἐπεμβαίνουσι φαείνοις
κόσμοις ἐνθρώσκουσαι· ἐν αἷς ἀκρότητες ἕασιν
τρεις.”

R. Fr. 77 = Psellus, *Account of the Chaldaean Oracles* 145.24-5

“αἱ ἵγγες νοούμεναι πατρόθεν νοέουσι καὶ αὐταί,
βουλαῖς ἀφθέγκτοις κινούμεναι, ὥστε νοῆσαι.”

S. Fr. 80 = Damascius *On the Parmenides* 87.24

“ἀλλὰ καὶ ὑλαίοις ὅσα δουλεύει συνοχεύσιν.”

T. Fr. 82 = Damascius, *On the Parmenides* 125.19-23

μάλιστα δὲ συγκεκλήρωται τοῖς
[20] συνοχεύσιν, ἅτε περιειληφόσι πάντα ἐν ἑαυτοῖς καὶ συνέχουσιν· οὕτω δὲ καὶ
οἱ θεοὶ λέγουσι·

“Φρουρεῖν αὐτῶν πρηστήρησιν ἐοῖς ἀκρότητας ἔδωκεν
ἐγκεράσας ἀλκῆς ἴδιον μένος ἐν συνοχεύσιν.”

U. Fr. 177 = Damascius, *On First Principles* 290.17

“οἱ μὲν τελετάρχαι
συνείληπται τοῖς συνοχεύσι.”

V. Fr. 88 = Psellus, *Account of the Chaldaean Oracles* 136.15-16

ἡ φύσις –

“πείθει πιστεύειν εἶναι τοὺς δαίμονας ἀγνοῦς,
καὶ τὰ κακῆς ὕλης βλαστήματα χρηστὰ καὶ ἐσθλά.”

W. Fr. 94 = Proclus, *On the Timaeus* i. 318.13-18

τὰ λόγια παραδίδωσι τὰ πλήθη τῶν ἰδεῶν ἐκροίζοντα
καὶ ἐκ νοῦ καὶ ψυχῆς καὶ σώματος ὑφιστάντα τὸν λόγον
καὶ τὰς ἡμετέρας γεννῶντα ψυχὰς καὶ εἰς γένεσιν πέμποντα,
περὶ οὗ καὶ ταυτὰ φησιν, ἃ καὶ ὁ Τίμαιος· κατέθετο γὰρ

“νοῦν μὲν ψυχῇ, ἐνὶ σώματι δ' ἀργῶ
ἡμέας ἐγκατέθηκε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.”

X. Fr. 120 = Hierocles, *On the Golden Verses* 26.4 (p. 112.6-9)

ὅτι δέοι σὺν τῇ
 ἀσκήσει τῆς ἀρετῆς καὶ τῇ ἀναλήψει τῆς ἀληθείας καὶ
 καθαρότητος ἐπιμέλειαν ποιείσθαι τῆς περὶ τὸ αὐγοειδὲς
 ἡμῶν σῶμα, ὃ καὶ “ψυχῆς λεπτὸν ὄχημα” οἱ χρησμοὶ καλοῦσιν.

Y. Fr. 155 = Proclus, *On the Republic* ii. 77.7-10

οἷα δὴ καὶ ἡ τῶν παθῶν ἐστὶν
 φύσις, δυσνουθέτητος οὖσα καὶ λόγῳ δύσκαμπτος καὶ
 ὀπισθοβαρῆς καὶ ἄμοιρος ὡς εἰπεῖν λόγου, φωτὸς ὄν-
 [10] τος.

Z. Fr. 116 = Proclus, *On the Cratylus* 155.10-12

“οὐ γὰρ ἐφικτὰ τὰ θεῖα βροτοῖς τοῖς σῶμα νοοῦσιν,
 ἀλλ’ ὅσσοι γυμνήτες ἄνω σπεύδουσι πρὸς ὕψος”

– ὡς φησι τὸ λόγιον.

Editions used

For details of fragment-collections referred to, see the Index of Sources and References in the published volume.

ACHILLES TATIUS

From the Introduction to Aratus, ed. E. Maass, *Commentariorum in Aratum reliquiae* (Berlin 1898)

AENEAS OF GAZA

Theophrastus, ed. M. E. Colonna, *Enea di Gaza: Teofrasto* (Naples, 1958)

AETIUS

Opinions of the Philosophers, ed. H. Diels, *Doxographi Graeci* (Berlin, 1879)

ALBINUS

Introduction to Plato, ed. K. F. Hermann, *Platonis Dialogi secundum Thrasylli tetralogias dispositi* vol. 6 (Leipzig, 1853)

ALCINOUS

Didaskalikos, ed. J. Whittaker in J. Whittaker and P. Louis, *Alcinoos: Enseignement des doctrines de Platon* (Paris: Les Belles Lettres: Paris, 1990). [Note: page-references add Whittaker's own line-numbers to page-numbers from the edition of C. F. Hermann, *Platonis dialogi* vol. 6, Leipzig 1853; this explains the anomaly that new page-numbers sometimes begin midway through a line.]

ANONYMOUS

On the Nicomachean Ethics, ed. G. Heylbut, *Commentaria in Aristotelem Graeca* vol. 20 (Berlin, 1892)

On the Parmenides, ed. P. Hadot, *Porphyre et Victorinus* vol. 2 (Paris, 1968)

On the Theaetetus, ed. G. Bastianini and D. N. Sedley, 'Commentarium in Platonis "Theaetetus"', *Corpus dei papiri filosofici greci e latini III* (Florence: Olschki, 1995): 227-562.

Prolegomena to Platonic Philosophy, ed. L. G. Westerink, *Anonymous prolegomena to Platonic philosophy* (Amsterdam, 1962)

APULEIUS

Apology, ed. R. Helm, *Apulei Platonici Madaurensis opera quae supersunt* vol. 2.1 (Leipzig, 1972)

On Plato and his Doctrine, ed. C. Moreschini, *Apuleius: De Philosophia Libri* (Stuttgart / Leipzig 1991)

On Socrates' God, ed. C. Moreschini, *Apuleius: De Philosophia Libri* (Stuttgart / Leipzig 1991)

ARISTIDES

Sacred Discourses, ed. W. Dindorf, *Aristides* vol. 1 (Leipzig, 1829)

ARISTIDES QUINTILIANUS

On Music, ed. R. P. Winnington-Ingram, *Aristidis Quintiliani De musica libri tres* (Leipzig 1963)

AULUS GELLIUS

Attic Nights, ed. P. K. Marshall, *Aulus Gellius: Noctes Atticae* (Oxford 1968)

CALCIDIUS

On the Timaeus, ed. J. H. Waszink, *Timaeus a Calcidio translatus commentarioque instructus = Plato Latinus* vol. 4 (London, 1975)

DAMASCIUS

On the Phaedo (I) (i.e. 'version 1') ed. L. G. Westerink, *The Greek Commentaries on Plato's Phaedo* vol. 2 (Amsterdam, 1977)

On First Principles, ed. C. E. Ruelle, *Damascii successoris Dubitationes et solutiones* vol. 1 (Paris, 1889)

On the Parmenides, ed. C. E. Ruelle, *Damascii successoris Dubitationes et solutiones* vol. 2 (Paris, 1899)

DIOGENES LAERTIUS

Lives of the Philosophers, ed. T. Dorandi, *Lives of Eminent Philosophers* (Cambridge, 2013)

EUSEBIUS

Preparation for the Gospel ed. K. Mras, *Eusebius: Werke* vol. 8: *Die Praeparatio evangelica = Die Griechischen christlichen Schriftsteller der ersten Jahrhunderte* vol. 43.1-2 (Berlin, 1956-1956)

GALEN

On the Formation of Foetuses, ed. C. G. Kühn, *Claudii Galeni opera omnia* vol. 4 (Leipzig 1821), 652-702

GALEN, PS.-

On the Incorporeality of Qualities, ed. M. Giusta, *L'Opuscolo Pseudogalenico ὅτι αἱ ποιότητες ἀσώματα* = *Memorie dell' Accademia delle Scienze di Torino: Classe di Scienze Morali, Storiche e Filologiche Serie 4a, no. 34* (Turin 1976)

HIEROCLES

On the Golden Verses, ed. F. G. Köhler, *Hieroclis In aureum Pythagoreorum carmen commentarius* (Stuttgart, 1974)

HIPPOLYTUS

Refutation of all Heresies, ed. M. Marcovich, *Hippolytus. Refutatio omnium haeresium* (Berlin, 1986)

IAMBlichUS, PS.-

Arithmetical Theology, ed. V. de Falco, [*Iamblichus*] *Theologoumena arithmeticae* (Leipzig, 1922)

IOANNES LYDUS

On the Months, ed. R. Wünsch, *Ioannis Lydi liber De mensibus* (Leipzig, 1989)

IOANNES PHILOPONUS

On the Eternity of the World, ed. H. Rabe, *Ioannes Philoponus. De aeternitate mundi contra Proclum* (Leipzig 1899)

On Aristotle On the Soul, ed. M. Hayduck, *Commentaria in Aristotelem Graeca* vol. 15 (Berlin, 1897)

ISIDORE OF PELUSIUM

Letters, ed. J. P. Migne, *Patrologia Graeca* vol. 78 (Paris, 1864)

JUSTIN

Dialogue with Trypho, ed. E. J. Goodspeed, *Die ältesten Apologeten* (Göttingen, 1915)

JUSTIN, PS.-

Encouragement to the Pagans ed. J. C. T. Otto, *Corpus Apologetarum Christianorum saeculi secundi*. 3rd edn. (Jena, 1879), vol. 3: 18-126

MAXIMUS

Orations, ed. H. Hobein, *Maximi Tyrii philosophoumena* (Leipzig, 1910)

NEMESIUS

On the Nature of Man, ed. M. Morani, *Nemesii Emeseni De natura hominis* (Leipzig, 1987)

NICOMACHUS

Introduction to Arithmetic, ed. R. Hoche, *Nicomachi Geraseni Pythagorei Introductionis arithmeticae libri II* (Leipzig, 1866)

OLYMPIODORUS

On Plato's Alcibiades I, ed. L. G. Westerink, *Olympiodorus: Commentary on the First Alcibiades of Plato* (Amsterdam, 1956)

ORIGEN

Against Celsus, ed. M. Borret, *Sources Chrétiennes* vols. 132, 136, 147 and 150 (Paris, 1967-1969)

PAPYRI

P.Oxy. 3219, ed. M. W. Haslam, 'PBerol inv. 9766', *Corpus dei Papiri Filosofici Greci e Latini I.1**** (Florence: Olschki, 1999): 490-3.

P.Oxy. 4941 (fr. 1, col. i.6-14), ed. D. N. Sedley, '4941. A Thrasyllan Interpretation of Theaetetus', *The Oxyrhynchus Papyri* 73: 65-71.

Pap. Graec. Vind. 29800, ed. H. Oellacher, 'Griechische literarische Papyri aus der Papyrussammlung Erzherzog Rainer in Wien', *Études de Papyrologie* 4: 133-96.

PHILO

works (except for *Questions on Genesis / Exodus*), ed. L. Cohn, P. Wendland and S. Reiter, *Philonis Alexandrini opera quae supersunt* voll. 1-6 (Berlin 1896-1906)

Questions on Exodus, ed. F. Petit, *Quaestiones in Genesim et in Exodum. Fragmenta Graeca* (Paris, 1978)

PHILOPONUS, *see* Ioannes Philoponus

PHOTIUS

Library, ed. R. Henry, *Photius: Bibliothèque* 8 vols. (Paris 1959-1977)

PLOTINUS

Enneads, ed. P. Henry and H.-R. Schwyzer, *Plotini opera*. 3 vols. (Leiden, 1951-1973)

PLUTARCH and PS.-PLUTARCH

Lives (except the *Life of Lycurgus*) ed. K. Ziegler, *Plutarchi vitae parallelae*. 4 vols. (1957-1980)

Life of Lycurgus, ed. B. Perrin, *Plutarch's Lives* (Loeb Classical Library) vol. 1 (Cambridge, Mass., 1914)

Moralia: the following works ed. the scholar named, in *Plutarchi Moralia*. 4 vols. (Leipzig, 1925-1938) († marks suprious or dubious attributions):

- † *The Education of Children* [*De liberis educandis*: F. C. Babbitt]
- How One Perceives One's Own Progress in Virtue* [*Quomodo quis suos in virtute sentiat profectus*, vol.1, F. C. Babbitt]
- † *Letter to Apollonius* [*Consolatio ad Apollonium*: F. C. Babbitt]
- Advice on Health* [*De tuenda sanitate praecepta*: F. C. Babbitt]
- Symposium of the Seven Sages* [*Septem sapientum convivium*: F. C. Babbitt]
- On Superstition* [*De superstitione*: F. C. Babbitt]
- On Isis and Osiris* [*De Iside et Osiride*: W. Sieverking]
- Abandoned Oracles* [*De defectu oraculorum*: W. Sieverking]
- On Moral Virtue* [*De virtute morali*: M. Pohlenz]
- Delayed Punishment* [*De sera numinis vindicta*: M. Pohlenz]
- † *On Fate* [*De fato*: Sieveking]
- On Socrates' Deity* [*De genio Socratis*: W. Sieveking]
- Consolation to his Wife* [*Consolatio ad uxorem*: W. Sieveking]
- Table-Talk* [*Quaestiones convivales*: C. Hubert]
- On Love* [*Amatorius*: C. Hubert]
- On the Face in the Moon* [*De facie in orbe lunae*: M. Pohlenz]
- On the Principle of Cold* [*De primo frigido*: C. Hubert]
- On Meat-Eating* [*De esu carniuum*: C. Hubert]
- Platonic Questions* [*Platonicae quaestiones*: C. Hubert]
- On the Procreation of the Soul* [*De animae procreatione in Timaeo*: C. Hubert]
- On Common Concepts* [*De communibus notitiis adversus Stoicos*: R. Westman]
- Against Colotes* [*Adversus Colotem*: R. Westman]

Philosophers Should Especially Talk to Leaders [*Maxime cum principibus philosopho esse disserendum*], ed. H. N. Fowler, *Plutarch's Moralia* (Loeb Classical Library) (Cambridge, Mass., 1936)

On Monarchy, Oligarchy and Democracy [*De unius in republica dominatione, populari statu et paucorum imperio*], ed. H. N. Fowler, *Plutarch's Moralia* (Loeb Classical Library) (Cambridge, Mass., 1936)

PORPHYRY

On Abstinence, ed. A. Nauck, *Porphyrii philosophi Platonici opuscula selecta*. 2nd edn. (Leipzig, 1886)

Cave of the Nymphs ed. SUNY Seminar Classics 609, *Porphyry: The Cave of the Nymphs in the Odyssey* (Buffalo, 1969)

To Gaurus: On How the Foetus is Animated, ed. K. Kalbfleisch, 'Die neuplatonische, fälschlich dem Galen zugeschriebene Schrift Πρὸς Γαῦρον περὶ τοῦ πῶς ἐμψυχοῦνται τὰ ἔμβρυα', *Abhandlungen der könlichen Akademie der Wissenschaften zu Berlin* (Philol.-hist. Kl.) (Berlin, 1895), 33-62.

On Ptolemy's Harmonics, ed. I. Düring, *Porphyrios: Kommentar zur Harmonielehre des Ptolemaios* (Göteborg, 1932)

PROCLUS

On the Alcibiades, ed. L. G. Westerink, *Proclus Diadochus: Commentary on the First Alcibiades of Plato* (Amsterdam, 1954)

On the Cratylus, ed. F. Pasquali, *Procli Diadochi In Platonis Cratylum commentaria* (Leipzig, 1908)

On the Republic, ed. W. Kroll, *Procli Diadochi In Platonis rem publicam commentarii*. 2 vols. (Leipzig, 1899-1901)

On the Timaeus, ed. E. Diehl, *Procli Diadochi In Platonis Timaeum commentaria*. 3 vols. (Leipzig, 1903-1906)

Platonic Theology, ed. D. Saffrey and L. G. Westerink, *Proclus: Théologie platonicienne*. 6 vols. (Paris, 1968-1997)

PSELLUS, MICHAEL

On the Golden Chain, ed. J. M. Duffy, *Michaelis Pselli philosophica minora* vol. 1: *Opuscula logica, physica, allegorica, alia* (Leipzig 1989)

Account of the Chaldaean Oracles, ed. D. J. O'Meara, *Michaelis Pselli philosophica minora* vol. 2: *Opuscula psychologica, theologica, daemonologica* (Leipzig 1992)

SCHOLIA

on Proclus' *Commentary on the Republic*, ed. E. Diehl, *Procli Diadochi In Platonis Timaeum commentaria*. 3 vols. (Leipzig, 1903-1906)

SENECA

Letters, ed. L. D. Reynolds, *Seneca: Epistulae morales ad Lucilium*. 2 vols. (Oxford 1987-1989)

SIMPLICIUS

On the Categories, ed. K. Kalbfleisch, *Commentaria in Aristotelem Graeca* vol. 8 (Berlin, 1907)

On Aristotle's Physics, ed. H. Diels, *Commentaria in Aristotelem Graeca* vols. 9 and 10 (Berlin, 1882, 1895)

On Aristotle on the Heavens, ed. J. L. Heiberg, *Commentaria in Aristotelem Graeca* vol. 7 (Berlin, 1894)

STOBAEUS

Anthology, ed. C. Wachsmuth and O. Hense, *Ioannis Stobaei anthologium*. 5 vols. (Berlin, 1884-1912)

SYRIANUS

On the Metaphysics, ed. W. Kroll, *Commentaria in Aristotelem Graeca* vol. 6.1 (Berlin, 1902)

TERTULLIAN

On the Soul, ed. J. H. Waszink, *Quinti Septimi Florentis Tertulliani De anima* (Leiden, 2010)

THEON

Mathematics Useful for reading Plato, ed. E. Hiller, *Theonis Smyrnaei philosophi Platonici Expositio rerum mathematicarum ad legendum Platonem utilium* (Leipzig, 1878)